

LIZBONSKA POGODBA,

KI SPREMINJA POGODBO O EVROPSKI UNIJI
IN POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI

PREAMBULA

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJCEV,

PREDSEDNIK REPUBLIKE BOLGARIJE,

PREDSEDNIK ČEŠKE REPUBLIKE,

NJENO VELIČANSTVO KRALJICA DANSKE,

PREDSEDNIK ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE,

PREDSEDNIK REPUBLIKE ESTONIJE,

PREDSEDNICA IRSKE,

PREDSEDNIK HELENSKE REPUBLIKE,

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ ŠPANIJE,

PREDSEDNIK FRANCOSKE REPUBLIKE,

PREDSEDNIK ITALIJANSKE REPUBLIKE,

PREDSEDNIK REPUBLIKE CIPER,

PREDSEDNICA REPUBLIKE LATVIJE,

PREDSEDNIK REPUBLIKE LITVE,

NJEGOVA KRALJEVA VISOKOST VELIKI VOJVODA LUKSEMBURŠKI,

PREDSEDNIK REPUBLIKE MADŽARSKE,

PREDSEDNIK MALTE,

NJENO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKE,

ZVEZNI PREDSEDNIK REPUBLIKE AVSTRIJE,

PREDSEDNIK REPUBLIKE POLJSKE,

PREDSEDNIK PORTUGALSKE REPUBLIKE,

PREDSEDNIK ROMUNIJE,

PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE,

PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVAŠKE,

PREDSEDNICA REPUBLIKE FINSKE,

VLADA KRALJEVINE ŠVEDSKE,

NJENO VELIČANSTVO KRALJICA ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA
IRSKA,

Z ŽELJO dokončati proces krepitev učinkovitosti in demokratične legitimnosti Unije ter izboljšanja
doslednosti njenega delovanja, ki se je začel z Amsterdamsko pogodbo in s Pogodbo iz Nice,

SO SE DOGOVORILI o spremembah Pogodbe o Evropski uniji, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo,

in so v ta namen imenovali svoje pooblaščenice:

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA BELGIJCEV,

Guy VERHOFSTADT

predsednik vlade

Karel DE GUCHT

minister za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE BOLGARIJE,

Sergei STANISHEV

predsednik vlade

Ivailo KALFIN

podpredsednik vlade in zunanji minister

ZA PREDSEDNIKA ČEŠKE REPUBLIKE,

Mirek TOPOLÁNEK

predsednik vlade

Karel SCHWARZENBERG

minister za zunanje zadeve

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO DANSKE,

Anders Fogh RASMUSSEN

predsednik vlade

Per Stig MØLLER

minister za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNIKA ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE,

Dr. Angela MERKEL

zvezna kanclerka

Dr. Frank-Walter STEINMEIER

zvezni minister za zunanje zadeve in podkancler

ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE ESTONIJE,

Andrus ANSIP

predsednik vlade

Urmas PAET

minister za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNICO IRSKE,

Bertie AHERN

predsednik vlade (Taoiseach)

Dermot AHERN

minister za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNIKA HELENSKE REPUBLIKE,

Konstantinos KARAMANLIS

predsednik vlade

Dora BAKOYANNIS

ministrica za zunanje zadeve

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA ŠPANIJE,

José Luis RODRÍGUEZ ZAPATERO

predsednik vlade

Miguel Ángel MORATINOS CUYAUBÉ

minister za zunanje zadeve in sodelovanje

ZA PREDSEDNIKA FRANCOSKE REPUBLIKE,

Nicolas SARKOZY

predsednik republike

François FILLON

predsednik vlade

Bernard KOUCHNER

minister za zunanje in evropske zadeve

ZA PREDSEDNIKA ITALIJANSKE REPUBLIKE,

Romano PRODI
predsednik vlade

Massimo D'ALEMA
podpredsednik vlade in zunanji minister

ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE CIPER,

Tassos PAPADOPOULOS
predsednik vlade

Erato KOZAKOU-MARCOULLIS
ministrica za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNICO REPUBLIKE LATVIJE,

Valdis ZATLERS
predsednik republike

Aigars KALVĪTIS
predsednik vlade

Māris RIEKSTIŅŠ
minister za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE LITVE,

Valdas ADAMKUS
predsednik republike

Gediminas KIRKILAS
predsednik vlade

Petras VAITIEKŪNAS
minister za zunanje zadeve

ZA NJEGOVO KRALJEVO VISOKOST VELIKEGA VOJVODO LUKSEMBURŠKEGA,

Jean-Claude JUNCKER

predsednik vlade

Jean ASSELBORN

minister za zunanje zadeve in imigracijo

ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE MADŽARSKE,

Ferenc GYURCSÁNY

predsednik vlade

Dr. Kinga GÖNCZ

ministrica za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNIKA MALTE,

The Hon Lawrence GONZI

predsednik vlade

The Hon Michael FREND

minister za zunanje zadeve

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO NIZOZEMSKE,

Dr. J. P. BALKENENDE

predsednik vlade

M. J. M. VERHAGEN

minister za zunanje zadeve

ZA ZVEZNEGA PREDSEDNIKA REPUBLIKE AVSTRIJE,

Dr. Alfred GUSENBAUER

zvezni kancler

Dr. Ursula PLASSNIK

zvezna ministrica za evropske in mednarodne zadeve

ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE POLJSKE,

Donald TUSK
predsednik vlade

Radosław SIKORSKI
minister za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNIKA PORTUGALSKE REPUBLIKE,

José SÓCRATES CARVALHO PINTO DE SOUSA
predsednik vlade

Luís Filipe MARQUES AMADO
minister za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNIKA ROMUNIJE,

Traian BĂSESCU
predsednik republike

Călin POPESCU TĂRICEANU
predsednik vlade

Adrian CIOROIANU
minister za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE,

Janez JANŠA
predsednik vlade

Dr. Dimitrij RUPEL
minister za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVAŠKE,

Robert FICO

predsednik vlade

Ján KUBIŠ

minister za zunanje zadeve

ZA PREDSEDNICO REPUBLIKE FINSKE,

Matti VANHANEN

predsednik vlade

Ilkka KANERVA

minister za zunanje zadeve

ZA VLADO KRALJEVINE ŠVEDSKE,

Fredrik REINFELDT

predsednik vlade

Cecilia MALMSTRÖM

ministrica za evropske zadeve

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA,

The Rt. Hon Gordon BROWN

predsednik vlade

The Rt. Hon David MILIBAND

minister za zunanje zadeve in zadeve Commonwealtha

KI so se po izmenjavi pooblastil v pravilni in predpisani obliki,

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

SPREMEMBE POGODBE O EVROPSKI UNIJI IN POGODBE O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI

Člen 1

Pogodba o Evropski uniji se spremeni v skladu z določbami tega člena.

PREAMBULA

1) Preambula se spremeni na naslednji način:

(a) naslednje besedilo se vstavi kot druga uvodna izjava:

„OB ZAJEMANJU navdiha iz kulturne, verske in humanistične dediščine Evrope, iz katere so se razvile univerzalne vrednote nedotakljivosti in neodtujljivosti človekovih pravic, svobode, demokracije, enakosti in pravne države,“;

(b) v sedmi uvodni izjavi, ki je postala osma uvodna izjava, se besedilo „te pogodbe“ nadomesti z besedilom „te pogodbe in Pogodbe o delovanju Evropske unije“;

(c) v enajsti uvodni izjavi, ki je postala dvanajsta uvodna izjava, se besedilo „te pogodbe“ nadomesti z besedilom „te pogodbe in Pogodbe o delovanju Evropske unije“.

SPLOŠNE DOLOČBE

2) Člen 1 se spremeni na naslednji način:

(a) na koncu prvega pododstavka se doda naslednje besedilo:

„..., na katero države članice prenašajo pristojnosti za uresničevanje svojih skupnih ciljev.“;

(b) tretji pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Unija temelji na tej pogodbi in na Pogodbi o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu ‚Pogodbi‘). Ti pogodbi imata enako pravno veljavnost. Unija nadomesti Evropsko skupnost in je njena naslednica.“

- 3) Vstavi se člen 1a:

„Člen 1a

Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.“

- 4) Člen 2 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 2

1. Cilj Unije je krepitev miru, njenih vrednot in blaginje njenih narodov.

2. Unija nudi svojim državljanom območje svobode, varnosti in pravice brez notranjih meja, na katerem je v povezavi z ustreznimi ukrepi glede kontrole na zunanjih mejah, azila, priseljevanja ter glede preprečevanja kriminala in boja proti njemu zagotovljeno prosto gibanje oseb.

3. Unija vzpostavi notranji trg. Prizadeva si za trajnostni razvoj Evrope, ki temelji na uravnoteženi gospodarski rasti in stabilnosti cen, za visoko konkurenčno socialno tržno gospodarstvo, usmerjeno v polno zaposlenost in socialni napredek, ter za visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja. Spodbuja znanstveni in tehnološki napredek.

Bori se proti socialni izključenosti in diskriminaciji ter spodbuja socialno pravičnost in varstvo, enakost žensk in moških, solidarnost med generacijami in varstvo pravic otrok.

Spodbuja ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter solidarnost med državami članicami.

Spoštuje svojo bogato kulturno in jezikovno raznolikost ter skrbi za varovanje in razvoj evropske kulturne dediščine.

4. Unija vzpostavi ekonomsko in monetarno unijo, katere valuta je euro.

5. V odnosih s preostalim svetom Unija podpira in spodbuja svoje vrednote in interese ter prispeva k zaščiti svojih državljanov. Prispeva k miru, varnosti, trajnostnemu razvoju Zemlje, solidarnosti in medsebojnemu spoštovanju med narodi, prosti in pravični trgovini, odpravi revščine in varstvu človekovih pravic, predvsem pravic otrok, kakor tudi k doslednemu spoštovanju in razvoju mednarodnega prava, zlasti k spoštovanju načel Ustanovne listine Združenih narodov.

6. Unija svoje cilje uresničuje z ustreznimi sredstvi na podlagi pristojnosti, ki so ji dodeljene s Pogodbama.“

- 5) Člen 3 se razveljavi in vstavi se člen 3a:

„Člen 3a

1. Države članice v skladu s členom 3b ohranijo vse pristojnosti, ki niso s Pogodbama dodeljene Uniji.
2. Unija spoštuje enakost držav članic pred Pogodbama kot tudi njihovo nacionalno identiteto, ki je neločljivo povezana z njihovimi temeljnimi političnimi in ustavnimi strukturami, vključno z regionalno in lokalno samoupravo. Spoštuje njihove temeljne državne funkcije, zlasti zagotavljanje ozemeljske celovitosti, vzdrževanje javnega reda in miru ter varovanje nacionalne varnosti. Zlasti nacionalna varnost ostaja v izključni pristojnosti vsake države članice.
3. Unija in države članice se na podlagi načela lojalnega sodelovanja medsebojno spoštujejo in si pomagajo pri izpolnjevanju nalog, ki izhajajo iz Pogodb.

Države članice sprejemajo vse splošne ali posebne ukrepe, potrebne za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb ali aktov institucij Unije.

Države članice podpirajo Unijo pri izpolnjevanju njenih nalog in se vzdržijo vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili uresničevanje ciljev Unije.“

- 6) Vstavi se člen 3b, ki nadomesti člen 5 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti:

„Člen 3b

1. Za razmejitev pristojnosti Unije velja načelo prenosa pristojnosti. Za izvajanje pristojnosti Unije veljata načeli subsidiarnosti in sorazmernosti.
2. V skladu z načelom prenosa pristojnosti Unija deluje le v mejah pristojnosti, ki so jih s Pogodbama nanjo prenesle države članice za uresničevanje ciljev, določenih v Pogodbah. Države članice ohranijo vse pristojnosti, ki niso s Pogodbama dodeljene Uniji.
3. V skladu z načelom subsidiarnosti Unija deluje na področjih, ki niso v njeni izključni pristojnosti, le če in kolikor države članice ciljev predlaganih ukrepov ne morejo zadovoljivo doseči na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, temveč se zaradi obsega ali učinkov predlaganih ukrepov lažje dosežejo na ravni Unije.

Institucije Unije uporabljajo načelo subsidiarnosti v skladu s Protokolom o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti. Nacionalni parlamenti spoštujejo načelo subsidiarnosti v skladu s postopkom, določenim v tem protokolu.

4. V skladu z načelom sorazmernosti ukrepi Unije vsebinsko in formalno ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodb.

Institucije Unije uporabljajo načelo sorazmernosti v skladu s Protokolom o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti.“

- 7) Člena 4 in 5 se razveljavita.
- 8) Člen 6 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 6

1. Unija priznava pravice, svoboščine in načela iz Listine o temeljnih pravicah Evropske unije z dne 7. decembra 2000, prilagajene 12. decembra 2007 v Strassbourgu, ki ima enako pravno veljavnost kot Pogodbi.

Z določbami Listine se na nikakršen način ne širijo pristojnosti Unije, določene v Pogodbah.

Pravice, svoboščine in načela Listine se razlagajo v skladu s splošnimi določbami naslova VII Listine o njeni razlagi in uporabi ter ob ustreznem upoštevanju pojasnil iz Listine, ki navajajo vire teh določb.

2. Unija pristopi k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Ta pristop ne spreminja pristojnosti Unije, opredeljene v Pogodbah.

3. Temeljne pravice, kakor jih zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in kakor izhajajo iz skupnega ustavnega izročila držav članic so kot splošna načela del prava Unije.“

- 9) Člen 7 se spremeni na naslednji način:

(a) v tem členu se besedi „pridobitvi privolitve“ povsod nadomestita z besedo „odobritvi“, besedilo „načela iz člena 6(1)“ se nadomesti z besedilom „vrednote iz člena 1a“, besedi „te pogodbe“ se nadomestita s „teh pogodb“, „tej pogodbi“ pa s „teh pogodbah“ in beseda „Komisija“ se nadomesti z besedama „Evropska komisija“ v ustreznem sklonu;

(b) v odstavku 1 se v prvem stavku prvega pododstavka črta zadnji del stavka „... in nanjo naslovi ustrezna priporočila“; v zadnjem stavku se zadnji del stavka „...“, v skladu z istim postopkom pa lahko pozove neodvisne osebe, da v razumnem roku predložijo poročilo o stanju v zadevni državi članici“ nadomesti z besedilom „... in lahko po istem postopku nanjo naslovi priporočila“;

(c) v odstavku 2 se besedilo „Svet v sestavi voditeljev držav ali vlad ...“ nadomesti z „Evropski svet ...“, besedilo „... vlado zadevne države članice ...“ pa se nadomesti z besedilom „... zadevno državo članico ...“;

(d) odstavka 5 in 6 se nadomestita z naslednjim:

„5. Podrobnosti glasovanja, ki se za namene tega člena uporabljajo za Evropski parlament, Evropski svet in Svet, so določene v členu 309 Pogodbe o delovanju Evropske unije.“

10) Vstavi se nov člen 7a:

„Člen 7a

1. Unija razvija posebne odnose z državami v svojem sosedstvu, da ustvari območje blaginje in dobrega sosedstva, ki temelji na vrednotah Unije in za katero so značilni tesni in miroljubni odnosi na podlagi sodelovanja.

2. Za namene odstavka 1 lahko Unija s temi državami sklepa posebne sporazume. Ti sporazumi lahko vsebujejo vzajemne pravice in obveznosti, kakor tudi možnost skupnega delovanja. O izvajanju teh sporazumov potekajo redna posvetovanja.“

11) Določbe naslova II se vključijo v Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, kakor je bila spremenjena in ki se preimenuje v Pogodbo o delovanju Evropske unije.

DEMOKRATIČNA NAČELA

12) Naslov II in člen 8 se nadomestita z novim naslovom in s členi 8 do 8c:

„NASLOV II

DOLOČBE O DEMOKRATIČNIH NAČELIH

Člen 8

Unija pri vseh svojih dejavnostih spoštuje načelo enakosti svojih državljanov, ki so deležni enake obravnave s strani njenih institucij, organov, uradov in agencij. Vsi državljani držav članic so državljani Unije. Državljanstvo Unije se doda nacionalnemu državljanstvu in ga ne nadomešča.

Člen 8a

1. Delovanje Unije temelji na predstavniki demokraciji.

2. Državljanji so na ravni Unije neposredno zastopani v Evropskem parlamentu.

Države članice v Evropskem svetu predstavljajo voditelji držav ali vlad in v Svetu njihove vlade, ki so demokratično odgovorni bodisi svojemu nacionalnemu parlamentu bodisi svojim državljanom.

3. Vsak državljan ima pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije. Odločitve se sprejemajo kar najbolj odprto in v kar najtesnejši povezavi z državljani.
4. Politične stranke na evropski ravni prispevajo k oblikovanju evropske politične zavesti in k izražanju volje državljanov Unije.

Člen 8b

1. Institucije dajejo državljanom in predstavniškim združenjem na ustrezen način možnost izražanja in javne izmenjave mnenj glede vseh področij delovanja Unije.
2. Institucije vzdržujejo odprt, pregleden in reden dialog s predstavniškimi združenji in civilno družbo.
3. Evropska komisija izvaja obsežna posvetovanja z udeleženi stranmi, da se zagotovi usklajenost in preglednost delovanja Unije.
4. Najmanj milijon državljanov Unije iz večjega števila držav članic lahko s svojo pobudo Evropsko komisijo pozove, da v okviru svojih pristojnosti predloži ustrezen predlog v zadevah, za katere državljani menijo, da je za izvajanje Pogodb treba sprejeti pravni akt Unije.

Postopki in pogoji, potrebni za predložitev take pobude, se določijo v skladu s prvim pododstavkom člena 21 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 8c

Nacionalni parlamenti dejavno prispevajo k dobremu delovanju Unije, tako da:

- (a) jih institucije Unije obveščajo in jim predložijo osnutke zakonodajnih aktov Unije v skladu s Protokolom o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji;
- (b) skrbijo za spoštovanje načela subsidiarnosti v skladu s postopki iz Protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti;
- (c) v okviru območja svobode, varnosti in pravice sodelujejo v mehanizmi ocenjevanja izvajanja politik Unije na tem področju v skladu s členom 61c Pogodbe o delovanju Evropske unije ter so vključeni v politični nadzor Evropa in ocenjevanje dejavnosti Eurojusta v skladu s členoma 69g in 69d navedene pogodbe;
- (d) sodelujejo v postopkih za spremembo Pogodb v skladu s členom 48 te pogodbe;

- (e) so obveščeni o prošnjah za pristop k Uniji v skladu s členom 49 te pogodbe;
- (f) so udeleženi pri medparlamentarnem sodelovanju med nacionalnimi parlamenti in z Evropskim parlamentom v skladu s Protokolom o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji.“

INSTITUCIJE

- 13) Določbe naslova III se razveljavijo. Naslov III se nadomesti z novim naslovom:

„NASLOV III
DOLOČBE O INSTITUCIJAH“.

- 14) Člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

1. Unija ima institucionalni okvir, katerega namen je uveljavljati njene vrednote, uresničevati njene cilje, služiti njenim interesom, interesom njenih državljanov in interesom držav članic ter zagotoviti doslednost, učinkovitost in kontinuiteto njenih politik in ukrepov.

Institucije Unije so:

- Evropski parlament,
  - Evropski svet,
  - Svet,
  - Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu ‚Komisija‘),
  - Sodišče Evropske unije,
  - Evropska centralna banka,
  - Računsko sodišče.
2. Vsaka institucija deluje v mejah pristojnosti, ki so ji dodeljene s Pogodbama, in v skladu s postopki, pogoji in cilji, ki jih določata Pogodbi. Institucije med seboj lojalno sodelujejo.
3. Določbe o Evropski centralni banki in Računskem sodišču ter podrobne določbe o drugih institucijah so vključene v Pogodbo o delovanju Evropske unije.
4. Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji pomagata Ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij, ki opravljata svetovalno funkcijo.“

15) Vstavi se člen 9a:

„Člen 9a

1. Evropski parlament skupaj s Svetom opravlja zakonodajno in proračunsko funkcijo. Opravlja funkcijo političnega nadzora in posvetovanja v skladu s Pogodbama. Izvoli predsednika Komisije.

2. Evropski parlament je sestavljen iz predstavnikov državljanov Unije. Njihovo število ne sme preseči sedemsto petdeset, poleg predsednika. Državljeni so v Evropskem parlamentu zastopani proporcionalno upadajoče, z najnižjim pragom šestih članov na državo članico. Nobena država članica nima več kot šestindevetdeset sedežev.

Evropski svet na pobudo Evropskega parlamenta in z njegovo odobritvijo soglasno sprejme sklep o sestavi Evropskega parlamenta ob upoštevanju načel iz prvega pododstavka.

3. Člani Evropskega parlamenta se volijo s splošnim, neposrednim, svobodnim in tajnim glasovanjem za dobo petih let.

4. Evropski parlament izvoli svojega predsednika in svoje predsedstvo med svojimi člani.“

16) Vstavi se člen 9b:

„Člen 9b

1. Evropski svet daje Uniji potrebne spodbude za njen razvoj in zanj opredeljuje splošne politične usmeritve in prednostne cilje. Ne opravlja zakonodajne funkcije.

2. Evropski svet sestavljajo voditelji držav ali vlad držav članic skupaj z njegovim predsednikom in predsednikom Komisije. Pri njegovem delu sodeluje visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

3. Evropski svet se sestane dvakrat v vsakem polletju na sklic svojega predsednika. Glede na dnevni red, lahko člani Evropskega sveta sklenejo, da vsakemu od njih pri delu pomaga minister, predsedniku Komisije pa član Komisije. Če razmere tako zahtevajo, predsednik skliče izredno zasedanje Evropskega sveta.

4. Evropski svet odloča soglasno, razen če Pogodbi ne določata drugače.

5. Evropski svet izvoli svojega predsednika s kvalificirano večino za dobo dveh let in pol, z možnostjo enkratne ponovne izvolitve. V primeru njegove zadržanosti ali hude kršitve ga Evropski svet po istem postopku razreši.

6. Predsednik Evropskega sveta:

- (a) predseduje Evropskemu svetu in vodi njegovo delo,
- (b) skrbi za pripravo in kontinuiteto dela Evropskega sveta v sodelovanju s predsednikom Komisije in na podlagi dela Sveta za splošne zadeve,
- (c) si prizadeva za krepitev povezanosti in soglasja v Evropskem svetu,
- (d) po vsakem zasedanju Evropskega sveta Evropskemu parlamentu predloži poročilo.

V zadevah, ki se nanašajo na skupno zunanjo in varnostno politiko, predsednik Evropskega sveta na svoji ravni in v tej vlogi predstavlja Unijo navzven, ne da bi to posegalo v pooblastila visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

Predsednik Evropskega sveta ne sme imeti nacionalnega mandata.“

17) Vstavi se člen 9c:

„Člen 9c

1. Svet skupaj z Evropskim parlamentom opravlja zakonodajno in proračunsko funkcijo. Opravlja funkcijo oblikovanja politike in usklajevanja v skladu s Pogodbama.

2. Svet sestavlja po en predstavnik vsake države članice na ministrski ravni, pooblaščen za prevzemanje obveznosti v imenu vlade države članice, ki jo predstavlja, in za izvrševanje glasovalne pravice.

3. Svet odloča s kvalificirano večino, če Pogodbi ne določata drugače.

4. Od 1. novembra 2014 je kvalificirana večina najmanj 55 % članov Sveta, ki jo tvori najmanj petnajst članov in ki predstavljajo države članice, ki imajo skupaj najmanj 65 % prebivalstva Unije.

Za manjšino, ki lahko prepreči sprejetje odločitve, so potrebni najmanj štirje člani Sveta, sicer se šteje, da je kvalificirana večina dosežena.

Druge podrobnosti glasovanja s kvalificirano večino so določene v členu 205(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

5. Prehodne določbe o opredelitvi kvalificirane večine, ki se uporabljajo do 31. oktobra 2014, in prehodne določbe, ki se bodo uporabljale med 1. novembrom 2014 in 31. marcem 2017 so vključene v Protokol o prehodnih določbah.

6. Svet zaseda v različnih sestavah, katerih seznam se sprejme v skladu s členom 201b Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Svet za splošne zadeve skrbi za doslednost dela različnih sestav Sveta. Skupaj s predsednikom Evropskega sveta in Komisijo skrbi za pripravo zasedanj Evropskega sveta in nadaljnje ukrepanje.

Svet za zunanje zadeve v skladu s strateškimi smernicami Evropskega sveta oblikuje zunanje delovanje Unije in zagotavlja doslednost ukrepanja Unije.

7. Za pripravo dela Sveta je odgovoren Odbor stalnih predstavnikov vlad držav članic.

8. Svet zaseda javno, ko odloča in glasuje o osnutku zakonodajnega akta. V ta namen ima vsako zasedanje Sveta dva dela, del namenjen razpravi o zakonodajnih aktih Unije in del namenjen dejavnostim, ki niso zakonodajne.

9. Sestavam Sveta, razen Svetu za zunanje zadeve, predsedujejo predstavniki držav članic v Svetu po načelu enakopravne rotacije pod pogoji, določenimi v skladu s členom 201b Pogodbe o delovanju Evropske unije.“

18) Vstavi se člen 9d:

„Člen 9d

1. Komisija spodbuja splošni interes Unije in v ta namen sprejema ustrezne pobude. Skrbi za uporabo Pogodb in ukrepov, ki jih institucije sprejmejo na njuni podlagi. Skrbi za uporabo prava Unije pod nadzorom Sodišča Evropske unije. Izvršuje proračun in upravlja programe. V skladu s Pogodbama opravlja usklajevalno, izvršilno in upravno funkcijo. Razen pri skupni zunanji in varnostni politiki in v drugih primerih, predvidenih v Pogodbah, zagotavlja zastopanje Unije navzven. Daje pobude za letno in večletno načrtovanje Unije z namenom doseči med-institucionalne sporazume.

2. Če Pogodbi ne določata drugače, se lahko zakonodajni akti Unije sprejemajo le na predlog Komisije. Drugi akti se sprejemajo na predlog Komisije, če je to predvideno v Pogodbah.

3. Mandat Komisije je pet let.

Člani Komisije so izbrani na podlagi svoje splošne usposobljenosti in zavzetosti za Evropo, med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna.

Komisija je pri izvrševanju svojih obveznosti popolnoma neodvisna. Brez poseganja v člen 9e(2) člani Komisije ne smejo zahtevati niti sprejemati navodil od posameznih vlad, institucij, organov, uradov ali agencij. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je nezdružljivo z njihovo funkcijo ali opravljanjem njihovih nalog.

4. Komisijo, imenovano med dnem začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe in 31. oktobrom 2014, sestavlja po en državljani vsake države članice, vključno z njenim predsednikom in visokim predstavnikom Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, ki je eden od njenih podpredsednikov.

5. Od 1. novembra 2014 število članov Komisije skupaj z njenim predsednikom in visokim predstavnikom Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ustreza dvema tretjinama števila držav članic, razen če Evropski svet soglasno ne odloči o spremembi tega števila.

Člani Komisije so izbrani med državljani držav članic po sistemu popolnoma enakopravne rotacije med državami članicami, s čimer se izrazi demografski in geografski razpon celote držav članic. Ta sistem soglasno vzpostavi Evropski svet v skladu s členom 211a Pogodbe o delovanju Evropske unije.

6. Predsednik Komisije:

- (a) določa smernice, po katerih Komisija opravlja svoje naloge,
- (b) odloča o notranji organizaciji Komisije, s čimer zagotavlja, da deluje usklajeno, učinkovito in kot kolegij,
- (c) imenuje podpredsednike med člani Komisije, razen visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

Član Komisije odstopi na zahtevo predsednika. Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko na zahtevo predsednika odstopi v skladu s postopkom iz člena 9e(1).

7. Ob upoštevanju volitev v Evropski parlament in po opravljenih ustreznih posvetovanjih Evropski svet s kvalificirano večino Evropskemu parlamentu predlaga kandidata za predsednika Komisije. Evropski parlament izvoli tega kandidata z večino svojih članov. Če ta kandidat ne dobi zahtevane večine, Evropski svet v enem mesecu s kvalificirano večino predlaga novega kandidata, ki ga Evropski parlament izvoli po istem postopku.

Svet v medsebojnem soglasju z izvoljenim predsednikom sprejme seznam drugih oseb, ki jih predlaga v imenovanje za člane Komisije. Osebe so izbrane na podlagi predlogov držav članic v skladu z merili iz drugega pododstavka odstavka 3 in drugega pododstavka odstavka 5.

Predsednika, visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in druge člane Komisije kot kolegij z glasovanjem potrdi Evropski parlament. Na podlagi te potrditve Evropski svet s kvalificirano večino imenuje Komisijo.

8. Komisija je kot kolegij odgovorna Evropskemu parlamentu. Evropski parlament lahko v skladu s členom 201 Pogodbe o delovanju Evropske unije glasuje o predlogu nezaupnice Komisiji. Če je nezaupnica izglasovana, člani Komisije kolektivno odstopijo, visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko pa odstopi s funkcije, ki jo opravlja v Komisiji.“

19) Vstavi se nov člen 9e:

„Člen 9e

1. Evropski svet imenuje visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko s kvalificirano večino in s soglasjem predsednika Komisije. Evropski svet lahko zaključi njegov mandat po enakem postopku.

2. Visoki predstavnik vodi skupno zunanjo in varnostno politiko Unije. S svojimi predlogi prispeva k oblikovanju te politike in jo izvaja po pooblastilu Sveta. Enako velja za skupno varnostno in obrambno politiko.

3. Visoki predstavnik predseduje Svetu za zunanje zadeve.

4. Visoki predstavnik je eden od podpredsednikov Komisije. Skrbi za doslednost zunanjega delovanja Unije. V Komisiji je odgovoren za njene obveznosti na področju zunanjih odnosov in za usklajevanje drugih vidikov zunanjega delovanja Unije. Pri izvajanju teh obveznosti v Komisiji, in izključno glede teh obveznosti, visoki predstavnik upošteva postopke, ki urejajo delovanje Komisije, kolikor je to združljivo z odstavkoma 2 in 3.“

20) Vstavi se člen 9f:

„Člen 9f

1. Sodišče Evropske unije sestavljajo Sodišče, Splošno sodišče in specializirana sodišča. Zagotavlja upoštevanje prava pri razlagi in uporabi Pogodb.

Države članice vzpostavijo pravna sredstva potrebna za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva na področjih, ki jih ureja pravo Unije.

2. Sodišče sestavlja po en sodnik iz vsake države članice. Sodišču pomagajo generalni pravobranilci.

Splošno sodišče ima najmanj po enega sodnika iz vsake države članice.

Sodniki in generalni pravobranilci Sodišča ter sodniki Splošnega sodišča se izberejo med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje iz členov 223 in 224 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Vlade držav članic jih v medsebojnem soglasju imenujejo za dobo šestih let. Sodniki in generalni pravobranilci, ki jim mandat poteče, so lahko ponovno imenovani.

3. Sodišče Evropske unije v skladu z določbami Pogodb:

- (a) odloča o tožbah, ki jih vloži država članica, institucija, fizična ali pravna oseba;
- (b) na predlog nacionalnih sodišč predhodno odloča o vprašanjih glede razlage prava Unije ali veljavnosti aktov, ki so jih sprejele institucije;
- (c) odloča o drugih zadevah, predvidenih v Pogodbah.“

21) Določbe naslova IV so vključene v Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, kakor je bila spremenjena.

OKREPLJENO SODELOVANJE

22) Naslov IV povzema poimenovanje naslova VII, „DOLOČBE O OKREPLJENEM SODELOVANJU“, členi 27a do 27e, členi 40 do 40b in členi 43 do 45 pa se nadomestijo z naslednjim členom 10, ki prav tako nadomesti člene 11 in 11a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Te iste člene prav tako nadomestijo členi 280a do 280i Pogodbe o delovanju Evropske unije, kakor je to navedeno tudi v členu 2, točka 278) te pogodbe:

„Člen 10

1. Države članice, ki želijo med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje na področjih, ki niso v izključni pristojnosti Unije, lahko v mejah in v skladu s postopki ter pod pogoji, določenimi v tem členu in v členih 280a do 280i Pogodbe o delovanju Evropske unije, uporabijo njene institucije in izvajajo te pristojnosti ob uporabi ustreznih določb Pogodb.

Okrepljeno sodelovanje je namenjeno uresničevanju ciljev Unije, zaščiti njenih interesov in krepitvi njenih integracijskih procesov. V skladu s členom 280c Pogodbe o delovanju Evropske unije se lahko vsaka država članica kadar koli vključi v to sodelovanje.

2. Svet sprejme sklep, s katerim odobri okrepljeno sodelovanje kot zadnje sredstvo, če ugotovi, da Unija kot celota ne more doseči ciljev takega sodelovanja v razumnem roku, in če se sodelovanja udeleži najmanj devet držav članic. Svet odloča v skladu s postopkom, določenim v členu 280d Pogodbe o delovanju Evropske unije.

3. Vsi člani Sveta lahko sodelujejo pri njegovih razpravah, glasujejo pa samo tisti člani Sveta, ki predstavljajo države članice, udeležene pri okrepljenem sodelovanju. Podrobnosti glasovanja so določene v členu 280e Pogodbe o delovanju Evropske unije.

4. Akti, sprejeti v okviru okrepljenega sodelovanja, so zavezujoči samo za udeležene države članice. Niso del pravnega reda, ki ga morajo sprejeti države kandidatke za pristop k Uniji.“

- 23) Poimenovanje naslova V se nadomesti z naslednjim: „SPLOŠNE DOLOČBE O ZUNANJEM DELOVANJU UNIJE IN POSEBNE DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI“.

SPLOŠNE DOLOČBE O ZUNANJEM DELOVANJU

- 24) Vstavi se poglavje 1 in člena 10a in 10b:

„POGLAVJE 1

SPLOŠNE DOLOČBE O ZUNANJEM DELOVANJU UNIJE

Člen 10a

1. Unijo pri njenem delovanju na mednarodni ravni vodijo načela, ki so bila podlaga njenega nastanka, razvoja in širitve in ki jih želi s svojim delovanjem tudi spodbujati v svetu: demokracija, pravna država, univerzalnost in nedeljivost človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanje človekovega dostojanstva, enakost in solidarnost ter spoštovanje načel Ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega prava.

Unija si prizadeva razvijati odnose in graditi partnerstvo s tretjimi državami in mednarodnimi, regionalnimi ali svetovnimi organizacijami, ki z njo delijo načela iz prvega pododstavka. Zavzema se za večstranske rešitve skupnih problemov, zlasti v okviru Združenih narodov.

2. Unija določi in izvaja skupne politike in ukrepe ter si prizadeva za visoko stopnjo sodelovanja na vseh področjih mednarodnih odnosov za:

- (a) zaščito svojih vrednot, temeljnih interesov, varnosti, neodvisnosti in celovitosti;
- (b) utrjevanje in podporo demokracije, pravne države, človekovih pravic in načel mednarodnega prava;
- (c) ohranjanje miru, preprečevanje sporov in krepitev mednarodne varnosti v skladu s cilji in načeli Ustanovne listine Združenih narodov, z načeli Helsinške sklepne listine ter cilji Pariške listine, tudi s tistimi, ki se nanašajo na zunanje meje;

- (d) pospeševanje trajnostnega gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja držav v razvoju s prednostnim ciljem izkoreninjenja revščine;
- (e) spodbujanje vključitve vseh držav v svetovno gospodarstvo, skupaj s postopno odpravo omejitev v mednarodni trgovini;
- (f) pomoč pri oblikovanju mednarodnih ukrepov za ohranitev in izboljšanje kakovosti okolja in trajnostnega gospodarjenja s svetovnimi naravnimi viri, da se zagotovi trajnostni razvoj;
- (g) pomoč prebivalstvu, državam in regijam, ki se spopadajo z naravnimi nesrečami ali nesrečami, ki jih je povzročil človek, in
- (h) podpiranje mednarodne ureditve, ki temelji na okrepljenem večstranskem sodelovanju in odgovorni svetovni politiki.

3. Unija pri oblikovanju in izvajanju svojih zunanjih dejavnosti na različnih področjih iz tega naslova in iz petega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zunanjih vidikov svojih drugih politik spoštuje načela in uresničuje cilje iz odstavkov 1 in 2.

Unija skrbi za usklajenost različnih področij svojega zunanjega delovanja in usklajenost teh s svojimi drugimi politikami. Svet in Komisija, ki jima pomaga visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, zagotavljata to usklajenost in v ta namen sodelujeta.

Člen 10b

1. Evropski svet določa strateške interese in cilje Unije na podlagi načel in ciljev iz člena 10a.

Sklepi Evropskega sveta o strateških interesih in ciljih Unije se nanašajo na skupno zunanjo in varnostno politiko ter na druga področja zunanjega delovanja Unije. Zadevajo lahko odnose Unije s posamezno državo ali regijo, lahko pa so tudi tematsko usmerjeni. Določijo se njihovo trajanje in sredstva, ki jih dajo na razpolago Unija in države članice.

Evropski svet odloča soglasno na priporočilo Sveta, ki ga ta sprejme v skladu z ureditvijo za vsako področje. Sklepi Evropskega sveta se izvajajo v skladu s postopki iz Pogodb.

2. Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Komisija lahko Svetu predložita skupne predloge, prvi s področja skupne zunanje in varnostne politike, druga pa s preostalih področij zunanjega delovanja.“

SKUPNA ZUNANJA IN VARNOSTNA POLITIKA

- 25) Vstavita se naslednja naslova:

„POGLAVJE 2

POSEBNE DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI

ODDELEK 1

SKUPNE DOLOČBE“

- 26) Vstavi se nov člen 10c:

„Člen 10c

Delovanje Unije na mednarodni ravni v smislu tega poglavja temelji na načelih in uresničuje cilje ter je v skladu s splošnimi določbami iz poglavja 1.“

- 27) Člen 11 se spremeni na naslednji način:

- (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjima odstavkoma:

„1. Pristojnost Unije na področju skupne zunanje in varnostne politike zajema vsa področja zunanje politike in vsa vprašanja, ki so povezana z varnostjo Unije, vključno s postopnim oblikovanjem skupne obrambne politike, ki lahko vodi do skupne obrambe.

Za skupno zunanjo in varnostno politiko veljajo posebna pravila in postopki. Če v Pogodbah ni določeno drugače, jo opredeljujeta in izvajata Evropski svet in Svet, ki odločata soglasno. Sprejemanje zakonodajnih aktov je izključeno. Skupno zunanjo in varnostno politiko izvajajo visoki predstavniki Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter države članice v skladu s Pogodbama. Posebna vloga Evropskega parlamenta in Komisije na tem področju je opredeljena v Pogodbah. Sodišče Evropske unije ni pristojno za te določbe, razen za nadzor skladnosti s členom 25c te pogodbe ter za nadzor zakonitosti nekaterih sklepov iz drugega odstavka člena 240a Pogodbe o delovanju Evropske unije.

2. Unija v okviru načel in ciljev svojega zunanjega delovanja vodi, določa in izvaja skupno zunanjo in varnostno politiko, ki temelji na razvoju medsebojne politične solidarnosti držav članic, opredelitvi vprašanj splošnega pomena in doseganju vse bolj skladnega ukrepanja držav članic.“;

(b) odstavek 2, ki postane odstavek 3, se spremeni na naslednji način:

(i) na koncu prvega pododstavka se doda naslednje besedilo:

„... ter upoštevajo delovanje Unije na tem področju.“;

(ii) tretji pododstavek se nadomesti z besedilom „Svet in visoki predstavnik skrbita za spoštovanje teh načel.“

28) Člen 12 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 12

Unija vodi skupno zunanjo in varnostno politiko z:

(a) določitvijo splošnih smernic;

(b) sprejemanjem sklepov o določitvi:

(i) ukrepov, ki naj jih izvaja Unija;

(ii) stališč, ki naj jih sprejme Unija;

(iii) podrobnosti izvajanja sklepov iz točk (i) in (ii);

in

(c) krepitvijo rednega sodelovanja med državami članicami pri vodenju njihove politike.“

29) Člen 13 se spremeni na naslednji način:

(a) v odstavku 1 se besedilo „... določi načela in splošne smernice ...“ nadomesti z besedilom „... opredeli strateške interese Unije ter določi cilje in splošne smernice ...“, doda se stavek „Sprejema potrebne sklepe.“; doda se tudi naslednji pododstavek:

„Če tako zahteva mednarodni razvoj dogodkov, predsednik Evropskega sveta skliče izredno zasedanje Evropskega sveta za določitev strateških usmeritev politike Unije glede tega razvoja.“;

(b) odstavek 2 se črta, odstavek 3 pa postane odstavek 2. Prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim: „Svet oblikuje skupno zunanjo in varnostno politiko in sprejema sklepe, potrebne za določitev in izvajanje te politike na podlagi splošnih smernic in strateških usmeritev, ki jih določi Evropski svet.“ Drugi pododstavek se črta. V tretjem pododstavku, ki postane drugi pododstavek, se beseda „... zagotavlja ...“ nadomesti z besedilom „... in visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko skrbita za...“;

(c) doda se nov odstavek:

„3. Visoki predstavnik in države članice izvajajo skupno zunanjo in varnostno politiko z uporabo nacionalnih sredstev in sredstev Unije.“

30) Vstavi se nov člen 13a:

„Člen 13a

1. Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, ki predseduje Svetu za zunanje zadeve, s svojimi predlogi prispeva k oblikovanju skupne zunanje in varnostne politike in zagotavlja izvajanje sklepov, ki sta jih sprejela Evropski svet in Svet.

2. Visoki predstavnik zastopa Unijo v zadevah, povezanih s skupno zunanjo in varnostno politiko. V imenu Unije vodi politični dialog s tretjimi stranmi in izraža stališča Unije v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah.

3. Visokemu predstavniku pri izpolnjevanju njegovih nalog pomaga Evropska služba za zunanje delovanje. Ta služba opravlja svoje delo v sodelovanju z diplomatskimi službami držav članic in jo sestavljajo uradniki iz ustreznih oddelkov generalnega sekretariata Sveta in Komisije ter napoteno osebje iz nacionalnih diplomatskih služb. Sklep Sveta določa organizacijo in delovanje Evropske službe za zunanje delovanje. Svet odloča na predlog visokega predstavnika po posvetovanju z Evropskim parlamentom in po odobritvi Komisije.“

31) Člen 14 se spremeni na naslednji način:

(a) v celotnem besedilu člena se besedi „skupni ukrepi“ nadomestita z besedo „sklepi“ v ustreznem sklonu in v odstavku 1 se prva dva stavka nadomestita z naslednjim: „Kadar mednarodni položaj zahteva operativno ukrepanje Unije, Svet sprejme potrebne sklepe.“;

(b) odstavek 2 postane drugi pododstavek odstavka 1, odstavki ki sledijo pa se ustrezno oštevilčijo. V prvem stavku se besedilo „... skupnih ukrepov“ nadomesti s „... sklepa“, za besedo „cilje“ pa se doda „tega sklepa“. Zadnji stavek se črta;

(c) v odstavku 3, ki je postal odstavek 2, se besedilo „Skupni ukrepi ...“ nadomesti z besedilom „... Sklepi iz odstavka 1 ...“;

(d) odstavek 4 se črta, odstavki, ki sledijo, se ustrezno preštevilčijo;

- (e) v odstavku 5, ki postane odstavek 3, se v prvem stavku besedilo „... skladno s skupnim ukrepanjem, se to sporoči dovolj zgodaj, da se omogoči ...“ nadomesti z besedilom „... skladno s sklepom iz odstavka 1, zadevna država članica to sporoči dovolj zgodaj, da se omogoči ...“;
  - (f) v odstavku 6, ki postane odstavek 4, se v prvem stavku besedilo „... če Svet o tem ni sprejel nobene odločitve“ nadomesti z besedilom „... če Svet ni revidiral sklepa iz odstavka 1“, besedilo „... skupnega ukrepanja“ pa se nadomesti s „... tega sklepa“;
  - (g) v odstavku 7, ki postane odstavek 5, se v prvem stavku besedilo „skupnih ukrepov“ nadomesti z besedilom „sklepa iz tega člena“ in v drugem stavku besedilo „skupnega ukrepanja“ z besedilom „sklepa iz odstavka 1“.
- 32) Na začetku člena 15 se besedilo „Svet sprejema skupna stališča. V skupnih stališčih je opredeljen ...“ nadomesti z besedilom „Svet sprejema sklepe, ki opredeljujejo ...“, zadnji besedi „skupnimi stališči“ pa se nadomestita s „stališči Unije“.
- 33) Vstavi se člen 15a, ki povzema besedilo člena 22, z naslednjimi spremembami:
- (a) v odstavku 1 se besedilo „Države članice ali Komisija lahko na Svet naslovijo ...“ nadomesti z besedilom „Države članice, visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ali visoki predstavnik s podporo Komisije lahko na Svet naslovijo ...“, besedilo „... predložijo svoje predloge ...“ pa se nadomesti z besedilom „... predložijo svoje pobude ali predloge ...“;
  - (b) v odstavku 2 se beseda „predsedstvo“ nadomesti z besedama „visoki predstavnik“, besedilo „ali na zahtevo Komisije ali države članice“ pa se nadomesti z besedilom „ali na zahtevo države članice“.
- 34) Vstavi se člen 15b, ki povzema besedilo člena 23 z naslednjimi spremembami:
- (a) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim besedilom: „Sklepe iz tega poglavja sprejemata Evropski svet in Svet soglasno, razen če to poglavje ne določa drugače. Sprejemanje zakonodajnih aktov je izključeno.“; zadnji stavek drugega pododstavka se nadomesti z naslednjim besedilom: „Če člani Sveta, ki so se tako vzdržali, predstavljajo najmanj tretjino držav članic, ki imajo skupaj najmanj tretjino prebivalstva Unije, sklep ni sprejet.“;
  - (b) odstavek 2 se spremeni na naslednji način:
    - (i) prva alineja se nadomesti z naslednjima alineama:

„— pri sprejemanju sklepa o določitvi ukrepov ali stališč Unije na podlagi sklepa Evropskega sveta o strateških interesih in ciljih Unije iz člena 10b(1);

- pri sprejemanju sklepa o določitvi ukrepov ali stališč Unije na predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, ki ga je predložil na posebno zahtevo, ki mu jo je Evropski svet dal na lastno pobudo ali pobudo visokega predstavnika;“
- (ii) v drugi alinei, ki postane tretja alinea, se besedilo „... skupnega ukrepa ali skupnega stališča,“ nadomesti z besedilom „... sklepa o določitvi ukrepov ali stališč Unije,“;
- (iii) v drugem pododstavku se v prvem stavku beseda „pomembnih“ nadomesti z „bistvenih“; zadnji stavek se nadomesti z naslednjim: „Visoki predstavnik v tesnem posvetovanju z zadevno državo članico poišče zanjo sprejemljivo rešitev. Če mu to ne uspe, lahko Svet s kvalificirano večino zahteva predložitev zadeve Evropskemu svetu, da ta o njej soglasno sprejme sklep.“;
- (iv) tretji pododstavek se nadomesti z naslednjim novim odstavkom 3, zadnji pododstavek postane odstavek 4, odstavek 3 pa postane odstavek 5:

„3. Evropski svet lahko soglasno sprejme sklep, ki določa, da Svet odloča s kvalificirano večino v primerih; ki niso navedeni v odstavku 2.“;
- (c) v odstavku, ki postane odstavek 4, se besedilo „Ta odstavek se ne uporablja ...“ nadomesti z besedilom „Odstavka 2 in 3 se ne uporabljata ...“.

35) Člen 16 se spremeni se na naslednji način:

- (a) besedilo „... medsebojno obveščajo in ...“ se črta, beseda „Sveta“ se nadomesti z „Evropskega sveta in Sveta“, besedilo „... da bi z usklajenim in konvergentnim delovanjem zagotovile čim bolj učinkovito uveljavljanje vpliva Unije“ pa se nadomesti z besedilom „... da bi določile skupen pristop“;
- (b) za prvim stavkom se doda naslednje besedilo: „Pred ukrepanjem na mednarodni ravni ali prevzemom obveznosti, ki bi lahko vplivala na interese Unije, se države članice med seboj posvetujejo v okviru Evropskega sveta ali Sveta. Države članice z uskladitvijo ukrepanja omogočajo, da lahko Unija uveljavi svoje interese in vrednote na mednarodni ravni. Države članice so medsebojno solidarne.“;
- (c) dodata se naslednja dva pododstavka:

„Kadar Evropski svet ali Svet določi skupni pristop Unije v smislu prvega pododstavka, visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in ministri za zunanje zadeve držav članic usklajujejo svoje dejavnosti v okviru Sveta.“

Diplomatska predstavništva držav članic in delegacije Unije v tretjih državah in pri mednarodnih organizacijah sodelujejo in prispevajo k oblikovanju in izvajanju skupnega pristopa.“

36) Besedilo člena 17 postane člen 28a in se spremeni kakor je opisano v točki 49.

37) Člen 18 se spremeni na naslednji način:

(a) odstavki 1 do 4 se črtajo;

(b) v odstavku 5, ki ni več oštevilčen, se besedilo „...“, kadar meni, da je to potrebno, ...“ nadomesti z besedilom „... na predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ...“, na koncu pa se doda naslednji stavek: „Posebni predstavnik opravlja svoje naloge pod vodstvom visokega predstavnika.“

38) Člen 19 se spremeni na naslednji način:

(a) v odstavku 1 se v prvem in drugem pododstavku besedilo „... skupna stališča“ nadomesti s „... stališča Unije“, na koncu prvega pododstavka pa se doda naslednji stavek: „Tako usklajevanje organizira visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.“;

(b) odstavek 2 se spremeni na naslednji način:

(i) v prvem pododstavku se besedilo „Brez poseganja v odstavek 1 in člen 14(3)“ nadomesti z besedilom „V skladu s členom 11(3)“, za besedo „slednje“ pa se vstavi besedilo „in visokega predstavnika“;

(ii) v drugem pododstavku se v prvem stavku za besedilom „... druge države članice“ vstavi besedilo „in visokega predstavnika“; v drugem stavku se črta beseda „stalne“;

(iii) doda se nov tretji pododstavek:

„Kadar Unija sprejme stališče do zadeve, ki je na dnevnem redu Varnostnega sveta Združenih narodov, države članice, ki so v Varnostnem svetu, zahtevajo, da se visoki predstavnik zaprosi, naj predstavi stališče Unije.“

39) Člen 20 se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem pododstavku se besedilo „delegacije Komisije“ nadomesti z „delegacije Unije“, besedilo „... skupna stališča in skupni ukrepi, ki jih sprejme Svet“ pa se nadomesti z besedilom „... in izvajajo sklepi o določitvi stališč in ukrepov Unije, sprejeti na podlagi tega poglavja“;
- (b) v drugem pododstavku se besedilo „... informacij, s pripravo skupnih ocen“ nadomesti z besedilom „... informacij in s pripravo skupnih ocen.“, črta se del stavka „... in prispevanjem k izvajanju določb iz člena 20 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.“;
- (c) doda se nov pododstavek:

„Prispevajo k uresničevanju pravic državljanov Unije do zaščite na ozemlju tretjih držav iz člena 17(2)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije in ukrepov, sprejetih v skladu s členom 20 navedene pogodbe.“

40) Člen 21 se spremeni na naslednji način:

- (a) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko se redno posvetuje z Evropskim parlamentom o glavnih vidikih in temeljnih usmeritvah skupne zunanje in varnostne politike ter skupne varnostne in obrambne politike in ga obveščati o razvoju teh politik. Skrbi, da se mnenja Evropskega parlamenta ustrezno upoštevajo. Pri obveščanju Evropskega parlamenta lahko sodelujejo posebni predstavniki.“;

- (b) v drugem pododstavku se v prvem stavku za besedo „Svetu“ vstavi besedilo „in visokemu predstavniku“, besedilo „Vsako leto“, se nadomesti z „Dvakrat na leto“, na koncu pa se vstavi besedilo „vključno s skupno varnostno in obrambno politiko“.

41) Besedilo člena 22 postane člen 15a; spremeni se, kakor je navedeno v točki 33.

42) Besedilo člena 23 postane člen 15b; spremeni se, kakor je navedeno v točki 34.

43) Člen 24, se nadomesti z naslednjim:

„Člen 24

Unija lahko z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami sklepa sporazume na področjih iz tega poglavja.“

44) Člen 25 se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem pododstavku se v prvem stavku sklicevanje na Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicevanjem na Pogodbo o delovanju Evropske unije, za besedilom „... na njegovo zahtevo“ se vstavi besedilo „..., na zahtevo visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko“; v drugem stavku se besedilo „... ne da bi to posegalo v pristojnosti predsedstva in Komisije“ nadomesti z besedilom „ne da bi to posegalo v pristojnosti visokega predstavnika“;
- (b) besedilo drugega pododstavka se nadomesti z naslednjim: „Politični in varnostni odbor na področju uporabe tega poglavja v okviru odgovornosti Sveta in visokega predstavnika izvaja politični nadzor in strateško vodi operacije za krizno upravljanje iz člena 28b.“;
- (c) v tretjem pododstavku se črtajo besede „, ne da bi posegal v člen 47“.

45) Člena 26 in 27 se razveljavita. Vstavita se člena 25a in 25b, pri čemer člen 25b nadomesti člen 47:

„Člen 25a

V skladu s členom 16b Pogodbe o delovanju Evropske unije in z odstopanjem od odstavka 2 navedenega člena Svet sprejme sklep o določitvi pravil o varstvu fizičnih oseb, ko države članice obdelujejo osebne podatke pri opravljanju dejavnosti s področja uporabe tega poglavja, in o prostem pretoku takih podatkov. Upoštevanje teh pravil nadzirajo neodvisni organi.

Člen 25b

Izvajanje skupne zunanje in varnostne politike ne vpliva na uporabo postopkov in obseg dodeljenih pristojnosti institucij, ki jih določata Pogodbi za izvajanje pristojnosti Unije iz členov 2b do 2e Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Prav tako izvajanje politik iz navedenih členov ne vpliva na uporabo postopkov in obseg dodeljenih pristojnosti institucij, ki jih določata Pogodbi za izvajanje pristojnosti Unije iz tega poglavja.“

46) Členi 27a do 27e o okrepljenem sodelovanju se nadomestijo s členom 10 v skladu s točko 22.

47) Člen 28 se spremeni na naslednji način:

- (a) odstavek 1 se črta, odstavki, ki sledijo, se ustrezno preštevilčijo; besedilo „Evropskih skupnosti“ se povsod v členu nadomesti z „Unije“;
- (b) v odstavku 2, ki postane odstavek 1, se besedilo „... določb o področjih iz tega naslova“ nadomesti z besedilom „... izvajanja tega poglavja“;
- (c) v odstavku 3, ki postane odstavek 2, se v prvem pododstavku besedilo „... izvajanja teh določb“ nadomesti z besedilom „... izvajanja tega poglavja“;
- (d) doda se nov odstavek 3, odstavek 4 pa se črta:

„3. Svet sprejme sklep o določitvi posebnih postopkov za zagotovitev hitrega dostopa do odobrenih sredstev iz proračuna Unije za nujno financiranje pobud v okviru skupne zunanje in varnostne politike, predvsem za pripravljalne dejavnosti za misijo iz prvega odstavka člena 28a in iz člena 28b. Svet odloča po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Pripravljalne dejavnosti za misijo iz prvega odstavka člena 28a in iz člena 28b, ki se ne krijejo iz proračuna Unije, se financirajo iz zagonskega sklada, v katerem so prispevki držav članic.

Svet s kvalificirano večino na predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko sprejme sklepe o določitvi:

- (a) postopkov za ustanovitev in financiranje zagonskega sklada, zlasti zneskov, ki se prispevajo v sklad;
- (b) postopkov za upravljanje zagonskega sklada;
- (c) postopkov finančnega nadzora.

Kadar misija, načrtovana po prvem odstavku člena 28a in členu 28b, ne more biti financirana iz proračuna Unije, Svet visokega predstavnika pooblasti za uporabo sredstev iz sklada. Visoki predstavnik Svetu poroča o izvajanju tega pooblastila.“

SKUPNA VARNOSTNA IN OBRAMBNA POLITIKA

48) Vstavi se naslednji nov oddelek 2:

„ODDELEK 2

DOLOČBE O SKUPNI VARNOSTNI IN OBRAMBNI POLITIKI“

49) Vstavi se člen 28a, ki povzema besedilo člena 17 z naslednjimi spremembami:

(a) vstavi se nov odstavek 1, odstavek, ki sledi, postane odstavek 2:

„1. Skupna varnostna in obrambna politika je sestavni del skupne zunanje in varnostne politike. Uniji zagotavlja operativno sposobnost, oprto na civilna in vojaška sredstva. Unija jih lahko uporablja pri misijah zunaj svojih meja za ohranjanje miru, preprečevanje konfliktov in krepitev mednarodne varnosti v skladu z načeli Ustanovne listine Združenih narodov. Za izvajanje teh misij se uporabijo zmogljivosti, ki jih zagotovijo države članice.“;

(b) odstavek 1, ki postane odstavek 2, se spremeni na naslednji način:

(i) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„2. Skupna varnostna in obrambna politika vključuje postopno oblikovanje skupne obrambne politike Unije. Ta vodi do skupne obrambe, če Evropski svet soglasno tako odloči. V tem primeru državam članicam priporoči sprejetje takšne odločitve v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.“;

(ii) v drugem pododstavku se besedilo „v skladu s tem členom“ nadomesti z besedilom „v skladu s tem oddelkom“;

(iii) tretji pododstavek se črta;

(c) Sedanji odstavki 2, 3, 4 in 5 se nadomestijo z naslednjimi odstavki 3 do 7:

„3. Države članice dajo Uniji na razpolago civilne in vojaške zmogljivosti za izvajanje skupne varnostne in obrambne politike za uresničevanje ciljev, ki jih opredeli Svet. Države članice, ki med seboj ustanovijo večnacionalne sile, lahko te sile dajo na razpolago tudi za skupno varnostno in obrambno politiko.

Države članice si prizadevajo za postopno izboljšanje svojih vojaških zmogljivosti. Agencija za področje razvoja obrambnih zmogljivosti, raziskav, nabave in oborožitve (v nadaljnjem besedilu ‚Evropska obrambna agencija‘) ugotavlja operativne potrebe, spodbuja ukrepe za njihovo izpolnjevanje, prispeva k določanju in po potrebi izvajanju

vseh ukrepov, ki so potrebni za krepitev industrijskih in tehnoloških temeljev obrambnega sektorja, sodeluje pri določanju evropske politike na področju zmogljivosti in oboroževanja ter pomaga Svetu pri ocenjevanju izboljšanja vojaških zmogljivosti.

4. Sklepe o skupni varnostni in obrambni politiki, vključno s tistimi o uvedbi misije po tem členu, sprejme Svet soglasno na predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ali na pobudo države članice. Visoki predstavnik lahko predlaga uporabo nacionalnih sredstev kakor tudi instrumentov Unije, po potrebi skupaj s Komisijo.

5. Svet lahko za ohranitev vrednot Unije in v korist njenih interesov izvedbo misije v okviru Unije zaupa skupini držav članic. Izvajanje take misije ureja člen 28c.

6. Države članice, ki glede vojaških zmogljivosti izpolnjujejo višja merila in so sprejele večje medsebojne obveznosti na tem področju v zvezi z najzahtevnejšimi misijami, vzpostavijo stalno strukturno sodelovanje v okviru Unije. Takšno sodelovanje ureja člen 28e. To sodelovanje ne vpliva na določbe člena 28b.

7. V primeru oboroženega napada na ozemlje države članice, ji morajo druge države članice v skladu z 51. členom Ustanovne listine Združenih narodov zagotoviti pomoč in podporo z vsemi razpoložljivimi sredstvi. To ne vpliva na posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic.

Obveznosti in sodelovanje na tem področju so skladni z obveznostmi v Organizaciji Severnoatlantske pogodbe, ki za njene države članice ostaja temelj njihove kolektivne obrambe in okvir za njeno izvajanje.“

50) Vstavijo se novi členi 28b do 28e:

„Člen 28b

1. Misije iz prvega odstavka člena 28a, pri katerih lahko Unija uporabi civilna in vojaška sredstva, vključujejo skupne operacije razoroževanja, humanitarne in reševalne misije, vojaško svetovanje in pomoč, misije za preprečevanje sporov in ohranjanje miru, bojne operacije za krizno upravljanje, vključno z vzpostavljanjem miru in pokonfliktno stabilizacijo. Vse te misije lahko prispevajo k boju proti terorizmu, skupaj s pomočjo tretjim državam v boju proti terorizmu na njihovih ozemljih.

2. Svet sprejme sklepe v zvezi z misijami iz odstavka 1, s katerimi določi njihove cilje in obseg ter splošne pogoje za njihovo izvajanje. Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko pod nadzorom Sveta ter v tesnem sodelovanju in stalnem stiku s Političnim in varnostnim odborom skrbi za usklajevanje med civilnimi in vojaškimi vidiki takšnih ukrepov.

Člen 28c

1. V okviru sklepov, sprejetih v skladu s členom 28b, lahko Svet izvedbo misije zaupa skupini držav članic, ki to želijo in imajo ustrezne zmogljivosti za takšno misijo. Te države članice se, v sodelovanju z visokim predstavnikom Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, med seboj dogovorijo glede vodenja misije.

2. Države članice, ki sodelujejo pri izvajanju misije, na lastno pobudo ali na zahtevo druge države članice o njenem poteku redno obveščajo Svet. Če ima izvajanje misije večje posledice ali zahteva spremembo cilja, obsega in pogojev misije, določenih v sklepih iz odstavka 1, te države nemudoma obvestijo Svet. V takih primerih Svet sprejme potrebne sklepe.

Člen 28d

1. Naloge Evropske obrambne agencije iz člena 28a(3), ki je podrejena Svetu, so:

- (a) sodelovati pri ugotavljanju ciljev držav članic glede njihovih vojaških zmogljivosti in pri oceni izpolnjevanja obveznosti, ki so jih države članice prevzele v zvezi s temi zmogljivostmi;
- (b) spodbujati usklajevanje operativnih potreb in sprejetje učinkovitih in združljivih postopkov naročanja;
- (c) predlagati večstranske projekte za izpolnjevanje ciljev glede vojaških zmogljivosti, zagotavljati usklajevanje programov, ki jih izvajajo države članice, in upravljanje posebnih programov sodelovanja;
- (d) podpirati raziskave na področju obrambne tehnologije ter usklajevati in načrtovati skupne raziskovalne dejavnosti in preučevati tehnične rešitve za prihodnje operativne potrebe;
- (e) prispevati k določanju, in po potrebi k izvajanju, vsakršnih koristnih ukrepov za krepitev industrijskih in tehnoloških temeljev obrambnega sektorja ter izboljšanju učinkovitosti vojaških odhodkov.

2. V Evropski obrambni agenciji lahko sodelujejo vse države članice, ki to želijo. Svet s kvalificirano večino sprejme sklep o določitvi statuta, sedeža in načina delovanja Agencije. Sklep upošteva raven dejanskega sodelovanja pri dejavnostih Agencije. Znotraj Agencije se oblikujejo posebne skupine, v katerih sodelujejo države članice, ki izvajajo skupne projekte. Agencija izvaja svoje naloge po potrebi v povezavi s Komisijo.

Člen 28e

1. Države članice, ki se želijo vključiti v stalno strukturno sodelovanje iz člena 28a(6), izpolnjujejo merila in so sprejele obveznosti o vojaških zmogljivostih iz Protokola o stalnem strukturnem sodelovanju, o svoji nameri uradno obvestijo Svet in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

2. V treh mesecih po uradnem obvestilu iz odstavka 1 Svet sprejme sklep o stalnem strukturnem sodelovanju in sestavi seznam vključenih držav članic. Svet odloča s kvalificirano večino po posvetovanju z visokim predstavnikom.

3. Država članica, ki se želi pozneje vključiti v stalno strukturno sodelovanje, o svoji nameri uradno obvesti Svet in visokega predstavnika.

Svet sprejme sklep o potrditvi sodelovanja države članice, ki izpolnjuje merila in prevzema obveznosti iz členov 1 in 2 Protokola o stalnem strukturnem sodelovanju. Svet odloča s kvalificirano večino po posvetovanju z visokim predstavnikom. Glasujejo le člani Sveta, ki predstavljajo vključene države članice.

Kvalificirana večina se določi v skladu s členom 205(3)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

4. Če vključena država članica meril ne izpolnjuje več ali ni več sposobna izpolnjevati sprejetih obveznosti iz členov 1 in 2 Protokola o stalnem strukturnem sodelovanju, lahko Svet sprejme sklep o mirovanju sodelovanja zadevne države članice.

Svet odloča s kvalificirano večino. Glasujejo le člani Sveta, ki predstavljajo vključene države članice, z izjemo zadevne države članice.

Kvalificirana večina se določi v skladu s členom 205(3)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

5. Vključena država članica, ki želi izstopiti iz stalnega strukturnega sodelovanja, o svoji odločitvi uradno obvesti Svet, ki se seznani s tem, da zadevna država članica vanj ni več vključena.

6. Sklepi in priporočila Sveta, sprejeti v okviru stalnega strukturnega sodelovanja, razen tistih iz odstavkov 2 do 5, se sprejmejo soglasno. Za namene tega odstavka soglasje pomeni samo glasove predstavnikov vključenih držav članic.“

- 51) Členi 29 do 39 naslova VI o pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah in o policijskem sodelovanju se nadomestijo z določbami poglavij 1, 4 in 5 naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije. Kakor je navedeno v členu 2, točke 64), 67) in 68) te pogodbe, se člen 29 nadomesti s členom 61 Pogodbe o delovanju Evropske unije, člen 30 se nadomesti s členi 69f in 69g iste pogodbe in člen 31 se nadomesti s členi 69a, 69b in 69d omenjene pogodbe; člen 32 se nadomesti s členom 61e omenjene pogodbe in člen 36 se nadomesti s členom 61d. Poimenovanje naslova se črta, oštevilči pa se s številko naslova o končnih določbah.
- 52) Členi 40 do 40b naslova VI in členi 43 do 45 naslova VII o okrepljenem sodelovanju se v skladu s točko 22 nadomestijo s členom 10, naslov VII pa se razveljavi.
- 53) Člena 41 in 42 se razveljavita.

KONČNE DOLOČBE

- 54) Naslov VIII o končnih določbah postane naslov VI; ta naslov in členi 48, 49 in 53 se spremenijo, kakor je navedeno v točkah 56, 57 in 61. Člen 47 se nadomesti s členom 25b, kakor je navedeno v točki 45, členi 46 do 50 pa se razveljavijo.
- 55) Vstavi se nov člen 46a:

„Člen 46a

Unija je pravna oseba.“

- 56) Člen 48 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 48

1. Pogodbi se lahko spremenita po rednem postopku za spremembo Pogodb. Spremenita se lahko tudi po poenostavljenih postopkih za spremembo Pogodb.

Redni postopek za spremembo Pogodb

2. Vlada vsake države članice, Evropski parlament ali Komisija lahko Svetu predlagajo spremembo Pogodb. Namen teh predlogov je lahko med drugim povečati ali zmanjšati pristojnosti, ki so na Unijo prenesene s Pogodbama. Te predloge Svet predloži Evropskemu svetu in o njih uradno obvesti nacionalne parlamente.

3. Če Evropski svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo z navadno večino sprejme sklep o preučitvi predlaganih sprememb, predsednik Evropskega sveta skliče Konvencijo predstavnikov nacionalnih parlamentov, voditeljev držav ali vlad držav članic, Evropskega parlamenta in Komisije. Pri institucionalnih spremembah na monetarnem področju se posvetuje tudi z Evropsko centralno banko. Konvencija preuči osnutke sprememb in s soglasjem sprejme priporočilo za konferenco predstavnikov vlad držav članic, kakor je predvidena v odstavku 4.

Evropski svet lahko po odobritvi Evropskega parlamenta z navadno večino odloči, da ne skliče Konvencije, če obseg predlaganih sprememb tega ne upravičuje. V tem primeru Evropski svet določi mandat konference predstavnikov vlad držav članic.

4. Konferenco predstavnikov vlad držav članic skliče predsednik Sveta, da se v medsebojnem soglasju sporazumejo o spremembah te pogodbe.

Spremembe začnejo veljati, ko jih ratificirajo vse države članice v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

5. Če v dveh letih po podpisu Pogodbe, ki spreminja Pogodbi, štiri petine držav članic to pogodbo ratificira, ena ali več držav članic pa ima težave v postopku ratifikacije, zadevo obravnava Evropski svet.

Poenostavljeni postopki za spremembo Pogodb

6. Vlada vsake države članice, Evropski parlament ali Komisija lahko Evropskemu svetu predloži spremembo vseh ali nekaterih določb tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije o notranjih politikah in ukrepih Unije.

Evropski svet lahko sprejme sklep o spremembi vseh ali nekaterih določb tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije. Evropski svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo, pri institucionalnih spremembah na monetarnem področju pa z Evropsko centralno banko. Ta sklep začne veljati šele, ko ga države članice potrdijo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

S sklepom iz drugega pododstavka se ne smejo povečati pristojnosti, ki so na Unijo prenesene s Pogodbama.

7. Kadar Svet v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije ali naslovom V te pogodbe na določenem področju ali v določenem primeru odloča soglasno, lahko Evropski svet sprejme sklep, s katerim Svet pooblašča, da na tem področju ali v tem primeru lahko odloča s kvalificirano večino. Ta pododstavek se ne uporablja za sklepe o vojaških ali obrambnih zadevah.

Kadar Svet v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije sprejme zakonodajne akte po posebnem zakonodajnem postopku, lahko Evropski svet sprejme sklep, po katerem se ti zakonodajni akti lahko sprejmejo po rednem zakonodajnem postopku.

Vsaka pobuda Evropskega sveta na podlagi prvega ali drugega pododstavka, se posreduje nacionalnim parlamentom. Če nacionalni parlament v šestih mesecih od dne takega posredovanja pobude izjavi, da temu nasprotuje, se sklep iz prvega ali drugega pododstavka ne sprejme. Če nasprotovanja ni, Evropski svet sklep lahko sprejme.

Za sprejetje sklepa iz prvega ali drugega pododstavka Evropski svet odloča soglasno po odobritvi Evropskega parlamenta, ki odloča z večino svojih članov.“

57) Prvi pododstavek člena 49 se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem stavku se besedilo „... spoštuje načela iz člena 6(1), lahko zaprosi ...“ nadomesti z besedilom „... spoštuje vrednote iz člena 1a in si prizadeva za njihovo spodbujanje, lahko zaprosi ...“;
- (b) v drugem stavku se besedilo „Prošnjo naslovi na Svet, ki o tem odloča soglasno ...“ nadomesti z besedilom „O tej prošnji se obvestijo Evropski parlament in nacionalni parlamenti. Država prosilka naslovi prošnjo na Svet, ki o tem odloča soglasno ...“, besedilo „prejemu privolitve“ se nadomesti z besedo „odobritvi“ in črta se beseda „absolutno“;
- (c) na koncu pododstavka se doda nov stavek: „Upoštevajo se merila za pristop, o katerih se je dogovoril Evropski svet.“

58) Vstavi se nov člen 49a:

„Člen 49a

1. Vsaka država članica se lahko v skladu s svojimi ustavnimi pravili odloči za izstop iz Unije.
2. Država članica, ki se odloči izstopiti, o svoji nameri uradno obvesti Evropski svet. Na podlagi smernic, ki jih določi Evropski svet, se Unija pogaja in sklene s to državo sporazum o podrobnostih izstopa, ki upošteva okvir njenih prihodnjih odnosov z Unijo. Pogajanja o tem sporazumu potekajo v skladu s členom 188n(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Svet s kvalificirano večino po odobritvi Evropskega parlamenta sklene sporazum v imenu Unije.
3. Pogodbi se za zadevno državo prenehata uporabljati z dnem začetka veljavnosti sporazuma o izstopu, sicer pa dve leti po uradnem obvestilu iz odstavka 2, razen če Evropski svet po dogovoru z zadevno državo članico soglasno ne sklene, da se to obdobje podaljša.

4. Za namene odstavkov 2 in 3 član Evropskega sveta in Sveta, ki predstavlja državo članico, ki izstopa, v Svetu in v Evropskem svetu ne sodeluje niti v razpravah niti pri sprejemanju sklepov v tej zadevi.

Kvalificirana večina se določi v skladu s členom 205(3)(b) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

5. Če država, ki je izstopila iz Unije, zaprosi za ponoven pristop, prošnjo vloži po postopku iz člena 49.“

59) Vstavi se člen 49b:

„Člen 49b

Protokoli in priloge so sestavni del Pogodb.“

60) Vstavi se člen 49c:

„Člen 49c

1. Pogodbi se uporabljata za Kraljevino Belgijo, Republiko Bolgarijo, Češko republiko, Kraljevino Dansko, Zvezno republiko Nemčijo, Republiko Estonijo, Helensko republiko, Kraljevino Španijo, Francosko republiko, Irsko, Italijansko republiko, Republiko Ciper, Republiko Latvijo, Republiko Litvo, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Republiko Madžarsko, Republiko Malto, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Avstrijo, Republiko Poljsko, Portugalsko republiko, Romunijo, Republiko Slovenijo, Slovaško republiko, Republiko Finsko, Kraljevino Švedsko ter Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska.

2. Ozemeljska veljavnost Pogodb je določena v členu 311a Pogodbe o delovanju Evropske unije.“

61) Člen 53 se spremeni se na naslednji način:

(a) prvi pododstavek postane odstavek 1, seznam jezikov se dopolni z jeziki iz drugega pododstavka sedanjega člena 53 Pogodbe o Evropski uniji, drugi pododstavek pa se črta;

(b) doda se nov pododstavek 2:

„2. Ta pogodba se lahko prevede v druge jezike, ki jih določijo države članice, če ti v skladu z njihovim ustavnim redom uživajo status uradnega jezika na njihovem celotnem ozemlju ali delu tega ozemlja. Zadevne države članice zagotovijo overjeno kopijo takih prevodov in jo deponirajo v arhivu Sveta.“

Člen 2

Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti se spremeni v skladu z določbami tega člena.

- 1) Naslov Pogodbe se nadomesti z naslovom „Pogodba o delovanju Evropske unije“.

A. HORIZONTALNE SPREMEMBE

- 2) Povsod v Pogodbi se:

- (a) beseda „Skupnost“ ali besedi „Evropska skupnost“ v vseh sklonih nadomestita z „Unija“ v ustreznem sklonu, „Evropske skupnosti“ ali „EGS“ se v vseh sklonih pa se nadomesti z „Evropska unija“ v ustreznem sklonu, pridevnik „skupnosti“ se nadomesti z „Unije“ v ustreznem sklonu, razen v členu 299(6)(c), ki je postal člen 311a(5)(c). V prvem pododstavku člena 136 se prejšnja sprememba uporablja le za „Skupnost“;
- (b) besedi „ta pogodba“ v vseh sklonih nadomesti s „Pogodbi“ v ustreznem sklonu, ustrezni glagol in pridevniki so po potrebi v dvojini; ta točka se ne uporablja za tretji pododstavek člena 182 ter člena 312 in 313;
- (c) besede „Svet v skladu s postopkom iz člena 251“ ali „Svet ... v skladu s postopkom iz člena 251“ nadomestijo z besedami „Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku“ oziroma „Evropski parlament in Svet ... po rednem zakonodajnem postopku“, „postopek iz člena 251“ v vseh sklonih se nadomesti z „redni zakonodajni postopek“ v ustreznem sklonu, ustrezni glagol pa je po potrebi v dvojini;
- (d) črta se besedilo „s kvalificirano večino odloči“ in „s kvalificirano večino“;
- (e) „Svet v sestavi voditeljev držav ali vlad“ v vseh sklonih oziroma „Svet ... v sestavi voditeljev držav ali vlad“ v vseh sklonih nadomesti z „Evropski svet“ v ustreznem sklonu;
- (f) besede „institucije ali organi“ in „institucije in organi“ v vseh sklonih nadomesti z „institucije, organi, uradi ali agencije“ v ustreznem sklonu, razen v prvem pododstavku člena 193;
- (g) besedi „skupni trg“ v vseh sklonih nadomesti z „notranji trg“ v ustreznem sklonu;
- (h) beseda „eku“ v vseh sklonih in številih nadomesti z „euro“ v ustreznem sklonu in številu;
- (i) besede „države članice brez odstopanja“ v vseh sklonih nadomesti z „države članice, katerih valuta je euro“ v ustreznem sklonu;

- (j) okrajšava „ECB“ nadomesti z „Evropska centralna banka“ v ustreznem sklonu;
- (k) „Statut ESCB“ v vseh sklonih nadomesti s „Statut ESCB in ECB“ v ustreznem sklonu;
- (l) „odbor, predviden v členu 114“ in „odbor iz člena 114“ v vseh sklonih nadomestita z „Ekonomsko-finančni odbor“ v ustreznem sklonu;
- (m) „Statut Sodišča“ v vseh sklonih nadomesti s „Statut Sodišča Evropske unije“ v ustreznem sklonu;
- (n) „Sodišče prve stopnje“ v vseh sklonih nadomesti s „Splošno sodišče“ v ustreznem sklonu;
- (o) „sodni oddelek“ v vseh sklonih in številih nadomesti s „specializirano sodišče“ v ustreznem sklonu in številu, stavek pa se ustrezno slovnično prilagodi.

3) V naslednjih členih se po besedi „Svet“ vstavi besedilo „po posebnem zakonodajnem postopku“, besedilo „na predlog Komisije“ pa se črta:

— člen 13, ki je postal člen 16e(1)	— člen 94, ki je postal člen 95
— člen 19(1)	— drugi pododstavek člena 104(14)
— člen 19(2)	— prvi pododstavek člena 175(2).
— drugi pododstavek člena 22	
— člen 93	

4) V naslednjih členih se za besedo „Svet“ vstavi besedilo „z navadno večino“:

— prvi pododstavek člena 130	— tretji stavek zadnjega pododstavka člena 213
— prvi pododstavek člena 144	
— člen 208	— člen 216
— člen 209	— člen 284

5) V naslednjih členih se besedilo „po posvetovanju z Evropskim parlamentom“ nadomesti z besedilom „po odobritvi Evropskega parlamenta“:

- člen 13, ki je postal člen 16e(1)
- drugi pododstavek člena 22

- 6) V naslednjih členih se beseda „institucija“ v vseh sklonih in številih nadomesti z „institucija, organ, urad ali agencija“ v ustreznem sklonu in številu, pri čemer se stavek po potrebi ustrezno slovnično prilagodi:

- drugi pododstavek člena 195(1)
- drugi pododstavek člena 232
- prvi pododstavek člena 233
- člen 234(b)
- člen 255(3), ki je postal tretji pododstavek člena 16a(3).

- 7) V naslednjih členih se beseda „Sodišče“ (razen v besedni zvezi „Sodišče prve stopnje“) v vseh sklonih nadomesti s „Sodišče Evropske unije“ v ustreznem sklonu:

— člen 83(2)(d)	— prvi pododstavek člena 233
— drugi pododstavek člena 88(2)	— prvi pododstavek člena 234
— člen 95, ki je postal člen 94(9)	— člen 235
— člen 195(1)	— člen 236
— šesti pododstavek člena 225a	— uvodni stavek člena 237
— drugi pododstavek člena 226	— člen 238
— prvi pododstavek člena 227	— člen 240
— člen 228(1), prvi sklic	— člen 242, prvi stavek
— člen 229	— člen 243
— člen 229a	— člen 244
— prvi pododstavek člena 230	— člen 247(9), ki je postal (8)
— prvi pododstavek člena 231	— drugi pododstavek člena 256.
— prvi pododstavek člena 232	

- 8) V naslednjih členih se sklicevanje na drug člen Pogodbe nadomesti s sklicevanjem na člen Pogodbe o Evropski uniji:

— tretji pododstavek, ki je postal četrti pododstavek člena 21:	sklicevanje na člen 9 (prvo sklicevanje) in člen 53(1) (drugo sklicevanje)
— člen 97b:	sklicevanje na člen 2
— člen 98:	sklicevanje na člen 2 (prvo sklicevanje)
— drugi stavek člena 105(1):	sklicevanje na člen 2
— člen 125, tretji pododstavek, ki je postal četrti pododstavek člena 215:	sklicevanje na prvi pododstavek člena 9d(7)

- 9) V slovenski različici te pogodbe se v naslednjih členih beseda „odločba“ ali „odločitev“ nadomesti z besedo „sklep“ v ustreznem sklonu:

— člen 75(4)	— člen 86(3)
— drugi pododstavek člena 76(2)	— člen 88(2) in (3)
— člen 85(2), dva krat	— člen 95, ki postane člen 94, drugi pododstavek odstavka 6

B. POSEBNE SPREMEMBE

PREAMBULA

- 10) Besedilo „SO SKLENILI ustanoviti EVROPSKO SKUPNOST in so v ta namen imenovali ...“ se nadomesti z besedilom „SO v ta namen IMENOVALI ...“.

SKUPNE DOLOČBE

- 11) Člen 1 in 2 se razveljavita. Vstavi se člen 1a:

„Člen 1a

1. Ta pogodba ureja delovanje Unije in določa področja, razmejitve in način izvajanja njenih pristojnosti.
2. Ta pogodba in Pogodba o Evropski uniji sta temeljni Pogodbi Unije. Za ti pogodbi, ki imata enako pravno veljavnost, se uporablja poimenovanje ‚Pogodbi‘.

VRSTE IN PODROČJA PRISTOJNOSTI

12) Vstavi se novi naslov in novi členi 2a do 2e:

„NASLOV I

VRSTE IN PODROČJA PRISTOJNOSTI UNIJE

Člen 2a

1. Če ima Unija po Pogodbah na določenem področju izključno pristojnost, lahko samo Unija izdaja zakonodajne in sprejema pravno zavezujoče akte; države članice lahko tako ukrepajo same le, če jih Unija za to pooblasti, ali za izvajanje aktov Unije.
2. Če ima Unija po Pogodbah na določenem področju deljeno pristojnost z državami članicami, lahko Unija in države članice na tem področju izdajajo zakonodajne in sprejemajo pravno zavezujoče akte. Države članice izvajajo svojo pristojnost, kolikor Unija svoje pristojnosti ne izvaja. Države članice ponovno izvajajo svojo pristojnost, kolikor se je Unija odločila, da bo svojo pristojnost prenehala izvajati.
3. Države članice usklajujejo svoje ekonomske politike in politike zaposlovanja v okviru ureditev iz te pogodbe, za opredelitev katerih je pristojna Unija.
4. Unija je v skladu z določbami Pogodbe o Evropski uniji pristojna za opredelitev in izvajanje skupne zunanje in varnostne politike, vključno s postopnim oblikovanjem skupne obrambne politike.
5. Unija je na nekaterih področjih in pod pogoji, določenimi s Pogodbama, pristojna za izvajanje ukrepov za podporo, uskladitev ali dopolnitev ukrepov držav članic, ne da bi s tem nadomestila pristojnost držav članic na teh področjih.

Pravno zavezujoči akti Unije, sprejeti na podlagi določb iz Pogodb, ki se nanašajo na ta področja, ne smejo vključevati usklajevanja zakonov in drugih predpisov držav članic.

6. Obseg in načini izvajanja pristojnosti Unije so določeni z ustreznimi določbami za vsako področje iz Pogodb.

Člen 2b

1. Unija ima izključno pristojnost na naslednjih področjih:
  - (a) carinska unija,
  - (b) določitev pravil o konkurenci, potrebnih za delovanje notranjega trga,

- (c) monetarna politika držav članic, katerih valuta je euro,
- (d) ohranjanje morskih bioloških virov v okviru skupne ribiške politike,
- (e) skupna trgovinska politika.

2. Unija ima tudi izključno pristojnost za sklenitev mednarodnega sporazuma, kadar je ta sklenitev predvidena v zakonodajnem aktu Unije ali je potrebna, da se Uniji omogoči izvajanje njene notranje pristojnosti, ali kolikor lahko vpliva na skupna pravila ali spremeni njihovo področje uporabe.

Člen 2c

1. Unija si deli pristojnost z državami članicami, če ji Pogodbi dodeljujeta pristojnost, ki se ne nanaša na področja iz členov 2b in 2e.

2. Deljena pristojnost med Unijo in državami članicami velja za naslednja glavna področja:

- (a) notranji trg,
  - (b) socialno politiko glede vidikov, opredeljenih v tej pogodbi,
  - (c) ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo,
  - (d) kmetijstvo in ribištvo, razen ohranjanja morskih bioloških virov,
  - (e) okolje,
  - (f) varstvo potrošnikov,
  - (g) promet,
  - (h) vseevropska omrežja,
  - (i) energijo,
  - (j) območje svobode, varnosti in pravice,
  - (k) skupno skrb za varnost na področju javnega zdravja glede vidikov, opredeljenih v tej pogodbi.
3. Na področjih raziskav, tehnološkega razvoja in vesolja ima Unija pristojnost ukrepanja, zlasti za opredelitev in izvajanje programov, ne da bi izvajanje te pristojnosti oviralo države članice pri izvajanju njihovih pristojnosti.

4. Na področjih razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči ima Unija pristojnost ukrepanja in vodenja skupne politike, ne da bi izvajanje te pristojnosti oviralo države članice pri izvajanju njihovih pristojnosti.

Člen 2d

1. Države članice usklajujejo svoje ekonomske politike znotraj Unije. V ta namen Svet sprejema ukrepe, zlasti širše smernice za te politike.

Za države članice, katerih valuta je euro, se uporabljajo posebne določbe.

2. Unija sprejme ukrepe za zagotovitev usklajevanja politik zaposlovanja držav članic, zlasti z opredelitvijo smernic za te politike.

3. Unija lahko daje pobude za zagotovitev usklajevanja socialnih politik držav članic.

Člen 2e

Unija je pristojna za izvajanje ukrepov za podporo, uskladitev ali dopolnitev ukrepov držav članic. Takšni ukrepi na evropski ravni se nanašajo na naslednja področja:

- (a) varovanje in izboljšanje človekovega zdravja,
- (b) industrijo,
- (c) kulturo,
- (d) turizem,
- (e) izobraževanje, poklicno usposabljanje, mladino in šport,
- (f) civilno zaščito,
- (g) upravno sodelovanje.“

SPLOŠNE DOLOČBE

13) Vstavi se naslov in člen 2f:

„NASLOV II SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 2f

Unija skrbi za notranjo usklajenost svojih politik in dejavnosti ob upoštevanju vseh svojih ciljev in v skladu z načelom prenosa pristojnosti.“

- 14) Člen 3(1) se razveljavi. Njegov drugi odstavek se spremeni, kakor sledi: besedilo „... dejavnostih iz tega člena“ se nadomesti z besedilom „... svojih dejavnostih“ in ostane neoštevilčen.
- 15) Besedilo člena 4 postane člen 97b. Spremeni se, kakor je opisano v točki 85.
- 16) Člen 5 se razveljavi in se nadomesti s členom 3b Pogodbe o Evropski uniji.
- 17) Vstavi se člen 5a:

„Člen 5a

Pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti Unija upošteva zahteve, ki so povezane s spodbujanjem visoke stopnje zaposlenosti, zagotavljanjem ustrezne socialne zaščite, bojem proti socialni izključenosti in visoko stopnjo izobraževanja in usposabljanja ter varovanjem človekovega zdravja.“

- 18) Vstavi se člen 5b:

„Člen 5b

Pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti si Unija prizadeva za boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.“

- 19) V členu 6 se črta besedilo „iz člena 3“.
- 20) Vstavi se člen 6a z besedilom člena 153(2).
- 21) Vstavi se člen 6b z besedilom določbe Protokola o zaščiti in dobrem počutju živali; po besedi „kmetijstva“ se doda „, ribištva,“, besedilo „... in raziskav,“ se nadomesti z „... raziskav in tehnološkega razvoja ter vesolja,“, po besedilu „... dobrem počutju živali“ pa se doda „kot čutečih bitij“.
- 22) Razveljavijo se členi 7 do 10. Člena 11 in 11a se nadomestita s členom 10 Pogodbe o Evropski uniji in s členoma 280a do 280i Pogodbe o delovanju Evropske unije, kakor je opisano v točki 278).
- 23) Besedilo člena 12 postane člen 16d.
- 24) Besedilo člena 13 postane člen 16e. Spremeni se kakor je navedeno v točki 33.
- 25) Besedilo člena 14 postane člen 22a. Spremeni se kakor je navedeno v točki 41.
- 26) Besedilo člena 15 postane člen 22b. Spremeni se kakor je navedeno v točki 42.

27) Člen 16 se spremeni na naslednji način:

- (a) na začetku člena se besedilo „Brez poseganja v člene 73, 86 in 87...“ nadomesti z besedilom „Brez poseganja v člen 3a Pogodbe o Evropski uniji in člene 73, 86 in 87 te pogodbe...“;
- (b) na koncu stavka se besedilo „... in pogojev, ki jim omogočajo izpolnjevanje njihovih nalog“ nadomesti z besedilom „... in pogojev, zlasti ekonomskih in finančnih, ki jim omogočajo izpolnjevanje njihovih nalog“;
- (c) doda se nov stavek:

„Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita ta načela in pogoje brez poseganja v pristojnosti držav članic, da v skladu s Pogodbama zagotavljajo in financirajo take službe ter naročajo njihove storitve.“

28) Vstavi se člen 16a z besedilom člena 255 in se spremeni na naslednji način:

- (a) pred odstavkom 1 se vstavi spodaj navedeno besedilo, odstavek 1 postane odstavek 3, odstavka 2 in 3 pa postaneta pododstavka:

„1. Institucije, organi, uradi in agencije Unije zaradi spodbujanja dobrega upravljanja in zagotovitve sodelovanja civilne družbe, pri svojem delu kar najbolj upoštevajo načelo javnosti delovanja.

2. Evropski parlament zaseda javno, prav tako tudi Svet, ko razpravlja in glasuje o osnutku zakonodajnega akta.“;

- (b) v odstavku 1, preštevilčen v odstavek 3, ki postane prvi pododstavek tega odstavka 3, se v prvem pododstavku besedilo „Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije“ nadomesti z besedilom „institucij, organov, uradov in agencij Unije, ne glede na nosilec dokumenta“, besede „v skladu z odstavkoma 2 in 3“ pa se nadomestijo z besedami „v skladu s tem odstavkom“;
- (c) v odstavku 2, ki postane drugi pododstavek odstavka 1, preštevilčen 3, se za besedilom „določi Svet“ doda „z uredbami“, črta pa se besedilo „v dveh letih po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe“;
- (d) v odstavku 3, ki postane tretji pododstavek odstavka 1, preštevilčen 3, se besedilo „... od zgoraj navedenih institucij v svojem poslovniku predpiše ...“ nadomesti z besedilom „... institucija zagotavlja preglednost svojega dela in v svojem poslovniku predpiše ...“, na koncu pododstavka se doda besedilo „... v skladu z uredbami iz drugega pododstavka“, dodata pa se tudi nova pododstavka:

„Sodišče Evropske unije, Evropska centralna banka in Evropska investicijska banka upoštevajo ta odstavek le pri izvajanju svojih upravnih nalog.

Evropski parlament in Svet zagotovita javni dostop do dokumentov, ki se nanašajo na zakonodajne postopke v skladu s pogoji, določenimi v uredbi iz drugega pododstavka.“

- 29) Vstavi se člen 16b, ki nadomesti člen 286:

„Člen 16b

1. Vsakdo ima pravico do varstva osebnih podatkov, ki se nanašajo nanj.
2. Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določata pravila o varstvu fizičnih oseb pri obdelavi osebnih podatkov s strani institucij, organov, uradov in agencij Unije ter držav članic v okviru dejavnosti s področja uporabe prava Unije, in o prostem pretoku takih podatkov. Upoštevanje teh pravil nadzirajo neodvisni organi.

Pravila, sprejeta na podlagi tega člena, ne posegajo v posebna pravila iz člena 25a Pogodbe o Evropski uniji.“

- 30) Vstavi se nov člen 16c:

„Člen 16c

1. Unija spoštuje status, ki ga cerkve in verska združenja ali skupnosti uživajo v državah članicah po nacionalnem pravu, in ne posega vanj.
2. Enako Unija spoštuje status svetovnonazorskih in nekonfesionalnih organizacij po nacionalnem pravu.
3. Unija tem cerkvam in organizacijam priznava njihovo identiteto in poseben prispevek ter z njimi vzdržuje odprt, pregleden in reden dialog.“

NEDISKRIMINACIJA IN DRŽAVLJANSTVO

- 31) Naslov drugega dela se nadomesti z naslednjim: „NEDISKRIMINACIJA IN DRŽAVLJANSTVO UNIJE“.
- 32) Vstavi se člen 16d z besedilom člena 12.
- 33) Vstavi se člen 16e z besedilom člena 13; v odstavku 2 se besedilo „Kadar Svet sprejme ...“ nadomesti z „Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta temeljna načela za...“, na koncu člena pa se črta besedilo „...“, odloča v skladu s postopkom iz člena 251“.

34) Člen 17 se spremeni se na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se besedilo „dopolnjuje in ne nadomešča nacionalnega državljanstva“ nadomesti z besedilom „se doda nacionalnemu državljanstvu in ga ne nadomešča“;
- (b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Državljeni Unije imajo pravice in dolžnosti, določene v Pogodbah. Med drugim imajo:

- (a) pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic;
- (b) pravico voliti in biti voljen na volitvah v Evropski parlament in na občinskih volitvah v državi članici, kjer prebivajo, pod enakimi pogoji kot državljani te države;
- (c) pravico na ozemlju tretje države, kjer država članica, katere državljani so, nima predstavništva, do zaščite diplomatskih in konzularnih organov katere koli države članice pod enakimi pogoji, kakršni veljajo za državljane te države;
- (d) pravico naslavljati peticije na Evropski parlament in obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic kot tudi na institucije in posvetovalne organe Unije v katerem koli jeziku Pogodb in prejeti odgovor v istem jeziku.

Te pravice se uresničujejo v skladu s pogoji in omejitvami, opredeljenimi s Pogodbama in ukrepi, sprejetimi za njuno izvajanje.“

35) Člen 18 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 2 se besedilo „... lahko Svet sprejme ...“ nadomesti z besedilom „... lahko Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta ...“, zadnji stavek pa se črta;
- (b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Za namene, enake tistim iz odstavka 1, in če v Pogodbah niso predvidena potrebna pooblastila, lahko Svet po posebnem zakonodajnem postopku sprejme ukrepe v zvezi s socialnim varstvom ali socialno zaščito. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.“

- 36) V členu 20 se besedilo „... med seboj določijo potrebna pravila in ...“ nadomesti z besedilom „... sprejmejo potrebne predpise in ...“. Doda se nov odstavek:

„Svet lahko po posebnem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Evropskim parlamentom sprejme direktive o določitvi ukrepov za usklajevanje in sodelovanje, potrebnih za lažje zagotavljanje te zaščite.“

- 37) V členu 21 se vstavi nov prvi odstavek:

„Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita postopke in pogoje za vložitev državljanske pobude v smislu člena 8b Pogodbe o Evropski uniji, vključno z najmanjšim številom držav članic, iz katerih so ti državljani.“

- 38) V členu 22 se v drugem pododstavku besedilo „... okrepitev ali razširitev pravic iz tega dela ter priporoči državam članicam, da jih sprejmejo v skladu s svojimi ustavnimi pravili ...“ nadomesti z besedilom „... dopolnitev pravic iz člena 17(2). Te določbe začnejo veljati, ko jih države članice potrdijo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.“

- 39) V naslovu tretjega dela se pred besedo „POLITIKE“ doda „NOTRANJE“, za „POLITIKE“ pa „IN UKREPI“.

NOTRANJI TRG

- 40) Na začetku tretjega dela se vstavi naslov I „NOTRANJI TRG“.

- 41) Vstavi se člen 22a z besedilom člena 14. Odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Unija sprejme ukrepe za vzpostavitev ali zagotavljanje delovanja notranjega trga v skladu z ustreznimi določbami Pogodb.“

- 42) Vstavi se člen 22b z besedilom člena 15. V prvem odstavku se besedilo „... med vzpostavljanjem ...“ nadomesti z besedilom „... za vzpostavitev ...“.

- 43) Naslov I o prostem pretoku blaga postane naslov „Ia“.

- 44) V členu 23(1) se besedilo „... temelji na carinski uniji ...“ nadomesti z besedilom „... vključuje carinsko unijo ...“.

- 45) Za členom 27 se vstavi poglavje 1a z naslovom „CARINSKO SODELOVANJE“, vstavi se tudi člen 27a z besedilom člena 135, katerega zadnji stavek se črta.

KMETIJSTVO IN RIBIŠTVO

46) V poimenovanju naslova II se doda besedilo „IN RIBIŠTVO“.

47) Člen 32 se spremeni na naslednji način:

(a) v odstavku 1 se vstavi nov prvi pododstavek:

„Unija opredeli in izvaja skupno kmetijsko in ribiško politiko.“;
sedanje besedilo odstavka 1 postane drugi pododstavek. V drugem pododstavku se v prvem stavku za besedo „kmetijstvo“ doda „, ribištvo“, kot zadnji stavek pododstavka pa se doda naslednji stavek: „Sklicevanje na skupno kmetijsko politiko ali na kmetijstvo ter uporaba izraza ‚kmetijski‘ pomeni tudi sklicevanje na ribištvo, ob upoštevanju posebnosti tega sektorja.“;

(b) v odstavku 2 se za besedo „vzpostavitev“ doda besedilo „... ali delovanje ...“;

(c) v odstavku 3 se črtajo besede „k tej pogodbi“.

48) Člen 36 se spremeni na naslednji način:

(a) v prvem pododstavku se pred besedo „Svet“ doda „Evropski parlament in“, beseda „določi“ se nadomesti z „določita“ in črta se sklicevanje na odstavek 3;

(b) v drugem pododstavku se uvodni stavek nadomesti z naslednjim: „Svet lahko na predlog Komisije odobri dodelitev pomoči.“.

49) Člen 37 se spremeni na naslednji način:

(a) odstavek 1 se črta.

(b) odstavek 2 postane odstavek „1“; del stavka „Komisija ob upoštevanju dela konference iz odstavka 1 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom v dveh letih po začetku veljavnosti te pogodbe da predloge ...“ se nadomesti z besedilom „Komisija da predloge ...“, tretji pododstavek pa se črta;

(c) kot nova odstavka 2 in 3 se vstavita naslednja odstavka, ostali odstavki pa se preštevilčijo:

„2. Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom določita skupne ureditve kmetijskih trgov iz člena 34(1) in druge določbe, potrebne za doseganje ciljev skupne kmetijske in ribiške politike.“

3. Svet na predlog Komisije sprejme ukrepe o določitvi cen, prelevmanov, pomoči in količinskih omejitvah ter o določitvi in dodelitvi ribolovnih možnosti.“;

(d) v uvodnem stavku odstavka 3, ki je preštevilčen v odstavku 4, se črta besedilo „Svet lahko s kvalificirano večino in“, besedilo „nadomesti nacionalne tržne ureditve“ pa se nadomesti z besedilom „se nacionalne tržne ureditve nadomestijo“;

(e) v tej točki je navedena sprememba, ki ne zadeva slovenske različice.

PROSTO GIBANJE DELAVCEV

50) V členu 39(3)(d) se črta beseda „izvedbenih“.

51) Člen 42 se spremeni na naslednji način:

(a) v prvem pododstavku se besedilo „... delavcem migrantom in njihovim vzdrževancem“ nadomesti z besedilom „zaposlenim in samozaposlenim delavcem migrantom in njihovim vzdrževancem“;

(b) zadnji pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Kadar član Sveta izjavi, da bi osnutek zakonodajnega akta iz prvega odstavka posegal na bistvene vidike njegovega sistema socialne varnosti, vključno z njegovim obsegom, stroški ali finančno strukturo, ali da bi vplival na finančno uravnoteženost sistema, lahko zahteva, da se zadeva predloži Evropskemu svetu. V tem primeru se redni zakonodajni postopek začasno prekine. Po razpravi Evropski svet v štirih mesecih od te začasne prekinitve bodisi:

(a) vrne osnutek Svetu, s čimer se začasna prekinitve rednega zakonodajnega postopka konča, ali

(b) ne ukrepa ali od Komisije zahteva, da predloži nov predlog; v tem primeru se šteje, da prvotno predlagani akt ni bil sprejet.“

PRAVICA DO USTANAVLJANJA

52) V členu 44(2) se na začetku prvega pododstavka doda besedilo „Evropski parlament, ...“, besedilo „... izvajata naloge, ki jima ...“ se nadomesti z „... izvajajo naloge, ki jim ...“, v točkah (a) do (h) se posledično tudi vsi glagoli v dvojini nadomestijo z ustrezno množinsko obliko.

53) V členu 45 se v drugem pododstavku besedilo „Svet lahko na predlog Komisije s kvalificirano večino odloči, ...“ nadomesti z besedilom „Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku odločita, ...“.

54) Člen 47 se spremeni na naslednji način:

- (a) na koncu odstavka 1 se doda naslednje besedilo: „ter za uskladitev določb zakonov ali drugih predpisov v državah članicah, ki se nanašajo na začetek opravljanja in opravljanje dejavnosti samozaposlenih oseb.“;
- (b) odstavek 2 se črta, odstavek 3 pa postane odstavek „2“.

55) Vstavi se člen 48a z besedilom člena 294.

STORITVE

56) Člen 49 se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem pododstavku se besedilo „držav Skupnosti“ nadomesti z „držav članic“;
- (b) v drugem pododstavku se besedilo „Svet lahko na predlog Komisije s kvalificirano večino odloči, ...“ nadomesti z besedilom „Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku odločita, ...“.

57) V členu 50 se v tretjem pododstavku beseda „državi“ nadomesti z „državi članici“.

58) V členu 52(1) se besedilo „...Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Evropskim parlamentom izdaja ...“ nadomesti z besedilom „... Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom izdajata ...“.

59) V členu 53 se besedilo „... izrazijo pripravljenost liberalizirati ...“ nadomesti z besedilom „... si prizadevajo liberalizirati ...“.

KAPITAL

60) V členu 57(2) se besedilo „... lahko Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino sprejme ukrepe ...“ nadomesti z besedilom „... Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta ukrepe ...“, zadnji stavek odstavka 2 pa postane odstavek 3, ki se glasi:

„3. Z odstopanjem od odstavka 2 lahko le Svet po posebnem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme ukrepe, ki pomenijo v pravu Unije nazadovanje glede liberalizacije pretoka kapitala v tretje države ali iz njih.“

61) V členu 58 se doda nov odstavek 4:

„4. Če ni ukrepov v skladu s členom 57(3), lahko Komisija ali, če v treh mesecih od zahteve zadevne države članice Komisija ni sprejela sklepa, Svet, sprejme sklep, s katerim potrdi, da se omejevalni davčni ukrepi, ki jih sprejme država članica glede ene ali več tretjih držav, štejejo za združljive s Pogodbama, kolikor so utemeljeni z enim od ciljev Unije in so združljivi s pravilnim delovanjem notranjega trga. Na prošnjo države članice Svet odloča soglasno.“

62) Člen 60 postane člen 67h. Spremeni se, kakor je navedeno v točki 64.

OBMOČJE SVOBODE, VARNOSTI IN PRAVICE

63) Naslov IV „OBMOČJE SVOBODE, VARNOSTI IN PRAVICE“ nadomesti naslov IV o vizumih, azilu, priseljevanju in drugih politikah v zvezi s prostim gibanjem oseb. Ta naslov vsebuje naslednja poglavja:

Poglavje 1: Splošne določbe

Poglavje 2: Politika glede mejne kontrole, azila in priseljevanja

Poglavje 3: Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah

Poglavje 4: Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah

Poglavje 5: Policijsko sodelovanje

SPLOŠNE DOLOČBE

64) Člen 61 se nadomesti s poglavjem 1 in členi 61 do 61h. Člen 61 nadomesti tudi člen 29 Pogodbe o Evropski uniji, člen 61d nadomesti člen 36 iste pogodbe, člen 61e nadomesti člen 64(1) in člen 33 Pogodbe o ustanovitvi Evropske unije, člen 61g nadomesti člen 66 Pogodbe o ustanovitvi Evropske unije in člen 61h povzame člen 60 te zadnje pogodbe, kakor je navedeno v točki 62:

„POGLAVJE 1

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 61

1. Unija vzpostavi območje svobode, varnosti in pravice ob spoštovanju temeljnih pravic in različnih pravnih sistemov in izročil držav članic.

2. Unija zagotovi, da se osebe pri prehajanju notranjih meja ne preverjajo, in oblikuje skupno politiko o azilu, priseljevanju in nadzoru zunanjih meja na podlagi solidarnosti med državami članicami, ki je pravična do državljanov tretjih držav. Za namene tega naslova se osebe brez državljanstva obravnavajo enako kakor državljani tretjih držav.

3. Unija si prizadeva zagotoviti visoko raven varnosti z ukrepi za preprečevanje kriminala, rasizma in ksenofobije in za boj proti njim ter z ukrepi za uskladitev in sodelovanje med policijskimi in pravosodnimi ter drugimi pristojnimi organi, kakor tudi z vzajemnim priznavanjem sodnih odločb v kazenskih zadevah in, po potrebi, približevanjem kazenskih zakonodaj.

4. Unija olajšuje dostop do sodnega varstva, zlasti z načelom vzajemnega priznavanja sodnih in zunajsodnih odločb v civilnih zadevah.

Člen 61a

Evropski svet določi strateške smernice za zakonodajno in operativno načrtovanje na območju svobode, varnosti in pravice.

Člen 61b

Nacionalni parlamenti skrbijo za to, da se v zakonodajnih predlogih in pobudah, predloženih v skladu s poglavjema 4 in 5, upošteva načelo subsidiarnosti v skladu s Protokolom o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti.

Člen 61c

Brez poseganja v člene 226, 227 in 228 lahko Svet na predlog Komisije sprejme ukrepe, ki določajo podrobnosti, po katerih države članice v sodelovanju s Komisijo objektivno in nepristransko ocenjujejo, kako organi držav članic izvajajo politike Unije iz tega naslova, zlasti zaradi spodbujanja popolne uporabe načela vzajemnega priznavanja. Evropski parlament in nacionalni parlamenti so obveščeni o vsebini in rezultatih ocenjevanja.

Člen 61d

V okviru Sveta se ustanovi stalni odbor, da znotraj Unije zagotovi pospeševanje in krepitev operativnega sodelovanja na področju notranje varnosti. Brez poseganja v člen 207 olajša usklajevanje ukrepov pristojnih organov držav članic. Pri delu tega odbora lahko sodelujejo predstavniki zadevnih organov, uradov in agencij Unije. Evropski parlament in nacionalni parlamenti so obveščeni o tem delu.

Člen 61e

Ta naslov ne vpliva na izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo države članice glede vzdrževanja javnega reda in miru ter zagotavljanja notranje varnosti.

Člen 61f

Državam članicam je prepuščeno, da med seboj in v okviru lastne odgovornosti organizirajo takšne oblike sodelovanja in usklajevanja med pristojnimi službami svojih uprav, odgovornimi za zagotavljanje nacionalne varnosti, kakor se jim zdijo ustrezne.

Člen 61g

Svet sprejme ukrepe, s katerimi zagotovi upravno sodelovanje med pristojnimi službami držav članic na področjih, ki so zajeta v tem naslovu, kakor tudi med temi službami in Komisijo. Odloča na predlog Komisije ob upoštevanju člena 68 in po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Člen 61h

Če je to potrebno za doseganje ciljev iz člena 61, zlasti kar zadeva preprečevanje terorizma in z njim povezanih dejavnosti ter boj proti njim, Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita okvir upravnih ukrepov glede pretoka kapitala in plačil, kot so zamrznitev sredstev, finančnega premoženja ali ekonomskih dobičkov, ki pripadajo fizičnim ali pravnim osebam, skupinam ali nedržavnim subjektom ali so v njihovi posesti ali imetništvu.

Svet na predlog Komisije sprejme ukrepe za izvajanje okvira iz prvega pododstavka.

Akti iz tega člena vključujejo potrebne določbe o pravnih jamstvih.

Člen 61l

Akti iz poglavij 4 in 5 ter ukrepi iz člena 61g, ki zagotavljajo upravno sodelovanje na področjih iz navedenih poglavij, se sprejmejo:

- (a) na predlog Komisije, ali
- (b) na pobudo četrtine držav članic.“

MEJNA KONTROLA, AZIL IN PRISELJEVANJE

- 65) Členi 62, 63 in 64(1) se nadomestijo s poglavjem 2 in členi 62 do 63b:

„POGLAVJE 2
POLITIKA GLEDE MEJNE KONTROLE,
AZILA IN PRISELJEVANJA

Člen 62

1. Unija oblikuje politiko, da bi:
  - (a) zagotovila, da se osebe, ne glede na državljanstvo, pri prehajanju notranjih meja ne preverjajo;
  - (b) izvajala kontrola oseb in učinkovit nadzor pri prehajanju zunanjih meja;
  - (c) se postopno uvedel integriran sistem upravljanja zunanjih meja.
2. Za namene iz odstavka 1 Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta ukrepe glede:
  - (a) skupne politike vizumov in drugih dovoljenj za kratkotrajno prebivanje;
  - (b) kontrolo oseb pri prehodu zunanjih meja;
  - (c) pogojev za svobodno potovanje državljanov tretjih držav znotraj Unije za krajše obdobje;
  - (d) vseh ukrepov, potrebnih za postopno uvedbo integriranega sistema upravljanja zunanjih meja;
  - (e) odprave preverjanj oseb pri prehajanju notranjih meja ne glede na njihovo državljanstvo.
3. Če je ukrepanje Unije potrebno za lažje uresničevanje pravice iz člena 17(2)(a) in če v Pogodbah niso predvidena potrebna pooblastila za tako ukrepanje, lahko Svet po posebnem zakonodajnem postopku sprejme določbe o potnih listinah, osebnih izkaznicah, dovoljenjih za prebivanje ali drugih takih listinah. Svet odloča s soglasjem po posvetovanju z Evropskim parlamentom.
4. Ta člen ne vpliva na pristojnost držav članic glede geografske razmejitve njihovih meja v skladu z mednarodnim pravom.

Člen 63

1. Unija oblikuje skupno politiko o azilu, subsidiarni zaščiti in začasni zaščiti z namenom ponuditi ustrezen status vsem državljanom tretjih držav, ki potrebujejo mednarodno zaščito, in zagotoviti skladnost z načelom nevračanja. Ta politika mora biti v skladu z Ženevsko konvencijo z dne 28. julija 1951 in Protokolom z dne 31. januarja 1967 o statusu beguncev ter drugimi ustreznimi Pogodbami.

2. Za namene odstavka 1 Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta ukrepe za skupni evropski azilni sistem, ki zajema:

- (a) enoten status azila za državljane tretjih držav, ki velja v celotni Uniji;
- (b) enoten status subsidiarne zaščite za državljane tretjih držav, ki bi brez pridobitve evropskega azila potrebovali mednarodno zaščito;
- (c) skupen sistem začasne zaščite razseljenih oseb v primeru množičnega prihoda;
- (d) skupne postopke za dodelitev ali odvzem enotnega statusa azila ali subsidiarne zaščite;
- (e) merila in mehanizme za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošenj za azil ali subsidiarno zaščito;
- (f) standarde glede pogojev za sprejem prosilcev za azil ali subsidiarno zaščito;
- (g) partnerstvo in sodelovanje s tretjimi državami za obvladovanje prihoda oseb, ki prosijo za azil ali subsidiarno ali začasno zaščito.

3. V primeru izrednih razmer v eni ali več državah članicah zaradi nenadnega prihoda državljanov iz tretjih držav lahko Svet na predlog Komisije sprejme začasne ukrepe v korist zadevnih držav članic. Svet odloča po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Člen 63a

1. Unija oblikuje skupno politiko priseljevanja, s katero v vseh fazah zagotovi učinkovito upravljanje migracijskih tokov, pravično obravnavo državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državah članicah, in preprečevanje nezakonitega priseljevanja in trgovine z ljudmi ter okrepljene ukrepe za boj proti temu.

2. Za namene iz odstavka 1, Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta ukrepe na naslednjih področjih:

- (a) pogoji vstopa in prebivanja ter standardi glede postopkov držav članic za izdajo vizumov in dovoljenj za prebivanje za daljši čas, tudi tistih zaradi združitve družine;
- (b) opredelitev pravic državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, in pogojev, ki urejajo svobodo gibanja in prebivanja v drugih državah članicah;

(c) nezakonito priseljevanje in nedovoljeno prebivanje, tudi odstranitev in vračanje oseb, ki prebivajo brez dovoljenja;

(d) boj proti trgovini z ljudmi, zlasti z ženskami in otroci.

3. Unija lahko s tretjimi državami sklene sporazume o ponovnem sprejemu državljanov tretjih držav, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop, prisotnost ali bivanje na ozemlju ene od držav članic, v njihovo državo izvora ali porekla.

4. Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku določita ukrepe, s katerimi se spodbujajo in podpirajo dejavnosti držav članic zaradi pospeševanja vključevanja državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo na njihovem ozemlju, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.

5. Ta člen ne vpliva na pravice držav članic, da določijo število državljanov tretjih držav, ki lahko iz tretjih držav prihajajo na njeno ozemlje, da bi si poiskali delo, bodisi kot zaposleni ali samozaposleni.

Člen 63b

Za politike Unije iz tega poglavja in njihovo izvajanje velja načelo solidarnosti in pravične delitve odgovornosti med državami članicami, vključno s finančnim področjem. Kadar koli je to potrebno, vsebujejo akti Unije, sprejeti v skladu s tem poglavjem, ustrezne ukrepe za uveljavitev tega načela.“

PRAVOSODNO SODELOVANJE V CIVILNIH ZADEVAH

66) Člen 65 se nadomesti z naslednjim poglavjem 3 in členom 65:

„POGLAVJE 3

PRAVOSODNO SODELOVANJE V CIVILNIH ZADEVAH

Člen 65

1. Unija razvija pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, ki temelji na načelu vzajemnega priznavanja sodnih odločb in odločb v zunajsodnih zadevah. Takšno sodelovanje lahko vključuje sprejetje ukrepov za približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.

2. Za namene iz odstavka 1 Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta ukrepe, zlasti kadar so ti potrebni za pravilno delovanje notranjega trga, katerih cilj je zagotoviti:

(a) vzajemno priznavanje in izvrševanje sodnih odločb in odločb v zunajsodnih zadevah med državami članicami;

- (b) čezmejno vročanje sodnih in zunajsodnih listin;
- (c) združljivost predpisov, ki se uporabljajo v državah članicah glede kolizije zakonov in sporov o pristojnosti;
- (d) sodelovanje pri pridobivanju dokazov;
- (e) učinkovit dostop do sodnega varstva;
- (f) odpravo ovir za nemoten potek civilnih postopkov, po potrebi s spodbujanjem združljivosti predpisov o civilnih postopkih, ki veljajo v državah članicah;
- (g) oblikovanje alternativnih načinov reševanja sporov;
- (h) pomoč pri usposabljanju sodnikov in sodnega osebja.

3. Z odstopanjem od odstavka 2 Svet po posebnem zakonodajnem postopku določi ukrepe, ki zadevajo družinsko pravo s čezmejnimi posledicami. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Svet lahko na predlog Komisije sprejme sklep za opredelitev tistih vidikov družinskega prava s čezmejnimi posledicami, ki so lahko predmet aktov, sprejetih po rednem zakonodajnem postopku. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Predlog iz drugega pododstavka se posreduje nacionalnim parlamentom. Če nacionalni parlament v šestih mesecih od dne takega uradnega obvestila temu nasprotuje, se sklep ne sprejme. Če nasprotovanja ni, Svet sklep lahko sprejme.“

PRAVOSODNO SODELOVANJE V KAZENSKIH ZADEVAH

- 67) Člen 66 se nadomesti s členom 61g, kakor to izhaja iz točke 64) in člena 67 in 69 se razveljavita. Vstavi se naslednje poglavje 4 in členi 69a do 69e. Členi 69a, 69b in 69d nadomestijo člen 31 sedanje Pogodbe o Evropski uniji, kakor je navedeno v točki 51) te pogodbe:

„POGLAVJE 4

PRAVOSODNO SODELOVANJE V KAZENSKIH ZADEVAH

Člen 69a

1. Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah v Uniji temelji na načelu vzajemnega priznavanja sodb in sodnih odločb in vključuje približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic na področjih, navedenih v odstavku 2 in v členu 69b.

Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta ukrepe za:

- (a) določitev pravil in postopkov za zagotovitev priznavanja vseh oblik sodb in sodnih odločb v celotni Uniji;
- (b) preprečevanje in reševanje sporov o pristojnosti med državami članicami;
- (c) spodbujanje usposabljanja sodnikov in sodnega osebja;
- (d) lažje sodelovanje med sodnimi ali drugimi enakovrednimi organi držav članic pri kazenskih postopkih in izvrševanju odločb.

2. Evropski parlament in Svet lahko z direktivami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita minimalna pravila, potrebna za lažje vzajemno priznavanje sodb in sodnih odločb ter policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah s čezmejnimi posledicami. V teh pravilih se upoštevajo razlike med pravnimi sistemi in izročili držav članic.

Pravila se nanašajo na:

- (a) vzajemno dopustnost dokazov med državami članicami;
- (b) pravice posameznikov v kazenskem postopku;
- (c) pravice žrtev kaznivih dejanj;
- (d) druge posebne vidike kazenskega postopka, ki jih je Svet predhodno opredelil v sklepu; za sprejetje tega sklepa Svet odloča soglasno po odobritvi Evropskega parlamenta.

Sprejetje minimalnih pravil iz tega odstavka državam članicam ne preprečuje, da ohranijo ali uvedejo višjo raven zaščite posameznikov.

3. Kadar član Sveta meni, da bi osnutek direktive iz odstavka 2 lahko kršil temeljna načela njegovega kazenskega pravnega sistema, lahko zahteva, da se osnutek direktive predloži Evropskemu svetu. V tem primeru se redni zakonodajni postopek začasno prekine. Po razpravi in v primeru soglasja Evropski svet v štirih mesecih od tečasne prekinitve vrne osnutek Svetu, s čimer se začasna prekinitve rednega zakonodajnega postopka konča.

V primeru nesoglasja in če želi najmanj devet držav članic med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje na podlagi zadevnega osnutka direktive, te o tem v enakem roku uradno obvestijo Evropski parlament, Svet in Komisijo. V takem primeru se šteje, da je pooblastilo za nadaljevanje okrepljenega sodelovanja iz člena 10(2) Pogodbe o Evropski uniji in iz člena 280d(1) te pogodbe dano, in se uporabljajo določbe o okrepljenem sodelovanju.

Člen 69b

1. Evropski parlament in Svet lahko z direktivami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij na področju posebno hudih oblik kriminala s čezmejnimi posledicami zaradi narave ali učinkov teh dejanj ali zaradi posebne potrebe po skupnem boju proti njim.

Ta področja kriminala so: terorizem, trgovina z ljudmi in spolna zloraba žensk in otrok, nedovoljen promet s prepovedanimi drogami in orožjem, pranje denarja, korupcija, ponarejanje plačilnih sredstev, računalniški kriminal in organizirani kriminal.

Glede na razvoj kriminala lahko Svet sprejme sklep, s katerim opredeli druga področja kriminala, ki ustrezajo merilom iz tega odstavka. Odloča s soglasjem po odobritvi Evropskega parlamenta.

2. Če se izkaže, da je približevanje določb kazenske zakonodaje in drugih predpisov držav članic nujno zaradi zagotovitve učinkovitega izvajanja politike Unije na področju, za katerega veljajo usklajevalni ukrepi, se lahko z direktivami določijo minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij na zadevnem področju. Takšne direktive se sprejmejo po enakem rednem ali posebnem zakonodajnem postopku, po katerem so bili sprejeti zadevni usklajevalni ukrepi, brez poseganja v člen 61l.

3. Kadar član Sveta meni, da bi osnutek direktive iz odstavka 1 ali 2 lahko vplival na temeljna načela njegovega kazenskega pravnega sistema, lahko zahteva, da se osnutek direktive predloži Evropskemu svetu. V tem primeru se redni zakonodajni postopek začasno prekine. Po razpravi in v primeru soglasja Evropski svet v štirih mesecih od te začasne prekinitve vrne osnutek Svetu, s čimer se začasna prekinitev rednega zakonodajnega postopka konča.

V primeru nesoglasja, in če želi najmanj devet držav članic med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje na podlagi zadevnega osnutka direktive, te o tem v enakem roku uradno obvestijo Evropski parlament, Svet in Komisijo. V takem primeru se šteje, da je uvedba okrepljenega sodelovanja iz člena 10(2) Pogodbe o Evropski uniji in iz člena 280d(1) te pogodbe odobrena, in se uporabljajo določbe o okrepljenem sodelovanju.

Člen 69c

Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku določita ukrepe za spodbujanje in podpiranje dejanj držav članic na področju preprečevanja kriminala, ne da bi to vključevalo usklajevanje določb zakonov in drugih predpisov držav članic.

Člen 69d

1. Naloga Eurojusta je podpirati in krepiti koordinacijo in sodelovanje nacionalnih organov, pristojnih za preiskave in pregon hudih oblik kriminala, ki se nanašajo na dve ali več držav članic ali terjajo skupni pregon, na podlagi postopkov, ki jih izvajajo, in informacij, ki jih pošljejo organi držav članic in Europol.

V tej zvezi Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita strukturo, delovanje, področje ukrepanja in naloge Eurojusta. Te naloge lahko zajemajo:

- (a) uvedbo kazenskih preiskav, kakor tudi predlog uvedbe pregona, ki ga izvajajo pristojni nacionalni organi, zlasti v primeru kršitev finančnih interesov Unije;
- (b) koordinacijo preiskav in pregona iz točke (a);
- (c) krepitev pravosodnega sodelovanja, skupaj z reševanjem sporov o pristojnosti in s tesnim sodelovanjem z Evropsko pravosodno mrežo.

S temi uredbami se določijo tudi podrobnosti glede sodelovanja Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov držav članic pri ocenjevanju dejavnosti Eurojusta.

2. V primeru pregona iz odstavka 1 in brez poseganja v člen 69e pristojni nacionalni uradniki izvajajo uradna dejanja pravosodnega postopka.

Člen 69e

1. Zaradi boja proti kršitvam, ki vplivajo na finančne interese Unije, lahko Svet z uredbami, sprejetimi po posebnem zakonodajnem postopku, iz Eurojusta ustanovi Evropsko javno tožilstvo. Svet odloča s soglasjem po odobritvi Evropskega parlamenta.

Če ni soglasja, lahko skupina najmanj devetih držav članic zahteva, da se osnutek uredbe predloži Evropskemu svetu. V tem primeru se postopek v Svetu začasno prekine. Po razpravi in v primeru soglasja Evropski svet v štirih mesecih od te začasne prekinitve vrne osnutek Svetu v sprejetje.

V primeru nesoglasja in če želi najmanj devet držav članic med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje na podlagi zadevnega osnutka uredbe, te o tem v enakem roku uradno obvestijo Evropski parlament, Svet in Komisijo. V takem primeru se šteje, da je uvedba okrepljenega sodelovanja iz člena 10(2) Pogodbe o Evropski uniji in iz člena 280d(1) te pogodbe odobrena, in se uporabljajo določbe o okrepljenem sodelovanju.

2. Evropsko javno tožilstvo je pristojno, po potrebi v povezavi z Europolom, za preiskavo, pregon in obtožbo storilcev in sotorilcev kršitev, ki vplivajo na finančne interese Unije, kakor jih določa uredba iz odstavka 1. Opravlja dolžnosti tožilca na pristojnih sodiščih držav članic v zvezi s temi kršitvami.

3. Z uredbo iz odstavka 1 se določijo statut Evropskega javnega tožilstva, pogoji za opravljanje njegovih nalog, poslovnik, ki ureja njegovo delovanje, ter pravila o dopustnosti dokazov in pravila, ki se uporabljajo za sodni nadzor postopkovnih dejanj, izvršenih pri opravljanju njegovih nalog.

4. Evropski svet lahko sočasno ali naknadno sprejme sklep o spremembi odstavka 1, s katerim Evropskemu javnemu tožilstvu dodeli pristojnosti tudi za boj proti hudim oblikam kriminala s čezmejnimi posledicami, in o ustrezni spremembi odstavka 2 o storilcih in sotorilcih hudih kaznivih dejanj, ki vplivajo na več kot eno državo članico. Evropski svet odloča soglasno po odobritvi Evropskega parlamenta in po posvetovanju s Komisijo.“

POLICIJSKO SODELOVANJE

- 68) Vstavi se poglavje 5 in naslednji členi 69f, 69g in 69h. Členi 69f in 69g nadomestijo člen 30 sedanje Pogodbe o Evropski uniji in člen 69h nadomešča člen 32 omenjene pogodbe, kakor je opisano v točki 51) člena 1:

„POGLAVJE 5

POLICIJSKO SODELOVANJE

Člen 69f

1. Unija vzpostavi policijsko sodelovanje, ki vključuje vse pristojne organe držav članic, vključno s policijskimi, carinskimi in drugimi tovrstnimi specializiranimi službami kazenskega pregona, pri preprečevanju ali odkrivanju kaznivih dejanj in preiskav.

2. Za namene iz odstavka 1 lahko Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določita ukrepe glede:

- (a) zbiranja, hrambe, obdelave, analize in izmenjave koristnih informacij;
- (b) pomoči pri usposabljanju osebja in sodelovanju pri izmenjavi osebja, opreme in pri kriminalističnih raziskavah;
- (c) skupnih preiskovalnih tehnik pri odkrivanju hudih oblik organiziranega kriminala.

3. Svet lahko po posebnem zakonodajnem postopku določi ukrepe glede operativnega sodelovanja med organi iz tega člena. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Če ni soglasja, lahko skupina najmanj devetih držav članic zahteva, da se osnutek ukrepov predloži Evropskemu svetu. V tem primeru se postopek v Svetu začasno prekine. Po razpravi in v primeru soglasja Evropski svet v štirih mesecih od te začasne prekinitve vrne osnutek Svetu v sprejetje.

V primeru nesoglasja in če želi najmanj devet držav članic med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje na podlagi zadevnega osnutka ukrepov, te o tem v enakem roku uradno obvestijo Evropski parlament, Svet in Komisijo. V takem primeru se šteje, da je uvedba okrepljenega sodelovanja iz člena 10(2) Pogodbe o Evropski uniji in iz člena 280d(1) te pogodbe odobrena, in se uporabljajo določbe o okrepljenem sodelovanju.

Posebni postopek iz drugega in tretjega pododstavka se ne uporablja za akte, ki pomenijo nadgradnjo schengenskega pravnega reda.

Člen 69g

1. Naloga Europol je podpirati in krepiti dejavnosti policijskih organov in drugih služb kazenskega pregona držav članic ter njihovo medsebojno sodelovanje pri preprečevanju hudih oblik kriminala, ki vplivajo na dve ali več držav članic, terorizma in oblik kriminala, ki vplivajo na skupni interes politike Unije, ter boju proti njim.

2. Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita strukturo, delovanje, področje ukrepanja in naloge Europol. Te naloge lahko zajemajo:

- (a) zbiranje, hrambo, obdelavo, analizo in izmenjavo informacij, ki so jih posredovali predvsem organi držav članic ali tretjih držav oziroma služb;
- (b) usklajevanje, organizacijo in izvajanje preiskovalnih in operativnih dejanj, ki se izvajajo skupaj s pristojnimi organi držav članic ali v okviru skupnih preiskovalnih ekip, po potrebi v povezavi z Eurojustom.

S temi uredbami se določijo tudi postopki za nadzor dejavnosti Europol, ki ga opravlja Evropski parlament skupaj z nacionalnimi parlamenti.

3. Europol mora vsa svoja operativna dejanja izvajati v povezavi in v dogovoru z organi držav članic, katerih ozemlje to zadeva. Uporaba prisilnih ukrepov je v izključni pristojnosti pristojnih nacionalnih organov.

Člen 69h

Svet po posebnem zakonodajnem postopku določi pogoje, pod katerimi lahko pristojni organi držav članic iz členov 69a do 69f v povezavi in v dogovoru z organi druge države članice delujejo na ozemlju te države članice, in omejitve tega delovanja. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.“

PROMET

69) Besedilo člena 70 se nadomesti z besedilom „Cilji Pogodb se na področju, ki ga ureja ta naslov, uresničujejo v okviru skupne prometne politike.“

70) Člen 71(2) se nadomesti z naslednjim:

„2. Kadar se sprejmejo ukrepi iz odstavka 1, se upoštevajo primeri, kjer bi njihova uporaba lahko resno vplivala na življenjsko raven in stopnjo zaposlenosti v nekaterih regijah ter na izkoriščanje prometne infrastrukture.“

71) Na začetku člena 72 se črta besedilo „... in brez soglasne odobritve Sveta ...“, na koncu člena pa se doda besedilo „...“, razen če Svet soglasno ne sprejme ukrepa, s katerim dovoljuje izjeme.“

72) Člen 75 se spremeni na naslednji način:

(a) v odstavku 1 se besedilo „Pri prevozu znotraj Skupnosti se odpravi diskriminacija ...“ nadomesti z besedilom „Pri prevozu znotraj Skupnosti se prepove diskriminacija ...“;

(b) v odstavku 2 se beseda „Svetu“ nadomesti z besedilom „Evropskemu parlamentu in Svetu“;

(c) v odstavku 3 se v prvem stavku besedilo „Ekonomsko-socialnim odborom“ nadomesti z besedilom „Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom“.

73) V členu 78 se doda naslednji stavek:

„Pet let po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe, lahko Svet na predlog Komisije sprejme sklep o razveljavitvi tega člena.“

74) V členu 79 se črta del stavka „ne da bi to posegalo v pooblastila Ekonomsko-socialnega odbora“.

75) Člen 80(2) se nadomesti z naslednjim:

„2. Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku določita ustrezne predpise za pomorski in zračni promet. Odločata po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.“

PRAVILA O KONKURENCI

76) V členu 85 se doda nov odstavek 3:

„3. Komisija lahko sprejme uredbe glede skupine sporazumov, v zvezi s katerimi je Svet sprejel uredbo ali direktivo v skladu s členom 83(2)(b).“

77) Člen 87 se spremeni na naslednji način:

(a) v odstavku 2 se na koncu točke (c) doda naslednji stavek:

„Pet let po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe, lahko Svet na predlog Komisije sprejme sklep o razveljavitvi te točke.“;

(b) v odstavku 3 se na koncu točke (a) doda naslednji del stavka: „..., in v regijah iz člena 299 glede na njihov strukturni, gospodarski in socialni položaj;“.

78) V členu 88 se doda nov odstavek 4:

„4. Komisija lahko sprejme uredbe o skupinah državnih pomoči, za katere je Svet v skladu s členom 89 odločil, da so lahko izvzete iz postopka iz odstavka 3 tega člena.“

DOLOČBE O DAVKIH

79) Na koncu člena 93 se besedilo „... v roku, določenem v členu 14“ nadomesti z besedilom „... in preprečevanje izkrivljanja konkurence“.

PRIBLIŽEVANJE ZAKONODAJE

80) Člena 94 in 95 zamenjata vrstni red. Člen 94 postane člen „95“ in člen 95 postane člen „94“.

81) Člen 95, ki postane člen 94, se spremeni na naslednji način:

(a) na začetku odstavka 1 se črta besedilo „Z odstopanjem od določb člena 94 in“;

(b) na začetku odstavka 4 se del stavka „Če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, ...“ nadomesti z besedilom „Če po tem, ko Evropski parlament in Svet, Svet ali Komisija sprejmejo usklajevalni ukrep, ...“;

(c) na začetku odstavka 5 se del stavka „Brez poseganja v odstavek 4 pa država članica, če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, ...“ nadomesti z besedilom „Brez poseganja v odstavek 4 pa država članica, če po tem, ko Evropski parlament in Svet, Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, ...“;

(d) v odstavku 10 se besedilo „nadzornega postopka Skupnosti“ nadomesti z besedilom „nadzornega postopka Unije“.

82) V členu 94, ki postane člen 95, se na začetku vstavi besedilo „Brez poseganja v člen 94 ...“.

- 83) V členu 96 se prvem stavku drugega pododstavka besedilo „... Svet na predlog Komisije izda ...“ nadomesti z besedilom „Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku na predlog Komisije izdata ...“. Drugi stavek se nadomesti z besedilom „Sprejmejo se lahko tudi drugi ustrezni ukrepi, predvideni v Pogodbah.“

INTELEKTUALNA LASTNINA

- 84) Vstavi se nov člen 97a, kot zadnji člen naslova VI:

„Člen 97a

Pri vzpostavitvi ali delovanju notranjega trga Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določita ukrepe za uvedbo evropskih pravic intelektualne lastnine, da se zagotovi enotno varstvo pravic intelektualne lastnine v vsej Uniji in vzpostavi centralizirana ureditev na ravni Unije na področju potrjevanja, usklajevanja in nadzorovanja.

Svet po posebnem zakonodajnem postopku z uredbami določi jezikovno ureditev za evropske pravice intelektualne lastnine. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.“

EKONOMSKA IN MONETARNA POLITIKA

- 85) Vstavi se člen 97b kot prvi člen naslova VII, z besedilom člena 4; spremeni se na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se črta besedilo „in časovnim razporedom“;
- (b) v odstavku 2 se del stavka „Hkrati z zgoraj navedenim ter v skladu z določbami te pogodbe in v njej opredeljenim časovnim razporedom in postopki te dejavnosti vključujejo nepreklicno določitev deviznih tečajev, ki bo omogočila uvedbo enotne valute ekuja, ...“ nadomesti s „Hkrati z zgoraj navedenim ter v skladu s Pogodbama in v njiju opredeljenimi postopki te dejavnosti vključujejo enotno valuto, euro, ...“.

- 86) Člen 99 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 4 se prvi stavek prvega pododstavka nadomesti z naslednjim:

„Kadar se v okviru postopka iz odstavka 3 ugotovi, da ekonomske politike neke države članice niso skladne s širšimi smernicami iz odstavka 2 ali da bi lahko ogrozile pravilno delovanje ekonomske in monetarne unije, lahko Komisija to državo članico opozori. Svet lahko na priporočilo Komisije naslovi potrebna priporočila na to državo članico.“

- (b) drugi pododstavek odstavka 4 postane odstavek „5“, odstavek 5 pa postane odstavek „6“;
- (c) v odstavku 4 se vstavi nova pododstavka:

„V okviru tega odstavka Svet odloča brez upoštevanja glasu člana Sveta, ki predstavlja zadevno državo članico.

Kvalificirana večina ostalih članov Sveta se določi v skladu s členom 205(3)(a).“;

- (d) v odstavku 5, ki je postal odstavek 6, se del stavka „Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 252 sprejme podrobna pravila ...“ nadomesti z besedilom „Evropski parlament in Svet lahko z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita podrobna pravila ...“, in črtajo se besede „tega člena“.

TEŽAVE PRI OSKRBI Z NEKATERIMI IZDELKI (ENERGIJA)

- 87) Člen 100(1) se nadomesti z naslednjim:

„1. Brez poseganja v druge postopke, predvidene v Pogodbah, lahko Svet na predlog Komisije, v duhu solidarnosti med državami članicami odloči o ukrepih, ki ustrezajo gospodarskim razmeram, zlasti ob hudih težavah pri oskrbi z nekaterimi izdelki, zlasti na področju energetike.“

DRUGE DOLOČBE – EKONOMSKA IN MONETARNA POLITIKA

- 88) V členu 102 se črta odstavek 2, odstavek 1 pa ni oštevilčen.

- 89) Člen 103(2) se nadomesti z naslednjim:

„2. Po potrebi lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom opredeli pojme v zvezi z uporabo prepovedi iz členov 101 in 102 ter iz tega člena.“

POSTOPEK V ZVEZI S ČEZMERNIM PRIMANJKLJAJEM

- 90) Člen 104 se spremeni na naslednji način:

- (a) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Če Komisija meni, da v neki državi članici obstaja čezmerni primanjkljaj ali da bi do njega lahko prišlo, na zadevno državo članico naslovi svoje mnenje in o tem obvesti Svet.“;

- (b) v odstavku 6 se beseda „priporočilo“ nadomesti z besedo „predlog“;

- (c) v odstavku 7 se prvi stavek nadomesti s „Kadar Svet v skladu z odstavkom 6 odloči, da čezmerni primanjkljaj obstaja, Svet na priporočilo Komisije brez nepotrebnega odlašanja sprejme priporočila, ki jih naslovi na zadevno državo članico z namenom, da se to stanje v danem roku odpravi.“;
- (d) v odstavku 11 se v uvodnem stavku prvega pododstavka beseda „zaostritev“ nadomesti z besedo „okrepitev“;
- (e) v odstavku 12 se na začetku prvega stavka besedilo „svoje odločitve“ nadomesti z besedilom „svoje odločitve ali priporočila“;
- (f) odstavek 13 se nadomesti z naslednjim:

„13. Pri sprejemanju odločitev ali priporočil iz odstavkov 8, 9, 11 in 12 Svet odloča na priporočilo Komisije.

Pri sprejemanju ukrepov iz odstavkov 6 do 9, 11 in 12 Svet odloča brez upoštevanja glasu člana Sveta, ki predstavlja zadevno državo članico.

Kvalificirana večina ostalih članov Sveta se določi v skladu s členom 205(3)(a).“;

- (g) v odstavku 14 se v tretjem pododstavku črta besedilo „pred 1. januarjem 1994“.

MONETARNA POLITIKA

- 91) Člen 105 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se v prvem stavku beseda „ESCB“ nadomesti z „Evropskega sistema centralnih bank, v nadaljnjem besedilu ‚ESCB‘, ...“;
- (b) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Svet lahko z uredbami, sprejetimi po posebnem zakonodajnem postopku, po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Evropsko centralno banko, soglasno na Evropsko centralno banko prenese posebne naloge, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih in drugih finančnih institucij, razen zavarovalnic.“

- 92) Člen 106 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se v prvem stavku beseda „... bankovcev ...“ nadomesti z besedo „eurobankovcev“;

- (b) v odstavku 2 se v prvem stavku beseda „... kovance ...“ nadomesti z besedo „eurokovance“; na začetku drugega stavka se besedilo „Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 252 in po posvetovanju z ECB ...“ nadomesti z besedilom „Svet lahko na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Evropsko centralno banko ...“.

93) Člen 107 se spremeni na naslednji način:

- (a) odstavka 1 in 2 se črtata, odstavki 3, 4, 5 in 6 pa ustrezno postanejo odstavki 1, 2, 3 in 4;
- (b) v odstavku 4, ki postane odstavek 2, se besedilo „Statut ESCB“ nadomesti z naslednjim: „Statut Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, v nadaljnjem besedilu ‚Statut ESCB in ECB‘, ...“;
- (c) odstavek 5, ki postane odstavek 3, se nadomesti z naslednjim:

„3. Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku spremenita člene 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1(a) in 36 statuta ESCB in ECB. Odločata bodisi na priporočilo Evropske centralne banke in po posvetovanju s Komisijo ali na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropsko centralno banko.“

94) Na začetku člena 109 se črta besedilo „Najpozneje do datuma ustanovitve ESCB...“.

95) V členu 110(2) se črtajo prvi štirje pododstavki.

UKREPI V ZVEZI Z UPORABO EURA

96) V členu 111 odstavki 1 do 3 in 5 postanejo odstavki 1 do 4 člena 188o; spremenijo se, kakor je navedeno v točki 174. Odstavek 4 postane odstavek 1 člena 115C; spremeni se, kakor je navedeno v točki 100.

97) Vstavi se člen 111a:

„Člen 111a

Brez poseganja v dodeljene pristojnosti Evropske centralne banke Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določita ukrepe, potrebne za uporabo eura kot enotne valute. Ti ukrepi se sprejmejo po posvetovanju z Evropsko centralno banko.“

INSTITUCIONALNE DOLOČBE (EMU)

- 98) Besedilo člena 112 postane člen 245b in se spremeni, kakor je navedeno v točki 228. Besedilo člena 113 postane člen 245c.
- 99) Člen 114 se spremeni na naslednji način:
- (a) v odstavku 1 se besedilo v prvem pododstavku „Monetarni odbor s svetovalnim statusom“ nadomesti z besedilom „Ekonomsko-finančni odbor“;
  - (b) v odstavku 1 se črtata drugi in tretji pododstavek;
  - (c) v odstavku 2 se črta prvi pododstavek; v tretjem pododstavku se sklicevanje na člen 99(2), (3), (4) in (5) nadomesti s sklicevanjem na člen 99(2),(3),(4) in (6) in sklicevanje na člen 122(2) in člen 123(4) in (5) se nadomesti s sklicevanjem na člen 117a(2) in (3);
  - (d) v odstavku 4 se sklicevanje na člena 122 in 123 nadomesti s sklicevanjem na člen 116a.

DOLOČBE ZA DRŽAVE ČLANICE, KATERIH VALUTA JE EURO

- 100) Vstavijo se novo poglavje 3a in novi členi 115a, 115b in 115c:

„POGLAVJE 3a

DOLOČBE ZA DRŽAVE ČLANICE, KATERIH VALUTA JE EURO

Člen 115a

1. Za zagotovitev pravilnega delovanja ekonomske in monetarne unije Svet v skladu z ustreznimi določbami Pogodb in po enem od ustreznih postopkov iz členov 99 in 104, razen postopka iz člena 104(14), sprejme ukrepe za tiste države članice, katerih valuta je euro:

- (a) za večjo uskladitev in nadzorovanje njihove proračunske discipline;
- (b) za določitev smernic njihove ekonomske politike ob zagotavljanju združljivosti s smernicami, sprejetimi za celotno Unijo, in njihovega nadzora.

2. V zvezi z ukrepi iz odstavka 1 lahko pri glasovanju sodelujejo samo člani Sveta, ki predstavljajo države članice, katerih valuta je euro.

Kvalificirana večina teh članov se določi v skladu s členom 205(3)(a).

Člen 115b

Podrobnosti o sestankih ministrov držav članic, katerih valuta je euro, so določene s Protokolom o Euroskupini.

Člen 115c

1. Za zagotovitev položaja eura v mednarodnem monetarnem sistemu Svet na predlog Komisije sprejme sklep, s katerim določi skupna stališča o zadevah posebnega pomena za ekonomsko in monetarno unijo znotraj pristojnih mednarodnih finančnih institucij in konferenc. Svet odloča po posvetovanju z Evropsko centralno banko.

2. Svet lahko na predlog Komisije sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev enotnega zastopanja v mednarodnih finančnih institucijah in na konferencah. Svet odloča po posvetovanju z Evropsko centralno banko.

3. V zvezi z ukrepi iz odstavkov 1 in 2 lahko pri glasovanju sodelujejo samo člani Sveta, ki predstavljajo države članice, katerih valuta je euro.

Kvalificirana večina teh članov se določi v skladu s členom 205(3)(a).“

PREHODNE DOLOČBE ZA DRŽAVE ČLANICE S POSEBNO UREDITVIJO

101) Člen 116 se razveljavi in vstavi se naslednji člen 116a:

„Člen 116a

1. Države članice, glede katerih Svet ni odločil, da izpolnjujejo potrebne pogoje za uvedbo eura, se v nadaljnjem besedilu imenujejo ‚države članice s posebno ureditvijo‘.

2. Za države članice s posebno ureditvijo se ne uporabljajo naslednje določbe Pogodb:

(a) sprejetje delov širših smernic ekonomskih politik, ki se na splošno nanašajo na euroobmočje (člen 99(2));

(b) prisilna sredstva za odpravo čezmernih primanjkljajev (člen 104(9) in (11));

(c) cilji in naloge Evropskega sistema centralnih bank (člen 105(1), (2), (3) in (5));

(d) izdajanje eura (člen 106);

(e) akti Evropske centralne banke (člen 110);

(f) ukrepi, ki se nanašajo na uporabo eura (člen 111a);

- (g) monetarni sporazumi in drugi ukrepi v zvezi s politiko deviznega tečaja (člen 188o);
- (h) imenovanje članov Izvršilnega odbora Evropske centralne banke (člen 245c(2));
- (i) sklepi, s katerimi se določijo skupna stališča o vprašanih posebnega pomena za ekonomsko in monetarno unijo znotraj pristojnih mednarodnih finančnih institucij in konferenc (člen 115c(1));
- (j) ukrepi za zagotovitev enotnega zastopanja v okviru mednarodnih finančnih institucij in konferenc (člen 115c(2)).

Zaradi tega v členih, navedenih v točkah (a) do (j), 'države članice' pomenijo države članice, katerih valuta je euro.

3. V skladu s poglavjem IX statuta ESCB in ECB so države članice s posebno ureditvijo in njihove nacionalne centralne banke izvzete iz pravic in obveznosti v okviru ESCB.

4. Glasovalne pravice članov Sveta, ki predstavljajo države članice s posebno ureditvijo, mirujejo, kadar Svet sprejema ukrepe iz členov, navedenih v odstavku 2, in v naslednjih primerih:

- (a) priporočila državam članicam, katerih valuta je euro, v okviru večstranskega nadzora, vključno s programi stabilnosti in opozorili (člen 99(4));
- (b) ukrepe glede čezmerne primanjkljaja držav članic, katerih valuta je euro (člen 104(6), (7), (8), (12) in (13)).

Kvalificirana večina ostalih članov Sveta se določi v skladu s členom 205(3)(a).“

102) Člen 117 se razveljavi, razen prvih pet alinej odstavka 2, ki postanejo prvih pet alinej odstavka 2 člena 118a in se spremenijo, kakor je navedeno v točki 103. Vstavi se člen 117a, ki se spremeni na naslednji način:

- (a) odstavek 1 povzame besedilo člena 121(1), ki se spremeni na naslednji način:
  - (i) v besedilu odstavka se beseda „EMI“ nadomesti z besedo „Evropska centralna banka“ v ustreznem sklonu;
  - (ii) na začetku prvega odstavka se vstavi stavek z naslednjim besedilom: „Najmanj vsaki dve leti ali na zahtevo države članice s posebno ureditvijo...”

- (iii) v prvem pododstavku se v prvem stavku besedilo „... o napredku, ki so ga države članice dosegle pri izpolnjevanju svojih obveznosti ...“ nadomesti z „... o napredku, ki so ga države članice s posebno ureditvijo dosegle pri izpolnjevanju svojih obveznosti ...“;
  - (iv) v prvem pododstavku se besedilo drugega stavka „... nacionalnih zakonodaj držav članic ...“ nadomesti z besedilom „... nacionalne zakonodaje posamezne države članice ...“, besedilo „te pogodbe“ pa se črta;
  - (v) v tretji alineji prvega pododstavka se besedilo „z mehanizmom deviznega tečaja ...“ nadomesti z besedilom „z mehanizmom deviznih tečajev ...“, besedilo „... glede na valuto katere koli druge države članice“ pa se nadomesti z besedilom „glede na euro“;
  - (vi) v četrti alineji prvega pododstavka se besedilo „... države članice ...“ nadomesti z besedilom „... države članice s posebno ureditvijo ...“, besedilo „... v mehanizmu deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema ...“ pa se nadomesti z besedilom „... v mehanizmu deviznih tečajev...“;
  - (vii) v drugem pododstavku se črta besedilo „razvoj ekuja, ...“;
- (b) odstavek 2 povzame besedilo drugega stavka člena 122(2) in se spremeni na naslednji način:
- (i) na koncu besedila se besede „iz člena 121(1)“ nadomestijo z besedilom „iz odstavka 1“,
  - (ii) dodata se nov drugi in tretji pododstavek:

„Svet odloča na priporočilo kvalificirane večine tistih svojih članov, ki predstavljajo države članice, katerih valuta je euro. Ti člani odločijo v šestih mesecih po tem, ko Svet prejme predlog Komisije.

Kvalificirana večina teh članov iz drugega pododstavka se določi v skladu s členom 205(3)(a).“;
- (c) odstavek 3 povzame besedilo člena 123(5) in se spremeni na naslednji način:
- (i) začetek odstavka „Če je odločeno v skladu s postopkom iz člena 122(2), da se odstopanje odpravi, ...“ se nadomesti z „Če je v skladu s postopkom iz odstavka 2 odločeno, da se posebna ureditev odpravi, ...“;
  - (ii) beseda „sprejme“ se črta, za besedilom „po posvetovanju z ECB“ pa se vstavi „nepreklicno določi ...“;

103) Člen 118 se razveljavi. Vstavi se člen 118a na naslednji način:

- (a) odstavek 1 povzame besedilo člena 123(3); besedi „te pogodbe“ se črtata;
- (b) odstavek 2 povzame besedilo prvih petih alinej člena 117(2); omenjenih pet alinej se spremeni na naslednji način, uvodni stavek pred njimi pa se glasi:

„Če in dokler obstajajo države članice s posebno ureditvijo, je naloga Evropske centralne banke v zvezi s temi državami članicami:“

- (i) v tretji alineji se besedilo „evropskega monetarnega sistema“ nadomesti z „mehanizma deviznih tečajev“;
- (ii) peta alineja se nadomesti z besedilom „izvajati naloge, ki jih je prej opravljal Evropski sklad za monetarno sodelovanje in pozneje prevzel Evropski monetarni inštitut.“

104) Vstavi se člen 118b z besedilom člena 124(1); spremeni se na naslednji način:

- (a) del stavka „Do začetka tretje faze obravnava vsaka država članica ...“ se nadomesti z „Vsaka država članica s posebno ureditvijo obravnava ...“;
- (b) del stavka „... evropskega monetarnega sistema (EMS) in pri razvoju ekuja, spoštujejo pa tudi obstoječe pristojnosti na tem področju“ se nadomesti z „mehanizma deviznih tečajev“.

105) Člen 119 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se v prvem in drugem pododstavku za besedilom „država članica“ vstavi besedilo „s posebno ureditvijo“, v prvem pododstavku se črta beseda „postopno“;
- (b) v odstavku 2(a) se za besedilom „države članice“ vstavi besedilo „s posebno ureditvijo“, v odstavku 2(b) se besedilo „država članica, ki je v težavah, ...“ nadomesti z „država članica s posebno ureditvijo, ki je v težavah, ...“;
- (c) v odstavku 3 se besedilo „Komisija dovoli državi, ki je v težavah, ...“ nadomesti z besedilom „Komisija dovoli državi članici s posebno ureditvijo, ki je v težavah, ...“;
- (d) odstavek 4 se črta.

106) Člen 120 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se besedilo „lahko zadevna članica preventivno sprejme ...“ nadomesti z „lahko država članica s posebno ureditvijo preventivno sprejme ...“;
- (b) v odstavku 3 se beseda „mnenju“ nadomesti z besedo „priporočilu“, za besedo „država“ pa se doda beseda „članica“;
- (c) odstavek 4 se črta.

107) V členu 121, odstavek 1 postane odstavek 1 člena 117a; spremeni se, kakor je navedeno v točki 102. Preostali del člena 121 se razveljavi.

108) Drugi stavek člena 122(2) postane prvi pododstavek člena 117a(2); spremeni se, kakor je navedeno v točki 102. Preostali del člena 122 se razveljavi.

109) Odstavek 3 člena 123 postane odstavek 1 člena 118a in odstavek 5 člena 123 postane odstavek 3 člena 117; spremenita se, kakor je navedeno v točki 103 oziroma 102. Preostali del člena 123 se razveljavi.

110) Odstavek 1 člena 124 postane novi člen 118b; spremeni se, kakor je navedeno v točki 104. Preostali del člena 124 se razveljavi.

ZAPOSLOVANJE

111) V členu 125 se črta besedilo „in v členu 2 te pogodbe“.

PRESTAVLJENI NASLOVI

112) Naslov IX „SKUPNA TRGOVINSKA POLITIKA“ postane naslov II petega dela o zunanjem delovanju Unije, člena 131 in 133 pa postaneta člena 188b in 188c. Člen 131 se spremeni, kakor je navedeno v točki 157, člen 133 pa se nadomesti s členom 188c.

Člena 132 in 134 se razveljavita.

113) Naslov X „CARINSKO SODELOVANJE“ postane poglavje 1a naslova Ia „Prosti pretok blaga“, člen 135 pa postane člen 27a, kakor je navedeno v točki 45.

SOCIALNA POLITIKA

114) Poimenovanje naslova XI „SOCIALNA POLITIKA, IZOBRAŽEVANJE, POKLICNO USPOSABLJANJE IN MLADINA“ se nadomesti z naslovom „SOCIALNA POLITIKA“, ki postane naslov IX, naslov „Poglavje 1 – Socialne določbe“ pa se črta.

115) Vstavi se nov člen 136a:

„Člen 136a

Unija priznava in spodbuja vlogo socialnih partnerjev na ravni Unije ob upoštevanju različnosti nacionalnih sistemov. Pospešuje dialog med socialnimi partnerji ob upoštevanju njihove avtonomije.

Tristranski socialni vrh za rast in zaposlovanje prispeva k socialnemu dialogu.“

116) Člen 137 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 2 se v uvodnem stavku prvega pododstavka beseda „Svet“ nadomesti z besedilom „Evropski parlament in Svet“, posledično se spremenijo tudi glagoli, prvi stavek drugega pododstavka pa se razdeli na pododstavka, ki se glasita:

„Evropski parlament in Svet odločata po rednem zakonodajnem postopku po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.

Na področjih iz odstavka 1(c), (d), (f) in (g) Svet soglasno odloča po posebnem zakonodajnem postopku po posvetovanju z Evropskim parlamentom in navedenima odboroma.“

Drugi stavek drugega pododstavka postane zadnji pododstavek in črtata se besedi „tega člena“;

- (b) v odstavku 3 se na koncu prvega pododstavka doda „...“, ali, kadar je primerno, izvajanje sklepa Sveta, sprejetega v skladu s členom 139.“; v drugem pododstavku se besedilo „... ko je treba v skladu s členom 249 direktivo prenesti“ nadomesti z besedilom „... ko je treba prenesti ali izvesti direktivo ali sklep“, na koncu pododstavka pa se doda besedilo „ali ta sklep“.

117) V členu 138(4) se besedilo prvega stavka „Pri teh posvetovanjih ...“ nadomesti z besedilom „Pri posvetovanjih iz odstavkov 2 in 3...“.

118) Člen 139(2) se spremeni na naslednji način:

- (a) na koncu prvega pododstavka se doda stavek „Obvesti se Evropski parlament.“;
- (b) v drugem pododstavku se začetek prvega stavka „Svet odloča s kvalificirano večino, razen kadar zadevni sporazum ...“ nadomesti z besedilom „Svet odloča soglasno, kadar zadevni sporazum ...“, zadnji stavek pa se črta.

- 119) V členu 140 se na koncu drugega pododstavka doda besedilo „..., zlasti pobud, namenjenih oblikovanju smernic in kazalnikov, organizaciji izmenjave najboljše prakse ter pripravi elementov, potrebnih za redno spremljanje in ocenjevanje. Evropski parlament se o tem izčrpno obvesti.“
- 120) V členu 143 se črta drugi odstavek.

EVROPSKI SOCIALNI SKLAD

- 121) Poglavje 2 postane „NASLOV X“.
- 122) V členu 148 se besedilo „izvedbene sklepe“ nadomesti z besedilom „izvedbene uredbe“.

IZOBRAŽEVANJE, POKLICNO USPOSABLJANJE, MLADINA IN ŠPORT

- 123) Poglavje 3 postane „NASLOV XI“, na koncu naslova se besedilo „IN MLADINA“ nadomesti z besedilom „MLADINA IN ŠPORT“.
- 124) Člen 149 se spremeni na naslednji način:
- (a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„Unija prispeva k spodbujanju evropske razsežnosti v športu ob upoštevanju njegove posebne narave, na prostovoljstvu temelječih struktur in njegove družbene in vzgojne vloge.“;
  - (b) v odstavku 2 se na koncu pete alinee doda besedilo „... ter spodbujanje sodelovanja mladih v demokratičnem življenju v Evropi“, naslednja alinea pa se doda kot zadnja alinea:

„— razvijanje evropske razsežnosti v športu s spodbujanjem pravičnosti in odprtosti pri športnih tekmovanjih in sodelovanja med organi, odgovornimi za šport, ter z varovanjem telesne in moralne integritete športnikov, zlasti najmlajših.“;
  - (c) v odstavku 3 se besedilo „na področju izobraževanja“ nadomesti z „na področju izobraževanja in športa“;
  - (d) v odstavku 4 se besedilo „Da bi Svet prispeval k uresničevanju ciljev iz tega člena, sprejme:“ nadomesti z „Kot prispevek k uresničevanju ciljev iz tega člena:“, prva alinea se začne z „Evropski parlament in Svet sprejmeta ...“; druga alinea pa se začne s „Svet sprejme...“.
- 125) Na koncu člena 150(4) se doda naslednji stavek: „...; Svet na predlog Komisije sprejme priporočila“.

KULTURA

126) Člen 151(5) se spremeni na naslednji način:

- (a) uvodni stavek se nadomesti z „Kot prispevek k uresničevanju ciljev iz tega člena.“;
- (b) prvi stavek prve alinee se začne z „Evropski parlament in Svet sprejmeta ...“, drugi stavek prve alinee pa se črta;
- (c) v drugi alinei se črta besedilo „...“, o katerih odloča soglasno“, alinea pa se začne z besedilom „Svet sprejme ...“.

JAVNO ZDRAVJE

127) Člen 152 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se v drugem pododstavku beseda „človekovih“ nadomesti s „telesnih in duševnih“, na koncu tega pododstavka pa se doda besedilo „ter spremljanje resne čezmejne ogroženosti zdravja, zgodnje obveščanje o taki ogroženosti boj proti njej.“;
- (b) v odstavku 2 se na koncu prvega pododstavka doda stavek „Zlasti spodbuja sodelovanje med državami članicami za izboljšanje komplementarnosti njihovih zdravstvenih storitev na obmejnih območjih.“;
- (c) v odstavku 2 se na koncu drugega pododstavka doda besedilo „...“, zlasti pobude, namenjene oblikovanju smernic in kazalnikov, organizaciji izmenjave najboljših praks ter pripravi elementov, potrebnih za redno spremljanje in ocenjevanje. Evropski parlament se o tem izčrpno obvesti.“;
- (d) odstavek 4 se spremeni na naslednji način:
  - (i) na začetku uvodnega stavka se vstavi naslednji del stavka: „Z odstopanjem od člena 2a(5) in člena 2e(a) ter v skladu s členom 2c(2)(k) ...“, na koncu pa se doda besedilo „... zaradi zagotavljanja skupnih potreb po varnosti.“;
  - (ii) v točki (b) se črta besedilo „...“, z odstopanjem od člena 37, ...“;
  - (iii) vstavi se nova točka (c):

„(c) ukrepov, ki določajo visoke standarde kakovosti in varnosti zdravil in medicinskih pripomočkov.“;

(iv) sedanja točka (c) postane odstavek 5 in se nadomesti z naslednjim:

„5. Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Odborom regij in Ekonomsko-socialnim odborom sprejmeta tudi spodbujevalne ukrepe za varovanje in izboljšanje zdravja ljudi in zlasti za boj proti močno razširjenim čezmejnimi težkim boleznim, ukrepe v zvezi z nadzorom resne čezmejne ogroženosti zdravja, zgodnjim obveščanjem o taki ogroženosti in bojem proti njej, kakor tudi ukrepe, katerih neposredni cilj je varovanje javnega zdravja glede tobaka in zlorabe alkohola, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.“;

(e) zadnji pododstavek sedanjega odstavka 4 postane odstavek 6, odstavek 5, ki postane odstavek „7“, pa se nadomesti z naslednjim:

„7. Pri dejavnosti Unije se upošteva odgovornost držav članic za opredelitev njihove zdravstvene politike ter za organizacijo in zagotavljanje zdravstvenih storitev in zdravstvenega varstva. Odgovornosti držav članic vključujejo upravljanje zdravstvenih storitev in zdravstvenega varstva in razporejanje dodeljenih virov. Ukrepi iz odstavka 4(a) ne vplivajo na nacionalne določbe o darovanju organov in krvi ali njihovi uporabi za namene zdravljenja.“

VARSTVO POTROŠNIKOV

128) Člen 153(2) postane člen 6a, odstavki 3, 4 in 5 pa ustrezno postanejo odstavki 2, 3 in 4.

INDUSTRIJA

129) Člen 157 se spremeni na naslednji način:

- (a) na koncu odstavka 2 se doda besedilo „..., zlasti pobude, namenjene oblikovanju smernic in kazalcev, organizaciji izmenjave najboljše prakse ter pripravi elementov, potrebnih za periodično spremljanje in ocenjevanje. Evropski parlament je izčrpno obveščen.“;
- (b) v odstavku 3 se na koncu drugega stavka prvega pododstavka doda besedilo „..., pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.“

EKONOMSKA, SOCIALNA IN TERITORIALNA KOHEZIJA

130) Poimenovanje naslova XVII se nadomesti z naslednjim: „EKONOMSKA, SOCIALNA IN TERITORIALNA KOHEZIJA“.

131) Člen 158 se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem pododstavku se besedilo „ekonomske in socialne kohezije“ nadomesti z „ekonomske, socialne in teritorialne kohezije“;
- (b) v drugem pododstavku se črta besedilo „ali otokov“ in „tudi podeželja“;
- (c) doda se nov pododstavek:
„Med zadevnimi regijami se posebna pozornost namenja podeželju, območjem, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva, ter otoškim, čezmejnim in gorskim regijam.“

132) V členu 159 se v drugem pododstavku besedilo „ekonomske in socialne“ nadomesti z besedilom „ekonomske, socialne in teritorialne“;

133) Člen 161 se spremeni na naslednji način:

- (a) na začetku prvega pododstavka se besedilo prvega stavka „Brez poseganja v člen 162 Svet na predlog Komisije in po pridobitvi privolitve Evropskega parlamenta ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij soglasno opredeli ...“ nadomesti z „Brez poseganja v člen 162 Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij opredelita ...“, v drugem stavku pa se besedilo „Svet po enakem postopku opredeli ...“ nadomesti z besedilom „Po enakem postopku se opredelijo ...“;
- (b) v drugem pododstavku se besedilo „ki ga je Svet ustanovil ...“ nadomesti z „ustanovljen ...“;
- (c) tretji pododstavek se črta;

134) V členu 162 se v prvem pododstavku besedilo „Izvedbene sklepe“ nadomesti z besedilom „Izvedbene uredbe“.

RAZISKAVE IN TEHNOLOŠKI RAZVOJ

135) Naslov naslova XVIII se nadomesti z „RAZISKAVE, TEHNOLOŠKI RAZVOJ IN VESOLJE“.

136) Člen 163 se spremeni na naslednji način:

- (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Cilj Unije je okrepiti njene znanstvene in tehnološke temelje z oblikovanjem Evropskega raziskovalnega območja, v katerem raziskovalci, znanost in tehnologija prosto krožijo, spodbujati njeno večjo konkurenčnost, vključno v industriji, in pospeševati vse raziskovalne dejavnosti, ki so potrebne zaradi drugih poglavij Pogodb.“

- (b) v odstavku 2 se del stavka „... pri čemer je njen glavni cilj omogočiti podjetjem, da v celoti izkoristijo možnosti notranjega trga, ...“ nadomesti z „... pri čemer je njen glavni cilj omogočiti raziskovalcem, da neovirano sodelujejo prek meja, in podjetjem, da v celoti izkoristijo možnosti notranjega trga, ...“.
- 137) Na koncu člena 165(2) se doda besedilo „..., zlasti pobude, namenjene oblikovanju smernic in kazalcev, organizaciji izmenjave najboljših praks ter pripravi elementov, potrebnih za redno spremljanje in ocenjevanje. Evropski parlament se o tem izčrpno obvesti.“
- 138) Člen 166 se spremeni, kakor sledi:
- (a) v odstavku 4 se besede „Svet na predlog Komisije ..s kvalificirano večino....“ nadomestijo z besedami „Svet po posebnem zakonodajnem postopku....“
- (b) doda se nov odstavek 5:
- „5. Kot dopolnitev dejavnostim, načrtovanim v večletnem okvirnem programu, Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom določita potrebne ukrepe za vzpostavitev Evropskega raziskovalnega območja.“
- 139) V členu 167 se beseda „Svet“ nadomesti z „Unija“.
- 140) V členu 168 se v drugem pododstavku beseda „Svet“ nadomesti z „Unija“.
- 141) V drugem pododstavku člena 170 se črta zadnji del stavka „..., o teh sporazumih pa se pogajajo in jih sklepajo v skladu s členom 300“.

VESOLJE

- 142) Vstavi se nov člen 172a:

„Člen 172a

1. Za pospeševanje znanstvenega in tehničnega napredka, industrijske konkurenčnosti in izvajanje svojih politik Unija oblikuje evropsko politiko o vesolju. V ta namen lahko spodbuja skupne pobude, podpira raziskave in tehnološki razvoj ter usklajuje prizadevanja, potrebna za raziskovanje in izkoriščanje vesolja.
2. Kot prispevek k doseganju ciljev iz odstavka 1, Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določita potrebne ukrepe, ki so lahko v obliki evropskega programa o vesolju, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.

3. Unija vzpostavi ustrezne odnose z Evropsko vesoljsko agencijo.
4. Ta člen ne posega v druge določbe tega naslova.“

OKOLJE (PODNEBNE SPREMEMBE)

143) Člen 174 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se četrta alineja nadomesti z naslednjim:

„— spodbujanju ukrepov na mednarodni ravni za reševanje regionalnih ali globalnih okoljskih problemov, zlasti v boju proti podnebnim spremembam.“;

- (b) v odstavku 2 se v drugem pododstavku besedilo „nadzorni postopek Skupnosti“ nadomesti z besedilom „nadzorni postopek Unije“;
- (c) v odstavku 4 se v prvem pododstavku črta zadnji del stavka „... o teh sporazumih pa se pogajajo in jih sklepajo v skladu s členom 300“.

144) Člen 175 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 2 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Svet lahko na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij soglasno odloči o uporabi rednega zakonodajnega postopka za področja iz prvega pododstavka.“;

- (b) v odstavku 3 se v prvem pododstavku črta besedilo „Na drugih področjih ...“, drugi pododstavek pa se nadomesti z naslednjim:

„Ukrepi, ki so potrebni za izvajanje teh programov, se glede na primer sprejmejo v skladu s pogoji iz odstavka 1 ali odstavka 2.“;

- (c) v odstavku 4 se besedilo „... nekatere ukrepe skupnostne narave“ nadomesti z besedilom „nekatere ukrepe, ki jih je sprejela Unija“;
- (d) v odstavku 5 se besedilo „Svet v pravni akt, s katerim sprejme ta ukrep, vključi ustrezne določbe: ...“ nadomesti s „se s takšnim ukrepom predvidijo ustrezne določbe“.

PRESTAVLJENI NASLOVI

145) Naslov XX „RAZVOJNO SODELOVANJE“ postane poglavje 1 naslova III petega dela o zunanjem delovanju Unije, členi 177, 179, 180 in 181 pa postanejo členi 188d do 188g; ti členi se spremenijo, kakor je navedeno v točkah 161 do 164. Člen 178 se razveljavi.

- 146) Naslov XXI „GOSPODARSKO, FINANČNO IN TEHNIČNO SODELOVANJE S TRETJIMI DRŽAVAMI“ postane poglavje 2 naslova III petega dela o zunanjem delovanju Unije, člen 181a pa postane nov člen 188h; ta člen se spremeni, kakor je navedeno v točki 166.

ENERGETIKA

- 147) Naslov XX se nadomesti z novim naslovom in novim členom 176a:

„NASLOV XX

ENERGIJA

Člen 176a

1. Pri vzpostavitvi in delovanju notranjega trga in ob upoštevanju potrebe po ohranitvi in izboljšanju okolja so cilji energetske politike Unije v duhu solidarnosti med državami članicami:

- (a) zagotoviti delovanje energetskega trga;
- (b) zagotoviti zanesljivost oskrbe z energijo v Uniji;
- (c) spodbujati energetske učinkovitost in varčevanje z energijo ter razvijanje novih in obnovljivih virov energije; in
- (d) spodbujati medsebojno povezovanje energetskih omrežij.

2. Brez poseganja v uporabo drugih določb Pogodb Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določita ukrepe, potrebne za doseganje ciljev iz odstavka 1. Takšni ukrepi se sprejmejo po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in z Odborom regij.

Ukrepi ne vplivajo na pravico držav članic, da določijo pogoje za izkoriščanje svojih energetskih virov, na izbiro med različnimi viri energije in na splošno strukturo njihove oskrbe z energijo, ne glede na člen 175(2)(c).

3. Kadar so ukrepi iz odstavka 2 predvsem davčnega značaja, jih Svet z odstopanjem od navedenega odstavka določi po posebnem zakonodajnem postopku soglasno in po posvetovanju z Evropskim parlamentom.“

TURIZEM

148) Naslov XXI se nadomesti z novim naslovom in novim členom 176b:

„NASLOV XXI

TURIZEM

Člen 176b

1. Unija dopolnjuje dejavnost držav članic na področju turizma, zlasti s spodbujanjem konkurenčnosti podjetij Unije na tem področju.

V ta namen so cilji dejavnosti Unije:

- (a) spodbujanje ustvarjanja okolja, ki je naklonjeno razvoju podjetij na tem področju;
- (b) spodbujanje sodelovanja med državami članicami, zlasti z izmenjavo dobre prakse.

2. Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določita posebne ukrepe v dopolnitev ukrepov držav članic za doseganje ciljev iz tega člena, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.“

CIVILNA ZAŠČITA

149) Vstavita se nov naslov XXII in nov člen 176c:

„NASLOV XXII

CIVILNA ZAŠČITA

Člen 176c

1. Unija spodbuja sodelovanje med državami članicami, da bi izboljšala učinkovitost sistemov preprečevanja naravnih nesreč ali nesreč, ki jih povzroči človek, in varstva pred njimi.

Cilji dejavnosti Unije so:

- (a) podpiranje in dopolnjevanje dejavnosti držav članic na nacionalni, regionalni in lokalni ravni pri preprečevanju tveganja, pripravljenosti osebja na področju civilne zaščite in odzivanju na naravne nesreče ali nesreče, ki jih je povzročil človek, znotraj Unije;
- (b) spodbujanje hitrega in učinkovitega operativnega sodelovanja v Uniji med nacionalnimi službami civilne zaščite;

(c) izboljšanje doslednosti ukrepov civilne zaščite na mednarodni ravni.

2. Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določita ukrepe, potrebne za doseganje ciljev iz odstavka 1, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.“

UPRAVNO SODELOVANJE

150) Vstavita se nov naslov XXIII in nov člen 176d:

„NASLOV XXIII

UPRAVNO SODELOVANJE

Člen 176d

1. Učinkovito izvajanje prava Unije v državah članicah, kar je bistveno za pravilno delovanje Unije, se šteje za zadevo skupnega interesa.

2. Unija lahko podpira prizadevanja držav članic za izboljšanje zmogljivosti njihovih uprav za izvajanje prava Unije. Ta dejavnost lahko vključuje olajševanje izmenjave informacij in javnih uslužbencev, kakor tudi podporo izobraževalnih programov. Nobena država članica ni zavezana zaprositi za takšno podporo. Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, v ta namen določita ukrepe, potrebne za doseganje ciljev, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.

3. Ta člen ne posega v obveznosti držav članic, da izvajajo pravo Unije, niti v pristojnosti in dolžnosti Komisije. Prav tako ne posega v druge določbe Pogodb, ki urejajo upravno sodelovanje med državami članicami ter med njimi in Unijo.“

PRIDRUŽEVANJE ČEZMORSKIH DEŽEL IN OZEMELJ

151) V členu 182 se na koncu prvega odstavka črta besedilo „k tej pogodbi“.

152) V členu 186 se zadnji del stavka „...urejeno s sporazumi, ki se sklenejo naknadno ob soglasni odobritvi držav članic“ nadomesti z „urejeno z akti, sprejetimi v skladu s členom 187.“

153) V členu 187 se beseda „soglasno“ nadomesti z „na predlog Komisije soglasno“, na koncu člena pa se doda stavek „Kadar je Svet te določbe sprejemal po posebnem zakonodajnem postopku, odloča soglasno na predlog Komisije po posvetovanju z Evropskim parlamentom.“

ZUNANJE DELOVANJE UNIJE

- 154) Vstavi se nov peti del. Naslov tega dela je „ZUNANJE DELOVANJE UNIJE“, vsebuje pa naslednje naslove in poglavja:

Naslov I: Splošne določbe o zunanjem delovanju Unije

Naslov II: Skupna trgovinska politika

Naslov III: Sodelovanje s tretjimi državami in humanitarna pomoč

Poglavje 1: Razvojno sodelovanje

Poglavje 2: Gospodarsko, finančno in tehnično sodelovanje s tretjimi državami

Poglavje 3: Humanitarna pomoč

Naslov IV: Omejevalni ukrepi

Naslov V: Mednarodni sporazumi

Naslov VI: Odnosi z mednarodnimi organizacijami in tretjimi državami
ter delegacije Unije

Naslov VII: Solidarnostna klavzula

SPLOŠNE DOLOČBE

- 155) Vstavita se nov naslov I in nov člen 188a:

„NASLOV 1

SPLOŠNE DOLOČBE O ZUNANJEM DELOVANJU UNIJE

Člen 188a

Delovanje Unije na mednarodni ravni, v okviru tega dela, temelji na načelih in uresničuje cilje iz poglavja 1 naslova V Pogodbe o Evropski uniji ter je v skladu s splošnimi določbami iz navedenega poglavja.“

SKUPNA TRGOVINSKA POLITIKA

- 156) Vstavi se naslov II „SKUPNA TRGOVINSKA POLITIKA“, ki povzema poimenovanje naslova IX tretjega dela.

157) Vstavi se člen 188b z besedilom člena 131 in se spremeni na naslednji način:

(a) prvi odstavek se nadomesti z naslednjim:

„Z vzpostavitvijo carinske unije v skladu s členi 23 do 27 Unija v skupnem interesu prispeva k usklajenemu razvoju svetovne trgovine, postopnemu odpravljanju omejitev v mednarodni trgovini in pri tujih neposrednih naložbah ter k zmanjševanju carinskih in drugih ovir.“;

(b) drugi odstavek se črta.

158) Vstavi se člen 188c, ki nadomesti člen 133:

„Člen 188c

1. Skupna trgovinska politika temelji na enotnih načelih, zlasti glede sprememb carinskih stopenj, sklenitve sporazumov o carinskih tarifah in trgovini, ki se nanašajo na trgovino z blagom in storitvami ter gospodarskih vidikov intelektualne lastnine, tujih neposrednih naložbah, doseganja enotnosti pri ukrepih liberalizacije, izvozne politike in ukrepov trgovinske zaščite, na primer pri dampingu ali subvencijah. Skupna trgovinska politika se izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije.

2. Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita ukrepe, s katerimi se opredeli okvir za izvajanje skupne trgovinske politike.

3. Če se je za sklenitev sporazumov z eno ali več tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami treba pogajati, se ob upoštevanju posebnih določb tega člena uporablja člen 188n.

Komisija predloži Svetu priporočila, ta pa jo pooblasti za začetek potrebnih pogajanj. Svet in Komisija zagotavljata, da so sporazumi, doseženi s pogajanjem, skladni z notranjo politiko in pravili Unije.

Komisija vodi pogajanja ob posvetovanju s posebnim odborom, ki ga Svet imenuje za pomoč Komisiji pri izvajanju te naloge, in v okviru navodil, ki jih Svet lahko naslovi nanjo. Komisija o napredku pri pogajanjih redno poroča posebnemu odboru in Evropskemu parlamentu.

4. O pogajanjih in sklenitvi sporazumov iz odstavka 3 Svet odloča s kvalificirano večino.

Kadar sporazum na področju trgovine s storitvami in gospodarskih vidikov intelektualne lastnine ter tujih neposrednih naložb vsebuje določbe, pri katerih je za sprejetje notranjih pravil potrebno soglasje, Svet o pogajanjih in sklenitvi takega sporazuma odloča s soglasjem.

Svet prav tako odloča soglasno o pogajanjih in sklenitvi sporazumov:

- (a) na področju trgovine s kulturnimi in avdio-vizualnimi storitvami, kadar obstaja nevarnost, da bi ti sporazumi utegnili poseči v kulturno in jezikovno raznolikost Unije;
- (b) na področju trgovine s socialnimi, izobraževalnimi in zdravstvenimi storitvami, kadar obstaja nevarnost, da bi ti sporazumi resno ovirali nacionalno ureditev teh storitev in poseči v pristojnost držav članic za njihovo zagotavljanje.

5. Pogajanja in sklepanje mednarodnih sporazumov na področju prometa so v skladu z določbami naslova V tretjega dela in člena 188n.

6. Izvajanje dodeljenih pristojnosti iz tega člena na področju trgovinske politike ne vpliva na razmejitev pristojnosti med Unijo in državami članicami in ne povzroči usklajevanja zakonov ali drugih predpisov držav članic, če Pogodbi takšno usklajevanje izključujeta.“

RAZVOJNO SODELOVANJE

159) Vstavi se naslov III „SODELOVANJE S TRETJIMI DRŽAVAMI IN HUMANITARNA POMOČ“.

160) Vstavi se poglavje 1 „RAZVOJNO SODELOVANJE“, ki povzema poimenovanje naslova XX tretjega dela.

161) Vstavi se člen 188d z besedilom člena 177; spremeni se na naslednji način:

- (a) odstavka 1 in 2 se nadomestita z naslednjim:

„1. Politika Unije na področju razvojnega sodelovanja se izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije. Politika razvojnega sodelovanja Unije in politike razvojnega sodelovanja držav članic se med seboj dopolnjujejo in krepijo.

Glavni cilj politike Unije na tem področju je zmanjšanje in dolgoročno izkoreninjenje revščine. Unija upošteva cilje razvojnega sodelovanja pri politikah, ki jih izvaja in ki lahko vplivajo na države v razvoju.“;

- (b) odstavek 3 postane odstavek „2“.

162) Vstavi se člen 188e z besedilom člena 179; spremeni se na naslednji način:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku sprejemata potrebne ukrepe za izvajanje politike razvojnega sodelovanja, ki so lahko povezani s programi večletnega sodelovanja z državami v razvoju ali vsebinsko zasnovanimi programi.“;

(b) vstavi se nov odstavek 2:

„2. Unija lahko s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami sklene sporazume za uresničevanje ciljev iz člena 10a Pogodbe o Evropski uniji in člena 188d te pogodbe.

Prvi pododstavek ne vpliva na pristojnost držav članic glede pogajanj v mednarodnih organih in sklepanja sporazumov.“

(c) sedanji odstavek 2 postane odstavek „3“, sedanji odstavek 3 se črta.

163) Vstavi se člen 188f z besedilom člena 180; spremeni se na naslednji način:

v odstavku 1 se na začetku vstavi besedilo „Zaradi spodbujanja dopolnjevanja in učinkovitosti njihovega delovanja ...“.

164) Vstavi se člen 188g z besedilom člena 181; drugi stavek prvega odstavka in drugi odstavek se črtata.

GOSPODARSKO, FINANČNO IN TEHNIČNO SODELOVANJE S TRETJIMI DRŽAVAMI

165) Vstavi se poglavje 2 „GOSPODARSKO, FINANČNO IN TEHNIČNO SODELOVANJE S TRETJIMI DRŽAVAMI“, ki povzema poimenovanje naslova XXI tretjega dela.

166) Vstavi se člen 188h z besedilom člena 181a; spremeni se na naslednji način:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Brez poseganja v druge določbe Pogodb, zlasti tiste iz členov 188d do 188g, Unija izvaja ukrepe gospodarskega, finančnega in tehničnega sodelovanja, skupaj s pomočjo predvsem na finančnem področju, s tretjimi državami, ki niso države v razvoju. Takšni ukrepi so skladni z razvojno politiko Unije in se izvajajo v okviru načel in ciljev njenega zunanje delovanja. Ukrepi Unije in držav članic se med seboj dopolnjujejo in krepijo.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku sprejemata ukrepe, potrebne za izvajanje odstavka 1.“

(c) v odstavku 3 se v prvem pododstavku črta zadnji del drugega stavka „...“, o teh sporazumih pa se pogajajo in jih sklepajo v skladu s členom 300“.

167) Vstavi se nov člen 188i:

„Člen 188I

Kadar razmere v tretji državi zahtevajo nujno finančno pomoč Unije, Svet na predlog Komisije sprejme potrebne sklepe.“

HUMANITARNA POMOČ

168) Vstavita se novo poglavje 3 in nov člen 188j:

„POGLAVJE 3

HUMANITARNA POMOČ

Člen 188J

1. Dejavnosti Unije na področju humanitarne pomoči potekajo v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije. Namenjene so zagotavljanju takojšnje pomoči, podpore in zaščite ljudem v tretjih državah in žrtvam naravnih nesreč ali nesreč, ki jih je povzročil človek, kot odziv na humanitarne potrebe, ki izhajajo iz teh različnih razmer. Ukrepi Unije in držav članic se med seboj dopolnjujejo in krepijo.

2. Dejavnosti humanitarne pomoči se izvajajo v skladu z načeli mednarodnega prava in z načeli nepristranskosti, nevtralnosti in nediskriminacije.

3. Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku določita ukrepe, s katerimi opredelita okvir za izvajanje dejavnosti humanitarne pomoči Unije.

4. Unija lahko s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami sklene sporazume za uresničevanje ciljev iz odstavka 1 in člena 10a Pogodbe o Evropski uniji.

Prvi pododstavek ne vpliva na pristojnost držav članic glede pogajanj v mednarodnih organih in sklepanja sporazumov.

5. Zaradi vzpostavitve okvira za prispevek mladih Evropejcev k humanitarnim dejavnostim Unije se ustanovi Evropska prostovoljska enota za humanitarno pomoč. Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita njen statut in način delovanja.

6. Komisija lahko daje koristne pobude za uskladitev dejavnosti Unije in držav članic za večjo učinkovitost in dopolnjevanje ukrepov humanitarne pomoči Unije in držav članic.

7. Unija skrbi za usklajenost in doslednost svojih humanitarnih dejavnosti z dejavnostmi mednarodnih organizacij in organov, zlasti s tistimi v okviru sistema Združenih narodov.“

OMEJEVALNI UKREPI

169) Vstavita se naslov IV in člen 188k, ki nadomestita člen 301:

„NASLOV IV

OMEJEVALNI UKREPI

Člen 188k

1. Kadar sklep, sprejet v skladu s poglavjem 2 naslova V Pogodbe o Evropski uniji, predvideva delno ali popolno prekinitev ali omejitev gospodarskih in finančnih odnosov z eno ali več tretjimi državami, Svet s kvalificirano večino na skupni predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Komisije sprejme potrebne ukrepe. O tem obvesti Evropski parlament.

2. Kadar sklep, sprejet v skladu s poglavjem 2 naslova V Pogodbe o Evropski uniji, tako predvideva, lahko Svet po postopku iz odstavka 1 sprejme omejevalne ukrepe proti fizičnim ali pravnim osebam, skupinam ali nedržavnim subjektom.

3. Akti iz tega člena vključujejo potrebne določbe o pravnih jamstvih.“

MEDNARODNI SPORAZUMI

170) Za členom 188k se vstavi naslov V „MEDNARODNI SPORAZUMI“.

171) Vstavi se člen 188l:

„Člen 188l

1. Unija lahko sklene sporazum z eno ali več tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami, kadar je tako določeno v Pogodbah ali kadar je v okviru politik Unije sklenitev

sporazuma potrebna bodisi za doseganje enega od ciljev iz Pogodb, bodisi kadar je tako določeno v pravno zavezujočem aktu Unije, bodisi kadar sporazum lahko vpliva na skupna pravila ali spremeni njihovo področje uporabe.

2. Sporazumi, ki jih sklene Unija, so zavezujoči za njene institucije in države članice.“

172) Vstavi se člen 188m z besedilom člena 310. Beseda „državami“ se nadomesti s „tretjimi državami“.

173) Namesto člena 300 se vstavi člen 188n:

„Člen 188n

1. Brez poseganja v posebne določbe člena 188c potekajo pogajanja o sporazumih med Unijo in tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami ter njihovo sklepanje po spodaj opisanem postopku.

2. Svet odobri začetek pogajanj, določi pogajalske smernice, odobri podpis in sklene sporazum.

3. Kadar se predvideni sporazum izključno ali v pretežnem delu nanaša na skupno zunanjo in varnostno politiko, Komisija ali visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko predloži priporočila Svetu, ki sprejme sklep o odobritvi začetka pogajanj in imenovanju pogajalca ali vodje pogajalske skupine Unije glede na predmet predvidenega sporazuma.

4. Svet lahko na pogajalca naslovi navodila in določi posebni odbor, v posvetovanju s katerim se vodijo pogajanja.

5. Svet na predlog pogajalca sprejme sklep o odobritvi podpisa sporazuma in po potrebi o njegovem začasnem uporabljanju pred začetkom veljavnosti.

6. Svet na predlog pogajalca sprejme sklep o sklenitvi sporazuma.

Razen pri sporazumih, ki zadevajo izključno skupno zunanjo in varnostno politiko, Svet sprejme sklep o sklenitvi sporazuma:

(a) po odobritvi Evropskega parlamenta pri:

(i) pridružitvenih sporazumih;

(ii) sporazumu o pristopu Unije k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin;

(iii) sporazumih, ki z uvedbo postopkov sodelovanja vzpostavljajo poseben institucionalni okvir;

- (iv) sporazumih, ki imajo znatne proračunske posledice za Unijo;
- (v) sporazumih na področjih, za katera velja redni zakonodajni postopek ali posebni zakonodajni postopek, kadar je potrebna odobritev Evropskega parlamenta.

Evropski parlament in Svet se lahko v nujnem primeru dogovorita o roku za odobritev;

- (b) po posvetovanju z Evropskim parlamentom v drugih primerih. Evropski parlament da svoje mnenje v roku, ki ga glede na nujnost zadeve lahko določi Svet. Če mnenje v tem roku ni dano, Svet lahko odloči.

7. Pri sklepanju sporazuma lahko Svet z odstopanjem od odstavkov 5, 6 in 9 pooblasti pogajalca, da v imenu Unije odobri spremembe ali dopolnitve sporazuma, kadar ta predvideva, da se lahko sprejmejo po poenostavljenem postopku ali da jih sprejme organ, ustanovljen s sporazumom. Svet lahko v takšno pooblastilo vključi posebne pogoje.

8. Svet v celotnem postopku odloča s kvalificirano večino.

S soglasjem odloča, takrat kadar sporazum zadeva področje, za katero je pri sprejemanju akta Unije potrebno soglasje, kot tudi pri pridružitvenih sporazumih in sporazumih iz člena 188h z državami kandidatkami za pristop. Svet prav tako odloča s soglasjem o sporazumu o pristopu Unije k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin; sklep o sklenitvi tega sporazuma začne veljati, ko ga države članice potrdijo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

9. Svet na predlog Komisije ali visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko sprejme sklep o začasni prekinitvi uporabe sporazuma in določitvi stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma.

10. Evropski parlament se v vseh fazah postopka nemudoma in izčrpno obvesti.

11. Država članica, Evropski parlament, Svet ali Komisija lahko pridobijo mnenje Sodišča glede združljivosti predvidenega sporazuma s Pogodbama. Kadar je mnenje Sodišča odklonilno, lahko predvideni sporazum začne veljati le, če se spremeni ali če se spremenita Pogodbi.“

174) Vstavi se člen 188o z besedilom odstavkov 1 do 3 in 5 člena 111, zadnja stavka odstavka 1 pa postaneta drugi pododstavek navedenega odstavka; člen 111 se spremeni na naslednji način:

(a) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„1. Z odstopanjem od člena 188n lahko Svet v prizadevanju doseči soglasnost, združljivo s ciljem stabilnosti cen, bodisi na priporočilo Evropske centralne banke bodisi na priporočilo Komisije in po posvetovanju z Evropsko centralno banko, sklene formalne sporazume o sistemu deviznih tečajev za euro glede na valute tretjih držav. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom in v skladu s postopkom iz odstavka 3.“

V drugem pododstavku se besedilo „lahko na priporočilo ECB ali Komisije in po posvetovanju z ECB v prizadevanju doseči soglasje, združljivo s ciljem stabilnosti cen ...“ nadomesti z besedilom „...v prizadevanju doseči soglasje, združljivo s ciljem stabilnosti cen, bodisi na priporočilo Evropske centralne banke bodisi na priporočilo Komisije in po posvetovanju z Evropsko centralno banko lahko ...“;

(b) v odstavku 2 se besedilo „valut nečlanic Skupnosti“ nadomesti z „valut tretjih držav“;

(c) v odstavku 3 se v prvem stavku prvega pododstavka beseda „državami“ nadomesti s „tretjimi državami“, drugi pododstavek pa se črta;

(d) odstavek 5 postane odstavek „4“.

ODNOSI UNIJE Z MEDNARODNIMI ORGANIZACIJAMI IN TRETJIMI DRŽAVAMI TER DELEGACIJE UNIJE

175) Vstavijo se naslov VI ter člena 188p in 188q, pri čemer člen 188p nadomesti člene 302 do 304:

„NASLOV VI

ODNOSI UNIJE Z MEDNARODNIMI ORGANIZACIJAMI IN TRETJIMI DRŽAVAMI TER DELEGACIJE UNIJE

Člen 188p

1. Unija v ustrezni obliki sodeluje z organi Združenih narodov in njihovimi specializiranimi agencijami, Svetom Evrope, Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi ter Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj.

Unija vzdržuje tudi ustrezne odnose z drugimi mednarodnimi organizacijami.

2. Za izvajanje tega člena sta zadolžena Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Komisija.

Člen 188q

1. V tretjih državah in v mednarodnih organizacijah Unijo zastopajo delegacije Unije.
2. Delegacije Unije delujejo pod vodstvom visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko. Pri svojem delu tesno sodelujejo z diplomatskimi predstavništvi in konzulati držav članic.“

SOLIDARNOSTNA KLAUZULA

176) Vstavita se nov naslov VII in nov člen 188r:

„NASLOV VII

SOLIDARNOSTNA KLAUZULA

Člen 188r

1. Če je država članica žrtev terorističnega napada, naravne nesreče ali nesreče, ki jo je povzročil človek, Unija in njene države članice delujejo skupaj v duhu solidarnosti. Unija uporabi vsa razpoložljiva, vključno z vojaškimi sredstvi, ki ji jih države članice dajo na razpolago, da se:

- (a) — na ozemlju držav članic prepreči teroristična grožnja;
  - demokratične institucije in civilno prebivalstvo zavarujejo pred morebitnim terorističnim napadom;
  - v primeru terorističnega napada državi članici na zaprosilo njenih političnih organov pomaga na njenem ozemlju;
- (b) v primeru naravne nesreče ali nesreče, ki jo povzroči človek, državi članici na zaprosilo njenih političnih organov pomaga na njenem ozemlju.

2. Če je država članica žrtev terorističnega napada, naravne nesreče ali nesreče, ki jo je povzročil človek, ji druge države članice pomagajo na zaprosilo njenih političnih organov. V ta namen se države članice usklajujejo v Svetu.

3. Način izvajanja te solidarnostne klavzule se opredeli v sklepu, ki ga sprejme Svet na skupni predlog Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko. Svet odloča v skladu s členom 28a Pogodbe o Evropski uniji, če ta sklep zadeva obrambne zadeve. Obvesti se Evropski parlament.

Za namene tega odstavka in brez poseganja v člen 207 Svetu pomagata Politični in varnostni odbor ob pomoči struktur, oblikovanih v okviru skupne varnostne in obrambne politike, ter odbor iz člena 61d, ki po potrebi dajeta skupna mnenja.

4. Evropski svet redno ocenjuje nevarnosti, s katerimi se sooča Unija, da bi Uniji in njenim državam članicam omogočil učinkovito ukrepanje.“

DOLOČBE O INSTITUCIJAH IN PRORAČUNU

177) Peti del postane „šesti del“, njegov naslov pa se nadomesti z „DOLOČBE O INSTITUCIJAH IN PRORAČUNU“.

EVROPSKI PARLAMENT

178) Člen 189 se razveljavi.

179) Člen 190 se spremeni na naslednji način:

(a) odstavki 1, 2 in 3 se črtajo, odstavek 4 in 5 postaneta odstavek 1 oziroma 2;

(b) odstavek 4, ki postane odstavek 1, se spremeni na naslednji način:

(i) v prvem pododstavku se besedilo „... za splošne neposredne volitve ...“ nadomesti z „... določb, potrebnih za volitve svojih članov s splošnim in neposrednim glasovanjem...“;

(ii) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Svet po posebnem zakonodajnem postopku in po odobritvi Evropskega parlamenta, ki odloča z večino svojih članov, soglasno sprejme potrebne določbe. Te določbe začnejo veljati, ko jih države članice potrdijo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.“;

(c) v odstavku 5, ki postane odstavek 2, se za „Evropski parlament“ vstavi besedilo „na lastno pobudo z uredbami, sprejetimi po posebnem zakonodajnem postopku, ...“.

180) V členu 191 se črta prvi pododstavek. V drugem pododstavku se besedilo „v skladu s postopkom iz člena 251“ nadomesti z besedilom „z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, ...“, za besedilom „na evropski ravni“ pa se vstavi besedilo „iz člena 8a(4) Pogodbe o Evropski uniji“.

181) V členu 192 se črta prvi odstavek, na koncu odstavka pa se doda stavek „Če Komisija ne predloži predloga, o razlogih obvesti Evropski parlament.“

182) Člen 193 se spremeni na naslednji način:

- (a) v tej točki je navedena sprememba, ki ne zadeva slovenske različice;
- (b) tretji odstavek se nadomesti z naslednjim:

„Podrobne določbe o uresničevanju pravice do preiskave določi Evropski parlament na lastno pobudo z uredbami, sprejetimi po posebnem zakonodajnem postopku, in po odobritvi Sveta in Komisije.“

183) Člen 195 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se na začetku prvega pododstavka besedilo „Evropski parlament imenuje varuha človekovih pravic, ki je pooblaščen za sprejemanje pritožb ...“ nadomesti z besedilom „Evropski parlament izvoli evropskega varuha človekovih pravic, ki je pooblaščen za sprejemanje pritožb ...“, v zadnjem delu stavka se besedilo „in Sodišča prve stopnje pri opravljanju njune sodne funkcije“ nadomesti z besedilom „pri opravljanju njegove sodne funkcije“, doda se tudi naslednji zadnji stavek: „Te pritožbe preuči in o njih pripravi poročilo.“;
- (b) v odstavku 2 se v prvem pododstavku beseda „imenovan“ nadomesti z „izvoljen“;
- (c) v odstavku 3 se besedilo „katerega koli organa“ nadomesti z „katere koli vlade, institucije, organa, urada ali agencije“;
- (d) v odstavku 4 se za „Evropski parlament“ vstavi besedilo „... na lastno pobudo z uredbami, sprejetimi po posebnem zakonodajnem postopku, ...“.

184) Za člen 196 sta navedeni spremembi, ki ne zadevata slovenske različice.

185) Člen 197 se spremeni na naslednji način:

- (a) prvi odstavek se črta;
- (b) drugi odstavek se nadomesti z besedilom „Komisija se lahko udeležuje vseh sej in lahko zahteva besedo.“;
- (c) četrti odstavek se nadomesti z besedilom „Evropski svet in Svet dobita besedo v Evropskem parlamentu pod pogoji, določenimi v poslovnikih Evropskega sveta in Sveta.“

186) V členu 198 se v prvem odstavku črta beseda „absolutno“.

187) V členu 199 se v drugem odstavku besedilo „... v skladu s tem poslovníkom“ nadomesti z „... v skladu s Pogodbama in s tem poslovníkom“.

188) V členu 201 se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Če je predlog nezaupnice sprejet z dvotretjinsko večino oddanih glasov, kar predstavlja večino članov Evropskega parlamenta, člani Komisije kolektivno odstopijo, visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko pa odstopi s funkcije, ki jo opravlja v okviru Komisije. Do zamenjave v skladu s členom 9d Pogodbe o Evropski uniji ohranijo položaj in opravljajo tekoče posle. V tem primeru mandat članov Komisije, ki so imenovani kot zamenjava, poteče z datumom, s katerim bi potekel mandat članom Komisije, ki so kolektivno odstopili.“

EVROPSKI SVET

189) Vstavijo se nov oddelek 1a in nova člena 201a in 201b:

„ODDELEK 1a

EVROPSKI SVET

Člen 201a

1. Pri glasovanju se lahko na vsakega člana Evropskega sveta prenese glasovalna pravica največ enega drugega člana.

Člen 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji in člen 205(2) te pogodbe se uporabljata za Evropski svet, kadar odloča s kvalificirano večino. Kadar Evropski svet odloča z glasovanjem, njegov predsednik in predsednik Komisije ne glasujeta.

Vzdržani glasovi navzočih ali zastopanih članov Evropskemu svetu ne preprečujejo sprejetja aktov, za katere se zahteva soglasje.

2. Predsednik Evropskega parlamenta je lahko povabljen k besedi pred Evropskim svetom.

3. Evropski svet z navadno večino odloča o postopkovnih vprašanjih in sprejetju poslovnika.

4. Evropskemu svetu pomaga generalni sekretariat Sveta.

Člen 201b

Evropski svet s kvalificirano večino sprejme:

- (a) sklep o določitvi seznama sestav Sveta, razen Sveta za splošne zadeve in Sveta za zunanje zadeve iz člena 9c(6) Pogodbe o Evropski uniji;
- (b) sklep o predsedovanju sestavam Sveta, razen Svetu za zunanje zadeve iz člena 9c(9) Pogodbe o Evropski uniji.“

SVET

190) Člena 202 in 203 se razveljavita.

191) Člen 205 se spremeni na naslednji način:

- (a) odstavka 1 in 2 se nadomestita z naslednjim:

„1. Kadar Svet odloča z navadno večino, odloča z večino svojih članov.

2. Z odstopanjem od člena 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji je od 1. novembra 2014 in ob upoštevanju določb iz Protokola o prehodnih določbah, kadar Svet ne odloča na predlog Komisije ali visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, kvalificirana večina najmanj 72 % članov Sveta, ki predstavljajo države članice, ki imajo skupaj najmanj 65 % prebivalstva Unije.

3. Od 1. novembra 2014 in ob upoštevanju določb iz Protokola o prehodnih določbah se v primerih, ko v skladu z uporabo Pogodb ne glasujejo vsi člani Sveta, kvalificirana večina opredeli na naslednji način:

- (a) kvalificirana večina je najmanj 55 % članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65 % prebivalstva teh držav.

Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje odločitev, mora vključevati najmanj minimalno število članov Sveta, ki predstavljajo več kot 35 % prebivalstva udeleženih držav članic, in dodatnega člana, sicer se šteje, da je kvalificirana večina dosežena;

- (b) z odstopanjem od točke (a), ko Svet ne odloča na predlog Komisije ali visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, je zahtevana kvalificirana večina najmanj 72 % članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65 % prebivalstva teh držav.“;

(b) odstavek 4 se črta, odstavek 3 pa postane odstavek „4“.

192) Člen 207 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 207

1. Za pripravo dela Sveta in za izvajanje nalog, ki mu jih dodeli Svet je odgovoren odbor, ki ga sestavljajo stalni predstavniki vlad držav članic. Odbor lahko v primerih, predvidenih v poslovniku Sveta, sprejema postopkovne sklepe.

2. Svetu pomaga generalni sekretariat pod vodstvom generalnega sekretarja, ki ga imenuje Svet.

Svet z navadno večino odloča o organizaciji generalnega sekretariata.

3. Svet z navadno večino odloča o postopkovnih vprašanjih in sprejetju poslovnika.“

193) V členu 208 se na koncu člena doda stavek „Če Komisija ne predloži predloga, o razlogih za to obvesti Svet.“

194) V členu 209 se besedilo „prejemu mnenja Komisije“ nadomesti s „posvetovanju s Komisijo“.

195) Člen 210 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 210

Svet določi plače, nadomestila in pokojnine predsednika Evropskega sveta, predsednika Komisije, visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, članov Komisije, predsednikov, članov in sodnih tajnikov Sodišča Evropske unije ter generalnega sekretarja Sveta. Prav tako določi druga izplačila, ki se nakazujejo kot osebni prejemki.“

KOMISIJA

196) Člen 211 se razveljavi. Vstavi se člen 211a:

„Člen 211a

Člani Komisije so v skladu s členom 9d(5) Pogodbe o Evropski uniji izbrani po sistemu rotacije, ki ga soglasno vzpostavi Svet in temelji na naslednjih načelih:

(a) države članice so pri določanju vrstnega reda in trajanja mandatov njihovih državljanov kot članov Komisije obravnavane popolnoma enakopravno; posledično razlika med skupnim številom mandatov, ki jih imajo državljani dveh poljubnih držav članic, nikoli ne sme biti več kot eden;

- (b) ob upoštevanju točke (a) je vsaka zaporedna Komisija sestavljena tako, da se zadovoljivo izrazi demografski in geografski razpon celote držav članic.“

197) Člen 212 postane nov odstavek 2 člena 218.

198) V členu 213 se črta odstavek 1, odstavek 2 ni oštevilčen; njegova prva pododstavka se združita in glasita:

„Člani Komisije se vzdržijo vseh dejanj, ki so nezdržljiva z naravo njihove funkcije. Države članice spoštujejo njihovo neodvisnost in ne poskušajo vplivati nanje pri opravljanju njihovih nalog.“

199) Člen 214 se razveljavi.

200) Člen 215 se spremeni na naslednji način:

- (a) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjima pododstavkoma:

„Mesto, ki se izprazni zaradi odstopa, razrešitve ali smrti člana, se za preostanek njegovega mandata zapolni z novim članom z istim državljanstvom, ki ga imenuje Svet v medsebojnem soglasju s predsednikom Komisije, po posvetovanju z Evropskim parlamentom in v skladu z merili iz drugega pododstavka člena 9d(3) Pogodbe o Evropski uniji.

Svet lahko na predlog predsednika Komisije soglasno odloči, da takšnega mesta ni treba zapolniti, zlasti če je preostanek mandata člana kratek.“;

- (b) vstavi se nov peti pododstavek:

„Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko se ob odstopu, razrešitvi ali smrti nadomesti za preostanek svojega mandata v skladu s členom 9e(1) Pogodbe o Evropski uniji.“;

- (c) zadnji pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Pri prostovoljnem odstopu vseh članov Komisije ti do zamenjave ohranijo položaj in opravljajo tekoče posle v preostanku svojega mandata v skladu s členom 9d Pogodbe o Evropski uniji.“

201) V členu 217 se črtajo odstavki 1, 3 in 4, odstavek 2 pa ni oštevilčen. Prvi stavek tega odstavka se nadomesti z besedilom „Predsednik Komisije v skladu s členom 9d(6) Pogodbe o Evropski uniji in brez poseganja v člen 9e(4) navedene pogodbe razporedi obveznosti Komisije in jih dodeli članom.“

- 202) V členu 218 se črta odstavek 1; odstavek 2 postane odstavek „1“, črta se besedilo „s to pogodbo“. Vstavi se odstavek 2 z besedilom člena 212.
- 203) V členu 219 se v prvem pododstavku besedilo „števila članov iz člena 213“ nadomesti s „svojih članov“, drugi odstavek pa se nadomesti z besedilom „Sklepčnost se določi s poslovníkom.“

SODIŠČE

- 204) V naslovu oddelka 4 se doda besedilo „EVROPSKE UNIJE“.
- 205) Člen 220 se razveljavi.
- 206) V členu 221 se črta prvi pododstavek.
- 207) V členu 223 se na koncu prvega pododstavka doda besedilo „... po posvetovanju z odborom iz člena 224a.“
- 208) V členu 224 se črta prvi stavek prvega pododstavka, za besedilom „Število sodnikov ...“ se doda beseda „Splošnega sodišča“. V drugem pododstavku se na koncu drugega stavka doda besedilo „... po posvetovanju z odborom iz člena 224a.“
- 209) Vstavi se nov člen 224a:

„Člen 224a

Preden vlade držav članic imenujejo kandidate v skladu s členoma 223 in 224, se oblikuje odbor, ki da mnenje o ustreznosti kandidatov za opravljanje nalog sodnika in generalnega pravobranilca Sodišča in Splošnega sodišča.

Odbor sestavlja sedem oseb, izbranih med nekdanjimi člani Sodišča in Splošnega sodišča, člani najvišjih nacionalnih sodišč in priznanimi pravniki, od katerih enega predlaga Evropski parlament. Svet sprejme sklep, s katerim določi pravila delovanja odbora, in sklep o imenovanju njegovih članov. Odloča na pobudo predsednika Sodišča.

- 210) V členu 225(1) se v prvem stavku prvega pododstavka besedilo „...“, ki so dodeljeni sodnemu oddelku, in tistih ...“ nadomesti z besedilom „...“, ki so dodeljeni specializiranemu sodišču, ustanovljenemu po členu 225a, in tistih ...“, v členu 225(2) pa se v prvem pododstavku črta besedilo „... ustanovljenih po členu 225a“.
- 211) Člen 225a se spremeni na naslednji način:
- (a) prvi pododstavek se nadomesti z besedilom „Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku ustanovita specializirana sodišča, dodana Splošnemu sodišču, pristojna za obravnavanje in odločanje na prvi stopnji o nekaterih vrstah tožb na posebnih področjih. Evropski parlament in Svet odločata z uredbami, sprejetimi bodisi na predlog Komisije po posvetovanju s Sodiščem ali na predlog Sodišča po posvetovanju s Komisijo.“;

- (b) v drugem odstavku se beseda „Sklep“ nadomesti z „Uredba“, besedilo „organizaciji oddelka“ pa se nadomesti s „sestavi tega sodišča“;
- (c) v tretjem odstavku se beseda „v sklepu o ustanovitvi oddelka“ nadomesti z besedami „v sklepu o ustanovitvi specializiranega sodišča“;
- (d) v šestem odstavku se beseda „sklep“ nadomesti z besedo „uredba“, na koncu tega odstavka pa se doda stavek „Naslov I in člen 64 statuta se v vsakem primeru uporabljata za specializirana sodišča.“

212) Člen 228 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 2 se prvi in drugi pododstavek nadomestita z naslednjim besedilom, ki postane prvi pododstavek:

„2. Če Komisija meni, da zadevna država članica ni sprejela potrebnih ukrepov za izvršitev sodbe Sodišča, lahko pred Sodiščem vloži tožbo, potem ko je tej državi dala možnost za predložitev stališča. Pri tem določi višino pavšalnega zneska ali denarne kazni, ki naj jo plača zadevna država članica in ki je po njenem mnenju primerna glede na okoliščine zadeve.“

Tretji pododstavek postane drugi pododstavek.

- (b) doda se nov odstavek 3:

„3. Če Komisija pred Sodiščem vloži tožbo v skladu s členom 226, ker zadevna država članica ni izpolnila obveznosti o uradnem obvestilu glede ukrepov o prenosu direktive, sprejete v skladu z zakonodajnim postopkom, lahko Komisija, kadar meni, da je ustrezno, določi višino pavšalnega zneska ali denarne kazni, ki jo šteje za ustrezno v danih okoliščinah in katero naj zadevna država članica plača.

Če Sodišče ugotovi kršitev, lahko naloži zadevni državi članici plačilo pavšalnega zneska ali denarne kazni, ki ne presega zneska, ki ga je določila Komisija. Obveznost plačila učinkuje od dneva, ki ga Sodišče določi v svoji sodbi.“

- 213) V členu 229a se besedilo „... na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme ...“ nadomesti s „... po posebnem zakonodajnem postopku po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme ...“, besedilo „pravice industrijske lastnine Skupnosti“ pa se nadomesti z „evropske pravice intelektualne lastnine“. Zadnji stavek se nadomesti z naslednjim: „Te določbe začnejo veljati, ko jih države članice potrdijo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.“

214) Člen 230 se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem pododstavku se besedilo „aktov, ki jih skupaj sprejemata Evropski parlament in Svet, ...“ nadomesti z „zakonodajnih aktov“, za besedilom „Evropskega parlamenta“ se vstavi besedilo „in Evropskega sveta“, besedilo „do tretjih oseb“ se nadomesti z „za tretje osebe“, na koncu pa se doda stavek „Nadzira tudi zakonitost aktov organov, uradov ali agencij Unije s pravnim učinkom za tretje osebe.“;
- (b) v tretjem pododstavku se besedilo „..., ki jih zaradi varovanja svojih prerogativ vložita Računsko sodišče in ECB“ nadomesti z „..., ki jih zaradi varovanja svojih prerogativ vložijo Računsko sodišče, Evropska centralna banka in Odbor regij“;
- (c) četrti pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Fizične ali pravne osebe lahko pod pogoji iz prvega in drugega odstavka vložijo tožbe zoper nanje naslovljene akte ali zoper akte, ki se nanje neposredno in posamično nanašajo, in zoper predpise, ki se nanje neposredno nanašajo, a ne potrebujejo izvedbenih ukrepov.“;

- (d) sedanji peti pododstavek postane šesti pododstavek, vstavi pa se nov peti pododstavek:

„V aktih o ustanovitvi organov, uradov in agencij Unije se lahko določijo posebni pogoji in podrobnosti glede tožb fizičnih ali pravnih oseb zoper akte teh organov, uradov in agencij, ki imajo zanje pravni učinek.“

215) V členu 231 se drugi pododstavek nadomesti z besedilom „Vendar če Sodišče razglasi akt za ničnega, določi, če meni, da je to potrebno, tiste njegove učinke, ki jih je treba šteti za dokončne.“

216) Člen 232 se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem pododstavku se za „Evropski parlament, ...“ vstavi besedilo „Evropski svet, ...“, za „Komisija“ se vstavi besedilo „ali Evropska centralna banka“, beseda „ali“ pred „Komisija“ se nadomesti z vejico, na koncu pododstavka pa se doda naslednji stavek: „Ta člen se pod enakimi pogoji uporablja tudi za organe, urade in agencije Unije zaradi opustitve ukrepanja.“;
- (b) v tretjem pododstavku se za „... neka institucija“ vstavi besedilo „..., organ, urad ali agencija“;
- (c) četrti pododstavek se črta.

217) V členu 233 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim: „Institucija, katere akt je bil razglašen za ničnega ali ki je z opustitvijo ukrepanja kršila to pogodbo, mora sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Sodišča“; tretji pododstavek se črta.

- 218) V členu 234 se v točki (b) prvega pododstavka črta besedilo „in ECB“, črta se tudi točka (c). Na koncu člena se doda naslednji pododstavek: „Kadar je takšno vprašanje postavljeno v postopku, ki teče pred sodiščem države članice glede osebe, ki ji je odvzeta prostost, Sodišče odloča v najkrajšem možnem roku.“
- 219) V členu 235 se sklicevanje na drugi odstavek člena 288 nadomesti s sklicevanjem na drugi in tretji odstavek člena 288.
- 220) Vstavi se nov člen 235a:

„Člen 235a

Sodišče je pristojno za odločanje o zakonitosti aktov, ki jih sprejmeta Evropski svet ali Svet na podlagi člena 7 Pogodbe o Evropski uniji, samo na predlog države članice, ki jo zadeva ugotovitev Evropskega sveta ali Sveta, in samo v zvezi s postopkovnimi določbami navedenega člena.

Takšen predlog mora biti vložen v enem mesecu od dneva take ugotovitve. Sodišče odloči v enem mesecu od datuma tega predloga.“

- 221) V členu 236 se besedilo „... v kadrovskih predpisih ali v pogojih za zaposlitev ...“ nadomesti z „... v kadrovskih predpisih za uradnike ali v pogojih za zaposlitev drugih uslužbencev Unije ...“.
- 222) V členu 237 se na začetku drugega stavka točke (d) za besedo „Sveta“ vstavi beseda „guvernerja“.
- 223) Vstavita se nova člena 240a in 240b:

„Člen 240a

Sodišče Evropske unije ni pristojno za določbe v zvezi s skupno zunanjo in varnostno politiko in akte, sprejete na njihovi podlagi.

Vendar je Sodišče pristojno za nadzor upoštevanja člena 25b Pogodbe o Evropski uniji in za odločanje o tožbah, vloženih v skladu s pogoji četrtega pododstavka člena 230 te pogodbe, v katerih se nadzira zakonitost sklepov, ki predvidevajo omejevalne ukrepe proti fizičnim ali pravnim osebam, ki jih je Svet sprejel na podlagi poglavja 2 naslova V Pogodbe o Evropski uniji.

Člen 240b

Pri izvajanju pristojnosti glede določb poglavij 4 in 5 poglavja IV tretjega dela glede območja svobode, varnosti in pravice Sodišče Evropske unije ni pristojno za preverjanje veljavnosti ali

sorazmernosti ukrepov policije ali drugih organov kazenskega pregona države članice ali za odločanje o izpolnjevanju obveznosti držav članic glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.“

224) Člen 241 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 241

Ne glede na iztek roka iz petega odstavka člena 230 lahko vsaka stranka v sporu, v katerem gre za pravni akt, ki se splošno uporablja in ga je sprejela institucija, organ, urad ali agencija Unije, pred Sodiščem Evropske unije uveljavlja, da se ta akt iz razlogov, navedenih v drugem pododstavku člena 230, ne uporablja.“

225) V členu 242 je v drugem stavku navedena sprememba, ki ne zadeva slovenske različice.

226) V členu 245 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Evropski parlament in Svet lahko po rednem zakonodajnem postopku spremenita določbe statuta, razen naslova I in člena 64 statuta. Evropski parlament in Svet odločata bodisi na predlog Sodišča in po posvetovanju s Komisijo ali na predlog Komisije in po posvetovanju s Sodiščem.“

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

227) Vstavita se oddelek 4a in člen 245a:

„ODDELEK 4a

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

Člen 245a

1. Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke sestavljajo Evropski sistem centralnih bank (ESCB). Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro in sestavljajo Eurosistem, vodijo monetarno politiko Unije.

2. ESCB vodijo organi odločanja Evropske centralne banke. Glavni cilj ESCB je vzdrževanje stabilnosti cen. Brez poseganja v ta cilj podpira splošne ekonomske politike v Uniji, da bi prispeval k doseganju njenih ciljev.

3. Evropska centralna banka je pravna oseba. Je edina pooblaščenca za odobritev izdajanja eura. Pri izvajanju svojih pooblastil in upravljanju svojih financ je neodvisna. Institucije, organi, uradi in agencije Unije ter vlade držav članic spoštujejo to neodvisnost.

4. Evropska centralna banka sprejme potrebne ukrepe za izvajanje svojih nalog v skladu s členi 105 do 111a in 115c ter s pogoji, določenimi v statutu ESCB in ECB. V skladu z navedenimi členi države članice, katerih valuta ni euro, in njihove centralne banke ohranijo svoje pristojnosti na monetarnem področju.

5. Z Evropsko centralno banko se je na področjih njenih pristojnosti treba posvetovati o vseh osnutkih aktov Unije in o vseh predlogih predpisov na nacionalni ravni, Evropska centralna banka pa lahko da svoje mnenje.“

228) Vstavi se člen 245b z besedilom člena 112; spremeni se na naslednji način:

- (a) na koncu odstavka 1 se za „nacionalnih centralnih bank“ vstavi besedilo „držav članic, katerih valuta je euro“;
- (b) v odstavku 2 sedanja točka (a) postane prvi pododstavek, trije pododstavki sedanje točke (b) pa postanejo drugi, tretji oziroma četrti pododstavek odstavka 2; v drugem pododstavku se besedilo „Vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad na priporočilo Sveta, ki se je predhodno posvetoval z Evropskim parlamentom in Svetom ECB, v medsebojnem soglasju imenujejo predsednika, podpredsednika in druge člane Izvršnega odbora ...“ nadomesti z besedilom „Predsednika, podpredsednika in druge člane Izvršilnega odbora imenuje Evropski svet s kvalificirano večino, na priporočilo Sveta, po predhodnem posvetovanju z Evropskim parlamentom in Svetom Evropske centralne banke ...“.

229) Vstavi se člen 245c z besedilom člena 113.

RAČUNSKO SODIŠČE

230) Na koncu člena 246 se vstavi besedilo „v Uniji“; vstavi se nov drugi odstavek:

„Sestavlja ga po en državljani vsake države članice. Člani opravljajo svoje naloge popolnoma neodvisno in v splošnem interesu Unije.“

231) Člen 247 se spremeni na naslednji način:

- (a) črtata se odstavek 1 in prvi pododstavek odstavka 4. Odstavki 2 do 9 postanejo odstavki 1 do 8;
- (b) odstavek 2 postane odstavek 1;
- (c) v drugem pododstavku odstavka 4, ki postane odstavek 3, se pred besedilom „ne smejo“ doda „člani Računskega sodišča“.

232) V členu 248 se beseda „organ“ v vseh sklonih in številih nadomesti z „organ, urad ali agencija“ v ustreznem sklonu in številu.

PRAVNI AKTI UNIJE

233) Naslov poglavja 2 se nadomesti z naslovom „PRAVNI AKTI UNIJE, POSTOPKI ZA SPREJETJE IN DRUGE DOLOČBE“.

234) Pred členom 249 se vstavi oddelek 1:

„ODDELEK 1

PRAVNI AKTI UNIJE“

235) Člen 249 se spremeni na naslednji način:

(a) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Za izvajanje pristojnosti Unije institucije sprejemajo uredbe, direktive, sklepe, priporočila in mnenja.“;

(b) četrti pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Sklep je v celoti zavezujoč. Če določa tiste, na katere je naslovljen, je zavezujoč samo zanje.“.

236) Vstavijo se novi členi 249a do 249d:

„Člen 249a

1. Po rednem zakonodajnem postopku Evropski parlament in Svet skupaj sprejemata uredbe, direktive ali sklepe na podlagi predloga Komisije. Ta postopek je določen v členu 251.

2. V posebnih primerih, predvidenih v Pogodbah, Evropski parlament s sodelovanjem Sveta ali pa Svet s sodelovanjem Evropskega parlamenta po posebnem zakonodajnem postopku sprejemata uredbe, direktive ali sklepe.

3. Pravni akti, sprejeti po zakonodajnem postopku, so zakonodajni akti.

4. V posebnih primerih, predvidenih v Pogodbah, se lahko zakonodajni akti sprejemajo na pobudo skupine držav članic ali Evropskega parlamenta, na priporočilo Evropske centralne banke ali na zahtevo Sodišča ali Evropske investicijske banke.

Člen 249b

1. V zakonodajnem aktu se lahko na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje nezakonodajnih aktov, ki se splošno uporabljajo in dopolnjujejo ali spreminjajo nekatere ne bistvene elemente zakonodajnega akta.

V zakonodajnih aktih se izrecno opredelijo cilji, vsebina, področje uporabe in trajanje pooblastila. Bistveni elementi posameznega področja so predmet zakonodajnega akta in torej ne morejo biti predmet prenosa pooblastila.

2. Z zakonodajnimi akti se izrecno opredelijo pogoji, ki veljajo za pooblastilo, in sicer so lahko naslednji:

(a) Evropski parlament ali Svet lahko sklene, da bo preklical pooblastilo;

(b) delegirani akt lahko začne veljati samo, če Evropski parlament ali Svet v roku, določenem v zakonodajnem aktu, temu ne nasprotuje.

Za namene iz točk (a) in (b) odloča Evropski parlament z večino svojih članov, Svet pa s kvalificirano večino.

3. V naslovu delegiranih aktov se vstavi ‚delegirani‘ ali ‚delegirana‘.

Člen 249c

1. Države članice sprejmejo vse ukrepe notranjega prava, ki so potrebni za izvajanje pravno zavezujočih aktov Unije.

2. Če so potrebni enotni pogoji za izvajanje pravno zavezujočih aktov Unije, se s temi akti na Komisijo, ali v ustrezno utemeljenih posebnih primerih in v primerih iz členov 11 in 13 Pogodbe o Evropski uniji, na Svet, prenesejo izvedbena pooblastila.

3. Za namene odstavka 2 Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, vnaprej določita splošna pravila in načela, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije.

4. V naslovu izvedbenih aktov se vstavi pridevnik ‚izvedbeni‘ v ustreznem spolu.

Člen 249d

Svet sprejema priporočila. Na predlog Komisije odloča v vseh primerih, za katere Pogodbi določata, da akte sprejema na predlog Komisije. Na področjih, kjer se za sprejetje akta Unije zahteva soglasje, odloča s soglasjem. Komisija, v posebnih s Pogodbama predvidenih primerih, pa tudi Evropska centralna banka, sprejemata priporočila.“

POSTOPKI ZA SPREJETJE AKTOV IN DRUGE DOLOČBE

237) Pred členom 250 se vstavi oddelek 2 z naslovom „POSTOPKI ZA SPREJETJE AKTOV IN DRUGE DOLOČBE“.

238) Člen 250(1) se nadomesti z naslednjim:

„1. Kadar Svet v skladu s Pogodbama odloča na predlog Komisije, lahko ta predlog spremeni le soglasno, razen v primerih iz členov 251(10) in (13), 268, 270a, 272 in iz drugega pododstavka člena 273.“.

239) Člen 251 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se besedilo „na ta člen“ nadomesti z „na redni zakonodajni postopek“;
- (b) drugi in tretji pododstavek odstavka 2 in odstavki 3 do 7 se nadomestijo z naslednjim:

„Prvo branje

- 3. Evropski parlament sprejme stališče v prvi obravnavi in ga pošlje Svetu.
- 4. Če Svet odobri stališče Evropskega parlamenta, je akt sprejet v besedilu, ki ustreza temu stališču.
- 5. Če Svet ne odobri stališča Evropskega parlamenta, sprejme svoje stališče v prvi obravnavi in ga pošlje Evropskemu parlamentu.
- 6. Svet izčrpno obvesti Evropski parlament o razlogih za sprejetje svojega stališča v prvi obravnavi. Komisija izčrpno obvesti Evropski parlament o svojem stališču.

Drugo branje

- 7. Če Evropski parlament v treh mesecih po takem obvestilu:
  - (a) odobri stališče Sveta v prvi obravnavi ali se ne izreče, se šteje, da je bil zadevni akt sprejet v besedilu, ki ustreza stališču Sveta;
  - (b) z večino svojih članov zavrne stališče Sveta v prvi obravnavi, se šteje, da predlagani akt ni sprejet;
  - (c) z večino svojih članov predlaga spremembe stališča Sveta v prvi obravnavi, se tako spremenjeno besedilo pošlje Svetu in Komisiji, ki o teh spremembah da svoje mnenje.

8. Če Svet v treh mesecih po prejemu sprememb Evropskega parlamenta s kvalificirano večino:

- (a) odobri vse spremembe, se šteje, da je akt sprejet;
- (b) ne odobri vseh sprememb, predsednik Sveta v dogovoru s predsednikom Evropskega parlamenta v šestih tednih skliče sestanek Spravnega odbora.

9. Svet o spremembah, o katerih je Komisija dala negativno mnenje odloča soglasno.

Spravni postopek

10. Spravni odbor, ki ga sestavljajo člani Sveta ali njihovi predstavniki in enako število članov, ki predstavljajo Evropski parlament, ima nalogo, da na podlagi stališč Evropskega parlamenta in Sveta v drugi obravnavi v šestih tednih po sklicu, s kvalificirano večino članov Sveta ali njihovih predstavnikov in z večino članov, predstavnikov Evropskega parlamenta doseže soglasje o skupnem predlogu.

11. Komisija sodeluje pri delu Spravnega odbora ter daje vse potrebne pobude za približanje stališč Evropskega parlamenta in Sveta.

12. Če Spravni odbor v šestih tednih po sklicu ne odobri skupnega predloga, se šteje, da predlagani akt ni sprejet.

Tretje branje

13. Če Spravni odbor v tem roku odobri skupni predlog, lahko Evropski parlament, ki odloča z večino oddanih glasov, in Svet, ki odloča s kvalificirano večino, v šestih tednih od odobritve skupnega predloga, sprejmeta akt v skladu s skupnim predlogom. Če tega ne storita, se šteje, da akt ni sprejet.

14. Trimesečni in šesttedenski rok iz tega člena se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljšata za največ en mesec oziroma dva tedna.

Posebne določbe

15. Kadar je v primerih, predvidenih v Pogodbah, zakonodajni akt predložen v redni zakonodajni postopek na pobudo skupine držav članic, po priporočilu Evropske centralne banke ali na zahtevo Sodišča, se odstavek 2, drugi stavek odstavka 6 in odstavek 9 ne uporabljajo.

Evropski parlament in Svet v takih primerih Komisiji pošljeta predlagani akt s svojimi stališči v prvi in drugi obravnavi. Evropski parlament ali Svet lahko Komisijo med postopkom zaprosita za mnenje, ki ga Komisija lahko da tudi na lastno pobudo. Prav tako lahko, če meni, da je to potrebno, sodeluje v Spravnem odboru v skladu z odstavkom 11.“

240) Člen 252 se razveljavi. Vstavi se novi člen 252a:

„Člen 252a

Evropski parlament, Svet in Komisija se med seboj posvetujejo in v medsebojnem soglasju določijo načine svojega sodelovanja. V ta namen lahko v skladu s Pogodbama sklenejo med-institucionalne sporazume, ki so lahko zavezujoči.“

241) Člen 253 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 253

Če Pogodbi ne določata vrste akta, ki naj se sprejme, se institucije o tem odločijo v vsakem primeru posebej, ob upoštevanju ustreznega postopka in načela sorazmernosti.

Pravni akti se obrazložijo, v njih pa se navedejo predlogi, pobude, priporočila, zahteve ali mnenja, predvideni v Pogodbah.

Evropski parlament in Svet pri obravnavi osnutkov zakonodajnih aktov ne sprejmeta nobenega akta, za katerega na zadevnem področju ni predviden ustrezen zakonodajni postopek.“

242) Člen 254 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 254

1. Zakonodajne akte, sprejete po rednem zakonodajnem postopku, podpišeta predsednik Evropskega parlamenta in predsednik Sveta.

Zakonodajne akte, sprejete po posebnem zakonodajnem postopku, podpiše predsednik institucije, ki jih sprejme.

Zakonodajni akti se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*. Veljati začnejo z dnem, ki je v njih naveden, sicer pa dvajseti dan po objavi.

2. Nezakonodajne akte, sprejete v obliki uredb, direktiv in sklepov, v katerih ni določeno, na koga so naslovljeni, podpiše predsednik institucije, ki jih sprejme.

Uredbe, direktive, ki so naslovljene na vse države članice, pa tudi tisti sklepi, v katerih ni določeno, na koga so naslovljeni, se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*. Veljati začnejo z dnem, ki je v njih naveden, sicer pa dvajseti dan po objavi.

O drugih direktivah in sklepih, v katerih je določeno, na koga so naslovljene, se uradno obvestijo naslovljenci, učinkovati pa začnejo s takšnim obvestilom.“

243) Vstavi se nov člen 254a:

„Člen 254a

1. Institucije, organe, urade in agencije Unije pri izvajanju njihovih nalog podpira odprta, učinkovita in neodvisna evropska uprava.

2. V skladu s kadrovskimi predpisi in pogoji za zaposlitev, sprejetimi na podlagi člena 283, Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, v ta namen sprejmeta ustrezne določbe.“

244) Člen 255 postane člen 16a; spremeni se, kakor je navedeno v točki 28.

245) V členu 256 se v prvem odstavku besedilo „Odločbe Sveta ali Komisije, ...“ nadomesti z besedilom „Akti Sveta, Komisije ali Evropske centralne banke, ...“.

POSVETOVALNI ORGANI

246) Vstavijo se novo poglavje 3 in naslednji členi, poglavji 3 in 4 postaneta oddelek 1 oziroma oddelek 2, poglavje 5 pa postane poglavje 4.

„POGLAVJE 3

POSVETOVALNI ORGANI UNIJE

Člen 256a

1. Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji pomagata Odbor regij in Ekonomsko-socialni odbor, ki opravljata svetovalno funkcijo.

2. Ekonomsko-socialni odbor sestavljajo predstavniki organizacij delodajalcev, delojemalcev in drugi predstavniki civilne družbe, predvsem iz socialno-ekonomskega, civilnega, poklicnega in kulturnega področja.

3. Odbor regij je sestavljen iz predstavnikov regionalnih in lokalnih skupnosti, so bodisi izvoljeni v regionalne ali lokalne skupnosti ali pa so politično odgovorni izvoljeni skupščini.

4. Člani Ekonomsko-socialnega odbora in Odbora regij niso vezani na nikakršna obvezujoča navodila. Člani opravljajo svoje naloge popolnoma neodvisno in v splošnem interesu Unije.

5. Pravila iz odstavkov 2 in 3, ki urejajo sestavo teh odborov, redno preverja Svet ob upoštevanju gospodarskega, socialnega in demografskega razvoja v Uniji. Svet na predlog Komisije v ta namen sprejema sklepe.“

EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

247) Člena 257 in 261 se razveljavita.

248) V členu 258 se drugi in tretji odstavek nadomestita z naslednjim odstavkom:

„Svet na predlog Komisije soglasno sprejme sklep, s katerim določi sestavo odbora.“

249) Člen 259 se spremeni na naslednji način:

(a) v odstavku 1 se prvi stavek nadomesti z naslednjim: „Člani odbora so imenovani za dobo petih let.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Svet odloča po posvetovanju s Komisijo. Pridobi lahko mnenje predstavniških evropskih organizacij iz različnih gospodarskih in socialnih sektorjev in civilne družbe, ki jih zadevajo dejavnosti Unije.“

250) V členu 260 se v prvem pododstavku besedilo „dveh let“ nadomesti z „dveh let in pol“, v tretjem pododstavku pa se pred besedo „Sveta“ vstavi „Evropskega parlamenta, ...“.

251) Člen 262 se spremeni na naslednji način:

(a) v prvem, drugem in tretjem pododstavku se pred besedo Svet v vseh sklonih vstavi beseda „Evropski parlament“ v ustreznem sklonu;

(b) v prvem pododstavku se besedilo „se morata posvetovati“ nadomesti z besedilom „se posvetujeta“, besedilo „Obe instituciji pa se lahko posvetujeta z odborom v vseh primerih, za katere menita, ...“ pa se nadomesti s „Te institucije pa se lahko posvetujejo z odborom v vseh primerih, za katere menijo, ...“;

(c) v tretjem pododstavku se črta besedilo „in mnenje strokovne skupine“, beseda „pošljeta“ pa se nadomesti s „pošlje“;

(d) četrti pododstavek se črta.

ODBOR REGIJ

252) Člen 263 se spremeni na naslednji način:

- (a) prvi pododstavek se črta;
- (b) tretji pododstavek, ki postane drugi pododstavek, se nadomesti z naslednjim:
„Svet na predlog Komisije soglasno sprejme sklep, s katerim določi sestavo odbora.“;
- (c) v četrtem pododstavku, ki postane tretji pododstavek, se v prvem stavku črta besedilo „na predlog držav članic“, beseda „štirih“ se nadomesti s „petih“; v četrtem stavku pa se sklicevanje „iz prvega odstavka“ nadomesti s sklicevanjem „iz člena 256a(3)“;
- (d) zadnji pododstavek se črta.

253) V členu 264 se v prvem pododstavku besedilo „dveh let“ nadomesti z „dveh let in pol“, v tretjem pododstavku pa se pred besedo „Sveta“ vstavi „Evropskega parlamenta, ...“.

254) Člen 265 se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem, drugem, tretjem in zadnjem pododstavku se pred besedo Svet v vseh sklonih vstavi beseda Evropski parlament v ustreznem sklonu.
- (b) v prvem pododstavku se črta beseda „dveh“;
- (c) črta se četrti pododstavek.

EVROPSKA INVESTICIJSKA BANKA

255) V členu 266 se v tretjem pododstavku besedilo „na zahtevo Komisije“ nadomesti z „na predlog Komisije“, za besedo „soglasno“ se vstavi besedilo „po posebnem zakonodajnem postopku“, sklicevanja na člene 4, 11 in 12 in na člen 18(5) statuta Banke pa se črtajo.

256) V členu 267 je v točki (b) navedena sprememba, ki ne zadeva slovenske različice, v isti točki se beseda „postopne“ črta, za besedo „vzpostavitev“ pa se vstavi „ali delovanja“.

FINANČNE DOLOČBE

257) Člen 268 se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem pododstavku se črta besedilo „...“, tudi tiste, ki se nanašajo na Evropski socialni sklad, ...“, vsi trije pododstavki pa postanejo odstavek 1;

- (b) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Letni proračun Unije določita Evropski parlament in Svet v skladu s členom 272.“;

- (c) vstavijo se novi odstavki:

„2. V proračunu prikazani odhodki seodobrijo za eno proračunsko leto v skladu z uredbo iz člen 279.

3. Za izvrševanje odhodkov, prikazanih v proračunu, je treba vnaprej sprejeti pravno zavezujoč akt Unije, ki daje pravno podlago za njeno ukrepanje in za izvrševanje ustreznih odhodkov v skladu z uredbo iz člena 279, razen za izjeme, predvidene v tej uredbi.

4. Zaradi ohranjanja proračunske discipline Unija ne sprejme nobenega akta, ki bi lahko bistveno vplival na proračun, ne da bi zagotovila, da se s tem aktom povezani odhodki lahko financirajo v mejah lastnih sredstev Unije in ob upoštevanju večletnega finančnega okvira po členu 270a.

5. Proračun se izvršuje v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja. Države članice sodelujejo z Unijo, tako da zagotovijo uporabo odobrenih proračunskih sredstev v skladu s tem načelom.

6. Unija in države članice v skladu s členom 280 preprečujejo goljufije in druga protipravna ravnanja, ki škodijo finančnim interesom Unije.“

LASTNA SREDSTVA UNIJE

258) Pred členom 269 se vstavi poglavje 1 z naslovom „LASTNA SREDSTVA UNIJE“.

259) Člen 269 se spremeni na naslednji način:

- (a) vstavi se nov prvi pododstavek:

„Unija si za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik zagotovi potrebna sredstva.“;

- (b) zadnji pododstavek se nadomesti z naslednjima pododstavkoma:

„Svet po posebnem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme sklep, ki določa sistem virov lastnih sredstev Unije. V ta namen lahko uvede tudi nove kategorije virov lastnih sredstev ali odpravi obstoječe. Ta sklep ne začne veljati, dokler ga države članice ne potrdijo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

Svet z uredbami, sprejetimi po posebnem zakonodajnem postopku, določi izvedbene ukrepe v zvezi s sistemom virov lastnih sredstev Unije, če je to predvideno v sklepu, sprejetem na podlagi tretjega odstavka. Svet odloča po odobritvi Evropskega parlamenta.“

260) Člen 270 se razveljavi.

VEČLETNI FINANČNI OKVIR

261) Vstavita se novo poglavje 2 in nov člen 270a:

„POGLAVJE 2

VEČLETNI FINANČNI OKVIR

Člen 270a

1. Z večletnim finančnim okvirom se zagotovi, da se odhodki Unije v okviru njenih lastnih sredstev izvršujejo na urejen način.

Sprejme se za dobo najmanj petih let.

Letni proračun Unije se pripravi v skladu z večletnim finančnim okvirom.

2. Svet po posebnem zakonodajnem postopku sprejme uredbo o določitvi večletnega finančnega okvira. Svet odloča soglasno po odobritvi Evropskega parlamenta, ki jo ta sprejme z večino svojih članov.

Evropski svet lahko soglasno sprejme sklep, po katerem lahko Svet s kvalificirano večino sprejme uredbo iz prvega odstavka.

3. V večletnem finančnem okviru se določijo letne zgornje meje glede odobrenih proračunskih sredstev za prevzem obveznosti po vrstah odhodkov in letne zgornje meje odobrenih proračunskih sredstev za plačila. Kategorije odhodkov, katerih število je omejeno, ustrezajo glavnim področjem dejavnosti Unije.

Finančni okvir opredeli vse druge potrebne določbe za nemoten potek letnega proračunskega postopka.

4. Če Svet do izteka predhodnega finančnega okvira ni sprejel nobene uredbe o določitvi novega finančnega okvira, se zgornje meje in druge določbe, ki ustrezajo zadnjemu letu tega okvira, podaljšajo do sprejetja omenjenega akta.

5. Evropski parlament, Svet in Komisija v postopku sprejemanja finančnega okvira ukrenejo vse potrebno za njegovo lažje sprejetje.“

LETNI PRORAČUN UNIJE

- 262) Za členom 270a se vstavi poglavje 3 z naslovom „LETNI PRORAČUN UNIJE“.
- 263) Vstavi se člen 270b z besedilom člena 272(1).
- 264) Člen 271 postane nov člen 273a; spremeni se, kakor je navedeno v točki 267.
- 265) Odstavek 1 člena 272 postane člen 270b, odstavki 2 do 10 člena 272 pa se nadomestijo z naslednjim:

„Člen 272

Evropski parlament in Svet po posebnem zakonodajnem postopku določita letni proračun Unije v skladu z naslednjimi določbami.

1. Vse institucije, razen Evropske centralne banke, pred 1. julijem pripravijo načrt svojih odhodkov za naslednje proračunsko leto. Komisija združi te načrte v predlogu proračuna, ki lahko od njih odstopa.

Predlog proračuna vsebuje načrt prihodkov in načrt odhodkov.

2. Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu predlog proračuna najpozneje do 1. septembra v letu, ki je pred letom njegovega izvrševanja.

Komisija lahko spremeni predlog proračuna med postopkom do sklica Spravnega odbora iz odstavka 5.

3. Svet sprejme stališče o predlogu proračuna in ga predloži Evropskemu parlamentu najpozneje do 1. oktobra v letu, ki je pred letom njegovega izvrševanja. O razlogih za sprejetje svojega stališča Svet izčrpno obvesti Evropski parlament.

4. Če Evropski parlament v dvainštiridesetih dneh po takem obvestilu:

(a) odobri stališče Sveta, je proračun sprejet;

(b) ne sprejme nikakršne odločitve, se šteje, da je proračun sprejet;

(c) sprejme spremembe z večino svojih članov, se spremenjeni predlog pošlje Svetu in Komisiji. Predsednik Evropskega parlamenta v dogovoru s predsednikom Sveta nemudoma skliče sestanek Spravnega odbora. Vendar, če Svet v desetih dneh po tem, ko je bil predlog poslan, obvesti Evropski parlament, da je odobril vse njegove spremembe, se Spravni odbor ne sestane.

5. Spravni odbor, ki ga sestavljajo člani Sveta ali njihovi predstavniki in enako število članov, ki predstavljajo Evropski parlament, ima nalogo, da na podlagi stališč Evropskega parlamenta in Sveta v enaindvajsetih dneh po sklicu s kvalificirano večino članov Sveta ali njihovih predstavnikov in z večino članov, predstavnikov Evropskega parlamenta, doseže soglasje o skupnem predlogu.

Komisija sodeluje pri delu Spravnega odbora ter daje vse potrebne pobude za zbližanje stališč Evropskega parlamenta in Sveta.

6. Če Spravni odbor v enaindvajsetih dneh iz odstavka 5 doseže soglasje o skupnem predlogu, lahko Evropski parlament in Svet v štirinajstih dneh od datuma tega soglasja potrdita skupni predlog.
7. Če v roku štirinajstih dni iz odstavka 6:
  - (a) Evropski parlament in Svet potrdita skupni predlog ali ne sprejmeta nikakršne odločitve ali če ena od teh institucij potrdi skupni predlog, medtem ko druga ne sprejme nikakršne odločitve, se šteje, da je proračun dokončno sprejet v skladu s skupnim predlogom, ali
  - (b) Evropski parlament, ki odloča z večino svojih članov, in Svet oba zavrneta skupni predlog ali če ena od teh institucij zavrne skupni predlog, medtem ko druga ne sprejme nikakršne odločitve, Komisija predloži nov predlog proračuna ali
  - (c) Evropski parlament, ki odloča z večino svojih članov, zavrne skupni predlog, medtem ko ga Svet potrdi, Komisija predloži nov predlog proračuna ali
  - (d) Evropski parlament potrdi skupni predlog, medtem ko ga Svet zavrne, lahko Evropski parlament, ki odloča z večino svojih članov in tremi petinami oddanih glasov, v roku štirinajstih dni od datuma zavrnitve v Svetu sklene, da potrdi vse ali nekatere spremembe iz odstavka 4(c). Če katera od sprememb Evropskega parlamenta ni potrjena, se o proračunski postavki, ki je predmet spremembe, ohrani stališče, sprejeto v Spravnem odboru. Šteje se, da je proračun dokončno sprejet na tej podlagi.
8. Če Spravni odbor v enaindvajsetih dneh iz odstavka 5 ne doseže soglasja o skupnem predlogu, Komisija predloži nov predlog proračuna.

9. Predsednik Evropskega parlamenta po končanem postopku iz tega člena razglasi, da je proračun dokončno sprejet.
10. Vsaka institucija izvaja pristojnosti iz tega člena ob upoštevanju določb Pogodb in aktov, sprejetih v skladu s Pogodbama, zlasti tistih, ki se nanašajo na lastna sredstva Unije ter uravnoteženost med prihodki in odhodki.“

266) Člen 273 se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem pododstavku se beseda „izglasovan“ nadomesti z „dokončno sprejet“, besedilo „ali njihovih sestavnih delov“ se črta, del stavka „... vsak mesec porabi ena dvanajstina proračunskih sredstev, odobrenih za predhodno proračunsko leto; vendar pa Komisija mesečno ne sme razpolagati s sredstvi, ki presegajo eno dvanajstino njihovega obsega, predvidenega v predlogu proračuna v pripravi“ se nadomesti z „... vsak mesec porabi največ ena dvanajstina proračunskih sredstev, odobrenih za zadevno poglavje proračuna v predhodnem proračunskem letu; vendar ta vsota ne sme presegati ene dvanajstine odobrenih proračunskih sredstev za obveznosti, predvidenih v istem poglavju predloga proračuna“;
- (b) v drugem pododstavku se za besedilom „Svet lahko“ vstavi besedilo „na predlog Komisije“, na koncu stavka pa se doda „... v skladu z uredbo, sprejeto na podlagi člena 279. Svet svoj sklep nemudoma posreduje Evropskemu parlamentu.“;
- (c) tretji pododstavek se črta;
- (d) zadnji pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„V sklepu iz drugega odstavka se za zagotovitev uporabe tega člena v skladu z akti iz člena 269 določijo potrebni ukrepi glede sredstev.“

Veljati začne trideset dni po sprejetju, razen če se Evropski parlament z večino svojih članov v tem roku odloči zmanjšati te odhodke.“

267) Vstavi se člen 273a z besedilom člena 271; spremeni se na naslednji način:

- (a) prvi pododstavek se črta;
- (b) v tretjem pododstavku, ki postane drugi odstavek, se črta besedilo „...“, kolikor je to potrebno, ...“;
- (c) v zadnjem pododstavku se besedilo „Sveta, Komisije in Sodišča“ nadomesti z „Evropskega sveta in Sveta, Komisije in Sodišča Evropske unije“.

IZVRŠEVANJE PRORAČUNA IN RAZREŠNICA

268) Pred členom 274 se vstavi poglavje 4 z naslovom „IZVRŠEVANJE PRORAČUNA IN RAZREŠNICA“, člen pa se spremeni na naslednji način:

- (a) v prvem pododstavku se začetek stavka „Komisija izvršuje proračun“ nadomesti s „Komisija izvršuje proračun v sodelovanju z državami članicami“;
- (b) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Uredba določa obveznosti držav članic v zvezi z revizijo in nadzorom izvrševanja proračuna in nastalih obveznosti. Za vsako institucijo določa tudi obveznosti in podrobna pravila, ki se nanašajo na njen delež odhodkov.“

269) V členu 275 se v navedbi „Svetu in Evropskemu parlamentu“ zamenja vrstni red institucij. Doda se nov drugi pododstavek:

„Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu tudi finančno poročilo Unije glede na dosežene rezultate, zlasti v zvezi z navedbami Evropskega parlamenta in Sveta v skladu s členom 276.“

270) V členu 276(1) se besedilo „poročilo in izkaz stanja iz člena 275“ nadomesti z besedilom „račune, izkaz stanja in finančno poročilo iz člena 275“.

SKUPNE FINANČNE DOLOČBE

271) Pred členom 277 se vstavi poglavje 5 z naslovom „SKUPNE DOLOČBE“.

272) Besedilo člena 277 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 277

Večletni finančni okvir in letni proračun se pripravita v eurih.“

273) Člen 279 se spremeni na naslednji način:

- (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Računskim sodiščem z uredbami sprejmeta:

- a) finančna pravila, v katerih se zlasti podrobno določi postopek v zvezi s pripravo in izvrševanjem proračuna ter predložitvijo in revizijo računov;
- b) pravila, ki urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev ter zlasti odredbodajalcev in računovodij.“

- (b) v odstavku 2 se črta beseda „soglasno“, besedilo „pridobitvi mnenja Računskega sodišča“ pa se nadomesti z „Računskim sodiščem“.

274) Vstavita se nova člena 279a in 279b:

„Člen 279a

Evropski parlament, Svet in Komisija zagotovijo, da so Uniji na voljo finančna sredstva, ki ji omogočajo izpolnjevanje njenih pravnih obveznosti do tretjih strani.

Člen 279b

Na pobudo Komisije se v okviru proračunskega postopka iz tega poglavja skličejo redni sestanki med predsedniki Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije. Zato da bi olajšali izvajanje tega naslova predsedniki sprejmejo vse potrebne ukrepe za spodbujanje posvetovanja in približevanje stališč institucij, ki jim predsedujejo.“

BOJ PROTI GOLJUFIJAM

275) Pred členom 280 se vstavi poglavje 6 z naslovom „BOJ PROTI GOLJUFIJAM“.

276) Člen 280 se spremeni na naslednji način:

- (a) v odstavku 1 se za besedilom „v državah članicah“ doda „... ter v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije“;
- (b) v odstavku 4 se za besedilom „v državah članicah“ doda „... ter v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije“, zadnji stavek tega odstavka pa se črta.

OKREPLJENO SODELOVANJE

277) Za členom 280 se vstavi naslov III „OKREPLJENO SODELOVANJE“.

278) Vstavijo se novi členi 280a do 280i:

„Člen 280a

Pri vsakem okrepljenem sodelovanju se spoštujeta Pogodbi in pravo Unije.

Takšno sodelovanje ne sme škoditi notranjemu trgu ali ekonomski, socialni in teritorialni koheziji. Ne sme pomeniti ovire ali povzročati diskriminacije pri trgovini med državami članicami niti izkrivljati konkurence med njimi.

Člen 280b

Pri okrepljenem sodelovanju se spoštujejo pristojnosti, pravice in obveznosti držav članic, ki v njem ne sodelujejo. Te države članice ne ovirajo okrepljenega sodelovanja tistih držav članic, ki so udeležene.

Člen 280c

1. V okrepljeno sodelovanje se ob vzpostavitvi lahko vključi vsaka država članica, ki izpolnjuje morebitne pogoje za sodelovanje, določene v sklepu o odobritvi. Vanj se lahko vključi tudi kadar koli pozneje, pri čemer pa mora poleg navedenih pogojev upoštevati v tem okviru že sprejete akte.

Komisija in države članice, ki so že udeležene pri okrepljenem sodelovanju, zagotovijo, da se spodbudi udeležba čim več držav članic.

2. Komisija in po potrebi visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko redno obveščata Evropski parlament in Svet o razvoju okrepljenega sodelovanja.

Člen 280d

1. Države članice, ki želijo med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje na enem od področij iz Pogodb, razen področij izključne pristojnosti ter skupne zunanje in varnostne politike, na Komisijo naslovijo prošnjo, v kateri opredelijo področje uporabe in cilje predlaganega okrepljenega sodelovanja. Komisija lahko v ta namen predloži predlog Svetu. Če Komisija predloga ne predloži, zadevne države članice obvesti o razlogih za to.

Uvedbo okrepljenega sodelovanja iz prvega pododstavka odobri Svet, ki odloča na predlog Komisije in po odobritvi Evropskega parlamenta.

2. Prošnja držav članic, ki želijo med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje v okviru skupne zunanje in varnostne politike, se naslovi na Svet. Posreduje se visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, ki da mnenje o skladnosti predvidenega okrepljenega sodelovanja s skupno zunanjo in varnostno politiko Unije, in Komisiji, ki da svoje mnenje, zlasti o skladnosti predvidenega okrepljenega sodelovanja z drugimi politikami Unije. V vednost se pošlje tudi Evropskemu parlamentu.

Uvedbo okrepljenega sodelovanja odobri s sklepom Svet, ki o tem odloča soglasno.

Člen 280e

Vsi člani Sveta lahko sodelujejo pri njegovih razpravah, glasujejo pa samo tisti člani Sveta, ki predstavljajo države članice, udeležene pri okrepljenem sodelovanju.

Soglasje tvorijo samo glasovi predstavnikov udeleženih držav članic.

Kvalificirana večina se določi v skladu s členom 205(3).

Člen 280f

1. Vsaka država članica, ki se želi priključiti že obstoječemu okrepljenemu sodelovanju na enem od področij iz člena 280d(1), o svoji nameri uradno obvesti Svet in Komisijo.

Komisija v štirih mesecih od dneva prejema uradnega obvestila potrdi udeležbo zadevne države članice. Po potrebi potrdi, da so pogoji udeležbe izpolnjeni, in sprejme vse potrebne prehodne ukrepe glede uporabe že sprejetih aktov v okviru okrepljenega sodelovanja.

Vendar, če Komisija meni, da pogoji udeležbe niso izpolnjeni, navede podrobnosti, ki jih je treba sprejeti zaradi izpolnjevanja teh pogojev in določi rok za ponovno preučitev prošnje. Po izteku tega roka prošnjo ponovno preuči v skladu s postopkom iz drugega pododstavka. Če Komisija meni, da pogoji udeležbe še vedno niso izpolnjeni, lahko zadevna država članica zadevo preda Svetu, ki o prošnji odloči. Svet odloča v skladu s členom 280e. Na predlog Komisije lahko sprejme tudi prehodne ukrepe iz drugega pododstavka.

2. Vsaka država članica, ki se želi vključiti v že obstoječe okrepljeno sodelovanje v okviru skupne zunanje in varnostne politike, o svoji nameri uradno obvesti Svet, visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Komisijo.

Svet po posvetovanju z visokim predstavnikom Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in potem, ko je po potrebi ugotovil, da so pogoji udeležbe izpolnjeni, potrdi udeležbo zadevne države članice. Svet lahko na predlog visokega predstavnika sprejme tudi prehodne ukrepe, potrebne za uporabo že sprejetih aktov v okviru okrepljenega sodelovanja. Vendar, če Svet meni, da pogoji udeležbe niso izpolnjeni, navede ukrepe, ki jih je treba sprejeti za izpolnitev teh pogojev in določi rok za ponovno preučitev prošnje za sodelovanje.

Za namene tega odstavka Svet odloča soglasno in v skladu s členom 280e.

Člen 280g

Odhodki, ki nastanejo pri izvajanju okrepljenega sodelovanja, razen stroškov poslovanja institucij, bremenijo sodelujoče države članice, razen če Svet, ki odloča s soglasjem vseh svojih članov, po posvetovanju z Evropskim parlamentom ne odloči drugače.

Člen 280h

1. Kadar Svet po kateri od določb Pogodb, ki bi se lahko uporabila v okviru okrepljenega sodelovanja, odloča soglasno, lahko v skladu s členom 280e soglasno sprejme sklep, da bo odločal s kvalificirano večino.
2. Kadar Svet po kateri od določb Pogodb, ki bi se lahko uporabila v okviru okrepljenega sodelovanja sprejema akte po posebnem zakonodajnem postopku, lahko v skladu s členom 280e soglasno sprejme sklep, da bo odločal po rednem zakonodajnem postopku. Odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.
3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za sklepe, ki zadevajo vojaške ali obrambne zadeve.

Člen 280i

Svet in Komisija zagotavljata, da so dejavnosti v okviru okrepljenega sodelovanja usklajene med seboj in s politikami Unije ter v ta namen sodelujeta.“

SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE

- 279) Šesti del postane „sedmi del“.
- 280) Členi 281, 293 in 305 in 314 se razveljavijo. Člen 286 se nadomesti s členom 16b.
- 281) V členu 282 se na koncu doda stavek „V zadevah, povezanih z delovanjem posameznih institucij, pa Unijo zastopa vsaka institucija na podlagi svoje upravne avtonomije.“
- 282) V členu 283 se prvi del stavka „Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z drugimi zadevnimi institucijami s kvalificirano večino določi ...“ nadomesti z „Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, po posvetovanju z drugimi zadevnimi institucijami določita ...“, na koncu pa se besedilo „uslužbencev teh skupnosti“ nadomesti z „uslužbencev Unije“.
- 283) V členu 288 se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Z odstopanjem od drugega odstavka Evropska centralna banka v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim redom držav članic, nadomesti kakršno koli škodo, ki jo je povzročila sama ali so jo povzročili njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti.“
- 284) V členu 290 se besedilo „določi Svet soglasno“ nadomesti z besedilom „določi Svet z uredbami, sprejetimi soglasno“.
- 285) V členu 291 se črta besedilo „..., Evropski monetarni inštitut“.
- 286) Člen 294 postane člen 48a.

287) Člen 299 se spremeni na naslednji način:

- (a) odstavek 1 se črta. Prvi pododstavek odstavka 2 ter odstavki 3 do 6 postanejo člen 311a; spremenijo se, kakor je navedeno v točki 293;

odstavek 2 se ne oštevilči;

- (b) na začetku prvega pododstavka sprememba ne zadeva slovenske različice, v istem pododstavku se besedilo „francoskih čezmorskih departmajev“ nadomesti z „Guadeloupa, Francoske Gvajane, Martinika, Reuniona, Saint-Barthélemyja, Saint-Martina“; na koncu pododstavka se doda stavek „Kadar Svet zadevne posebne ukrepe sprejme po posebnem zakonodajnem postopku, prav tako odloča na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom..“;
- (c) na začetku drugega pododstavka se besedilo „Svet pri sprejemanju ustreznih ukrepov iz drugega pododstavka upošteva področja, kot so ...“ nadomesti z „Ukrepi iz prvega odstavka se nanašajo zlasti na področja, kot so ...“;
- (d) na začetku tretjega pododstavka se sklicevanje na drugi pododstavek nadomesti s sklicevanjem na prvi odstavek.

288) Člena 300 in 301 se nadomestita s členoma 188n oziroma 188k, členi 302 do 304 pa se nadomestijo s členom 188p.

289) Člen 308 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 308

1. Če se v okviru politik, določenih v Pogodbah, izkaže, da je zaradi doseganja enega od ciljev Pogodb potrebno ukrepanje Unije, Pogodbi pa ne predvidevata za to potrebnih pooblastil, Svet na predlog Komisije in po odobritvi Evropskega parlamenta soglasno sprejme ukrepe. Kadar Svet te ukrepe sprejema po posebnem zakonodajnem postopku, jih prav tako sprejme soglasno na predlog Komisije in po odobritvi Evropskega parlamenta.

2. Komisija v okviru postopka nadzora upoštevanja načela subsidiarnosti iz člena 5(3) Pogodbe o Evropski uniji nacionalne parlamente opozori na predloge, ki temeljijo na tem členu.

3. Ukrepi, ki temeljijo na tem členu, ne smejo vključevati usklajevanja zakonov in drugih predpisov držav članic v primerih, v katerih Pogodbi takšno usklajevanje izključujeta.

4. Ta člen ne more biti podlaga za doseganje ciljev na področju skupne zunanje in varnostne politike in v vsakem aktu sprejetem na podlagi tega člena je zagotovljeno spoštovanje omejitve, določene v drugem odstavku člena 25 Pogodbe o Evropski uniji.“

290) Vstavi se nov člen 308a:

„Člen 308a

Člen 48(7) Pogodbe o Evropski uniji se ne uporablja za naslednje člene:

— tretji in četrti odstavek člena 269,

— prvi pododstavek člena 270a(2),

— 308 in

— 309.“

291) Člen 309 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 309

Za namene člena 7 Pogodbe o Evropski uniji o mirovanju nekaterih pravic, ki izhajajo iz članstva Unije, član Evropskega sveta ali Sveta, ki predstavlja zadevno državo članico, pri glasovanju ne sodeluje, zadevna država članica pa se ne upošteva pri izračunu ene tretjine ali štirih petin držav članic po odstavkih 1 in 2 navedenega člena. Vzdržani glasovi osebno navzočih ali zastopanih članov Evropskemu svetu ne preprečujejo sprejetja sklepa iz odstavka 2 navedenega člena.

Za sprejetje sklepov iz člena 7, odstavkov 3 in 4 Pogodbe o Evropski uniji se kvalificirana večina določi v skladu s členom 205(3)(b) te pogodbe.

Če po tem, ko je bil v skladu s členom 7(3) Pogodbe o Evropski uniji sprejet sklep o mirovanju glasovalnih pravic, Svet na podlagi določb Pogodb odloča s kvalificirano večino, se kvalificirana večina določi v skladu s členom 205(3)(b), če pa Svet odloča na predlog Komisije ali visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, pa v skladu s členom 205(3)(a).

Za namene navedenega člena odloča Evropski parlament z dvotretjinsko večino oddanih glasov, ki predstavljajo večino njegovih članov.“

292) Člen 310 postane člen 188m.

293) Člen 311 se razveljavi. Vstavi se člen 311a z besedilom prvega pododstavka člena 299(2) in (3) do (6); besedilo se spremeni na naslednji način:

- (a) prvi pododstavek odstavka 2 ter odstavki 3 do 6 postanejo odstavki 1 do 5, na začetku člena pa se vstavi nov uvodni stavek:

„Poleg določb člena 49c Pogodbe o Evropski uniji o ozemeljski veljavnosti Pogodb se uporabljajo tudi naslednje določbe:“

- (b) v odstavku 2, ki postane odstavek 1, se v prvem pododstavku besedilo „francoskih čezmorskih departmajev“ nadomesti z „Guadeloupa, Francoske Gvajane, Martinika, Reuniona, Saint-Barthélemyja, Saint-Martina“, na koncu pa se doda besedilo „ ... v skladu s členom 299“;
- (c) v odstavku 3, ki postane odstavek 2, se črta besedilo „te pogodbe“ in „k tej pogodbi“;
- (d) v odstavku 6, ki postane odstavek 5, se uvodni stavek „Ne glede na prejšnji odstavek velja naslednje:“ nadomesti z „Z odstopanjem od člena 49c Pogodbe o Evropski uniji in odstavkov 1 do 4 tega člena velja naslednje:“;
- (e) na koncu člena se doda nov odstavek:

„6. Evropski svet lahko na pobudo zadevne države članice sprejme sklep, s katerim spremeni položaj posameznih francoskih, nizozemskih in danskih dežel ali ozemelj iz odstavkov 1 in 2 v razmerju do Unije. Evropski svet odloča soglasno po posvetovanju s Komisijo.“

294) Poimenovanje naslova „KONČNE DOLOČBE“ pred členom 313 se črta.

295) Vstavi se člen 313a:

„Člen 313a

Za to pogodbo se uporabljajo določbe člena 53 Pogodbe o Evropski uniji.“

KONČNE DOLOČBE

Člen 3

Ta pogodba je sklenjena za nedoločen čas.

Člen 4

1. Protokol št. 1, priložen tej pogodbi, spreminja protokole, priložene Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
2. Protokol št. 2, priložen tej pogodbi, spreminja Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

Člen 5

1. Členi, deli, naslovi, poglavja in oddelki Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije, kakor jih spreminja ta pogodba, se preštevilčijo v skladu s preglednicami preštevilčenja iz priloge k tej pogodbi.

2. Sklicevanje na člene, dele, naslove, poglavja in oddelke v sami Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, pa tudi njuno medsebojno sklicevanje, se prilagodi v skladu z odstavkom 1 in sklicevanje na odstavke in pododstavke navedenih členov, kakor so bili preštevilčeni ali prestavljeni z določbami te pogodbe, se prilagodi v skladu z navedenimi določbami.

Sklicevanje na člene, dele, naslove, poglavja in oddelke Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije v drugih Pogodbah in aktih primarne zakonodaje na katerih temelji Unija se prilagodi v skladu z odstavkom 1. Sklicevanja na uvodne izjave Pogodbe o Evropski uniji in na odstavke ali pododstavke členov Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije, kakor so bili preštevilčeni ali prestavljeni s to pogodbo so prilagojeni v skladu s slednjo.

Te prilagoditve se nanašajo, po potrebi, tudi na primere, ko je zadevna določba bila razveljavljena.

3. Sklicevanje na uvodne izjave, člene, dele, naslove, poglavja in oddelke Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije, kakor so bili spremenjeni s to pogodbo, ki jih vsebujejo drugi pravni instrumenti ali akti, je treba razumeti kot sklicevanje na uvodne izjave, člene, dele, naslove, poglavja in oddelke navedenih Pogodb, preštevilčene v skladu z odstavkom 1, oziroma kot sklicevanje na odstavke navedenih členov, preštevilčenih ali prestavljenih s posameznimi določbami te pogodbe.

Člen 6

1. Visoke pogodbenice to pogodbo ratificirajo v skladu s svojimi ustavnimi pravili. Listine o ratifikaciji se deponirajo pri vladi Italijanske republike.
2. Ta pogodba začne veljati 1. januarja 2009, če so deponirane vse listine o ratifikaciji, sicer pa prvi dan meseca, ki sledi deponiranju zadnje listine o ratifikaciji.

Člen 7

Ta pogodba, Lizbonska pogodba, sestavljena v enem izvirniku v angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, irskem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem in švedskem jeziku, pri čemer so besedila v vseh teh jezikih enako verodostojna, se deponira v arhivu vlade Italijanske republike, ki bo poslala overjeno kopijo vladam drugih držav podpisnic.

V POTRDITEV TEGA so spodaj podpisani pooblaščenци podpisali to pogodbo.

Съставено в Лисабон на тринадесети декември две хиляди и седма година.

Hecho en Lisboa, el trece de diciembre de dos mil siete.

V Lisabonu dne třináctého prosince dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Lissabon den trettende december to tusind og syv.

Geschehen zu Lissabon am dreizehnten Dezember zweitausendsieben.

Kahe tuhande seitsmenda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Lissabonis.

Έγινε στη Λισσαβόνα, στις δέκα τρεις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Lisbon on the thirteenth day of December in the year two thousand and seven.

Fait à Lisbonne, le treize décembre deux mille sept.

Arna dhéanamh i Liospóin, an tríú lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht.

Fatto a Lisbona, addì tredici dicembre duemilasette.

Lisabonā, divtūkstoš septītā gada trīspadsmitajā decembrī.

Priimta Lisabonoje du tūkstančiai septintųjų metų gruodžio trylikta dieną.

Kelt Lisszabonban, a kétezer-hetedik év december tizenharmadik napján.

Magħmul f'Lisbona, fit-tlettax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u sebgha.

Gedaan te Lissabon, de dertiende december tweeduizend zeven.

Sporządzono w Lizbonie dnia trzynastego grudnia roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Lisboa, em treze de Dezembro de dois mil e sete.

Întocmit la Lisabona la treisprezece decembrie două mii șapte.

V Lisabone dňa trinásteho decembra dvetisícšedem.

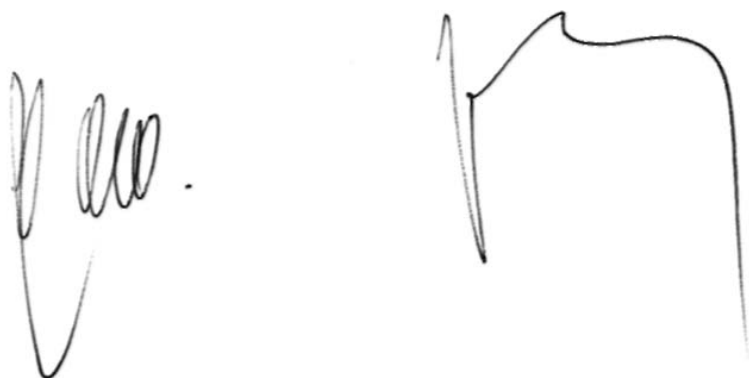
V Lizboni, dne trinajstega decembra leta dva tisoč sedem.

Tehty Lissabonissa kolmantentoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Lissabon den trettonde december tjugohundrasju.

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Für Seine Majestät den König der Belgier

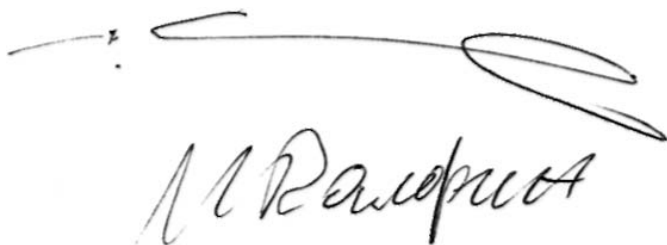

„Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.”

«Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.»

„Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.“

За Правителството на Република България

Za prezidenta České republiky

Jan Březina
Schwarzberg

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Anders Fogh Rasmussen
M. Thomsen

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Frank-Walter Steinmeier
Anke Lind

Eesti Vabariigi Presidendi nimel

Andrus Ansip
Urmas Paul

Thar ceann Uachtarán na hÉireann
For the President of Ireland

Bertie & Kevin
Hermost Alkerson

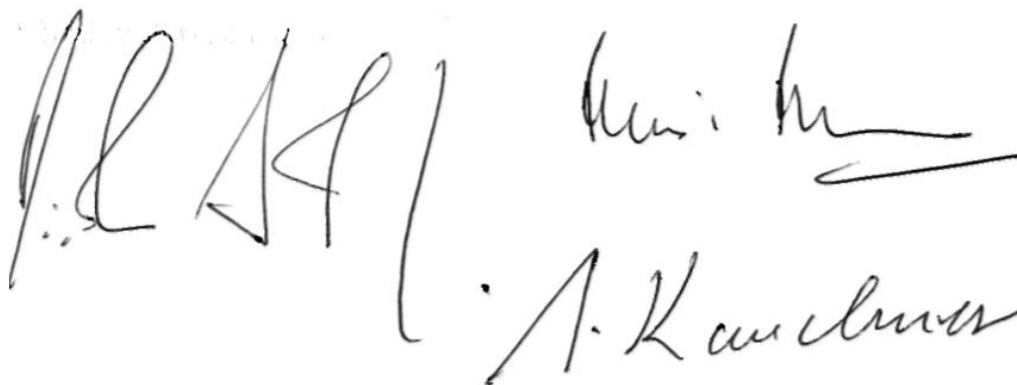
Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Karamanlis
Vassilios

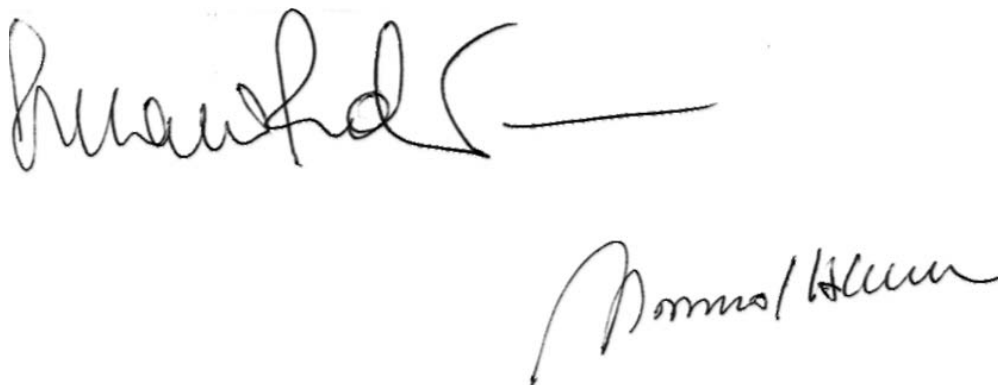
Por Su Majestad el Rey de España

Izazate 727/

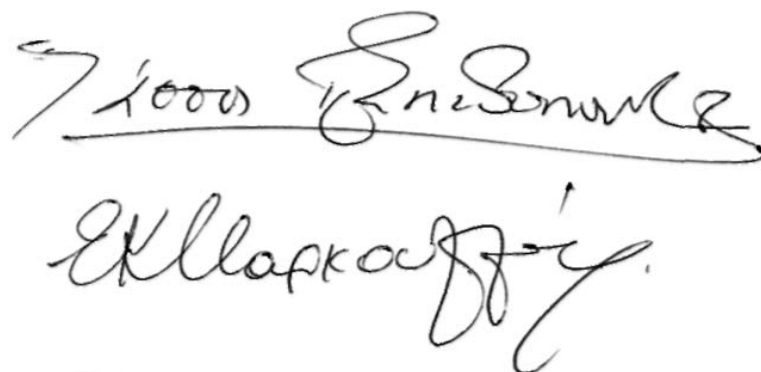
Pour le Président de la République française

A. Kouchner

Per il Presidente della Repubblica italiana

Romano Prodi

Για τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Glafcos Clerides

Latvijas Republikas Valsts prezidentes vārdā

Valdis Zatlers.
Igaunskis

Lietuvos Respublikos Prezidento vardu

Valdas Adamkus.
Gediminas Kobele

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

fc

A Magyar Köztársaság Elnöke részéről

Árpád Göncz

Għall-President ta' Malta

Michael Frendo

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Alfred Messner

Za Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Andrzej Kuryś
Andrzej Kuryś

Pelo Presidente da República Portuguesa

Mário Soares
Mário Soares

Pentru Președintele României

Drăghici
Ivaniceanu
Adrian Ciobotaru

Za predsednika Republike Slovenije

Priglasitev
Ljudmila Rupnik

Za prezidenta Slovenske republike

Željko
Jovanović

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

Matti Vanhanen
Sauli Niinistö

För Konungariket Sveriges regering

Olof Eriksson
Cecilia Malmström

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Carol Anne Jenkins

PROTOKOLI

A. PROTOKOLI, KI SE PRILOŽIJO POGODBI O EVROPSKI UNIJI, POGODBI O DELOVANJU EVROPSKE UNIJE IN PO POTREBI POGODBI O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO

PROTOKOL

O VLOGI NACIONALNIH PARLAMENTOV V EVROPSKI UNIJI

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB SKLICEVANJU na to, da je način nadzora nacionalnih parlamentov nad njihovimi vladami v zvezi z dejavnostmi Evropske unije predmet vsake ustavne ureditve in prakse vsake države članice,

Z ŽELJO, da bi spodbudile večjo udeležbo nacionalnih parlamentov pri dejavnostih Evropske unije in jim zagotovile boljše možnosti za izražanje mnenj o osnutkih zakonodajnih aktov Evropske unije, kakor tudi o drugih vprašanjih, ki bi lahko bila za njih posebnega pomena –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

NASLOV I

OBVEŠČANJE NACIONALNIH PARLAMENTOV

Člen 1

Dokumente o posvetovanju Komisije (zelene in bele knjige ter sporočila) ob objavi Komisija neposredno pošlje nacionalnim parlamentom. Komisija pošlje nacionalnim parlamentom tudi letni zakonodajni program in vse druge instrumente zakonodajnega načrtovanja ali politične strategije, istočasno kot jih pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 2

Osnutki zakonodajnih aktov, ki se pošljejo Evropskemu parlamentu in Svetu, se posredujejo nacionalnim parlamentom. Za namene tega protokola pomeni „osnutek zakonodajnega akta“ predloge Komisije, pobude skupine držav članic, pobude Evropskega parlamenta, zahteve Sodišča, priporočila Evropske centralne banke in zahteve Evropske investicijske banke za sprejetje zakonodajnega akta.

Komisija osnutke zakonodajnih aktov, ki jih sama predloži, istočasno kot Evropskemu parlamentu in Svetu neposredno pošlje nacionalnim parlamentom.

Evropski parlament osnutke zakonodajnih aktov, ki jih sam predloži, neposredno pošlje nacionalnim parlamentom.

Osnutke zakonodajnih aktov, ki jih predloži skupina držav članic, Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, pošlje nacionalnim parlamentom Svet.

Člen 3

Nacionalni parlamenti lahko predsednikom Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije pošljejo obrazloženo mnenje o tem, ali osnutek zakonodajnega akta upošteva načelo subsidiarnosti v skladu s postopkom iz Protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti.

Če osnutek zakonodajnega akta predloži skupina držav članic, predsednik Sveta obrazloženo mnenje ali obrazložena mnenja pošlje vladam teh držav članic.

Če osnutek zakonodajnega akta predloži Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, predsednik Sveta obrazloženo mnenje ali obrazložena mnenja pošlje zadevni instituciji ali organu.

Člen 4

Od dne, ko je nacionalnim parlamentom dostopen osnutek zakonodajnega akta v uradnih jezikih Unije, do dne, ko je uvrščen na začasni dnevni red Sveta zaradi njegovega sprejetja ali sprejetja stališča po zakonodajnem postopku, mora preteči rok osmih tednov. Izjeme so možne v nujnih primerih, ki se utemeljijo v aktu ali stališču Sveta. Razen v nujnih primerih, ki so bili ustrezno utemeljeni, se v teh osmih tednih ne sme sprejeti nikakršen dogovor o osnutku zakonodajnega akta. Razen v nujnih primerih, ki so bili ustrezno utemeljeni, mora med uvrstitvijo osnutka zakonodajnega akta na začasni dnevni red Sveta in sprejetjem stališča preteči deset dni.

Člen 5

Dnevni redi in rezultati sej Sveta, vključno z zapisniki sej, na katerih je Svet razpravljal o osnutkih zakonodajnih aktov, se neposredno pošljejo nacionalnim parlamentom, in sicer istočasno kot vladam držav članic.

Člen 6

Če namerava Evropski svet uporabiti prvi ali drugi pododstavek člena 48(7) Pogodbe o Evropski uniji, so nacionalni parlamenti o namenu Evropskega sveta obveščeni najmanj šest mesecev pred sprejetjem sklepa.

Člen 7

Računsko sodišče posreduje svoje letno poročilo v vednost nacionalnim parlamentom istočasno kot Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 8

Če nacionalni parlamentarni sistem ni enodomen, se členi 1 do 7 tega protokola uporabljajo za vse domove, ki sestavljajo parlament.

NASLOV II

MEDPARLAMENTARNO SODELOVANJE

Člen 9

Evropski parlament in nacionalni parlamenti skupaj določijo, kako organizirati in spodbujati učinkovito in redno medparlamentarno sodelovanje znotraj Evropske unije.

Člen 10

Konferenca specializiranih parlamentarnih organov za zadeve Unije lahko pripravi kakršen koli prispevek, ki ga smatra za primernega, in z njim seznani Evropski parlament, Svet in Komisijo. Poleg tega ta konferenca spodbuja izmenjavo informacij in najboljše prakse med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom, vključno med njihovimi specializiranimi odbori. Organizira lahko tudi medparlamentarne konference o posebnih temah, zlasti zaradi razprav o vprašanjih skupne zunanje in varnostne politike, vključno s skupno varnostno in obrambno politiko. Prispevki konference ne zavezujejo nacionalnih parlamentov in ne prejudicirajo njihovih stališč.

PROTOKOL

O UPORABI NAČEL SUBSIDIARNOSTI IN SORAZMERNOSTI

VISOKE POGODBENICE SO SE –

V ŽELJI zagotoviti, da se odločitve sprejemajo v kar najtesnejši povezavi z državljani Unije,

ODLOČENE vzpostaviti pogoje za uporabo načel subsidiarnosti in sorazmernosti, določenih v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji, in vzpostaviti sistem nadzora pri uporabi teh načel,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije:

Člen 1

Vse institucije zagotavljajo stalno upoštevanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti, kakor sta opredeljeni v členu 3b Pogodbe o Evropski uniji.

Člen 2

Preden Komisija predlaga zakonodajni akt, opravi obsežna posvetovanja. Taka posvetovanja po potrebi upoštevajo regionalne in lokalne razsežnosti predvidenih ukrepov. V primerih izjemne nujnosti Komisija teh posvetovanj ne opravi. V svojem predlogu Komisija navede razloge za takšno odločitev.

Člen 3

Za namene tega protokola pomeni „osnutek zakonodajnega akta“ predloge Komisije, pobude skupine držav članic, pobude Evropskega parlamenta, zahteve Sodišča, priporočila Evropske centralne banke in zahteve Evropske investicijske banke za sprejetje zakonodajnega akta.

Člen 4

Komisija posreduje svoje osnutke zakonodajnih aktov in svoje spremenjene osnutke hkrati nacionalnim parlamentom in zakonodajalcu Unije.

Evropski parlament posreduje svoje osnutke zakonodajnih aktov in svoje spremenjene predloge nacionalnim parlamentom.

Svet posreduje osnutke zakonodajnih aktov, ki jih predložijo skupina držav članic, Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, in spremenjene osnutke nacionalnim parlamentom.

Zakonodajne resolucije Evropskega parlamenta in stališča Sveta se takoj, ko so sprejeta, posredujejo nacionalnim parlamentom.

Člen 5

Osnutki zakonodajnih aktov se utemljijo glede na načeli subsidiarnosti in sorazmernosti. Vsak osnutek zakonodajnega akta mora vsebovati podrobno izjavo, ki omogoča oceno njegove skladnosti z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti. Ta izjava mora vsebovati podatke o predvidenih finančnih učinkih osnutka, v primeru direktive pa tudi o posledicah za pravila, ki jih morajo sprejeti države članice, po potrebi vključno z regionalno zakonodajo. Razlogi za zaključek, da se lahko cilj Unije lažje uresniči na ravni Unije, se utemljijo s kvalitativnimi in, če je možno, kvantitativnimi kazalci. Osnutki zakonodajnih aktov pri tem upoštevajo potrebo, da so finančni ali upravni stroški Unije, nacionalnih vlad, regionalnih ali lokalnih organov, gospodarskih subjektov in državljanov čim nižji in sorazmerni s ciljem, ki ga želijo doseči.

Člen 6

Vsak nacionalni parlament ali dom teh parlamentov lahko v osmih tednih od datuma posredovanja osnutka zakonodajnega akta predsednikom Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, v uradnih jezikih Unije, pošlje svoje obrazloženo mnenje, ki vsebuje razloge, zakaj meni, da zadevni osnutek ni v skladu z načelom subsidiarnosti. Vsak nacionalni parlament ali dom nacionalnega parlamenta se, kadar je primerno, posvetuje z regionalnimi parlamenti, ki imajo zakonodajna pooblastila.

Če osnutek zakonodajnega akta predloži skupina držav članic, pošlje predsednik Sveta obrazloženo mnenje vladam teh držav članic.

Če osnutek zakonodajnega akta predložijo Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, pošlje predsednik Sveta obrazloženo mnenje zadevni instituciji ali organu.

Člen 7

1. Evropski parlament, Svet in Komisija ter, če je primerno, skupina držav članic, Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, v kolikor osnutek zakonodajnega akta izhaja od njih, upoštevajo obrazložena mnenja nacionalnih parlamentov ali domov teh parlamentov.

Vsak nacionalni parlament ima po dva glasova, razdeljena na osnovi nacionalnega parlamentarnega sistema. V primeru dvodomnega parlamentarnega sistema ima vsak dom po en glas.

2. Če obrazložena mnenja o neskladnosti osnutka zakonodajnega akta z načelom subsidiarnosti predstavljajo najmanj tretjino vseh glasov, dodeljenih nacionalnim parlamentom v skladu z drugim pododstavkom odstavka 1, je treba osnutek ponovno preučiti. Ta prag je četrtnina, če gre za osnutek zakonodajnega akta, ki se predloži na podlagi člena 61 I Pogodbe o delovanju Evropske unije in ki obravnava območje svobode, varnosti in pravice.

Po taki ponovni preučitvi lahko Komisija ali po potrebi skupina držav članic, Evropski parlament, Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, v kolikor osnutek zakonodajnega akta izhaja od njih, odločijo, da bodo osnutek ohranili, ga spremenili ali umaknili. To odločitev je treba utemeljiti.

3. Poleg tega je treba v okviru rednega zakonodajnega postopka, če obrazložena mnenja o neskladnosti predloga zakonodajnega akta z načelom subsidiarnosti predstavljajo najmanj tretjino vseh glasov, dodeljenih nacionalnim parlamentom v skladu z drugim pododstavkom odstavka 1, predlog ponovno preučiti. Po taki ponovni preučitvi lahko Komisija odloči, ali bo predlog ohranila, ga spremenila ali umaknila.

Če se bo Komisija odločila, da ga obdrži, bo morala v obrazloženem mnenju utemeljiti, zakaj meni, da je predlog skladen z načelom subsidiarnosti. To obrazloženo mnenje bo treba skupaj z obrazloženimi mnenji nacionalnih parlamentov predložiti zakonodajalcu Unije, da jih upošteva v okviru postopka:

- (a) pred zaključkom prve obravnave zakonodajalec (Evropski parlament in Svet) preudari, ali je zakonodajni predlog združljiv z načelom subsidiarnosti, pri čemer upošteva zlasti obrazložitve, ki so jih podali nacionalni parlamenti in so skupne večini nacionalnih parlamentov, ter obrazloženo mnenje Komisije;
- (b) če na podlagi večine, ki je 55 % članov Sveta, ali večine oddanih glasov v Evropskem parlamentu zakonodajalec meni, da predlog ni združljiv z načelom subsidiarnosti, se zakonodajni predlog ne obravnava več.

Člen 8

Sodišče Evropske unije je pristojno za odločanje o tožbah zaradi kršitve načela subsidiarnosti z zakonodajnim aktom, ki jih vloži država članica v skladu s pravili iz člena 230 Pogodbe o delovanju Evropske unije ali ki jih država članica posreduje v skladu s svojim pravnim redom v imenu svojega nacionalnega parlamenta ali enega od njegovih domov.

V skladu s pravili, določenimi v navedenem členu Pogodbe o delovanju Evropske unije, lahko tožbe vlaga tudi Odbor regij v zvezi z zakonodajnimi akti, za sprejetje katerih je v Pogodbi o delovanju Evropske unije predvideno, da se je z njim treba posvetovati.

Člen 9

Komisija Evropskemu svetu, Evropskemu parlamentu, Svetu in nacionalnim parlamentom vsako leto predloži poročilo o uporabi člena 3b Pogodbe o Evropski uniji. To letno poročilo se posreduje tudi Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

PROTOKOL
O EUROSUPINI

VISOKE POGODBENICE SO SE –

V ŽELJI spodbujati pogoje za hitrejšo gospodarsko rast v Evropski uniji in v ta namen razvijati vse tesnejše usklajevanje ekonomskih politik na euroobmočju,

ZAVEDAJOČ SE potrebe po sprejetju posebnih določb za okrepljen dialog med državami članicami, katerih valuta je euro, dokler euro ne postane valuta vseh držav članic Unije –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije:

Člen 1

Ministri držav članic, katerih valuta je euro, se sestajajo neuradno. Ti sestanki se skličejo po potrebi, da se razpravlja o vprašanjih, povezanih s posebnimi odgovornostmi, ki jih delijo v zvezi z enotno valuto. Komisija sodeluje na sestankih. Evropska centralna banka je povabljena, da sodeluje na sestankih, ki jih pripravijo predstavniki ministrov, odgovornih za finance držav članic, katerih valuta je euro, in Komisija.

Člen 2

Ministri držav članic, katerih valuta je euro, izvolijo predsednika za dve leti in pol z večino teh držav članic.

PROTOKOL

**O STALNEM STRUKTURNEM SODELOVANJU,
VZPOSTAVLJENEM NA PODLAGI ČLENA 28a POGODBE
O EVROPSKI UNIJI**

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU člena 28a(6) Pogodbe o Evropski uniji,

OB SKLICEVANJU na dejstvo, da Unija uresničuje skupno zunanjo in varnostno politiko na podlagi doseženega pri vse bolj usklajenem delovanju držav članic,

OB SKLICEVANJU na dejstvo, da je skupna varnostna in obrambna politika sestavni del skupne zunanje in varnostne politike; da Unija z njo dobiva operativne zmogljivosti, oprte na civilna in vojaška sredstva; da Unija lahko ta sredstva uporabi zunaj Unije v okviru misij iz člena 28b Pogodbe o Evropski uniji za ohranjanje miru, preprečevanje sporov in krepitev mednarodne varnosti v skladu z načeli Ustanovne listine Združenih narodov; da je k izvajanju nalog treba pristopiti z uporabo zmogljivosti, ki jih zagotovijo države članice v skladu z načelom „enovitosti sil“,

OB SKLICEVANJU na dejstvo, da skupna varnostna in obrambna politika ne vpliva na posebno naravo varnostne in obrambne politike določenih držav članic,

OB SKLICEVANJU na dejstvo, da skupna varnostna in obrambna politika Unije upošteva obveznosti iz Severnoatlantske pogodbe tistih držav članic, ki vidijo uresničevanje svoje skupne obrambe v Organizaciji Severnoatlantske pogodbe, ki je še naprej temelj skupne obrambe njenih članic ter je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru,

V PREPRIČANJU, da bo odločnejša vloga Unije v varnostnih in obrambnih zadevah prispevala k vitalnosti prenovljenega Atlantskega zavezništva v skladu z dogovorom, znanim kot „Berlin plus“,

ODLOČENE poskrbeti za to, da bo Unija sposobna v celoti prevzemati odgovornosti v mednarodni skupnosti,

Z UGOTOVITVIJO, da Organizacija Združenih narodov lahko zahteva pomoč Unije pri nujnem izvajanju nalog na podlagi VI. in VII. poglavja Ustanovne listine Združenih narodov,

Z UGOTOVITVIJO, da bo krepitev skupne varnostne in obrambne politike od držav članic terjala prizadevanja na področju zmogljivosti,

ZAVEDAJOČ SE, da začetek nove stopnje v razvoju skupne varnostne in obrambne politike predpostavlja odločne napore zadevnih držav članic,

OB SKLICEVANJU na pomen polne vključenosti visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko v dejavnosti, povezane s stalnim strukturnim sodelovanjem,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije:

Člen 1

Stalno strukturno sodelovanje iz člena 28a(6) Pogodbe o Evropski uniji je odprto vsaki državi članici, ki se zaveže od dneva začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe:

- (a) bolj intenzivno razvijati lastne obrambne sposobnosti z razvojem nacionalnih prispevkov in sodelovanja, kjer je to primerno, v večnacionalnih silah, v glavnih evropskih programih za opremo in v dejavnosti Agencije za področje razvoja obrambnih zmogljivosti, raziskav, nabave in oborožitve (Evropska obrambna agencija), in
- (b) da bo najpozneje do 2010 sposobna zagotoviti, na nacionalni ravni ali kot sestavni del večnacionalnih skupin sil, namenske bojne enote za načrtovane naloge, strukturirane na taktični ravni kot taktične skupine, s podpornimi elementi, vključno s transportom in logistiko, ki bodo v roku 5 do 30 dni sposobne izvesti naloge iz člena 28b Pogodbe o Evropski uniji, predvsem kot odgovor na zahteve Organizacije Združenih narodov, in ki bodo oskrbovane za začetno obdobje 30 dni, ki se ga lahko podaljša na najmanj 120 dni.

Člen 2

Za doseg ciljev iz člena 1 se države članice, ki sodelujejo v stalnem strukturnem sodelovanju, zavežejo, da bodo:

- (a) sodelovale od začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe, da bi dosegle odobrene cilje glede višine investicijskih odhodkov za obrambno opremo, in te cilje redno preverjale v luči varnostnega okolja in mednarodnih obveznosti Unije;

- (b) med seboj, kolikor je mogoče, prilagodile svoje obrambne sisteme, zlasti z usklajevanjem ugotavljanja vojaških potreb, združevanjem in morebitnim specializiranjem svojih obrambnih sredstev in zmogljivosti ter spodbujanjem sodelovanja na področjih usposabljanja in logistike;
- (c) sprejele konkretne ukrepe za spodbujanje razpoložljivosti, medobratovalnosti, prožnosti in sposobnosti razmeščanja sil, zlasti z oblikovanjem skupnih ciljev glede uporabe sil, vključno z možnim pregledom nacionalnih postopkov odločanja;
- (d) sodelovale, da bi zagotovile sprejetje potrebnih ukrepov, vključno z večdržavnim pristopom, in brez poseganja v delovanje v okviru Organizacije Severnoatlantske pogodbe, za nadomestitev primanjkljaja, zaznanega v okviru „Mehanizma razvoja zmogljivosti“;
- (e) sodelovale, kjer je to primerno, pri razvoju večjih skupnih ali evropskih programov za opremo v okviru Evropske obrambne agencije.

Člen 3

Evropska obrambna agencija prispeva k redni oceni prispevkov sodelujočih držav članic glede zmogljivosti, predvsem prispevkov, danih v skladu z merili, ki se med drugim določijo na podlagi člena 2, in o tem poroča vsaj enkrat letno. Ocena lahko služi kot podlaga za priporočila in sklepe Sveta, sprejete v skladu s členom 28e Pogodbe o Evropski uniji.

PROTOKOL

O ČLENU 6(2) POGODBE O EVROPSKI UNIJI O PRISTOPU UNIJE K EVROPSKI KONVENCIJI O VARSTVU ČLOVEKOVIH PRAVIC IN TEMELJNIH SVOBOŠČIN

VISOKE POGODBENICE SO SE –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije:

Člen 1

Sporazum o pristopu Unije k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju „Evropska konvencija“) iz člena 6(2) Pogodbe o Evropski uniji vsebuje določbe za ohranitev posebnih značilnosti Unije in prava Unije, zlasti kar zadeva:

- (a) posebne ureditve za možnost sodelovanja Unije v nadzornih telesih Evropske konvencije;
- (b) potrebne mehanizme za zagotavljanje, da so postopki s strani držav nečlanic in posamezne tožbe naslovljeni ustrezno bodisi zoper države članice in/ali Unijo.

Člen 2

Sporazum iz člena 1 zagotovi, da pristop ne vpliva na pristojnosti Unije in njenih institucij. Sporazum mora zagotoviti, da nobena njegova določba ne vpliva na poseben položaj držav članic v odnosu do Evropske konvencije, zlasti v zvezi z njenimi protokoli, ukrepi, ki so jih sprejele države članice z odstopanjem od Evropske konvencije v skladu z njenim 15. členom, in pridržki k Evropski konvenciji, ki so jih dale države članice v skladu z njenim 57. členom.

Člen 3

Nobena določba Sporazuma iz člena 1 ne sme vplivati na člen 292 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

PROTOKOL

O NOTRANJEM TRGU IN KONKURENCI

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU dejstva, da notranji trg iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji vključuje sistem, ki zagotavlja, da se konkurenca ne izkrivlja,

DOGOVORILE, da v ta namen Unija po potrebi ukrepa v okviru določb Pogodb, zlasti člena 308 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Ta protokol je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije.

PROTOKOL

O UPORABI LISTINE O TEMELJNIH PRAVICAH EVROPSKE UNIJE NA POLJSKEM IN V ZDRUŽENEM KRALJESTVU

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU, da Unija v členu 6 Pogodbe o Evropski uniji priznava pravice, svoboščine in načela iz Listine o temeljnih pravicah Evropske unije,

OB UPOŠTEVANJU, da je treba Listino uporabljati dosledno v skladu z določbami navedenega člena 6 in naslova VII Listine,

OB UPOŠTEVANJU, da navedeni člen 6 zahteva, da sodišča Poljske in Združenega kraljestva Listino uporabljajo in razlagajo dosledno v skladu s pojasnili iz navedenega člena,

OB UPOŠTEVANJU, da Listina vsebuje tako pravice kot načela,

OB UPOŠTEVANJU, da Listina potrjuje tako določbe civilnega in političnega značaja kot tudi ekonomskega in socialnega značaja,

OB UPOŠTEVANJU, da Listina ponovno potrjuje pravice, svoboščine in načela, priznane v Uniji, in jih še bolj izpostavlja, a ne ustvarja novih pravic ali načel,

OPOZARJAJOČ na obveznosti Poljske in Združenega kraljestva iz Pogodbe o Evropski uniji, Pogodbe o delovanju Evropske unije in prava Unije na splošno,

OB UPOŠTEVANJU želje Poljske in Združenega kraljestva, da se podrobneje pojasnijo nekateri vidiki uporabe Listine,

in zato V ŽELJI, da se pojasni uporaba Listine v zvezi z zakoni in drugimi predpisi Poljske in Združenega kraljestva ter njena iztožljivost na Poljskem in v Združenem kraljestvu,

OB ZAGOTOVILU, da sklicevanja na učinkovanje posameznih določb Listine v tem protokolu nikakor ne posegajo v učinkovanje drugih določb Listine,

OB ZAGOTOVILU, da ta protokol ne posega v uporabo Listine v drugih državah članicah,

OB PONOVI POTRĐITVI, da ta protokol ne posega v druge obveznosti Poljske in Združenega kraljestva iz Pogodbe o Evropski uniji, Pogodbe o delovanju Evropske unije in prava Unije na splošno,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije:

Člen 1

1. Listina ne širi pristojnosti Sodišča Evropske unije, ali sodišč Poljske oziroma Združenega kraljestva, za razsojanje glede združljivosti zakonov in drugih predpisov, prakse ali upravnih ukrepov Poljske oziroma Združenega kraljestva s temeljnimi pravicami, svoboščinami in načeli iz Listine.

2. Zlasti pa – in da bi izključili vsakršen dvom – nobena določba naslova IV Listine ne ustvarja iztožljivih pravic v razmerju do Poljske oziroma do Združenega kraljestva, razen če sta Poljska oziroma Združeno kraljestvo sama predvidela takšne pravice v svoji nacionalni zakonodaji.

Člen 2

Če se posamezna določba Listine nanaša na nacionalno prakso in pravo, se v razmerju do Poljske oziroma do Združenega kraljestva uporablja le v obsegu, v katerem so pravice in načela iz Listine priznana v pravu ali praksi Poljske oziroma Združenega kraljestva.

PROTOKOL
O IZVAJANJU DELJENIH PRISTOJNOSTI

VISOKE POGODBENICE SO SE,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije:

Edini člen

Kar zadeva člen 2a(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije glede deljenih pristojnosti, zajema v primeru ukrepanja Unije na določenem področju obseg izvajanja pristojnosti le elemente, ki jih ureja zadevni akt Unije, in torej ne zajema celotnega področja.

PROTOKOL
O STORITVAH SPLOŠNEGA POMENA

VISOKE POGODBENICE SO SE,

Z ŽELJO po izpostavitvi pomembnosti storitev splošnega pomena,

DOGOVORILE o naslednjih razlagalnih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije:

Člen 1

Skupne vrednote Unije glede storitev splošnega gospodarskega pomena v smislu člena 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije zajemajo zlasti:

- bistveno vlogo in široko diskrecijsko pravico nacionalnih, regionalnih in lokalnih organov pri zagotavljanju, naročanju in organiziranju storitev splošnega gospodarskega pomena, in sicer čim bolj ustrezno potrebam uporabnikov;
- raznolikost storitev splošnega gospodarskega pomena ter razlike v potrebah in željah uporabnikov, ki lahko izvirajo iz različnih geografskih, socialnih ali kulturnih okoliščin;
- visoko raven kakovosti, varnosti in cenovne dostopnosti, enako obravnavo in spodbujanje splošnega dostopa ter pravic uporabnikov.

Člen 2

Določbe Pogodb nikakor ne vplivajo na pristojnost držav članic, da zagotavljajo, naročajo in organizirajo negospodarske storitve splošnega pomena.

PROTOKOL

O SKLEPU SVETA O IZVAJANJU ČLENA 9c(4) POGODBE O EVROPSKI UNIJI IN ČLENA 205(2) POGODBE O DELOVANJU EVROPSKE UNIJE MED 1. NOVEMBROM 2014 IN 31. MARCEM 2017 NA ENI STRANI TER OD 1. APRILA 2017 NA DRUGI STRANI

VISOKE POGODBENICE SO SE,

OB UPOŠTEVANJU izrednega pomena, ki ga je imel dogovor o Sklepu Sveta o izvajanju člena 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji in člena 205(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije med 1. novembrom 2014 in 31. marcem 2017 na eni strani ter od 1. aprila 2017 na drugi strani (v nadaljnjem besedilu „Sklep“) pri odobritvi Lizbonske pogodbe,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije:

Edini člen

Preden Svet pregleda osnutek, s katerim bi se spremenil ali razveljavil sklep ali določbe sklepa oziroma s katerim bi se zaradi spremembe drugega pravnega akta Unije posredno spremenilo njegovo področje uporabe ali razlaga, Evropski svet opravi predhodna posvetovanja o omenjenem osnutku in v skladu s členom 9b(4) Pogodbe o Evropski uniji odloča s soglasjem.

PROTOKOL

O PREHODNIH DOLOČBAH

VISOKE POGODBENICE SO SE,

GLEDE NA TO, da je treba zaradi ureditve prehoda z institucionalnih določb Pogodb, veljavnih pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, na določbe iz navedene pogodbe določiti prehodne določbe,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

Člen 1

V tem protokolu pomeni izraz „Pogodbe“ Pogodbo o Evropski uniji, Pogodbo o delovanju Evropske unije in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

NASLOV I

DOLOČBE O EVROPSKEM PARLAMENTU

Člen 2

Evropski svet dovolj zgodaj pred volitvami v Evropski parlament 2009 v skladu z drugim pododstavkom člena 9a(2) Pogodbe o Evropski uniji sprejme sklep o sestavi Evropskega parlamenta.

Do konca parlamentarnega mandata 2004–2009 ostaneta sestava in število predstavnikov Evropskega parlamenta enaka sestavi in številu ob začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe.

NASLOV II

DOLOČBE O KVALIFICIRANI VEČINI

Člen 3

1. V skladu s členom 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji začnejo določbe tega člena in določbe člena 205(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije glede določitve kvalificirane večine v Evropskem svetu in Svetu učinkovati 1. novembra 2014.
2. Med 1. novembrom 2014 in 31. marcem 2017 lahko pri sprejemanju odločitve s kvalificirano večino član Sveta zahteva, da se ta odločitev sprejme s kvalificirano večino, kakor je določena v odstavku 3. V tem primeru se uporabita odstavka 3 in 4.
3. Ne glede na drugi pododstavek člena 201a(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije veljajo do 31. oktobra 2014 naslednje določbe:

Za odločitve Evropskega sveta in Sveta, za katere je potrebna kvalificirana večina, se glasovi članov ponderirajo na naslednji način:

Belgija	12	Grčija	12
Bolgarija	10	Španija	27
Češka	12	Francija	29
Danska	7	Italija	29
Nemčija	29	Ciper	4
Estonija	4	Latvija	4
Irska	7	Litva	7

Luksemburg	4	Romunija	14
Madžarska	12	Slovenija	4
Malta	3	Slovaška	7
Nizozemska	13	Finska	7
Avstrija	10	Švedska	10
Poljska	27	Združeno kraljestvo	29
Portugalska	12		

Za sprejetje odločitev je potrebnih najmanj 255 glasov za, ki predstavljajo večino članov, kadar Pogodbe določajo, da morajo biti odločitve sprejete na predlog Komisije. V drugih primerih je za sprejetje odločitev potrebnih najmanj 255 glasov za, ki predstavljajo najmanj dve tretjini članov.

Član Evropskega sveta ali Sveta lahko zahteva, da se, kadar Evropski svet ali Svet sprejema akt s kvalificirano večino, preveri, ali države članice, ki tvorijo to kvalificirano večino, predstavljajo najmanj 62 % celotnega prebivalstva Unije. Če se izkaže, da temu ni tako, se akt ne sprejme.

4. Do 31. oktobra 2014 se kvalificirana večina v primerih, ko vsi člani Sveta ne glasujejo, in sicer v primerih, za katere je predvidena kvalificirana večina, opredeljena v skladu s členom 205(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, opredeli kot enak delež ponderiranih glasov in enak delež števila članov Sveta ter po potrebi enak odstotek prebivalstva zadevnih držav članic, kakor je določeno v odstavku 3 te pogodbe.

NASLOV III

DOLOČBE O SESTAVAH SVETA

Člen 4

Do začetka veljavnosti sklepa iz prvega pododstavka člena 9c(6) Pogodbe o Evropski uniji se lahko Svet sestaja v sestavih, določenih v drugem in tretjem pododstavku navedenega odstavka, ter v drugih sestavih, katerih seznam se določi s sklepom Sveta za splošne zadeve, ki odloča z navadno večino.

NASLOV IV

DOLOČBE O KOMISIJI, VKLJUČNO Z VISOKIM PREDSTAVNIKOM UNIJE ZA ZUNANJE ZADEVE IN VARNOSTNO POLITIKO

Člen 5

Člani Komisije, ki opravljajo funkcijo na dan začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe, še naprej opravljajo to funkcijo do izteka njihovega mandata. Vendar pa na dan imenovanja visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, mandat člana, ki ima enako državljanstvo kot visoki predstavnik, preneha.

NASLOV V

DOLOČBE O GENERALNEM SEKRETARJU SVETA, VISOKEM PREDSTAVNIKU ZA SKUPNO ZUNANJO IN VARNOSTNO POLITIKO TER O NAMESTNIKU GENERALNEGA SEKRETARJA SVETA

Člen 6

Mandata generalnega sekretarja Sveta, visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko, in namestnika generalnega sekretarja Sveta se iztečeta na dan začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe. Svet imenuje generalnega sekretarja v skladu s členom 207(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

NASLOV VI

DOLOČBE O POSVETOVALNIH ORGANIH

Člen 7

Do začetka veljavnosti sklepa iz člena 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije je razdelitev članov Odbora regij naslednja:

Belgija	12	Luksemburg	6
Bolgarija	12	Madžarska	12
Češka	12	Malta	5
Danska	9	Nizozemska	12
Nemčija	24	Avstrija	12
Estonija	7	Poljska	21
Irska	9	Portugalska	12
Grčija	12	Romunija	15
Španija	21	Slovenija	7
Francija	24	Slovaška	9
Italija	24	Finska	9
Ciper	6	Švedska	12
Latvija	7	Združeno kraljestvo	24
Litva	9		

Člen 8

Do začetka veljavnosti sklepa iz člena 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije je razdelitev članov Ekonomsko-socialnega odbora naslednja:

Belgija	12	Estonija	7
Bolgarija	12	Irska	9
Češka	12	Grčija	12
Danska	9	Španija	21
Nemčija	24	Francija	24

Italija	24
Ciper	6
Latvija	7
Litva	9
Luksemburg	6
Madžarska	12
Malta	5
Nizozemska	12
Avstrija	12

Poljska	21
Portugalska	12
Romunija	15
Slovenija	7
Slovaška	9
Finska	9
Švedska	12
Združeno kraljestvo	24

NASLOV VII

PREHODNE DOLOČBE O AKTIH, SPREJETIH NA PODLAGI NASLOVOV V IN VI POGODBE O EVROPSKI UNIJI PRED ZAČETKOM VELJAVNOSTI LIZBONSKE POGODBE

Člen 9

Akti institucij, organov, uradov in agencij Unije, sprejeti na podlagi Pogodbe o Evropski uniji pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, obdržijo svoj pravni učinek, dokler niso razveljavljeni, razglašeni za nične ali spremenjeni zaradi izvajanja Pogodb. Enako velja za sporazume, sklenjene med državami članicami na podlagi Pogodbe o Evropski uniji.

Člen 10

1. Kot prehodni ukrep in v zvezi z akti Unije na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, ki so bili sprejeti pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, so pristojnosti institucij na dan začetka veljavnosti navedene pogodbe naslednje: pristojnosti Komisije na podlagi člena 226 Pogodbe o delovanju Evropske unije se ne uporabljajo in pristojnosti Sodišča Evropske unije na podlagi naslova VI Pogodbe o Evropski uniji, v različici, ki je veljala pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, se ne spremenijo, in sicer tudi v primeru, ko so bile sprejete v skladu s členom 35(2) navedene Pogodbe o Evropski uniji.

2. Pri spremembi akta iz odstavka 1 se glede spremenjenega akta in za tiste države članice, za katere se bo tak spremenjeni akt uporabljal, uporabijo pristojnosti institucij iz navedenega odstavka, kakor so določene v Pogodbah.

3. Prehodni ukrep iz odstavka 1 v vsakem primeru preneha učinkovati pet let po dnevu začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe.

4. Združeno kraljestvo lahko najpozneje šest mesecev pred iztekom prehodnega obdobja iz odstavka 3 uradno obvesti Svet, da v zvezi z akti iz odstavka 1 ne sprejme pristojnosti institucij iz odstavka 1, kakor so določene v Pogodbah. V primeru, da je Združeno kraljestvo poslalo takšno uradno obvestilo, se vsi akti iz odstavka 1 zanj prenehajo uporabljati od dne izteka prehodnega obdobja iz odstavka 3. Ta pododstavek se ne uporablja v zvezi s spremenjenimi akti, ki se uporabljajo za Združeno kraljestvo, kakor je navedeno v odstavku 2.

Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije določi iz tega izhajajočo potrebno in prehodno ureditev. Združeno kraljestvo ne sodeluje pri sprejemanju te odločitve. Kvalificirana večina v Svetu se določi v skladu s členom 205(3)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Svet lahko s kvalificirano večino na predlog Komisije sprejme tudi sklep, s katerim določi, da Združeno kraljestvo nosi morebitne neposredne finančne posledice, ki bi nujno in neizogibno nastale zaradi prenehanja njegovega sodelovanja pri zadevnih aktih.

5. Združeno kraljestvo lahko kadar koli pozneje uradno obvesti Svet, da želi sodelovati pri aktih, ki so se zanj prenehali uporabljati v skladu s prvim pododstavkom odstavka 4. V tem primeru se uporabijo ustrezne določbe Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije, oziroma določbe Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice. Pristojnosti institucij glede teh aktov so pristojnosti, določene v Pogodbah. Če institucije Unije in Združeno kraljestvo ukrepajo na podlagi ustreznega protokola, si prizadevajo, da v kar največji možni meri ponovno vzpostavijo sodelovanje Združenega kraljestva v pravnem redu Unije v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice, ne da bi pri tem hujše ogrozile delovanje različnih delov tega reda v praksi, ob spoštovanju njihove povezanosti.

B. PROTOKOLI, KI SE PRILOŽIJO LIZBONSKI POGODBI

PROTOKOL (št. 1)

O SPREMEMBI PROTOKOLOV, PRILOŽENIH POGODBI O EVROPSKI UNIJI, POGODBI O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI IN/ALI POGODBI O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO

VISOKE POGODBENICE SO SE,

V ŽELJI spremeniti protokole, priložene Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti in/ali Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, da bi jih tako prilagodili novim pravilom, vzpostavljenim v Lizbonski pogodbi,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Lizbonski pogodbi:

Edini člen

- 1) Protokoli, ki veljajo na dan začetka veljavnosti te pogodbe in ki so priloženi Pogodbi o Evropski uniji in/ali Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti in/ali Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, se spremenijo v skladu z določbami tega člena.

A. HORIZONTALNE SPREMEMBE

- 2) Horizontalne spremembe iz člena 2(2) Lizbonske pogodbe, se uporabljajo za protokole iz tega člena, z izjemo točk (d), (e) in (j).
- 3) V protokolih iz točke 1 tega člena:
  - (a) zadnji odstavek njihove preambule, v kateri se navaja Pogodba oziroma Pogodbe, katerim je zadevni protokol priložen, se nadomesti z besedilom „DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije“. Ta odstavek se ne uporablja za Protokol o ekonomski in socialni koheziji, niti za Protokol o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah.

Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo se priložijo tudi Protokol o Statutu Sodišča Evropske unije, Protokol o določitvi sedežev institucij ter nekaterih organov, uradov, agencij in služb Evropske unije, Protokol o členu 40.3.3. irske ustave in Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije;

- (b) besedi „Skupnosti“ ali „skupnosti“ se nadomestita z besedo „Unije“, pri čemer se stavek po potrebi ustrezno slovnično prilagodi.

4) V naslednjih protokolih se beseda „Pogodba“ oziroma „Pogodbe“ v vseh sklonih nadomesti z besedo „Pogodbi“ v ustreznem sklonu, sklicevanje na Pogodbo o Evropski uniji in/ali Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti v vseh sklonih pa se nadomesti s sklicevanjem na Pogodbi v ustreznem sklonu:

(a) Protokol o Statutu Sodišča Evropske unije:

— člen 1 (kakor tudi sklicevanje na Pogodbo EU ali Pogodbo ES);

(b) Protokol o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke:

— nov drugi pododstavek člena 1.1;

— prvi pododstavek člena 12.1;

— člen 14.1 (drugo sklicevanje na Pogodbo);

— drugi pododstavek člena 14.2;

— druga alineja člena 34.1;

— člen 35.1;

(c) Protokol o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem:

— drugi stavek člena 3;

(d) Protokol o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Dansko:

— drugi stavek točke 2, ki postane točka 1;

(e) Protokol o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije:

— šesta uvodna izjava, ki je postala peta uvodna izjava;

— člen 1;

(f) Protokol o azilu za državljane držav članic Evropske unije:

— šesta uvodna izjava, ki je postala sedma uvodna izjava;

(g) Protokol o pridobitvi nepremičnin na Danskem:

— edina določba;

(h) Protokol o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah:

— edina določba;

(i) Protokol o finančnih posledicah izteka Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo ter o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo:

— člen 3;

5) V naslednjih protokolih in prilogah se besedi „Pogodbe“ ali „te pogodbe“ nadomestita s sklicevanjem na Pogodbo o delovanju Evropske unije:

(a) Protokol o Statutu sistema Evropskih centralnih bank in Evropske centralne banke:

— člen 3.1;	— člen 21.1;
— člen 4;	— člen 25.2;
— člen 6.3;	— člen 27.2;
— člen 7;	— člen 34.1, uvodno besedilo;
— člen 9.1;	— člen 35.3;
— člen 10.1;	— člen 41.1, preštevilčen 40.1, prvi odstavek;
— člen 11.1;	— člen 42, preštevilčen 41;
— člen 14.1; (prvi sklic)	— člen 43.1, preštevilčen 42.1;
— člen 15.3;	— člen 45.1, preštevilčen 44.1;
— člen 16, prvi pododstavek;	— člen 47.3, preštevilčen 46.3.

(b) Protokol o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem:

- uvodni stavek člena 1;

(c) Protokol o konvergenčnih merilih iz člena 121 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti:

- prvi stavek člena 1;

(d) Protokol o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska:

- drugi pododstavek točke 6, ki postane točka 5;
- uvodni stavek točke 9, ki postane točka 8;
- drugi stavek točke (a) točke 10, ki postane točka 9;
- točka 11, ki postane točka 10;

(e) Protokol o socialni in ekonomski koeheziji:

- petnajsta uvodna izjava, ki postane enajsta uvodna izjava;

(f) prilogi I in II:

- naslov obeh prilog.

- 6) V naslednjih protokolih se besedilo „te pogodbe“ nadomesti z besedilom „navedene pogodbe“:
- (a) Protokol o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke:
    - člen 3.2;
    - člen 3.3;
    - člen 9.2;
    - člen 9.3;
    - člen 11.2;
    - člen 43.2, preštevilen 42.2;
    - člen 43.3, preštevilen 42.3;
    - člen 44, preštevilen 43, drugi pododstavek;
  - (b) Protokol o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem:
    - uvodni stavek člena 2;
  - (c) Protokol o konvergenčnih merilih iz člena 121 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti:
    - člen 2;
    - člen 3;
    - prvi stavek člena 4;
    - člen 6;
  - (d) Protokol o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska:
    - drugi pododstavek odstavka 7, preštevilen 6;
    - točka (c) odstavka 10, preštevilen 9.
- 7) V naslednjih protokolih se za besedo „Svet“ vstavi besedilo „z navadno večino“:
- (a) Protokol o Statutu Sodišča:
    - drugi pododstavek člena 4;
    - drugi pododstavek člena 13;
  - (b) Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije:
    - prvi stavek prvega pododstavka člena 7, preštevilen 6.
- 8) V naslednjih protokolih se besedilo „Sodišče Evropskih skupnosti“ ali „Sodišče“ v vseh sklonih nadomesti z besedilom „Sodišče Evropske unije“ v ustreznem sklonu:
- (a) Protokol o Statutu Sodišča Evropske unije:
    - naslov Protokola;
    - prva uvodna izjava preambule;
    - člen 1;
    - četrti odstavek člena 3;
    - člen 1 Priloge;
    - prvi odstavek člena 5 Priloge;
    - člen 7(1) Priloge;

- (b) Protokol o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke:
  - členi 35.1, 35.2, 35.4, 35.5 in 35.6;
  - člen 36.2;
- (c) Protokol o določitvi sedežev institucij ter nekaterih organov, uradov, agencij in služb Evropske unije:
  - točka (d) edinega člena;
- (d) Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije:
  - točka (a) člena 12, ki postane člen 11;
  - člen 21, ki postane člen 20, prvi sklic;
- (e) Protokol o stališču Združenega kraljestva in Irske:
  - člen 2;
- (f) Protokol o azilu za državljane držav članic Evropske unije:
  - druga uvodna izjava, ki je postala tretja uvodna izjava.

B. SPREMEMBE POSAMEZNIH DELOV

RAZVELJAVLJENI PROTOKOLI

9) Razveljavijo se naslednji protokoli:

- (a) Protokol o Italiji (1957);
- (b) Protokol o blagu, ki izvira in prihaja iz določenih držav in je pri uvozu v posamezno državo članico deležno posebne ureditve (1957);
- (c) Protokol o Statutu Evropskega monetarnega inštituta (1992);
- (d) Protokol o prehodu v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije (1992);
- (e) Protokol o Portugalski (1992);
- (f) Protokol o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji (1997), ki se nadomesti z novim protokolom z istim naslovom;
- (g) Protokol o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti (1997), ki se nadomesti z novim protokolom z istim naslovom;
- (h) Protokol o zaščiti in dobrem počutju živali (1997), katerega besedilo postane člen 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- (i) Protokol o širitvi Evropske unije (2001);
- (j) Protokol o členu 67 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (2001).

STATUT SODIŠČA EVROPSKE UNIJE

10) Protokol o Statutu Sodišča se spremeni na naslednji način:

- (a) v preambuli se v prvi uvodni izjavi sklicevanje na Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicevanjem na Pogodbo o delovanju Evropske unije. V preostalem besedilu Protokola se besedi „Pogodba ES“ nadomestita z besedami „Pogodba o delovanju Evropske unije“ v ustreznem sklonu; v celotnem besedilu Protokola se sklicevanja na člene Pogodbe ESAE, ki so razveljavljena s Protokolom 2, ki je priložen tej pogodbi, črtajo in besedilo, po potrebi in posledično ustrezno prilagodijo;
- (b) *v tej točki so navedene spremembe, ki ne zadevajo slovenske različice.*

- (c) v členu 2 se beseda „... javno“ nadomesti z besedilom „... pred Sodiščem in javno“;
- (d) v drugem pododstavku člena 3 in v četrtem pododstavku člena 4 se doda naslednji stavek: „Kadar odločitev zadeva člana Splošnega sodišča ali specializiranega sodišča, Sodišče odloči po posvetovanju z zadevnim sodiščem.“;
- (e) v členu 6 se v prvem pododstavku doda naslednji stavek: „Če je zadevna oseba član Splošnega Sodišča ali specializiranega sodišča, Sodišče odloči po posvetovanju z zadevnim sodiščem.“;
- (f) v poimenovanju naslova II se doda beseda „Sodišča“;
- (g) v členu 13 se v prvem stavku prvega pododstavka beseda „predlog“ nadomesti z besedo „zahtevo“, besedilo „... lahko Svet soglasno predvidi ...“ pa se nadomesti z besedilom „... lahko Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku predvidita ...“;
- (h) v poimenovanju naslova III se doda besedilo „pred Sodiščem“;
- (i) člen 23 se spremeni na naslednji način:
  - (i) v prvem pododstavku se v prvem stavku črta besedilo „člena 35(1) Pogodbe EU,“. V drugem stavku se besedilo „... če je akt, katerega veljavnost ali razlaga je predmet spora, izdal Svet ali Evropska centralna banka, pa obvesti tudi njiju, ter Evropski parlament in Svet, če sta akt, katerega veljavnost ali razlaga je predmet spora, skupno sprejeli ti dve instituciji“ nadomesti z besedilom „... ter institucijo, organ, urad ali agencijo Unije, ki je sprejela akt, katerega veljavnost ali razlaga je predmet spora“;
  - (ii) v drugem pododstavku se besedilo „... in, kjer je to primerno, Evropski parlament, Svet in Evropska centralna banka ...“ nadomesti z besedilom „... in, kjer je to primerno, institucija, organ, urad ali agencija Unije, ki je sprejela akt, katerega veljavnost ali razlaga je predmet spora, ...“;
- (j) v členu 24 se v drugem pododstavku za besedo „institucij“ vstavi besedilo „..., organov, uradov ali agencij“;
- (k) v členu 40 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim besedilom:

„Enako velja za vse organe, urade in agencije Unije ter osebe, ki lahko izkažejo upravičen interes za rešitev zadeve, predložene Sodišču. Fizične ali pravne osebe se ne morejo pridružiti v zadevah med državami članicami, med institucijami Unije ali med državami članicami na eni strani, in institucijami Unije na drugi strani.“;
- (l) v členu 42 se za besedo „institucij“ vstavi besedilo „, organov, uradov ali agencij“;
- (m) v členu 46 se doda nov pododstavek: „Ta člen se uporablja tudi za tožbe proti Evropski centralni banki v zadevah, ki izhajajo iz nepogodbene odgovornosti.“;
- (n) poimenovanje naslova IV se nadomesti z besedilom „SPLOŠNO SODIŠČE“;
- (o) v členu 47 se prvi pododstavek nadomesti z besedilom „Prvi pododstavek člena 9, člen 14 in člen 15, prvi, drugi, četrti in peti pododstavek člena 17 ter člen 18 se uporabljajo za Splošno Sodišče in njegove člane.“;
- (p) v členu 51 se v tretji alineji točke (a) prvega pododstavka sklicevanje na tretjo alinejo člena 202, nadomesti s sklicevanjem na drugi odstavek člena 249C in sklicevanje na točko (b) člena 11a nadomesti s sklicevanjem na prvi odstavek člena 280F. V drugem pododstavku se črta besedilo „ali Evropska centralna banka“;

(r) člen 64 se spremeni na naslednji način:

(i) vstavi se nov prvi pododstavek:

„Pravila o jezikovni ureditvi na Sodišču Evropske unije, se določijo z uredbo, ki jo Svet sprejme soglasno. Ta uredba se sprejme bodisi na zahtevo Sodišča in po posvetovanju s Komisijo in Evropskim parlamentom ali na predlog Komisije in po posvetovanju s Sodiščem in Evropskim parlamentom.“

(ii) v prvem pododstavku, ki postane drugi pododstavek, se v prvem stavku besede „Dokler...prve stopnje,“ nadomestijo z besedami „Dokler se ne sprejmejo ta pravila...“; drugi stavek se nadomesti z naslednjim besedilom: „Z odstopanjem od členov 223 in 224 Pogodbe o delovanju Evropske unije se te določbe lahko spremenijo ali razveljavijo le s soglasno odobritvijo Sveta.“;

(s) v Prilogi I k Protokolu je v členu 3(1) v drugem stavku navedena sprememba, ki ne zadeva slovenske različice; in v odstavkih 2 in 3 se črtajo besede „s kvalificirano večino“;

(t) v členu 51 se v prvi alineji točke (a) beseda „odločb“ nadomesti z besedo „sklepov“.

STATUT ESCB IN ECB

11) Protokol o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke se spremeni na naslednji način:

(a) v preambuli se v prvi uvodni izjavi sklicevanje na člen 8 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicevanjem na člen 107(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije;

(b) poimenovanje poglavja I se nadomesti z naslednjim „EVROPSKI SISTEM CENTRALNIH BANK“;

(c) člen 1.1 se razdeli v dva pododstavka, sestavljena iz dveh delov. Prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim besedilom: „V skladu s členom 245a(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije Evropska centralna banka (ECB) in nacionalne centralne banke sestavljajo Evropski sistem centralnih bank (ESCB). ECB in nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro, sestavljajo Eurosistem.“; na začetku drugega pododstavka se besedilo „svoje naloge in dejavnosti opravljata“ nadomesti z besedilom „ESCB in ECB opravljata svoje naloge in dejavnosti ...“;

(d) člen 1.2 se črta;

(e) v členu 2 se besedilo „V skladu s členom 105(1) te pogodbe“ nadomesti z besedilom „V skladu s členom 105(1) in členom 245a(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije“; na koncu drugega stavka se črtata besedi „te pogodbe“ in se nadomestita z besedami „Pogodbe o Evropski uniji“. Na koncu tretjega stavka se črtata besedi „te pogodbe“ in se nadomestita z besedami „Pogodbe o delovanju Evropske unije“;

(f) v členu 3.1, se v drugi alineji besede „člena 111 Pogodbe“ nadomestijo z besedami „člena 188o omenjene pogodbe“;

(g) v členu 4(b) se črta beseda „ustreznim“;

(h) na začetku člena 9.1 se besedilo „v skladu s členom 107(2) te pogodbe“ nadomesti z besedilom „v skladu s členom 245a(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije“;

(i) člen 10 se spremeni na naslednji način:

(i) v členu 10.1 se na koncu doda besedilo „... držav članic, katerih valuta je euro.“;

- (ii) v členu 10.2 se v prvi alineji na koncu prvega stavka besedilo „držav članic, ki so uvedle euro“ nadomesti z besedilom „držav članic, katerih valuta je euro“; na koncu tretjega pododstavka se besede „na podlagi členov 10.3, 10.6 in 41.2“ nadomestijo z besedilom „na podlagi členov 10.3, 40.2 in 40.3“;
- (iii) člen 10.6 se črta;
- (j) v členu 11.2 se v prvem pododstavku besedilo „...vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad na priporočilo Sveta, ki se je predhodno posvetoval z Evropskim parlamentom in Svetom ECB, v medsebojnem soglasju imenujejo ...“ nadomesti z besedilom „... imenuje na priporočilo Sveta, ki se je predhodno posvetoval z Evropskim parlamentom in Svetom ECB, Evropski svet s kvalificirano večino“;
- (k) v členu 14.1 se črta besedilo „najpozneje do datuma ustanovitve ESCB“;
- (l) v členu 16 se v prvem stavku beseda „bankovcev“ nadomesti z besedo „eurobankovcev“;
- (m) v členu 18.1 se v prvi alineji besedilo „..., izraženih v valutah Skupnosti ali drugih valutah,“ nadomesti z besedilom „..., izraženih v eurih ali drugih valutah,“;
- (n) v členu 25.2 se besedilo „odločitvijo Sveta“ nadomesti z besedilom „predpisi Sveta“;
- (o) v členu 28.1 se na začetku stavka črta besedilo „..., ki postane operativen ob njeni ustanovitvi,“;
- (p) v členu 29.1 se uvodni pododstavek nadomesti z naslednjim besedilom: „Ključ za vpis kapitala Evropske centralne banke, ki je bil prvič določen leta 1998 ob ustanovitvi Evropskega sistema centralnih bank, se določi tako, da se vsaki nacionalni centralni banki dodeli ponder v tem ključu, ki je enak vsoti: ...“; drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim besedilom: „Odstotek se zaokroži navzgor ali navzdol na najbližji mnogokratnik 0,0001 odstotne točke.“;
- (q) v členu 32.2 se besedilo na začetku „Ob upoštevanju člena 32.3“ črta in besedilo v nadaljevanju glasi: „Višina denarnih prihodkov vsake nacionalne centralne banke je...“, v členu 32.3 pa se besedilo „po začetku tretje faze“ nadomesti z besedilom „po uvedbi eura“;
- (r) v členu 34.2 se črtajo prvi štirje pododstavki;
- (s) v členu 35.6 se v prvem stavku besedilo „... nalaga ta statut“ nadomesti z besedilom „... nalagata Pogodbi in ta statut“;
- (t) člen 37 se razveljavi, členi, ki mu sledijo, pa se temu ustrezno preštevilčijo;
- (u) člen 41, ki postane člen 40, se spremeni na naslednji način:
  - (i) v odstavku 41.1, ki postane odstavek 40.1, se besedilo „... spremeni Svet s kvalificirano večino na priporočilo...“ nadomesti z besedilom „... spremenita Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku na priporočilo ...“, zadnji stavek pa se črta;
  - (ii) vstavi se nov odstavek 40.2:

„40.2. Člen 10.2 se lahko spremeni s soglasnim sklepom Evropskega sveta na priporočilo Evropske centralne banke in po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo ali na priporočilo Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Evropsko centralno banko. Te spremembe začnejo veljati šele, ko jih potrdijo države članice v skladu s svojimi ustavnimi pravili.“; sedanji odstavek 41.2 pa postane odstavek 40.3;

- (v) v členu 42, ki postane člen 41, se črta besedilo „...“, takoj po določitvi datuma za začetek tretje faze ...“ in črtajo besede „s kvalificirano večino“;
- (w) v členih 43.1, 43.2 in 43.3, ki so postali členi 42.1, 42.2 in 42.3 se sklicevanje na člen 122 nadomesti s sklicevanjem na člen 116(a); v členu 43.3, ki postane člen 42.3, se črta sklicevanje na člena 34.2 in 50 in sklicevanje na člen 43.4, ki postane 42.4 se sklicevanje na člen 10.1 nadomesti s sklicevanjem na člen 10.2;
- (x) v členu 44, ki postane člen 43, se v prvem odstavku besedilo „naloge EMI“ nadomesti z besedilom „nekdanje naloge Evropskega monetarnega inštituta iz člena 118a(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije“, besedilo na koncu „v tretji fazi“ pa se nadomesti z besedilom „po uvedbi eura“; v drugem pododstavku se sklicevanje na člen 122 nadomesti s sklicevanjem na člen 117a;
- (y) v členu 47.3, ki postane člen 46.3, se besedilo „... glede na valute ali skupno valuto držav članic brez odstopanja ...“ nadomesti z besedilom „... glede na euro ...“;
- (z) člena 50 in 51 se razveljavita, členi, ki jima sledijo, pa se temu ustrezno preštevilčijo;
- (aa) v členu 52, ki postane člen 49, se za besedilom „Po nepreklicni določitvi deviznih tečajev ...“ vstavi besedilo „v skladu s členom 116(a)(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije“;
- (ab) v celotnem besedilu tega protokola se beseda „odločitev“ nadomesti z besedo „sklep“ v ustreznem sklonu.

STATUT EVROPSKE INVESTICIJSKE BANKE (EIB)

12) Protokol o Statutu Evropske investicijske banke se spremeni na naslednji način:

- (a) v celotnem Protokolu se sklicevanje na člene „te pogodbe“ nadomesti s sklicevanjem na člene „Pogodbe o delovanju Evropske unije“;
- (b) v preambuli se v zadnjem pododstavku besedilo „tej pogodbi“ nadomesti z besedilom „Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije“;
- (c) v členu 1 se črta drugi pododstavek;
- (d) v členu 3 se uvodni stavek nadomesti z besedilom „V skladu s členom 266 Pogodbe o delovanju Evropske unije so članice Banke države članice.“, seznam držav pa se črta;
- (e) v členu 4 se v odstavku 1 znesek kapitala Banke nadomesti z „164 808 169 000 EUR“, zneski, ki se nanašajo na naslednje države članice, pa se nadomestijo z naslednjimi zneski, medtem ko se drugi pododstavek črta:

Poljska	3 411 263 500	Bolgarija	290 917 500
Češka	1 258 785 500	Litva	249 617 500
Madžarska	1 190 868 500	Ciper	183 382 000
Romunija	863 514 500	Latvija	152 335 000
Slovaška	428 490 500	Estonija	117 640 000
Slovenija	397 815 000	Malta	69 804 000

(f) člen 5 se spremeni na naslednji način:

- (i) na koncu odstavka 2 se doda nov stavek: „Gotovinska vplačila se opravljajo izključno v eurih.“;
- (ii) v odstavku 3 se v prvem pododstavku črta besedilo „... do tistih, ki so ji dali posojila“, v drugem pododstavku pa se črta besedilo „... v valutah, ki jih Banka zahteva za izpolnitev teh obveznosti“;

(g) člena 6 in 7 se razveljavita, členi, ki jima sledijo, pa se temu ustrezno preštevilčijo;

(h) člen 9, ki postane člen 7, se spremeni na naslednji način:

- (i) v odstavku 2 se besedilo „...“, zlasti glede ciljev, ki si jih bo zastavila pri postopnem uresničevanju skupnega trga“ nadomesti z besedilom „v skladu s cilji Unije“;
- (ii) v odstavku 3 se besedilo točke (b) nadomesti z besedilom „(b) za namene člena 9(1) opredeli načela, ki veljajo za posle financiranja v okviru nalog Banke;“, besedilo točke (d) se nadomesti z besedilom „(d) v skladu s členom 16(1) odloča o odobritvi financiranja za naložbene posle, ki naj bi se v celoti ali delno izvedli izven ozemlja držav članic;“, v točki (g) se za besedo „izvaja“ vstavi beseda „druga“, besedilo „... iz členov 4, 7, 14, 17, 26 in 27“ pa se nadomesti z besedilom „...“, dodeljene s tem statutom“;

(i) člen 10, ki postane člen 8, se spremeni na naslednji način:

- (i) črta se tretji stavek;
- (ii) vstavita se nova pododstavka:

„Za kvalificirano večino je potrebnih osemnajst glasov in 68 % vpisanega kapitala.

Vzdržani glasovi navzočih ali zastopanih članov ne preprečujejo sprejetja odločitev, za katere se zahteva soglasje.“;

(j) člen 11, ki postane člen 9, se spremeni na naslednji način:

- (i) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim besedilom:

„1. Svet direktorjev odloča o odobritvi financiranja, zlasti v obliki posojil in jamstev ter najemanja posojil; določa obrestne mere za posojila ter provizije in druge dajatve. Na podlagi sklepa, sprejetega s kvalificirano večino, lahko nekatere svoje dodeljene pristojnosti prenese na upravni odbor. Določi podrobnosti in pogoje tega prenosa in nadzira njegovo izvajanje.

Svet direktorjev nadzoruje, da je Banka pravilno vodena; zagotavlja skladnost poslovanja Banke z določbami Pogodb in statutom ter s splošnimi direktivami, ki jih sprejema svet guvernerjev.“;

- (ii) v odstavku 2 se šesti pododstavek nadomesti z naslednjim besedilom:

„Ureditev glede udeležbe na sestankih sveta direktorjev ter določbe, ki se uporabljajo za namestnike in kooptirane strokovnjake, se opredelijo v poslovniku.“;

- (iii) v odstavku 5 se v drugem stavku črta beseda „soglasno“;
- (k) člen 13, ki postane člen 11, se spremeni na naslednji način:
- (i) v odstavku 3 se v drugem pododstavku besedilo „... odobranja posojil“ nadomesti z besedilom „... odobranja financiranja, zlasti v obliki posojil“;
  - (ii) v odstavku 4 se besedilo „... o prošnjah za posojila in jamstva ter o načrtovanem najemanju posojil“ nadomesti z besedilom „... o prošnjah za najem posojil ali odobritev financiranja, zlasti v obliki posojil in jamstev“;
  - (iii) v odstavku 7 se v prvem stavku besedilo „Uradniki in drugi uslužbenci Banke“ nadomesti z besedilom „zaposleni pri Banki“. Na koncu se doda naslednji stavek: „V poslovniku se določi organ, ki je pristojen za sprejemanje določb, ki se uporabljajo za zaposlene.“;
- (l) člen 14, ki postane člen 12, se spremeni na naslednji način:
- (i) v odstavku 1 se beseda „treh“ nadomesti z besedo „šestih“, besedilo „... vsako leto preveri pravilnost poslovanja in knjigovodstva Banke“ pa se nadomesti z besedilom „... preverja, ali delovanje Banke ustreza najboljšim praksam v bančništvu, in je odgovoren za revizijo poročil Banke“;
  - (ii) odstavek 2 se nadomesti s tremi novimi odstavki:
    - „2. Odbor iz odstavka 1 vsako leto preveri pravilnost poslovanja in knjigovodstva Banke. V ta namen preverja, ali je poslovanje Banke potekalo v skladu s formalnostmi in postopki, določenimi v tem statutu in poslovniku.
    - 3. Odbor iz odstavka 1 potrdi, da računovodski izkaz in drugi finančni podatki v letnem poročilu, ki ga pripravi svet direktorjev, kažejo resnično in pravo sliko o finančnem položaju Banke z vidika sredstev in obveznosti ter o rezultatih poslovanja in denarnih tokovih v zadevnem poslovnem letu.
    - 4. V poslovniku se opredeli, kako morajo biti člani odbora iz odstavka 1 usposobljeni, določijo pa se tudi pogoji njegovega delovanja.“;
- (m) v členu 15, ki postane člen 13, se besedilo „emisijske Banke“ nadomesti z besedilom „nacionalne centralne banke“;
- (n) člen 18, ki postane člen 16, se spremeni na naslednji način:
- (i) v odstavku 1 se v prvem pododstavku besedilo „... odobrava posojila“ nadomesti z besedilom „... odobrava financiranje, zlasti v obliki posojil in jamstev“; besedilo „investicijske projekte, ki se bodo izvajali“ se nadomesti z besedo „naložbe, ki se bodo izvajale“, črta pa se beseda „evropskem“; v drugem pododstavku se besedilo „... z odstopanjem, ki ga soglasno dovoli svet guvernerjev“ nadomesti z besedilom „... s sklepom, ki ga s kvalificirano večino sprejme svet guvernerjev“, besedilo „posojila za investicijske projekte“ pa se nadomesti z besedilom „financiranje za naložbe“, medtem ko se črta beseda „evropskega“;

- (ii) v odstavku 3 se beseda „projekt“ nadomesti z besedo „naložba“, na koncu pa se doda naslednji del stavka: „ali finančno moč dolžnika“, vstavi pa se tudi nov drugi pododstavek:

„Poleg tega svet direktorjev v skladu z načeli, ki jih določi svet guvernerjev na podlagi člena 7(3)(b), ter kadar tako zahteva izvajanje poslov po členu 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije, s kvalificirano večino določi pogoje za posle financiranja, ki izkazujejo poseben profil tveganja in tako štejejo kot posebne dejavnosti.“;

- (iii) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„5. Skupni znesek terjatev Banke iz odobrenih posojil in jamstev ne sme preseči 250 % vpisanega kapitala, rezerv, nerazporejenih rezervacij in presežka iz bilance uspeha. Ta skupni znesek se zmanjša za vsoto, enako znesku, ki ga je Banka vpisala kot kapitalsko udeležbo, ne glede na to, ali je bil vplačan ali ne.

Znesek, ki ga Banka plača za kapitalske udeležbe, nikoli ne sme preseči skupne vsote vplačanega vpisanega kapitala, nerazporejenih rezervacij in presežka iz bilance uspeha.

Za posebne dejavnosti Banke, o katerih odloča Svet guvernerjev in Svet direktorjev v skladu z odstavkom 3, velja izjema, po kateri je zanje v rezervi treba predvideti posebno razporeditev.

Ta odstavek se uporablja tudi za konsolidirane računovodske izkaze Banke.“

- (o) v členu 19, ki postane člen 17, se v odstavku 1 besedilo „... in provizije za jamstva“ nadomesti z besedilom „... ,provizije in druge dajatve“, za besedilom „kritje njenih stroškov in“ pa se vstavi besedilo „tveganj“; v odstavku 2 se beseda „projekta“ nadomesti z besedo „naložbe“;

- (p) člen 20, ki postane člen 18, se spremeni na naslednji način:

- (i) v uvodnem stavku se besedilo „Pri svojem posojilnem in jamstvenem poslovanju“ nadomesti z besedilom „Pri svojih poslih financiranja“;

- (ii) v odstavku 1 se v točki (a) beseda „projekt“ v vseh sklonih in številih nadomesti z besedo „naložbe“ v ustreznem sklonu in številu, besedilo „kjer se v primeru projektov, ki jih izvajajo podjetja iz proizvodnega sektorja,...“ se nadomesti z besedilom „kadar se pri naložbah podjetij iz proizvodnega sektorja...“, besedilo „v primeru drugih projektov“ se nadomesti z besedilom „pri drugih naložbah“, besedilo „v kateri se projekt izvaja“ pa se nadomesti z besedilom „v kateri poteka naložba“; v točki (b) se beseda „projekt“ nadomesti z besedo „naložba“;

- (iii) v odstavku 2 se vstavi nov drugi pododstavek:

„Vendar svet direktorjev v skladu z načeli, ki jih določi svet guvernerjev na podlagi člena 7(3)(b), ter kadar tako zahteva izvajanje poslov po členu 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije, s kvalificirano večino določi pogoje za kapitalsko udeležbo v gospodarskih družbah, kolikor je to – praviloma kot dopolnilo posojilu ali jamstvu – potrebno zaradi financiranja naložbe ali programa.“;

- (iv) v odstavku 6 se beseda „projektov“ nadomesti z besedo „naložb“, stavek pa se temu ustrezno slovnično prilagodi;

(v) doda se nov odstavek 7:

„7. Banka lahko v dopolnilo svoji posojilni dejavnosti pod pogoji, ki jih s kvalificirano večino in v skladu s tem statutom določi svet guvernerjev, zagotavlja storitve tehnične pomoči.“;

(q) člen 21, ki postane člen 19, se spremeni na naslednji način:

(i) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„1. Vsako podjetje ali oseba javnega ali zasebnega prava lahko Banko neposredno zaprosi za financiranje. Prav tako se prošnje lahko naslovijo na Banko bodisi prek Komisije ali države članice, na ozemlju katere bo naložba izvedena.“;

(ii) v odstavku 2 se beseda „projekt“ nadomesti z besedo „naložba“, stavek pa se temu ustrezno slovnično prilagodi;

(iii) v odstavku 3 se besedilo „o prošnjah za posojila in jamstva“ nadomesti z besedilom „o poslih financiranja“ in v odstavku 4 se v prvem stavku besedilo „prošnje za posojila in jamstva, ki so mu bile...“ nadomesti z besedilom „posli financiranja, ki so mu bili...“;

(iv) v odstavku 4 se v prvem stavku sklicevanje na člen 20 nadomesti s sklicevanjem na člena 18 in 20, preštevilčena 16 in 18, v drugem stavku se besedilo „odobritev posojila ali jamstva“ nadomesti z besedilom „posel financiranja“, besedilo „osnutek Pogodbe“ pa z besedilom „ustrezen predlog“; v zadnjem stavku se besedilo „posojila ali jamstva“ nadomesti z besedo „financiranja“;

(v) v odstavkih 5 in 6 se besedilo „posojilo ali jamstvo“ nadomesti z besedo „financiranje“ in v odstavku 7 se besedilo „posojila ali jamstva“ nadomesti z besedo „financiranja“;

(vi) doda se nov odstavek 8:

„8. V primeru, da je treba posel financiranja, povezan z odobreno naložbo, prestrukturirati zaradi zaščite pravic in interesov Banke, upravni odbor nemudoma sprejme nujne ukrepe, ki jih šteje za potrebne in o katerih mora takoj poročati svetu direktorjev.“;

(r) v členu 22, ki postane člen 20, se v odstavku 1 črta beseda „mednarodnih“, odstavek 2 pa se nadomesti z naslednjim besedilom:

„2. Banka si na trgih kapitala držav članic lahko sposoja v skladu s predpisi, ki se uporabljajo za te trge.

Pristojni organi države članice s posebno ureditvijo v smislu člena 116a(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije lahko temu nasprotujejo le, če obstaja nevarnost resnih motenj na trgu kapitala te države.“;

(s) v členu 23, ki postane člen 21, se v odstavku 1(b) črta besedilo „... ki jih izda sama ali njeni posojilojemalci“, v odstavku 3 pa se besedilo „z emisijsko Banko“ nadomesti z besedilom „z nacionalno centralno banko“;

(t) v členu 25, ki postane člen 23, se za besedilom „države članice“ v prvem stavku odstavka 1 in v odstavku 2 vstavi besedilo „...“, katere valuta ni euro“; v odstavku 1 se v prvem stavku črta besedilo „v valuto druge države članice“, v odstavku 3 se črta besedilo „v zlatu ali v konvertibilni valuti“, v odstavku 4 pa se beseda „projektov“ nadomesti z besedo „naložb“;

(u) v členu 26, ki postane člen 24, se črta besedilo „ali posebnih posojil“;

- (v) v členu 27, ki postane člen 25, se na koncu odstavka 2 doda stavek: „Svet guvernerjev skrbi za varstvo pravic zaposlenih.“;
- (w) v členu 29, ki postane člen 27, se v prvem odstavku na koncu doda besedilo „Evropske unije“ in še naslednji stavek: „Banka lahko v vsaki pogodbi predvidi arbitražo.“; v drugem odstavku se črta besedilo „ali predvidi postopek arbitraže“;
- (x) člen 30, ki postane člen 28, se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 28

1. Svet guvernerjev se lahko soglasno odloči ustanoviti hčerinske družbe ali druge subjekte, ki so finančno samostojne pravne osebe.
2. Svet guvernerjev soglasno sprejme statute teles iz odstavka 1. Statuti opredeljujejo predvsem njihove cilje, sestavo, kapital, članstvo, sedež, finančne vire, načine posredovanja in pravila o revidiranju kakor tudi njihove odnose z organi Banke.
3. Banka ima pravico sodelovati pri upravljanju teh teles in prispeva v njihov vpisani kapital do višine, ki jo soglasno določi svet guvernerjev.
4. Za telesa iz odstavka 1 tega člena, kolikor se zanje uporablja pravo Unije, za člane njihovih organov pri opravljanju njihovih nalog ter za njihove zaposlene se uporablja Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije pod enakimi pogoji kot za Banko.

Vendar pa se za tiste dividende, kapitalske donose ali druge oblike prihodkov iz takih teles, do katerih so upravičeni člani, razen Evropske unije in Banke, še naprej uporabljajo davčne določbe ustrezne zakonodaje.

5. Sodišče Evropske unije ima v mejah, določenih v nadaljevanju, pristojnost za odločanje v sporih glede ukrepov, ki jih sprejmejo organi telesa, za katero se uporablja pravo Unije. Postopek zoper te ukrepe lahko sproži vsak član takega telesa ali države članice pod pogoji iz člena 230 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
6. Svet guvernerjev lahko soglasno odloči, da se zaposlenim v telesih, za katera se uporablja pravo Unije, omogoči v skladu z ustreznimi internimi postopki dostop do sistemov, ki so skupni z Banko.“

PROTOKOL O DOLOČITVI SEDEŽEV

- 13) Protokol o določitvi sedežev institucij ter nekaterih organov in služb Evropskih skupnosti in Europol se spremeni na naslednji način:
  - (a) v naslovu Protokola se za besedo „organov“ vstavi besedi „..., uradov, agencij“, črta pa se besedilo „in Europol“;
  - (b) v preambuli se v prvem sklicevanju sklic na Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicem na Pogodbo o delovanju Evropske unije, črta pa se sklic na člen 77 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo; črta se drugo sklicevanje;

- (c) v točki (d) se črta navedba Sodišča prve stopnje, glagol pa se temu ustrezno prilagodi;
- (d) v točki (i) se črta navedba Evropskega monetarnega inštituta, glagol pa se temu ustrezno prilagodi.

PROTOKOL O PRIVILEGIJAH IN IMUNITETAH UNIJE

14) Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije se spremeni na naslednji način:

- (a) v preambuli se v prvi uvodni izjavi sklicevanje na člen 28 Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti nadomesti s sklicevanjem na člen 291 Pogodbe o delovanju Evropske unije in na člen 191 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, skrajšano ESAE, besedilo „te skupnosti in Evropska investicijska banka“ pa se nadomesti z besedilom „Evropska unija in ESAE“ in skladno s tem se spremenijo glagolske oblike;
- (b) člen 5 se razveljavi, členi, ki mu sledijo, pa se temu ustrezno preštevilčijo;
- (c) v členu 7, ki postane člen 6, se črta odstavek 2, odstavek 1 pa postane neoštevilčen;
- (d) v členu 13, ki postane člen 12, se na koncu prvega pododstavka besedilo „... v skladu s pogoji in postopki, ki jih določi Svet na predlog Komisije“ nadomesti z besedilom „... v skladu s pogoji in postopki, ki jih določita Evropski parlament in Svet z uredbami po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z zadevnimi institucijami“;
- (e) na začetku člena 15, ki postane člen 14, se besedilo „Svet na predlog Komisije soglasno določi ...“ nadomesti z besedilom „Evropski parlament in Svet z uredbami po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z zadevnimi institucijami določita ...“;
- (f) na začetku člena 16, ki postane člen 15, se besedilo „Svet na predlog Komisije določi...“ nadomesti z besedilom „Evropski parlament in Svet z uredbami po rednem zakonodajnem postopku določita...“;
- (g) v členu 21, ki postane člen 20, se besedi „sodnega tajnika“ nadomestita z besedama „sodne tajnike“ in črta besedilo „... ter za člane in sodnega tajnika Sodišča prve stopnje ...“;
- (h) v členu 23, ki postane člen 22, se črta zadnji odstavek;
- (i) na koncu se črta besedilo „V POTRDITEV TEGA so podpisani pooblaščenči podpisali ta protokol“, datum in seznam podpisnikov.

PROTOKOL O KONVERGENČNIH MERILIH

15) Protokol o konvergenčnih merilih iz člena 121 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se spremeni na naslednji način:

- (a) v naslovu Protokola se črta besedilo „iz člena 121 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti“;
- (b) v prvi uvodni izjavi se besedilo „... pri odločanju o prehodu v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije ...“ nadomesti z besedilom „... pri sprejemanju odločitev za prenehanje posebnih ureditev za države članice s posebno ureditvijo ...“;
- (c) v členu 3 se v drugem stavku besedilo „... glede na valuto druge države članice“ nadomesti z besedilom „... glede na euro“.

- (d) v členu 5 se črtata besedi „EMI oziroma“.

PROTOKOL O NEKATERIH DOLOČBAH, KI SE NANAŠAJO NA ZDRUŽENO KRALJESTVO

- 16) Protokol o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, se spremeni na naslednji način:

- (a) v celotnem protokolu se besedilo „... preiti v tretjo fazo“ ali „preiti v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije ...“ v vseh sklonih, nadomesti z besedilom „... sprejeti euro ...“ v ustreznem sklonu; besedilo „... preide v tretjo fazo ...“ se nadomesti z besedilom „... sprejme euro ...“; besedilo „... v tretji fazi ...“ se nadomesti z besedilom „... po uvedbi eura ...“;

- (b) v preambuli se vstavi nova druga uvodna izjava:

„OB DEJSTVU, da je vlada Združenega kraljestva 16. oktobra 1996 in 30. oktobra 1997 uradno obvestila Svet, da ne namerava sodelovati v tretji fazi ekonomske in monetarne unije,“;

- (c) v točki 1 se črtata prvi in tretji pododstavek;

- (d) besedilo točke 2 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„2. Za Združeno kraljestvo se, ob upoštevanju uradnega obvestila, ki ga je vlada Združenega kraljestva dala Svetu 16. oktobra 1996 in 30. oktobra 1997, uporabljajo odstavki 3 do 8 in 10.“;

- (e) točka 3 se črta, točke, ki sledijo, pa se temu ustrezno preštevilčijo;

- (f) točka 5, ki postane točka 4, se spremeni na naslednji način:

- (i) v prvem stavku se naštevanje členov nadomesti z besedilom „... člen 245a(2), razen njegovega prvega in zadnjega stavka, člen 245a(5), drugi odstavek člena 97b, člen 104(1), (9) in (11), člen 105(1) do (5), člen 106, členi 108, 109, 110 in 111a, člen 115c, člen 117a(3), člena 188o in 245b Pogodbe o delovanju Evropske unije ...“;

- (ii) vstavi se nov drugi stavek: „Člen 99(2) te pogodbe se ne uporablja za Združeno kraljestvo glede sprejetja delov širših ekonomsko-političnih smernic, ki se na splošno nanašajo na euroobmočje.“;

- (g) v točki 6, ki postane točka 5, se vstavi nov prvi pododstavek: „Združeno kraljestvo si prizadeva, da bi se izognilo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.“; v stavku, ki sledi, se črta „116(4)“;

- (h) v točki 7, ki postane točka 6, se prvi odstavek nadomesti z naslednjim besedilom: „6. Glasovalna pravica Združenega kraljestva za odločitve Sveta iz členov, navedenih v točki 4, in v primerih, iz prvega pododstavka člena 116(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije, miruje. V ta namen se uporabljata drugi in tretji pododstavek člena 116(4) navedene pogodbe.“;

- (i) v točki 9, ki postane točka 8, se v točki (a) besedilo „preide v to fazo“ nadomesti z besedilom „sprejme eura“;

- (j) v točki 10, ki postane točka 9, se besedilo uvodnega pododstavka nadomesti z naslednjim besedilom: „Združeno kraljestvo lahko kadar koli uradno sporoči svojo namero, da sprejme euro. V takem primeru velja naslednje: ...“ v točki a) se sklicevanje na člen 122(2) nadomesti s sklicevanjem na člen 117a (1) in (2);
- (k) na koncu točke 11, ki postane točka 10, se besedilo „... ne preide v tretjo fazo“ nadomesti z besedilom „... ne uvede eura“, in besedilo „na člena 101 in 116(3) te pogodbe“ se nadomesti z besedilom „na člen 101 te pogodbe...“.

PROTOKOL O NEKATERIH DOLOČBAH, KI SE NANAŠAJO NA DANSKO

17) Protokol o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Dansko, se spremeni na naslednji način:

- (a) v preambuli se črta prva uvodna izjava, v drugi uvodni izjavi, ki postane prva uvodna izjava, se besedilo „... pred dansko vključitvijo v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije,“ nadomesti z besedilom „..., preden se ta država odpove svoji posebni ureditvi,“, vstavi pa se nova druga uvodna izjava: „OB DEJSTVU, da je vlada Danske 3. novembra 1993 uradno obvestila Svet, da ne namerava sodelovati v tretji fazi ekonomske in monetarne unije,“;
- (b) točki 1 in 3 se črtata, druge točke pa se temu ustrezno preštevilčijo;
- (c) v točki 2, ki postane točka 1, se prvi stavek nadomesti z besedilom „Ob upoštevanju uradnega obvestila, ki ga je vlada Danske dala Svetu 3. novembra 1993, za Dansko velja posebna ureditev.“;
- (d) v točki 4, ki postane točka 2, se sklicevanje na člen 122(2) nadomesti s sklicevanjem na člen 117a Pogodbe o delovanju Evropske unije.

PROTOKOL O SCHENGENSKEM PRAVNEM REDU

18) Protokol o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije se spremeni na naslednji način:

- (a) v naslovu Protokola se besedilo „o vključitvi schengenskega pravnega reda v ...“ nadomesti z besedilom „o schengenskem pravnem redu, vključenem v ...“;
- (b) preambula se spremeni na naslednji način:
  - (i) v prvi uvodni izjavi se besedilo „... je cilj ...“ nadomesti z besedilom „so bile določbe schengenskega pravnega reda, ki ga sestavljajo ...“, besedilo, ki sledi se ustrezno slovnično prilagodi, zadnji del stavka „..., okrepiti evropsko povezovanje in zlasti omogočiti Evropski uniji, da se hitreje razvije v območje svobode, varnosti in pravice,“ pa se nadomesti z besedilom „... z Amsterdamsko pogodbo z dne 2. oktobra 1997 vključene v okvir Evropske unije,“;
  - (ii) druga uvodna izjava se nadomesti z naslednjim besedilom:

„V ŽELJI ohraniti schengenski pravni red, kot se je nadgrajeval od začetka veljavnosti Amsterdamske pogodbe, in ta pravni red nadgrajevati da bi prispeval k uresničevanju cilja nuditi državljanom Unije območje svobode, varnosti in pravice brez notranjih meja,“;
  - (iii) tretja uvodna izjava se črta;
  - (iv) v peti uvodni izjavi, ki postane četrta uvodna izjava, se besedilo „... nista pogodbenici niti podpisnici zgoraj omenjenih sporazumov ...“ nadomesti z besedilom „ne sodelujeta pri vseh določbah schengenskega pravnega reda ...“, na koncu pa se besedilo „..., da sprejmeta nekatere ali vse njihove določbe,“ nadomesti z besedilom „..., da sprejmeta v celoti ali le delno druge določbe tega pravnega reda,“;

- (v) v šesti uvodni izjavi, ki postane peta uvodna izjava, se črta besedilo na koncu stavka „...“, in da bi se te določbe morale uporabiti le kot zadnja možnost“;
  - (vi) v sedmi uvodni izjavi, ki postane šesta uvodna izjava, se besedilo na koncu stavka „...“, ki sta obe potrdili svojo namero, da se zavežeta zgoraj omenjenim določbam, na podlagi sporazuma, podpisanega v Luxembourg dne 19. decembra 1996“ nadomesti z besedilom „...“, ki ju skupaj z nordijskimi državami, članicami Evropske unije, zavezujejo določbe Nordijske unije potnih listin“;
- (c) v členu 1 se prvi stavek nadomesti z naslednjim besedilom:

„Kraljevina Belgija, Republika Bolgarija, Češka republika, Kraljevina Danska, Zvezna republika Nemčija, Republika Estonija, Helenska republika, Kraljevina Španija, Francoska republika, Italijanska republika, Republika Ciper, Republika Latvija, Republika Litva, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Republika Madžarska, Republika Malta, Kraljevina Nizozemska, Republika Avstrija, Republika Poljska, Portugalska republika, Romunija, Republika Slovenija, Slovaška republika, Republika Finska in Kraljevina Švedska so pooblaščen za izvajanje tesnejšega medsebojnega sodelovanja na področjih določb, ki jih določi Svet in sestavljajo ‚schengenski pravni red‘.“

- (d) člen 2 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 2

Schengenski pravni red se uporablja v državah članicah iz člena 1 brez poseganja v člen 3 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 ter člen 4 Akta o pristopu z dne 25. aprila 2005. Svet nadomesti izvršni odbor, ustanovljen s Schengenskimi sporazumi.“;

- (e) člen 3 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 3

Sodelovanje Danske pri sprejemanju ukrepov, ki pomenijo nadgradnjo schengenskega pravnega reda, ter izvajanje in uporabo teh ukrepov na Danskem, urejajo ustrezne določbe Protokola o stališču Danske.“;

- (f) v členu 4 se v prvem pododstavku črta besedilo „...“, ki ju schengenski pravni red ne zavezuje,“;
- (g) člen 5 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 5

1. Predloge in pobude na podlagi schengenskega pravnega reda urejajo ustrezne določbe Pogodb.

Če Irska ali Združeno kraljestvo v razumnem roku uradno pisno ne obvesti Sveta da se želi vključiti v sodelovanje, se šteje, da je bila odobritev iz člena 280d Pogodbe o delovanju Evropske unije dana državam članicam iz člena 1 ter Irski ali Združenemu kraljestvu, kadar se ena od obeh držav želi priključiti zadevnim področjem sodelovanja.

2. Če se šteje, da sta Irska ali Združeno kraljestvo poslala uradno obvestilo v skladu z odločitvijo iz člena 4, pa lahko ne glede na to uradno pisno obvestita Svet v roku treh mesecev, da ne želita sodelovati pri takšnem

predlogu ali pobudi. V takšnem primeru Irska ali Združeno kraljestvo ne sodelujeta pri njunem sprejemanju. Od tega uradnega obvestila je postopek za sprejetje ukrepa na podlagi schengenskega pravnega reda začasno prekinjen vse do zaključka postopka iz odstavka 3 oziroma 4, ali do umika uradnega obvestila kadar koli med postopkom.

3. Za državo članico, ki je poslala uradno obvestilo iz odstavka 2, se odločitev, ki jo je Svet sprejel v skladu s členom 4, preneha uporabljati od dne začetka veljavnosti predlaganega ukrepa, kolikor Svet to šteje za potrebno ter pod pogoji, ki jih Svet določi v sklepu, sprejetem s kvalificirano večino na predlog Komisije. Tak sklep se sprejme v skladu z naslednjimi merili: Svet si prizadeva, da v kar največji možni meri ohrani sodelovanje zadevne države članice, ne da bi bilo pri tem resno ogroženo delovanje različnih delov schengenskega pravnega reda v praksi in ob spoštovanju njihove povezanosti. Komisija predloži svoj predlog čimprej po uradnem obvestilu iz odstavka 2. Svet ukrepa v roku štirih mesecev od predložitve predloga Komisije, tudi po sklicu dveh zaporednih sej, če je to potrebno.

4. Če po izteku obdobja štirih mesecev Svet ne sprejme sklepa, lahko država članica nemudoma zahteva, da se zadeva predloži Evropskemu svetu. V takšnem primeru Evropski svet na predlog Komisije na svojem naslednjem zasedanju s kvalificirano večino sprejme sklep v skladu z merili iz odstavka 3.

5. Če do konca postopka iz odstavka 3 ali 4 Svet oziroma Evropski svet ne sprejme sklepa, začasna prekinitve postopka za sprejetje ukrepa na podlagi schengenskega pravnega reda, preneha. Če je ta ukrep sprejet naknadno, se za zadevno državo članico odločitev, ki jo je Svet sprejel v skladu s členom 4, preneha uporabljati z začetkom veljavnosti tega ukrepa, in sicer v obsegu in pod pogoji, ki jih določi Komisija, razen če država članica ne umakne svojega uradnega obvestila iz člena 2 pred sprejetjem ukrepa. Komisija odloči do dne tega sprejetja. Pri sprejemanju odločitve Komisija upošteva merila iz odstavka 3.“

- (h) v členu 6 se na koncu prvega stavka prvega odstavka črta besedilo „na podlagi sporazuma, podpisanega v Luxembourgju dne 19. decembra 1996“;
- (i) člen 7 se razveljavi, člen 8 pa postane člen „7“;
- (j) Priloga se razveljavi.

PROTOKOL O UPORABI ČLENA 22A ZA ZDRUŽENO KRALJESTVO IN IRSKO

19) Protokol o uporabi nekaterih vidikov člena 14 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za Združeno kraljestvo in Irsko se spremeni na naslednji način:

- (a) v naslovu Protokola se sklicevanje na Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicevanjem na Pogodbo o delovanju Evropske unije;
- (b) v členu 1 se v prvem odstavku v točki (a) besedilo „držav, ki so pogodbenice Sporazuma o ekonomskem gospodarskem prostoru“ nadomesti z besedilom „držav članic“;
- (c) v prvem in drugem odstavku člena 1 ter v členu 2 in v drugem odstavku člena 3 se sklicevanje na člen 14 nadomesti s sklicevanjem na člene 22a in 62 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

PROTOKOL O STALIŠČU ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN IRSKE GLEDE OBMOČJA SVOBODE, VARNOSTI IN PRAVICE

20) Protokol o stališču Združenega kraljestva in Irske se spremeni na naslednji način:

- (a) v naslovu Protokola se na koncu doda besedilo „glede območja svobode, varnosti in pravice“;
- (b) v preambuli se v drugem sklicevanju sklic na Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicem na Pogodbo o delovanju Evropske unije;
- (c) v členu 1 se v prvem stavku besedilo „... v skladu z naslovom IV Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti“ nadomesti z besedilom „... v skladu z naslovom IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije“; drugi stavek se črta, doda pa se naslednji odstavek:

„Za namene tega člena se kvalificirana večina določi v skladu s členom 205(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije.“;

- (d) v členu 2 se v prvem stavku besedilo „... določbe naslova IV Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti“ nadomesti z besedilom „... določbe naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije“; v tretjem stavku se besedilo „... pravni red Skupnosti“ nadomesti z besedilom „pravni red Skupnosti ali pravni red Unije“;
- (e) v členu 3 se odstavek 1 spremeni na naslednji način:

- (i) v prvem pododstavku se v prvem stavku besedilo „... v skladu z naslovom IV Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti“ nadomesti z besedilom „... v skladu z naslovom IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije“; drugi stavek pa se črta;

- (ii) za drugim pododstavkom se dodata dva nova pododstavka:

„Z ukrepi, sprejetimi na podlagi člena 61c Pogodbe o delovanju Evropske unije, se določijo pogoji za udeležbo Združenega kraljestva in Irske pri ocenjevanju v zvezi s področji, ki jih ureja naslov IV tretjega dela navedene pogodbe.

Za namene tega člena se kvalificirana večina določi v skladu s členom 205(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije.“;

- (f) v členih 4, 5 in 6 se besedilo „... naslova IV Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti“ nadomesti z besedilom „... naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije“;
- (g) v členu 4 se v drugem stavku sklicevanje na člen 11(3) nadomesti s sklicevanjem na člen 280f(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- (h) vstavi se nov člen 4a:

„Člen 4a

1. Določbe tega protokola se uporabljajo za Združeno kraljestvo in Irsko tudi v primeru ukrepov, ki se predlagajo ali sprejmejo v skladu z naslovom IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije in spreminjajo obstoječ ukrep, ki ju zavezuje.

2. Vendar pa lahko Svet v primerih, ko na predlog Komisije ugotovi, da zaradi nesodelovanja Združenega kraljestva ali Irske pri spremenjeni različici obstoječega ukrepa uporaba tega ukrepa za druge države članice ali

Unijo ni več mogoča, pozove zadevno državo, naj pošlje uradno obvestilo v skladu s členom 3 oziroma 4. Za namene člena 3 začne teči dodaten rok dveh mesecev od datuma takšne ugotovitve Sveta.

Če Združeno kraljestvo ali Irska po izteku zadevnega roka dveh mesecev od ugotovitve Sveta ne pošljeta uradnega obvestila v skladu s členom 3 oziroma členom 4, obstoječi ukrep zanju ni več zavezujoč oziroma se zanju ne uporablja, razen če zadevna država članica ni poslala uradnega obvestila v skladu s členom 4 pred začetkom veljavnosti ukrepa o spremembi. Ta določba začne učinkovati z začetkom veljavnosti ukrepa o spremembi oziroma z iztekom roka dveh mesecev, kar nastopi pozneje.

Za namene tega odstavka, Svet, po poglobljeni razpravi o zadevi odloča s kvalificirano večino svojih članov, ki predstavljajo države članice, ki sodelujejo ali so sodelovale pri sprejetju ukrepa o spremembi. Kvalificirana večina v Svetu je opredeljena v členu 205(3)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

3. Svet lahko s kvalificirano večino na predlog Komisije določi, da Združeno kraljestvo ali Irska nosita morebitne neposredne finančne posledice, ki bi nujno in neizogibno nastale zaradi prenehanja njenega sodelovanja pri obstoječem ukrepu.

4. Ta člen ne posega v člen 4.“;

- (i) na koncu člena 5 se doda naslednji del stavka: „..., razen če vsi člani Sveta po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno ne odločijo drugače.“;
- (j) v členu 6 se besedilo „... ustrezne določbe omenjene pogodbe, vključno s členom 68“ nadomesti z besedilom „... ustrezne določbe pogodb“;
- (k) doda se nov člen 6a:

„Člen 6a

Pravila določena na podlagi člena 16b Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v državah članicah pri opravljanju dejavnosti s področja uporabe poglavij 4 ali 5 naslova IV tretjega dela navedene pogodbe, ne zavezujejo Združenega kraljestva ali Irske, če ju ne zavezujejo pravila Unije, ki urejajo oblike pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah ali policijskega sodelovanja, v okviru katerih je treba upoštevati določbe, sprejete na podlagi člena 16b.“

- (l) v členu 7 se besedilo „Člena 3 in 4 ne posegata“ nadomesti z besedilom „Členi 3, 4 in 4a ne posegajo“, besedilo „Protokol o vključitvi schengenskega pravnega reda v ...“ pa se nadomesti z besedilom „Protokol o schengenskem pravnem redu, vključenem v ...“;
- (m) v členu 8 se črta beseda „predsednika“;
- (n) doda se naslednji člen 9:

„Člen 9

V primeru Irske se ta protokol ne uporablja za člen 61h Pogodbe o delovanju Evropske unije.“.

PROTOKOL O STALIŠČU DANSKE

21) Protokol o stališču Danske se spremeni na naslednji način:

(a) preambula se spremeni na naslednji način:

(i) za drugo uvodno izjavo se vstavijo tri nove uvodne izjave:

„OB ZAVEDANJU dejstva, da bo nadaljevanje pravnega režima, ki izhaja iz sklepa iz Edinburgha, v okviru Pogodb občutno omejilo sodelovanje Danske na pomembnih področjih sodelovanja Unije in da je v interesu Unije, da zagotovi celovitost pravnega reda na območju svobode, varnosti in pravice,

V ŽELJI, da bi zato oblikovali pravni okvir, ki bo Danski omogočal sodelovanje pri sprejemanju ukrepov, predlaganih na podlagi naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, in ob pozdravljanju namere Danske, da kadar je mogoče izkoristi to možnost v skladu s svojimi ustavnimi določbami,

OB UPOŠTEVANJU, da Danska ne bo preprečevala drugim državam članicam nadaljnjega razvoja njihovega sodelovanja glede ukrepov, ki niso zavezujoči za Dansko,“;

(ii) v predzadnji uvodni izjavi se besedilo „... Protokol o vključitvi schengenskega pravnega reda v ...“ nadomesti z besedilom „... Protokol o schengenskem pravnem redu, vključenem v ...“;

(b) v prvem stavku člena 1 in v prvem stavku člena 2 se besedilo „... naslova IV Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti“ nadomesti z besedilom „... naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije“;

(c) v členu 1 se v prvem odstavku črta drugi stavek, doda pa se nov odstavek:

„Za namene tega člena se kvalificirana večina določi v skladu s členom 205(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije.“;

(d) člen 2 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 2

Za Dansko niso zavezujoče niti se zanj ne uporabljajo določbe naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, ukrepi, sprejeti na podlagi na podlagi navedenega naslova, določbe mednarodnih sporazumov, ki jih je Unija sklenila na podlagi navedenega naslova, niti odločbe Sodišča Evropske unije glede razlage takšnih določb ali ukrepov oziroma ukrepov, ki so bili spremenjeni ali se lahko spremenijo na podlagi navedenega naslova. Takšne določbe, ukrepi ali sklepi v ničemer ne vplivajo na pristojnosti, pravice in obveznosti Danske. Prav tako te določbe, ukrepi ali odločbe, kolikor se uporabljajo za Dansko, v ničemer ne vplivajo na pravni red Skupnosti in Unije niti niso sestavni del prava Unije. Zlasti akti Unije na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, sprejeti pred začetkom veljavnosti Pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, in ki so spremenjeni, so za Dansko zavezujoči v nespremenjeni obliki in se zanj uporabljajo prav takšni.“;

- (e) vstavi se nov člen 2a:

„Člen 2a

Člen 2 tega protokola se uporablja tudi glede pravil, ki so določena na podlagi člena Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v državah 16b članicah pri opravljanju dejavnosti s področja uporabe poglavij 4 ali 5 naslova IV tretjega dela navedene pogodbe.“;

- (f) člen 4 postane člen 6;

- (g) člen 5, ki postane člen 4, se spremeni na naslednji način:

- (i) v celotnem členu se beseda „sklep“ nadomesti z besedo „ukrep“;
- (ii) v odstavku 1 se besedilo „... v skladu z določbami naslova IV Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti“ nadomesti z besedilom „... in ki izhaja iz tega dela Protokola“, besedilo „... državami članicami, navedenimi v členu 1 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije, pa tudi Irsko ali Združenim kraljestvom, če sta ti dve državi članici vključeni v zadevna področja sodelovanja.“ pa se nadomesti z besedilom „... državami članicami, ki jih ukrep zavezuje.“;
- (iii) v odstavku 2 se besedilo „... države članice, ki so navedene v členu 1 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije, preučile ...“ pa se nadomesti z besedilom „... države članice, ki jih ta ukrep zavezuje, in Danska preučijo ...“;

- (h) člen 6, ki postane člen 5, se spremeni na naslednji način:

- (i) v prvem stavku se besedilo „... na področju iz členov 13(1) in 17 Pogodbe o Evropski uniji“ nadomesti z besedilom „... na podlagi člena 13(1) in člena 28a in 28b do 28e Pogodbe o delovanju Evropske unije“, črta pa se zadnji del stavka „..., ne bo pa preprečevala razvoja tesnejšega sodelovanja med državami članicami na tem področju“;
- (ii) doda se nov tretji stavek: „Danska ne bo nasprotovala drugim državam članicam, da še naprej razvijajo njihovo sodelovanje na tem področju.“;
- (iii) na koncu novega četrtega stavka se doda nov zadnji del stavka „..., in tudi ni zavezana Uniji dajati na razpolago svoje vojaške zmogljivosti.“;
- (iv) dodata se nova pododstavka:

„Soglasje članov Sveta, razen predstavnika danske vlade, je potrebno za tiste sklepe Sveta, za katere je potrebno soglasje.

Za namene tega člena se kvalificirana večina določi v skladu s členom 205(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije.“;

- (i) za naslovom „DEL III“ se vstavi člen 6, z besedilom člena 4;

- (j) pred členom 7 se vstavi naslov „DEL IV“;
- (k) vstavi se nov člen 8:

„Člen 8

1. Danska lahko kadar koli in brez poseganja v člen 7 v skladu s svojimi ustavnimi določbami uradno obvesti druge države članice, da postanejo s prvim dnevom v mesecu po uradnem obvestilu, določbe priloge del I tega protokola. V takem primeru se členi 5 do 8 tega protokola ustrezno preštevilčijo.
  2. Šest mesecev od začetka učinkovanja uradnega obvestila iz odstavka 1 celoten schengenski pravni red in ukrepi, ki so bili sprejeti kot nadgrajevanje tega pravnega reda, ki so bili do takrat zavezujoči za Dansko kot mednarodnopravna obveznost, postanejo del prava Unije.“
- (l) Protokolu se doda naslednja priloga:

„PRILOGA

Člen 1

V skladu s členom 3 te priloge Danska ne sodeluje pri sprejemanju ukrepov Sveta, predlaganih na podlagi naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije. Soglasje članov Sveta, razen predstavnika danske vlade, je potrebno za tiste sklepe Sveta, za katere je potrebno soglasje.

Za namene tega člena se kvalificirana večina opredeli v skladu s členom 205(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 2

Na podlagi člena 1 in ob upoštevanju členov 3, 4 in 8 za Dansko niso zavezujoče niti se zanjo ne uporabljajo določbe naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, ukrepi, sprejeti na podlagi navedenega naslova, določbe mednarodnih sporazumov, ki jih je Unija sklenila na podlagi navedenega poglavja, niti odločbe Sodišča Evropske unije glede razlage takšnih določb ali ukrepov. Te določbe, ukrepi ali odločbe v ničemer ne vplivajo na pristojnosti, pravice in obveznosti Danske. Prav tako te določbe, ukrepi ali odločbe, kolikor se uporabljajo za Dansko, v ničemer ne vplivajo na pravni red Skupnosti in Unije niti niso sestavni del prava Unije.

Člen 3

1. Danska lahko v treh mesecih po predstavitvi predloga ali pobude Svetu na podlagi naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije pisno uradno obvesti predsednika Sveta, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi predlaganega ukrepa, kar se ji nato tudi dovoli.
2. Če ob sodelovanju Danske ukrepa iz odstavka 1 ni mogoče sprejeti v razumnem roku, lahko Svet sprejme ukrep iz odstavka 1 v skladu s členom 1 brez sodelovanja Danske. V tem primeru se uporabi člen 2.

Člen 4

Danska lahko kadar koli po sprejetju ukrepa na podlagi naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije uradno obvesti Svet in Komisijo o svoji nameri, da želi sprejeti ta ukrep. V tem primeru se smiselno uporabi postopek iz člena 280f(1) navedene pogodbe.

Člen 5

1. Določbe tega protokola se uporabljajo za Dansko pri ukrepih, ki se predlagajo ali sprejmejo v skladu s tretjim delom naslova IV Pogodbe o delovanju Evropske unije in ki spreminjajo obstoječ ukrep, ki jo zavezuje.

2. Vendar pa lahko Svet v primerih, ko na predlog Komisije ugotovi, da zaradi nesodelovanja Danske pri spremenjeni različici obstoječega ukrepa uporaba tega ukrepa za druge države članice ali Unijo ni več mogoča, pozove Dansko, naj pošlje uradno obvestilo v skladu s členom 3 oziroma 4. Za namene člena 3 začne teči dodaten rok dveh mesecev od datuma takšne ugotovitve Sveta.

Če po izteku zadevnega roka dveh mesecev od ugotovitve Sveta Danska ne pošlje uradnega obvestila v skladu s členom 3 oziroma členom 4, obstoječi ukrep zanj ni več zavezujoč oziroma se zanj ne uporablja, razen če ni poslala uradnega obvestila v skladu s členom 4 pred začetkom veljavnosti ukrepa o spremembi. Ta določba začne učinkovati z začetkom veljavnosti ukrepa o spremembi oziroma z iztekom roka dveh mesecev, kar je pozneje.

Za namene tega odstavka Svet po poglobljeni razpravi o zadevi odloča s kvalificirano večino svojih članov, ki predstavljajo države članice, ki sodelujejo ali so sodelovale pri sprejetju ukrepa o spremembi. Kvalificirana večina v Svetu se opredeli v skladu s členom 205(3)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

3. Svet lahko s kvalificirano večino na predlog Komisije določi, da Danska nosi morebitne neposredne finančne posledice, ki bi nujno in neizogibno nastale zaradi prenehanja njenega sodelovanja pri obstoječem ukrepu.

4. Ta člen ne posega v člen 4.

Člen 6

1. Uradno obvestilo iz člena 4 se predloži najpozneje šest mesecev po končnem sprejetju ukrepa o nadgradnji schengenskega pravnega reda.

Če Danska uradnega obvestila glede ukrepa, ki nadgrajuje schengenski pravni red, ne predloži v skladu s členoma 3 in 4 te priloge, države članice, za katere je tak ukrep zavezujoč, in Danska preučijo ukrepe, ki jih je treba sprejeti.

2. Uradno obvestilo na podlagi členov 3 te priloge, ki se nanaša na ukrepe o nadgradnji schengenskega pravnega reda, se šteje za nepreklicno uradno obvestilo na podlagi člena 3 te priloge glede na vse druge predloge ali pobude, namenjene za nadgradnjo tega ukrepa, kolikor tak predlog ali pobuda nadgrajuje schengenski pravni red.

Člen 7

Pravila, ki so določena na podlagi člena 16b Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v državah članicah pri opravljanju dejavnosti s področja uporabe poglavij 4 ali 5 naslova IV tretjega dela

navedene pogodbe, Danske ne zavezujejo, če je ne zavezujejo pravila Unije o tistih oblikah pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah ali policijskega sodelovanja, v okviru katerih je treba upoštevati predpise, sprejete na podlagi člena 16b.

Člen 8

Če je v primerih iz tega dela ukrep, ki ga Svet sprejme na podlagi naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, za Dansko zavezujoč, se v zvezi z zadevnim ukrepom zanjo uporabljajo ustrezne določbe navedene pogodbe.

Člen 9

Če ukrep, sprejet na podlagi naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, za Dansko ni zavezujoč, ne nosi nobenih finančnih posledic tega ukrepa, razen stroškov, ki nastanejo pri poslovanju institucij, razen če Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno ne odloči drugače.“

PROTOKOL O AZILU ZA DRŽAVLJANE UNIJE

22) Protokol o azilu za državljane držav članic Evropske unije se spremeni na naslednji način:

(a) preambula se spremeni na naslednji način:

(i) prva uvodna izjava se nadomesti z naslednjim:

„KER Unija v skladu s členom 6(1) Pogodbe o Evropski uniji priznava pravice, svoboščine in načela iz Listine o temeljnih pravicah,“;

(ii) vstavi se nova druga uvodna izjava:

„KER so v skladu s členom 6(3) Pogodbe o Evropski uniji temeljne pravice, kakršne zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot splošna načela sestavni del prava Unije,“;

(iii) v drugi uvodni izjavi, ki je postala tretja uvodna izjava, se sklicevanje na člen 6(2) nadomesti s sklicevanjem na člen 6(1) in (3);

(iv) v tretji uvodni izjavi, ki je postala četrta uvodna izjava, se sklicevanje na člen 6 (1) nadomesti s sklicevanjem na člen 1a;

(v) v tretji in četrti uvodni izjavi, ki postaneta četrta in peta uvodna izjava, se beseda „načela“ nadomesti z besedo „vrednote“; v četrti uvodni izjavi, ki je postala peta uvodna izjava, se sklicevanje na člen 309 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicevanjem na člen 7 Pogodbe o Evropski uniji;

(vi) v peti uvodni izjavi, ki je postala šesta uvodna izjava, se sklicevanje na Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicevanjem na Pogodbo o delovanju Evropske unije;

(vii) sedma uvodna izjava, ki postane osma uvodna izjava, se črta;

(b) edini člen se spremeni na naslednji način:

(i) v točki (b) se za besedo „... Svet“ vstavi besedilo „ali, kjer je to primerno, Evropski svet“, na koncu pa se doda besedilo „... glede države članice, katere državljani je prosilec“;

(ii) besedilo točke c) se nadomesti z naslednjim:

„c) če je Svet sprejel sklep v skladu s členom 7(1) Pogodbe o Evropski uniji glede države članice, katere državljani je prosilec, ali če je Evropski svet sprejel sklep v skladu s členom 7(2) navedene pogodbe glede države članice, katere državljani je prosilec“.

PROTOKOL O EKONOMSKI, SOCIALNI IN TERITORIALNI KOHEZIJ

23) Protokol o ekonomski in socialni koheziji se spremeni na naslednji način:

(a) v celotnem protokolu se besedilo „ekonomska in socialna kohezija“ v vseh sklonih nadomesti z besedilom „ekonomska, socialna in teritorialna kohezija“ v ustreznem sklonu;

(b) preambula se spremeni na naslednji način:

(i) prva, druga, peta, šesta in štirinajsta uvodna izjava se črtajo;

(ii) vstavi se nova prva uvodna izjava:

„OB UPOŠTEVANJU, da člen 2 Pogodbe o Evropski uniji med drugimi cilji vključuje cilj spodbujati ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo in solidarnost med državami članicami ter da je v točki (c) člena 2c(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ekonomska, socialna in teritorialna kohezija našeta med področji deljene pristoynosti Unije,“;

(iii) četrta uvodna izjava, ki postane tretja uvodna izjava, se nadomesti z naslednjim besedilom:

„OB SKLICEVANJU na to, da člen 161 Pogodbe o delovanju Evropske unije predvideva ustanovitev Kohezijskega sklada,“;

(iv) v enajsti uvodni izjavi, ki postane osma uvodna izjava, se črta besedilo „...“, ter poudarjajo pomen vključitve ekonomske in socialne kohezije v člena 2 in 3 te pogodbe“;

(v) v petnajsti uvodni izjavi, ki postane enajsta uvodna izjava, se črta besedilo „...“, ustanovljen do 31. decembra 1993, ...“.

(vi) v zadnji uvodni izjavi se sklicevanje na Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicevanjem na Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o delovanju Evropske unije.

DRUGI PROTOKOLI

24) V Protokolu o postopku v zvezi s čezmernim primankljajem se v prvi uvodni izjavi preambule

sklicevanje na Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicevanjem na Pogodbo o delovanju Evropske unije.

25) V Protokolu o Franciji se besedilo „... na svojih čezmorskih ozemljih ...“ nadomesti z besedilom „... na Novi Kaledoniji, v Francoski Polineziji ter na otokih Wallis in Futuna ...“.

- 26) V Protokolu o zunanjih odnosih držav članic glede prehoda zunanjih meja, se sklicevanje na člen 62(2)(a) naslova IV Pogodbe nadomesti s sklicevanjem na člen 62(2)(b) Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- 27) V Protokolu o členu 17 Pogodbe o Evropski uniji se črta del stavka „... v enem letu po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe ...“.
- 28) V Protokolu o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah, se v drugem pododstavku besede „ki so priložene Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti“ nadomestijo z besedami „ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije“.
- 29) V Protokolu o uvozu naftnih proizvodov, rafiniranih na Nizozemskih Antilih, se v členu 3(3) v drugem stavku črta besedilo „... z odločitvijo, ki jo sprejme s kvalificirano večino“.
- 30) Protokol o členu 141 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se spremeni na naslednji način:
- (a) v naslovu Protokola se sklic na Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti nadomesti s sklicem na Pogodbo o delovanju Evropske unije;
  - (b) v edini določbi se za navedbo člena 141 vstavi besedilo „Pogodbe o delovanju Evropske unije“.
- 31) V Protokolu o posebni ureditvi za Grenlandijo se črta člen 2 in besede „Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti“ se nadomestijo z besedami „Pogodbe o delovanju Evropske unije“.
- 32) Protokol, ki je priloga k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbam o ustanovitvi Evropskih skupnosti, se spremeni na naslednji način:
- (a) besedilo naslova Protokola se nadomesti z naslednjim besedilom naslova „Protokol o členu 40.3.3 irske ustave“;
  - (b) besedilo „Nobena določba Pogodbe o Evropski uniji ali Pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti ...“ se nadomesti z besedilom „Nobena določba Pogodb ali Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ...“.
- 33) Protokol o finančnih posledicah izteka Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo ter o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo se spremeni na naslednji način:
- (a) v preambuli se prvi dve uvodni izjavi nadomestita z novo prvo uvodno izjavo:

„OB SKLICEVANJU na to, da so bila vsa sredstva in obveznosti Evropske skupnosti za premog in jeklo, obstoječa na dan 23. julija 2002, prenesena na Evropsko skupnost 24. julija 2002,“;
  - (b) v členu 1 se črta odstavek 1, naslednja dva odstavka pa se temu ustrezno preštevilčita;
  - (c) člen 2 se razdeli v dva odstavka, pri čemer se prvi odstavek zaključi z besedilom „..., vključno z bistvenimi načeli.“ Ta člen se še dodatno spremeni na naslednji način:
    - (i) v prvem odstavku se besedilo „na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno“ nadomesti z besedilom „po posebnem zakonodajnem postopku in po odobritvi Evropskega parlamenta“;

- (ii) v drugem odstavku se besedilo „in ustreznimi postopki odločanja, zlasti zaradi sprejetja večletnih finančnih smernic ...“ nadomesti z besedilom „Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom sprejme ukrepe, s katerimi določi večletne finančne smernice ...“;

(d) člen 4 se razveljavi.

Člen 2

1. Členi Protokola o Statutu evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, Protokola o Statutu Evropske investicijske banke in Protokola o privilegijih in imunitetah Evropske unije, kakor so bili spremenjeni s to pogodbo, se preštevilčijo v skladu s preglednicami preštevilčenja iz priloge k temu protokolu. Medsebojna sklicevanja v teh protokolih na člene omenjenih protokolov se prilagodijo skladno z omenjenimi preglednicami.

2. Sklicevanja na uvodne izjave protokolov iz prve točke člena 1 ali na člene omenjenih protokolov, vključno z odstavki in pododstavki, kakor so bili preštevilčeni ali prestavljeni s tem protokolom in ki so vsebovani v drugih protokolih ali aktih primarne zakonodaje se prilagodijo v skladu s tem protokolom. Te prilagoditve se nanašajo tudi, glede na primer, primere, ko je zadevna določba razveljavljena.

3. Sklicevanja na uvodne izjave in člene, vključno z odstavki in pododstavki protokolov iz prve točke člena 1, kakor so bili spremenjeni z določbami tega protokola in ki so vsebovani v drugih instrumentih ali aktih se razumejo kot sklicevanja na uvodne izjave in člene, vključno z odstavki ali pododstavki omenjenih protokolov kakor so bili preštevilčeni ali prestavljeni v skladu s tem protokolom.

PRILOGA

**PREGLEDNICA PREŠTEVILČENJA IZ ČLENA 2 PROTOKOLA (ŠT. 1), KI SPREMINJA
PROTOKOLE, PRILOŽENE POGODBI O EVROPSKI UNIJI, POGODBI O USTANOVITVI
EVROPSKE SKUPNOSTI IN/ALI POGODBI O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI
ZA ATOMSKO ENERGIJO**

A. PROTOKOL O STATUTU SISTEMA EVROPSKIH CENTRALNIH BANK IN EVROPSKE
CENTRALNE BANKE

Prejšnje številčenje protokola	Novo številčenje protokola
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člen 3	Člen 3
Člen 4	Člen 4
Člen 5	Člen 5
Člen 6	Člen 6
Člen 7	Člen 7
Člen 8	Člen 8
Člen 9	Člen 9
Člen 10	Člen 10
Člen 11	Člen 11
Člen 12	Člen 12
Člen 13	Člen 13
Člen 14	Člen 14
Člen 15	Člen 15
Člen 16	Člen 16
Člen 17	Člen 17
Člen 18	Člen 18
Člen 19	Člen 19
Člen 20	Člen 20
Člen 21	Člen 21
Člen 22	Člen 22
Člen 23	Člen 23
Člen 24	Člen 24

Prejšnje številčenje protokola	Novo številčenje protokola
Člen 25	Člen 25
Člen 26	Člen 26
Člen 27	Člen 27
Člen 28	Člen 28
Člen 29	Člen 29
Člen 30	Člen 30
Člen 31	Člen 31
Člen 32	Člen 32
Člen 33	Člen 33
Člen 34	Člen 34
Člen 35	Člen 35
Člen 36	Člen 36
Člen 37 (razveljavljen)	
Člen 38	Člen 37
Člen 39	Člen 38
Člen 40	Člen 39
Člen 41	Člen 40
Člen 42	Člen 41
Člen 43	Člen 42
Člen 44	Člen 43
Člen 45	Člen 44
Člen 46	Člen 45
Člen 47	Člen 46
Člen 48	Člen 47
Člen 49	Člen 48
Člen 50 (razveljavljen)	
Člen 51 (razveljavljen)	
Člen 52	Člen 49
Člen 53	Člen 50

B. PROTOKOL O STATUTU EVROPSKE INVESTICIJSKE BANKE

Prejšnje številčenje protokola	Novo številčenje protokola
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člen 3	Člen 3
Člen 4	Člen 4
Člen 5	Člen 5
Člen 6 (razveljavljen)	
Člen 7 (razveljavljen)	
Člen 8	Člen 6
Člen 9	Člen 7
Člen 10	Člen 8
Člen 11	Člen 9
Člen 12	Člen 10
Člen 13	Člen 11
Člen 14	Člen 12
Člen 15	Člen 13
Člen 16	Člen 14
Člen 17	Člen 15
Člen 18	Člen 16
Člen 19	Člen 17
Člen 20	Člen 18
Člen 21	Člen 19
Člen 22	Člen 20
Člen 23	Člen 21
Člen 24	Člen 22
Člen 25	Člen 23
Člen 26	Člen 24
Člen 27	Člen 25
Člen 28	Člen 26
Člen 29	Člen 27
Člen 30	Člen 28

C. PROTOKOL O PRIVILEGIJAH IN IMUNITETAH EVROPSKE UNIJE

Prejšnje številčenje protokola	Novo številčenje protokola
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člen 3	Člen 3
Člen 4	Člen 4
Člen 5 (razveljavljen)	
Člen 6	Člen 5
Člen 7	Člen 6
Člen 8	Člen 7
Člen 9	Člen 8
Člen 10	Člen 9
Člen 11	Člen 10
Člen 12	Člen 11
Člen 13	Člen 12
Člen 14	Člen 13
Člen 15	Člen 14
Člen 16	Člen 15
Člen 17	Člen 16
Člen 18	Člen 17
Člen 19	Člen 18
Člen 20	Člen 19
Člen 21	Člen 20
Člen 22	Člen 21
Člen 23	Člen 22

PROTOKOL (št. 2)
**O SPREMEMBAH POGODBE O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO
ENERGIJO**

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB ZAVEDANJU potrebe, da morajo določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ostati v polni veljavi,

V ŽELJI prilagoditi to pogodbo novim pravilom, ki sta jih vzpostavili Pogodba o Evropski uniji in Pogodba o delovanju Evropske unije, zlasti na institucionalnem in finančnem področju –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Lizbonski pogodbi, in spreminjajo Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo na naslednji način:

Člen 1

Ta protokol spreminja Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljevanju „Pogodba o ESAE“) v različici, ki velja na dan začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe.

Člen 2

Naslov naslova III Pogodbe o ESAE „Institucionalne določbe“ se nadomesti z naslovom „Institucionalne in finančne določbe“.

Člen 3

Na začetku naslova III Pogodbe o ESAE se vstavi novo poglavje:

„POGLAVJE I

**UPORABA NEKATERIH DOLOČB POGODBE O EVROPSKI UNIJI IN POGODBE O DELOVANJU
EVROPSKE UNIJE**

Člen 106a

1. V členu 7 se členi 9 do 9f, člen 48(2) do (5) in členi 49 do 49a Pogodbe o Evropski uniji, člen 16a, členi 190 do 201b, členi 204 do 211a, člen 213, členi 215 do 236, členi 238, 239 in 240, členi 241 do 245, členi 246 do 262, členi 268 do 277, členi 279 do 289 in členi 283, 290 in 292 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ter Protokol o prehodnih določbah, uporabljajo za to pogodbo.

2. V okviru te pogodbe se sklicevanja na Unijo, „Pogodbo o Evropski uniji“, „Pogodbo o delovanju Evropske unije“ oziroma na „Pogodbe“ v določbah iz odstavka 1 in določbah protokolov, priloženih navedenim pogodbam in tej pogodbi, štejejo za sklicevanja na Evropsko skupnost za atomsko energijo in na to pogodbo.

3. Določbe Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije ne vplivajo na določbe te pogodbe.“

Člen 4

V naslovu III Pogodbe o ESAE se poglavja I, II in III preštevilčijo v II, III in IV.

Člen 5

Člen 3, členi 107 do 132, členi 136 do 143, členi 146 do 156, členi 158 do 163, členi 165 do 170, členi 173, 173A in 175, členi 177 do 179a, člena 180b in 181, členi 183, 183a, 190 in 204 Pogodbe o ESAE se razveljavijo.

Člen 6

Poimenovanje naslova IV Pogodbe o ESAE „Finančne določbe“ se nadomesti z naslovom „Posebne finančne določbe“.

Člen 7

1. V tretjem odstavku člena 38 in tretjem odstavku člena 82 Pogodbe o ESAE se sklicevanje na člena 141 in 142 nadomesti s sklicevanjem na člen 226 oziroma člen 227 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

2. V členu 171(2) in členu 176(3) Pogodbe o ESAE se sklicevanje na člen 183 nadomesti s sklicevanjem na člen 279 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

3. V členu 172(4) Pogodbe o ESAE se sklicevanje na člen 177(5) nadomesti s sklicevanjem na člen 272 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

4. V Pogodbi o ESAE se beseda „Sodišče“ nadomesti z besedilom „Sodišče Evropske unije“.

Člen 8

Člen 191 Pogodbe o ESAE se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 191

Skupnost uživa na ozemlju držav članic privilegije in imunitete, ki jih potrebuje za opravljanje svoje naloge, pod pogoji iz Protokola o privilegijih in imunitetah Evropske unije.“

Člen 9

Člen 206 Pogodbe o ESAE se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 206

Skupnost lahko z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami sklepa sporazume o pridružitvi, ki vključujejo vzajemne pravice in obveznosti ter skupne ukrepe in posebne postopke.

Take sporazume sklene Svet soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Kadar ti sporazumi zahtevajo spremembe te pogodbe, je treba te najprej sprejeti v skladu s postopkom iz člena 48(2) do (5) Pogodbe o Evropski uniji.“

Člen 10

Prihodki in odhodki Evropske skupnosti za atomsko energijo, razen prihodkov in odhodkov Agencije za oskrbo in skupnih podjetij, se prikažejo v proračunu Unije.

PRILOGA

PREGLEDNICA PREŠTEVILČENJA IZ ČLENA 5 LIZBONSKE POGODBE

A. Pogodba o Evropski uniji

Prejšnje številčenje po Pogodbi o Evropski uniji	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o Evropski uniji
NASLOV I – SKUPNE DOLOČBE	NASLOV I – SKUPNE DOLOČBE	NASLOV I – SKUPNE DOLOČBE
Člen 1	Člen 1	Člen 1
	Člen 1a	Člen 2
Člen 2	Člen 2	Člen 3
Člen 3 (razveljavljen) ⁽¹⁾		
	Člen 3a	Člen 4
	Člen 3b ⁽²⁾	Člen 5
Člen 4 (razveljavljen) ⁽³⁾		
Člen 5 (razveljavljen) ⁽⁴⁾		
Člen 6	Člen 6	Člen 6
Člen 7	Člen 7	Člen 7
	Člen 7a	Člen 8
NASLOV II – DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE GOSPODARSKE SKUPNOSTI Z NAMENOM USTANOVITI EVROPSKO SKUPNOST	NASLOV II – DOLOČBE O DEMOKRATIČNIH NAČELIH	NASLOV II – DOLOČBE O DEMOKRATIČNIH NAČELIH
Člen 8 (razveljavljen) ⁽⁵⁾	Člen 8	Člen 9
	Člen 8a ⁽⁶⁾	Člen 10
	Člen 8b	Člen 11
	Člen 8c	Člen 12
NASLOV III – DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA PREMOG IN JEKLO	NASLOV III – DOLOČBE O INSTITUCIJAH	NASLOV III – DOLOČBE O INSTITUCIJAH
Člen 9 (razveljavljen) ⁽⁷⁾	Člen 9	Člen 13
	Člen 9a ⁽⁸⁾	Člen 14

Prejšnje številčenje po Pogodbi o Evropski uniji	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o Evropski uniji
	Člen 9b ⁽⁹⁾	Člen 15
	Člen 9c ⁽¹⁰⁾	Člen 16
	Člen 9d ⁽¹¹⁾	Člen 17
	Člen 9e	Člen 18
	Člen 9f ⁽¹²⁾	Člen 19
NASLOV IV – DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO	NASLOV IV – DOLOČBE O OKREPLJENEM SODELOVANJU	NASLOV IV – DOLOČBE O OKREPLJENEM SODELOVANJU
Člen 10 (razveljavljavljajen) ⁽¹³⁾ Členi 27a do 27e (nadomeščeni) Členi 40 do 40b (nadomeščeni) Členi 43 do 45 (nadomeščeni)	Člen 10 ⁽¹⁴⁾	Člen 20
NASLOV V – DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI	NASLOV V – SPLOŠNE DOLOČBE O ZUNANJEM DELOVANJU UNIJE IN POSEBNE DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI	NASLOV V – SPLOŠNE DOLOČBE O ZUNANJEM DELOVANJU UNIJE IN POSEBNE DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI
	Poglavje 1 – SPLOŠNE DOLOČBE O ZUNANJEM DELOVANJU UNIJE	Poglavje 1 – SPLOŠNE DOLOČBE O ZUNANJEM DELOVANJU UNIJE
	Člen 10a	Člen 21
	Člen 10b	Člen 22
	Poglavje 2 – POSEBNE DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI	Poglavje 2 – POSEBNE DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI
	Oddelek 1 – SKUPNE DOLOČBE	Oddelek 1 – SKUPNE DOLOČBE
	Člen 10c	Člen 23
Člen 11	Člen 11	Člen 24
Člen 12	Člen 12	Člen 25
Člen 13	Člen 13	Člen 26
	Člen 13a	Člen 27
Člen 14	Člen 14	Člen 28
Člen 15	Člen 15	Člen 29

Prejšnje številčenje po Pogodbi o Evropski uniji	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o Evropski uniji
Člen 22 (prestavljen)	Člen 15a	Člen 30
Člen 23 (prestavljen)	Člen 15b	Člen 31
Člen 16	Člen 16	Člen 32
Člen 17 (prestavljen)	Člen 28a	Člen 42
Člen 18	Člen 18	Člen 33
Člen 19	Člen 19	Člen 34
Člen 20	Člen 20	Člen 35
Člen 21	Člen 21	Člen 36
Člen 22 (prestavljen)	Člen 15a	Člen 30
Člen 23 (prestavljen)	Člen 15b	Člen 31
Člen 24	Člen 24	Člen 37
Člen 25	Člen 25	Člen 38
	Člen 25a	Člen 39
Člen 47 (prestavljen)	Člen 25b	Člen 40
Člen 26 (razveljavljen)		
Člen 27 (razveljavljen)		
Člen 27a (nadomeščen) ⁽¹⁵⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 27b (nadomeščen) ⁽¹⁵⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 27c (nadomeščen) ⁽¹⁵⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 27d (nadomeščen) ⁽¹⁵⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 27e (nadomeščen) ⁽¹⁵⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 28	Člen 28	Člen 41
	Oddelek 2 – Določbe o skupni var- nostni in obrambni politiki	Oddelek 2 – Določbe o skupni var- nostni in obrambni politiki
Člen 17 (prestavljen)	Člen 28a	Člen 42
	Člen 28b	Člen 43
	Člen 28c	Člen 44
	Člen 28d	Člen 45
	Člen 28e	Člen 46

Prejšnje številčenje po Pogodbi o Evropski uniji	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o Evropski uniji
NASLOV VI – DOLOČBE O POLICIJSKEM IN PRAVOSODNEM SODELOVANJU V KAZENSKIH ZADEVAH (razveljavljen) ⁽¹⁶⁾		
Člen 29 (nadomeščen) ⁽¹⁷⁾		
Člen 30 (nadomeščen) ⁽¹⁸⁾		
Člen 31 (nadomeščen) ⁽¹⁹⁾		
Člen 32 (nadomeščen) ⁽²⁰⁾		
Člen 33 (nadomeščen) ⁽²¹⁾		
Člen 34 (razveljavljen)		
Člen 35 (razveljavljen)		
Člen 36 (nadomeščen) ⁽²²⁾		
Člen 37 (razveljavljen)		
Člen 38 (razveljavljen)		
Člen 39 (razveljavljen)		
Člen 40 (nadomeščen) ⁽²³⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 40a (nadomeščen) ⁽²³⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 40b (nadomeščen) ⁽²³⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 41 (razveljavljen)		
Člen 42 (razveljavljen)		
NASLOV VII – DOLOČBE O OKREPLJENEM SODELOVANJU (razveljavljen) ⁽²⁴⁾	NASLOV IV – DOLOČBE O OKREPLJENEM SODELOVANJU	NASLOV IV – DOLOČBE O OKREPLJENEM SODELOVANJU
Člen 43 (nadomeščen) ⁽²⁴⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 43a (nadomeščen) ⁽²⁴⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 43b (nadomeščen) ⁽²⁴⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 44 (nadomeščen) ⁽²⁴⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 44a (razveljavljen) ⁽²⁴⁾	Člen 10	Člen 20
Člen 45 (nadomeščen) ⁽²⁴⁾	Člen 10	Člen 20
NASLOV VIII – KONČNE DOLOČBE	NASLOV VI – KONČNE DOLOČBE	NASLOV VI – KONČNE DOLOČBE
Člen 46 (razveljavljen)		

Prejšnje številčenje po Pogodbi o Evropski uniji	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o Evropski uniji
	Člen 46a	Člen 47
Člen 47 (prestavljen)	Člen 25b	Člen 40
Člen 48	Člen 48	Člen 48
Člen 49	Člen 49	Člen 49
	Člen 49a	Člen 50
	Člen 49b	Člen 51
	Člen 49c	Člen 52
Člen 50 (razveljavljen)		
Člen 51	Člen 51	Člen 53
Člen 52	Člen 52	Člen 54
Člen 53	Člen 53	Člen 55

⁽¹⁾ Nadomeščen z vsebino člena 2 F (preštevilčen 7) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu PDEU) in členov 9, odstavek 1, in 10 A, odstavek 3, drugi pododstavek (preštevilčena 13 in 21) Pogodbe o Evropski uniji (v nadaljevanju Pogodba EU).

⁽²⁾ Nadomesti člen 5 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (v nadaljevanju Pogodba ES).

⁽³⁾ Nadomeščen z vsebino člena 9 B Pogodbe EU (preštevilčen 15).

⁽⁴⁾ Nadomeščen z vsebino člena 9, odstavek 2, (preštevilčen 13).

⁽⁵⁾ Člen 8 Pogodbe EU, ki je veljala do začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe (v nadaljevanju sedanja Pogodba EU). Popravki so vnešeni v to zadnjo pogodbo in člen 8 je razveljavljen. Njegova številka se uporabi, da se tam vstavi nova določba.

⁽⁶⁾ Odstavek 4 nadomesti, vsebinsko, člen 191, prvi pododstavek Pogodbe ES.

⁽⁷⁾ Člen 9 sedanje Pogodbe EU spreminja Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo. Slednja pogodba je prenehala veljati 23. julija 2002. Člen 9 je razveljavljen in njegova številka se uporabi, da se tam vstavi nova določba.

⁽⁸⁾ — Odstavka 1 in 2 nadomestita, vsebinsko, člen 189 Pogodbe o ES;
— odstavki 1 do 3 nadomestijo, vsebinsko, člen 190, odstavki 1 do 3 Pogodbe ES;
— odstavek 1 nadomesti, vsebinsko, člen 192, prvi pododstavek Pogodbe ES;
— odstavek 4 nadomesti, vsebinsko, člen 197, prvi pododstavek Pogodbe ES.

⁽⁹⁾ Nadomesti, vsebinsko, člen 4.

⁽¹⁰⁾ — odstavek 1 nadomesti, vsebinsko, člen 202, prva in druga alineja Pogodbe ES;
— odstavka 2 in 9 nadomestita, vsebinsko, člen 203 Pogodbe ES;
— odstavka 4 in 5 nadomestita, vsebinsko, člen 205, odstavka 2 in 4 Pogodbe ES.

⁽¹¹⁾ — Odstavek 1 nadomesti, vsebinsko, člen 211 Pogodbe ES;
— odstavka 3 in 7 nadomestita, vsebinsko, člen 214 Pogodbe ES;
— odstavek 6 nadomesti, vsebinsko, člen 217, odstavki 1, 3 in 4 Pogodbe ES.

⁽¹²⁾ — Nadomesti, vsebinsko, člen 220 Pogodbe ES;
— odstavek 2, prvi pododstavek, nadomesti, vsebinsko, člen 221, prvi pododstavek, Pogodbe ES.

⁽¹³⁾ Člen 10 sedanje Pogodbe EU spreminja Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za jedrsko energijo. Popravki so vnešeni v sedanjo pogodbo in člen 10 je razveljavljen. Njegova številka se uporabi, da se tam vstavi nova določba.

⁽¹⁴⁾ Nadomesti tudi člena 11 in 11 A Pogodbe ES.

⁽¹⁵⁾ Členi 27 A do 27 E, o okrepljenem sodelovanju, so nadomeščeni s členom 10 (preštevilčen 20).

- (¹⁶) Členi 29 do 39 in naslov VI Pogodbe EU, ki še veljajo pred njihovimi spremembami v skladu z Lizbonsko pogodbo, o policijskem in pravosodnem sodelovanju na kazenskem področju, se nadomestijo s členi 61 do 61 I in 69 A à 69 H (ustrezno preštevilčeni 67 do 76 in 82 do 89) PDEU.
- (¹⁷) Nadomeščen s členom 61 PDEU (preštevilčen 67).
- (¹⁸) Nadomeščen s členoma 69 F in 69 G PDEU (preštevilčena 87 et 88).
- (¹⁹) Nadomeščen s členi 69 A, 69 B in 69 D PDEU (preštevilčeni 82, 83 et 85).
- (²⁰) Nadomeščen s členom 69 H PDEU (preštevilčen 89).
- (²¹) Nadomeščen s členom 61 E PDEU (preštevilčen 72).
- (²²) Nadomeščen s člen 61 D PDEU (preštevilčen 71).
- (²³) Členi 40 do 40 B, o okrepljenem sodelovanju, so nadomeščeni s členom 10 (preštevilčen 20).
- (²⁴) Členi 43 do 45 in naslov VII Pogodbe EU ki še veljajo pred njihovimi spremembami v skladu z Lizbonsko pogodbo, o okrepljenem sodelovanju, so nadomeščeni z naslovom IV in členom 10 (preštevilčen 20).

B. Pogodba o delovanju Evropske unije

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
PRVI DEL – NAČELA	PRVI DEL – NAČELA	PRVI DEL – NAČELA
Člen 1 (razveljavljen)		
	Člen 1a	Člen 1
Člen 2 (razveljavljen) (¹)		
	NASLOV I – VRSTE IN PODROČJA PRISTOJNOSTI UNIJE	NASLOV I – VRSTE IN PODROČJA PRISTOJNOSTI UNIJE
	Člen 2a	Člen 2
	Člen 2b	Člen 3
	Člen 2c	Člen 4
	Člen 2d	Člen 5
	Člen 2e	Člen 6
	NASLOV II – Splošne določbe	NASLOV II – Splošne določbe
	Člen 2F	Člen 7
Člen 3, odstavek 1 (razveljavljen) (²)		
Člen 3, odstavek 2	Člen 3	Člen 8
Člen 4 (prestavljen)	Člen 97b	Člen 119
Člen 5 (razveljavljen) (³)		
	Člen 5a	Člen 9

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
	Člen 5b	Člen 10
Člen 6	Člen 6	Člen 11
Člen 153, odstavek 2 (prestavljen)	Člen 6a	Člen 12
	Člen 6b ⁽⁴⁾	Člen 13
Člen 7 (razveljavljen) ⁽⁵⁾		
Člen 8 (razveljavljen) ⁽⁶⁾		
Člen 9 (razveljavljen)		
Člen 10 (razveljavljen) ⁽⁷⁾		
Člen 11 (razveljavljen) ⁽⁸⁾	Členi 280a do 280i	Členi 326 do 334
Člen 11a (razveljavljen) ⁽⁸⁾	Členi 280a do 280i	Členi 326 do 334
Člen 12 (prestavljen)	Člen 16d	Člen 18
Člen 13 (prestavljen)	Člen 16e	Člen 19
Člen 14 (prestavljen)	Člen 22a	Člen 26
Člen 15 (prestavljen)	Člen 22b	Člen 27
Člen 16	Člen 16	Člen 14
Člen 255 (prestavljen)	Člen 16a	Člen 15
Člen 286 (nadomeščen)	Člen 16b	Člen 16
	Člen 16c	Člen 17
DRUGI DEL – DRŽAVLJANSTVO UNIJE	DRUGI DEL – NEDISKRIMINACIJA IN DRŽAVLJANSTVO UNIJE	DRUGI DEL – NEDISKRIMINACIJA IN DRŽAVLJANSTVO UNIJE
Člen 12 (prestavljen)	Člen 16d	Člen 18
Člen 13 (prestavljen)	Člen 16e	Člen 19
Člen 17	Člen 17	Člen 20
Člen 18	Člen 18	Člen 21
Člen 19	Člen 19	Člen 22
Člen 20	Člen 20	Člen 23
Člen 21	Člen 21	Člen 24
Člen 22	Člen 22	Člen 25

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
TRETJI DEL – POLITIKE SKUPNOSTI	TRETJI DEL – NOTRANJE POLITIKE IN UKREPI UNIJE	TRETJI DEL – NOTRANJE POLITIKE IN UKREPI UNIJE
	NASLOV I – NOTRANJI TRG	NASLOV I – NOTRANJI TRG
Člen 14 (prestavljen)	Člen 22a	Člen 26
Člen 15 (prestavljen)	Člen 22b	Člen 27
NASLOV I – PROSTI PRETOK BLAGA	NASLOV II – PROSTI PRETOK BLAGA	NASLOV II – PROSTI PRETOK BLAGA
Člen 23	Člen 23	Člen 28
Člen 24 Carinska unija	Člen 24	Člen 29
Poglavje 1 – Carinska unija	Poglavje 1 – Carinska unija	Poglavje 1 – Carinska unija
Člen 25	Člen 25	Člen 30
Člen 26	Člen 26	Člen 31
Člen 27	Člen 27	Člen 32
<i>Tretji del, Naslov X, Carinsko sodelovanje (prestavljen)</i>	Poglavje 1a – Carinsko sodelovanje	Poglavje 2 – Carinsko sodelovanje
Člen 135 (prestavljen)	Člen 27a	Člen 33
Poglavje 2 – Prepoved količinskih omejitev med državami članicami	Poglavje 2 – Prepoved količinskih omejitev med državami članicami	Poglavje 3 – Prepoved količinskih omejitev med državami članicami
Člen 28	Člen 28	Člen 34
Člen 29	Člen 29	Člen 35
Člen 30	Člen 30	Člen 36
Člen 31	Člen 31	Člen 37
Naslov II – Kmetijstvo	Naslov II – Kmetijstvo in ribištvo	Naslov II – Kmetijstvo in ribištvo
Člen 32	Člen 32	Člen 38
Člen 33	Člen 33	Člen 39
Člen 34	Člen 34	Člen 40
Člen 35	Člen 35	Člen 41
Člen 36	Člen 36	Člen 42
Člen 37	Člen 37	Člen 43

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 38	Člen 38	Člen 44
Naslov III – Prosti pretok oseb, storitev in kapitala	NASLOV III – Prosti pretok oseb, storitev in kapitala	NASLOV III – Prosti pretok oseb, storitev in kapitala
Poglavje 1 – Delavci	Poglavje 1 – Delavci	Poglavje 1 – Delavci
Člen 39	Člen 39	Člen 45
Člen 40	Člen 40	Člen 46
Člen 41	Člen 41	Člen 47
Člen 42	Člen 42	Člen 48
Poglavje 2 – Pravica do ustanavljanja	Poglavje 2 – Pravica do ustanavljanja	Poglavje 2 – Pravica do ustanavljanja
Člen 43	Člen 43	Člen 49
Člen 44	Člen 44	Člen 50
Člen 45	Člen 45	Člen 51
Člen 46	Člen 46	Člen 52
Člen 47	Člen 47	Člen 53
Člen 48	Člen 48	Člen 54
Člen 294 (prestavljen)	Člen 48a	Člen 55
Poglavje 3 – Storitve	Poglavje 3 – Storitve	Poglavje 3 – Storitve
Člen 49	Člen 49	Člen 56
Člen 50	Člen 50	Člen 57
Člen 51	Člen 51	Člen 58
Člen 52	Člen 52	Člen 59
Člen 53	Člen 53	Člen 60
Člen 54	Člen 54	Člen 61
Člen 55	Člen 55	Člen 62
Poglavje 4 – Kapital in plačila	Poglavje 4 – Kapital in plačila	Poglavje 4 – Kapital in plačila
Člen 56	Člen 56	Člen 63
Člen 57	Člen 57	Člen 64
Člen 58	Člen 58	Člen 65

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 59	Člen 59	Člen 66
Člen 60 (prestavljen)	Člen 61h	Člen 75
Naslov IV – Vizumi, azil, priseljevanje in druge politike v zvezi s prostim gibanjem oseb	NASLOV IV – Območje svobode, varnosti in pravice	NASLOV IV – Območje svobode, varnosti in pravice
	Poglavje 1 – SPLOŠNE DOLOČBE	Poglavje 1 – SPLOŠNE DOLOČBE
Člen 61	Člen 61 ⁽⁹⁾	Člen 67
	Člen 61a	Člen 68
	Člen 61b	Člen 69
	Člen 61c	Člen 70
	Člen 61d ⁽¹⁰⁾	Člen 71
Člen 64, odstavek 1 (nadomeščen)	Člen 61e ⁽¹¹⁾	Člen 72
	Člen 61f	Člen 73
Člen 66 (nadomeščen)	Člen 61g	Člen 74
Člen 60 (prestavljen)	Člen 61h	Člen 75
	Člen 61i	Člen 76
	Poglavje 2 – Politika glede mejne kontrole, azila in priseljevanja	Poglavje 2 – Politika glede mejne kontrole, azila in priseljevanja
Člen 62	Člen 62	Člen 77
Člen 63, točki 1 in 2 in Člen 64, odstavek 2 ⁽¹²⁾	Člen 63	Člen 78
Člen 63, točki 3 in 4	Člen 63a	Člen 79
	Člen 63b	Člen 80
Člen 64, odstavek 1 (nadomeščen)	Člen 61e	Člen 72
	Poglavje 3 – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah	Poglavje 3 – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah
Člen 65	Člen 65	Člen 81
Člen 66 (nadomeščen)	Člen 61g	Člen 74
Člen 67 (razveljavljen)		
Člen 68 (razveljavljen)		

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 69 (razveljavljen)		
	Poglavje 4 – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah	Poglavje 4 – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah
	Člen 69a ⁽¹³⁾	Člen 82
	Člen 69b ⁽¹³⁾	Člen 83
	Člen 69c	Člen 84
	Člen 69d ⁽¹³⁾	Člen 85
	Člen 69e	Člen 86
	Poglavje 5 – Policijsko sodelovanje	Poglavje 5 – Policijsko sodelovanje
	Člen 69f ⁽¹⁴⁾	Člen 87
	Člen 69g ⁽¹⁴⁾	Člen 88
	Člen 69h ⁽¹⁵⁾	Člen 89
Naslov V – Prevoz	Naslov V – Promet	Naslov V – Promet
Člen 70	Člen 70	Člen 90
Člen 71	Člen 71	Člen 91
Člen 72	Člen 72	Člen 92
Člen 73	Člen 73	Člen 93
Člen 74	Člen 74	Člen 94
Člen 75	Člen 75	Člen 95
Člen 76	Člen 76	Člen 96
Člen 77	Člen 77	Člen 97
Člen 78	Člen 78	Člen 98
Člen 79	Člen 79	Člen 99
Člen 80	Člen 80	Člen 100
Naslov VI – Skupna pravila o konkurenci, obdavčitvi in približevanju zakonodaje	Naslov VI – Skupna pravila o konkurenci, obdavčitvi in približevanju zakonodaje	Naslov VI – Skupna pravila o konkurenci, obdavčitvi in približevanju zakonodaje
Poglavje 1 – Pravila o konkurenci	Poglavje 1 – Pravila o konkurenci	Poglavje 1 – Pravila o konkurenci

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Oddelek 1 – Pravila za podjetja	Oddelek 1 – Pravila za podjetja	Oddelek 1 – Pravila za podjetja
Člen 81	Člen 81	Člen 101
Člen 82	Člen 82	Člen 102
Člen 83	Člen 83	Člen 103
Člen 84	Člen 84	Člen 104
Člen 85	Člen 85	Člen 105
Člen 86	Člen 86	Člen 106
Oddelek 2 – Državne pomoči	Oddelek 2 – Državne pomoči	Oddelek 2 – Državne pomoči
Člen 87	Člen 87	Člen 107
Člen 88	Člen 88	Člen 108
Člen 89	Člen 89	Člen 109
Poglavje 2 – Davčne določbe	Poglavje 2 – Davčne določbe	Poglavje 2 – Davčne določbe
Člen 90	Člen 90	Člen 110
Člen 91	Člen 91	Člen 111
Člen 92	Člen 92	Člen 112
Člen 93	Člen 93	Člen 113
Poglavje 3 – Približevanje zakonodaje	Poglavje 3 – Približevanje zakonodaje	Poglavje 3 – Približevanje zakonodaje
Člen 95 (prestavljen)	Člen 94	Člen 114
Člen 94 (prestavljen)	Člen 95	Člen 115
Člen 96	Člen 96	Člen 116
Člen 97	Člen 97	Člen 117
	Člen 97a	Člen 118
Naslov VII – Ekonomska in monetarna politika	Naslov VII – Ekonomska in monetarna politika	Naslov VII Ekonomska in monetarna politika
Člen 4 (prestavljen)	Člen 97b	Člen 119
Poglavje 1 – Ekonomska politika	Poglavje 1 – Ekonomska politika	Poglavje 1 – Ekonomska politika

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 98	Člen 98	Člen 120
Člen 99	Člen 99	Člen 121
Člen 100	Člen 100	Člen 122
Člen 101	Člen 101	Člen 123
Člen 102	Člen 102	Člen 124
Člen 103	Člen 103	Člen 125
Člen 104	Člen 104	Člen 126
Poglavje 2 – Monetarna politika	Poglavje 2 – Monetarna politika	Poglavje 2 – Monetarna politika
Člen 105	Člen 105	Člen 127
Člen 106	Člen 106	Člen 128
Člen 107	Člen 107	Člen 129
Člen 108	Člen 108	Člen 130
Člen 109	Člen 109	Člen 131
Člen 110	Člen 110	Člen 132
Člen 111, odstavki 1 do 3 in 5 (prestavljani)	Člen 188 O	Člen 219
Člen 111, odstavek 4 (prestavljen)	Člen 115C, odstavek 1	Člen 138
	Člen 111a	Člen 133
Poglavje 3 – Institucionalne določbe	Poglavje 3 – Institucionalne določbe	Poglavje 3 – Institucionalne določbe
Člen 112 (prestavljen)	Člen 245b	Člen 283
Člen 113 (prestavljen)	Člen 245c	Člen 294
Člen 114	Člen 114	Člen 134
Člen 115	Člen 115	Člen 135
	Poglavje 3a – Določbe za države članice, katerih valuta je euro	Poglavje 4 – Določbe za države članice, katerih valuta je euro
	Člen 115a	Člen 136
	Člen 115b	Člen 137
Člen 111, odstavek 4 (prestavljen)	Člen 115c	Člen 138

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Poglavje 4 – Prehodne določbe	Poglavje 4 – Prehodne določbe	Poglavje 5 – Prehodne določbe
Člen 116 (razveljavljen)		
	Člen 116a	Člen 139
Člen 117, odstavki 1, 2, šesta pet alinea, ter 3 do 9 (razveljavljeni)		
Člen 117, odstavek 2, prvih pet alinej (prestavljene)	Člen 118a, odstavek 2	Člen 141, odstavek 2
Člen 117, odstaveki 1, 2, šesta alinea, in 3 do 9 (razveljavljeni)		
Člen 121, odstavek 1 (prestavljen) Člen 122, odstavek 2, drugi stavek (prestavljen) Člen 123, odstavek 5 (prestavljen)	Člen 117a, odstavek 1 ⁽¹⁶⁾ Člen 117a, odstavek 2 ⁽¹⁷⁾ Člen 117a, odstavek 3 ⁽¹⁸⁾	Člen 140
Člen 118 (razveljavljen)		
Člen 123, odstavek 3 (prestavljen) Člen 117, odstavek 2, prvih pet alinej (prestavljen)	Člen 118a, odstavek 1 ⁽¹⁹⁾ Člen 118a, odstavek 2 ⁽²⁰⁾	Člen 141
Člen 124, odstavek 1 (prestavljen)	Člen 118b	Člen 142
Člen 119	Člen 119	Člen 143
Člen 120	Člen 120	Člen 144
Člen 121, odstavek 1 (prestavljen)	Člen 117a, odstavek 1	Člen 140, odstavek 1
Člen 121, odstavki 2 do 4 (razveljavljeni)		
Člen 122, odstavki 1, 2, prvi stavek, 3, 4, 5 in 6 (razveljavljeni)		
Člen 122, odstavek 2, drugi stavek (prestavljen)	Člen 117a, odstavek 2, prvi pododstavek	Člen 140, odstavek 2, prvi pododstavek
Člen 123, odstavki 1, 2 in 4 (razveljavljeni)		
Člen 123, odstavek 3 (prestavljen)	Člen 118a, odstavek 1	Člen 141, odstavek 1
Člen 123, odstavek 5 (prestavljen)	Člen 117a, odstavek 3	Člen 140, odstavek 3
Člen 124, odstavek 1 (prestavljen)	Člen 11b	Člen 142
Člen 124, odstavek 2 (razveljavljen)		
Naslov VIII – Zaposlovanje	Naslov VIII – Zaposlovanje	Naslov VIII – Zaposlovanje
Člen 125	Člen 125	Člen 145

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 126	Člen 126	Člen 146
Člen 127	Člen 127	Člen 147
Člen 128	Člen 128	Člen 148
Člen 129	Člen 129	Člen 149
Člen 130	Člen 130	Člen 150
Naslov IX – Skupna trgovinska politika (prestavljen)	<i>Peti del, Naslov II, Skupna trgovinska politika</i>	<i>Peti del, Naslov II, Skupna trgovinska politika</i>
Člen 131 (prestavljen)	Člen 188b	Člen 206
Člen 132 (razveljavljen)		
Člen 133 (prestavljen)	Člen 188c	Člen 207
Člen 134 (razveljavljen)		
NASLOV X – Carinsko sodelovanje (prestavljen)	<i>Tretji del, NASLOV II, Poglavje 1a, Carinsko sodelovanje</i>	<i>Tretji del, NASLOV II, Poglavje 2, Carinsko sodelovanje</i>
Člen 135 (prestavljen)	Člen 27a	Člen 33
NASLOV XI – Socialna politika, izobraževanje, poklicno usposabljanje in mladina	NASLOV IX – Socialna politika	NASLOV IX – Socialna politika
Poglavje 1 – Socialne določbe (razveljavljen)		
Člen 136	Člen 136	Člen 151
	Člen 136a	Člen 152
Člen 137	Člen 137	Člen 153
Člen 138	Člen 138	Člen 154
Člen 139	Člen 139	Člen 155
Člen 140	Člen 140	Člen 156
Člen 141	Člen 141	Člen 157
Člen 142	Člen 142	Člen 158
Člen 143	Člen 143	Člen 159
Člen 144	Člen 144	Člen 160
Člen 145	Člen 145	Člen 161
Poglavje 2 – Evropski socialni sklad	NASLOV X – Evropski socialni sklad	NASLOV X – Evropski socialni sklad

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 146	Člen 146	Člen 162
Člen 147	Člen 147	Člen 163
Člen 148	Člen 148	Člen 164
Poglavje 3 – Izobraževanje, poklicno usposabljanje in mladina	NASLOV XI – Izobraževanje, poklicno usposabljanje, mladina in šport	NASLOV XI – Izobraževanje, poklicno usposabljanje, mladina in šport
Člen 149	Člen 149	Člen 165
Člen 150	Člen 150	Člen 166
Naslov XII – Kultura	Naslov XII – Kultura	Naslov XII – Kultura
Člen 151	Člen 151	Člen 167
Naslov XIII – Javno zdravje	Naslov XIII – Javno zdravje	Naslov XIII – Javno zdravje
Člen 152	Člen 152	Člen 168
Naslov XIV – Varstvo potrošnikov	Naslov XIV – Varstvo potrošnikov	Naslov XIV – Varstvo potrošnikov
Člen 153, odstavki 1, 3, 4 in 5	Člen 153	Člen 169
Člen 153, odstavek 2 (prestavljen)	Člen 6a	Člen 12
Naslov XV – Vseevropska omrežja	Naslov XV – Vseevropska omrežja	Naslov XV – Vseevropska omrežja
Člen 154	Člen 154	Člen 170
Člen 155	Člen 155	Člen 171
Člen 156	Člen 156	Člen 172
Naslov XVI – Industrija	Naslov XVI – Industrija	Naslov XVI – Industrija
Člen 157	Člen 157	Člen 173
Naslov XVII – Ekonomska in socialna kohezija	Naslov XVII – Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	Naslov XVII – Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija
Člen 158	Člen 158	Člen 174
Člen 159	Člen 159	Člen 175
Člen 160	Člen 160	Člen 176
Člen 161	Člen 161	Člen 177
Člen 162	Člen 162	Člen 178
Naslov XVIII – Raziskave in tehnološki razvoj	Naslov XVIII – Raziskave, tehnološki razvoj in vesolje”.	Naslov XVIII – Raziskave, tehnološki razvoj in vesolje”.

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 163	Člen 163	Člen 179
Člen 164	Člen 164	Člen 180
Člen 165	Člen 165	Člen 181
Člen 166	Člen 166	Člen 182
Člen 167	Člen 167	Člen 183
Člen 168	Člen 168	Člen 184
Člen 169	Člen 169	Člen 185
Člen 170	Člen 170	Člen 186
Člen 171	Člen 171	Člen 187
Člen 172	Člen 172	Člen 188
	Člen 172a	Člen 189
Člen 173	Člen 173	Člen 190
Naslov XIX – Okolje	Naslov XIX – Okolje	Naslov XIX – Okolje
Člen 174	Člen 174	Člen 191
Člen 175	Člen 175	Člen 192
Člen 176	Člen 176	Člen 193
	Naslov XX – Energetika	Naslov XX – Energetika
	Člen 176a	Člen 194
	Naslov XXI – Turizem	Naslov XXI – Turizem
	Člen 176b	Člen 195
	Naslov XXII – Civilna zaščita	Naslov XXII – Civilna zaščita
	Člen 176c	Člen 196
	Naslov XXIII – Upravno sodelovanje	Naslov XXIII – Upravno sodelovanje
	Člen 176d	Člen 197
Naslov XX – Razvojno sodelovanje (prestavljen)	<i>Peti del, Naslov III, Poglavje 1, Razvojno sodelovanje</i>	<i>Peti del, Naslov III, Poglavje 1, Razvojno sodelovanje</i>
Člen 177 (prestavljen)	Člen 188d	Člen 208
Člen 178 (razveljavljen) ⁽²¹⁾		

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 179 (prestavljen)	Člen 188e	Člen 209
Člen 180 (prestavljen)	Člen 188f	Člen 210
Člen 181 (prestavljen)	Člen 188g	Člen 211
Naslov XXI – Gospodarsko, finančno in tehnično sodelovanje s tretjimi državami (prestavljen)	<i>Peti del, Naslov III, Poglavje 2, Gospodarsko, finančno in tehnično sodelovanje s tretjimi državami</i>	<i>Peti del, Naslov III, Poglavje 2, Gospodarsko, finančno in tehnično sodelovanje s tretjimi državami</i>
Člen 181 A (prestavljen)	Člen 188h	Člen 212
ČETRTI DEL – PRIDRUŽEVANJE ČEZMORSKIH DRŽAV IN OZEMELJ	ČETRTI DEL – PRIDRUŽEVANJE ČEZMORSKIH DRŽAV IN OZEMELJ	ČETRTI DEL – PRIDRUŽEVANJE ČEZMORSKIH DRŽAV IN OZEMELJ
Člen 182	Člen 182	Člen 198
Člen 183	Člen 183	Člen 199
Člen 184	Člen 184	Člen 200
Člen 185	Člen 185	Člen 201
Člen 186	Člen 186	Člen 202
Člen 187	Člen 187	Člen 203
Člen 188	Člen 188	Člen 204
	PETI DEL – ZUNANJEPOLITIČNO DELOVANJE UNIJE	PETI DEL – ZUNANJEPOLITIČNO DELOVANJE UNIJE
	Naslov I – Splošne določbe o zunanjepolitičnem delovanju Unije	Naslov I – Splošne določbe o zunanjepolitičnem delovanju Unije
	Člen 188a	Člen 205
<i>Tretji del, Naslov IX, Skupna trgovinska politika (prestavljen)</i>	NASLOV II – Skupna trgovinska politika	NASLOV II – Skupna trgovinska politika
Člen 131 (prestavljen)	Člen 188b	Člen 206
Člen 133 (prestavljen)	Člen 188c	Člen 207
	NASLOV III – Sodelovanje s tretjimi državami in humanitarna pomoč	NASLOV III – Sodelovanje s tretjimi državami in humanitarna pomoč
<i>Tretji del, Naslov XX, Razvojno sodelovanje (prestavljen)</i>	Poglavje 1 – Razvojno sodelovanje	Poglavje 1 – Razvojno sodelovanje
Člen 177 (prestavljen)	Člen 188d ⁽²²⁾	Člen 208
Člen 179 (prestavljen)	Člen 188e	Člen 209

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 180 (prestavljen)	Člen 188f	Člen 210
Člen 181 (prestavljen)	Člen 188g	Člen 211
Tretji del, Naslov XXI, Gospodarsko, finančno in tehnično sodelovanje s tretjimi državami (prestavljen)	Poglavje 2 – Gospodarsko, finančno in tehnično sodelovanje s tretjimi državami	Poglavje 2 – Gospodarsko, finančno in tehnično sodelovanje s tretjimi državami
Člen 181a (prestavljen)	Člen 188h	Člen 212
	Člen 188i	Člen 213
	Poglavje 3 – Humanitarna pomoč	Poglavje 3 – Humanitarna pomoč
	Člen 188j	Člen 214
	Naslov IV – Omejevalni ukrepi	Naslov IV – Omejevalni ukrepi
Člen 301 (nadomeščen)	Člen 188k	Člen 215
	Naslov V – Mednarodni sporazumi	Naslov V – Mednarodni sporazumi
	Člen 188l	Člen 216
Člen 310 (prestavljen)	Člen 188m	Člen 217
Člen 300 (nadomeščen)	Člen 188n	Člen 218
Člen 111, odstavki 1 do 3 in 5 (prestavljeni)	Člen 188o	Člen 219
	Naslov VI – Odnosi z mednarodnimi organizacijami in tretjimi državami ter delegacije Unije	Naslov VI – Odnosi z mednarodnimi organizacijami in tretjimi državami ter delegacije Unije
Členi 302 do 304 (nadomeščeni)	Člen 188p	Člen 220
	Člen 188q	Člen 221
	Naslov VII – Solidarnostna klavzula	Naslov VII – Solidarnostna klavzula
	Člen 188r	Člen 222
PETI DEL – INSTITUCIJE SKUPNOSTI	ŠESTI DEL – DOLOČBE O INSTITUCIJAH IN PRORAČUNU	ŠESTI DEL – DOLOČBE O INSTITUCIJAH IN PRORAČUNU
Naslov I – Določbe o institucijah	Naslov I – Določbe o institucijah	Naslov I – Določbe o institucijah
Poglavje 1 – Institucije	Poglavje 1 – Institucije	Poglavje 1 – Institucije
Oddelek 1 – Evropski parlament	Oddelek 1 – Evropski parlament	Oddelek 1 – Evropski parlament
Člen 189 (razveljavljen) ⁽²³⁾		

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 190, odstavki 1 do 3 (razveljavljeni) ⁽²⁴⁾		
Člen 190, odstavki 4 in 5	Člen 190	Člen 223
Člen 191, prvi pododstavek (razveljavljen) ⁽²⁵⁾		
Člen 191, drugi pododstavek	Člen 191	Člen 224
Člen 192, prvi pododstavek (razveljavljen) ⁽²⁶⁾		
Člen 192, drugi pododstavek	Člen 192	Člen 225
Člen 193	Člen 193	Člen 226
Člen 194	Člen 194	Člen 227
Člen 195	Člen 195	Člen 228
Člen 196	Člen 196	Člen 229
Člen 192, prvi pododstavek (razveljavljen) ⁽²⁷⁾		
Člen 197, drugi, tretji in četrti pododstavek	Člen 197	Člen 230
Člen 198	Člen 198	Člen 231
Člen 199	Člen 199	Člen 232
Člen 200	Člen 200	Člen 233
Člen 201	Člen 201	Člen 234
	Oddelek 1a – Evropski svet	Oddelek 2 – Evropski svet
	Člen 201a	Člen 235
	Člen 201b	Člen 236
Oddelek 2 – Svet	Oddelek 2 – Svet	Oddelek 3 – Svet
Člen 202 (razveljavljen) ⁽²⁸⁾		
Člen 203 (razveljavljen) ⁽²⁹⁾		
Člen 204	Člen 204	Člen 237
Člen 205, odstavki 2 in 4 (razveljavljeni) ⁽³⁰⁾		
Člen 205, odstavki 1 in 3	Člen 205	Člen 238
Člen 206	Člen 206	Člen 239

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 207	Člen 207	Člen 240
Člen 208	Člen 208	Člen 241
Člen 209	Člen 209	Člen 242
Člen 210	Člen 210	Člen 243
Oddelek 3 – Komisija	Oddelek 3 – Komisija	Oddelek 4 – Komisija
Člen 211 (razveljavljen) ⁽³¹⁾		
	Člen 211a	Člen 244
Člen 212 (prestavljen)	Člen 218, odstavek 2	Člen 249, odstavek 2
Člen 213	Člen 213	Člen 245
Člen 214 (razveljavljen) ⁽³²⁾		
Člen 215	Člen 215	Člen 246
Člen 216	Člen 216	Člen 247
Člen 217, odstavki 1, 3 in 4 (razveljavljeni) ⁽³³⁾		
Člen 217, odstavek 2	Člen 217	Člen 248
Člen 218, odstavek 1 (razveljavljen) ⁽³⁴⁾		
Člen 218, odstavek 2	Člen 218	Člen 249
Člen 219	Člen 219	Člen 250
Oddelek 4 – Sodišče	Oddelek 4 – Sodišče Evropske unije	Oddelek 5 – Sodišče Evropske unije
Člen 220 (razveljavljen) ⁽³⁵⁾		
Člen 221, prvi pododstavek (razveljavljen) ⁽³⁶⁾		
Člen 221, drugi in tretji pododstavek	Člen 221	Člen 251
Člen 222	Člen 222	Člen 252
Člen 223	Člen 223	Člen 253
Člen 224 ⁽³⁷⁾	Člen 224	Člen 254
	Člen 224a	Člen 255
Člen 225	Člen 225	Člen 256

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 225a	Člen 225a	Člen 257
Člen 226	Člen 226	Člen 258
Člen 227	Člen 227	Člen 259
Člen 228	Člen 228	Člen 260
Člen 229	Člen 229	Člen 261
Člen 229 A	Člen 229a	Člen 262
Člen 230	Člen 230	Člen 263
Člen 231	Člen 231	Člen 264
Člen 232	Člen 232	Člen 265
Člen 233	Člen 233	Člen 266
Člen 234	Člen 234	Člen 267
Člen 235	Člen 235	Člen 268
	Člen 235a	Člen 269
Člen 236	Člen 236	Člen 270
Člen 237	Člen 237	Člen 271
Člen 238	Člen 238	Člen 272
Člen 239	Člen 239	Člen 273
Člen 240	Člen 240	Člen 274
	Člen 240a	Člen 275
	Člen 240b	Člen 276
Člen 241	Člen 241	Člen 277
Člen 242	Člen 242	Člen 278
Člen 243	Člen 243	Člen 279
Člen 244	Člen 244	Člen 280
Člen 245	Člen 245	Člen 281
	Oddelek 4a – Evropska centralna banka	Oddelek 6 – Evropska centralna banka
	Člen 245a	Člen 282
Člen 112 (prestavljen)	Člen 245b	Člen 283

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 113 (prestavljen)	Člen 245c	Člen 284
Oddelek 5 – Računsko sodišče	Oddelek 5 – Računsko sodišče	Oddelek 7 – Računsko sodišče
Člen 246	Člen 246	Člen 285
Člen 247	Člen 247	Člen 286
Člen 248	Člen 248	Člen 287
Poglavje 2 – Skupne določbe za več institucij	Poglavje 2 – Pravni akti Unije, postopki za sprejetje in druge določbe	Poglavje 2 – Pravni akti Unije, postopki za sprejetje in druge določbe
	Oddelek 1 – Pravni akti Unije	Oddelek 1 – Pravni akti Unije
Člen 249	Člen 249	Člen 288
	Člen 249a	Člen 289
	Člen 249b ⁽³⁸⁾	Člen 290
	Člen 249c ⁽³⁸⁾	Člen 291
	Člen 249d	Člen 292
	Oddelek 2 – Postopki za sprejetje aktov in druge določbe	Oddelek 2 – Postopki za sprejetje aktov in druge določbe
Člen 250	Člen 250	Člen 293
Člen 251	Člen 251	Člen 294
Člen 252 (razveljavljen)		
	Člen 252a	Člen 295
Člen 253	Člen 253	Člen 296
Člen 254	Člen 254	Člen 297
	Člen 254a	Člen 298
Člen 255 (prestavljen)	Člen 16a	Člen 15
Člen 256	Člen 256	Člen 299
	Poglavje 3 – POSVETOVALNI ORGANI UNIJE	Poglavje 2 – POSVETOVALNI ORGANI UNIJE
	Člen 256a	Člen 300
Poglavje 3 – Le Ekonomsko-socialni odbor	Oddelek 1 – Ekonomsko-socialni odbor	Oddelek 1 – Ekonomsko-socialni odbor

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 257 (razveljavljen) ⁽³⁹⁾		
Člen 258, prvi, drugi in četrti pododstavek ⁽⁴⁰⁾	Člen 258	Člen 301
Člen 258, tretji pododstavek (razveljavljen) ⁽⁴⁰⁾		
Člen 259	Člen 259	Člen 302
Člen 260	Člen 260	Člen 303
Člen 261 (razveljavljen)		
Člen 262	Člen 262	Člen 304
Poglavje 4 – Odbor regij	Oddelek 2 – Odbor regij	Oddelek 2 – Odbor regij
Člen 263, prvi in peti pododstavek (razveljavljen) ⁽⁴¹⁾		
Člen 263, drugi do četrti pododstavek	Člen 263	Člen 305
Člen 264	Člen 264	Člen 306
Člen 265	Člen 265	Člen 307
Poglavje 5 – Evropska investicijska banka	Poglavje 5 – Evropska investicijska banka	Poglavje 4 – Evropska investicijska banka
Člen 266	Člen 266	Člen 308
Člen 267	Člen 267	Člen 309
NASLOV II – Finančne določbe	Naslov II – Finančne določbe	Naslov II – Finančne določbe
Člen 268	Člen 268	Člen 310
	Poglavje 1 – Lastna sredstva Unije	Poglavje 1 – Lastna sredstva Unije
Člen 269	Člen 269	Člen 311
Člen 270 (razveljavljen) ⁽⁴²⁾		
	Poglavje 2 – Večletni finančni okvir	Poglavje 2 – Večletni finančni okvir
	Člen 270a	Člen 312
	Poglavje 3 – Letni proračun Unije	Poglavje 3 – Letni proračun Unije
Člen 272, odstavek 1 (prestavljen)	Člen 270b	Člen 313

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 271 (prestavljen)	Člen 273a	Člen 316
Člen 272, odstavek 1 (prestavljen)	Člen 270b	Člen 313
Člen 272, odstavki 2 do 10	Člen 272	Člen 314
Člen 273	Člen 273	Člen 315
Člen 271 (prestavljen)	Člen 273a	Člen 316
	Poglavje 4 – Izvrševanje proračuna in razrešnica	Poglavje 4 – Izvrševanje proračuna in razrešnica
Člen 274	Člen 274	Člen 317
Člen 275	Člen 275	Člen 318
Člen 276	Člen 276	Člen 319
	Poglavje 5 – Skupne določbe	Poglavje 5 – Skupne določbe
Člen 277	Člen 277	Člen 320
Člen 278	Člen 278	Člen 321
Člen 279	Člen 279	Člen 322
	Člen 279a	Člen 323
	Člen 279b	Člen 324
	Poglavje 6 – Boj proti goljufijam	Poglavje 6 – Boj proti goljufijam
Člen 280	Člen 280	Člen 325
	Naslov III – Okrepljeno sodelovanje	Naslov III – Okrepljeno sodelovanje
Člena 11 in 11a (nadomeščena)	Člen 280a ⁽⁴³⁾	Člen 326
Člena 11 in 11a (nadomeščena)	Člen 280b ⁽⁴³⁾	Člen 327
Člena 11 in 11a (nadomeščena)	Člen 280c ⁽⁴³⁾	Člen 328
Člena 11 in 11a (nadomeščena)	Člen 280d ⁽⁴³⁾	Člen 329
Člena 11 in 11a (nadomeščena)	Člen 280e ⁽⁴³⁾	Člen 330
Člena 11 in 11a (nadomeščena)	Člen 280f ⁽⁴³⁾	Člen 331
Člena 11 in 11a (nadomeščena)	Člen 280g ⁽⁴³⁾	Člen 332
Člena 11 in 11a (nadomeščena)	Člen 280h ⁽⁴³⁾	Člen 333
Člena 11 in 11a (nadomeščena)	Člen 280i ⁽⁴³⁾	Člen 334

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
ŠESTI DEL – SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE	SEDMI DEL – SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE	SEDMI DEL – SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE
Člen 281 (razveljavljen) ⁽⁴⁴⁾		
Člen 282	Člen 282	Člen 335
Člen 283	Člen 283	Člen 336
Člen 284	Člen 284	Člen 337
Člen 285	Člen 285	Člen 338
Člen 286 (nadomeščen)		
Člen 287	Člen 287	Člen 339
Člen 288	Člen 288	Člen 340
Člen 289	Člen 289	Člen 341
Člen 290	Člen 290	Člen 342
Člen 291	Člen 291	Člen 343
Člen 292	Člen 292	Člen 344
Člen 293 (razveljavljen)		
Člen 294 (prestavljen)	Člen 48a	Člen 55
Člen 295	Člen 295	Člen 345
Člen 296	Člen 296	Člen 346
Člen 297	Člen 297	Člen 347
Člen 298	Člen 298	Člen 348
Člen 299, odstavek 1 (razveljavljen) ⁽⁴⁵⁾		
Člen 299, odstavek 2, drugi, tretji in četrti pododstavek	Člen 299	Člen 349
Člen 299, odstavek 2, prvi pododstavek, in odstavki 3 do 6 (prestavljen)	Člen 311a	Člen 355
Člen 300 (nadomeščen)	Člen 188n	Člen 218
Člen 301 (nadomeščen)	Člen 188k	Člen 215
Člen 302 (nadomeščen)	Člen 188p	Člen 220
Člen 303 (nadomeščen)	Člen 188p	Člen 220

Prejšnje številčenje po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti	Številčenje po Lizbonski pogodbi	Novo številčenje po Pogodbi o delovanju Evropske unije
Člen 304 (nadomeščen)	Člen 188p	Člen 220
Člen 305 (razveljavljen)		
Člen 306	Člen 306	Člen 350
Člen 307	Člen 307	Člen 351
Člen 308	Člen 308	Člen 352
	Člen 308a	Člen 353
Člen 309	Člen 309	Člen 354
Člen 310 (prestavljen)	Člen 188m	Člen 217
Člen 311 (razveljavljen) ⁽⁴⁶⁾		
Člen 299, odstavek 2, prvi pododstavek, in odstavki 3 do 6 (prestavljen)	Člen 311a	Člen 355
Člen 312	Člen 312	Člen 356
Člen 313	Člen 313	Člen 357
	Člen 313a	Člen 358
Člen 314 (razveljavljen) ⁽⁴⁷⁾		

⁽¹⁾ Nadomeščen z vsebino člena 2 Pogodbe EU (preštevilčen 3).

⁽²⁾ Nadomeščen z vsebino členov 2 B do 2 E (preštevilčen 3 à 6).

⁽³⁾ Nadomeščen z vsebino člena 3ter Pogodbe EU (preštevilčen 5).

⁽⁴⁾ Vstavila se je določba iz protokola o zaščiti dobrega počutja živali.

⁽⁵⁾ Nadomeščen z vsebino člena 9 Pogodbe EU (preštevilčen 13).

⁽⁶⁾ Nadomeščen z vsebino člena 9 Pogodbe EU (preštevilčen 13) in člena 245a, odstavek 1, Pogodbe o DEU (preštevilčen 282).

⁽⁷⁾ Nadomeščen z vsebino člena 3a, odstavek 3, Pogodbe EU (preštevilčen 4).

⁽⁸⁾ Nadomeščen tudi s členom 10 Pogodbe EU (preštevilčen 20).

⁽⁹⁾ Nadomesti tudi člen 21 sedanje Pogodbe EU.

⁽¹⁰⁾ Nadomesti člen 36 sedanje Pogodbe EU.

⁽¹¹⁾ Nadomesti tudi člen 33 sedanje Pogodbe EU.

⁽¹²⁾ Člen 63, točki 1 in 2, Pogodbe ES je nadomeščen s členom 63, odstavka 1 in 2, PDEU ter člen 64, odstavek 2, je nadomeščen s členom 63, odstavek 3, PDEU.

⁽¹³⁾ Nadomesti člen 31 sedanje Pogodbe EU.

⁽¹⁴⁾ Nadomesti člen 30 sedanje Pogodbe EU.

⁽¹⁵⁾ Nadomesti člen 32 sedanje Pogodbe EU.

⁽¹⁶⁾ Člen 117a, odstavek 1, (preštevilčen 140), povzema odstavek 1 člena 121.

⁽¹⁷⁾ Člen 117a, odstavek 2 (preštevilčen 140), povzema drugi stavek odstavka 2 člena 122.

⁽¹⁸⁾ Člen 117a, odstavek 3 (preštevilčen 140), povzema odstavek 5 člena 123.

- (¹⁹) Člen 118a, odstavek 1 (preštevilčen 141), povzema odstavek 3 člena 123. člen 118a, drugi pododstavek, povzema pet prvih alinej odstavka 2 člena 117.
- (²⁰) Člen 118a, odstavek 2 (preštevilčen 141), povzema pet prvih alinej odstavka 2 člena 117.
- (²¹) Nadomeščen z vsebino člena 188 D, odstavek 1, drugi pododstavek, drugi stavek PDEU.
- (²²) Odstavek 1, drugi pododstavek, drugi stavek nadomesti, vsebinsko, člen 178 Pogodbe ES.
- (²³) Nadomeščen z vsebino člena 9 A, odstavek 2, Pogodbe EU (preštevilčen 14).
- (²⁴) Nadomeščen z vsebino člena 9 A, odstavka 2 in 3, Pogodbe EU (preštevilčen 14).
- (²⁵) Nadomeščen z vsebino člena 8 A, odstavek 4, Pogodbe EU (preštevilčen 11).
- (²⁶) Nadomeščen z vsebino člena 9 A, odstavek 1, Pogodbe EU (preštevilčen 14).
- (²⁷) Nadomeščen z vsebino člena 9 A, odstavek 4, Pogodbe EU (preštevilčen 14).
- (²⁸) Nadomeščen z vsebino člena 9 C, odstavek 1, Pogodbe EU (preštevilčen 16) in členi 249 B in 249 C PDEU (preštevilčeni 290 in 291).
- (²⁹) Nadomeščen z vsebino člena 9 C, odstavka 2 in 9, Pogodbe EU (preštevilčen 16).
- (³⁰) Nadomeščen z vsebino člena 9 C, odstavka 4 in 5, Pogodbe EU (preštevilčen 16).
- (³¹) Nadomeščen z vsebino člena 9 D, odstavek 1, Pogodbe EU (preštevilčen 17).
- (³²) Nadomeščen z vsebino člena 9 D, odstavek 3 in 7 Pogodbe EU (preštevilčen 17).
- (³³) Nadomeščen z vsebino člena 9 D, odstavek 6, Pogodbe EU (preštevilčen 17).
- (³⁴) Nadomeščen z vsebino člena 252a PDEU (preštevilčen 295).
- (³⁵) Nadomeščen z vsebino člena 9 F Pogodbe EU (preštevilčen 19).
- (³⁶) Nadomeščen z vsebino člena 9 F, odstavek 2, prvi pododstavek, (preštevilčen 19).
- (³⁷) Prvi stavek prvega pododstavka je nadomeščena z vsebino drugega pododstavka člena 9 F(2) Pogodbe EU (preštevilčen 19).
- (³⁸) Nadomesti, vsebinsko, člen 202, tretja alineja Pogodbe EU.
- (³⁹) Nadomeščen z vsebino člena 256a, odstavek 2, PDEU (preštevilčen 300).
- (⁴⁰) Nadomeščen z vsebino člena 256a, odstavek 4, PDEU (preštevilčen 300).
- (⁴¹) Nadomeščen z vsebino člena 256a, odstavek 3 in 4, PDEU (preštevilčen 300).
- (⁴²) Nadomeščen z vsebino člena 268, odstavek 4, PDEU (preštevilčen 310).
- (⁴³) Nadomesti tudi člene 27 a do 27 e, 40 do 40 b in 43 do Pogodbe EU.
- (⁴⁴) Nadomeščen z vsebino člena 46 a Pogodbe EU (preštevilčen 47).
- (⁴⁵) Nadomeščen z vsebino člena 49 C Pogodbe EU (preštevilčen 52).
- (⁴⁶) Nadomeščen z vsebino člena 49 B Pogodbe o EU (preštevilčen 51).
- (⁴⁷) Nadomeščen z vsebino člena 53 Pogodbe o EU (preštevilčen 55).
-

SKLEPNA LISTINA

KONFERENCA PREDSTAVNIKOV VLAD DRŽAV ČLANIC, sklicana v Bruslju, dne 23. julija 2007, z namenom, da bi v medsebojnem soglasju sprejeli spremembe Pogodbe o Evropski uniji, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, je sprejela naslednja besedila:

I. Lizbonska pogodba, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti

II. Protokoli

A. Protokoli, ki se priložijo Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Unije in po potrebi Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

- Protokol o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji
- Protokol o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti
- Protokol o Euroskupini
- Protokol o stalnem strukturnem sodelovanju, vzpostavljenem na podlagi člena 28A Pogodbe o Evropski uniji
- Protokol o členu 6(2) Pogodbe o Evropski uniji o pristopu Unije k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin
- Protokol o notranjem trgu in konkurenci
- Protokol o uporabi Listine o temeljnih pravicah Evropske unije na Poljskem in v Združenem kraljestvu
- Protokol o izvajanju deljenih pristojnosti
- Protokol o storitvah splošnega pomena
- Protokol o Sklepu Sveta o izvajanju člena 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji in člena 205 (2) Pogodbe o delovanju Evropske unije med 1. novembrom 2014 in 31. marcem 2017 na eni strani ter od 1. aprila 2017 na drugi strani
- Protokol o prehodnih določbah

B. Protokoli, ki se priložijo Lizbonski pogodbi

- Protokol o spremembi protokolov, priloženih Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti in/ali Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo
- Preglednice iz člena 2 Protokola št. 1 o spremembah Protokola, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti in/ali Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo
- Protokol (št. 2) o spremembah Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo

III Priloga Lizbonske pogodbe

- Preglednica iz člena 5 Lizbonske pogodbe

Konferenca je sprejela naslednje izjave, ki so priložene tej sklepni listini:

A. Izjave o določbah pogodb

1. Izjava v zvezi z Listino o temeljnih pravicah Evropske unije
2. Izjava o členu 6(2) Pogodbe o Evropski uniji
3. Izjava o členu 7a Pogodbe o Evropski uniji
4. Izjava o sestavi Evropskega parlamenta
5. Izjava o političnem soglasju Evropskega sveta glede osnutka sklepa o sestavi Evropskega parlamenta
6. Izjava o členih 9b(5) in (6), 9d(6) in (7) ter 9e Pogodbe o Evropski uniji
7. Izjava o členu 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji in členu 205(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije
8. Izjava o praktičnih ukrepih, ki jih je treba v zvezi s predsedovanjem v Evropskem svetu in Svetu za zunanje zadeve sprejeti ob začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe
9. Izjava o členu 9c(9) Pogodbe o Evropski uniji o sklepu Evropskega sveta o predsedovanju v Svetu
10. Izjava o členu 9d Pogodbe o Evropski uniji
11. Izjava o členu 9d(6) in (7) Pogodbe o Evropski uniji

12. Izjava o členu 9e Pogodbe o Evropski uniji
13. Izjava o skupni zunanji in varnostni politiki
14. Izjava o skupni zunanji in varnostni politiki
15. Izjava o členu 13a Pogodbe o Evropski uniji
16. Izjava o členu 53(2) Pogodbe o Evropski uniji
17. Izjava o primarnosti
18. Izjava o razmejitvi pristojnosti
19. Izjava o členu 3 Pogodbe o delovanju Evropske unije
20. Izjava o členu 16b Pogodbe o delovanju Evropske unije
21. Izjava o varstvu osebnih podatkov na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah in policijskega sodelovanja
22. Izjava o členu 42 in 63a Pogodbe o delovanju Evropske unije
23. Izjava o členu 42(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije
24. Izjava o pravni osebnosti Evropske unije
25. Izjava o členih 61h in 188k Pogodbe o delovanju Evropske unije
26. Izjava o nesodelovanju države članice pri ukrepu iz naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije
27. Izjava o drugem pododstavku člena 69d(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije
28. Izjava o členu 78 Pogodbe o delovanju Evropske unije
29. Izjava o členu 87(2)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije
30. Izjava o členu 104 Pogodbe o delovanju Evropske unije

31. Izjava o členu 140 Pogodbe o delovanju Evropske unije
32. Izjava o členu 152(4)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije
33. Izjava o členu 158 Pogodbe o delovanju Evropske unije
34. Izjava o členu 163 Pogodbe o delovanju Evropske unije
35. Izjava o členu 176a Pogodbe o delovanju Evropske unije
36. Izjava o členu 188n Pogodbe o delovanju Evropske unije o pogajanjih in sklepanju mednarodnih sporazumov držav članic v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice
37. Izjava o členu 188r Pogodbe o delovanju Evropske unije
38. Izjava o členu 222 Pogodbe o delovanju Evropske unije o številu generalnih pravobranilcev Sodišča
39. Izjava o členu 249b Pogodbe o delovanju Evropske unije
40. Izjava o členu 280d Pogodbe o delovanju Evropske unije
41. Izjava o členu 308 Pogodbe o delovanju Evropske unije
42. Izjava o členu 308 Pogodbe o delovanju Evropske unije
43. Izjava o členu 311a(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

B. Izjave o protokolih, priloženih pogodbama

44. Izjava o členu 5 Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije
45. Izjava o členu 5(2) Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije
46. Izjava o členu 5(3) Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije

47. Izjava o členu 5(3), (4) in (5) Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije
48. Izjava v zvezi s Protokolom o stališču Danske
49. Izjava o Italiji
50. Izjava o členu 10 Protokola o prehodnih določbah

Konferenca se je tudi seznanila z naslednjimi izjavami, ki so priložene tej sklepni listini:

51. Izjava Kraljevine Belgije o nacionalnih parlamentih
52. Izjava Kraljevine Belgije, Republike Bolgarije, Zvezne republike Nemčije, Helenske republike, Kraljevine Španije, Republike Italije, Republike Ciper, Republike Litve, Velikega vojvodstva Luksemburg, Republike Avstrije, Republike Portugalske, Romunije, Republike Slovenije in Slovaške republike o simbolih Evropske unije
53. Izjava Republike Češke o Listini temeljnih pravic Evropske unije
54. Izjava Zvezne republike Nemčije, Irske, Republike Madžarske, Republike Avstrije in Kraljevine Švedske
55. Izjava Kraljevine Španije in Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska
56. Izjava Irske o členu 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice
57. Izjava Italijanske republike o sestavi Evropskega parlamenta
58. Izjava Republike Latvije in Republike Madžarske in Republike Malte o črkovanju imena enotne valute v pogodbah
59. Izjava Kraljevine Nizozemske o členu 270a Pogodbe o delovanju Evropske unije
60. Izjava Kraljevine Nizozemske o členu 311a Pogodbe o delovanju Evropske unije

61. Izjava Poljske v zvezi z Listino o temeljnih pravicah Evropske unije
62. Izjava Poljske v zvezi s Protokolom o uporabi Listine o temeljnih pravicah Evropske unije za Poljsko in Združeno kraljestvo
63. Izjava Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska o opredelitvi izraza „državljeni“
64. Izjava Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska o volilni pravici za volitve v Evropski parlament
65. Izjava Združenega kraljestva in Irske o členu 61h Pogodbe o delovanju Evropske unije

Съставено в Лисабон на тринадесети декември две хиляди и седма година.

Hecho en Lisboa, el trece de diciembre de dos mil siete.

V Lisabonu dne třináctého prosince dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Lissabon den trettende december to tusind og syv.

Geschehen zu Lissabon am dreizehnten Dezember zweitausendsieben.

Kahe tuhande seitsmenda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Lissabonis.

Έγινε στη Λισσαβόνα, στις δέκα τρεις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Lisbon on the thirteenth day of December in the year two thousand and seven.

Fait à Lisbonne, le treize décembre deux mille sept.

Arna dhéanamh i Liospóin, an tríú lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht.

Fatto a Lisbona, addì tredici dicembre duemilasette.

Lisabonā, divtūkstoš septītā gada trīspadsmitajā decembrī.

Priimta Lisabonoje du tūkstančiai septintųjų metų gruodžio trylikta dieną.

Kelt Lisszabonban, a kétezer-hetedik év december tizenharmadik napján.

Magħmul f'Lisbona, fit-tlettax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u sebgħa.

Gedaan te Lissabon, de dertiende december tweeduizend zeven.

Sporządzono w Lizbonie dnia trzynastego grudnia roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Lisboa, em treze de Dezembro de dois mil e sete.

Întocmit la Lisabona la treisprezece decembrie două mii șapte.

V Lisabone dňa trinásteho decembra dvetisícšedem.

V Lizboni, dne trinajstega decembra leta dva tisoč sedem.

Tehty Lissabonissa kolmantentoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Lissabon den trettonde december tjugohundrasju.

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Für Seine Majestät den König der Belgier

„Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.”

«Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.»

„Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.“

За Правителството на Република България

Za prezidenta České republiky

Došlo 4.
Schwarzbach

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

P. B. B. B.
Hans tone B.

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Angel H. H.
Frank-Walter Steinmeier

Eesti Vabariigi Presidendi nimel

Andrus Ansip
Urmas Paet

Thar ceann Uachtarán na hÉireann
For the President of Ireland

Bertie Eherin

Dermot Ahern

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Karamanlis.
Nikolaos

Por Su Majestad el Rey de España

J. Zapatero
777.

Pour le Président de la République française

RF, Hen. h
N. Kuchuk

Per il Presidente della Repubblica italiana

Mano di

Mano di

2000
Eklavali

Valdis Zaitles
per [signature] Ligeia Zaitlis.

Valley View,
Bedfordshire, England
P. var 2

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

A Magyar Köztársaság Elnöke részéről

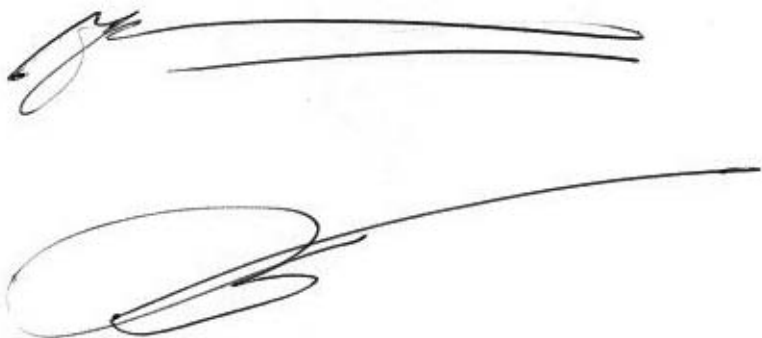

Għall-President ta' Malta

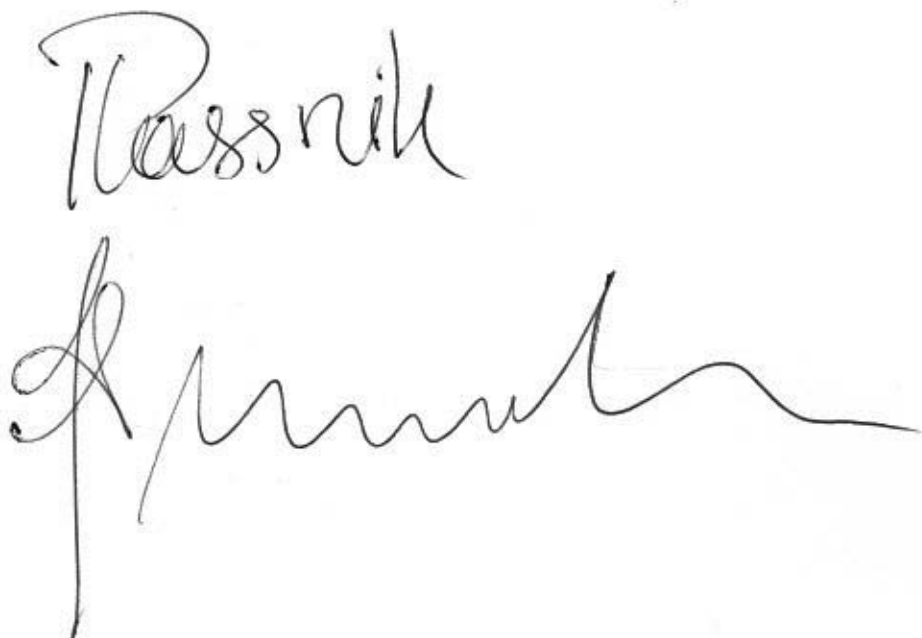

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

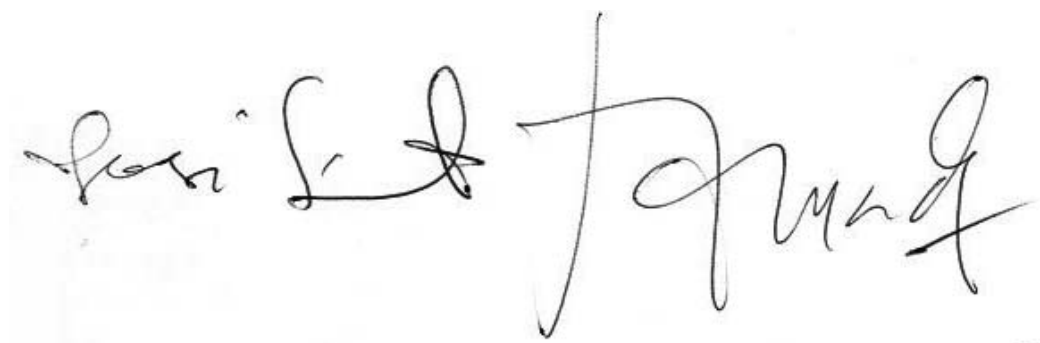
Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Za Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

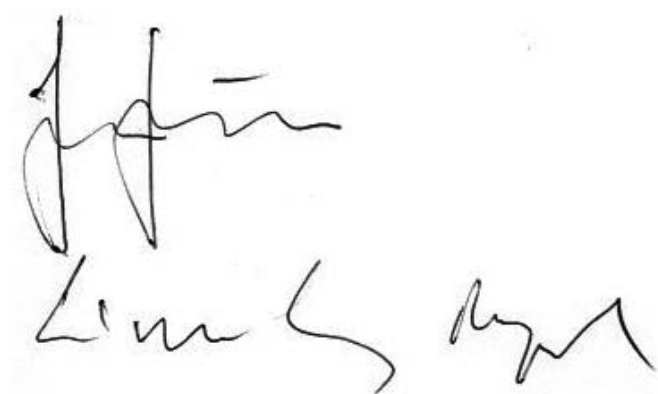
Pelo Presidente da República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to read "José S. Torgal". The signature is fluid and cursive, with a large, sweeping final stroke.

Pentru Președintele României

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Adrian Ciobotariu". The signature is highly stylized and cursive, with a large, sweeping final stroke.

Za predsednika Republike Slovenije

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Danilo Türk". The signature is cursive and fluid, with a large, sweeping final stroke.

Za prezidenta Slovenskej republiky

Zdobojca
Jan Kusit

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

Matti Vanhanen
Matti Vanhanen

För Konungariket Sveriges regering

Christer Grönlund
Carla Malmström

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Carla Ruz, Janlidia

—

A. IZJAVE O DOLOČBAH POGODB

1. Izjava v zvezi z Listino o temeljnih pravicah Evropske unije

Listina o temeljnih pravicah Evropske unije, ki je pravno zavezujoča, potrjuje temeljne pravice, ki jih zagotavlja Konvencija o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah in izhajajo iz skupnih ustavnih tradicij držav članic.

Listina ne razširja področja uporabe prava Unije prek pristojnosti Unije niti ne ustvarja novih pristojnosti ali nalog Unije, pa tudi ne spreminja pristojnosti in nalog, opredeljenih v pogodbah.

2. Izjava o členu 6(2) Pogodbe o Evropski uniji

Konferenca se strinja, da se pristop Unije k Evropski konvenciji o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah uredi tako, da se ohranijo posebnosti pravnega reda Unije. S tem v zvezi Konferenca ugotavlja, da obstaja redni dialog med Sodiščem Evropske unije in Evropskim sodiščem za človekove pravice; ta dialog se lahko okrepi s pristopom Evropske unije k tej konvenciji.

3. Izjava o členu 7a Pogodbe o Evropski uniji

Unija bo upoštevala poseben položaj teritorialno majhnih držav, ki z njo vzdržujejo specifične sosedske odnose.

4. Izjava o sestavi Evropskega parlamenta

Italiji se dodeli dodatni sedež v Evropskem parlamentu.

5. Izjava o političnem soglasju Evropskega sveta glede osnutka sklepa o sestavi Evropskega parlamenta

Evropski svet bo dal politično soglasje glede spremenjenega osnutka sklepa o sestavi Evropskega parlamenta, ki bo temeljil na predlogu Evropskega parlamenta.

6. Izjava o členih 9b(5) in (6), 9d(6) in (7) ter 9e Pogodbe o Evropski uniji

Pri izbiranju oseb, pozvanih k opravljanju funkcije predsednika Evropskega sveta, predsednika Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, bo treba ustrezno upoštevati potrebo po spoštovanju geografske in demografske raznolikosti Unije in njenih držav članic.

7. Izjava o členu 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji in členu 205(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca izjavlja, da bo Svet na dan podpisa Lizbonske pogodbe sprejel sklep o izvajanju člena 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji in člena 205(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki bo začel veljati na dan podpisa navedene pogodbe. Osnutek sklepa je naveden spodaj:

Osnutek sklepa Sveta

o izvajanju člena 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji in člena 205(2) Pogodbe
o delovanju Evropske unije med 1. novembrom 2014 in 31. marcem 2017 na eni
strani ter od 1. aprila 2017 na drugi strani

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sprejeti bi bilo treba določbe, ki bodo omogočile nemoten prehod s sistema odločanja v Svetu s kvalificirano večino, kakor je opredeljen v členu 3(3) Protokola o prehodnih določbah in se bo še naprej uporabljal do 31. oktobra 2014, na sistem glasovanja po členu 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji in členu 205(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki se bo uporabljal od 1. novembra 2014, vključno s posebnimi določbami iz člena 3(2) navedenega protokola za prehodno obdobje do 31. marca 2017.
- (2) Opozoriti je treba na prakso Sveta, v skladu s katero si po najboljših močeh prizadeva okrepiti demokratično legitimnost pravnih aktov, ki se sprejemajo s kvalificirano večino –

SKLENIL:

Oddelek 1

Določbe, ki se bodo uporabljale med 1. novembrom 2014 in 31. marcem 2017

Člen 1

Če člani Sveta, ki med 1. novembrom 2014 in 31. marcem 2017 predstavljajo:

- (a) najmanj tri četrtine prebivalstva ali
- (b) najmanj tri četrtine držav članic,

potrebnih za manjšino, ki lahko prepreči sprejetje odločitve in izhaja iz uporabe prvega pododstavka člena 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji ali člena 205(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, nasprotujejo, da bi Svet sprejel akt s kvalificirano večino, Svet razpravlja o zadevi.

Člen 2

Svet med to razpravo stori vse, kar lahko, da bi v razumnem roku in brez poseganja v obvezne roke, določene s pravom Unije, dosegel zadovoljivo rešitev pri obravnavi pomislekov članov Sveta iz člena 1.

Člen 3

V ta namen predsednik Sveta s pomočjo Komisije in ob upoštevanju poslovnika Sveta stori vse potrebno, da omogoči širšo podlago za dogovor v Svetu. Člani Sveta mu pri tem pomagajo.

Oddelek 2

Določbe, ki se uporabljajo od 1. aprila 2017

Člen 4

Če člani Sveta, ki od 1. aprila 2017 predstavljajo:

- (a) najmanj 55 % prebivalstva ali
- (b) najmanj 55 % držav članic,

potrebnih za manjšino, ki lahko prepreči sprejetje odločitve in izhaja iz uporabe prvega pododstavka člena 9c(4) Pogodbe o Evropski uniji ali člena 205(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, nasprotujejo, da bi Svet sprejel akt s kvalificirano večino, Svet razpravlja o zadevi.

Člen 5

Svet med to razpravo stori vse, kar lahko, da bi v razumnem roku in brez poseganja v obvezne roke, določene s pravom Unije, dosegel zadovoljivo rešitev pri obravnavi pomislekov članov Sveta iz člena 4.

Člen 6

V ta namen predsednik Sveta s pomočjo Komisije in ob upoštevanju poslovnika Sveta stori vse potrebno, da omogoči širšo podlago za soglasje v Svetu. Člani Sveta mu pri tem pomagajo.

Oddelek 3

Začetek veljavnosti

Člen 7

Ta sklep začne veljati na dan začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe.

8. Izjava o praktičnih ukrepih, ki jih je treba v zvezi s predsedovanjem v Evropskem svetu in Svetu za zunanje zadeve sprejeti ob začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe

Če bi Lizbonska pogodba začela veljati po 1. januarju 2009, Konferenca poziva pristojne organe države članice, ki bo v zadevnem šestmesečnem obdobju predsedovala Svetu, osebo, ki bo izvoljena za predsednika Evropskega sveta, in osebo, ki bo imenovana za visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, da v sodelovanju z naslednjo ekipo, ki bo prevzela šestmesečno predsedovanje, sprejme potrebne konkretne ukrepe za uspešno predajo materialnih in organizacijskih vidikov predsedovanja v Evropskem svetu in Svetu za zunanje zadeve.

9. Izjava o členu 9c(9) Pogodbe o Evropski uniji o sklepu Evropskega sveta o predsedovanju v Svetu

Konferenca izjavlja, da bi moral Svet takoj po podpisu Lizbonske pogodbe začeti pripravljati sklep o določitvi postopkov za izvajanje sklepa o predsedovanju v Svetu in o njem v šestih mesecih doseči politično soglasje. Osnutek sklepa Evropskega sveta, ki bo sprejet na dan začetka veljavnosti navedene pogodbe, je podan spodaj:

Osnutek sklepa Evropskega sveta o predsedovanju v Svetu

Člen 1

1. Svetu, razen v primeru Sveta za zunanje zadeve, predsedujejo vnaprej določene skupine treh držav članic za obdobje 18 mesecev. Skupine so sestavljene po načelu enakopravne rotacije med državami članicami ob upoštevanju njihove raznolikosti in geografskega ravnovesja v Uniji.

2. Vsak član skupine izmenično predseduje za obdobje šestih mesecev vsem sestavam Sveta, razen Svetu za zunanje zadeve. Ostali člani skupine predsedstvu na podlagi skupnega programa pomagajo pri izpolnjevanju vseh njegovih obveznosti. Člani skupine se lahko med seboj dogovorijo za drugačno ureditev.

Člen 2

Odboru stalnih predstavnikov vlad držav članic predseduje predstavnik države članice, ki predseduje Svetu za splošne zadeve.

Politično-varnostnemu odboru predseduje predstavnik visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

Predsedstvo pripravljanih organov sestav Sveta, razen Sveta za zunanje zadeve, pripada članu skupine, ki predseduje ustrezni sestavi, razen če ni v skladu s členom 4 določeno drugače.

Člen 3

Svet za splošne zadeve, v sodelovanju s Komisijo, zagotavlja v okviru večletnega načrtovanja usklajeno in kontinuirano delo različnih sestav Sveta. Predsedujoče države članice sprejmejo ob pomoči generalnega sekretariata Sveta vse ukrepe, potrebne za organizacijo in nemoten potek dela Sveta.

Člen 4

Svet sprejme sklep o ukrepih za izvajanje tega sklepa.

10. Izjava o členu 9d Pogodbe o Evropski uniji

Konferenca meni, da bi morala Komisija potem, ko v njej ne bo več državljanov vseh držav članic, posebno pozornost nameniti potrebi po zagotavljanju polne preglednosti v odnosih z vsemi državami članicami. Skladno s tem bi morala Komisija vzdrževati tesne stike z vsemi državami članicami, ne glede na to, ali je eden od njihovih državljanov član Komisije ali ne, in v tej zvezi posebno pozornost nameniti potrebi po izmenjavi informacij z vsemi državami članicami in posvetovanju z njimi.

Konferenca prav tako meni, da bi morala Komisija sprejeti vse potrebne ukrepe, s katerimi bi zagotovila polno upoštevanje politične, socialne in gospodarske stvarnosti v vseh državah članicah, tudi tistih, ki med člani Komisije nimajo svojega državljana. Pri tem bi moralo biti s pomočjo ustrezne organizacijske ureditve zagotovljeno tudi upoštevanje stališča teh držav članic.

11. Izjava o členu 9d(6) in (7) Pogodbe o Evropski uniji

Konferenca meni, da sta Evropski parlament in Evropski svet v skladu z določbami pogodb skupaj odgovorna za nemoten potek postopka za izvolitev predsednika Evropske komisije. Pred odločitvijo Evropskega sveta predstavniki Evropskega parlamenta in Evropskega sveta tako opravijo potrebna posvetovanja v okviru, ki velja za najprimernejšega. V skladu s prvim pododstavkom člena 9d(7) se ta posvetovanja osredotočijo na strokovne izkušnje kandidatov za funkcijo predsednika Komisije, pri čemer se upoštevajo volitve v Evropski parlament. Podrobnosti teh posvetovanj se lahko določijo pravočasno z medsebojnim dogovorom med Evropskim parlamentom in Evropskim svetom.

12. Izjava o členu 9e Pogodbe o Evropski uniji

1. Konferenca izjavlja, da se bodo v skladu s členom 9e Pogodbe o Evropski uniji in členom 5 Protokola o prehodnih določbah v okviru pripravljalnega dela za imenovanje visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko – ki bo na dan začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe – katerega mandat bo trajal od tega dne do izteka mandata Komisije, ki bo na ta dan opravljala funkcijo, vzpostavili ustrezni stiki z Evropskim parlamentom.

2. Konferenca poleg tega poudarja, da bo visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, katerega mandat se bo začel novembra 2009 v istem času in za enako obdobje kot naslednja Komisija, imenovan v skladu s členi 9d in 9e Pogodbe o Evropski uniji.

13. Izjava o skupni zunanji in varnostni politiki

Konferenca poudarja, da določbe iz Pogodbe o Evropski uniji v zvezi s skupno zunanjo in varnostno politiko, vključno z ustanovitvijo urada visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter vzpostavitev službe za zunanje delovanje, ne vplivajo na pristojnosti držav članic, kakor trenutno obstajajo, glede oblikovanja in izvajanja njihove zunanje politike niti glede njihovih nacionalnih predstavništev v tretjih državah in mednarodnih organizacijah.

Konferenca prav tako opozarja, da določbe, ki urejajo skupno politiko na področju varnosti in obrambe, ne vplivajo na posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic.

Poudarja, da bodo za Evropsko unijo in njene države članice še naprej zavezujoče določbe listine Združenih narodov in zlasti primarna odgovornost Varnostnega sveta in njegovih članic za ohranjanje miru in varnosti v svetu.

14. Izjava o skupni zunanji in varnostni politiki

Konferenca poleg posebnih pravil in postopkov iz člena 11(1) Pogodbe o Evropski uniji poudarja, da določbe v zvezi s skupno zunanjo in varnostno politiko, tudi v zvezi z visokim predstavnikom Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter službo za zunanje delovanje, ne bodo vplivale na obstoječo pravno podlago, pristojnosti in pooblastila posamezne države članice v zvezi z oblikovanjem in izvajanjem njene zunanje politike, njeno nacionalno diplomatsko službo, odnose s tretjimi državami in udeležbo v mednarodnih organizacijah, vključno s članstvom države članice v Varnostnem svetu ZN.

Konferenca tudi ugotavlja, da določbe v zvezi s SZVP ne podeljujejo Komisiji novih pooblastil za sprejemanje pobud o sklepih ali povečujejo vloge Evropskega parlamenta.

Konferenca prav tako opozarja, da določbe o skupni evropski politiki na področju varnosti in obrambe ne vplivajo na posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic.

15. Izjava o členu 13a Pogodbe o Evropski uniji

Konferenca izjavlja, da bi morali generalni sekretar Sveta, visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko, Komisija in države članice takoj po podpisu Lizbonske pogodbe začeti pripravljeno delo za ustanovitev evropske službe za zunanje-politično delovanje.

16. Izjava o členu 53(2) Pogodbe o Evropski uniji

Konferenca meni, da možnost uradnega prevoda pogodb v jezike iz člena 53(2) prispeva k izpolnjevanju cilja spoštovanja bogate kulturne in jezikovne raznolikosti Unije, kot je določeno v četrtem pododstavku člena 3(3). V tej zvezi Konferenca potrjuje zavezanost Unije kulturni raznolikosti Evrope in posebno pozornost, ki jo bo še naprej namenjala tem in drugim jezikom.

Konferenca predlaga tistim državam članicam, ki želijo uporabiti možnost iz člena 53(2), da v šestih mesecih po podpisu Lizbonske pogodbe Svetu sporočijo jezik ali jezike, v katere bosta pogodbi prevedeni.

17. Izjava o primarnosti

Konferenca opozarja, da so v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča EU pogodbe in pravo, ki jih Unija sprejme na podlagi pogodb, nad pravom držav članic, in sicer pod pogoji, ki so določeni v omenjeni sodni praksi.

Konferenca je poleg tega sklenila, da bo tej sklepni listini priloženo mnenje pravne službe Sveta o primarnosti iz dokumenta 11197/07 (JUR 260):

„Mnenje pravne službe Sveta z dne 22. junija 2007

Iz sodne prakse Sodišča izhaja, da predstavlja primarnost prava ES temeljno načelo zakonodaje Skupnosti. Sodišče meni, da je to načelo neločljivo povezano s posebno naravo Evropske skupnosti. Ko je bila izrečena prva sodba te ustaljene sodne prakse (Costa/ENEL ⁽¹⁾ , 15. julij 1964, zadeva 6/64), Pogodba takšne primarnosti ni omenjala. To velja še danes. Dejstvo, da načelo primarnosti ne bo vključeno v bodočo pogodbo, na noben način ne spreminja obstoja tega načela in sedanje sodne prakse Sodišča.

⁽¹⁾ „Iz tega sledi (...), da nacionalne pravne določbe ne morejo prevladati nad pravom, ki izhaja iz pogodbe, avtonomnega pravnega vira, zaradi njegove posebne in izvirne narave, ne glede na njihovo obliko, ne da bi pri tem to pravo izgubilo lastnost prava Skupnosti in ne da bi bila postavljena pod vprašaj sama pravna podlaga Skupnosti.“

18. Izjava o razmejitvi pristojnosti

Konferenca poudarja, da v skladu s sistemom delitve pristojnosti med Unijo in državami članicami, ki je določen v Pogodbi o Evropski uniji in v Pogodbi o delovanju Evropske unije, države članice obdržijo vse pristojnosti, ki niso s pogodbama dodeljene Uniji.

Če ima Unija po pogodbah na določenem področju deljeno pristojnost z državami članicami, države članice izvajajo svojo pristojnost, kolikor Unija svoje pristojnosti ne izvaja ali se je odločila, da jo bo prenehala izvajati. Do slednjega pride, ko se pristojne institucije EU odločijo razveljaviti določen zakonodajni akt, zlasti da bolje zagotovijo stalno spoštovanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti. Svet lahko na pobudo enega ali več članov (predstavnikov držav članic) in v skladu s členom 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije zahteva, da Komisija vloži predloge za razveljavitev zakonodajnega akta. Konferenca pozdravlja izjavo Komisije, da bo tem zahtevam namenila posebno pozornost.

Prav tako se lahko predstavniki vlad držav članic, ki se sestanejo na medvladni konferenci, v skladu z rednim postopkom za spremembo pogodb iz člena 48(2) do (5) Pogodbe o Evropski uniji odločijo spremeniti pogodbi ter povečati ali zmanjšati pristojnosti, dodeljene Uniji s tema pogodbama.

19. Izjava o členu 3 Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca se strinja, da se Unija v svojih splošnih prizadevanjih za odpravo neenakosti med ženskami in moškimi v okviru svojih različnih politik trudi boriti proti vsem oblikam nasilja v družini. Države članice morajo sprejeti vse potrebne ukrepe za preprečevanje in kaznovanje teh kaznivih dejanj ter za podporo in zaščito žrtev.

20. Izjava o členu 16b Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca izjavlja, da je treba pri vsakem sprejemanju pravil o varstvu osebnih podatkov na podlagi člena 16b, ki bi lahko imela neposredne posledice za nacionalno varnost, to ustrezno upoštevati. Opozarja, da so v zakonodaji, ki se trenutno uporablja (glej zlasti Direktivo 95/46/ES), glede tega predvidene posebne izjeme.

21. Izjava o varstvu osebnih podatkov na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah in policijskega sodelovanja

Konferenca priznava, da bi lahko bili zaradi posebne narave pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah in policijskega sodelovanja na teh področjih potrebni posebni predpisi o varstvu osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov v skladu s členom 16b Pogodbe o delovanju Evropske unije.

22. Izjava o členih 42 in 63a Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca meni, da bi se morali interesi zadevne države članice ustrezno upoštevati, kadar bi osnutek zakonodajnega akta na podlagi člena 63a(2) vplival na pomembne vidike sistema socialne varnosti te države članice, vključno z njegovim področjem uporabe, stroški ali finančno strukturo, ali bi vplival na finančno uravnoteženost tega sistema, kot je določeno v drugem odstavku člena 42.

23. Izjava o členu 42(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca opozarja, da v tem primeru Evropski svet v skladu s členom 9b(4) odloča soglasno.

24. Izjava o pravni osebnosti Evropske unije

Konferenca potrjuje, da dejstvo, da ima Evropska unija pravno osebnost, Unije nikakor ne pooblašča za sprejemanje zakonskih aktov ali ukrepanje, ki bi presegalo pristojnosti, ki so jih države članice Uniji dodelile s Pogodbama.

25. Izjava o členih 61h in 188k Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca opozarja, da spoštovanje temeljnih pravic in svoboščin pomeni predvsem posvečanje primerne pozornosti zaščiti in izvajanju procesnih pravic zadevnih posameznikov ali subjektov do predpisanega. V ta namen in za zagotovitev temeljitega sodnega nadzora nad odločitvami, zaradi katerih so posamezniki ali subjekti izpostavljeni omejevalnim ukrepom, morajo take odločitve temeljiti na jasnih in razločnih merilih. Ta merila morajo biti prilagojena posebnostim posameznega omejevalnega ukrepa.

26. Izjava o nesodelovanju države članice pri ukrepu iz naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca izjavlja, da bo Svet v primeru, ko se država članica odloči, da ne bo sodelovala pri ukrepu iz naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, temeljito razpravljala o morebitnih posledicah in učinkih nesodelovanja zadevne države članice pri tem ukrepu.

Poleg tega lahko vsaka država članica od Komisije zahteva, da na podlagi člena 96 Pogodbe o delovanju Evropske unije obravnava nastali položaj.

Prejšnja odstavka ne vplivata na možnost posamezne države članice, da to zadevo predloži Evropskemu svetu.

**27. Izjava o drugem pododstavku člena 69d(1) Pogodbe o delovanju
Evropske unije**

Konferenca meni, da bi morala biti v uredbi iz drugega pododstavka člena 69d(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije upoštevana nacionalna pravila in običaji v zvezi z uvedbo kazenskih preiskav.

28. Izjava o členu 78 Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca ugotavlja, da je treba določbe člena 78 uporabljati v skladu z obstoječo prakso. Formulacijo „ukrepi, potrebni za nadomestilo gospodarske škode, ki jo je delitev Nemčije povzročila gospodarstvu nekaterih območij Zvezne republike, prizadetih zaradi te delitve“, je treba razlagati v skladu z obstoječo sodno prakso Sodišča Evropske unije.

29. Izjava o členu 87(2)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca ugotavlja, da je treba člen 87(2)(c) razlagati v skladu z obstoječo sodno prakso Sodišča Evropske unije glede uporabe teh določb za pomoč, dodeljeno nekaterim območjem Zvezne republike Nemčije, ki jih je prizadela delitev Nemčije.

30. Izjava o členu 104 Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca v zvezi s členom 104 potrjuje, da sta dvig potenciala rasti in zagotavljanje zdravega proračunskega stanja dva stebra, na katerih temelji gospodarska in proračunska politika Unije in držav članic. Pakt stabilnosti in rasti je pomemben instrument za doseg te ciljev.

Konferenca ponovno potrjuje svojo zavezanost določbam Pakta stabilnosti in rasti kot okviru za usklajevanje proračunskih politik v državah članicah.

Konferenca potrjuje, da je sistem, ki temelji na pravilih, najboljše zagotovilo za izpolnjevanje obveznosti in enakovredno obravnavanje vseh držav članic.

V tem okviru Konferenca ponovno potrjuje svojo zavezanost ciljem lizbonske strategije: ustvarjanje novih delovnih mest, strukturne reforme in socialna kohezija.

Cilj Unije je doseči uravnoteženo gospodarsko rast in stabilnost cen. Gospodarske in proračunske politike morajo zato določiti ustrezne prednostne naloge glede gospodarskih reform, inovacij, konkurenčne sposobnosti ter krepitve zasebnih naložb in potrošnje v času šibke gospodarske rasti. To bi se moralo odraziti v usmeritvah proračunskih odločitev na nacionalni ravni in ravni Unije, zlasti

s prestrukturiranjem javnofinančnih prihodkov in odhodkov, pri čemer se ohrani proračunska disciplina v skladu s pogodbama ter Paktom stabilnosti in rasti.

Proračunski in gospodarski izzivi, s katerimi se soočajo države članice, poudarjajo pomen zdrave proračunske politike v celotnem gospodarskem ciklu.

Konferenca se strinja, da bi morale države članice obdobja gospodarske oživitve dejavno uporabiti za konsolidacijo javnih financ in izboljšanje svojega proračunskega položaja. Cilj tega je, da se v obdobju gospodarskega vzpona postopoma doseže proračunski presežek, ki ustvarja potreben manevrski prostor za soočanje z gospodarsko recesijo, s čimer se prispeva k dolgoročni uravnoteženosti javnih financ.

Države članice z zanimanjem pričakujejo morebitne predloge Komisije in nadaljnje prispevke držav članic v zvezi s krepitvijo in pojasnitvijo izvajanja Pakta stabilnosti in rasti. Države članice bodo sprejele vse potrebne ukrepe za dvig potenciala rasti svojega gospodarstva. Izboljšano usklajevanje gospodarske politike bi lahko prispevalo k uresničevanju tega cilja. Ta izjava ne vpliva na prihodnjo razpravo o Paktu stabilnosti in rasti.

31. Izjava o členu 140 Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca potrjuje, da spadajo politike, opisane v členu 140, večinoma v pristojnost držav članic. Ukrepi za spodbujanje in usklajevanje, ki jih je treba sprejeti na ravni Unije v skladu s tem členom, so dopolnilne narave. Njihov namen je krepitev sodelovanja med državami članicami in ne usklajevanje nacionalnih sistemov. To ne bo vplivalo na jamstva in prakse, ki obstajajo v posamezni državi članici glede odgovornosti socialnih partnerjev.

Ta izjava ne vpliva na določbe pogodb, ki prenašajo pristojnost na Unijo, vključno na področju socialnih zadev.

32. Izjava o členu 152(4)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca izjavlja, da morajo biti v ukrepih, ki bodo sprejeti na podlagi člena 152(4)(c), upoštevana skupna vprašanja varnosti in določeni visoki standardi kakovosti in varnosti, če bi sicer nacionalni standardi, ki vplivajo na notranji trg, onemogočali zagotavljanje je visoke ravni varovanja zdravja ljudi.

33. Izjava o členu 158 Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca meni, da lahko sklicevanje na otoška območja iz člena 158 vključuje tudi otoške države v celoti, če so izpolnjeni potrebni pogoji.

34. Izjava o členu 163 Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca se strinja, da bo delovanje Unije na področju raziskav in tehnološkega razvoja ustrezno upoštevalo temeljne usmeritve in odločitve raziskovalnih politik držav članic.

35. Izjava o členu 176a Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca meni, da člen 176a ne vpliva na pravico držav članic, da sprejmejo določbe, ki so potrebne za zagotovitev njihove oskrbe z energijo pod pogoji iz člena 297.

36. Izjava o členu 188n Pogodbe o delovanju Evropske unije o pogajanjih in sklepanju mednarodnih sporazumov držav članic v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice

Konferenca potrjuje, da se lahko države članice pogajajo in sklepajo sporazume s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami na področjih iz poglavij 3, 4 in 5 naslova IV tretjega dela, kolikor so ti sporazumi v skladu s pravom Unije.

37. Izjava o členu 188r Pogodbe o delovanju Evropske unije

Brez poseganja v ukrepe Unije za izpolnitev svojih solidarnostnih obveznosti do države članice, ki je žrtev terorističnega napada, naravne nesreče ali nesreče, ki jo je povzročil človek, nobena od določb člena 188r ne vpliva na pravico druge države članice, da izbere najustreznejša sredstva za izpolnitev lastne solidarnostne obveznosti do te države članice.

38. Izjava o členu 222 Pogodbe o delovanju Evropske unije o številu generalnih pravobranilcev Sodišča

Konferenca izjavlja, da v primeru, če Sodišče v skladu s prvim odstavkom člena 222 Pogodbe o delovanju Evropske unije zahteva, da se število generalnih pravobranilcev poveča za tri (z osem na enajst), Svet soglasno odobri takšno povečanje.

V takšnem primeru se Konferenca strinja, da bo Poljska, tako kot že sedaj Nemčija, Francija, Italija, Španija in Združeno kraljestvo, imela stalnega generalnega pravobranilca in ne bo več sodelovala pri sistemu rotacije, sedanji sistem rotacije pa bo namesto treh generalnih pravobranilcev zajemal pet generalnih pravobranilcev.

39. Izjava o členu 249b Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca se seznani z namero Komisije, da se bo pri pripravi osnutkov delegiranih aktov na področju finančnih storitev v skladu z ustaljeno prakso še naprej posvetovala s strokovnjaki, ki jih bodo imenovalе države članice.

40. Izjava o členu 280d Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca izjavlja, da lahko države članice ob vložitvi prošnje za vzpostavitev okrepljenega sodelovanja navedejo, ali nameravajo že v tej fazi uporabiti člen 280h, ki predvideva možnost glasovanja s kvalificirano večino, ali redni zakonodajni postopek.

41. Izjava o členu 308 Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca izjavlja, da se sklicevanje na cilje Unije v členu 308(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije nanaša na cilje iz člena 2(2) in (3) Pogodbe o Evropski uniji in na cilje iz člena 2(5) v zvezi z zunanje-političnim delovanjem iz naslova V dela III navedene pogodbe. Zato je izključeno, da bi bil ukrep na podlagi člena 308 Pogodbe o delovanju Evropske unije namenjen zgolj uresničevanju ciljev iz člena 2(1) Pogodbe o Evropski uniji. Konferenca v zvezi s tem ugotavlja, da se v skladu s členom 15(1) Pogodbe o Evropski uniji na področju skupne zunanje in varnostne politike ne morejo sprejemati zakonodajni akti.

42. Izjava o členu 308 Pogodbe o delovanju Evropske unije

Konferenca poudarja, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije člen 308 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki je sestavni del institucionalnega sistema, temelječega na načelu dodeljenih pooblastil, ne more biti podlaga za širitev obsega pristojnosti Unije prek splošnega okvira, ki izhaja iz vseh določb pogodb, zlasti tistih, v katerih so opredeljene naloge in dejavnosti Unije. V nobenem primeru se ta člen ne more uporabiti kot podlaga za sprejetje določb, ki bi posledično bistveno spremenile pogodbi, ne da bi se pri tem uporabil postopek, ki je v pogodbah določen za ta namen.

43. Izjava o členu 311a(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

Visoke pogodbenice se strinjajo, da Evropski svet ob uporabi člena 311a(6) sprejme sklep, ki spreminja status Mayotte v odnosu do Unije, tako da postane to ozemlje najbolj oddaljena regija v smislu člena 311a(1) in člena 299, če francoske oblasti Evropski svet in Komisijo obvestijo, da to dovoljuje trenutni razvoj notranjega statusa otoka.

B. IZJAVE O PROTOKOLIH, PRILOŽENIH POGODBAMA

44. Izjava o členu 5 Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije

Konferenca ugotavlja, da lahko država članica, ki je v skladu s členom 5(2) Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije, poslala uradno obvestilo, da ne želi sodelovati pri predlogu ali pobudi, to uradno obvestilo umakne kadar koli pred sprejetjem ukrepa za nadgradnjo schengenskega pravnega reda.

45. Izjava o členu 5(2) Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije

Konferenca izjavlja, da bo Svet vedno, ko ga bosta Združeno kraljestvo ali Irska obvestila, da ne bosta sodelovala pri ukrepu za nadgraditev dela schengenskega pravnega reda, v katerem sicer sodelujeta, podrobno razpravljal o morebitnih posledicah nesodelovanja teh držav članic pri tem ukrepu. Razprava v Svetu bi morala potekati ob upoštevanju navodil Komisije glede povezave med predlogom in schengenskim pravnim redom.

46. Izjava o členu 5(3) Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije

Konferenca opozarja, da lahko Komisija, če Svet po prvi temeljiti razpravi o zadevi ne sprejme odločitve, predloži spremenjeni predlog, o katerem Svet v roku štirih mesecev ponovno temeljito razpravlja.

47. Izjava o členu 5(3), (4) in (5) Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije

Konferenca ugotavlja, da je lahko v pogojih, ki bodo opredeljeni v sklepu iz odstavkov 3, 4 ali 5 Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije, določeno, da zadevna država članica nosi morebitne neposredne finančne posledice, ki bi nujno in neizogibno nastale zaradi prenehanja njenega sodelovanja v nekaterih ali vseh delih schengenskega pravnega reda, na katere se nanaša sklep Sveta v skladu s členom 4 navedenega protokola.

48. Izjava v zvezi s Protokolom o stališču Danske

V zvezi s pravnimi akti, ki jih bo sprejel Svet sam ali skupaj z Evropskim parlamentom in vsebujejo določbe, ki se uporabljajo za Dansko, kot tudi določbe, ki se zanje ne uporabljajo, ker temeljijo na pravni podlagi, za katero se uporablja prvi del Protokola o stališču Danske, Konferenca ugotavlja, da Danska izjavlja, da ne bo uporabila svoje glasovalne pravice, da bi preprečila sprejetje določb, ki se zanje ne uporabljajo.

Poleg tega Konferenca ugotavlja, da na podlagi njene izjave o členu 188r Danska izjavlja, da bo njeno sodelovanje pri ukrepih ali pravnih aktih na podlagi člena 188r potekalo v skladu s prvim in drugim delom Protokola o stališču Danske.

49. Izjava o Italiji

Konferenca upošteva, da je Protokol o Italiji, ki je bil leta 1957 priložen Pogodbi o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in spremenjen ob sprejetju Pogodbe o Evropski uniji, določal:

„VISOKE POGODBENICE SO SE

V ŽELJI, da bi uredile nekatere posebne probleme, ki zadevajo Italijo,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k tej pogodbi:

DRŽAVE ČLANICE SKUPNOSTI

SE SEZNANIJO z dejstvom, da italijanska vlada izvaja desetletni program gospodarskega razvoja za uravnoteženje strukturnih neskladij italijanskega gospodarstva, zlasti z opremljanjem manj razvitih območij južne Italije in otokov ter z ustvarjanjem novih delovnih mest za odpravljanje brezposelnosti,

OPOZARJAJO na to, da so načela in cilje tega programa italijanske vlade preučile in odobrile organizacije za mednarodno sodelovanje, katerih članice so,

PRIZNAVAJO, da je doseganje ciljev italijanskega programa v njihovem skupnem interesu,

SE DOGOVORIJO, da z namenom olajšati italijanski vladi izpolnitev te naloge priporočijo institucijam Skupnosti uporabo vseh sredstev in postopkov iz te pogodbe, zlasti ustrezno uporabo sredstev Evropske investicijske banke in Evropskega socialnega sklada,

SO MNENJA, da bi morale institucije Skupnosti pri uporabi te pogodbe upoštevati obremenitve italijanskega gospodarstva v naslednjih letih in izkoristiti priložnost, da se prepreči ustvarjanje nevarnih napetosti, zlasti v plačilni bilanci ali ravni zaposlenosti, ki bi lahko ogrozile uporabo te pogodbe v Italiji,

PRIZNAVAJO, da je zlasti pri uporabi členov 109h in 109i treba zagotoviti, da ukrepi, ki se jih zahteva od italijanske vlade, ne ogrozijo izvajanja njenega programa gospodarskega razvoja in zviševanja življenjske ravni prebivalstva.“

50. Izjava o členu 10 Protokola o prehodnih določbah

Konferenca poziva Evropski parlament, Svet in Komisijo, da si v okviru svojih pristojnosti v ustreznih primerih in po možnosti v petih letih, predvidenih v členu 10(3) Protokola o prehodnih določbah, prizadevajo sprejeti pravne akte, ki bi spremenili ali nadomestili akte iz člena 10(1) navedenega protokola.

C. IZJAVE DRŽAV ČLANIC

Konferenca se je tudi seznanila z naslednjimi izjavami, ki so priložene tej sklepni listini:

51. Izjava Kraljevine Belgije o nacionalnih parlamentih

Belgija pojasnjuje, da v skladu z njenim ustavnim pravom tako predstavniški dom in senat zveznega parlamenta kot tudi parlamentarne skupščine skupnosti in regij – glede na pristojnosti, ki jih izvaja Unija –, delujejo kot sestavni del nacionalnega parlamentarnega sistema ali kot domovi nacionalnega parlamenta.

52. Izjava Kraljevine Belgije, Republike Bolgarije, Zvezne republike Nemčije, Helenske republike, Kraljevine Španije, Italijanske republike, Republike Ciper, Republike Litve, Velikega vojvodstva Luksemburg, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Avstrije, Portugalske republike, Romunije, Republike Slovenije in Slovaške republike o simbolih Evropske unije

Belgija, Bolgarija, Nemčija, Grčija, Španija, Italija, Ciper, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Avstrija, Portugalska, Romunij, Slovenija in Slovaška izjavljajo, da bodo simboli, to je zastava, ki predstavlja krog z dvanajstimi zlatimi zvezdami na modri podlagi, himna z naslovom „Oda radosti“ iz Devete simfonije Ludwiga van Beethovna, geslo „Združena v raznolikosti“, euro kot valuta Evropske unije in Dan Evrope 9. maj, tudi v prihodnje zanje simboli skupne pripadnosti državljanov Evropski uniji in njihove povezave z njo.

53. Izjava Češke republike o Listini Evropske unije o temeljnih pravicah

1. Češka republika opozarja, da se določbe Listine Evropske unije o temeljnih pravicah uporabljajo za institucije in organe Evropske unije ob ustreznem upoštevanju načela subsidiarnosti in razmejitve pristojnosti med Evropsko unijo in njenimi državami članicami, kakor potrjeno v izjavi št. 18 o razmejitvi pristojnosti. Poudarja, da se te določbe za države članice uporabljajo le pri izvajanju prava Unije, ne pa pri sprejemanju in izvajanju nacionalnega prava neodvisno od prava Unije.

2. Češka republika prav tako poudarja, da listina ne razširja področja uporabe prava Unije in Uniji ne dodeljuje novih pristojnosti. Listina ne zožuje področja uporabe nacionalnega prava in ne omejuje sedanjih pristojnosti nacionalnih organov na tem področju.

3. Češka republika poudarja, da je treba temeljne pravice in načela, kolikor so v tej listini priznana in izhajajo iz skupnih ustavnih tradicij držav članic, razlagati skladno s temi tradicijami.

4. Nadalje poudarja, da se nobena določba te listine ne sme razlagati kot omejevanje ali ogrožanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki jih na njihovem področju uporabe priznavajo pravo Unije in mednarodni sporazumi, katerih pogodbenica je Unija ali vse države članice, zlasti Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ter ustave držav članic.

54. Izjava Zvezne republike Nemčije, Irske, Republike Madžarske, Republike Avstrije in Kraljevine Švedske

Nemčija, Irska, Madžarska, Avstrija in Švedska ugotavljajo, da temeljne določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo od začetka njene veljavnosti niso bile bistveno spremenjene in jih je treba posodobiti. Zato podpirajo zamisel o čimprejšnjem sklicu Konference predstavnikov vlad držav članic.

55. Izjava Kraljevine Španije in Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska

Pogodbi se uporabljata za Gibraltar kot evropsko ozemlje, za katerega zunanje odnose je odgovorna država članica. To ne pomeni sprememb stališč zadevnih držav članic.

56. Izjava Irske o členu 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice

Irska potrjuje svojo zavezanost Uniji kot območju svobode, varnosti in pravice, ki spoštuje temeljne pravice ter različne pravne sisteme in tradicije držav članic, v katerih je državljanom zagotovljena visoka raven varnosti.

Zato izjavlja, da je trdno odločena uveljavljati pravico iz člena 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice ter čim dejavneje sodelovati pri sprejemanju ukrepov iz naslova IV tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Irska bo čim dejavneje sodelovala zlasti pri ukrepih na področju policijskega sodelovanja.

Poleg tega opozarja, da lahko v skladu s členom 8 Protokola uradno pisno obvesti predsednika Sveta o svoji želji, da zanjo ta protokol ne bi več veljal. V treh letih po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe namerava ponovno preučiti izvajanje teh določb.

57. Izjava Italijanske republike o sestavi Evropskega parlamenta

Italija ugotavlja, da Evropski parlament v skladu s členoma 8a (preštevilčenim v člen 10) in 9a (preštevilčenim v člen 14) Pogodbe o Evropski uniji sestavljajo predstavniki državljanov Unije, ki so zastopani proporcionalno upadajoče.

Italija nadalje ugotavlja, da so v skladu s členom 8 (preštevilčenim v člen 9) Pogodbe o Evropski uniji in členom 17 (preštevilčenim v člen 20) Pogodbe o delovanju Evropske unije državljani Unije vse osebe z državljanstvom ene od držav članic.

Italija zato meni, da morajo biti brez poseganja v odločitev v zvezi z mandatnim obdobjem 2009–2014 v vsakem sklepu o sestavi Evropskega parlamenta, ki ga sprejme Evropski svet na pobudo Evropskega parlamenta in z njegovo odobritvijo, upoštevana načela iz prvega pododstavka člena 9a(2) (preštevilčenega v člen 14).

58. Izjava Republike Latvije, Republike Madžarske in Republike Malte o črkovanju imena enotne valute v pogodbah

Ne da bi to vplivalo na poenoteno črkovanje imena enotne valute Evropske unije v pogodbah, kakor je odtisnjeno na bankovcih in kovancih, Latvija, Madžarska in Malta izjavljata, da črkovanje imena enotne valute, vključno z njegovimi izpeljankami, ki se uporabljajo v latvijskem, madžarskem in malteškem besedilu pogodb, nikakor ne vpliva na veljavna pravila latvijskega, madžarskega in malteškega jezika.

59. Izjava Kraljevine Nizozemske o členu 270a Pogodbe o delovanju Evropske unije

Kraljevina Nizozemska bo soglašala z odločitvijo iz drugega pododstavka člena 270a(2) Pogodbe o delovanju Evropske Unije, ko bo revizija uredbe iz tretjega odstavka člena 269 navedene pogodbe Nizozemski zagotovila zadovoljivo rešitev za njen pretirano negativen položaj neto plačnice v proračun Evropske unije.

**60. Izjava Kraljevine Nizozemske o členu 311 Pogodbe o delovanju
Evropske unije**

Kraljevina Nizozemska izjavlja, da bo pobuda za sklep iz člena 311a(6), namenjena spremembi statusa Nizozemskih Antilov in/ali Arube v odnosu do Unije, predložena le na podlagi odločitve, sprejete v skladu s statutom Kraljevine Nizozemske.

61. Izjava Poljske v zvezi z Listino o temeljnih pravicah Evropske unije

Listina na noben način ne posega v pravico držav članic, da sprejemajo zakonodajo na področju javne morale, družinskega prava ter varstva človekovega dostojanstva in spoštovanja človekove telesne in moralne celovitosti.

**62. Izjava Poljske v zvezi s Protokolom o uporabi Listine o temeljnih
pravicah za Poljsko in Združeno kraljestvo**

Poljska izjavlja, da ob upoštevanju tradicije, povezane s socialnim gibanjem „Solidarnost“, in njegovega pomembnega prispevka v boju za socialne pravice in pravice delavcev v celoti spoštuje socialne pravice in pravice delavcev, določene v pravu Evropske unije, zlasti pa tiste, ki so bile znova potrjene v naslovu IV Listine o temeljnih pravicah Evropske unije.

**63. Izjava Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska
o opredelitvi izraza „državljeni“**

Združeno kraljestvo v zvezi s pogodbama in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ter s katerim koli aktom, ki izhaja iz teh pogodb ali v skladu s temi pogodbami ostaja v veljavi, ponovno poudarja izjavo z dne 31. decembra 1982 o opredelitvi izraza „državljeni“, pri čemer pa je treba izraz „državljeni britanskih odvisnih ozemelj“ razumeti kot „državljeni britanskih čezmorskih ozemelj“.

**64. Izjava Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska
o volilni pravici za volitve v Evropski parlament**

Združeno kraljestvo ugotavlja, da namen člena 9a Pogodbe o Evropski uniji in drugih določb pogodb ni spremeniti podlage volilne pravice za volitve v Evropski parlament.

**65. Izjava Združenega kraljestva o členu 61h Pogodbe o delovanju
Evropske unije**

Združeno kraljestvo v celoti podpira odločne ukrepe glede sprejetja finančnih sankcij za preprečevanje in boj proti terorizmu in sorodnim dejavnostim. Združeno kraljestvo zato izjavlja, da namerava uveljavljati pravico iz člena 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice in sodelovati pri sprejemanju vseh predlogov po členu 61h Pogodbe o delovanju Evropske unije.

TREATY OF LISBON

AMENDING THE TREATY ON EUROPEAN UNION AND
THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN
COMMUNITY

PREAMBLE

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BULGARIA,

THE PRESIDENT OF THE CZECH REPUBLIC,

HER MAJESTY THE QUEEN OF DENMARK,

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA,

THE PRESIDENT OF IRELAND,

THE PRESIDENT OF THE HELLENIC REPUBLIC,

HIS MAJESTY THE KING OF SPAIN,

THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CYPRUS,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA,

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF HUNGARY,

THE PRESIDENT OF MALTA,

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS,

THE FEDERAL PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF AUSTRIA,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND,

THE PRESIDENT OF THE PORTUGUESE REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF ROMANIA,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA,

THE PRESIDENT OF THE SLOVAK REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND,

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF SWEDEN,

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND,

DESIRING to complete the process started by the Treaty of Amsterdam and by the Treaty of Nice with a view to enhancing the efficiency and democratic legitimacy of the Union and to improving the coherence of its action,

HAVE RESOLVED to amend the Treaty on European Union, the Treaty establishing the European Community and the Treaty establishing the European Atomic Energy Community,

and to this end have designated as their Plenipotentiaries:

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS

Guy VERHOFSTADT

Prime Minister

Karel DE GUCHT

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

Sergei STANISHEV

Prime Minister

Ivailo KALFINE

Deputy Prime Minister and Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE CZECH REPUBLIC

Mirek TOPOLÁNEK

Prime Minister

Karel SCHWARZENBERG

Minister for Foreign Affairs

HER MAJESTY THE QUEEN OF DENMARK

Anders Fogh RASMUSSEN

Prime Minister

Per Stig MØLLER

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY

Dr Angela MERKEL

Federal Chancellor

Dr Frank-Walter STEINMEIER

Deputy Federal Chancellor and Federal Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA

Andrus ANSIP

Prime Minister

Urmas PAET

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF IRELAND

Bertie AHERN

Taoiseach (Prime Minister)

Dermot AHERN

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE HELLENIC REPUBLIC

Konstantinos KARAMANLIS

Prime Minister

Dora BAKOYANNIS

Minister for Foreign Affairs

HIS MAJESTY THE KING OF SPAIN

José Luis RODRÍGUEZ ZAPATERO

President of the Government

Miguel Ángel MORATINOS CUYAUBÉ

Minister for Foreign Affairs and Cooperation

THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC

Nicolas SARKOZY

President

François FILLON

Prime Minister

Bernard KOUCHNER

Minister for Foreign and European Affairs

THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC

Romano PRODI

President of the Council of Ministers

Massimo D'ALEMA

Vice-President of the Council of Ministers and Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CYPRUS

Tassos PAPADOPOULOS

President

Erato KOZAKOU-MARCOULLIS

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA

Valdis ZATLERS

President

Aigars KALVĪTIS

Prime Minister

Māris RIEKSTIŅŠ

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

Valdas ADAMKUS

President

Gediminas KIRKILAS

Prime Minister

Petras VAITIEKŪNAS

Minister for Foreign Affairs

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG

Jean-Claude JUNCKER

Prime Minister, Minister of State

Jean ASSELBORN

Minister for Foreign Affairs and Immigration

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF HUNGARY

Ferenc GYURCSÁNY

Prime Minister

Dr Kinga GÖNCZ

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF MALTA

The Hon. Lawrence GONZI

Prime Minister

The Hon. Michael FRENDU

Minister for Foreign Affairs

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS

Dr J. P. BALKENENDE

Prime Minister

M. J. M. VERHAGEN

Minister for Foreign Affairs

THE FEDERAL PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF AUSTRIA

Dr Alfred GUSENBAUER

Federal Chancellor

Dr Ursula PLASSNIK

Federal Minister for European and International Affairs

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND

Donald TUSK

Prime Minister

Radosław SIKORSKI

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE PORTUGUESE REPUBLIC

José Sócrates Carvalho Pinto de Sousa

Prime Minister

Luís Filipe Marques Amado

Minister of State; Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF ROMANIA,

Traian Bănescu

President

Călin Popescu Țăriceanu

Prime Minister

Adrian Cioroianu

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Janez Janša

President of the Government

Dr. Dimitrij Rupel

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE SLOVAK REPUBLIC

Robert FICO

Prime Minister

Ján KUBIŠ

Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND

Matti VANHANEN

Prime Minister

Ilkka KANERVA

Minister for Foreign Affairs

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF SWEDEN

Fredrik REINFELDT

Prime Minister

Cecilia MALMSTRÖM

Minister for European Affairs

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND

The Rt Hon. Gordon BROWN

Prime Minister

The Rt Hon. David MILIBAND

Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs

WHO, having exchanged their full powers, found in good and due form,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

AMENDMENTS TO THE TREATY ON EUROPEAN UNION AND TO THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN COMMUNITY

Article 1

The Treaty on European Union shall be amended in accordance with the provisions of this Article.

PREAMBLE

- 1) The preamble shall be amended as follows:
  - (a) the following text shall be inserted as the second recital:

‘DRAWING INSPIRATION from the cultural, religious and humanist inheritance of Europe, from which have developed the universal values of the inviolable and inalienable rights of the human person, freedom, democracy, equality and the rule of law,’;
  - (b) In the seventh, which shall become the eighth, recital, the words ‘of this Treaty’ shall be replaced by ‘of this Treaty and of the Treaty on the Functioning of the European Union,’;
  - (c) In the eleventh, which shall become the twelfth, recital, the words ‘of this Treaty’ shall be replaced by ‘of this Treaty and of the Treaty on the Functioning of the European Union,’.

GENERAL PROVISIONS

- 2) Article 1 shall be amended as follows:
  - (a) the following words shall be inserted at the end of the first paragraph:

‘on which the Member States confer competences to attain objectives they have in common.’;
  - (b) the third paragraph shall be replaced by the following:

‘The Union shall be founded on the present Treaty and on the Treaty on the Functioning of the European Union (hereinafter referred to as “the Treaties”). Those two Treaties shall have the same legal value. The Union shall replace and succeed the European Community.’.

- 3) The following Article 1a shall be inserted:

‘Article 1a

The Union is founded on the values of respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities. These values are common to the Member States in a society in which pluralism, non-discrimination, tolerance, justice, solidarity and equality between women and men prevail.’

- 4) Article 2 shall be replaced by the following:

‘Article 2

1. The Union’s aim is to promote peace, its values and the well-being of its peoples.

2. The Union shall offer its citizens an area of freedom, security and justice without internal frontiers, in which the free movement of persons is ensured in conjunction with appropriate measures with respect to external border controls, asylum, immigration and the prevention and combating of crime.

3. The Union shall establish an internal market. It shall work for the sustainable development of Europe based on balanced economic growth and price stability, a highly competitive social market economy, aiming at full employment and social progress, and a high level of protection and improvement of the quality of the environment. It shall promote scientific and technological advance.

It shall combat social exclusion and discrimination, and shall promote social justice and protection, equality between women and men, solidarity between generations and protection of the rights of the child.

It shall promote economic, social and territorial cohesion, and solidarity among Member States.

It shall respect its rich cultural and linguistic diversity, and shall ensure that Europe’s cultural heritage is safeguarded and enhanced.

4. The Union shall establish an economic and monetary union whose currency is the euro.

5. In its relations with the wider world, the Union shall uphold and promote its values and interests and contribute to the protection of its citizens. It shall contribute to peace, security, the sustainable development of the Earth, solidarity and mutual respect among peoples, free and fair trade, eradication of poverty and the protection of human rights, in particular the rights of the child, as well as to the strict observance and the development of international law, including respect for the principles of the United Nations Charter.

6. The Union shall pursue its objectives by appropriate means commensurate with the competences which are conferred upon it in the Treaties.’

- 5) Article 3 shall be repealed, and the following Article 3a shall be inserted:

'Article 3a

1. In accordance with Article 3b, competences not conferred upon the Union in the Treaties remain with the Member States.
2. The Union shall respect the equality of Member States before the Treaties as well as their national identities, inherent in their fundamental structures, political and constitutional, inclusive of regional and local self-government. It shall respect their essential State functions, including ensuring the territorial integrity of the State, maintaining law and order and safeguarding national security. In particular, national security remains the sole responsibility of each Member State.
3. Pursuant to the principle of sincere cooperation, the Union and the Member States shall, in full mutual respect, assist each other in carrying out tasks which flow from the Treaties.

The Member States shall take any appropriate measure, general or particular, to ensure fulfilment of the obligations arising out of the Treaties or resulting from the acts of the institutions of the Union.

The Member States shall facilitate the achievement of the Union's tasks and refrain from any measure which could jeopardise the attainment of the Union's objectives.'

- 6) The following Article 3b shall be inserted, replacing Article 5 of the Treaty establishing the European Community:

'Article 3b

1. The limits of Union competences are governed by the principle of conferral. The use of Union competences is governed by the principles of subsidiarity and proportionality.
2. Under the principle of conferral, the Union shall act only within the limits of the competences conferred upon it by the Member States in the Treaties to attain the objectives set out therein. Competences not conferred upon the Union in the Treaties remain with the Member States.
3. Under the principle of subsidiarity, in areas which do not fall within its exclusive competence, the Union shall act only if and insofar as the objectives of the proposed action cannot be sufficiently achieved by the Member States, either at central level or at regional and local level, but can rather, by reason of the scale or effects of the proposed action, be better achieved at Union level.

The institutions of the Union shall apply the principle of subsidiarity as laid down in the Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality. National Parliaments ensure compliance with the principle of subsidiarity in accordance with the procedure set out in that Protocol.

4. Under the principle of proportionality, the content and form of Union action shall not exceed what is necessary to achieve the objectives of the Treaties.

The institutions of the Union shall apply the principle of proportionality as laid down in the Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality.’

- 7) Articles 4 and 5 shall be repealed.
- 8) Article 6 shall be replaced by the following:

‘Article 6

1. The Union recognises the rights, freedoms and principles set out in the Charter of Fundamental Rights of the European Union of 7 December 2000, as adapted at Strasbourg, on 12 December 2007, which shall have the same legal value as the Treaties.

The provisions of the Charter shall not extend in any way the competences of the Union as defined in the Treaties.

The rights, freedoms and principles in the Charter shall be interpreted in accordance with the general provisions in Title VII of the Charter governing its interpretation and application and with due regard to the explanations referred to in the Charter, that set out the sources of those provisions.

2. The Union shall accede to the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. Such accession shall not affect the Union’s competences as defined in the Treaties.

3. Fundamental rights, as guaranteed by the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and as they result from the constitutional traditions common to the Member States, shall constitute general principles of the Union’s law.’

- 9) Article 7 shall be amended as follows:
  - (a) throughout the Article, the word ‘assent’ shall be replaced by ‘consent’, the reference to breach ‘of principles mentioned in Article 6(1)’ shall be replaced by a reference to breach ‘of the values referred to in Article 1a’, the words ‘of this Treaty’ shall be replaced by ‘of the Treaties’ and the word ‘Commission’ shall be replaced by ‘European Commission’;
  - (b) at the end of the first sentence of the first subparagraph of paragraph 1, the words ‘and address appropriate recommendations to that State’ shall be deleted; at the end of the last sentence, the words ‘and, acting in accordance with the same procedure, may call on independent persons to submit within a reasonable time limit a report on the situation in the Member State in question’ shall be replaced by ‘and may address recommendations to it, acting in accordance with the same procedure.’;
  - (c) in paragraph 2, the words ‘The Council, meeting in the composition of the Heads of State or Government and acting by unanimity’ shall be replaced by ‘The European Council, acting by unanimity’ and the words ‘the government of the Member State in question’ shall be replaced by ‘the Member State in question’;

(d) paragraphs 5 and 6 shall be replaced by the following:

‘5. The voting arrangements applying to the European Parliament, the European Council and the Council for the purposes of this Article are laid down in Article 309 of the Treaty on the Functioning of the European Union.’

10) The following new Article 7a shall be inserted:

Article 7a

1. The Union shall develop a special relationship with neighbouring countries, aiming to establish an area of prosperity and good neighbourliness, founded on the values of the Union and characterised by close and peaceful relations based on cooperation.

2. For the purposes of paragraph 1, the Union may conclude specific agreements with the countries concerned. These agreements may contain reciprocal rights and obligations as well as the possibility of undertaking activities jointly. Their implementation shall be the subject of periodic consultation.’

11) The provisions of Title II shall be incorporated into the Treaty establishing the European Community, as amended elsewhere, which shall become the Treaty on the Functioning of the European Union.

DEMOCRATIC PRINCIPLES

12) Title II and Article 8 shall be replaced by the following new heading and new Articles 8 to 8 C:

‘TITLE II

PROVISIONS ON DEMOCRATIC PRINCIPLES

Article 8

In all its activities, the Union shall observe the principle of the equality of its citizens, who shall receive equal attention from its institutions, bodies, offices and agencies. Every national of a Member State shall be a citizen of the Union. Citizenship of the Union shall be additional to national citizenship and shall not replace it.

Article 8 A

1. The functioning of the Union shall be founded on representative democracy.

2. Citizens are directly represented at Union level in the European Parliament.

Member States are represented in the European Council by their Heads of State or Government and in the Council by their governments, themselves democratically accountable either to their national Parliaments, or to their citizens.

3. Every citizen shall have the right to participate in the democratic life of the Union. Decisions shall be taken as openly and as closely as possible to the citizen.

4. Political parties at European level contribute to forming European political awareness and to expressing the will of citizens of the Union.

Article 8 B

1. The institutions shall, by appropriate means, give citizens and representative associations the opportunity to make known and publicly exchange their views in all areas of Union action.

2. The institutions shall maintain an open, transparent and regular dialogue with representative associations and civil society.

3. The European Commission shall carry out broad consultations with parties concerned in order to ensure that the Union's actions are coherent and transparent.

4. Not less than one million citizens who are nationals of a significant number of Member States may take the initiative of inviting the European Commission, within the framework of its powers, to submit any appropriate proposal on matters where citizens consider that a legal act of the Union is required for the purpose of implementing the Treaties.

The procedures and conditions required for such a citizens' initiative shall be determined in accordance with the first paragraph of Article 21 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

Article 8 C

National Parliaments contribute actively to the good functioning of the Union:

- (a) through being informed by the institutions of the Union and having draft legislative acts of the Union forwarded to them in accordance with the Protocol on the role of national Parliaments in the European Union;
- (b) by seeing to it that the principle of subsidiarity is respected in accordance with the procedures provided for in the Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality;
- (c) by taking part, within the framework of the area of freedom, security and justice, in the evaluation mechanisms for the implementation of the Union policies in that area, in accordance with Article 61 C of the Treaty on the Functioning of the European Union, and through being involved in the political monitoring of Europol and the evaluation of Eurojust's activities in accordance with Articles 69 G and 69 D of that Treaty;
- (d) by taking part in the revision procedures of the Treaties, in accordance with Article 48 of this Treaty;

- (e) by being notified of applications for accession to the Union, in accordance with Article 49 of this Treaty;
- (f) by taking part in the inter-parliamentary cooperation between national Parliaments and with the European Parliament, in accordance with the Protocol on the role of national Parliaments in the European Union.’

INSTITUTIONS

- 13) The provisions of Title III shall be repealed. Title III shall be replaced by the following heading:

‘TITLE III
PROVISIONS ON THE INSTITUTIONS’.

- 14) Article 9 shall be replaced by the following:

‘Article 9

1. The Union shall have an institutional framework which shall aim to promote its values, advance its objectives, serve its interests, those of its citizens and those of the Member States, and ensure the consistency, effectiveness and continuity of its policies and actions.

The Union’s institutions shall be:

- the European Parliament,
- the European Council,
- the Council,
- the European Commission (hereinafter referred to as “the Commission”),
- the Court of Justice of the European Union,
- the European Central Bank,
- the Court of Auditors.

2. Each institution shall act within the limits of the powers conferred on it in the Treaties, and in conformity with the procedures, conditions and objectives set out in them. The institutions shall practice mutual sincere cooperation.

3. The provisions relating to the European Central Bank and the Court of Auditors and detailed provisions on the other institutions are set out in the Treaty on the Functioning of the European Union.

4. The European Parliament, the Council and the Commission shall be assisted by an Economic and Social Committee and a Committee of the Regions acting in an advisory capacity.’.

- 15) An Article 9 A shall be inserted:

'Article 9 A

1. The European Parliament shall, jointly with the Council, exercise legislative and budgetary functions. It shall exercise functions of political control and consultation as laid down in the Treaties. It shall elect the President of the Commission.

2. The European Parliament shall be composed of representatives of the Union's citizens. They shall not exceed seven hundred and fifty in number, plus the President. Representation of citizens shall be degressively proportional, with a minimum threshold of six members per Member State. No Member State shall be allocated more than ninety-six seats.

The European Council shall adopt by unanimity, on the initiative of the European Parliament and with its consent, a decision establishing the composition of the European Parliament, respecting the principles referred to in the first subparagraph.

3. The members of the European Parliament shall be elected for a term of five years by direct universal suffrage in a free and secret ballot.

4. The European Parliament shall elect its President and its officers from among its members.'

- 16) An Article 9 B shall be inserted:

'Article 9 B

1. The European Council shall provide the Union with the necessary impetus for its development and shall define the general political directions and priorities thereof. It shall not exercise legislative functions.

2. The European Council shall consist of the Heads of State or Government of the Member States, together with its President and the President of the Commission. The High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy shall take part in its work.

3. The European Council shall meet twice every six months, convened by its President. When the agenda so requires, the members of the European Council may decide each to be assisted by a minister and, in the case of the President of the Commission, by a member of the Commission. When the situation so requires, the President shall convene a special meeting of the European Council.

4. Except where the Treaties provide otherwise, decisions of the European Council shall be taken by consensus.

5. The European Council shall elect its President, by a qualified majority, for a term of two and a half years, renewable once. In the event of an impediment or serious misconduct, the European Council can end the President's term of office in accordance with the same procedure.

6. The President of the European Council:

- (a) shall chair it and drive forward its work;
- (b) shall ensure the preparation and continuity of the work of the European Council in cooperation with the President of the Commission, and on the basis of the work of the General Affairs Council;
- (c) shall endeavour to facilitate cohesion and consensus within the European Council;
- (d) shall present a report to the European Parliament after each of the meetings of the European Council.

The President of the European Council shall, at his level and in that capacity, ensure the external representation of the Union on issues concerning its common foreign and security policy, without prejudice to the powers of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy.

The President of the European Council shall not hold a national office.’.

17) An Article 9 C shall be inserted:

‘Article 9 C

1. The Council shall, jointly with the European Parliament, exercise legislative and budgetary functions. It shall carry out policy-making and coordinating functions as laid down in the Treaties.

2. The Council shall consist of a representative of each Member State at ministerial level, who may commit the government of the Member State in question and cast its vote.

3. The Council shall act by a qualified majority except where the Treaties provide otherwise.

4. As from 1 November 2014, a qualified majority shall be defined as at least 55 % of the members of the Council, comprising at least fifteen of them and representing Member States comprising at least 65 % of the population of the Union.

A blocking minority must include at least four Council members, failing which the qualified majority shall be deemed attained.

The other arrangements governing the qualified majority are laid down in Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

5. The transitional provisions relating to the definition of the qualified majority which shall be applicable until 31 October 2014 and those which shall be applicable from 1 November 2014 to 31 March 2017 are laid down in the Protocol on transitional provisions.

6. The Council shall meet in different configurations, the list of which shall be adopted in accordance with Article 201b of the Treaty on the Functioning of the European Union.

The General Affairs Council shall ensure consistency in the work of the different Council configurations. It shall prepare and ensure the follow-up to meetings of the European Council, in liaison with the President of the European Council and the Commission.

The Foreign Affairs Council shall elaborate the Union's external action on the basis of strategic guidelines laid down by the European Council and ensure that the Union's action is consistent.

7. A Committee of Permanent Representatives of the Governments of the Member States shall be responsible for preparing the work of the Council.

8. The Council shall meet in public when it deliberates and votes on a draft legislative act. To this end, each Council meeting shall be divided into two parts, dealing respectively with deliberations on Union legislative acts and non-legislative activities.

9. The Presidency of Council configurations, other than that of Foreign Affairs, shall be held by Member State representatives in the Council on the basis of equal rotation, in accordance with the conditions established in accordance with Article 201b of the Treaty on the Functioning of the European Union.'

18) An Article 9 D shall be inserted:

'Article 9 D

1. The Commission shall promote the general interest of the Union and take appropriate initiatives to that end. It shall ensure the application of the Treaties, and of measures adopted by the institutions pursuant to them. It shall oversee the application of Union law under the control of the Court of Justice of the European Union. It shall execute the budget and manage programmes. It shall exercise coordinating, executive and management functions, as laid down in the Treaties. With the exception of the common foreign and security policy, and other cases provided for in the Treaties, it shall ensure the Union's external representation. It shall initiate the Union's annual and multiannual programming with a view to achieving interinstitutional agreements.

2. Union legislative acts may only be adopted on the basis of a Commission proposal, except where the Treaties provide otherwise. Other acts shall be adopted on the basis of a Commission proposal where the Treaties so provide.

3. The Commission's term of office shall be five years.

The members of the Commission shall be chosen on the ground of their general competence and European commitment from persons whose independence is beyond doubt.

In carrying out its responsibilities, the Commission shall be completely independent. Without prejudice to Article 9 E(2), the members of the Commission shall neither seek nor take instructions from any Government or other institution, body, office or entity. They shall refrain from any action incompatible with their duties or the performance of their tasks.

4. The Commission appointed between the date of entry into force of the Treaty of Lisbon and 31 October 2014 shall consist of one national of each Member State, including its President and the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy who shall be one of its Vice-Presidents.

5. As from 1 November 2014, the Commission shall consist of a number of members, including its President and the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, corresponding to two thirds of the number of Member States, unless the European Council, acting unanimously, decides to alter this number.

The members of the Commission shall be chosen from among the nationals of the Member States on the basis of a system of strictly equal rotation between the Member States, reflecting the demographic and geographical range of all the Member States. This system shall be established unanimously by the European Council in accordance with Article 211a of the Treaty on the Functioning of the European Union.

6. The President of the Commission shall:

- (a) lay down guidelines within which the Commission is to work;
- (b) decide on the internal organisation of the Commission, ensuring that it acts consistently, efficiently and as a collegiate body;
- (c) appoint Vice-Presidents, other than the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, from among the members of the Commission.

A member of the Commission shall resign if the President so requests. The High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy shall resign, in accordance with the procedure set out in Article 9 E(1), if the President so requests.

7. Taking into account the elections to the European Parliament and after having held the appropriate consultations, the European Council, acting by a qualified majority, shall propose to the European Parliament a candidate for President of the Commission. This candidate shall be elected by the European Parliament by a majority of its component members. If he does not obtain the required majority, the European Council, acting by a qualified majority, shall within one month propose a new candidate who shall be elected by the European Parliament following the same procedure.

The Council, by common accord with the President-elect, shall adopt the list of the other persons whom it proposes for appointment as members of the Commission. They shall be selected, on the basis of the suggestions made by Member States, in accordance with the criteria set out in paragraph 3, second subparagraph, and paragraph 5, second subparagraph.

The President, the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and the other members of the Commission shall be subject as a body to a vote of consent by the European Parliament. On the basis of this consent the Commission shall be appointed by the European Council, acting by a qualified majority.

8. The Commission, as a body, shall be responsible to the European Parliament. In accordance with Article 201 of the Treaty on the Functioning of the European Union, the European Parliament may vote on a motion of censure of the Commission. If such a motion is carried, the members of the Commission shall resign as a body and the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy shall resign from the duties that he carries out in the Commission.'

19) The following new Article 9 E shall be inserted:

'Article 9 E

1. The European Council, acting by a qualified majority, with the agreement of the President of the Commission, shall appoint the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy. The European Council may end his term of office by the same procedure.

2. The High Representative shall conduct the Union's common foreign and security policy. He shall contribute by his proposals to the development of that policy, which he shall carry out as mandated by the Council. The same shall apply to the common security and defence policy.

3. The High Representative shall preside over the Foreign Affairs Council.

4. The High Representative shall be one of the Vice-Presidents of the Commission. He shall ensure the consistency of the Union's external action. He shall be responsible within the Commission for responsibilities incumbent on it in external relations and for coordinating other aspects of the Union's external action. In exercising these responsibilities within the Commission, and only for these responsibilities, the High Representative shall be bound by Commission procedures to the extent that this is consistent with paragraphs 2 and 3.'

20) An Article 9 F shall be inserted:

'Article 9 F

1. The Court of Justice of the European Union shall include the Court of Justice, the General Court and specialised courts. It shall ensure that in the interpretation and application of the Treaties the law is observed.

Member States shall provide remedies sufficient to ensure effective legal protection in the fields covered by Union law.

2. The Court of Justice shall consist of one judge from each Member State. It shall be assisted by Advocates-General.

The General Court shall include at least one judge per Member State.

The judges and the Advocates-General of the Court of Justice and the judges of the General Court shall be chosen from persons whose independence is beyond doubt and who satisfy the conditions set out in Articles 223 and 224 of the Treaty on the Functioning of the European Union. They shall be appointed by common accord of the governments of the Member States for six years. Retiring judges and Advocates-General may be reappointed.

3. The Court of Justice of the European Union shall, in accordance with the Treaties:

- (a) rule on actions brought by a Member State, an institution or a natural or legal person;
- (b) give preliminary rulings, at the request of courts or tribunals of the Member States, on the interpretation of Union law or the validity of acts adopted by the institutions;
- (c) rule in other cases provided for in the Treaties.’

21) The provisions of Title IV shall be incorporated into the Treaty establishing the European Atomic Energy Community, as amended elsewhere.

ENHANCED COOPERATION

22) Title IV shall take over the heading of Title VII, ‘PROVISIONS ON ENHANCED COOPERATION’ and Articles 27 A to 27 E, Articles 40 to 40b and Articles 43 to 45 shall be replaced by the following Article 10, which shall also replace Articles 11 and 11a of the Treaty establishing the European Community. These same articles shall also be replaced by Articles 280 A to 280 I of the Treaty on the Functioning of the European Union, as set out below in point 278 of Article 2 of this Treaty:

‘Article 10

1. Member States which wish to establish enhanced cooperation between themselves within the framework of the Union’s non-exclusive competences may make use of its institutions and exercise those competences by applying the relevant provisions of the Treaties, subject to the limits and in accordance with the detailed arrangements laid down in this Article and in Articles 280 A to 280 I of the Treaty on the Functioning of the European Union.

Enhanced cooperation shall aim to further the objectives of the Union, protect its interests and reinforce its integration process. Such cooperation shall be open at any time to all Member States, in accordance with Article 280 C of the Treaty on the Functioning of the European Union.

2. The decision authorising enhanced cooperation shall be adopted by the Council as a last resort, when it has established that the objectives of such cooperation cannot be attained within a reasonable period by the Union as a whole, and provided that at least nine Member States participate in it. The Council shall act in accordance with the procedure laid down in Article 280 D of the Treaty on the Functioning of the European Union.

3. All members of the Council may participate in its deliberations, but only members of the Council representing the Member States participating in enhanced cooperation shall take part in the vote. The voting rules are set out in Article 280 E of the Treaty on the Functioning of the European Union.

4. Acts adopted in the framework of enhanced cooperation shall bind only participating Member States. They shall not be regarded as part of the *acquis* which has to be accepted by candidate States for accession to the Union.'

- 23) Title V shall be renamed as follows: 'GENERAL PROVISIONS ON THE UNION'S EXTERNAL ACTION AND SPECIFIC PROVISIONS ON THE COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY'.

GENERAL PROVISIONS ON THE UNION'S EXTERNAL ACTION

- 24) The following new Chapter 1 and Articles 10 A and 10 B shall be inserted:

'CHAPTER 1

GENERAL PROVISIONS ON THE UNION'S EXTERNAL ACTION

Article 10 A

1. The Union's action on the international scene shall be guided by the principles which have inspired its own creation, development and enlargement, and which it seeks to advance in the wider world: democracy, the rule of law, the universality and indivisibility of human rights and fundamental freedoms, respect for human dignity, the principles of equality and solidarity, and respect for the principles of the United Nations Charter and international law.

The Union shall seek to develop relations and build partnerships with third countries, and international, regional or global organisations which share the principles referred to in the first subparagraph. It shall promote multilateral solutions to common problems, in particular in the framework of the United Nations.

2. The Union shall define and pursue common policies and actions, and shall work for a high degree of cooperation in all fields of international relations, in order to:

- (a) safeguard its values, fundamental interests, security, independence and integrity;
- (b) consolidate and support democracy, the rule of law, human rights and the principles of international law;
- (c) preserve peace, prevent conflicts and strengthen international security, in accordance with the purposes and principles of the United Nations Charter, with the principles of the Helsinki Final Act and with the aims of the Charter of Paris, including those relating to external borders;

- (d) foster the sustainable economic, social and environmental development of developing countries, with the primary aim of eradicating poverty;
- (e) encourage the integration of all countries into the world economy, including through the progressive abolition of restrictions on international trade;
- (f) help develop international measures to preserve and improve the quality of the environment and the sustainable management of global natural resources, in order to ensure sustainable development;
- (g) assist populations, countries and regions confronting natural or man-made disasters; and
- (h) promote an international system based on stronger multilateral cooperation and good global governance.

3. The Union shall respect the principles and pursue the objectives set out in paragraphs 1 and 2 in the development and implementation of the different areas of the Union's external action covered by this Title and by Part Five of the Treaty on the Functioning of the European Union, and of the external aspects of its other policies.

The Union shall ensure consistency between the different areas of its external action and between these and its other policies. The Council and the Commission, assisted by the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, shall ensure that consistency and shall cooperate to that effect.

Article 10 B

1. On the basis of the principles and objectives set out in Article 10 A, the European Council shall identify the strategic interests and objectives of the Union.

Decisions of the European Council on the strategic interests and objectives of the Union shall relate to the common foreign and security policy and to other areas of the external action of the Union. Such decisions may concern the relations of the Union with a specific country or region or may be thematic in approach. They shall define their duration, and the means to be made available by the Union and the Member States.

The European Council shall act unanimously on a recommendation from the Council, adopted by the latter under the arrangements laid down for each area. Decisions of the European Council shall be implemented in accordance with the procedures provided for in the Treaties.

2. The High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, for the area of common foreign and security policy, and the Commission, for other areas of external action, may submit joint proposals to the Council.'

THE COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY

- 25) The following headings shall be inserted:

‘CHAPTER 2

SPECIFIC PROVISIONS ON THE COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY

SECTION 1

COMMON PROVISIONS’.

- 26) The following new Article 10 C shall be inserted:

‘Article 10 C

The Union’s action on the international scene, pursuant to this Chapter, shall be guided by the principles, shall pursue the objectives of, and be conducted in accordance with, the general provisions laid down in Chapter 1.’.

- 27) Article 11 shall be amended as follows:

- (a) paragraph 1 shall be replaced by the following two paragraphs:

‘1. The Union’s competence in matters of common foreign and security policy shall cover all areas of foreign policy and all questions relating to the Union’s security, including the progressive framing of a common defence policy that might lead to a common defence.

The common foreign and security policy is subject to specific rules and procedures. It shall be defined and implemented by the European Council and the Council acting unanimously, except where the Treaties provide otherwise. The adoption of legislative acts shall be excluded. The common foreign and security policy shall be put into effect by the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and by Member States, in accordance with the Treaties. The specific role of the European Parliament and of the Commission in this area is defined by the Treaties. The Court of Justice of the European Union shall not have jurisdiction with respect to these provisions, with the exception of its jurisdiction to monitor compliance with Article 25b of this Treaty and to review the legality of certain decisions as provided for by the second paragraph of Article 240a of the Treaty on the Functioning of the European Union.

2. Within the framework of the principles and objectives of its external action, the Union shall conduct, define and implement a common foreign and security policy, based on the development of mutual political solidarity among Member States, the identification of questions of general interest and the achievement of an ever-increasing degree of convergence of Member States’ actions.’;

(b) paragraph 2, renumbered 3, shall be amended as follows:

(i) The following words shall be added at the end of the first subparagraph:

‘and shall comply with the Union’s action in this area.’;

(ii) the third subparagraph shall be replaced by ‘The Council and the High Representative shall ensure compliance with these principles.’.

28) Article 12 shall be replaced by the following:

‘Article 12

The Union shall conduct the common foreign and security policy by:

(a) defining the general guidelines;

(b) adopting decisions defining:

(i) actions to be undertaken by the Union;

(ii) positions to be taken by the Union;

(iii) arrangements for the implementation of the decisions referred to in points (i) and (ii);

and by

(c) strengthening systematic cooperation between Member States in the conduct of policy.’.

29) Article 13 shall be amended as follows:

(a) in paragraph 1, the words ‘define the principles of and general guidelines for’ shall be replaced by ‘identify the Union’s strategic interests, determine the objectives of and define general guidelines for’ and the following sentence shall be added: ‘It shall adopt the necessary decisions.’. The following subparagraph shall be inserted:

‘If international developments so require, the President of the European Council shall convene an extraordinary meeting of the European Council in order to define the strategic lines of the Union’s policy in the face of such developments.’;

(b) paragraph 2 shall be deleted and paragraph 3 shall be renumbered 2. The first subparagraph shall be replaced by the following: ‘The Council shall frame the common foreign and security policy and take the decisions necessary for defining and implementing it on the basis of the general guidelines and strategic lines defined by the European Council.’ The second subparagraph shall be deleted. In the third subparagraph, which shall become the second, the words ‘shall ensure’ shall be replaced by ‘and the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy shall ensure’;

(c) the following new paragraph shall be inserted:

‘3. The common foreign and security policy shall be put into effect by the High Representative and by the Member States, using national and Union resources.’.

30) The following new Article 13a shall be inserted:

‘Article 13a

1. The High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, who shall chair the Foreign Affairs Council, shall contribute through his proposals towards the preparation of the common foreign and security policy and shall ensure implementation of the decisions adopted by the European Council and the Council.

2. The High Representative shall represent the Union for matters relating to the common foreign and security policy. He shall conduct political dialogue with third parties on the Union’s behalf and shall express the Union’s position in international organisations and at international conferences.

3. In fulfilling his mandate, the High Representative shall be assisted by a European External Action Service. This service shall work in cooperation with the diplomatic services of the Member States and shall comprise officials from relevant departments of the General Secretariat of the Council and of the Commission as well as staff seconded from national diplomatic services of the Member States. The organisation and functioning of the European External Action Service shall be established by a decision of the Council. The Council shall act on a proposal from the High Representative after consulting the European Parliament and after obtaining the consent of the Commission.’.

31) Article 14 shall be amended as follows:

(a) in paragraph 1, the first two sentences shall be replaced by the following sentence: ‘Where the international situation requires operational action by the Union, the Council shall adopt the necessary decisions.’;

(b) paragraph 2 shall become the second subparagraph of paragraph 1, and the other paragraphs shall be renumbered accordingly. In the first sentence, the words ‘to joint action,’ shall be replaced by ‘to such a decision,’ and the words ‘that action’ shall be replaced by ‘that decision’. The last sentence shall be deleted;

(c) in paragraph 3, renumbered 2, the words ‘Joint actions’ shall be replaced by ‘Decisions referred to in paragraph 1’;

(d) the current paragraph 4 shall be deleted and the remaining paragraphs shall be renumbered accordingly;

- (e) in the first sentence of paragraph 5, renumbered 3, the words ‘pursuant to a joint action, information shall be provided in time to allow,’ shall be replaced by ‘pursuant to a decision as referred to in paragraph 1, information shall be provided by the Member State concerned in time to allow’;
  - (f) in the first sentence of paragraph 6, renumbered 4, the words ‘failing a Council decision,’ shall be replaced by ‘failing a review of the Council decision as referred to in paragraph 1,’ and the words ‘of the joint action’ shall be replaced by ‘of that decision’;
  - (g) in paragraph 7, renumbered 5, the words ‘joint action’ in the first sentence shall be replaced by ‘decision as referred to in this Article’ and in the second sentence by ‘decision referred to in paragraph 1’.
- 32) At the beginning of Article 15, the words ‘The Council shall adopt common positions. Common positions shall define’ shall be replaced by ‘The Council shall adopt decisions which shall define’ and at the end of the Article the words ‘common positions’ shall be replaced by ‘Union positions’.
- 33) An Article 15a shall be inserted, with the text of Article 22, with the following amendments:
- (a) in paragraph 1, the words ‘Any Member State or the Commission may refer to the Council any question relating to the common foreign and security policy’ shall be replaced by ‘Any Member State, the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, or the High Representative with the Commission’s support, may refer any question relating to the common foreign and security policy to the Council’ and the words ‘submit proposals to the Council’ shall be replaced by ‘submit to it initiatives or proposals as appropriate’;
  - (b) in paragraph 2, the words ‘the Presidency, of its own motion,’ shall be replaced by ‘the High Representative, of his own motion’ and the words ‘, or at the request of the Commission or a Member State,’ shall be replaced by ‘, or at the request of a Member State,’.
- 34) An Article 15b shall be inserted, with the text of Article 23, with the following amendments:
- (a) in paragraph 1, the first subparagraph shall be replaced by the following: ‘Decisions under this Chapter shall be taken by the European Council and the Council acting unanimously, except where this Chapter provides otherwise. The adoption of legislative acts shall be excluded.’ and the last sentence in the second subparagraph shall be replaced by the following: ‘If the members of the Council qualifying their abstention in this way represent at least one third of the Member States comprising at least one third of the population of the Union, the decision shall not be adopted.’;
  - (b) paragraph 2 shall be amended as follows:
    - (i) the first indent shall be replaced by the following two indents:
      - when adopting a decision defining a Union action or position on the basis of a decision of the European Council relating to the Union’s strategic interests and objectives, as referred to in Article 10 B(1),

- when adopting a decision defining a Union action or position, on a proposal which the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy has presented following a specific request from the European Council, made on its own initiative or that of the High Representative;’;
- (ii) in the second indent, which shall become the third indent, the words ‘a joint action or a common position,’ shall be replaced by ‘a decision defining a Union action or position,’;
- (iii) in the second subparagraph, first sentence, the word ‘important’ shall be replaced by ‘vital’; the last sentence shall be replaced by the following: ‘The High Representative will, in close consultation with the Member State involved, search for a solution acceptable to it. If he does not succeed, the Council may, acting by a qualified majority, request that the matter be referred to the European Council for a decision by unanimity.’;
- (iv) the third subparagraph shall be replaced by the following new paragraph 3, the last subparagraph shall become paragraph 4 and paragraph 3 shall be renumbered 5:

‘3. The European Council may unanimously adopt a decision stipulating that the Council shall act by a qualified majority in cases other than those referred to in paragraph 2.’;
- (c) in the paragraph now numbered 4, the words ‘This paragraph shall not apply’ shall be replaced by ‘Paragraphs 2 and 3 shall not apply’.

35) Article 16 shall be amended as follows:

- (a) the words ‘inform and’ shall be deleted, the words ‘within the Council’ shall be replaced by ‘within the European Council and the Council’ and the words ‘in order to ensure that the Union’s influence is exerted as effectively as possible by means of concerted and convergent action’ shall be replaced by ‘in order to determine a common approach’;
- (b) the following sentences shall be added after the first sentence: ‘Before undertaking any action on the international scene or entering into any commitment which could affect the Union’s interests, each Member State shall consult the others within the European Council or the Council. Member States shall ensure, through the convergence of their actions, that the Union is able to assert its interests and values on the international scene. Member States shall show mutual solidarity.’;
- (c) the following two paragraphs shall be added:

‘When the European Council or the Council has defined a common approach of the Union within the meaning of the first paragraph, the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and the Ministers for Foreign Affairs of the Member States shall coordinate their activities within the Council.

The diplomatic missions of the Member States and the Union delegations in third countries and at international organisations shall cooperate and shall contribute to formulating and implementing the common approach.’

36) The text of Article 17 shall become Article 28 A, it shall be amended as set out below in point 49.

37) Article 18 shall be amended as follows:

(a) paragraphs 1 to 4 shall be deleted;

(b) in paragraph 5, which shall not be numbered, the words ‘whenever it deems it necessary,’ shall be replaced by ‘on a proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy’ and the following sentence shall be added at the end: ‘The special representative shall carry out his mandate under the authority of the High Representative.’

38) Article 19 shall be amended as follows:

(a) in paragraph 1, the words ‘the common positions’ shall be replaced by ‘the Union’s positions’ in the first and second subparagraphs and the following sentence shall be added at the end of the first subparagraph: ‘The High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy shall organise this coordination.’;

(b) paragraph 2 shall be amended as follows:

(i) in the first subparagraph, the words ‘Without prejudice to paragraph 1 and Article 14(3),’ shall be replaced by ‘In accordance with Article 11(3),’ and the words ‘the latter’ shall be replaced by ‘the other Member States and the High Representative’;

(ii) in the second subparagraph, first sentence, the words ‘and the High Representative’ shall be inserted after ‘the other Member States’; in the second sentence, the word ‘permanent’ shall be deleted and the words ‘ensure the defence of the positions’ shall be replaced by ‘defend the positions’;

(iii) the following new third subparagraph shall be added:

‘When the Union has defined a position on a subject which is on the United Nations Security Council agenda, those Member States which sit on the Security Council shall request that the High Representative be invited to present the Union’s position.’

39) Article 20 shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, the words 'Commission delegations' shall be replaced by 'Union delegations' and the words 'the common positions and joint actions adopted by the Council' shall be replaced by 'decisions defining Union positions and actions adopted pursuant to this Chapter';
- (b) in the second paragraph, the words 'information, carrying out joint assessments' shall be replaced by 'information and carrying out joint assessments' and the words 'and contributing to the implementation of the provisions referred to in Article 20 of the Treaty establishing the European Community' shall be deleted;
- (c) the following new paragraph shall be added:

'They shall contribute to the implementation of the right of citizens of the Union to protection in the territory of third countries as referred to in Article 17(2)(c) of the Treaty on the Functioning of the European Union and of the measures adopted pursuant to Article 20 of that Treaty.'

40) Article 21 shall be amended as follows:

- (a) the first paragraph shall be replaced by the following:

'The High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy shall regularly consult the European Parliament on the main aspects and the basic choices of the common foreign and security policy and the common security and defence policy and inform it of how those policies evolve. He shall ensure that the views of the European Parliament are duly taken into consideration. Special representatives may be involved in briefing the European Parliament.'

- (b) in the second paragraph, first sentence, the words 'and to the High Representative' shall be inserted at the end; in the second sentence, the words 'It shall hold an annual debate' shall be replaced by 'Twice a year it shall hold a debate' and the words ', including the common security and defence policy' shall be inserted at the end.

41) The text of Article 22 shall become Article 15a; it shall be amended as set out above in point 33.

42) The text of Article 23 shall become Article 15b; it shall be amended as set out above in point 34.

43) Article 24 shall be replaced by the following:

'Article 24

The Union may conclude agreements with one or more States or international organisations in areas covered by this Chapter.'

44) Article 25 shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, first sentence, the reference to the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the Treaty on the functioning of the European Union and the words 'or of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy' shall be inserted after 'at the request of the Council'; in the second sentence, the words 'without prejudice to the responsibility of the Presidency and the Commission' shall be replaced by 'without prejudice to the powers of the High Representative';
- (b) the text of the second paragraph shall be replaced by the following: 'Within the scope of this Chapter, the Political and Security Committee shall exercise, under the responsibility of the Council and of the High Representative, the political control and strategic direction of the crisis management operations referred to in Article 28 B.';
- (c) in the third paragraph, the words ', without prejudice to Article 47' shall be deleted.

45) Articles 26 and 27 shall be repealed. The following Articles 25a and 25b shall be inserted, with Article 25b replacing Article 47:

'Article 25a

In accordance with Article 16 B of the Treaty on the Functioning of the European Union and by way of derogation from paragraph 2 thereof, the Council shall adopt a decision laying down the rules relating to the protection of individuals with regard to the processing of personal data by the Member States when carrying out activities which fall within the scope of this Chapter, and the rules relating to the free movement of such data. Compliance with these rules shall be subject to the control of independent authorities.

Article 25b

The implementation of the common foreign and security policy shall not affect the application of the procedures and the extent of the powers of the institutions laid down by the Treaties for the exercise of the Union competences referred to in Articles 2 B to 2 E of the Treaty on the Functioning of the European Union.

Similarly, the implementation of the policies listed in those Articles shall not affect the application of the procedures and the extent of the powers of the institutions laid down by the Treaties for the exercise of the Union competences under this Chapter.'

46) Articles 27 A to 27 E, on enhanced cooperation, shall be replaced by Article 10 in accordance with point 22 above.

47) Article 28 shall be amended as follows:

- (a) paragraph 1 shall be deleted and the remaining paragraphs shall be renumbered accordingly; throughout the Article the words 'budget of the European Communities' shall be replaced by 'Union budget';
- (b) in paragraph 2, renumbered 1, the words 'which the provisions relating to the areas referred to in this Title entail' shall be replaced by 'to which the implementation of this Chapter gives rise';
- (c) in paragraph 3, renumbered 2, the words 'the implementation of those provisions' in the first subparagraph shall be replaced by 'the implementation of this Chapter';
- (d) the following new paragraph 3 shall be added and paragraph 4 deleted:

'3. The Council shall adopt a decision establishing the specific procedures for guaranteeing rapid access to appropriations in the Union budget for urgent financing of initiatives in the framework of the common foreign and security policy, and in particular for preparatory activities for the tasks referred to in Article 28 A(1) and Article 28 B. It shall act after consulting the European Parliament.

Preparatory activities for the tasks referred to in Article 28 A(1) and Article 28 B which are not charged to the Union budget shall be financed by a start-up fund made up of Member States' contributions.

The Council shall adopt by a qualified majority, on a proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, decisions establishing:

- (a) the procedures for setting up and financing the start-up fund, in particular the amounts allocated to the fund;
- (b) the procedures for administering the start-up fund;
- (c) the financial control procedures.

When the task planned in accordance with Article 28 A(1) and Article 28 B cannot be charged to the Union budget, the Council shall authorise the High Representative to use the fund. The High Representative shall report to the Council on the implementation of this remit.'

THE COMMON SECURITY AND DEFENCE POLICY

48) The following new section 2 shall be inserted:

‘SECTION 2

PROVISIONS ON THE COMMON SECURITY AND DEFENCE POLICY’

49) An Article 28 A shall be inserted, taking over the wording of Article 17, with the following amendments:

(a) the following new paragraph 1 shall be inserted and the next paragraph shall be renumbered 2:

‘1. The common security and defence policy shall be an integral part of the common foreign and security policy. It shall provide the Union with an operational capacity drawing on civilian and military assets. The Union may use them on missions outside the Union for peace-keeping, conflict prevention and strengthening international security in accordance with the principles of the United Nations Charter. The performance of these tasks shall be undertaken using capabilities provided by the Member States.’;

(b) paragraph 1, renumbered 2, shall be amended as follows:

(i) the first subparagraph shall be replaced by the following:

‘2. The common security and defence policy shall include the progressive framing of a common Union defence policy. This will lead to a common defence, when the European Council, acting unanimously, so decides. It shall in that case recommend to the Member States the adoption of such a decision in accordance with their respective constitutional requirements.’;

(ii) in the second subparagraph, the words ‘in accordance with this Article’ shall be replaced by ‘in accordance with this Section’;

(iii) the third subparagraph shall be deleted.

(c) the present paragraphs 2, 3, 4 and 5 shall be replaced by the following paragraphs 3 to 7:

‘3. Member States shall make civilian and military capabilities available to the Union for the implementation of the common security and defence policy, to contribute to the objectives defined by the Council. Those Member States which together establish multinational forces may also make them available to the common security and defence policy.

Member States shall undertake progressively to improve their military capabilities. The Agency in the field of defence capabilities development, research, acquisition and armaments (hereinafter referred to as “the European Defence Agency”) shall identify operational requirements, shall promote measures to satisfy those requirements, shall contribute to identifying and, where appropriate, implementing any measure needed to

strengthen the industrial and technological base of the defence sector, shall participate in defining a European capabilities and armaments policy, and shall assist the Council in evaluating the improvement of military capabilities.

4. Decisions relating to the common security and defence policy, including those initiating a mission as referred to in this Article, shall be adopted by the Council acting unanimously on a proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy or an initiative from a Member State. The High Representative may propose the use of both national resources and Union instruments, together with the Commission where appropriate.

5. The Council may entrust the execution of a task, within the Union framework, to a group of Member States in order to protect the Union's values and serve its interests. The execution of such a task shall be governed by Article 28 C.

6. Those Member States whose military capabilities fulfil higher criteria and which have made more binding commitments to one another in this area with a view to the most demanding missions shall establish permanent structured cooperation within the Union framework. Such cooperation shall be governed by Article 28 E. It shall not affect the provisions of Article 28 B.

7. If a Member State is the victim of armed aggression on its territory, the other Member States shall have towards it an obligation of aid and assistance by all the means in their power, in accordance with Article 51 of the United Nations Charter. This shall not prejudice the specific character of the security and defence policy of certain Member States.

Commitments and cooperation in this area shall be consistent with commitments under the North Atlantic Treaty Organisation, which, for those States which are members of it, remains the foundation of their collective defence and the forum for its implementation.'

50) The following new Articles 28 B to 28 E shall be inserted:

'Article 28 B

1. The tasks referred to in Article 28 A(1), in the course of which the Union may use civilian and military means, shall include joint disarmament operations, humanitarian and rescue tasks, military advice and assistance tasks, conflict prevention and peace-keeping tasks, tasks of combat forces in crisis management, including peace-making and post-conflict stabilisation. All these tasks may contribute to the fight against terrorism, including by supporting third countries in combating terrorism in their territories.

2. The Council shall adopt decisions relating to the tasks referred to in paragraph 1, defining their objectives and scope and the general conditions for their implementation. The High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, acting under the authority of the Council and in close and constant contact with the Political and Security Committee, shall ensure coordination of the civilian and military aspects of such tasks.

Article 28 C

1. Within the framework of the decisions adopted in accordance with Article 28 B, the Council may entrust the implementation of a task to a group of Member States which are willing and have the necessary capability for such a task. Those Member States, in association with the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, shall agree among themselves on the management of the task.

2. Member States participating in the task shall keep the Council regularly informed of its progress on their own initiative or at the request of another Member State. Those States shall inform the Council immediately should the completion of the task entail major consequences or require amendment of the objective, scope and conditions determined for the task in the decisions referred to in paragraph 1. In such cases, the Council shall adopt the necessary decisions.

Article 28 D

1. The European Defence Agency referred to in Article 28 A(3), subject to the authority of the Council, shall have as its task to:

- (a) contribute to identifying the Member States' military capability objectives and evaluating observance of the capability commitments given by the Member States;
- (b) promote harmonisation of operational needs and adoption of effective, compatible procurement methods;
- (c) propose multilateral projects to fulfil the objectives in terms of military capabilities, ensure coordination of the programmes implemented by the Member States and management of specific cooperation programmes;
- (d) support defence technology research, and coordinate and plan joint research activities and the study of technical solutions meeting future operational needs;
- (e) contribute to identifying and, if necessary, implementing any useful measure for strengthening the industrial and technological base of the defence sector and for improving the effectiveness of military expenditure.

2. The European Defence Agency shall be open to all Member States wishing to be part of it. The Council, acting by a qualified majority, shall adopt a decision defining the Agency's statute, seat and operational rules. That decision should take account of the level of effective participation in the Agency's activities. Specific groups shall be set up within the Agency bringing together Member States engaged in joint projects. The Agency shall carry out its tasks in liaison with the Commission where necessary.

Article 28 E

1. Those Member States which wish to participate in the permanent structured cooperation referred to in Article 28 A(6), which fulfil the criteria and have made the commitments on military capabilities set out in the Protocol on permanent structured cooperation, shall notify their intention to the Council and to the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy.

2. Within three months following the notification referred to in paragraph 1 the Council shall adopt a decision establishing permanent structured cooperation and determining the list of participating Member States. The Council shall act by a qualified majority after consulting the High Representative.

3. Any Member State which, at a later stage, wishes to participate in the permanent structured cooperation shall notify its intention to the Council and to the High Representative.

The Council shall adopt a decision confirming the participation of the Member State concerned which fulfils the criteria and makes the commitments referred to in Articles 1 and 2 of the Protocol on permanent structured cooperation. The Council shall act by a qualified majority after consulting the High Representative. Only members of the Council representing the participating Member States shall take part in the vote.

A qualified majority shall be defined in accordance with Article 205(3)(a) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

4. If a participating Member State no longer fulfils the criteria or is no longer able to meet the commitments referred to in Articles 1 and 2 of the Protocol on permanent structured cooperation, the Council may adopt a decision suspending the participation of the Member State concerned.

The Council shall act by a qualified majority. Only members of the Council representing the participating Member States, with the exception of the Member State in question, shall take part in the vote.

A qualified majority shall be defined in accordance with Article 205(3)(a) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

5. Any participating Member State which wishes to withdraw from permanent structured cooperation shall notify its intention to the Council, which shall take note that the Member State in question has ceased to participate.

6. The decisions and recommendations of the Council within the framework of permanent structured cooperation, other than those provided for in paragraphs 2 to 5, shall be adopted by unanimity. For the purposes of this paragraph, unanimity shall be constituted by the votes of the representatives of the participating Member States only.’.

- 51) Articles 29 to 39 of Title VI, which relate to judicial cooperation in criminal matters and to police cooperation, shall be replaced by the provisions of Chapters 1, 4 and 5 of Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union. As set out below, in Article 2, points 64, 67 and 68 of this Treaty, Article 29 shall be replaced by Article 61 of the Treaty on the Functioning of the European Union, Article 30 shall be replaced by Articles 69 F and 69 G thereof, Article 31 shall be replaced by Articles 69 A, 69 B and 69 D thereof, Article 32 shall be replaced by Article 69 H thereof, Article 33 shall be replaced by Article 61 E thereof and Article 36 shall be replaced by Article 61 D thereof. The heading of the Title shall be deleted and its number shall become the number of the Title on final provisions.
- 52) Articles 40 to 40 B of Title VI and Articles 43 to 45 of Title VII, relating to enhanced cooperation, shall be replaced by Article 10 in accordance with point 22 above, and Title VII shall be repealed.
- 53) Articles 41 and 42 shall be repealed.

FINAL PROVISIONS

- 54) Title VIII, on final provisions, shall be renumbered VI; this Title and Articles 48, 49 and 53 shall be amended as set out respectively in points 56, 57 and 61 below. Article 47 shall be replaced by Article 25b, as indicated above in point 45, and Articles 46 and 50 shall be repealed.
- 55) The following new Article 46 A shall be inserted:

‘Article 46 A

The Union shall have legal personality.’.

- 56) Article 48 shall be replaced by the following:

‘Article 48

1. The Treaties may be amended in accordance with an ordinary revision procedure. They may also be amended in accordance with simplified revision procedures.

Ordinary revision procedure

2. The Government of any Member State, the European Parliament or the Commission may submit to the Council proposals for the amendment of the Treaties. These proposals may, *inter alia*, serve either to increase or to reduce the competences conferred on the Union in the Treaties. These proposals shall be submitted to the European Council by the Council and the national Parliaments shall be notified.

3. If the European Council, after consulting the European Parliament and the Commission, adopts by a simple majority a decision in favour of examining the proposed amendments, the President of the European Council shall convene a Convention composed of representatives of the national Parliaments, of the Heads of State or Government of the Member States, of the European Parliament and of the Commission. The European Central Bank shall also be consulted in the case of institutional changes in the monetary area. The Convention shall examine the proposals for amendments and shall adopt by consensus a recommendation to a conference of representatives of the governments of the Member States as provided for in paragraph 4.

The European Council may decide by a simple majority, after obtaining the consent of the European Parliament, not to convene a Convention should this not be justified by the extent of the proposed amendments. In the latter case, the European Council shall define the terms of reference for a conference of representatives of the governments of the Member States.

4. A conference of representatives of the governments of the Member States shall be convened by the President of the Council for the purpose of determining by common accord the amendments to be made to the Treaties.

The amendments shall enter into force after being ratified by all the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.

5. If, two years after the signature of a treaty amending the Treaties, four fifths of the Member States have ratified it and one or more Member States have encountered difficulties in proceeding with ratification, the matter shall be referred to the European Council.

Simplified revision procedures

6. The Government of any Member State, the European Parliament or the Commission may submit to the European Council proposals for revising all or part of the provisions of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union relating to the internal policies and action of the Union.

The European Council may adopt a decision amending all or part of the provisions of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union. The European Council shall act by unanimity after consulting the European Parliament and the Commission, and the European Central Bank in the case of institutional changes in the monetary area. That decision shall not enter into force until it is approved by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.

The decision referred to in the second subparagraph shall not increase the competences conferred on the Union in the Treaties.

7. Where the Treaty on the Functioning of the European Union or Title V of this Treaty provides for the Council to act by unanimity in a given area or case, the European Council may adopt a decision authorising the Council to act by a qualified majority in that area or in that case. This subparagraph shall not apply to decisions with military implications or those in the area of defence.

Where the Treaty on the Functioning of the European Union provides for legislative acts to be adopted by the Council in accordance with a special legislative procedure, the European Council may adopt a decision allowing for the adoption of such acts in accordance with the ordinary legislative procedure.

Any initiative taken by the European Council on the basis of the first or the second subparagraph shall be notified to the national Parliaments. If a national Parliament makes known its opposition within six months of the date of such notification, the decision referred to in the first or the second subparagraph shall not be adopted. In the absence of opposition, the European Council may adopt the decision.

For the adoption of the decisions referred to in the first and second subparagraphs, the European Council shall act by unanimity after obtaining the consent of the European Parliament, which shall be given by a majority of its component members.’.

57) The first paragraph of Article 49 shall be amended as follows:

- (a) in the first sentence, the words ‘which respects the principles set out in Article 6(1) may apply’ shall be replaced by ‘which respects the values referred to in Article 1a and is committed to promoting them may apply’;
- (b) in the second sentence, the words ‘It shall address its application to the Council, which shall act unanimously’ shall be replaced by ‘The European Parliament and national Parliaments shall be notified of this application. The applicant State shall address its application to the Council, which shall act unanimously’; the word ‘assent’ shall be replaced by ‘consent’ and the words ‘an absolute majority’ shall be replaced by ‘a majority’;
- (c) the following sentence shall be added at the end of the paragraph: ‘The conditions of eligibility agreed upon by the European Council shall be taken into account.’.

58) The following new Article 49 A shall be inserted:

‘Article 49 A

1. Any Member State may decide to withdraw from the Union in accordance with its own constitutional requirements.
2. A Member State which decides to withdraw shall notify the European Council of its intention. In the light of the guidelines provided by the European Council, the Union shall negotiate and conclude an agreement with that State, setting out the arrangements for its withdrawal, taking account of the framework for its future relationship with the Union. That agreement shall be negotiated in accordance with Article 188 N(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union. It shall be concluded on behalf of the Union by the Council, acting by a qualified majority, after obtaining the consent of the European Parliament.
3. The Treaties shall cease to apply to the State in question from the date of entry into force of the withdrawal agreement or, failing that, two years after the notification referred to in paragraph 2, unless the European Council, in agreement with the Member State concerned, unanimously decides to extend this period.

4. For the purposes of paragraphs 2 and 3, the member of the European Council or of the Council representing the withdrawing Member State shall not participate in the discussions of the European Council or Council or in decisions concerning it.

A qualified majority shall be defined in accordance with Article 205(3)(b) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

5. If a State which has withdrawn from the Union asks to rejoin, its request shall be subject to the procedure referred to in Article 49.’.

59) The following Article 49 B shall be inserted:

‘Article 49 B

The Protocols and Annexes to the Treaties shall form an integral part thereof.’.

60) An Article 49 C shall be inserted:

‘Article 49 C

1. The Treaties shall apply to the Kingdom of Belgium, Republic of Bulgaria, the Czech Republic, the Kingdom of Denmark, the Federal Republic of Germany, the Republic of Estonia, Ireland, the Hellenic Republic, the Kingdom of Spain, the French Republic, the Italian Republic, the Republic of Cyprus, the Republic of Latvia, the Republic of Lithuania, the Grand Duchy of Luxembourg, the Republic of Hungary, the Republic of Malta, the Kingdom of the Netherlands, the Republic of Austria, the Republic of Poland, the Portuguese Republic, Romania, the Republic of Slovenia, the Slovak Republic, the Republic of Finland, the Kingdom of Sweden and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

2. The territorial scope of the Treaties is specified in Article 311a of the Treaty on the Functioning of the European Union.’.

61) Article 53 shall be amended as follows:

(a) the first paragraph shall be numbered 1, the languages listed in the second paragraph of the current Article 53 of the Treaty on European Union shall be added to the list in this paragraph and the second paragraph shall be deleted;

(b) the following new paragraph 2 shall be added:

‘2. This Treaty may also be translated into any other languages as determined by Member States among those which, in accordance with their constitutional order, enjoy official status in all or part of their territory. A certified copy of such translations shall be provided by the Member States concerned to be deposited in the archives of the Council.’.

Article 2

The Treaty establishing the European Community shall be amended in accordance with the provisions of this Article.

- 1) The title of the Treaty shall be replaced by 'Treaty on the Functioning of the European Union'.

A. HORIZONTAL AMENDMENTS

- 2) Throughout the Treaty:

- (a) the words 'Community' and 'European Community' shall be replaced by 'Union' and any necessary grammatical changes shall be made, the words 'European Communities' shall be replaced by 'European Union', except in paragraph 6(c) of Article 299, renumbered paragraph 5(c) of Article 311a. In respect of Article 136, this amendment shall apply only to the mention of 'The Community' at the beginning of the first paragraph;
- (b) the words 'this Treaty' and 'the present Treaty' shall be replaced by 'the Treaties', the verb, where applicable, shall be put in the plural and any necessary grammatical changes shall be made; this point shall not apply to the third paragraph of Article 182 and to Articles 312 and 313;
- (c) the words 'the Council [shall], acting in accordance with the procedure referred to in Article 251' shall be replaced by 'the European Parliament and the Council [shall], acting in accordance with the ordinary legislative procedure', and the words 'procedure referred to in Article 251' shall be replaced by 'ordinary legislative procedure';
- (d) the words 'acting by a qualified majority' and 'by a qualified majority' shall be deleted;
- (e) the words 'Council meeting in the composition of the Heads of State or Government' shall be replaced by 'European Council';
- (f) the words 'institutions or bodies' and 'institutions and bodies' shall be replaced by 'institutions, bodies, offices or agencies', except in the first paragraph of Article 193;
- (g) the words 'common market' shall be replaced by 'internal market';
- (h) the word 'ecu' shall be replaced by 'euro';
- (i) the words 'Member States without a derogation' shall be replaced by 'Member States whose currency is the euro';

- (j) the abbreviation 'ECB' shall be replaced by 'European Central Bank';
  - (k) the words 'Statute of the ESCB' shall be replaced by 'Statute of the ESCB and of the ECB';
  - (l) The words 'Committee provided for in Article 114' and 'Committee referred to in Article 114' shall be replaced by 'Economic and Financial Committee';
  - (m) the words 'Statute of the Court of Justice' or 'Statute of the Court' shall be replaced by 'Statute of the Court of Justice of the European Union';
  - (n) the words 'Court of First Instance' shall be replaced by 'General Court';
  - (o) the words 'judicial panel' and 'judicial panels' shall be replaced by 'specialised court' and 'specialised courts' respectively and any necessary grammatical changes shall be made.
- 3) In the following Articles, the words 'acting unanimously on a proposal from the Commission' shall be replaced by 'acting unanimously in accordance with a special legislative procedure':
— Article 13, renumbered 16 E, first paragraph	— Article 93
— Article 19(1)	— Article 94, renumbered 95
— Article 19(2)	— Article 104(14), second subparagraph
— Article 22, second paragraph	— Article 175(2), first subparagraph
- 4) In the following Articles, the words 'acting by a simple majority' shall be inserted after 'the Council':
— Article 130, first paragraph	— Article 213, final paragraph, third sentence
— Article 144, first paragraph	— Article 216
— Article 208	— Article 284
— Article 209	
- 5) In the following Articles, the words 'consulting the European Parliament' shall be replaced by 'obtaining the consent of the European Parliament':
- Article 13, renumbered 16 E, first paragraph
  - Article 22, second paragraph

6) In the following Articles, the word ‘institution’ or ‘institutions’ shall be replaced by ‘institution, body, office or agency’ or ‘institutions, bodies, offices or agencies’, as appropriate, and any grammatical changes necessary shall be made:

- Article 195(1), second subparagraph
- Article 232, second paragraph
- Article 233, first paragraph:
- Article 234, point (b)
- Article 255(3) which shall become Article 16 A(3), third subparagraph

7) In the following Articles, the words ‘Court of Justice’ shall be replaced by ‘Court of Justice of the European Union’.

— Article 83(2)(d)	— Article 233, first paragraph
— Article 88(2), second subparagraph	— Article 234, first paragraph
— Article 95, renumbered 94(9)	— Article 235
— Article 195(1)	— Article 236
— Article 225a, sixth paragraph	— Article 237, introductory sentence
— Article 226, second paragraph	— Article 238
— Article 227, first paragraph	— Article 240
— Article 228(1), first instance	— Article 242, first sentence
— Article 229	— Article 243
— Article 229a	— Article 244
— Article 230, first paragraph	— Article 247(9), renumbered (8)
— Article 231, first paragraph	— Article 256, second paragraph
— Article 232, first and third paragraphs	

In the following Articles, the words ‘of Justice’ shall be deleted after ‘Court’:

— Article 227, fourth paragraph	— Article 234, second and third paragraphs
— Article 228(1), second instance and	— Article 237, point (d), third sentence
— Article 228(2), second subparagraph	— Article 242, second sentence
— Article 230, third paragraph	— Article 256, fourth paragraph
— Article 231, second paragraph	
— Article 232, third paragraph	

- 8) In the following Articles, the reference to another Article of the Treaty shall be replaced by the following reference to an Article of the Treaty on European Union:

— Article 21, third, now fourth, paragraph	reference to Article 9 (first reference) and to Article 53(1) (second reference)
— Article 97b	reference to Article 2
— Article 98	reference to Article 2 (first reference)
— Article 105(1), second sentence	reference to Article 2
— Article 215, third, now fourth, paragraph	reference to Article 9 D(7), first subparagraph.

- 9) *(Does not apply to the English version.)*

B. SPECIFIC AMENDMENTS

PREAMBLE

- 10) In the second recital, the word ‘countries’ shall be replaced by ‘States’ and in the last recital, the words ‘HAVE DECIDED to create a EUROPEAN COMMUNITY and to this end have designated’ shall be replaced by ‘and to this end HAVE DESIGNATED’.

COMMON PROVISIONS

- 11) Articles 1 and 2 shall be repealed. The following Article 1a shall be inserted:

‘Article 1a

1. This Treaty organises the functioning of the Union and determines the areas of, delimitation of, and arrangements for exercising its competences.
2. This Treaty and the Treaty on European Union constitute the Treaties on which the Union is founded. These two Treaties, which have the same legal value, shall be referred to as “the Treaties”.

CATEGORIES AND AREAS OF COMPETENCE

- 12) The following new Title and new Articles 2 A to 2 E shall be inserted:

TITLE I

CATEGORIES AND AREAS OF UNION COMPETENCE

Article 2 A

1. When the Treaties confer on the Union exclusive competence in a specific area, only the Union may legislate and adopt legally binding acts, the Member States being able to do so themselves only if so empowered by the Union or for the implementation of Union acts.
2. When the Treaties confer on the Union a competence shared with the Member States in a specific area, the Union and the Member States may legislate and adopt legally binding acts in that area. The Member States shall exercise their competence to the extent that the Union has not exercised its competence. The Member States shall again exercise their competence to the extent that the Union has decided to cease exercising its competence.
3. The Member States shall coordinate their economic and employment policies within arrangements as determined by this Treaty, which the Union shall have competence to provide.
4. The Union shall have competence, in accordance with the provisions of the Treaty on European Union, to define and implement a common foreign and security policy, including the progressive framing of a common defence policy.
5. In certain areas and under the conditions laid down in the Treaties, the Union shall have competence to carry out actions to support, coordinate or supplement the actions of the Member States, without thereby superseding their competence in these areas.

Legally binding acts of the Union adopted on the basis of the provisions of the Treaties relating to these areas shall not entail harmonisation of Member States' laws or regulations.

6. The scope of and arrangements for exercising the Union's competences shall be determined by the provisions of the Treaties relating to each area.

Article 2 B

1. The Union shall have exclusive competence in the following areas:
  - (a) customs union;
  - (b) the establishing of the competition rules necessary for the functioning of the internal market;

- (c) monetary policy for the Member States whose currency is the euro;
- (d) the conservation of marine biological resources under the common fisheries policy;
- (e) common commercial policy.

2. The Union shall also have exclusive competence for the conclusion of an international agreement when its conclusion is provided for in a legislative act of the Union or is necessary to enable the Union to exercise its internal competence, or insofar as its conclusion may affect common rules or alter their scope.

Article 2 C

1. The Union shall share competence with the Member States where the Treaties confer on it a competence which does not relate to the areas referred to in Articles 2 B and 2 E.

2. Shared competence between the Union and the Member States applies in the following principal areas:

- (a) internal market;
- (b) social policy, for the aspects defined in this Treaty;
- (c) economic, social and territorial cohesion;
- (d) agriculture and fisheries, excluding the conservation of marine biological resources;
- (e) environment;
- (f) consumer protection;
- (g) transport;
- (h) trans-European networks;
- (i) energy;
- (j) area of freedom, security and justice;
- (k) common safety concerns in public health matters, for the aspects defined in this Treaty.

3. In the areas of research, technological development and space, the Union shall have competence to carry out activities, in particular to define and implement programmes; however, the exercise of that competence shall not result in Member States being prevented from exercising theirs.

4. In the areas of development cooperation and humanitarian aid, the Union shall have competence to carry out activities and conduct a common policy; however, the exercise of that competence shall not result in Member States being prevented from exercising theirs.

Article 2 D

1. The Member States shall coordinate their economic policies within the Union. To this end, the Council shall adopt measures, in particular broad guidelines for these policies.

Specific provisions shall apply to those Member States whose currency is the euro.

2. The Union shall take measures to ensure coordination of the employment policies of the Member States, in particular by defining guidelines for these policies.

3. The Union may take initiatives to ensure coordination of Member States' social policies.

Article 2 E

The Union shall have competence to carry out actions to support, coordinate or supplement the actions of the Member States. The areas of such action shall, at European level, be:

- (a) protection and improvement of human health;
- (b) industry;
- (c) culture;
- (d) tourism;
- (e) education, vocational training, youth and sport;
- (f) civil protection;
- (g) administrative cooperation.'.

PROVISIONS HAVING GENERAL APPLICATION

13) The following title and Article 2 F shall be inserted:

'TITLE II

PROVISIONS HAVING GENERAL APPLICATION

Article 2 F

The Union shall ensure consistency between its policies and activities, taking all of its objectives into account and in accordance with the principle of conferral of powers.'.

- 14) Paragraph 1 of Article 3 shall be repealed. Paragraph 2 shall be left unnumbered, and the words 'the activities referred to in this Article,' shall be replaced by 'its activities,'.
- 15) The text of Article 4 shall become Article 97b. It shall be amended as set out below in point 85.
- 16) Article 5 shall be repealed; it shall be replaced by Article 3b of the Treaty on European Union.
- 17) The following Article 5a shall be inserted:

'Article 5a

In defining and implementing its policies and activities, the Union shall take into account requirements linked to the promotion of a high level of employment, the guarantee of adequate social protection, the fight against social exclusion, and a high level of education, training and protection of human health.'

- 18) The following Article 5b shall be inserted:

'Article 5b

In defining and implementing its policies and activities, the Union shall aim to combat discrimination based on sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation.'

- 19) In Article 6, the words 'referred to in Article 3' shall be deleted.
- 20) An Article 6a shall be inserted, with the wording of Article 153(2).
- 21) An Article 6b shall be inserted, with the wording of the enacting terms of the Protocol on the protection and welfare of animals; the word 'fisheries' shall be inserted after 'agriculture', the words 'and research' shall be replaced by 'research and technological development and space', and the words ', since animals are sentient beings,' shall be inserted after 'Member States shall'.
- 22) Articles 7 to 10 shall be repealed. Articles 11 and 11a shall be replaced by Article 10 of the Treaty on European Union and by Articles 280 A and 280 I of the Treaty on the Functioning of the European Union, as set out in this Treaty in point 22 of Article 1 above and in point 278 below.
- 23) The text of Article 12 shall become Article 16 D.
- 24) The text of Article 13 shall become Article 16 E. It shall be amended as set out below at point 33.
- 25) The text of Article 14 shall become Article 22a. It shall be amended as set out below at point 41.
- 26) The text of Article 15 shall become Article 22b. It shall be amended as set out below at point 42.

27) Article 16 shall be amended as follows:

- (a) at the beginning, the words 'Without prejudice to Articles 73, 86 and 87,' shall be replaced by 'Without prejudice to Article 3a of the Treaty on European Union or to Articles 73, 86 and 87 of this Treaty';
- (b) at the end of the sentence, the words 'and conditions which enable them to fulfil their missions' shall be replaced by 'and conditions, particularly economic and financial conditions, which enable them to fulfil their missions.';
- (c) the following new sentence shall be added:

'The European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish these principles and set these conditions without prejudice to the competence of Member States, in compliance with the Treaties, to provide, to commission and to fund such services.'

28) An Article 16 A shall be inserted, with the wording of Article 255; it shall be amended as follows:

- (a) paragraph 1 shall be preceded by the following text, paragraph 1 being renumbered 3 and paragraphs 2 and 3 becoming subparagraphs:

'1. In order to promote good governance and ensure the participation of civil society, the Union institutions, bodies, offices and agencies shall conduct their work as openly as possible.

2. The European Parliament shall meet in public, as shall the Council when considering and voting on a draft legislative act.';

- (b) in paragraph 1, renumbered 3, which shall become the first subparagraph of paragraph 3, a change shall be made to the French which does not concern the English version. The words 'European Parliament, Council and Commission documents' shall be replaced by 'documents of the Union institutions, bodies, offices and agencies, whatever their medium' and the words 'paragraphs 2 and 3' shall be replaced by the words 'this paragraph';
- (c) in paragraph 2, which shall become the second subparagraph of paragraph 1, renumbered 3, the words 'by means of regulations' shall be inserted after 'shall be determined by the Council' and the words 'within two years of the entry into force of the Treaty of Amsterdam' shall be deleted;
- (d) in paragraph 3, which shall become the third subparagraph of paragraph 1, renumbered 3, the words 'referred to above shall elaborate' shall be replaced by 'shall ensure that its proceedings are transparent and shall elaborate', the words ', in accordance with the regulations referred to in the second subparagraph' shall be inserted at the end of the subparagraph and the following two new subparagraphs shall be added:

'The Court of Justice of the European Union, the European Central Bank and the European Investment Bank shall be subject to this paragraph only when exercising their administrative tasks.

The European Parliament and the Council shall ensure publication of the documents relating to the legislative procedures under the terms laid down by the regulation referred to in the second subparagraph.’

- 29) An Article 16 B shall be inserted, replacing Article 286:

‘Article 16 B

1. Everyone has the right to the protection of personal data concerning them.
2. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall lay down the rules relating to the protection of individuals with regard to the processing of personal data by Union institutions, bodies, offices and agencies, and by the Member States when carrying out activities which fall within the scope of Union law, and the rules relating to the free movement of such data. Compliance with these rules shall be subject to the control of independent authorities.

The rules adopted on the basis of this Article shall be without prejudice to the specific rules laid down in Article 25a of the Treaty on European Union.’

- 30) The following new Article 16 C shall be inserted:

‘Article 16 C

1. The Union respects and does not prejudice the status under national law of churches and religious associations or communities in the Member States.
2. The Union equally respects the status under national law of philosophical and non-confessional organisations.
3. Recognising their identity and their specific contribution, the Union shall maintain an open, transparent and regular dialogue with these churches and organisations.’

NON-DISCRIMINATION AND CITIZENSHIP

- 31) The heading of Part Two shall be replaced by the following heading: ‘NON-DISCRIMINATION AND CITIZENSHIP OF THE UNION’.
- 32) An Article 16 D shall be inserted, with the wording of Article 12.
- 33) An Article 16 E shall be inserted, with the wording of Article 13; in paragraph 2, the words ‘when the Council adopts Community’ shall be replaced by ‘the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, may adopt the basic principles of the Union’s’ and the words at the end of the paragraph ‘it shall act in accordance with the procedure referred to in Article 251’ shall be deleted.

34) Article 17 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 1, the word 'complement' shall be replaced by 'be additional to';
- (b) paragraph 2 shall be replaced by the following:

'2. Citizens of the Union shall enjoy the rights and be subject to the duties provided for in the Treaties. They shall have, *inter alia*:

- (a) the right to move and reside freely within the territory of the Member States;
- (b) the right to vote and to stand as candidates in elections to the European Parliament and in municipal elections in their Member State of residence, under the same conditions as nationals of that State;
- (c) the right to enjoy, in the territory of a third country in which the Member State of which they are nationals is not represented, the protection of the diplomatic and consular authorities of any Member State on the same conditions as the nationals of that State;
- (d) the right to petition the European Parliament, to apply to the European Ombudsman, and to address the institutions and advisory bodies of the Union in any of the Treaty languages and to obtain a reply in the same language.

These rights shall be exercised in accordance with the conditions and limits defined by the Treaties and by the measures adopted thereunder.'

35) Article 18 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 2, the words 'the Council may adopt' shall be replaced by 'the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, may adopt' and the last sentence shall be deleted;
- (b) paragraph 3 shall be replaced by the following:

'3. For the same purposes as those referred to in paragraph 1 and if the Treaties have not provided the necessary powers, the Council, acting in accordance with a special legislative procedure, may adopt measures concerning social security or social protection. The Council shall act unanimously after consulting the European Parliament.'

- 36) In Article 20, the words 'establish the necessary rules among themselves and' shall be replaced by 'adopt the necessary provisions and'. The following new paragraph shall be added:

'The Council, acting in accordance with a special legislative procedure and after consulting the European Parliament, may adopt directives establishing the coordination and cooperation measures necessary to facilitate such protection.'

- 37) In Article 21, the following new first paragraph shall be inserted:

'The European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure, shall adopt the provisions for the procedures and conditions required for a citizens' initiative within the meaning of Article 8 B of the Treaty on European Union, including the minimum number of Member States from which such citizens must come.'

- 38) In Article 22, second paragraph, the words 'the rights laid down in this Part, which it shall recommend to the Member States for adoption in accordance with their respective constitutional requirements' shall be replaced by 'the rights listed in Article 17(2). These provisions shall enter into force after their approval by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.'

- 39) In the heading of Part Three, the words 'AND INTERNAL ACTIONS' shall be inserted after 'POLICIES'.

INTERNAL MARKET

- 40) A Title I, with the heading 'THE INTERNAL MARKET' shall be inserted at the beginning of Part Three.

- 41) An Article 22a shall be inserted, with the wording of Article 14. Paragraph 1 shall be replaced by the following:

'1. The Union shall adopt measures with the aim of establishing or ensuring the functioning of the internal market, in accordance with the relevant provisions of the Treaties.'

- 42) An Article 22b shall be inserted, with the wording of Article 15. In the first paragraph, the words 'during the period of establishment' shall be replaced by 'for the establishment'.

- 43) Title I on the free movement of goods shall become Title Ia.

- 44) In Article 23(1), the words 'shall be based upon' shall be replaced by 'shall comprise'.

- 45) A Chapter Ia entitled 'CUSTOMS COOPERATION' shall be inserted after Article 27, and an Article 27a shall be inserted with the wording of Article 135, the last sentence of that Article being deleted.

AGRICULTURE AND FISHERIES

46) In the heading of Title II, the words 'AND FISHERIES' shall be added.

47) Article 32 shall be amended as follows:

(a) in paragraph 1, the following new first subparagraph shall be inserted:

'1. The Union shall define and implement a common agriculture and fisheries policy.',
the current text of paragraph 1 shall become the second subparagraph.

In the second subparagraph, the word 'fisheries' shall be inserted after 'agriculture' in the first sentence and the following sentence shall be added as the last sentence of the subparagraph: 'References to the common agricultural policy or to agriculture, and the use of the term "agricultural", shall be understood as also referring to fisheries, having regard to the specific characteristics of this sector.'

(b) in paragraph 2, the words 'and functioning' shall be inserted after the word 'establishment'.

(c) in paragraph 3, the words 'to this Treaty' shall be deleted.

48) Article 36 shall be amended as follows:

(a) in the first paragraph, the words 'the European Parliament and' shall be inserted before 'the Council' and the words 'and (3)' shall be deleted;

(b) in the second paragraph, the introductory sentence shall be replaced by the following: 'The Council, on a proposal from the Commission, may authorise the granting of aid:'.

49) Article 37 shall be amended as follows:

(a) paragraph 1 shall be deleted;

(b) paragraph 2 shall be renumbered 1; the words 'Having taken into account the work of the Conference provided for in paragraph 1, after consulting the Economic and Social Committee and within two years of the entry into force of the Treaty, the Commission shall submit proposals' shall be replaced by 'The Commission shall submit proposals', and the third subparagraph shall be deleted;

(c) the following paragraphs shall be inserted as new paragraphs 2 and 3, and the remaining paragraphs shall be renumbered accordingly:

'2. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure and after consulting the Economic and Social Committee, shall establish the common organisation of agricultural markets provided for in Article 34(1) and the other provisions necessary for the pursuit of the objectives of the common agricultural policy and the common fisheries policy;

3. The Council, on a proposal from the Commission, shall adopt measures on fixing prices, levies, aid and quantitative limitations and on the fixing and allocation of fishing opportunities.’;

- (d) in the introductory words to paragraph 3 renumbered 4, the words ‘The Council may, acting by a qualified majority and in accordance with paragraph 2, replace the national market organisations by the common organisation’ shall be replaced by ‘In accordance with paragraph 2, the national market organisations may be replaced by the common organisation’;
- (e) at the beginning of paragraph 4 renumbered 5, a change shall be made to the French which does not concern the English version.

FREE MOVEMENT OF WORKERS

50) In Article 39(3)(d), the word ‘implementing’ shall be deleted.

51) Article 42 shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, the words ‘migrant workers and their dependants:’ shall be replaced by ‘employed and self-employed migrant workers and their dependants:’;
- (b) the last paragraph shall be replaced by the following:

‘Where a member of the Council declares that a draft legislative act referred to in the first subparagraph would affect important aspects of its social security system, including its scope, cost or financial structure, or would affect the financial balance of that system, it may request that the matter be referred to the European Council. In that case, the ordinary legislative procedure shall be suspended. After discussion, the European Council shall, within four months of this suspension, either:

- (a) refer the draft back to the Council, which shall terminate the suspension of the ordinary legislative procedure; or
- (b) take no action or request the Commission to submit a new proposal; in that case, the act originally proposed shall be deemed not to have been adopted.’.

FREEDOM OF ESTABLISHMENT

52) In Article 44(2), the words ‘The European Parliament,’ shall be inserted at the beginning of the paragraph.

53) In Article 45, second paragraph, the words ‘The Council may, acting by a qualified majority on a proposal from the Commission,’ shall be replaced by ‘The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, may’.

54) Article 47 shall be amended as follows:

- (a) the following phrase shall be added at the end of paragraph 1: 'and for the coordination of the provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the taking-up and pursuit of activities as self-employed persons.';
- (b) paragraph 2 shall be deleted and paragraph 3 shall be renumbered 2; a change shall be made to the French which does not concern the English version.

55) An Article 48a shall be inserted, with the wording of Article 294.

SERVICES

56) Article 49 shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, the words 'State of the Community' shall be replaced by 'Member State';
- (b) in the second paragraph, the words 'The Council may, acting by a qualified majority on a proposal from the Commission, extend' shall be replaced by 'The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, may extend'.

57) In Article 50, third paragraph, the words 'the State' shall be replaced by 'the Member State'.

58) In Article 52(1), the words 'the Council shall, on a proposal from the Commission and after consulting the Economic and Social Committee and the European Parliament, issue' shall be replaced by 'the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure and after consulting the Economic and Social Committee, shall issue'.

59) In Article 53, the words 'declare their readiness to' shall be replaced by 'shall endeavour to'.

CAPITAL

60) In Article 57(2), the words 'the Council may, acting by a qualified majority on a proposal from the Commission, adopt measures' shall be replaced by 'the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall adopt the measures' and the last sentence of paragraph 2 shall become paragraph 3, reading as follows:

'3. Notwithstanding paragraph 2, only the Council, acting in accordance with a special legislative procedure, may unanimously, and after consulting the European Parliament, adopt measures which constitute a step backwards in Union law as regards the liberalisation of the movement of capital to or from third countries.'

61) In Article 58, the following new paragraph 4 shall be added:

‘4. In the absence of measures pursuant to Article 57(3), the Commission or, in the absence of a Commission decision within three months from the request of the Member State concerned, the Council, may adopt a decision stating that restrictive tax measures adopted by a Member State concerning one or more third countries are to be considered compatible with the Treaties insofar as they are justified by one of the objectives of the Union and compatible with the proper functioning of the internal market. The Council shall act unanimously on application by a Member State.’

62) Article 60 shall become Article 61 H. It shall be amended as set out below in point 64.

AREA OF FREEDOM, SECURITY AND JUSTICE;

63) A Title IV, with the heading ‘AREA OF FREEDOM, SECURITY AND JUSTICE’, shall replace the Title IV on visas, asylum, immigration, and other policies related to free movement of persons. Title IV shall contain the following Chapters:

Chapter 1: General provisions

Chapter 2: Policies on border checks, asylum and immigration

Chapter 3: Judicial cooperation in civil matters

Chapter 4: Judicial cooperation in criminal matters

Chapter 5: Police cooperation.

GENERAL PROVISIONS

64) Article 61 shall be replaced by the following Chapter 1 and Articles 61 to 61 I. Article 61 shall also replace the current Article 29 of the Treaty on European Union, Article 61 D shall replace Article 36 thereof, Article 61 E shall replace Article 64(1) of the Treaty establishing the European Community and the current Article 33 of the Treaty on European Union, Article 61G shall replace Article 66 of the Treaty establishing the European Community and Article 61 H shall take over Article 60 thereof, as set out in point 62 above:

‘CHAPTER 1

GENERAL PROVISIONS

Article 61

1. The Union shall constitute an area of freedom, security and justice with respect for fundamental rights and the different legal systems and traditions of the Member States.

2. It shall ensure the absence of internal border controls for persons and shall frame a common policy on asylum, immigration and external border control, based on solidarity between Member States, which is fair towards third-country nationals. For the purpose of this Title, stateless persons shall be treated as third-country nationals.

3. The Union shall endeavour to ensure a high level of security through measures to prevent and combat crime, racism and xenophobia, and through measures for coordination and cooperation between police and judicial authorities and other competent authorities, as well as through the mutual recognition of judgments in criminal matters and, if necessary, through the approximation of criminal laws.

4. The Union shall facilitate access to justice, in particular through the principle of mutual recognition of judicial and extrajudicial decisions in civil matters.

Article 61 A

The European Council shall define the strategic guidelines for legislative and operational planning within the area of freedom, security and justice.

Article 61 B

National Parliaments ensure that the proposals and legislative initiatives submitted under Chapters 4 and 5 comply with the principle of subsidiarity, in accordance with the arrangements laid down by the Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality.

Article 61 C

Without prejudice to Articles 226, 227 and 228, the Council may, on a proposal from the Commission, adopt measures laying down the arrangements whereby Member States, in collaboration with the Commission, conduct objective and impartial evaluation of the implementation of the Union policies referred to in this Title by Member States' authorities, in particular in order to facilitate full application of the principle of mutual recognition. The European Parliament and national Parliaments shall be informed of the content and results of the evaluation.

Article 61 D

A standing committee shall be set up within the Council in order to ensure that operational cooperation on internal security is promoted and strengthened within the Union. Without prejudice to Article 207, it shall facilitate coordination of the action of Member States' competent authorities. Representatives of the Union bodies, offices and agencies concerned may be involved in the proceedings of this committee. The European Parliament and national Parliaments shall be kept informed of the proceedings.

Article 61 E

This Title shall not affect the exercise of the responsibilities incumbent upon Member States with regard to the maintenance of law and order and the safeguarding of internal security.

Article 61 F

It shall be open to Member States to organise between themselves and under their responsibility such forms of cooperation and coordination as they deem appropriate between the competent departments of their administrations responsible for safeguarding national security.

Article 61 G

The Council shall adopt measures to ensure administrative cooperation between the relevant departments of the Member States in the areas covered by this Title, as well as between those departments and the Commission. It shall act on a Commission proposal, subject to Article 61 I, and after consulting the European Parliament.

Article 61 H

Where necessary to achieve the objectives set out in Article 61, as regards preventing and combating terrorism and related activities, the European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure, shall define a framework for administrative measures with regard to capital movements and payments, such as the freezing of funds, financial assets or economic gains belonging to, or owned or held by, natural or legal persons, groups or non-State entities.

The Council, on a proposal from the Commission, shall adopt measures to implement the framework referred to in the first paragraph.

The acts referred to in this Article shall include necessary provisions on legal safeguards.

Article 61 I

The acts referred to in Chapters 4 and 5, together with the measures referred to in Article 61 G which ensure administrative cooperation in the areas covered by these Chapters, shall be adopted:

- (a) on a proposal from the Commission, or
- (b) on the initiative of a quarter of the Member States.’.

BORDER CHECKS, ASYLUM AND IMMIGRATION

- 65) Articles 62 to 64 shall be replaced by the following Chapter 2 and Articles 62 to 63b. Article 62 shall replace Article 62, paragraphs 1 and 2 of Article 63 shall replace points 1 and 2 of Article 63, paragraph 3 of Article 63 shall replace paragraph 2 of Article 64 and Article 63a shall replace points 3 and 4 of Article 63:

‘CHAPTER 2
POLICIES ON BORDER CHECKS, ASYLUM AND IMMIGRATION

Article 62

1. The Union shall develop a policy with a view to:
  - (a) ensuring the absence of any controls on persons, whatever their nationality, when crossing internal borders;
  - (b) carrying out checks on persons and efficient monitoring of the crossing of external borders;
  - (c) the gradual introduction of an integrated management system for external borders.
2. For the purposes of paragraph 1, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall adopt measures concerning:
  - (a) the common policy on visas and other short-stay residence permits;
  - (b) the checks to which persons crossing external borders are subject;
  - (c) the conditions under which nationals of third countries shall have the freedom to travel within the Union for a short period;
  - (d) any measure necessary for the gradual establishment of an integrated management system for external borders;
  - (e) the absence of any controls on persons, whatever their nationality, when crossing internal borders.
3. If action by the Union should prove necessary to facilitate the exercise of the right referred to in Article 17(2)(a), and if the Treaties have not provided the necessary powers, the Council, acting in accordance with a special legislative procedure, may adopt provisions concerning passports, identity cards, residence permits or any other such document. The Council shall act unanimously after consulting the European Parliament.
4. This Article shall not affect the competence of the Member States concerning the geographical demarcation of their borders, in accordance with international law.

Article 63

1. The Union shall develop a common policy on asylum, subsidiary protection and temporary protection with a view to offering appropriate status to any third-country national requiring international protection and ensuring compliance with the principle of *non-refoulement*. This policy must be in accordance with the Geneva Convention of 28 July 1951 and the Protocol of 31 January 1967 relating to the status of refugees, and other relevant treaties.

2. For the purposes of paragraph 1, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall adopt measures for a common European asylum system comprising:

- (a) a uniform status of asylum for nationals of third countries, valid throughout the Union;
- (b) a uniform status of subsidiary protection for nationals of third countries who, without obtaining European asylum, are in need of international protection;
- (c) a common system of temporary protection for displaced persons in the event of a massive inflow;
- (d) common procedures for the granting and withdrawing of uniform asylum or subsidiary protection status;
- (e) criteria and mechanisms for determining which Member State is responsible for considering an application for asylum or subsidiary protection;
- (f) standards concerning the conditions for the reception of applicants for asylum or subsidiary protection;
- (g) partnership and cooperation with third countries for the purpose of managing inflows of people applying for asylum or subsidiary or temporary protection.

3. In the event of one or more Member States being confronted by an emergency situation characterised by a sudden inflow of nationals of third countries, the Council, on a proposal from the Commission, may adopt provisional measures for the benefit of the Member State(s) concerned. It shall act after consulting the European Parliament.

Article 63a

1. The Union shall develop a common immigration policy aimed at ensuring, at all stages, the efficient management of migration flows, fair treatment of third-country nationals residing legally in Member States, and the prevention of, and enhanced measures to combat, illegal immigration and trafficking in human beings.

2. For the purposes of paragraph 1, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall adopt measures in the following areas:

- (a) the conditions of entry and residence, and standards on the issue by Member States of long-term visas and residence permits, including those for the purpose of family reunification;
- (b) the definition of the rights of third-country nationals residing legally in a Member State, including the conditions governing freedom of movement and of residence in other Member States;

(c) illegal immigration and unauthorised residence, including removal and repatriation of persons residing without authorisation;

(d) combating trafficking in persons, in particular women and children.

3. The Union may conclude agreements with third countries for the readmission to their countries of origin or provenance of third-country nationals who do not or who no longer fulfil the conditions for entry, presence or residence in the territory of one of the Member States.

4. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, may establish measures to provide incentives and support for the action of Member States with a view to promoting the integration of third-country nationals residing legally in their territories, excluding any harmonisation of the laws and regulations of the Member States.

5. This Article shall not affect the right of Member States to determine volumes of admission of third-country nationals coming from third countries to their territory in order to seek work, whether employed or self-employed.

Article 63b

The policies of the Union set out in this Chapter and their implementation shall be governed by the principle of solidarity and fair sharing of responsibility, including its financial implications, between the Member States. Whenever necessary, the Union acts adopted pursuant to this Chapter shall contain appropriate measures to give effect to this principle.’.

JUDICIAL COOPERATION IN CIVIL MATTERS

66) Article 65 shall be replaced by the following Chapter 3 and Article 65:

‘CHAPTER 3

JUDICIAL COOPERATION IN CIVIL MATTERS

Article 65

1. The Union shall develop judicial cooperation in civil matters having cross-border implications, based on the principle of mutual recognition of judgments and of decisions in extrajudicial cases. Such cooperation may include the adoption of measures for the approximation of the laws and regulations of the Member States.

2. For the purposes of paragraph 1, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall adopt measures, particularly when necessary for the proper functioning of the internal market, aimed at ensuring:

(a) the mutual recognition and enforcement between Member States of judgments and of decisions in extrajudicial cases;

- (b) the cross-border service of judicial and extrajudicial documents;
- (c) the compatibility of the rules applicable in the Member States concerning conflict of laws and of jurisdiction;
- (d) cooperation in the taking of evidence;
- (e) effective access to justice;
- (f) the elimination of obstacles to the proper functioning of civil proceedings, if necessary by promoting the compatibility of the rules on civil procedure applicable in the Member States;
- (g) the development of alternative methods of dispute settlement;
- (h) support for the training of the judiciary and judicial staff.

3. Notwithstanding paragraph 2, measures concerning family law with cross-border implications shall be established by the Council, acting in accordance with a special legislative procedure. The Council shall act unanimously after consulting the European Parliament.

The Council, on a proposal from the Commission, may adopt a decision determining those aspects of family law with cross-border implications which may be the subject of acts adopted by the ordinary legislative procedure. The Council shall act unanimously after consulting the European Parliament.

The proposal referred to in the second subparagraph shall be notified to the national Parliaments. If a national Parliament makes known its opposition within six months of the date of such notification, the decision shall not be adopted. In the absence of opposition, the Council may adopt the decision.’

JUDICIAL COOPERATION IN CRIMINAL MATTERS

- 67) Article 66 shall be replaced by Article 61 G, as set out in point 64 above, and Articles 67 to 69 shall be repealed. The following Chapter 4 and Articles 69 A to 69 E shall be inserted. Articles 69 A, 69 B and 69 D shall replace the current Article 31 of the Treaty on European Union, as set out above in point 51 of Article 1 of this Treaty:

‘CHAPTER 4

JUDICIAL COOPERATION IN CRIMINAL MATTERS

Article 69 A

1. Judicial cooperation in criminal matters in the Union shall be based on the principle of mutual recognition of judgments and judicial decisions and shall include the approximation of the laws and regulations of the Member States in the areas referred to in paragraph 2 and in Article 69 B.

The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall adopt measures to:

- (a) lay down rules and procedures for ensuring recognition throughout the Union of all forms of judgments and judicial decisions;
- (b) prevent and settle conflicts of jurisdiction between Member States;
- (c) support the training of the judiciary and judicial staff;
- (d) facilitate cooperation between judicial or equivalent authorities of the Member States in relation to proceedings in criminal matters and the enforcement of decisions.

2. To the extent necessary to facilitate mutual recognition of judgments and judicial decisions and police and judicial cooperation in criminal matters having a cross-border dimension, the European Parliament and the Council may, by means of directives adopted in accordance with the ordinary legislative procedure, establish minimum rules. Such rules shall take into account the differences between the legal traditions and systems of the Member States.

They shall concern:

- (a) mutual admissibility of evidence between Member States;
- (b) the rights of individuals in criminal procedure;
- (c) the rights of victims of crime;
- (d) any other specific aspects of criminal procedure which the Council has identified in advance by a decision; for the adoption of such a decision, the Council shall act unanimously after obtaining the consent of the European Parliament.

Adoption of the minimum rules referred to in this paragraph shall not prevent Member States from maintaining or introducing a higher level of protection for individuals.

3. Where a member of the Council considers that a draft directive as referred to in paragraph 2 would affect fundamental aspects of its criminal justice system, it may request that the draft directive be referred to the European Council. In that case, the ordinary legislative procedure shall be suspended. After discussion, and in case of a consensus, the European Council shall, within four months of this suspension, refer the draft back to the Council, which shall terminate the suspension of the ordinary legislative procedure.

Within the same timeframe, in case of disagreement, and if at least nine Member States wish to establish enhanced cooperation on the basis of the draft directive concerned, they shall notify the European Parliament, the Council and the Commission accordingly. In such a case, the authorisation to proceed with enhanced cooperation referred to in Article 10(2) of the Treaty on European Union and Article 280 D(1) of this Treaty shall be deemed to be granted and the provisions on enhanced cooperation shall apply.

Article 69 B

1. The European Parliament and the Council may, by means of directives adopted in accordance with the ordinary legislative procedure, establish minimum rules concerning the definition of criminal offences and sanctions in the areas of particularly serious crime with a cross-border dimension resulting from the nature or impact of such offences or from a special need to combat them on a common basis.

These areas of crime are the following: terrorism, trafficking in human beings and sexual exploitation of women and children, illicit drug trafficking, illicit arms trafficking, money laundering, corruption, counterfeiting of means of payment, computer crime and organised crime.

On the basis of developments in crime, the Council may adopt a decision identifying other areas of crime that meet the criteria specified in this paragraph. It shall act unanimously after obtaining the consent of the European Parliament.

2. If the approximation of criminal laws and regulations of the Member States proves essential to ensure the effective implementation of a Union policy in an area which has been subject to harmonisation measures, directives may establish minimum rules with regard to the definition of criminal offences and sanctions in the area concerned. Such directives shall be adopted by the same ordinary or special legislative procedure as was followed for the adoption of the harmonisation measures in question, without prejudice to Article 61 I.

3. Where a member of the Council considers that a draft directive as referred to in paragraph 1 or 2 would affect fundamental aspects of its criminal justice system, it may request that the draft directive be referred to the European Council. In that case, the ordinary legislative procedure shall be suspended. After discussion, and in case of a consensus, the European Council shall, within four months of this suspension, refer the draft back to the Council, which shall terminate the suspension of the ordinary legislative procedure.

Within the same timeframe, in case of disagreement, and if at least nine Member States wish to establish enhanced cooperation on the basis of the draft directive concerned, they shall notify the European Parliament, the Council and the Commission accordingly. In such a case, the authorisation to proceed with enhanced cooperation referred to in Article 10(2) of the Treaty on European Union and Article 280 D(1) of this Treaty shall be deemed to be granted and the provisions on enhanced cooperation shall apply.

Article 69 C

The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, may establish measures to promote and support the action of Member States in the field of crime prevention, excluding any harmonisation of the laws and regulations of the Member States.

Article 69 D

1. Eurojust's mission shall be to support and strengthen coordination and cooperation between national investigating and prosecuting authorities in relation to serious crime affecting two or more Member States or requiring a prosecution on common bases, on the basis of operations conducted and information supplied by the Member States' authorities and by Europol.

In this context, the European Parliament and the Council, by means of regulations adopted in accordance with the ordinary legislative procedure, shall determine Eurojust's structure, operation, field of action and tasks. These tasks may include:

- (a) the initiation of criminal investigations, as well as proposing the initiation of prosecutions conducted by competent national authorities, particularly those relating to offences against the financial interests of the Union;
- (b) the coordination of investigations and prosecutions referred to in point (a);
- (c) the strengthening of judicial cooperation, including by resolution of conflicts of jurisdiction and by close cooperation with the European Judicial Network.

These regulations shall also determine arrangements for involving the European Parliament and national Parliaments in the evaluation of Eurojust's activities.

2. In the prosecutions referred to in paragraph 1, and without prejudice to Article 69 E, formal acts of judicial procedure shall be carried out by the competent national officials.

Article 69 E

1. In order to combat crimes affecting the financial interests of the Union, the Council, by means of regulations adopted in accordance with a special legislative procedure, may establish a European Public Prosecutor's Office from Eurojust. The Council shall act unanimously after obtaining the consent of the European Parliament.

In the absence of unanimity, a group of at least nine Member States may request that the draft regulation be referred to the European Council. In that case, the procedure in the Council shall be suspended. After discussion, and in case of a consensus, the European Council shall, within four months of this suspension, refer the draft back to the Council for adoption.

Within the same timeframe, in case of disagreement, and if at least nine Member States wish to establish enhanced cooperation on the basis of the draft regulation concerned, they shall notify the European Parliament, the Council and the Commission accordingly. In such a case, the authorisation to proceed with enhanced cooperation referred to in Article 10(2) of the Treaty on European Union and Article 280 D(1) of this Treaty shall be deemed to be granted and the provisions on enhanced cooperation shall apply.

2. The European Public Prosecutor's Office shall be responsible for investigating, prosecuting and bringing to judgment, where appropriate in liaison with Europol, the perpetrators of, and accomplices in, offences against the Union's financial interests, as determined by the regulation provided for in paragraph 1. It shall exercise the functions of prosecutor in the competent courts of the Member States in relation to such offences.

3. The regulations referred to in paragraph 1 shall determine the general rules applicable to the European Public Prosecutor's Office, the conditions governing the performance of its functions, the rules of procedure applicable to its activities, as well as those governing the admissibility of evidence, and the rules applicable to the judicial review of procedural measures taken by it in the performance of its functions.

4. The European Council may, at the same time or subsequently, adopt a decision amending paragraph 1 in order to extend the powers of the European Public Prosecutor's Office to include serious crime having a cross-border dimension and amending accordingly paragraph 2 as regards the perpetrators of, and accomplices in, serious crimes affecting more than one Member State. The European Council shall act unanimously after obtaining the consent of the European Parliament and after consulting the Commission.'

POLICE COOPERATION

- 68) The following Chapter 5 and Articles 69 F, 69 G and 69 H shall be inserted. Articles 69 F and 69 G shall replace the current Article 30 of the Treaty on European Union, and Article 69 H shall replace Article 32 thereof, as set out above in point 51 of Article 1 of this Treaty:

'CHAPTER 5

POLICE COOPERATION

Article 69 F

1. The Union shall establish police cooperation involving all the Member States' competent authorities, including police, customs and other specialised law enforcement services in relation to the prevention, detection and investigation of criminal offences.

2. For the purposes of paragraph 1, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, may establish measures concerning:

- (a) the collection, storage, processing, analysis and exchange of relevant information;
- (b) support for the training of staff, and cooperation on the exchange of staff, on equipment and on research into crime-detection;
- (c) common investigative techniques in relation to the detection of serious forms of organised crime.

3. The Council, acting in accordance with a special legislative procedure, may establish measures concerning operational cooperation between the authorities referred to in this Article. The Council shall act unanimously after consulting the European Parliament.

In case of the absence of unanimity in the Council, a group of at least nine Member States may request that the draft measures be referred to the European Council. In that case, the procedure in the Council shall be suspended. After discussion, and in case of a consensus, the European Council shall, within four months of this suspension, refer the draft back to the Council for adoption.

Within the same timeframe, in case of disagreement, and if at least nine Member States wish to establish enhanced cooperation on the basis of the draft measures concerned, they shall notify the European Parliament, the Council and the Commission accordingly. In such a case, the authorisation to proceed with enhanced cooperation referred to in Article 10(2) of the Treaty on European Union and Article 280 D(1) of this Treaty shall be deemed to be granted and the provisions on enhanced cooperation shall apply.

The specific procedure provided for in the second and third subparagraphs shall not apply to acts which constitute a development of the Schengen *acquis*.

Article 69 G

1. Europol's mission shall be to support and strengthen action by the Member States' police authorities and other law enforcement services and their mutual cooperation in preventing and combating serious crime affecting two or more Member States, terrorism and forms of crime which affect a common interest covered by a Union policy.

2. The European Parliament and the Council, by means of regulations adopted in accordance with the ordinary legislative procedure, shall determine Europol's structure, operation, field of action and tasks. These tasks may include:

- (a) the collection, storage, processing, analysis and exchange of information, in particular that forwarded by the authorities of the Member States or third countries or bodies;
- (b) the coordination, organisation and implementation of investigative and operational action carried out jointly with the Member States' competent authorities or in the context of joint investigative teams, where appropriate in liaison with Eurojust.

These regulations shall also lay down the procedures for scrutiny of Europol's activities by the European Parliament, together with national Parliaments.

3. Any operational action by Europol must be carried out in liaison and in agreement with the authorities of the Member State or States whose territory is concerned. The application of coercive measures shall be the exclusive responsibility of the competent national authorities.

Article 69 H

The Council, acting in accordance with a special legislative procedure, shall lay down the conditions and limitations under which the competent authorities of the Member States referred to in Articles 69 A and 69 F may operate in the territory of another Member State in liaison and in agreement with the authorities of that State. The Council shall act unanimously after consulting the European Parliament.'

TRANSPORT

- 69) In Article 70, the words 'of this Treaty' shall be replaced by 'of the Treaties' and the words 'by Member States' shall be deleted.
- 70) In Article 71, paragraph 2 shall be replaced by the following:
- '2. When the measures referred to in paragraph 1 are adopted, account shall be taken of cases where their application might seriously affect the standard of living and level of employment in certain regions, and the operation of transport facilities.'
- 71) At the beginning of Article 72, the words ', without the unanimous approval of the Council,' shall be replaced by ', unless the Council has unanimously adopted a measure granting a derogation,'.
- 72) Article 75 shall be amended as follows:
- (a) in paragraph 1, the words 'shall be abolished' shall be replaced by 'shall be prohibited';
  - (b) in paragraph 2, the words 'the Council' shall be replaced by 'the European Parliament and the Council';
  - (c) in the first subparagraph of paragraph 3, the words 'the Economic and Social Committee' shall be replaced by 'the European Parliament and the Economic and Social Committee'.
- 73) In Article 78, the following sentence shall be added:
- 'Five years after the entry into force of the Treaty of Lisbon, the Council, acting on a proposal from the Commission, may adopt a decision repealing this Article.'
- 74) In Article 79, the phrase 'without prejudice to the powers of the Economic and Social Committee' shall be deleted.
- 75) In Article 80, paragraph 2 shall be replaced by the following:
- '2. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, may lay down appropriate provisions for sea and air transport. They shall act after consulting the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions.'

RULES ON COMPETITION

- 76) In Article 85, the following new paragraph 3 shall be added:
- '3. The Commission may adopt regulations relating to the categories of agreement in respect of which the Council has adopted a regulation or a directive pursuant to Article 83(2)(b).'

77) Article 87 shall be amended as follows:

(a) in paragraph 2, the following sentence shall be added at the end of point (c):

‘Five years after the entry into force of the Treaty of Lisbon, the Council, acting on a proposal from the Commission, may adopt a decision repealing this point.’;

(b) in paragraph 3, the following words shall be added at the end of point (a): ‘, and of the regions referred to in Article 299, in view of their structural, economic and social situation.’;

78) In Article 88, the following new paragraph 4 shall be added:

‘4. The Commission may adopt regulations relating to the categories of State aid that the Council has, pursuant to Article 89, determined may be exempted from the procedure provided for by paragraph 3 of this Article.’.

TAX PROVISIONS

79) At the end of Article 93, the words ‘within the time limit laid down in Article 14’ shall be replaced by ‘and to avoid distortion of competition.’.

APPROXIMATION OF LAWS

80) The order of Articles 94 and 95 shall be reversed. Article 94 shall be renumbered 95 and Article 95 shall be renumbered 94.

81) Article 95, renumbered 94, shall be amended as follows:

(a) at the beginning of paragraph 1, the words ‘By way of derogation from Article 94 and’ shall be deleted;

(b) at the beginning of paragraph 4, the words ‘If, after the adoption by the Council or by the Commission of a harmonisation measure,’ shall be replaced by ‘If, after the adoption of a harmonisation measure by the European Parliament and the Council, by the Council or by the Commission,’;

(c) at the beginning of paragraph 5, the words ‘Moreover, without prejudice to paragraph 4, if, after the adoption by the Council or by the Commission of a harmonisation measure,’ shall be replaced by ‘Moreover, without prejudice to paragraph 4, if, after the adoption of a harmonisation measure by the European Parliament and the Council, by the Council or by the Commission,’;

(d) in paragraph 10, the words ‘Community control procedure’ shall be replaced by ‘Union control procedure’.

82) In Article 94, renumbered 95, the words ‘Without prejudice to Article 94,’ shall be inserted at the beginning.

- 83) In Article 96, second paragraph, first sentence, the words ‘, the Council shall, on a proposal from the Commission, acting by a qualified majority, issue’ shall be replaced by ‘, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall issue’. The second sentence shall be replaced by ‘Any other appropriate measures provided for in the Treaties may be adopted.’.

INTELLECTUAL PROPERTY

- 84) The following new Article 97a shall be inserted as the final article of Title VI:

‘Article 97a

In the context of the establishment and functioning of the internal market, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish measures for the creation of European intellectual property rights to provide uniform protection of intellectual property rights throughout the Union and for the setting up of centralised Union-wide authorisation, coordination and supervision arrangements.

The Council, acting in accordance with a special legislative procedure, shall by means of regulations establish language arrangements for the European intellectual property rights. The Council shall act unanimously after consulting the European Parliament.’.

ECONOMIC AND MONETARY POLICY

- 85) An Article 97b shall be inserted as the first article of Title VII, with the wording of Article 4; it shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 1, the words ‘and in accordance with the timetable set out therein’ shall be deleted;
- (b) in paragraph 2, the words ‘Concurrently with the foregoing, and as provided in this Treaty and in accordance with the timetable and the procedures set out therein, these activities shall include the irrevocable fixing of exchange rates leading to the introduction of a single currency, the ecu,’ shall be replaced by ‘Concurrently with the foregoing, and as provided in the Treaties and in accordance with the procedures set out therein, these activities shall include a single currency, the euro,’.

- 86) Article 99 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 4, the first sentence of the first subparagraph shall be replaced by the following two sentences:

‘Where it is established, under the procedure referred to in paragraph 3, that the economic policies of a Member State are not consistent with the broad guidelines referred to in paragraph 2 or that they risk jeopardising the proper functioning of economic and monetary union, the Commission may address a warning to the Member State concerned. The Council, on a recommendation from the Commission, may address the necessary recommendations to the Member State concerned.’;

(b) the second subparagraph of paragraph 4 shall become paragraph 5 and the current paragraph 5 shall be renumbered 6;

(c) the following two new subparagraphs shall be inserted in paragraph 4:

‘Within the scope of this paragraph, the Council shall act without taking into account the vote of the member of the Council representing the Member State concerned.

A qualified majority of the other members of the Council shall be defined in accordance with Article 205(3)(a).’;

(d) in paragraph 5, renumbered 6, the words ‘The Council, acting in accordance with the procedure referred to in Article 252, may adopt detailed rules’ shall be replaced by the following: ‘The European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure, may adopt detailed rules’, the words ‘of this Article’ shall be deleted.

DIFFICULTIES IN THE SUPPLY OF CERTAIN PRODUCTS (ENERGY)

87) In Article 100, paragraph 1 shall be replaced by the following:

‘1. Without prejudice to any other procedures provided for in the Treaties, the Council, on a proposal from the Commission, may decide, in a spirit of solidarity between Member States, upon the measures appropriate to the economic situation, in particular if severe difficulties arise in the supply of certain products, notably in the area of energy.’.

OTHER PROVISIONS — ECONOMIC AND MONETARY POLICY

88) In Article 102, paragraph 2 shall be deleted and paragraph 1 shall not be numbered;

89) In Article 103, paragraph 2 shall be replaced by the following:

‘2. The Council, on a proposal from the Commission and after consulting the European Parliament, may, as required, specify definitions for the application of the prohibitions referred to in Articles 101 and 102 and in this Article.’.

EXCESSIVE DEFICIT PROCEDURE

90) Article 104 shall be amended as follows:

(a) paragraph 5 shall be replaced by the following:

‘5. If the Commission considers that an excessive deficit in a Member State exists or may occur, it shall address an opinion to the Member State concerned and shall inform the Council accordingly.’;

(b) in paragraph 6, the word ‘recommendation’ shall be replaced by ‘proposal’;

- (c) in paragraph 7, the first sentence shall be replaced by 'Where the Council decides, in accordance with paragraph 6, that an excessive deficit exists, it shall adopt, without undue delay, on a recommendation from the Commission, recommendations addressed to the Member State concerned with a view to bringing that situation to an end within a given period.';
- (d) in the introductory words of the first subparagraph of paragraph 11, there is a change to the French which does not affect the English version;
- (e) in paragraph 12, at the beginning of the first sentence, the words 'its decisions' shall be replaced by 'its decisions or recommendations';
- (f) paragraph 13 shall be replaced by the following:

'13. When taking the decisions or recommendations referred to in paragraphs 8, 9, 11 and 12, the Council shall act on a recommendation from the Commission.

When the Council adopts the measures referred to in paragraphs 6 to 9, 11 and 12, it shall act without taking into account the vote of the member of the Council representing the Member State concerned.

A qualified majority of the other members of the Council shall be defined in accordance with Article 205(3)(a).';
- (g) in paragraph 14, third subparagraph, the words ', before 1 January 1994' shall be deleted.

MONETARY POLICY

91) Article 105 shall be amended as follows:

- (a) in the first sentence of paragraph 1, 'ESCB' shall be replaced by 'European System of Central Banks, hereinafter referred to as "ESCB"';
- (b) in the second indent of paragraph 2, the reference to Article 111 shall be replaced by a reference to Article 188 O;
- (c) The text of paragraph 6 shall be replaced by the following:

'6. The Council, acting by means of regulations in accordance with a special legislative procedure, may unanimously, and after consulting the European Parliament and the European Central Bank, confer specific tasks upon the European Central Bank concerning policies relating to the prudential supervision of credit institutions and other financial institutions with the exception of insurance undertakings.'

92) Article 106 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 1, first sentence, the word 'euro' shall be inserted before 'banknotes';

- (b) in paragraph 2, first sentence, the word ‘euro’ shall be inserted before ‘coins’; at the beginning of the second sentence, the words ‘The Council may, acting in accordance with the procedure referred to in Article 252 and after consulting the ECB’ shall be replaced by: ‘The Council, on a proposal from the Commission and after consulting the European Parliament and the European Central Bank, may’.

93) Article 107 shall be amended as follows:

- (a) paragraphs 1 and 2 shall be deleted and paragraphs 3, 4, 5 and 6 shall be renumbered 1, 2, 3 and 4 respectively;
- (b) in paragraph 4, renumbered 2, the words ‘Statute of the ESCB’ shall be replaced by the following: ‘Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank, hereinafter referred to as “Statute of the ESCB and of the ECB”’;
- (c) paragraph 5, renumbered 3, shall be replaced by the following:

‘3. Articles 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1(a) and 36 of the Statute of the ESCB and of the ECB may be amended by the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure. They shall act either on a recommendation from the European Central Bank and after consulting the Commission or on a proposal from the Commission and after consulting the European Central Bank.’

94) In Article 109, the words ‘, at the latest at the date of the establishment of the ESCB,’ shall be deleted.

95) In Article 110, the first four subparagraphs of paragraph 2 shall be deleted.

MEASURES RELATING TO USE OF THE EURO

96) In Article 111, paragraphs 1 to 3 and 5 shall become, respectively, paragraphs 1 to 4 of Article 188 O; they shall be amended as set out below in point 174. The text of paragraph 4 shall become paragraph 1 of Article 115 C; it shall be amended as set out below in point 100.

97) The following Article 111a shall be inserted:

‘Article 111a

Without prejudice to the powers of the European Central Bank, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall lay down the measures necessary for the use of the euro as the single currency. Such measures shall be adopted after consultation of the European Central Bank.’.

INSTITUTIONAL PROVISIONS (EMU)

- 98) The text of Article 112 shall become Article 245b, and shall be amended as set out in point 228 below. The text of Article 113 shall become Article 245c.
- 99) Article 114 shall be amended as follows:
- (a) in paragraph 1, first subparagraph, the words 'a Monetary Committee with advisory status' shall be replaced by 'an Economic and Financial Committee';
  - (b) in paragraph 1, the second and third subparagraphs shall be deleted;
  - (c) in paragraph 2, the first subparagraph shall be deleted; in the third indent, the reference to paragraphs 2, 3, 4 and 5 of Article 99 shall be replaced by a reference to paragraphs 2, 3, 4 and 6 of Article 99, and the references to paragraph 2 of Article 122 and to paragraphs 4 and 5 of Article 123 shall be replaced by a reference to paragraphs 2 and 3 of Article 117a;
  - (d) in paragraph 4, the reference to Articles 122 and 123 shall be replaced by a reference to Article 116a.

PROVISIONS SPECIFIC TO MEMBER STATES WHOSE CURRENCY IS THE EURO

- 100) The following new Chapter 3a and new Articles 115 A, 115 B and 115 C shall be inserted:

'CHAPTER 3a

PROVISIONS SPECIFIC TO MEMBER STATES WHOSE CURRENCY IS THE EURO

Article 115 A

1. In order to ensure the proper functioning of economic and monetary union, and in accordance with the relevant provisions of the Treaties, the Council shall, in accordance with the relevant procedure from among those referred to in Articles 99 and 104, with the exception of the procedure set out in Article 104(14), adopt measures specific to those Member States whose currency is the euro:

- (a) to strengthen the coordination and surveillance of their budgetary discipline;
- (b) to set out economic policy guidelines for them, while ensuring that they are compatible with those adopted for the whole of the Union and are kept under surveillance.

2. For those measures set out in paragraph 1, only members of the Council representing Member States whose currency is the euro shall take part in the vote.

A qualified majority of the said members shall be defined in accordance with Article 205(3)(a).

Article 115 B

Arrangements for meetings between ministers of those Member States whose currency is the euro are laid down by the Protocol on the Euro Group.

Article 115 C

1. In order to secure the euro's place in the international monetary system, the Council, on a proposal from the Commission, shall adopt a decision establishing common positions on matters of particular interest for economic and monetary union within the competent international financial institutions and conferences. The Council shall act after consulting the European Central Bank.

2. The Council, on a proposal from the Commission, may adopt appropriate measures to ensure unified representation within the international financial institutions and conferences. The Council shall act after consulting the European Central Bank.

3. For the measures referred to in paragraphs 1 and 2, only members of the Council representing Member States whose currency is the euro shall take part in the vote.

A qualified majority of the said members shall be defined in accordance with Article 205(3)(a).'

TRANSITIONAL PROVISIONS RELATING TO MEMBER STATES WITH A DEROGATION

101) Article 116 shall be repealed, and the following Article 116a shall be inserted:

'Article 116a

1. Member States in respect of which the Council has not decided that they fulfil the necessary conditions for the adoption of the euro shall hereinafter be referred to as "Member States with a derogation".

2. The following provisions of the Treaties shall not apply to Member States with a derogation:

- (a) adoption of the parts of the broad economic policy guidelines which concern the euro area generally (Article 99(2));
- (b) coercive means of remedying excessive deficits (Article 104(9) and (11));
- (c) the objectives and tasks of the ESCB (Article 105(1), (2), (3) and (5));
- (d) issue of the euro (Article 106);
- (e) acts of the European Central Bank (Article 110);
- (f) measures governing the use of the euro (Article 111a);

- (g) monetary agreements and other measures relating to exchange-rate policy (Article 188 O);
- (h) appointment of members of the Executive Board of the European Central Bank (Article 245b(2));
- (i) decisions establishing common positions on issues of particular relevance for economic and monetary union within the competent international financial institutions and conferences (Article 115 C(1));
- (j) measures to ensure unified representation within the international financial institutions and conferences (Article 115 C(2)).

In the Articles referred to in points (a) to (j), “Member States” shall therefore mean Member States whose currency is the euro.

3. Under Chapter IX of the Statute of the ESCB and of the ECB, Member States with a derogation and their national central banks are excluded from rights and obligations within the SCB.

4. The voting rights of members of the Council representing Member States with a derogation shall be suspended for the adoption by the Council of the measures referred to in the Articles listed in paragraph 2, and in the following instances:

- (a) recommendations made to those Member States whose currency is the euro in the framework of multilateral surveillance, including on stability programmes and warnings (Article 99(4));
- (b) measures relating to excessive deficits concerning those Member States whose currency is the euro (Article 104(6), (7), (8), (12) and (13)).

A qualified majority of the other members of the Council shall be defined in accordance with Article 205(3)(a).’.

102) Article 117 shall be repealed, with the exception of the first five indents of paragraph 2 thereof, which shall become the first five indents of paragraph 2 of Article 118a; they shall be amended as set out in point 103 below. A new Article 117a shall be inserted as follows:

- (a) paragraph 1 thereof shall take over the wording of Article 121(1), with the following amendments:
  - (i) throughout the paragraph, the words ‘the EMI’ shall be replaced by ‘the European Central Bank’;
  - (ii) at the beginning of the first subparagraph, the following shall be inserted: ‘At least once every two years, or at the request of a Member State with a derogation,’;

- (iii) in the first subparagraph, first sentence, the words 'the progress made in the fulfilment by the Member States of their obligations' shall be replaced by 'the progress made by the Member States with a derogation in fulfilling their obligations';
  - (iv) in the first subparagraph, second sentence, the words 'each Member State's national legislation' shall be replaced by 'the national legislation of each of these Member States' and the words 'of this Treaty' shall be deleted;
  - (v) in the third indent of the first subparagraph, the words 'against the currency of any other Member State' shall be replaced by 'against the euro';
  - (vi) in the fourth indent of the first subparagraph, the words 'the Member State' shall be replaced by 'the Member State with a derogation' and the words 'of the European Monetary System' shall be deleted;
  - (vii) in the second subparagraph, the words 'the development of the ecu' shall be deleted;
- (b) paragraph 2 thereof shall take over the wording of the second sentence of Article 122(2), with the following amendments:
- (i) at the end of the text, the words 'set out in Article 121(1)' shall be replaced by 'set out in paragraph 1';
  - (ii) the following new second and third subparagraphs shall be added:

'The Council shall act having received a recommendation of a qualified majority of those among its members representing Member States whose currency is the euro. These members shall act within six months of the Council receiving the Commission's proposal.

The qualified majority of the said members, as referred to in the second subparagraph, shall be defined in accordance with Article 205(3)(a).';
- (c) paragraph 3 thereof shall take over the wording of Article 123(5), with the following amendments:
- (i) at the beginning of the paragraph, the words 'If it is decided, according to the procedure set out in Article 122(2), to abrogate a derogation,' shall be replaced by 'If it is decided, in accordance with the procedure set out in paragraph 2, to abrogate a derogation,';
  - (ii) the words 'adopt the rate' shall be replaced by 'irrevocably fix the rate'.

103) Article 118 shall be repealed. A new Article 118a shall be inserted as follows:

- (a) paragraph 1 thereof shall take over the text of Article 123(3); the words 'of this Treaty' shall be deleted;
- (b) paragraph 2 thereof shall take over the text of the first five indents of Article 117(2); the five indents shall be amended as set out below and shall be preceded by the following introductory words:

'If and as long as there are Member States with a derogation, the European Central Bank shall, as regards those Member States:'

- (i) in the third indent, the words 'European Monetary System' shall be replaced by 'exchange-rate mechanism';
- (ii) the fifth indent shall be replaced by the following:

'— carry out the former tasks of the European Monetary Cooperation Fund which had subsequently been taken over by the European Monetary Institute.'

104) An Article 118b shall be inserted, with the wording of Article 124(1); it shall be amended as follows:

- (a) the words 'Until the beginning of the third stage, each Member State shall treat' shall be replaced by 'Each Member State with a derogation shall treat';
- (b) the words 'of the European Monetary System (EMS) and in developing the ecu, and shall respect existing powers in this field' shall be replaced by 'of the exchange-rate mechanism.'

105) Article 119 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 1, the words 'with a derogation' shall be inserted after 'Member State' in the first and second subparagraphs and the word 'progressive' in the first subparagraph shall be deleted;
- (b) in paragraph 2(a), the words 'with a derogation' shall be inserted after 'Member States' and in paragraph 2(b), the words 'the State which is in difficulties' shall be replaced by 'the Member State with a derogation which is in difficulties,';
- (c) in paragraph 3, the words 'the Commission shall authorise the State which is in difficulties' shall be replaced by 'the Commission shall authorise the Member State with a derogation, which is in difficulties,';
- (d) paragraph 4 shall be deleted.

106) Article 120 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 1, the words ‘the Member State concerned’ shall be replaced by ‘a Member State with a derogation’;
- (b) in paragraph 3, the words ‘an opinion’ shall be replaced by ‘a recommendation’ and the word ‘Member’ shall be inserted before ‘State’;
- (c) paragraph 4 shall be deleted.

107) Article 121(1) shall become Article 117a(1); it shall be amended as set out above in point 102. The rest of Article 121 shall be repealed.

108) In Article 122(2), the second sentence shall become the first subparagraph of Article 117a(2); it shall be amended as set out above in point 102. The rest of Article 122 shall be repealed.

109) Article 123(3) shall become Article 118a(1) and Article 123(5) shall become Article 117a(3); they shall be amended as set out above in points 103 and 102 respectively. The rest of Article 123 shall be repealed.

110) Article 124(1) shall become the new Article 118b; it shall be amended as set out above in point 104. The rest of Article 124 shall be repealed.

EMPLOYMENT

111) In Article 125, the words ‘and in Article 2 of this Treaty’ shall be deleted.

TITLES WHICH ARE TO BE MOVED

112) Title IX ‘COMMON COMMERCIAL POLICY’ shall become Title II in Part Five on the Union’s external action and Articles 131 and 133 shall become Articles 188 B and 188 C respectively. Article 131 shall be amended as set out below in point 157 and Article 133 shall be replaced by Article 188 C.

Articles 132 and 134 shall be repealed.

113) Title X ‘CUSTOMS COOPERATION’ shall become Chapter 1a in Title Ia, ‘Free movement of goods’ and Article 135 shall become Article 27a, as set out above in point 45.

SOCIAL POLICY

114) The heading of Title XI ‘SOCIAL POLICY, EDUCATION, VOCATIONAL TRAINING AND YOUTH’ shall be replaced by the heading ‘SOCIAL POLICY’, renumbered IX; the heading ‘Chapter 1 — Social provisions’ shall be deleted.

115) The following new Article 136a shall be inserted:

‘Article 136a

The Union recognises and promotes the role of the social partners at its level, taking into account the diversity of national systems. It shall facilitate dialogue between the social partners, respecting their autonomy.

The Tripartite Social Summit for Growth and Employment shall contribute to social dialogue.’.

116) Article 137 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 2, in the introductory words of the first subparagraph, the words ‘the Council.’ shall be replaced by ‘the European Parliament and the Council.’ and the first sentence of the second subparagraph shall be split into two subparagraphs which shall read as follows:

‘The European Parliament and the Council shall act in accordance with the ordinary legislative procedure after consulting the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions.

In the fields referred to in paragraph 1(c), (d), (f) and (g), the Council shall act unanimously, in accordance with a special legislative procedure, after consulting the European Parliament and the said Committees.’.

The second sentence of the second subparagraph shall become the last subparagraph, and the words ‘of this Article’ shall be deleted;

- (b) in paragraph 3, at the end of the first subparagraph, the following words shall be added ‘or, where appropriate, with the implementation of a Council decision adopted in accordance with Article 139’; in the second subparagraph, the words ‘a directive must be transposed in accordance with Article 249’ shall be replaced by ‘a directive or a decision must be transposed or implemented,’ and the words ‘or that decision’ shall be added at the end of the subparagraph.

117) In Article 138(4), first sentence, the words ‘On the occasion of such consultation,’ shall be replaced by ‘On the occasion of the consultation referred to in paragraphs 2 and 3,’ and, in the second sentence, the words ‘the procedure’ shall be replaced by ‘this process’.

118) Article 139(2) shall be amended as follows:

- (a) at the end of the first subparagraph, the following sentence shall be added: ‘The European Parliament shall be informed.’;
- (b) in the second subparagraph, at the beginning of the first sentence, ‘The Council shall act by qualified majority, except where the agreement’ shall be replaced by ‘The Council shall act unanimously where the agreement’ and the second sentence shall be deleted.

- 119) In Article 140, the following words shall be added at the end of the second subparagraph: ‘, in particular initiatives aiming at the establishment of guidelines and indicators, the organisation of exchange of best practice, and the preparation of the necessary elements for periodic monitoring and evaluation. The European Parliament shall be kept fully informed.’.
- 120) In Article 143, the second paragraph shall be deleted.

EUROPEAN SOCIAL FUND

- 121) Chapter 2 shall be renumbered TITLE X.
- 122) In Article 148, the words ‘implementing decisions’ shall be replaced by ‘implementing regulations’.

EDUCATION, VOCATIONAL TRAINING, YOUTH AND SPORT

- 123) Chapter 3 shall be renumbered TITLE XI and the words ‘AND YOUTH’ at the end of the heading shall be replaced by ‘, YOUTH AND SPORT’.
- 124) Article 149 shall be amended as follows:
- (a) in paragraph 1, the following subparagraph shall be inserted:

‘The Union shall contribute to the promotion of European sporting issues, while taking account of the specific nature of sport, its structures based on voluntary activity and its social and educational function.’;
  - (b) in paragraph 2, fifth indent, the words ‘and encouraging the participation of young people in democratic life in Europe,’ shall be added at the end; the following shall be inserted as the last indent:

‘— developing the European dimension in sport, by promoting fairness and openness in sporting competitions and cooperation between bodies responsible for sports, and by protecting the physical and moral integrity of sportsmen and sportswomen, especially the youngest sportsmen and sportswomen.’;
  - (c) in paragraph 3, the words ‘and sport’ shall be added after ‘in the field of education’;
  - (d) in paragraph 4, the words ‘the Council’ shall be deleted from the introductory phrase and the first indent shall begin with the words ‘the European Parliament and the Council, acting’; the second indent shall begin with the words ‘the Council, on a proposal’.
- 125) In Article 150(4), the following words shall be added at the end: ‘, and the Council, on a proposal from the Commission, shall adopt recommendations’.

CULTURE

126) Article 151(5) shall be amended as follows:

- (a) in the introductory phrase, the words 'the Council' shall be deleted;
- (b) in the first indent, the first sentence shall begin with the words 'the European Parliament and the Council, acting', and the second sentence shall be deleted;
- (c) in the second indent, the words 'acting unanimously' shall be deleted and the indent shall begin with the words 'the Council, on a proposal'.

PUBLIC HEALTH

127) Article 152 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 1, second subparagraph, the word 'human' shall be replaced by 'physical and mental' and, at the end of that subparagraph, the following shall be added: ', and monitoring, early warning of and combating serious cross-border threats to health';
- (b) in paragraph 2, at the end of the first subparagraph, the following sentence shall be added: 'It shall in particular encourage cooperation between the Member States to improve the complementarity of their health services in cross-border areas.';
- (c) In paragraph 2, the following shall be added at the end of the second subparagraph: ', in particular initiatives aiming at the establishment of guidelines and indicators, the organisation of exchange of best practice, and the preparation of the necessary elements for periodic monitoring and evaluation. The European Parliament shall be kept fully informed.';
- (d) paragraph 4 shall be amended as follows:
  - (i) in the introductory wording to the first subparagraph, the following words shall be inserted at the beginning: 'By way of derogation from Article 2 A(5) and Article 2 E(a) and in accordance with Article 2 C(2)(k)' and the following shall be added at the end: 'in order to meet common safety concerns.';
  - (ii) in point (b), the words 'by way of derogation from Article 37,' shall be deleted;
  - (iii) the following new point (c) shall be inserted:
    - '(c) measures setting high standards of quality and safety for medicinal products and devices for medical use.';

- (iv) the current point (c) shall be renumbered paragraph 5 and replaced by the following:

‘5. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure and after consulting the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, may also adopt incentive measures designed to protect and improve human health and in particular to combat the major cross-border health scourges, measures concerning monitoring, early warning of and combating serious cross-border threats to health, and measures which have as their direct objective the protection of public health regarding tobacco and the abuse of alcohol, excluding any harmonisation of the laws and regulations of the Member States.’;

- (e) the second subparagraph of the current paragraph 4 shall become paragraph 6 and paragraph 5, renumbered 7, shall be replaced by the following:

‘7. Union action shall respect the responsibilities of the Member States for the definition of their health policy and for the organisation and delivery of health services and medical care. The responsibilities of the Member States shall include the management of health services and medical care and the allocation of the resources assigned to them. The measures referred to in paragraph 4(a) shall not affect national provisions on the donation or medical use of organs and blood.’.

CONSUMER PROTECTION

- 128) Article 153(2) shall become Article 6a and paragraphs 3, 4 and 5 shall be renumbered 2, 3 and 4 respectively.

INDUSTRY

- 129) Article 157 shall be amended as follows:

- (a) at the end of paragraph 2, the following shall be added: ‘, in particular initiatives aiming at the establishment of guidelines and indicators, the organisation of exchange of best practice, and the preparation of the necessary elements for periodic monitoring and evaluation. The European Parliament shall be kept fully informed.’;
- (b) in paragraph 3, first subparagraph, the following phrase shall be added at the end of the second sentence: ‘, excluding any harmonisation of the laws and regulations of the Member States’.

ECONOMIC, SOCIAL AND TERRITORIAL COHESION

- 130) The heading of Title XVII shall be replaced by: ‘ECONOMIC, SOCIAL AND TERRITORIAL COHESION’.

131) Article 158 shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, the words 'economic and social cohesion' shall be replaced by 'economic, social and territorial cohesion';
- (b) in the second paragraph, the words 'or islands, including rural areas' shall be deleted;
- (c) the following new paragraph shall be added:
'Among the regions concerned, particular attention shall be paid to rural areas, areas affected by industrial transition, and regions which suffer from severe and permanent natural or demographic handicaps such as the northernmost regions with very low population density and island, cross-border and mountain regions.'

132) In Article 159, second paragraph, the words 'economic and social' shall be replaced by 'economic, social and territorial'.

133) Article 161 shall be amended as follows:

- (a) at the beginning of the first paragraph, first sentence, the words 'Without prejudice to Article 162, the Council, acting unanimously on a proposal from the Commission and after obtaining the assent of the European Parliament' shall be replaced by 'Without prejudice to Article 162, the European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure'. In the second sentence the words 'The Council, acting by the same procedure, shall also define' shall be deleted at the beginning and the words 'shall also be defined by the same procedure' added at the end;
- (b) in the second paragraph the words 'by the Council' shall be deleted;
- (c) the third paragraph shall be deleted.

134) In Article 162, first paragraph, the words 'implementing decisions' shall be replaced by 'implementing regulations'.

RESEARCH AND TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT

135) The words 'AND SPACE' shall be added to the heading of Title XVIII.

136) Article 163 shall be amended as follows:

- (a) paragraph 1 shall be replaced by the following:

'1. The Union shall have the objective of strengthening its scientific and technological bases by achieving a European research area in which researchers, scientific knowledge and technology circulate freely, and encouraging it to become more competitive, including in its industry, while promoting all the research activities deemed necessary by virtue of other Chapters of the Treaties.'

- (b) in paragraph 2, the words ‘enabling undertakings to exploit the internal market potential to the full,’ shall be replaced by ‘permitting researchers to cooperate freely across borders and at enabling undertakings to exploit the internal market potential to the full,’.
- 137) The following shall be added at the end of Article 165(2): ‘, in particular initiatives aiming at the establishment of guidelines and indicators, the organisation of exchange of best practice, and the preparation of the necessary elements for periodic monitoring and evaluation. The European Parliament shall be kept fully informed.’.
- 138) Article 166 shall be amended as follows:
- (a) in paragraph 4, the words ‘The Council, acting by a qualified majority on a proposal from the Commission’ shall be replaced by ‘The Council, acting in accordance with a special legislative procedure’;
  - (b) the following new paragraph 5 shall be added:

‘5. As a complement to the activities planned in the multiannual framework programme, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure and after consulting the Economic and Social Committee, shall establish the measures necessary for the implementation of the European research area.’.
- 139) In Article 167, the words ‘the Council’ shall be replaced by ‘the Union’.
- 140) In Article 168, second paragraph, the words ‘the Council’ shall be replaced by ‘the Union’.
- 141) In the second paragraph of Article 170, the words ‘, which shall be negotiated and concluded in accordance with Article 300’ shall be deleted.

SPACE

- 142) The following new Article 172a shall be inserted:

‘Article 172a

1. To promote scientific and technical progress, industrial competitiveness and the implementation of its policies, the Union shall draw up a European space policy. To this end, it may promote joint initiatives, support research and technological development and coordinate the efforts needed for the exploration and exploitation of space.
2. To contribute to attaining the objectives referred to in paragraph 1, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish the necessary measures, which may take the form of a European space programme, excluding any harmonisation of the laws and regulations of the Member States.

3. The Union shall establish any appropriate relations with the European Space Agency.
4. This Article shall be without prejudice to the other provisions of this Title.’.

ENVIRONMENT (CLIMATE CHANGE)

143) Article 174 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 1, the fourth indent shall be replaced by the following:

‘— promoting measures at international level to deal with regional or worldwide environmental problems, and in particular combating climate change.’;
- (b) in paragraph 2, second subparagraph, the words ‘Community inspection procedure’ shall be replaced by ‘a procedure of inspection by the Union’;
- (c) in paragraph 4, first subparagraph, the last phrase ‘, which shall be negotiated and concluded in accordance with Article 300’ shall be deleted.

144) Article 175 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 2, the second subparagraph shall be replaced by the following:

‘The Council, acting unanimously on a proposal from the Commission and after consulting the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, may make the ordinary legislative procedure applicable to the matters referred to in the first subparagraph.’;
- (b) in the first subparagraph of paragraph 3, the words ‘In other areas,’ shall be deleted and the second subparagraph shall be replaced by the following:

‘The measures necessary for the implementation of these programmes shall be adopted under the terms of paragraph 1 or 2, as the case may be.’;
- (c) in paragraph 4, the words ‘certain measures of a Community nature,’ shall be replaced by ‘certain measures adopted by the Union’;
- (d) in paragraph 5, the words ‘the Council shall, in the act adopting that measure, lay down’ shall be replaced by ‘such measure shall lay down’.

TITLES WHICH ARE TO BE MOVED

145) Title XX ‘DEVELOPMENT COOPERATION’ shall become Chapter I of Title III of Part Five on the Union’s external action, and Articles 177, 179, 180 and 181 shall become Articles 188 D to 188 G respectively; those articles shall be amended as set out below in points 161 to 164. Article 178 shall be repealed.

- 146) Title XXI 'ECONOMIC, FINANCIAL AND TECHNICAL COOPERATION WITH THIRD COUNTRIES' shall become Chapter 2 of Title III of Part Five on the Union's external action and Article 181a shall become the new Article 188 H; that Article shall be amended as set out below in point 166.

ENERGY

- 147) Title XX shall be replaced by the following new Title and new Article 176 A:

'TITLE XX

ENERGY

Article 176 A

1. In the context of the establishment and functioning of the internal market and with regard for the need to preserve and improve the environment, Union policy on energy shall aim, in a spirit of solidarity between Member States, to:

- (a) ensure the functioning of the energy market;
- (b) ensure security of energy supply in the Union; and
- (c) promote energy efficiency and energy saving and the development of new and renewable forms of energy; and
- (d) promote the interconnection of energy networks.

2. Without prejudice to the application of other provisions of the Treaties, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish the measures necessary to achieve the objectives in paragraph 1. Such measures shall be adopted after consultation of the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions.

Such measures shall not affect a Member State's right to determine the conditions for exploiting its energy resources, its choice between different energy sources and the general structure of its energy supply, without prejudice to Article 175(2)(c).

3. By way of derogation from paragraph 2, the Council, acting in accordance with a special legislative procedure, shall unanimously and after consulting the European Parliament, establish the measures referred to therein when they are primarily of a fiscal nature.'.

TOURISM

148) Title XXI shall be replaced by the following new Title and new Article 176 B:

‘TITLE XXI

TOURISM

Article 176 B

1. The Union shall complement the action of the Member States in the tourism sector, in particular by promoting the competitiveness of Union undertakings in that sector.

To that end, Union action shall be aimed at:

- (a) encouraging the creation of a favourable environment for the development of undertakings in this sector;
- (b) promoting cooperation between the Member States, particularly by the exchange of good practice.

2. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish specific measures to complement actions within the Member States to achieve the objectives referred to in this Article, excluding any harmonisation of the laws and regulations of the Member States.’

CIVIL PROTECTION

149) The following new Title XXII and new Article 176 C shall be inserted:

‘TITLE XXII

CIVIL PROTECTION

Article 176 C

1. The Union shall encourage cooperation between Member States in order to improve the effectiveness of systems for preventing and protecting against natural or man-made disasters.

Union action shall aim to:

- (a) support and complement Member States’ action at national, regional and local level in risk prevention, in preparing their civil-protection personnel and in responding to natural or man-made disasters within the Union;
- (b) promote swift, effective operational cooperation within the Union between national civil-protection services;

(c) promote consistency in international civil-protection work.

2. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish the measures necessary to help achieve the objectives referred to in paragraph 1, excluding any harmonisation of the laws and regulations of the Member States.’.

ADMINISTRATIVE COOPERATION

150) The following new Title XXIII and new Article 176 D shall be inserted:

‘TITLE XXIII

ADMINISTRATIVE COOPERATION

Article 176 D

1. Effective implementation of Union law by the Member States, which is essential for the proper functioning of the Union, shall be regarded as a matter of common interest.

2. The Union may support the efforts of Member States to improve their administrative capacity to implement Union law. Such action may include facilitating the exchange of information and of civil servants as well as supporting training schemes. No Member State shall be obliged to avail itself of such support. The European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish the necessary measures to this end, excluding any harmonisation of the laws and regulations of the Member States.

3. This Article shall be without prejudice to the obligations of the Member States to implement Union law or to the prerogatives and duties of the Commission. It shall also be without prejudice to other provisions of the Treaties providing for administrative cooperation among the Member States and between them and the Union.’.

ASSOCIATION OF THE OVERSEAS COUNTRIES AND TERRITORIES

151) At the end of Article 182, first paragraph, the words ‘to this Treaty’ shall be deleted.

152) At the end of Article 186, the words ‘shall be governed by agreements to be concluded subsequently with the unanimous approval of Member States’ shall be replaced by ‘shall be regulated by acts adopted in accordance with Article 187’.

153) In Article 187, the words ‘acting unanimously’ shall be replaced by ‘acting unanimously on a proposal from the Commission’ and the following sentence shall be added at the end of the Article: ‘Where the provisions in question are adopted by the Council in accordance with a special legislative procedure, it shall act unanimously on a proposal from the Commission and after consulting the European Parliament.’.

EXTERNAL ACTION BY THE UNION

- 154) A new Part Five shall be inserted. Its heading shall be ‘EXTERNAL ACTION BY THE UNION’ and it shall contain the following Titles and Chapters:

Title I: General provisions on the Union’s external action

Title II: Common commercial policy

Title III: Cooperation with third countries and humanitarian aid

Chapter 1: Development cooperation

Chapter 2: Economic, financial and technical cooperation with third countries

Chapter 3: Humanitarian aid

Title IV: Restrictive measures

Title V: International agreements

Title VI: The Union’s relations with international organisations and third countries and Union delegations

Title VII: Solidarity clause.

GENERAL PROVISIONS

- 155) The following new Title I and new Article 188 A shall be inserted:

‘TITLE I

GENERAL PROVISIONS ON THE UNION’S EXTERNAL ACTION

Article 188 A

The Union’s action on the international scene, pursuant to this Part, shall be guided by the principles, pursue the objectives and be conducted in accordance with the general provisions laid down in Chapter 1 of Title V of the Treaty on European Union.’.

COMMON COMMERCIAL POLICY

- 156) A Title II ‘COMMON COMMERCIAL POLICY’ shall be inserted, taking over the heading of Title IX of Part 3.

157) An Article 188 B shall be inserted, with the wording of Article 131; it shall be amended as follows:

(a) the first paragraph shall be replaced by the following:

‘By establishing a customs union in accordance with Articles 23 to 27, the Union shall contribute, in the common interest, to the harmonious development of world trade, the progressive abolition of restrictions on international trade and on foreign direct investment, and the lowering of customs and other barriers.’;

(b) the second paragraph shall be deleted.

158) An Article 188 C shall be inserted, replacing Article 133:

‘Article 188 C

1. The common commercial policy shall be based on uniform principles, particularly with regard to changes in tariff rates, the conclusion of tariff and trade agreements relating to trade in goods and services, and the commercial aspects of intellectual property, foreign direct investment, the achievement of uniformity in measures of liberalisation, export policy and measures to protect trade such as those to be taken in the event of dumping or subsidies. The common commercial policy shall be conducted in the context of the principles and objectives of the Union’s external action.

2. The European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure, shall adopt the measures defining the framework for implementing the common commercial policy.

3. Where agreements with one or more third countries or international organisations need to be negotiated and concluded, Article 188 N shall apply, subject to the special provisions of this Article.

The Commission shall make recommendations to the Council, which shall authorise it to open the necessary negotiations. The Council and the Commission shall be responsible for ensuring that the agreements negotiated are compatible with internal Union policies and rules.

The Commission shall conduct these negotiations in consultation with a special committee appointed by the Council to assist the Commission in this task and within the framework of such directives as the Council may issue to it. The Commission shall report regularly to the special committee and to the European Parliament on the progress of negotiations.

4. For the negotiation and conclusion of the agreements referred to in paragraph 3, the Council shall act by a qualified majority.

For the negotiation and conclusion of agreements in the fields of trade in services and the commercial aspects of intellectual property, as well as foreign direct investment, the Council shall act unanimously where such agreements include provisions for which unanimity is required for the adoption of internal rules.

The Council shall also act unanimously for the negotiation and conclusion of agreements:

- (a) in the field of trade in cultural and audiovisual services, where these agreements risk prejudicing the Union's cultural and linguistic diversity;
- (b) in the field of trade in social, education and health services, where these agreements risk seriously disturbing the national organisation of such services and prejudicing the responsibility of Member States to deliver them.

5. The negotiation and conclusion of international agreements in the field of transport shall be subject to Title V of Part Three and to Article 188 N.

6. The exercise of the competences conferred by this Article in the field of the common commercial policy shall not affect the delimitation of competences between the Union and the Member States, and shall not lead to harmonisation of legislative or regulatory provisions of the Member States insofar as the Treaties exclude such harmonisation.'

DEVELOPMENT COOPERATION

159) A Title III 'COOPERATION WITH THIRD COUNTRIES AND HUMANITARIAN AID' shall be inserted.

160) A Chapter 1 'DEVELOPMENT COOPERATION' shall be inserted, taking over the heading of Title XX of Part 3.

161) An Article 188 D shall be inserted, with the wording of Article 177; it shall be amended as follows:

- (a) paragraphs 1 and 2 shall be replaced by the following:

'1. Union policy in the field of development cooperation shall be conducted within the framework of the principles and objectives of the Union's external action. The Union's development cooperation policy and that of the Member States complement and reinforce each other.

Union development cooperation policy shall have as its primary objective the reduction and, in the long term, the eradication of poverty. The Union shall take account of the objectives of development cooperation in the policies that it implements which are likely to affect developing countries.';

- (b) paragraph 3 shall be renumbered '2'.

162) An Article 188 E shall be inserted, with the wording of Article 179; it shall be amended as follows:

(a) paragraph 1 shall be replaced by the following:

‘1. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall adopt the measures necessary for the implementation of development cooperation policy, which may relate to multiannual cooperation programmes with developing countries or programmes with a thematic approach.’;

(b) the following new paragraph 2 shall be inserted:

‘2. The Union may conclude with third countries and competent international organisations any agreement helping to achieve the objectives referred to in Article 10 A of the Treaty on European Union and in Article 188 D of this Treaty.

The first subparagraph shall be without prejudice to Member States’ competence to negotiate in international bodies and to conclude agreements.’;

(c) the current paragraph 2 shall be renumbered ‘3’ and the current paragraph 3 shall be deleted.

163) An Article 188 F shall be inserted, with the wording of Article 180; it shall be amended as follows:

At the beginning of paragraph 1, the following words shall be inserted: ‘In order to promote the complementarity and efficiency of their action,’.

164) An Article 188 G shall be inserted, with the wording of Article 181; the second sentence of the first paragraph and the second paragraph shall be deleted.

ECONOMIC, FINANCIAL AND TECHNICAL COOPERATION WITH THIRD COUNTRIES

165) A Chapter 2 ‘ECONOMIC, FINANCIAL AND TECHNICAL COOPERATION WITH THIRD COUNTRIES’ shall be inserted, taking over the heading of Title XXI of Part 3.

166) An Article 188 H shall be inserted, with the wording of Article 181a; it shall be amended as follows:

(a) paragraph 1 shall be replaced by the following:

‘1. Without prejudice to the other provisions of the Treaties, and in particular Articles 188 D to 188 G, the Union shall carry out economic, financial and technical cooperation measures, including assistance, in particular financial assistance, with third countries other than developing countries. Such measures shall be consistent with the development policy of the Union and shall be carried out within the framework of the principles and objectives of its external action. The Union’s operations and those of the Member States shall complement and reinforce each other.’;

(b) paragraph 2 shall be replaced by the following:

‘2. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall adopt the measures necessary for the implementation of paragraph 1.’;

(c) at the end of the second sentence of the first subparagraph of paragraph 3, the words ‘, which shall be negotiated and concluded in accordance with Article 300’ shall be deleted.

167) The following new Article 188 I shall be inserted:

‘Article 188 I

When the situation in a third country requires urgent financial assistance from the Union, the Council shall adopt the necessary decisions on a proposal from the Commission.’.

HUMANITARIAN AID

168) The following new Chapter 3 and new Article 188 J shall be inserted:

‘CHAPTER 3

HUMANITARIAN AID

Article 188 J

1. The Union’s operations in the field of humanitarian aid shall be conducted within the framework of the principles and objectives of the external action of the Union. Such operations shall be intended to provide ad hoc assistance and relief and protection for people in third countries who are victims of natural or man-made disasters, in order to meet the humanitarian needs resulting from these different situations. The Union’s measures and those of the Member States shall complement and reinforce each other.

2. Humanitarian aid operations shall be conducted in compliance with the principles of international law and with the principles of impartiality, neutrality and non-discrimination.

3. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish the measures defining the framework within which the Union’s humanitarian aid operations shall be implemented.

4. The Union may conclude with third countries and competent international organisations any agreement helping to achieve the objectives referred to in paragraph 1 and in Article 10 A of the Treaty on European Union.

The first subparagraph shall be without prejudice to Member States’ competence to negotiate in international bodies and to conclude agreements.

5. In order to establish a framework for joint contributions from young Europeans to the humanitarian aid operations of the Union, a European Voluntary Humanitarian Aid Corps shall be set up. The European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure, shall determine the rules and procedures for the operation of the Corps.

6. The Commission may take any useful initiative to promote coordination between actions of the Union and those of the Member States, in order to enhance the efficiency and complementarity of Union and national humanitarian aid measures.

7. The Union shall ensure that its humanitarian aid operations are coordinated and consistent with those of international organisations and bodies, in particular those forming part of the United Nations system.’.

RESTRICTIVE MEASURES

169) The following Title IV and Article 188 K shall be inserted, replacing Article 301:

‘TITLE IV

RESTRICTIVE MEASURES

Article 188 K

1. Where a decision, adopted in accordance with Chapter 2 of Title V of the Treaty on European Union, provides for the interruption or reduction, in part or completely, of economic and financial relations with one or more third countries, the Council, acting by a qualified majority on a joint proposal from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and the Commission, shall adopt the necessary measures. It shall inform the European Parliament thereof.

2. Where a decision adopted in accordance with Chapter 2 of Title V of the Treaty on European Union so provides, the Council may adopt restrictive measures under the procedure referred to in paragraph 1 against natural or legal persons and groups or non-State entities.

3. The acts referred to in this Article shall include necessary provisions on legal safeguards.’.

INTERNATIONAL AGREEMENTS

170) A Title V ‘INTERNATIONAL AGREEMENTS’ shall be inserted after Article 188 K.

171) The following Article 188 L shall be inserted:

‘Article 188 L

1. The Union may conclude an agreement with one or more third countries or international organisations where the Treaties so provide or where the conclusion of an agreement is necessary in order to achieve, within the framework of the Union’s policies, one

of the objectives referred to in the Treaties, or is provided for in a legally binding Union act or is likely to affect common rules or alter their scope.

2. Agreements concluded by the Union are binding upon the institutions of the Union and on its Member States.’.

172) An Article 188 M shall be inserted, with the wording of Article 310. The word ‘States’ shall be replaced by ‘third countries’.

173) An Article 188 N shall be inserted, replacing Article 300:

‘Article 188 N

1. Without prejudice to the specific provisions laid down in Article 188 C, agreements between the Union and third countries or international organisations shall be negotiated and concluded in accordance with the following procedure.

2. The Council shall authorise the opening of negotiations, adopt negotiating directives, authorise the signing of agreements and conclude them.

3. The Commission, or the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy where the agreement envisaged relates exclusively or principally to the common foreign and security policy, shall submit recommendations to the Council, which shall adopt a decision authorising the opening of negotiations and, depending on the subject of the agreement envisaged, nominating the Union negotiator or the head of the Union’s negotiating team.

4. The Council may address directives to the negotiator and designate a special committee in consultation with which the negotiations must be conducted.

5. The Council, on a proposal by the negotiator, shall adopt a decision authorising the signing of the agreement and, if necessary, its provisional application before entry into force.

6. The Council, on a proposal by the negotiator, shall adopt a decision concluding the agreement.

Except where agreements relate exclusively to the common foreign and security policy, the Council shall adopt the decision concluding the agreement:

(a) after obtaining the consent of the European Parliament in the following cases:

(i) association agreements;

(ii) agreement on Union accession to the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms;

(iii) agreements establishing a specific institutional framework by organising cooperation procedures;

- (iv) agreements with important budgetary implications for the Union;
- (v) agreements covering fields to which either the ordinary legislative procedure applies, or the special legislative procedure where consent by the European Parliament is required.

The European Parliament and the Council may, in an urgent situation, agree upon a time-limit for consent.

- (b) after consulting the European Parliament in other cases. The European Parliament shall deliver its opinion within a time-limit which the Council may set depending on the urgency of the matter. In the absence of an opinion within that time-limit, the Council may act.

7. When concluding an agreement, the Council may, by way of derogation from paragraphs 5, 6 and 9, authorise the negotiator to approve on the Union's behalf modifications to the agreement where it provides for them to be adopted by a simplified procedure or by a body set up by the agreement. The Council may attach specific conditions to such authorisation.

8. The Council shall act by a qualified majority throughout the procedure.

However, it shall act unanimously when the agreement covers a field for which unanimity is required for the adoption of a Union act as well as for association agreements and the agreements referred to in Article 188 H with the States which are candidates for accession. The Council shall also act unanimously for the agreement on accession of the Union to the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms; the decision concluding this agreement shall enter into force after it has been approved by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.

9. The Council, on a proposal from the Commission or the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, shall adopt a decision suspending application of an agreement and establishing the positions to be adopted on the Union's behalf in a body set up by an agreement, when that body is called upon to adopt acts having legal effects, with the exception of acts supplementing or amending the institutional framework of the agreement.

10. The European Parliament shall be immediately and fully informed at all stages of the procedure.

11. A Member State, the European Parliament, the Council or the Commission may obtain the opinion of the Court of Justice as to whether an agreement envisaged is compatible with the Treaties. Where the opinion of the Court is adverse, the agreement envisaged may not enter into force unless it is amended or the Treaties are revised.'.

174) An Article 188 O shall be inserted, with the wording of paragraphs 1 to 3 and 5 of Article 111 and paragraph 1 shall be split into two subparagraphs, the last two sentences becoming the second subparagraph; the Article shall be amended as follows:

(a) paragraph 1, first subparagraph, shall be replaced by the following:

‘1. By way of derogation from Article 188 N(1), the Council, either on a recommendation from the European Central Bank or on a recommendation from the Commission and after consulting the European Central Bank, in an endeavour to reach a consensus consistent with the objective of price stability, may conclude formal agreements on an exchange-rate system for the euro in relation to the currencies of third States. The Council shall act unanimously after consulting the European Parliament and in accordance with the procedure provided for in paragraph 3.’.

In the second subparagraph, the words ‘on a recommendation from the ECB or from the Commission and after consulting the ECB in an endeavour to’ shall be replaced by the following: ‘either on a recommendation from the European Central Bank or on a recommendation from the Commission, and after consulting the European Central Bank, in an endeavour to’;

(b) in paragraph 2, the words ‘non-Community currencies’ shall be replaced by ‘currencies of third States’;

(c) in paragraph 3, in the first sentence of the first subparagraph, the reference to Article 300 shall be replaced by a reference to Article 188 N and the word ‘States’ shall be replaced by ‘third States’, and the second subparagraph shall be deleted;

(d) paragraph 5 shall be renumbered ‘4’.

THE UNION'S RELATIONS WITH INTERNATIONAL ORGANISATIONS AND THIRD COUNTRIES AND UNION DELEGATIONS

175) The following Title VI and Articles 188 P and 188 Q shall be inserted, with Article 188 P replacing Articles 302 to 304:

‘TITLE VI

THE UNION'S RELATIONS WITH INTERNATIONAL ORGANISATIONS AND THIRD COUNTRIES AND UNION DELEGATIONS

Article 188 P

1. The Union shall establish all appropriate forms of cooperation with the organs of the United Nations and its specialised agencies, the Council of Europe, the Organisation for Security and Cooperation in Europe and the Organisation for Economic Cooperation and Development.

The Union shall also maintain such relations as are appropriate with other international organisations.

2. The High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and the Commission shall be instructed to implement this Article.

Article 188 Q

1. Union delegations in third countries and at international organisations shall represent the Union.
2. Union delegations shall be placed under the authority of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy. They shall act in close cooperation with Member States' diplomatic and consular missions.'

SOLIDARITY CLAUSE

176) The following new Title VII and new Article 188 R shall be inserted:

'TITLE VII

SOLIDARITY CLAUSE

Article 188 R

1. The Union and its Member States shall act jointly in a spirit of solidarity if a Member State is the object of a terrorist attack or the victim of a natural or man-made disaster. The Union shall mobilise all the instruments at its disposal, including the military resources made available by the Member States, to:
  - (a) — prevent the terrorist threat in the territory of the Member States;
— protect democratic institutions and the civilian population from any terrorist attack;
— assist a Member State in its territory, at the request of its political authorities, in the event of a terrorist attack;
  - (b) assist a Member State in its territory, at the request of its political authorities, in the event of a natural or man-made disaster.
2. Should a Member State be the object of a terrorist attack or the victim of a natural or man-made disaster, the other Member States shall assist it at the request of its political authorities. To that end, the Member States shall coordinate between themselves in the Council.
3. The arrangements for the implementation by the Union of the solidarity clause shall be defined by a decision adopted by the Council acting on a joint proposal by the Commission and the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy. The Council shall act in accordance with Article 15b(1) of the Treaty on European Union where this decision has defence implications. The European Parliament shall be informed.

For the purposes of this paragraph and without prejudice to Article 207, the Council shall be assisted by the Political and Security Committee with the support of the structures developed in the context of the common security and defence policy and by the Committee referred to in Article 61 D; the two committees shall, if necessary, submit joint opinions.

4. The European Council shall regularly assess the threats facing the Union in order to enable the Union and its Member States to take effective action.’.

INSTITUTIONAL AND FINANCIAL PROVISIONS

- 177) Part Five shall be renumbered ‘PART SIX’ and its heading shall be replaced by ‘INSTITUTIONAL AND FINANCIAL PROVISIONS’.

EUROPEAN PARLIAMENT

- 178) Article 189 shall be repealed.

- 179) Article 190 shall be amended as follows:

- (a) paragraphs 1, 2 and 3 shall be deleted and paragraphs 4 and 5 shall be renumbered 1 and 2 respectively;

- (b) paragraph 4, renumbered 1, shall be amended as follows:

- (i) in the first subparagraph, the words ‘for elections by direct universal suffrage’ shall be replaced by the following: ‘to lay down the provisions necessary for the election of its members by direct universal suffrage’;

- (ii) the second subparagraph shall be replaced by the following:

‘The Council, acting unanimously in accordance with a special legislative procedure and after obtaining the consent of the European Parliament, which shall act by a majority of its component members, shall lay down the necessary provisions. These provisions shall enter into force following their approval by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.’;

- (c) in paragraph 5, renumbered 2, the words ‘, acting by means of regulations on its own initiative in accordance with a special legislative procedure’ shall be inserted after ‘The European Parliament’.

- 180) In Article 191, the first paragraph shall be deleted. In the second paragraph, the words ‘, by means of regulations,’ shall be inserted before ‘shall lay down’ and the words ‘referred to in Article 8 A(4) of the Treaty on European Union’ shall be inserted after ‘at European level’.

- 181) In Article 192, the first paragraph shall be deleted; in the second paragraph, the words ‘of its Members’ shall be replaced by ‘of its component members’ and the following sentence shall be added at the end of the paragraph: ‘If the Commission does not submit a proposal, it shall inform the European Parliament of the reasons.’.

182) Article 193 shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, the words 'of its Members' shall be replaced by 'of its component Members';
- (b) the third paragraph shall be replaced by the following:

‘The detailed provisions governing the exercise of the right of inquiry shall be determined by the European Parliament, acting by means of regulations on its own initiative in accordance with a special legislative procedure, after obtaining the consent of the Council and the Commission.’.

183) Article 195 shall be amended as follows:

- (a) in the first subparagraph of paragraph 1, the words at the beginning ‘The European Parliament shall appoint an Ombudsman, empowered to receive complaints’ shall be replaced by ‘A European Ombudsman, elected by the European Parliament, shall be empowered to receive complaints’; in the last part of the sentence, the words ‘and the Court of First Instance acting in their judicial role’ shall be replaced by: ‘acting in its judicial role’ and the following final sentence shall be added: ‘He or she shall examine such complaints and report on them.’;
- (b) in the first subparagraph of paragraph 2, the word ‘appointed’ shall be replaced by ‘elected’;
- (c) in paragraph 3, the words ‘from any body’ shall be replaced by ‘from any Government, institution, body, office or entity’;
- (d) in paragraph 4, the words ‘acting by means of regulations on its own initiative in accordance with a special legislative procedure’ shall be inserted after ‘The European Parliament’.

184) In the second paragraph of Article 196, the words ‘in extraordinary session’ shall be replaced by ‘in extraordinary part-session’ and the words ‘of its Members’ shall be replaced by ‘of its component members’.

185) Article 197 shall be amended as follows:

- (a) the first paragraph shall be deleted;
- (b) the second paragraph shall be replaced by the following:

‘The Commission may attend all the meetings and shall, at its request, be heard.’;

- (c) the fourth paragraph shall be replaced by the following:

‘The European Council and the Council shall be heard by the European Parliament in accordance with the conditions laid down in the Rules of Procedure of the European Council and those of the Council.’.

186) In the first paragraph of Article 198, the word ‘absolute’ shall be deleted.

187) In the second paragraph of Article 199, the words ‘manner laid down in its Rules of Procedure’ shall be replaced by ‘manner laid down in the Treaties and in its Rules of Procedure’.

188) In Article 201, the second paragraph shall be replaced by the following:

‘If the motion of censure is carried by a two-thirds majority of the votes cast, representing a majority of the component members of the European Parliament, the members of the Commission shall resign as a body and the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy shall resign from duties that he or she carries out in the Commission. They shall remain in office and continue to deal with current business until they are replaced in accordance with Article 9 D of the Treaty on European Union. In this case, the term of office of the members of the Commission appointed to replace them shall expire on the date on which the term of office of the members of the Commission obliged to resign as a body would have expired.’.

EUROPEAN COUNCIL

189) The following new Section 1a and new Articles 201a and 201b shall be inserted:

‘SECTION 1a

THE EUROPEAN COUNCIL

Article 201a

1. Where a vote is taken, any member of the European Council may also act on behalf of not more than one other member.

Article 9 C(4) of the Treaty on European Union and Article 205(2) of this Treaty shall apply to the European Council when it is acting by a qualified majority. Where the European Council decides by vote, its President and the President of the Commission shall not take part in the vote.

Abstentions by members present in person or represented shall not prevent the adoption by the European Council of acts which require unanimity.

2. The President of the European Parliament may be invited to be heard by the European Council.

3. The European Council shall act by a simple majority for procedural questions and for the adoption of its Rules of Procedure.

4. The European Council shall be assisted by the General Secretariat of the Council.

Article 201b

The European Council shall adopt by a qualified majority:

- (a) a decision establishing the list of Council configurations, other than those of the General Affairs Council and of the Foreign Affairs Council, in accordance with Article 9 C(6) of the Treaty on European Union;
- (b) a decision on the Presidency of Council configurations, other than that of Foreign Affairs, in accordance with Article 9 C(9) of the Treaty on European Union.’.

COUNCIL

190) Articles 202 and 203 shall be repealed.

191) Article 205 shall be amended as follows:

- (a) paragraphs 1 and 2 shall be replaced by the following:

‘1. Where it is required to act by a simple majority, the Council shall act by a majority of its component members.

2. By way of derogation from Article 9 C(4) of the Treaty on European Union, as from 1 November 2014 and subject to the provisions laid down in the Protocol on transitional provisions, where the Council does not act on a proposal from the Commission or from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, the qualified majority shall be defined as at least 72 % of the members of the Council, representing Member States comprising at least 65 % of the population of the Union.

3. As from 1 November 2014 and subject to the provisions laid down in the Protocol on transitional provisions, in cases where, under the Treaties, not all the members of the Council participate in voting, a qualified majority shall be defined as follows:

- (a) A qualified majority shall be defined as at least 55 % of the members of the Council representing the participating Member States, comprising at least 65 % of the population of these States.

A blocking minority must include at least the minimum number of Council members representing more than 35 % of the population of the participating Member States, plus one member, failing which the qualified majority shall be deemed attained;

- (b) By way of derogation from point (a), where the Council does not act on a proposal from the Commission or from the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, the qualified majority shall be defined as at least 72 % of the members of the Council representing the participating Member States, comprising at least 65 % of the population of these States.’.

(b) paragraph 4 shall be deleted and paragraph 3 shall be renumbered 4.

192) Article 207 shall be replaced by the following:

'Article 207

1. A committee consisting of the Permanent Representatives of the Governments of the Member States shall be responsible for preparing the work of the Council and for carrying out the tasks assigned to it by the latter. The Committee may adopt procedural decisions in cases provided for in the Council's Rules of Procedure.

2. The Council shall be assisted by a General Secretariat, under the responsibility of a Secretary-General appointed by the Council.

The Council shall decide on the organisation of the General Secretariat by a simple majority.

3. The Council shall act by a simple majority regarding procedural matters and for the adoption of its Rules of Procedure.'

193) In Article 208, the following sentence shall be added at the end of the Article: 'If the Commission does not submit a proposal, it shall inform the Council of the reasons.'

194) In Article 209, the words 'receiving an opinion from' shall be replaced by 'consulting'.

195) Article 210 shall be replaced by the following:

'Article 210

The Council shall determine the salaries, allowances and pensions of the President of the European Council, the President of the Commission, the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, the members of the Commission, the Presidents, members and Registrars of the Court of Justice of the European Union, and the Secretary-General of the Council. It shall also determine any payment to be made instead of remuneration.'

COMMISSION

196) Article 211 shall be repealed. The following Article 211a shall be inserted:

'Article 211a

In accordance with Article 9 D(5) of the Treaty on European Union, the members of the Commission shall be chosen on the basis of a system of rotation established unanimously by the European Council and on the basis of the following principles:

(a) Member States shall be treated on a strictly equal footing as regards determination of the sequence of, and the time spent by, their nationals as members of the Commission; consequently, the difference between the total number of terms of office held by nationals of any given pair of Member States may never be more than one;

(b) subject to point (a), each successive Commission shall be so composed as to reflect satisfactorily the demographic and geographical range of all the Member States.’.

197) Article 212 shall become a new paragraph 2 of Article 218.

198) In Article 213, paragraph 1 shall be deleted and paragraph 2 shall not be numbered; its first two paragraphs shall be merged and shall read as follows:

‘The Members of the Commission shall refrain from any action incompatible with their duties. Member States shall respect their independence and shall not seek to influence them in the performance of their tasks.’.

199) Article 214 shall be repealed.

200) Article 215 shall be amended as follows:

(a) the second paragraph shall be replaced by the following two paragraphs:

‘A vacancy caused by resignation, compulsory retirement or death shall be filled for the remainder of the member’s term of office by a new member of the same nationality appointed by the Council, by common accord with the President of the Commission, after consulting the European Parliament and in accordance with the criteria set out in the second subparagraph of Article 9 D(3) of the Treaty on European Union.

The Council may, acting unanimously on a proposal from the President of the Commission, decide that such a vacancy need not be filled, in particular when the remainder of the member’s term of office is short.’;

(b) the following new fifth paragraph shall be inserted:

‘In the event of resignation, compulsory retirement or death, the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy shall be replaced, for the remainder of his or her term of office, in accordance with Article 9 E(1) of the Treaty on European Union’;

(c) the last paragraph shall be replaced by the following:

‘In the case of the resignation of all the members of the Commission, they shall remain in office and continue to deal with current business until they have been replaced, for the remainder of their term of office, in accordance with Article 9 D of the Treaty on European Union.’.

201) In Article 217, paragraphs 1, 3 and 4 shall be deleted and paragraph 2 shall not be numbered. Its first sentence shall be replaced by the following: ‘Without prejudice to Article 9 E(4) of the Treaty on European Union, the responsibilities incumbent upon the Commission shall be structured and allocated among its members by its President, in accordance with Article 9 D(6) of that Treaty’.

- 202) In Article 218, paragraph 1 shall be deleted; paragraph 2 shall be renumbered 1 and the words 'in accordance with the provisions of this Treaty' shall be deleted. A paragraph 2 shall be inserted, with the wording of Article 212.
- 203) In Article 219, first paragraph, the words 'of the number of Members provided for in Article 213' shall be replaced by 'of its members' and the second paragraph shall be replaced by 'Its Rules of Procedure shall determine the quorum.'

COURT OF JUSTICE

- 204) In the heading of Section 4, the words 'OF THE EUROPEAN UNION' shall be added.
- 205) Article 220 shall be repealed.
- 206) In Article 221, the first paragraph shall be deleted.
- 207) In Article 223, the words ', after consultation of the panel provided for in Article 224a' shall be added at the end of the first paragraph.
- 208) In Article 224, first paragraph, the first sentence shall be deleted and the words 'of the Court' shall be inserted after 'The number of Judges'. In the second paragraph, the words ', after consultation of the panel provided for in Article 224a' shall be inserted at the end of the second sentence.
- 209) The following new Article 224a shall be inserted:

'Article 224a

A panel shall be set up in order to give an opinion on candidates' suitability to perform the duties of Judge and Advocate-General of the Court of Justice and the General Court before the governments of the Member States make the appointments referred to in Articles 223 and 224.

The panel shall comprise seven persons chosen from among former members of the Court of Justice and the General Court, members of national supreme courts and lawyers of recognised competence, one of whom shall be proposed by the European Parliament. The Council shall adopt a decision establishing the panel's operating rules and a decision appointing its members. It shall act on the initiative of the President of the Court of Justice.'

- 210) In Article 225, paragraph 1, first subparagraph, first sentence, the words 'assigned to a judicial panel and those' shall be replaced by 'assigned to a specialised court set up under Article 225a and those' and in paragraph 2, first subparagraph, the words 'set up under Article 225a' shall be deleted.
- 211) Article 225a shall be amended as follows:
- (a) the first paragraph shall be replaced by the following text:

'The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, may establish specialised courts attached to the General Court to hear and determine at first instance certain classes of action or proceeding brought in

specific areas. The European Parliament and the Council shall act by means of regulations either on a proposal from the Commission after consultation of the Court of Justice or at the request of the Court of Justice after consultation of the Commission.’;

- (b) in the second paragraph, the words ‘the decision’ shall be replaced by ‘the regulation’ and the words ‘the panel’ shall be replaced by ‘the court’;
- (c) in the third paragraph, the words ‘the decision establishing the panel’ shall be replaced by ‘the regulation establishing the specialised court’;
- (d) in the sixth paragraph, the words ‘the decision’ shall be replaced by ‘the regulation’ and the following sentence shall be added at the end: ‘Title I of the Statute and Article 64 thereof shall in any case apply to the specialised courts.’.

212) Article 228 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 2, the first and second subparagraphs shall be replaced by the following wording, which shall become the first subparagraph:

‘2. If the Commission considers that the Member State concerned has not taken the necessary measures to comply with judgment of the Court, it may bring the case before the Court after giving that State the opportunity to submit its observations. It shall specify the amount of the lump sum or penalty payment to be paid by the Member State concerned which it considers appropriate in the circumstances.’

In the third subparagraph, which shall become the second, the words ‘of Justice’ shall be deleted after ‘Court’;

- (b) the following new paragraph 3 shall be added:

‘3. When the Commission brings a case before the Court pursuant to Article 226 on the grounds that the Member State concerned has failed to fulfil its obligation to notify measures transposing a directive adopted under a legislative procedure, it may, when it deems appropriate, specify the amount of the lump sum or penalty payment to be paid by the Member State concerned which it considers appropriate in the circumstances.

If the Court finds that there is an infringement it may impose a lump sum or penalty payment on the Member State concerned not exceeding the amount specified by the Commission. The payment obligation shall take effect on the date set by the Court in its judgment.’.

213) In Article 229a, the words ‘the Council, acting unanimously on a proposal from the Commission and after consulting the European Parliament,’ shall be replaced by ‘the Council, acting unanimously in accordance with a special legislative procedure and after consulting the European Parliament,’ and the words ‘Community industrial property rights’ shall be replaced by ‘European intellectual property rights’. The last sentence shall be replaced by the following: ‘These provisions shall enter into force after their approval by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.’.

214) Article 230 shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, the words ‘acts adopted jointly by the European Parliament and the Council,’ shall be replaced by ‘legislative acts,’ the words ‘and of the European Council’ shall be inserted after ‘European Parliament’ and the following sentence shall be added at the end: ‘It shall also review the legality of acts of bodies, offices or agencies of the Union intended to produce legal effects vis-à-vis third parties.’;
- (b) in the third paragraph, the words ‘by the Court of Auditors and by the ECB for the purpose of protecting their prerogatives’ shall be replaced by ‘by the Court of Auditors, by the European Central Bank and by the Committee of the Regions for the purpose of protecting their prerogatives’;
- (c) the fourth paragraph shall be replaced by the following:

‘Any natural or legal person may, under the conditions laid down in the first and second paragraphs, institute proceedings against an act addressed to that person or which is of direct and individual concern to them, and against a regulatory act which is of direct concern to them and does not entail implementing measures.’;

- (d) the following new fifth paragraph shall be inserted, and the present fifth paragraph shall become the sixth paragraph:

‘Acts setting up bodies, offices and agencies of the Union may lay down specific conditions and arrangements concerning actions brought by natural or legal persons against acts of these bodies, offices or agencies intended to produce legal effects in relation to them.’.

215) In Article 231, the second paragraph shall be replaced by the following: ‘However, the Court shall, if it considers this necessary, state which of the effects of the act which it has declared void shall be considered as definitive.’.

216) Article 232 shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, the words ‘the European Council,’ shall be inserted after ‘European Parliament’, the words ‘or the European Central Bank’ shall be inserted after ‘Commission’, the word ‘or’ before ‘the Commission’ shall be replaced by a comma and the following sentence shall be added at the end of the paragraph: ‘This Article shall apply, under the same conditions, to bodies, offices and agencies of the Union which fail to act.’;
- (b) in the third paragraph, the words ‘, body, office or agency’ shall be inserted after ‘an institution’;
- (c) the fourth paragraph shall be deleted.

217) In Article 233, first paragraph, the words ‘or institutions’ shall be deleted; the third paragraph shall be deleted.

- 218) In Article 234, first paragraph, point (b), the words ‘and of the ECB’ shall be deleted and point (c) shall be deleted. The following paragraph shall be added at the end of the Article: ‘If such a question is raised in a case pending before a court or tribunal of a Member State with regard to a person in custody, the Court of Justice of the European Union shall act with the minimum of delay.’.
- 219) In Article 235, the reference to the second paragraph of Article 288 shall be replaced by a reference to the second and third paragraphs of Article 288.
- 220) The following new Article 235a shall be inserted:

‘Article 235a

The Court of Justice shall have jurisdiction to decide on the legality of an act adopted by the European Council or by the Council pursuant to Article 7 of the Treaty on European Union solely at the request of the Member State concerned by a determination of the European Council or of the Council and in respect solely of the procedural stipulations contained in that Article.

Such a request must be made within one month from the date of such determination. The Court shall rule within one month from the date of the request.’.

- 221) In Article 236, the words ‘in the Staff Regulations or the Conditions of Employment’ shall be replaced by ‘in the Staff Regulations of Officials and the Conditions of Employment of other servants of the Union’.
- 222) In Article 237(d), at the beginning of the second sentence, the word ‘Governing’ shall be inserted before ‘Council’.
- 223) The following two new Articles 240a and 240b shall be inserted:

‘Article 240a

The Court of Justice of the European Union shall not have jurisdiction with respect to the provisions relating to the common foreign and security policy nor with respect to acts adopted on the basis of those provisions.

However, the Court shall have jurisdiction to monitor compliance with Article 25b of the Treaty on European Union and to rule on proceedings, brought in accordance with the conditions laid down in the fourth paragraph of Article 230 of this Treaty, reviewing the legality of decisions providing for restrictive measures against natural or legal persons adopted by the Council on the basis of Chapter 2 of Title V of the Treaty on European Union.

Article 240b

In exercising its powers regarding the provisions of Chapters 4 and 5 of Title IV of Part Three relating to the area of freedom, security and justice, the Court of Justice of the European Union

shall have no jurisdiction to review the validity or proportionality of operations carried out by the police or other law-enforcement services of a Member State or the exercise of the responsibilities incumbent upon Member States with regard to the maintenance of law and order and the safeguarding of internal security.’.

- 224) Article 241 shall be replaced by the following:

‘Article 241

Notwithstanding the expiry of the period laid down in Article 230, fifth paragraph, any party may, in proceedings in which an act of general application adopted by an institution, body, office or agency of the Union is at issue, plead the grounds specified in Article 230, second paragraph, in order to invoke before the Court of Justice of the European Union the inapplicability of that act.’.

- 225) In Article 242, second sentence, the words ‘of Justice’ after ‘Court’ shall be deleted.

- 226) In Article 245, the second paragraph shall be replaced by the following:

‘The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, may amend the provisions of the Statute, with the exception of Title I and Article 64. The European Parliament and the Council shall act either at the request of the Court of Justice and after consultation of the Commission, or on a proposal from the Commission and after consultation of the Court of Justice.’.

EUROPEAN CENTRAL BANK

- 227) The following Section 4a and Article 245a shall be inserted:

‘SECTION 4a

THE EUROPEAN CENTRAL BANK

Article 245a

1. The European Central Bank, together with the national central banks, shall constitute the European System of Central Banks (ESCB). The European Central Bank, together with the national central banks of the Member States whose currency is the euro, which constitute the Eurosystem, shall conduct the monetary policy of the Union.

2. The ESCB shall be governed by the decision-making bodies of the European Central Bank. The primary objective of the ESCB shall be to maintain price stability. Without prejudice to that objective, it shall support the general economic policies in the Union in order to contribute to the achievement of the latter’s objectives.

3. The European Central Bank shall have legal personality. It alone may authorise the issue of the euro. It shall be independent in the exercise of its powers and in the management of its finances. Union institutions, bodies, offices and agencies and the governments of the Member States shall respect that independence.

4. The European Central Bank shall adopt such measures as are necessary to carry out its tasks in accordance with Articles 105 to 111a, with Article 115 C, and with the conditions laid down in the Statute of the ESCB and of the ECB. In accordance with these same Articles, those Member States whose currency is not the euro, and their central banks, shall retain their powers in monetary matters.

5. Within the areas falling within its responsibilities, the European Central Bank shall be consulted on all proposed Union acts, and all proposals for regulation at national level, and may give an opinion.’.

228) An Article 245b shall be inserted, with the wording of Article 112; it shall be amended as follows:

(a) in paragraph 1, the words ‘of the Member States whose currency is the euro’ shall be inserted at the end after ‘national central banks’;

(b) in paragraph 2 the numbering (a) and (b) shall be deleted, the present point (a) shall become the first subparagraph and the three subparagraphs of the present point (b) shall respectively become the second, third and fourth subparagraphs of the paragraph; in the second subparagraph, the words ‘from among persons of recognised standing and professional experience in monetary or banking matters by common accord of the governments of the Member States at the level of Heads of State or Government,’ shall be replaced by ‘by the European Council, acting by a qualified majority, from among persons of recognised standing and professional experience in monetary or banking matters,’.

229) An Article 245c shall be inserted, with the wording of Article 113.

COURT OF AUDITORS

230) In Article 246, the word ‘Union’s’ shall be inserted before ‘audit’ and the following new paragraph shall be added as a second paragraph:

‘It shall consist of one national of each Member State. Its members shall be completely independent in the performance of their duties, in the Union’s general interest.’.

231) Article 247 shall be amended as follows:

(a) paragraph 1 and the first subparagraph of paragraph 4 shall be deleted. Paragraphs 2 to 9 shall be renumbered 1 to 8 respectively;

(b) in paragraph 2, renumbered 1, the word ‘countries’ shall be replaced by ‘States’;

(c) in paragraph 4, renumbered 3, the word ‘they’ shall be replaced by ‘the Members of the Court of Auditors’.

232) In Article 248, the word ‘bodies’ shall be replaced by ‘bodies, offices or agencies’, singular or plural as the case may be, except in the expression ‘national audit bodies’ and except in the final sentence of the first subparagraph of Article 248(3).

LEGAL ACTS OF THE UNION

233) The heading of Chapter 2 shall be replaced by the following 'LEGAL ACTS OF THE UNION, ADOPTION PROCEDURES AND OTHER PROVISIONS'.

234) A Section 1 shall be inserted above Article 249:

'SECTION 1 THE LEGAL ACTS OF THE UNION'.

235) Article 249 shall be amended as follows:

(a) the first paragraph shall be replaced by the following:

'To exercise the Union's competences, the institutions shall adopt regulations, directives, decisions, recommendations and opinions.';

(b) the fourth paragraph shall be replaced by the following:

'A decision shall be binding in its entirety. A decision which specifies those to whom it is addressed shall be binding only on them.'.

236) The following new Articles 249 A to 249 D shall be inserted:

Article 249 A

1. The ordinary legislative procedure shall consist in the joint adoption by the European Parliament and the Council of a regulation, directive or decision on a proposal from the Commission. This procedure is defined in Article 251.

2. In the specific cases provided for by the Treaties, the adoption of a regulation, directive or decision by the European Parliament with the participation of the Council, or by the latter with the participation of the European Parliament, shall constitute a special legislative procedure.

3. Legal acts adopted by legislative procedure shall constitute legislative acts.

4. In the specific cases provided for by the Treaties, legislative acts may be adopted on the initiative of a group of Member States or of the European Parliament, on a recommendation from the European Central Bank or at the request of the Court of Justice or the European Investment Bank.

Article 249 B

1. A legislative act may delegate to the Commission the power to adopt non-legislative acts of general application to supplement or amend certain non-essential elements of the legislative act.

The objectives, content, scope and duration of the delegation of power shall be explicitly defined in the legislative acts. The essential elements of an area shall be reserved for the legislative act and accordingly shall not be the subject of a delegation of power.

2. Legislative acts shall explicitly lay down the conditions to which the delegation is subject; these conditions may be as follows:

- (a) the European Parliament or the Council may decide to revoke the delegation;
- (b) the delegated act may enter into force only if no objection has been expressed by the European Parliament or the Council within a period set by the legislative act.

For the purposes of (a) and (b), the European Parliament shall act by a majority of its component members, and the Council by a qualified majority.

3. The adjective “delegated” shall be inserted in the title of delegated acts.

Article 249 C

1. Member States shall adopt all measures of national law necessary to implement legally binding Union acts.

2. Where uniform conditions for implementing legally binding Union acts are needed, those acts shall confer implementing powers on the Commission, or, in duly justified specific cases and in the cases provided for in Articles 11 and 13 of the Treaty on European Union, on the Council.

3. For the purposes of paragraph 2, the European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure, shall lay down in advance the rules and general principles concerning mechanisms for control by Member States of the Commission’s exercise of implementing powers.

4. The word “implementing” shall be inserted in the title of implementing acts.

Article 249 D

The Council shall adopt recommendations. It shall act on a proposal from the Commission in all cases where the Treaties provide that it shall adopt acts on a proposal from the Commission. It shall act unanimously in those areas in which unanimity is required for the adoption of a Union act. The Commission, and the European Central Bank in the specific cases provided for in the Treaties, shall adopt recommendations.’.

PROCEDURES FOR THE ADOPTION OF ACTS AND OTHER PROVISIONS

237) A Section 2 ‘PROCEDURES FOR THE ADOPTION OF ACTS AND OTHER PROVISIONS’ shall be inserted before Article 250.

238) In Article 250, paragraph 1 shall be replaced by the following:

‘1. Where, pursuant to the Treaties, the Council acts on a proposal from the Commission, the Council may amend that proposal only by acting unanimously, except in the cases referred to in paragraphs 10 and 13 of Article 251, in Articles 268, 270a and 272 and in the second paragraph of Article 273.’.

239) Article 251 shall be amended as follows:

- (a) in paragraph 1 the words ‘to this Article’ shall be replaced by ‘to the ordinary legislative procedure’;
- (b) the second and third subparagraphs of paragraph 2, and paragraphs 3 to 7 shall be replaced by the following:

First reading

3. The European Parliament shall adopt its position at first reading and communicate it to the Council.

4. If the Council approves the European Parliament’s position, the act concerned shall be adopted in the wording which corresponds to the position of the European Parliament.

5. If the Council does not approve the European Parliament’s position, it shall adopt its position at first reading and communicate it to the European Parliament.

6. The Council shall inform the European Parliament fully of the reasons which led it to adopt its position at first reading. The Commission shall inform the European Parliament fully of its position.

Second reading

7. If, within three months of such communication, the European Parliament:

- (a) approves the Council’s position at first reading or has not taken a decision, the act concerned shall be deemed to have been adopted in the wording which corresponds to the position of the Council;
- (b) rejects, by a majority of its component members, the Council’s position at first reading, the proposed act shall be deemed not to have been adopted;
- (c) proposes, by a majority of its component members, amendments to the Council’s position at first reading, the text thus amended shall be forwarded to the Council and to the Commission, which shall deliver an opinion on those amendments.

8. If, within three months of receiving the European Parliament's amendments, the Council, acting by a qualified majority:

- (a) approves all those amendments, the act in question shall be deemed to have been adopted;
- (b) does not approve all the amendments, the President of the Council, in agreement with the President of the European Parliament, shall within six weeks convene a meeting of the Conciliation Committee.

9. The Council shall act unanimously on the amendments on which the Commission has delivered a negative opinion.

Conciliation

10. The Conciliation Committee, which shall be composed of the members of the Council or their representatives and an equal number of members representing the European Parliament, shall have the task of reaching agreement on a joint text, by a qualified majority of the members of the Council or their representatives and by a majority of the members representing the European Parliament within six weeks of its being convened, on the basis of the positions of the European Parliament and the Council at second reading.

11. The Commission shall take part in the Conciliation Committee's proceedings and shall take all necessary initiatives with a view to reconciling the positions of the European Parliament and the Council.

12. If, within six weeks of its being convened, the Conciliation Committee does not approve the joint text, the proposed act shall be deemed not to have been adopted.

Third reading

13. If, within that period, the Conciliation Committee approves a joint text, the European Parliament, acting by a majority of the votes cast, and the Council, acting by a qualified majority, shall each have a period of six weeks from that approval in which to adopt the act in question in accordance with the joint text. If they fail to do so, the proposed act shall be deemed not to have been adopted.

14. The periods of three months and six weeks referred to in this Article shall be extended by a maximum of one month and two weeks respectively at the initiative of the European Parliament or the Council.

Special provisions

15. Where, in the cases provided for in the Treaties, a legislative act is submitted to the ordinary legislative procedure on the initiative of a group of Member States, on a recommendation by the European Central Bank, or at the request of the Court of Justice, paragraph 2, the second sentence of paragraph 6, and paragraph 9 shall not apply.

In such cases, the European Parliament and the Council shall communicate the proposed act to the Commission with their positions at first and second readings. The European Parliament or the Council may request the opinion of the Commission throughout the procedure, which the Commission may also deliver on its own initiative. It may also, if it deems it necessary, take part in the Conciliation Committee in accordance with paragraph 11.’.

- 240) Article 252 shall be repealed. The following new Article 252a shall be inserted:

‘Article 252a

The European Parliament, the Council and the Commission shall consult each other and by common agreement make arrangements for their cooperation. To that end, they may, in compliance with the Treaties, conclude interinstitutional agreements which may be of a binding nature.’.

- 241) Article 253 shall be replaced by the following:

‘Article 253

Where the Treaties do not specify the type of act to be adopted, the institutions shall select it on a case-by-case basis, in compliance with the applicable procedures and with the principle of proportionality.

Legal acts shall state the reasons on which they are based and shall refer to any proposals, initiatives, recommendations, requests or opinions required by the Treaties.

When considering draft legislative acts, the European Parliament and the Council shall refrain from adopting acts not provided for by the relevant legislative procedure in the area in question.’.

- 242) Article 254 shall be replaced by the following:

‘Article 254

1. Legislative acts adopted under the ordinary legislative procedure shall be signed by the President of the European Parliament and by the President of the Council.

Legislative acts adopted under a special legislative procedure shall be signed by the President of the institution which adopted them.

Legislative acts shall be published in the *Official Journal of the European Union*. They shall enter into force on the date specified in them or, in the absence thereof, on the twentieth day following that of their publication.

2. Non-legislative acts adopted in the form of regulations, directives or decisions, when the latter do not specify to whom they are addressed, shall be signed by the President of the institution which adopted them.

Regulations and directives which are addressed to all Member States, as well as decisions which do not specify to whom they are addressed, shall be published in the *Official Journal of the European Union*. They shall enter into force on the date specified in them or, in the absence thereof, on the twentieth day following that of their publication.

Other directives, and decisions which specify to whom they are addressed, shall be notified to those to whom they are addressed and shall take effect upon such notification.’.

243) The following new Article 254a shall be inserted:

‘Article 254a

1. In carrying out their missions, the institutions, bodies, offices and agencies of the Union shall have the support of an open, efficient and independent European administration.

2. In compliance with the Staff Regulations and the Conditions of Employment adopted on the basis of Article 283, the European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish provisions to that end.’.

244) Article 255 shall become Article 16 A; it shall be amended as set out above in point 28.

245) In Article 256, first paragraph, the words ‘Decisions of the Council or of the Commission which impose’ shall be replaced by ‘Acts of the Council, the Commission or the European Central Bank which impose’.

ADVISORY BODIES

246) The following new Chapter 3 and Article 256a shall be inserted; Chapters 3 and 4 shall become Section 1 and Section 2 respectively and Chapter 5 shall be renumbered 4:

‘CHAPTER 3

THE UNION’S ADVISORY BODIES

Article 256a

1. The European Parliament, the Council and the Commission shall be assisted by an Economic and Social Committee and a Committee of the Regions, exercising advisory functions.

2. The Economic and Social Committee shall consist of representatives of organisations of employers, of the employed, and of other parties representative of civil society, notably in socio-economic, civic, professional and cultural areas.

3. The Committee of the Regions shall consist of representatives of regional and local bodies who either hold a regional or local authority electoral mandate or are politically accountable to an elected assembly.

4. The members of the Economic and Social Committee and of the Committee of the Regions shall not be bound by any mandatory instructions. They shall be completely independent in the performance of their duties, in the Union’s general interest.

5. The rules referred to in paragraphs 2 and 3 governing the nature of the composition of the Committees shall be reviewed at regular intervals by the Council to take account of economic, social and demographic developments within the Union. The Council, on a proposal from the Commission, shall adopt decisions to that end.’.

ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE

247) Articles 257 and 261 shall be repealed.

248) In Article 258, the second and third paragraphs shall be replaced by the following paragraph:

‘The Council, acting unanimously on a proposal from the Commission, shall adopt a decision determining the Committee’s composition.’.

249) Article 259 shall be amended as follows:

(a) in paragraph 1, the first sentence shall be replaced by the following sentence: ‘The members of the Committee shall be appointed for five years.’;

(b) paragraph 2 shall be replaced by the following:

‘2. The Council shall act after consulting the Commission. It may obtain the opinion of European bodies which are representative of the various economic and social sectors and of civil society to which the Union’s activities are of concern.’.

250) In Article 260, in the first paragraph, the words ‘two years’ shall be replaced by ‘two and a half years’ and in the third paragraph, the words ‘of the European Parliament,’ shall be inserted before ‘of the Council’.

251) Article 262 shall be amended as follows:

(a) a reference to the European Parliament shall be inserted before the reference to the Council in the first, second and third paragraphs;

(b) in the first paragraph, the word ‘must’ shall be replaced by ‘shall’;

(c) in the third paragraph, the words ‘and that of the specialised section’ shall be deleted.

(d) the fourth paragraph shall be deleted.

COMMITTEE OF THE REGIONS

252) Article 263 shall be amended as follows:

- (a) the first paragraph shall be deleted;
- (b) the third paragraph, which shall become the second, shall be replaced by the following:

‘The Council, acting unanimously on a proposal from the Commission, shall adopt a decision determining the Committee’s composition.’;
- (c) in the fourth paragraph, which shall become the third, in the first sentence, the words ‘on proposals from the respective Member States’ shall be deleted and the figure ‘four’ shall be replaced by ‘five’; in the fourth sentence, the words ‘the first paragraph’ shall be replaced by the words ‘Article 256a(3).’;
- (d) the last paragraph shall be deleted.

253) In Article 264, first paragraph, the words ‘two years’ shall be replaced by ‘two and a half years’ and in the third paragraph, the words ‘of the European Parliament,’ shall be inserted before ‘of the Council’.

254) Article 265 shall be amended as follows:

- (a) a reference to the European Parliament shall be inserted before the reference to the Council in the first, second, third and last paragraphs;
- (b) in the first paragraph, the word ‘two’ shall be deleted;
- (c) the fourth paragraph shall be deleted ;

EUROPEAN INVESTMENT BANK

255) In Article 266, third paragraph, the words ‘at the request of the Commission’ shall be replaced by ‘on a proposal from the Commission’ and the words ‘in accordance with a special legislative procedure’ shall be inserted after ‘unanimously’ and the words ‘Articles 4, 11, and 12 and Article 18(5) of’ shall be deleted.

256) In Article 267(b), the word ‘progressive’ shall be deleted and the words ‘or functioning’ shall be inserted after ‘establishment’.

FINANCIAL PROVISIONS

257) Article 268 shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, the words ‘, including those relating to the European Social Fund,’ shall be deleted and the three paragraphs shall become paragraph 1;

- (b) the second subparagraph shall be replaced by the following:

‘The Union’s annual budget shall be established by the European Parliament and the Council in accordance with Article 272.’;

- (c) the following new paragraphs 2 to 6 shall be added:

‘2. The expenditure shown in the budget shall be authorised for the annual budgetary period in accordance with the regulation referred to in Article 279.

3. The implementation of expenditure shown in the budget shall require the prior adoption of a legally binding Union act providing a legal basis for its action and for the implementation of the corresponding expenditure in accordance with the regulation referred to in Article 279, except in cases for which that law provides.

4. With a view to maintaining budgetary discipline, the Union shall not adopt any act which is likely to have appreciable implications for the budget without providing an assurance that the expenditure arising from such an act is capable of being financed within the limit of the Union’s own resources and in compliance with the multiannual financial framework referred to in Article 270a.

5. The budget shall be implemented in accordance with the principle of sound financial management. Member States shall cooperate with the Union to ensure that the appropriations entered in the budget are used in accordance with this principle.

6. The Union and the Member States, in accordance with Article 280, shall counter fraud and any other illegal activities affecting the financial interests of the Union.’.

THE UNION’S OWN RESOURCES

258) A Chapter 1 ‘THE UNION’S OWN RESOURCES’ shall be inserted before Article 269.

259) Article 269 shall be amended as follows:

- (a) the following new first paragraph shall be inserted:

‘The Union shall provide itself with the means necessary to attain its objectives and carry through its policies.’;

- (b) the last paragraph shall be replaced by the following two paragraphs:

‘The Council, acting in accordance with a special legislative procedure, shall unanimously and after consulting the European Parliament adopt a decision laying down the provisions relating to the system of own resources of the Union. In this context it may establish new categories of own resources or abolish an existing category. That decision shall not enter into force until it is approved by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.

The Council, acting by means of regulations in accordance with a special legislative procedure, shall lay down implementing measures for the Union's own resources system insofar as this is provided for in the decision adopted on the basis of the third paragraph. The Council shall act after obtaining the consent of the European Parliament.'

260) Article 270 shall be repealed.

MULTIANNUAL FINANCIAL FRAMEWORK

261) The following new Chapter 2 and new Article 270a shall be inserted:

'CHAPTER 2

THE MULTIANNUAL FINANCIAL FRAMEWORK

Article 270a

1. The multiannual financial framework shall ensure that Union expenditure develops in an orderly manner and within the limits of its own resources.

It shall be established for a period of at least five years.

The annual budget of the Union shall comply with the multiannual financial framework.

2. The Council, acting in accordance with a special legislative procedure, shall adopt a regulation laying down the multiannual financial framework. The Council shall act unanimously after obtaining the consent of the European Parliament, which shall be given by a majority of its component members.

The European Council may, unanimously, adopt a decision authorising the Council to act by a qualified majority when adopting the regulation referred to in the first paragraph.

3. The financial framework shall determine the amounts of the annual ceilings on commitment appropriations by category of expenditure and of the annual ceiling on payment appropriations. The categories of expenditure, limited in number, shall correspond to the Union's major sectors of activity.

The financial framework shall lay down any other provisions required for the annual budgetary procedure to run smoothly.

4. Where no Council regulation determining a new financial framework has been adopted by the end of the previous financial framework, the ceilings and other provisions corresponding to the last year of that framework shall be extended until such time as that act is adopted.

5. Throughout the procedure leading to the adoption of the financial framework, the European Parliament, the Council and the Commission shall take any measure necessary to facilitate its adoption.'

THE UNION'S ANNUAL BUDGET

- 262) A Chapter 3 'THE UNION'S ANNUAL BUDGET' shall be inserted after Article 270a.
- 263) An Article 270b shall be inserted, with the wording of Article 272(1).
- 264) Article 271 shall become the new Article 273a; it shall be amended as set out below in point 267.
- 265) Article 272(1) shall become Article 270b and paragraphs 2 to 10 of Article 272 shall be replaced by the following:

'Article 272

The European Parliament and the Council, acting in accordance with a special legislative procedure, shall establish the Union's annual budget in accordance with the following provisions.

1. With the exception of the European Central Bank, each institution shall, before 1 July, draw up estimates of its expenditure for the following financial year. The Commission shall consolidate these estimates in a draft budget which may contain different estimates.

The draft budget shall contain an estimate of revenue and an estimate of expenditure.

2. The Commission shall submit a proposal containing the draft budget to the European Parliament and to the Council not later than 1 September of the year preceding that in which the budget is to be implemented.

The Commission may amend the draft budget during the procedure until such time as the Conciliation Committee, referred to in paragraph 5, is convened.

3. The Council shall adopt its position on the draft budget and forward it to the European Parliament not later than 1 October of the year preceding that in which the budget is to be implemented. The Council shall inform the European Parliament in full of the reasons which led it to adopt its position.

4. If, within forty-two days of such communication, the European Parliament:

- (a) approves the position of the Council, the budget shall be adopted;
- (b) has not taken a decision, the budget shall be deemed to have been adopted;
- (c) adopts amendments by a majority of its component members, the amended draft shall be forwarded to the Council and to the Commission. The President of the European Parliament, in agreement with the President of the Council, shall immediately convene a meeting of the Conciliation Committee. However, if within ten days of the draft being forwarded the Council informs the European Parliament that it has approved all its amendments, the Conciliation Committee shall not meet.

5. The Conciliation Committee, which shall be composed of the members of the Council or their representatives and an equal number of members representing the European Parliament, shall have the task of reaching agreement on a joint text, by a qualified majority of the members of the Council or their representatives and by a majority of the representatives of the European Parliament within twenty-one days of its being convened, on the basis of the positions of the European Parliament and the Council.

The Commission shall take part in the Conciliation Committee's proceedings and shall take all the necessary initiatives with a view to reconciling the positions of the European Parliament and the Council.

6. If, within the twenty-one days referred to in paragraph 5, the Conciliation Committee agrees on a joint text, the European Parliament and the Council shall each have a period of fourteen days from the date of that agreement in which to approve the joint text.
7. If, within the period of fourteen days referred to in paragraph 6:
  - (a) the European Parliament and the Council both approve the joint text or fail to take a decision, or if one of these institutions approves the joint text while the other one fails to take a decision, the budget shall be deemed to be definitively adopted in accordance with the joint text; or
  - (b) the European Parliament, acting by a majority of its component members, and the Council both reject the joint text, or if one of these institutions rejects the joint text while the other one fails to take a decision, a new draft budget shall be submitted by the Commission; or
  - (c) the European Parliament, acting by a majority of its component members, rejects the joint text while the Council approves it, a new draft budget shall be submitted by the Commission; or
  - (d) the European Parliament approves the joint text whilst the Council rejects it, the European Parliament may, within fourteen days from the date of the rejection by the Council and acting by a majority of its component members and three-fifths of the votes cast, decide to confirm all or some of the amendments referred to in paragraph 4(c). Where a European Parliament amendment is not confirmed, the position agreed in the Conciliation Committee on the budget heading which is the subject of the amendment shall be retained. The budget shall be deemed to be definitively adopted on this basis.
8. If, within the twenty-one days referred to in paragraph 5, the Conciliation Committee does not agree on a joint text, a new draft budget shall be submitted by the Commission.

9. When the procedure provided for in this Article has been completed, the President of the European Parliament shall declare that the budget has been definitively adopted.
10. Each institution shall exercise the powers conferred upon it under this Article in compliance with the Treaties and the acts adopted thereunder, with particular regard to the Union's own resources and the balance between revenue and expenditure.'.

266) Article 273 shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, the word 'voted' shall be replaced by 'definitively adopted', the words 'or other subdivision' shall be deleted and, at the end of the sentence, the words 'this arrangement shall not, however, have the effect of placing at the disposal of the Commission appropriations in excess of one twelfth of those provided for in the draft budget in course of preparation' shall be replaced by 'that sum shall not, however, exceed one twelfth of the appropriations provided for in the same chapter of the draft budget.';
- (b) in the second paragraph, the words 'on a proposal from the Commission,' shall be inserted after 'The Council' and the following shall be added at the end: 'in accordance with the regulations made pursuant to Article 279. The Council shall forward the decision immediately to the European Parliament.';
- (c) the third paragraph shall be deleted;
- (d) the last paragraph shall be replaced by the following:

'The decision referred to in the second paragraph shall lay down the necessary measures relating to resources to ensure application of this Article, in accordance with the acts referred to in Article 269.

It shall enter into force thirty days following its adoption if the European Parliament, acting by a majority of its component members, has not decided to reduce this expenditure within that time-limit.'.

267) An Article 273a shall be inserted, with the wording of Article 271; it shall be amended as follows:

- (a) the first paragraph shall be deleted;
- (b) In the third paragraph, which has become the second, the words 'as far as may be necessary' shall be deleted;
- (c) in the last paragraph, the words 'the Council, the Commission and the Court of Justice' shall be replaced by 'the European Council and the Council, the Commission and the Court of Justice of the European Union'.

IMPLEMENTATION OF THE BUDGET AND DISCHARGE

268) A Chapter 4 'IMPLEMENTATION OF THE BUDGET AND DISCHARGE', shall be inserted before Article 274, which shall be amended as follows:

- (a) in the first paragraph, the words at the beginning 'The Commission shall implement the budget' shall be replaced by 'The Commission shall implement the budget in cooperation with the Member States';
- (b) the second paragraph shall be replaced by the following:

'The regulations shall lay down the control and audit obligations of the Member States in the implementation of the budget and the resulting responsibilities. They shall also lay down the responsibilities and detailed rules for each institution concerning its part in effecting its own expenditure.'

269) In Article 275 the order of the Council and the European Parliament shall be reversed. The following new second paragraph shall be added:

'The Commission shall also submit to the European Parliament and to the Council an evaluation report on the Union's finances based on the results achieved, in particular in relation to the indications given by the European Parliament and the Council pursuant to Article 276'.

270) In Article 276(1), the words 'the accounts and the financial statement referred to in Article 275' shall be replaced by 'the accounts, the financial statement and the evaluation report referred to in Article 275'.

COMMON FINANCIAL PROVISIONS

271) A Chapter 5 'COMMON PROVISIONS' shall be inserted before Article 277.

272) Article 277 shall be replaced by the following:

'Article 277

The multiannual financial framework and the annual budget shall be drawn up in euro.'

273) Article 279 shall be amended as follows:

- (a) paragraph 1 shall be replaced by the following:

'1. The European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, and after consulting the Court of Auditors, shall adopt by means of regulations:

- (a) the financial rules which determine in particular the procedure to be adopted for establishing and implementing the budget and for presenting and auditing accounts;
- (b) rules providing for checks on the responsibility of financial actors, in particular authorising officers and accounting officers.'

- (b) in paragraph 2, the word ‘unanimously’ and the words ‘obtaining the opinion of’ shall be deleted.

274) The following new Articles 279a and 279b shall be inserted:

‘Article 279a

The European Parliament, the Council and the Commission shall ensure that the financial means are made available to allow the Union to fulfil its legal obligations in respect of third parties.

Article 279b

Regular meetings between the Presidents of the European Parliament, the Council and the Commission shall be convened, on the initiative of the Commission, under the budgetary procedures referred to in this Chapter. The Presidents shall take all the necessary steps to promote consultation and the reconciliation of the positions of the institutions over which they preside in order to facilitate the implementation of this Title.’.

COMBATING FRAUD

275) A Chapter 6 ‘COMBATING FRAUD’ shall be inserted before Article 280.

276) Article 280 shall be amended as follows:

- (a) the following words shall be added at the end of paragraph 1: ‘, and in all the Union’s institutions, bodies, offices and agencies.’;
- (b) in paragraph 4, the following words: ‘and in all the Union’s institutions, bodies, offices and agencies’ shall be inserted after the words: ‘in the Member States’, and the last sentence shall be deleted.

ENHANCED COOPERATION

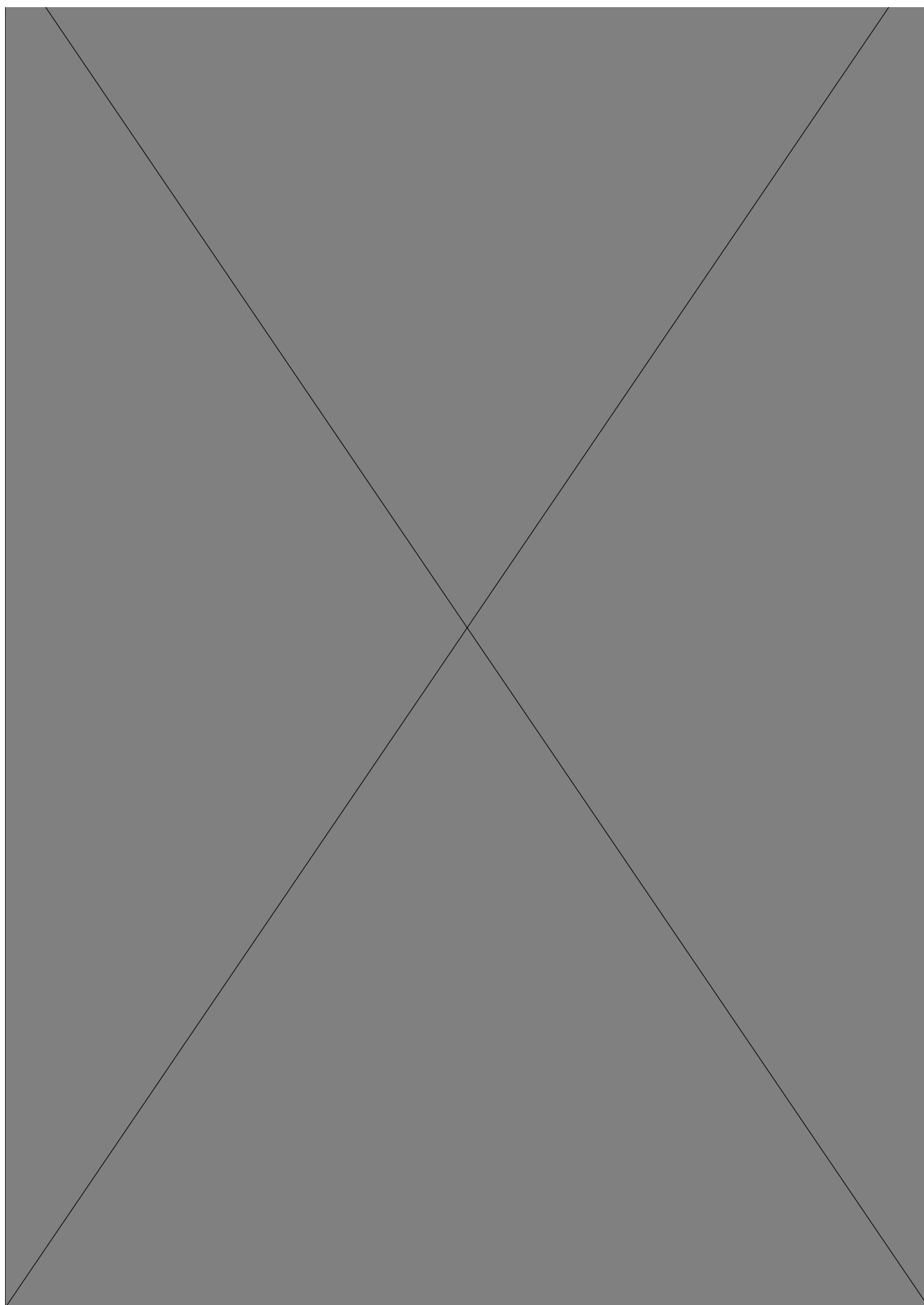
277) A Title III ‘ENHANCED COOPERATION’ shall be inserted after Article 280.

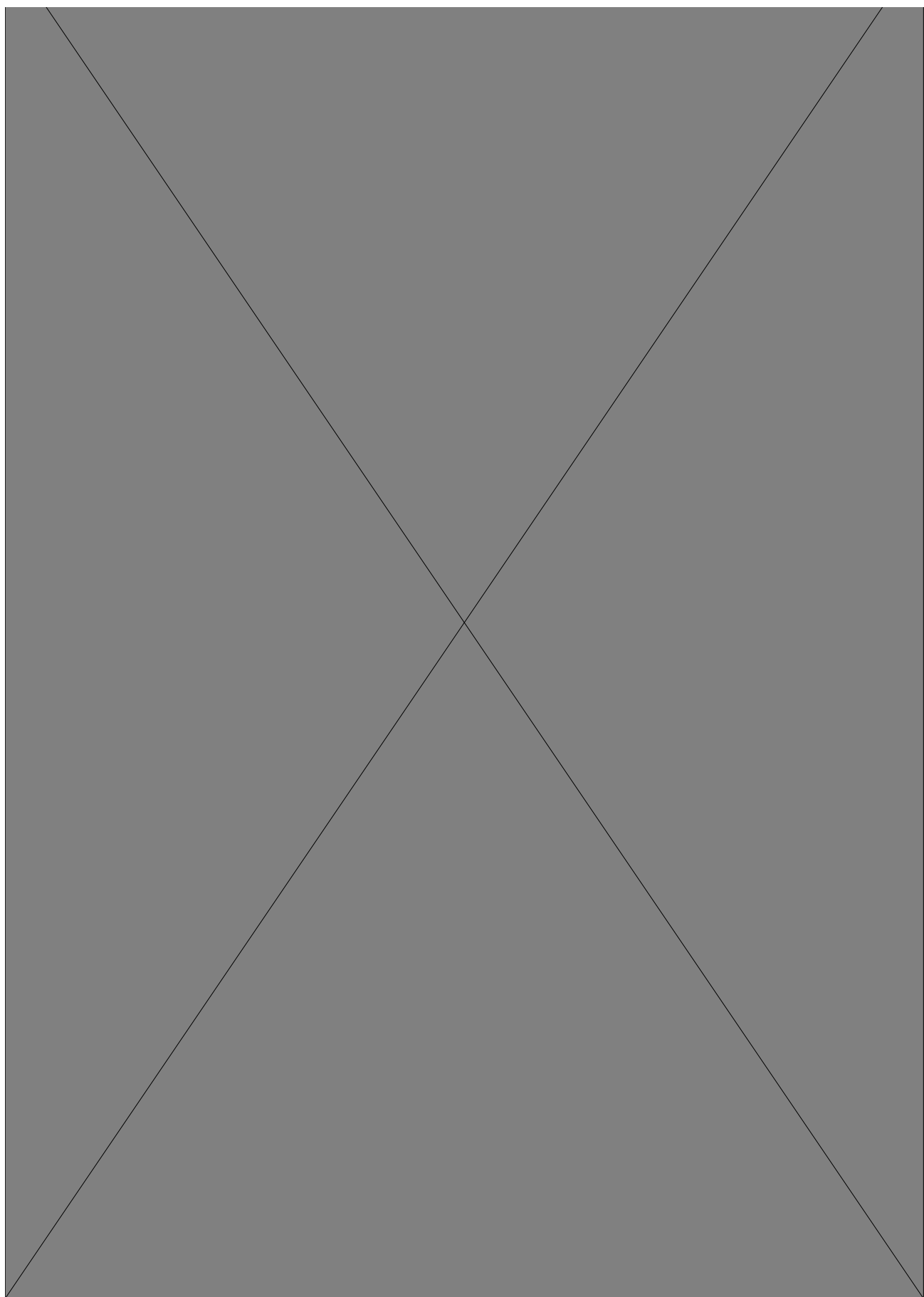
278) The following new Articles 280 A to 280 I shall be inserted, which, with Article 10 of the Treaty on European Union, shall replace the current Articles 27a to 27e, Articles 40 to 40b and Articles 43 to 45 of the Treaty on European Union and Articles 11 and 11a of the Treaty establishing the European Community:

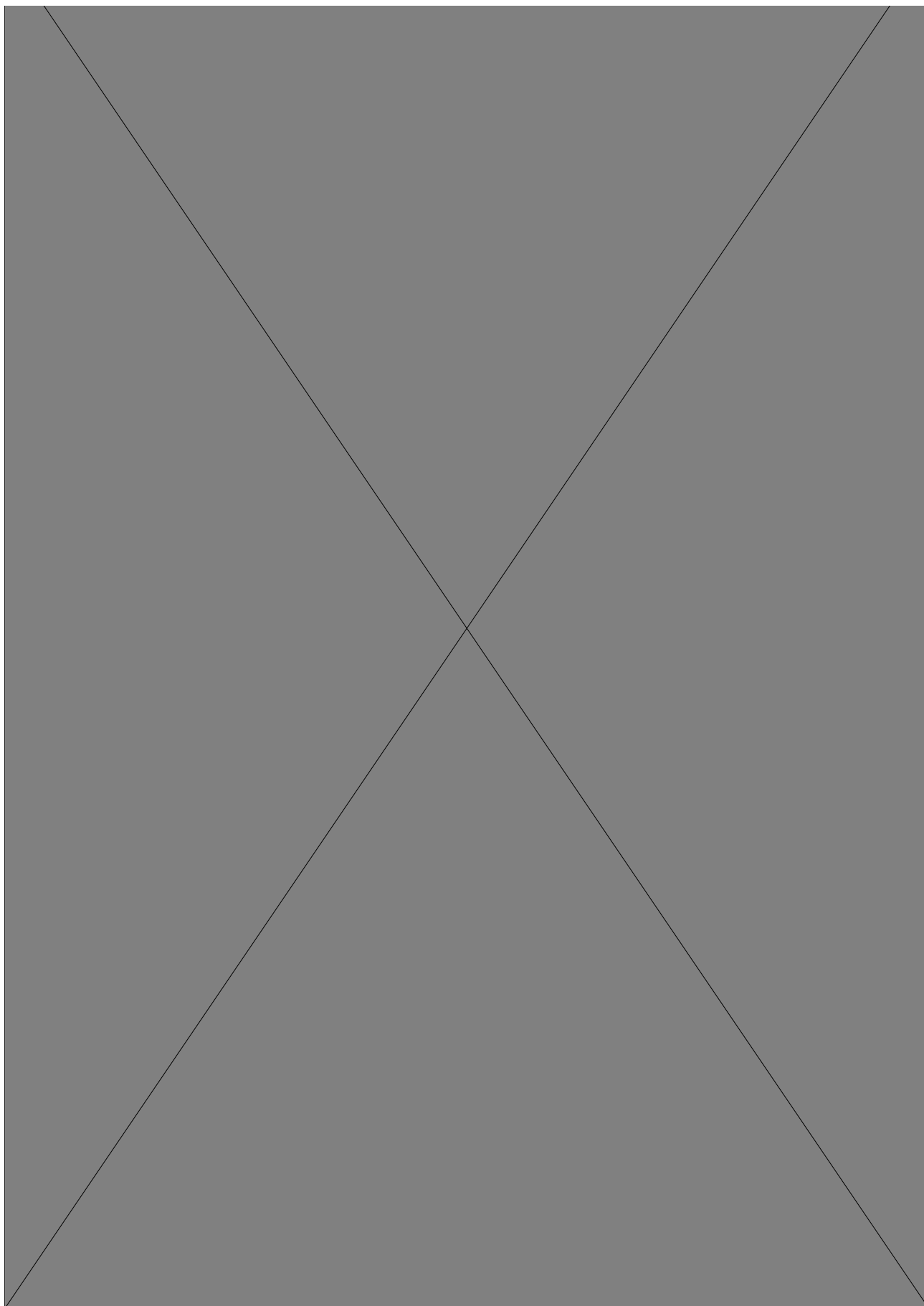
‘Article 280 A

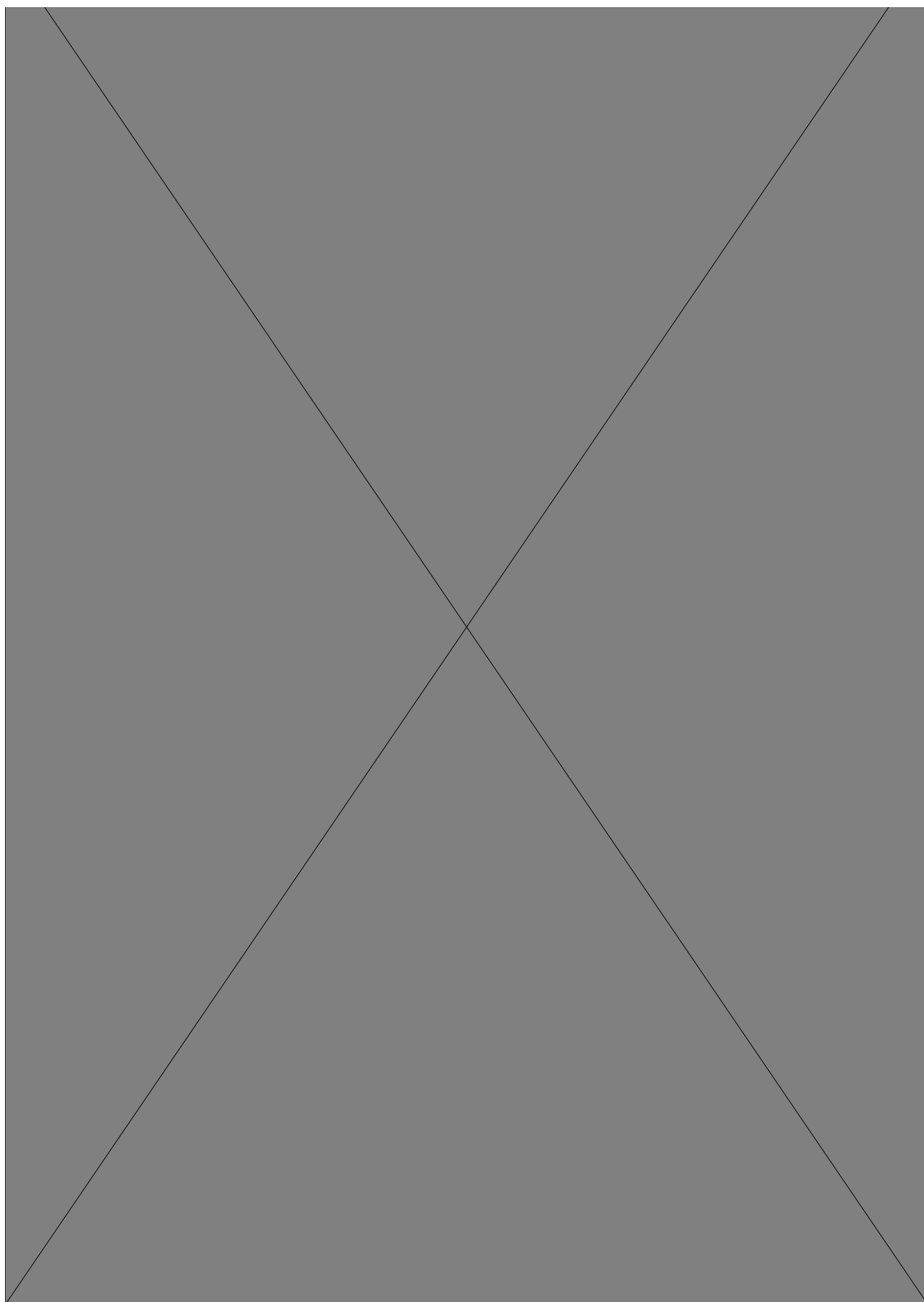
Any enhanced cooperation shall comply with the Treaties and the law of the Union.

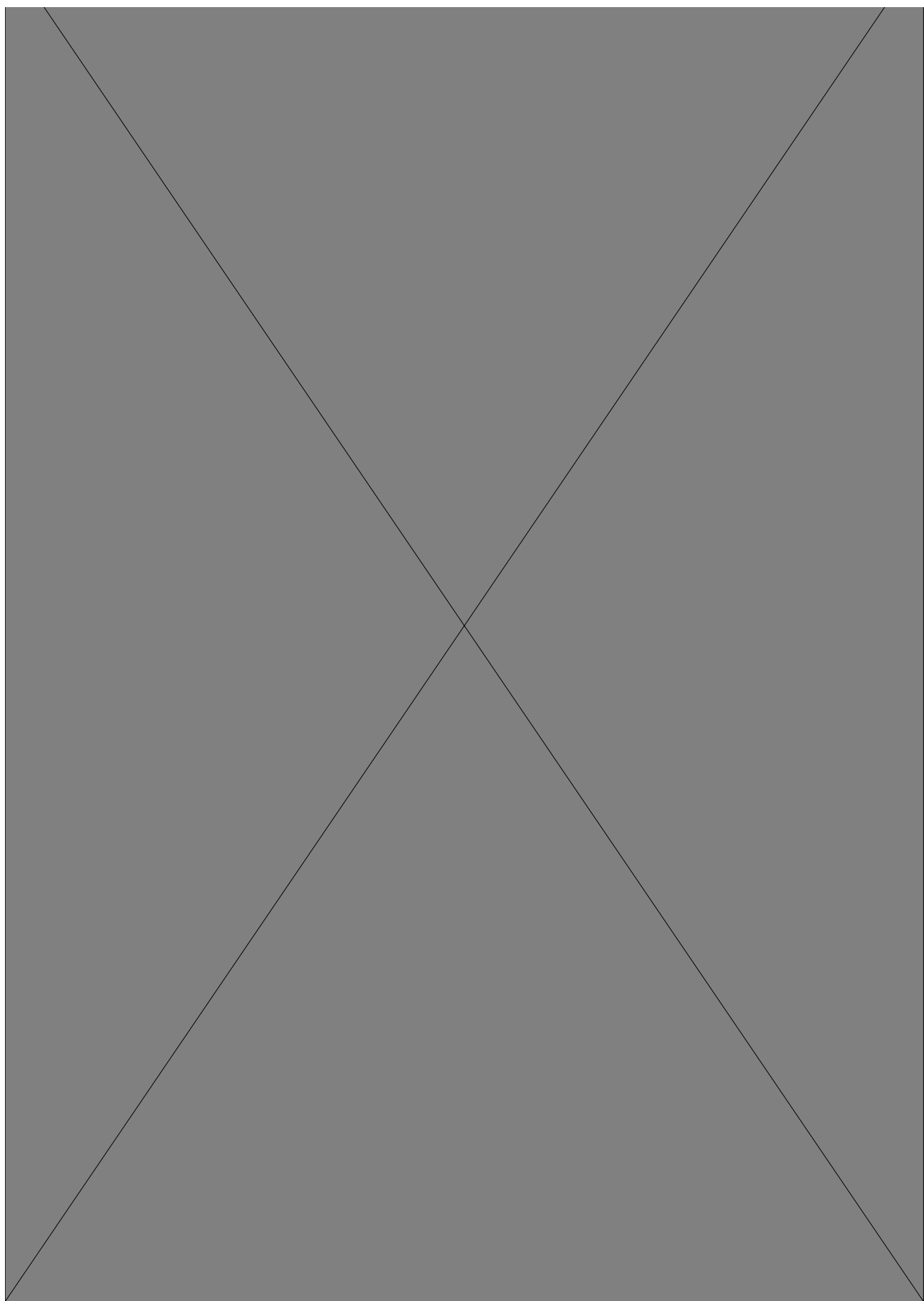
Such cooperation shall not undermine the internal market or economic, social and territorial cohesion. It shall not constitute a barrier to or discrimination in trade between Member States, nor shall it distort competition between them.

293) Article 311 shall be repealed. A new Article 311a shall be inserted, with the wording of Article 299(2), first subparagraph, and Article 299(3) to (6); the text shall be amended as follows:

- (a) the first subparagraph of paragraph 2 and paragraphs 3 to 6 shall be renumbered 1 to 5 and the following new introductory wording shall be inserted at the beginning of the Article:

‘In addition to the provisions of Article 49 C of the Treaty on European Union relating to the territorial scope of the Treaties, the following provisions shall apply:’;

- (b) at the beginning of the first subparagraph of paragraph 2, renumbered 1, the words ‘the French overseas departments,’ shall be replaced by ‘Guadeloupe, French Guiana, Martinique, Réunion, Saint-Barthélemy, Saint-Martin’ and the words ‘in accordance with Article 299’ shall be added at the end;
- (c) in paragraph 3, renumbered 2, the words ‘of this Treaty’ shall be deleted;
- (d) in paragraph 6, renumbered 5, the introductory words ‘Notwithstanding the preceding paragraphs:’ shall be replaced by ‘Notwithstanding Article 49 C of the Treaty on European Union and paragraphs 1 to 4 of this Article:’;
- (e) the following new paragraph shall be added at the end of the Article:

‘6. The European Council may, on the initiative of the Member State concerned, adopt a decision amending the status, with regard to the Union, of a Danish, French or Netherlands country or territory referred to in paragraphs 1 and 2. The European Council shall act unanimously after consulting the Commission.’.

294) The heading ‘FINAL PROVISIONS’ before Article 313 shall be deleted.

295) The following Article 313a shall be inserted:

‘Article 313a

The provisions of Article 53 of the Treaty on European Union shall apply to this Treaty.’.

FINAL PROVISIONS

Article 3

This Treaty is concluded for an unlimited period.

Article 4

1. Protocol No 1 annexed to this Treaty contains the amendments to the Protocols annexed to the Treaty on European Union, to the Treaty establishing the European Community and/or to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community.
2. Protocol No 2 annexed to this Treaty contains the amendments to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community.

Article 5

1. The articles, sections, chapters, titles and parts of the Treaty on European Union and of the Treaty establishing the European Community, as amended by this Treaty, shall be renumbered in accordance with the tables of equivalences set out in the Annex to this Treaty, and which form an integral part of this Treaty.
2. The cross-references to the articles, sections, chapters, titles and parts of the Treaty on European Union and of the Treaty on the Functioning of the European Union, as well as between them, shall be adapted pursuant to paragraph 1 and the references to paragraphs of the said articles as renumbered or re-ordered by the provisions of this Treaty shall be adapted in accordance with those provisions.

References to the articles, sections, chapters, titles and parts of the Treaty on European Union and of the Treaty establishing the European Community contained in the other treaties and acts of primary legislation on which the Union is founded shall be adapted pursuant to paragraph 1 of this Article. References to recitals of the Treaty on European Union or to paragraphs or articles of the Treaty on European Union or of the Treaty establishing the European Community as renumbered or re-arranged by the provisions of this Treaty shall be adapted pursuant to this latter. Such adaptations shall, where necessary, also apply in the event that the provision in question has been repealed.

3. The references to the recitals, articles, sections, chapters, titles and parts of the Treaty on European Union and of the Treaty establishing the European Community, as amended by this Treaty, contained in other instruments or acts shall be understood as referring to the recitals, articles, sections, chapters, titles and parts of those Treaties as renumbered pursuant to paragraph 1 and, respectively, to the paragraphs of the said articles, as renumbered or re-arranged by certain provisions of this Treaty.

Article 6

1. This Treaty shall be ratified by the High Contracting Parties in accordance with their respective constitutional requirements. The instruments of ratification shall be deposited with the Government of the Italian Republic.

2. This Treaty shall enter into force on 1 January 2009, provided that all the instruments of ratification have been deposited, or, failing that, on the first day of the month following the deposit of the instrument of ratification by the last signatory State to take this step.

Article 7

This Treaty, referred to as the Treaty of Lisbon, drawn up in a single original in the Bulgarian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Irish, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovak, Slovenian, Spanish and Swedish languages, the texts in each of these languages being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the Italian Republic, which will transmit a certified copy to each of the governments of the other signatory States.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries have signed this Treaty.

Съставено в Лисабон на тринадесети декември две хиляди и седма година.

Hecho en Lisboa, el trece de diciembre de dos mil siete.

V Lisabonu dne třináctého prosince dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Lissabon den trettende december to tusind og syv.

Geschehen zu Lissabon am dreizehnten Dezember zweitausendsieben.

Kahe tuhande seitsmenda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Lissabonis.

Έγινε στη Λισσαβόνα, στις δέκα τρεις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Lisbon on the thirteenth day of December in the year two thousand and seven.

Fait à Lisbonne, le treize décembre deux mille sept.

Arna dhéanamh i Liospóin, an tríú lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht.

Fatto a Lisbona, addì tredici dicembre duemilasette.

Lisabonā, divtūkstoš septītā gada trīspadsmitajā decembrī.

Priimta Lisabonoje du tūkstančiai septintųjų metų gruodžio trylikta dieną.

Kelt Lisszabonban, a kétezer-hetedik év december tizenharmadik napján.

Magħmul f'Lisbona, fit-tlettax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u sebgha.

Gedaan te Lissabon, de dertiende december tweeduizend zeven.

Sporządzono w Lizbonie dnia trzynastego grudnia roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Lisboa, em treze de Dezembro de dois mil e sete.

Întocmit la Lisabona la treisprezece decembrie două mii șapte.

V Lisabone dňa trinásteho decembra dvetisícšedem.

V Lizboni, dne trinajstega decembra leta dva tisoč sedem.

Tehty Lissabonissa kolmantenatoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Lissabon den trettonde december tjugohundrasju.

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Für Seine Majestät den König der Belgier

„Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.”

«Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.»

„Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.“

За Правителството на Република България

Za prezidenta České republiky

Jan Březina
Schwarzberg

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Anders Fogh
Rasmussen

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Frank-Walter
Steinmeier

Eesti Vabariigi Presidendi nimel

Andrus Ansip
Urmas Paul

Thar ceann Uachtarán na hÉireann
For the President of Ireland

Bertie Ahern
Desmond Ahern

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Karamanlis
Dimitris

Por Su Majestad el Rey de España

I Zapatero 727/

Pour le Président de la République française

Π. Δ. Δ. / Αντιπρ
Α. Κανκλέρ

Per il Presidente della Repubblica italiana

Πρωτοψάλτης
Πρωτοψάλτης

Για τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Γιάννης Γεωργιάδης
Εκκλησιαστικός

Latvijas Republikas Valsts prezidentes vārdā

Valdis Zatlers.
Igaunskis

Lietuvos Respublikos Prezidento vardu

Valdas Adamkus.
Gediminas Bobalas

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

fc

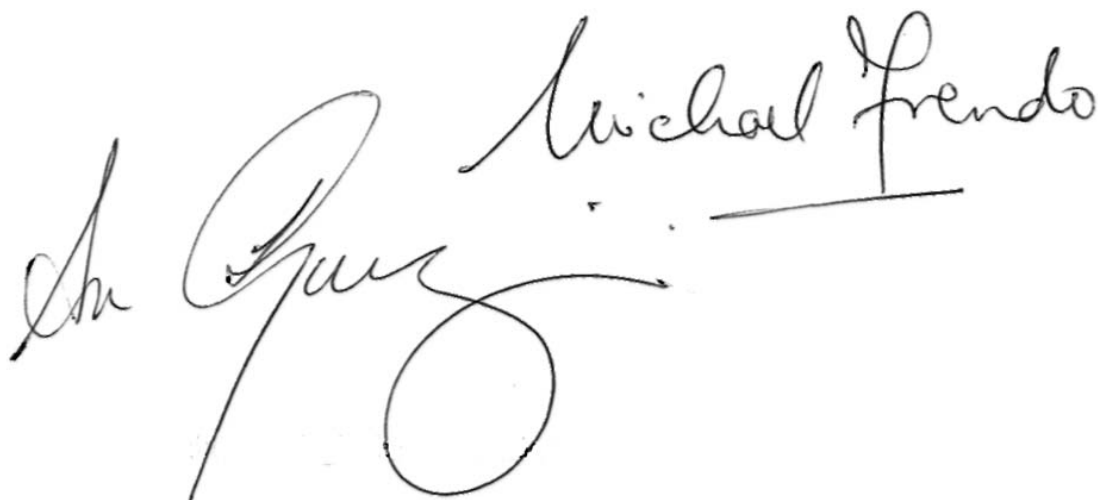

A Magyar Köztársaság Elnöke részéről

Árpád Göncz

Għall-President ta' Malta

Michael Frendo

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Alfred Messner

Za Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Andrzej Kuryś
Andrzej Kuryś

Pelo Presidente da República Portuguesa

Marcelo Rebelo de Sousa

Pentru Președintele României

Drăghici
Aniceanu
Adrian Cioloș

Za predsednika Republike Slovenije

Priglasitev
Ljudmila Rupnik

Za prezidenta Slovenske republike

Željko
Jovan Kubiš

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

Matti Vanhanen
Sauli Niinistö

För Konungariket Sveriges regering

Olof Eriksson
Cecilia Malmström

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Carol Anne Jenkins

PROTOCOLS

A. PROTOCOLS TO BE ANNEXED TO THE TREATY ON EUROPEAN UNION, TO THE TREATY ON THE FUNCTIONING OF THE EUROPEAN UNION AND, WHERE APPLICABLE, TO THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN ATOMIC ENERGY COMMUNITY

PROTOCOL

ON THE ROLE OF NATIONAL PARLIAMENTS IN THE EUROPEAN UNION

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

RECALLING that the way in which national Parliaments scrutinise their governments in relation to the activities of the European Union is a matter for the particular constitutional organisation and practice of each Member State;

DESIRING to encourage greater involvement of national Parliaments in the activities of the European Union and to enhance their ability to express their views on draft legislative acts of the European Union as well as on other matters which may be of particular interest to them,

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union, to the Treaty on the Functioning of the European Union and to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community:

TITLE I

INFORMATION FOR NATIONAL PARLIAMENTS

Article 1

Commission consultation documents (green and white papers and communications) shall be forwarded directly by the Commission to national Parliaments upon publication. The Commission shall also forward the annual legislative programme as well as any other instrument of legislative planning or policy to national Parliaments, at the same time as to the European Parliament and the Council.

Article 2

Draft legislative acts sent to the European Parliament and to the Council shall be forwarded to national Parliaments. For the purposes of this Protocol, 'draft legislative acts' shall mean proposals from the Commission, initiatives from a group of Member States, initiatives from the European Parliament, requests from the Court of Justice, recommendations from the European Central Bank and requests from the European Investment Bank for the adoption of a legislative act.

Draft legislative acts originating from the Commission shall be forwarded to national Parliaments directly by the Commission, at the same time as to the European Parliament and the Council.

Draft legislative acts originating from the European Parliament shall be forwarded to national Parliaments directly by the European Parliament.

Draft legislative acts originating from a group of Member States, the Court of Justice, the European Central Bank or the European Investment Bank shall be forwarded to national Parliaments by the Council.

Article 3

National Parliaments may send to the Presidents of the European Parliament, the Council and the Commission a reasoned opinion on whether a draft legislative act complies with the principle of subsidiarity, in accordance with the procedure laid down in the Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality.

If the draft legislative act originates from a group of Member States, the President of the Council shall forward the reasoned opinion or opinions to the governments of those Member States.

If the draft legislative act originates from the Court of Justice, the European Central Bank or the European Investment Bank, the President of the Council shall forward the reasoned opinion or opinions to the institution or body concerned.

Article 4

An eight-week period shall elapse between a draft legislative act being made available to national Parliaments in the official languages of the Union and the date when it is placed on a provisional agenda for the Council for its adoption or for adoption of a position under a legislative procedure. Exceptions shall be possible in cases of urgency, the reasons for which shall be stated in the act or position of the Council. Save in urgent cases for which due reasons have been given, no agreement may be reached on a draft legislative act during those eight weeks. Save in urgent cases for which due reasons have been given, a ten-day period shall elapse between the placing of a draft legislative act on the provisional agenda for the Council and the adoption of a position.

Article 5

The agendas for and the outcome of meetings of the Council, including the minutes of meetings where the Council is deliberating on draft legislative acts, shall be forwarded directly to national Parliaments, at the same time as to Member States' governments.

Article 6

When the European Council intends to make use of the first or second subparagraphs of Article 48(7) of the Treaty on European Union, national Parliaments shall be informed of the initiative of the European Council at least six months before any decision is adopted.

Article 7

The Court of Auditors shall forward its annual report to national Parliaments, for information, at the same time as to the European Parliament and to the Council.

Article 8

Where the national Parliamentary system is not unicameral, Articles 1 to 7 shall apply to the component chambers.

TITLE II
INTERPARLIAMENTARY COOPERATION

Article 9

The European Parliament and national Parliaments shall together determine the organisation and promotion of effective and regular interparliamentary cooperation within the Union.

Article 10

A conference of Parliamentary Committees for Union Affairs may submit any contribution it deems appropriate for the attention of the European Parliament, the Council and the Commission. That conference shall in addition promote the exchange of information and best practice between national Parliaments and the European Parliament, including their special committees. It may also organise interparliamentary conferences on specific topics, in particular to debate matters of common foreign and security policy, including common security and defence policy. Contributions from the conference shall not bind national Parliaments and shall not prejudice their positions.

PROTOCOL
**ON THE APPLICATION OF THE PRINCIPLES OF SUBSIDIARITY
AND PROPORTIONALITY**

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

WISHING to ensure that decisions are taken as closely as possible to the citizens of the Union,

RESOLVED to establish the conditions for the application of the principles of subsidiarity and proportionality, as laid down in Article 3b of the Treaty on European Union, and to establish a system for monitoring the application of those principles,

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union:

Article 1

Each institution shall ensure constant respect for the principles of subsidiarity and proportionality, as laid down in Article 3b of the Treaty on European Union.

Article 2

Before proposing legislative acts, the Commission shall consult widely. Such consultations shall, where appropriate, take into account the regional and local dimension of the action envisaged. In cases of exceptional urgency, the Commission shall not conduct such consultations. It shall give reasons for its decision in its proposal.

Article 3

For the purposes of this Protocol, 'draft legislative acts' shall mean proposals from the Commission, initiatives from a group of Member States, initiatives from the European Parliament, requests from the Court of Justice, recommendations from the European Central Bank and requests from the European Investment Bank for the adoption of a legislative act.

Article 4

The Commission shall forward its draft legislative acts and its amended drafts to national Parliaments at the same time as to the Union legislator.

The European Parliament shall forward its draft legislative acts and its amended drafts to national Parliaments.

The Council shall forward draft legislative acts originating from a group of Member States, the Court of Justice, the European Central Bank or the European Investment Bank and amended drafts to national Parliaments.

Upon adoption, legislative resolutions of the European Parliament and positions of the Council shall be forwarded by them to national Parliaments.

Article 5

Draft legislative acts shall be justified with regard to the principles of subsidiarity and proportionality. Any draft legislative act should contain a detailed statement making it possible to appraise compliance with the principles of subsidiarity and proportionality. This statement should contain some assessment of the proposal's financial impact and, in the case of a directive, of its implications for the rules to be put in place by Member States, including, where necessary, the regional legislation. The reasons for concluding that a Union objective can be better achieved at Union level shall be substantiated by qualitative and, wherever possible, quantitative indicators. Draft legislative acts shall take account of the need for any burden, whether financial or administrative, falling upon the Union, national governments, regional or local authorities, economic operators and citizens, to be minimised and commensurate with the objective to be achieved.

Article 6

Any national Parliament or any chamber of a national Parliament may, within eight weeks from the date of transmission of a draft legislative act, in the official languages of the Union, send to the Presidents of the European Parliament, the Council and the Commission a reasoned opinion stating why it considers that the draft in question does not comply with the principle of subsidiarity. It will be for each national Parliament or each chamber of a national Parliament to consult, where appropriate, regional parliaments with legislative powers.

If the draft legislative act originates from a group of Member States, the President of the Council shall forward the opinion to the governments of those Member States.

If the draft legislative act originates from the Court of Justice, the European Central Bank or the European Investment Bank, the President of the Council shall forward the opinion to the institution or body concerned.

Article 7

1. The European Parliament, the Council and the Commission, and, where appropriate, the group of Member States, the Court of Justice, the European Central Bank or the European Investment Bank, if the draft legislative act originates from them, shall take account of the reasoned opinions issued by national Parliaments or by a chamber of a national Parliament.

Each national Parliament shall have two votes, shared out on the basis of the national Parliamentary system. In the case of a bicameral Parliamentary system, each of the two chambers shall have one vote.

2. Where reasoned opinions on a draft legislative act's non-compliance with the principle of subsidiarity represent at least one third of all the votes allocated to the national Parliaments in accordance with the second subparagraph of paragraph 1, the draft must be reviewed. This threshold shall be a quarter in the case of a draft legislative act submitted on the basis of Article 61 I of the Treaty on the Functioning of the European Union on the area of freedom, security and justice.

After such review, the Commission or, where appropriate, the group of Member States, the European Parliament, the Court of Justice, the European Central Bank or the European Investment Bank, if the draft legislative act originates from them, may decide to maintain, amend or withdraw the draft. Reasons must be given for this decision.

3. Furthermore, under the ordinary legislative procedure, where reasoned opinions on the non-compliance of a proposal for a legislative act with the principle of subsidiarity represent at least a simple majority of the votes allocated to the national Parliaments in accordance with the second subparagraph of paragraph 1, the proposal must be reviewed. After such review, the Commission may decide to maintain, amend or withdraw the proposal.

If it chooses to maintain the proposal, the Commission will have, in a reasoned opinion, to justify why it considers that the proposal complies with the principle of subsidiarity. This reasoned opinion, as well as the reasoned opinions of the national Parliaments, will have to be submitted to the Union legislator, for consideration in the procedure:

- (a) before concluding the first reading, the legislator (the European Parliament and the Council) shall consider whether the legislative proposal is compatible with the principle of subsidiarity, taking particular account of the reasons expressed and shared by the majority of national Parliaments as well as the reasoned opinion of the Commission;
- (b) if, by a majority of 55 % of the members of the Council or a majority of the votes cast in the European Parliament, the legislator is of the opinion that the proposal is not compatible with the principle of subsidiarity, the legislative proposal shall not be given further consideration.

Article 8

The Court of Justice of the European Union shall have jurisdiction in actions on grounds of infringement of the principle of subsidiarity by a legislative act, brought in accordance with the rules laid down in Article 230 of the Treaty on the Functioning of the European Union by Member States, or notified by them in accordance with their legal order on behalf of their national Parliament or a chamber thereof.

In accordance with the rules laid down in the said Article, the Committee of the Regions may also bring such actions against legislative acts for the adoption of which the Treaty on the Functioning of the European Union provides that it be consulted.

Article 9

The Commission shall submit each year to the European Council, the European Parliament, the Council and national Parliaments a report on the application of Article 3b of the Treaty on European Union. This annual report shall also be forwarded to the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions.

PROTOCOL
ON THE EURO GROUP

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

DESIRING to promote conditions for stronger economic growth in the European Union and, to that end, to develop ever-closer coordination of economic policies within the euro area,

CONSCIOUS of the need to lay down special provisions for enhanced dialogue between the Member States whose currency is the euro, pending the euro becoming the currency of all Member States of the Union,

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union:

Article 1

The Ministers of the Member States whose currency is the euro shall meet informally. Such meetings shall take place, when necessary, to discuss questions related to the specific responsibilities they share with regard to the single currency. The Commission shall take part in the meetings. The European Central Bank shall be invited to take part in such meetings, which shall be prepared by the representatives of the Ministers with responsibility for finance of the Member States whose currency is the euro and of the Commission.

Article 2

The Ministers of the Member States whose currency is the euro shall elect a president for two and a half years, by a majority of those Member States.

—————

PROTOCOL
ON PERMANENT STRUCTURED COOPERATION ESTABLISHED
BY ARTICLE 28 A OF THE TREATY ON EUROPEAN UNION

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

HAVING REGARD TO Article 28 A(6) and Article 28 E of the Treaty on European Union,

RECALLING that the Union is pursuing a common foreign and security policy based on the achievement of growing convergence of action by Member States;

RECALLING that the common security and defence policy is an integral part of the common foreign and security policy; that it provides the Union with operational capacity drawing on civil and military assets; that the Union may use such assets in the tasks referred to in Article 28 B of the Treaty on European Union outside the Union for peace-keeping, conflict prevention and strengthening international security in accordance with the principles of the United Nations Charter; that the performance of these tasks is to be undertaken using capabilities provided by the Member States in accordance with the principle of a single set of forces;

RECALLING that the common security and defence policy of the Union does not prejudice the specific character of the security and defence policy of certain Member States;

RECALLING that the common security and defence policy of the Union respects the obligations under the North Atlantic Treaty of those Member States which see their common defence realised in the North Atlantic Treaty Organisation, which remains the foundation of the collective defence of its members, and is compatible with the common security and defence policy established within that framework;

CONVINCED that a more assertive Union role in security and defence matters will contribute to the vitality of a renewed Atlantic Alliance, in accordance with the Berlin Plus arrangements;

DETERMINED to ensure that the Union is capable of fully assuming its responsibilities within the international community;

RECOGNISING that the United Nations Organisation may request the Union's assistance for the urgent implementation of missions undertaken under Chapters VI and VII of the United Nations Charter;

RECOGNISING that the strengthening of the security and defence policy will require efforts by Member States in the area of capabilities;

CONSCIOUS that embarking on a new stage in the development of the European security and defence policy involves a determined effort by the Member States concerned;

RECALLING the importance of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy being fully involved in proceedings relating to permanent structured cooperation,

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union:

Article 1

The permanent structured cooperation referred to in Article 28 A(6) of the Treaty on European Union shall be open to any Member State which undertakes, from the date of entry into force of the Treaty of Lisbon, to:

- (a) proceed more intensively to develop its defence capacities through the development of its national contributions and participation, where appropriate, in multinational forces, in the main European equipment programmes, and in the activity of the Agency in the field of defence capabilities development, research, acquisition and armaments (European Defence Agency), and
- (b) have the capacity to supply by 2010 at the latest, either at national level or as a component of multinational force groups, targeted combat units for the missions planned, structured at a tactical level as a battle group, with support elements including transport and logistics, capable of carrying out the tasks referred to in Article 28 B of the Treaty on European Union, within a period of 5 to 30 days, in particular in response to requests from the United Nations Organisation, and which can be sustained for an initial period of 30 days and be extended up to at least 120 days.

Article 2

To achieve the objectives laid down in Article 1, Member States participating in permanent structured cooperation shall undertake to:

- (a) cooperate, as from the entry into force of the Treaty of Lisbon, with a view to achieving approved objectives concerning the level of investment expenditure on defence equipment, and regularly review these objectives, in the light of the security environment and of the Union's international responsibilities;

- (b) bring their defence apparatus into line with each other as far as possible, particularly by harmonising the identification of their military needs, by pooling and, where appropriate, specialising their defence means and capabilities, and by encouraging cooperation in the fields of training and logistics;
- (c) take concrete measures to enhance the availability, interoperability, flexibility and deployability of their forces, in particular by identifying common objectives regarding the commitment of forces, including possibly reviewing their national decision-making procedures;
- (d) work together to ensure that they take the necessary measures to make good, including through multinational approaches, and without prejudice to undertakings in this regard within the North Atlantic Treaty Organisation, the shortfalls perceived in the framework of the 'Capability Development Mechanism';
- (e) take part, where appropriate, in the development of major joint or European equipment programmes in the framework of the European Defence Agency.

Article 3

The European Defence Agency shall contribute to the regular assessment of participating Member States' contributions with regard to capabilities, in particular contributions made in accordance with the criteria to be established, *inter alia*, on the basis of Article 2, and shall report thereon at least once a year. The assessment may serve as a basis for Council recommendations and decisions adopted in accordance with Article 28 E of the Treaty on European Union.

PROTOCOL

RELATING TO ARTICLE 6(2) OF THE TREATY ON EUROPEAN UNION ON THE ACCESSION OF THE UNION TO THE EUROPEAN CONVENTION ON THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOMS

THE HIGH CONTRACTING PARTIES

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union:

Article 1

The agreement relating to the accession of the Union to the European Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (hereinafter referred to as the 'European Convention') provided for in Article 6(2) of the Treaty on European Union shall make provision for preserving the specific characteristics of the Union and Union law, in particular with regard to:

- (a) the specific arrangements for the Union's possible participation in the control bodies of the European Convention;
- (b) the mechanisms necessary to ensure that proceedings by non-Member States and individual applications are correctly addressed to Member States and/or the Union as appropriate.

Article 2

The agreement referred to in Article 1 shall ensure that accession of the Union shall not affect the competences of the Union or the powers of its institutions. It shall ensure that nothing therein affects the situation of Member States in relation to the European Convention, in particular in relation to the Protocols thereto, measures taken by Member States derogating from the European Convention in accordance with Article 15 thereof and reservations to the European Convention made by Member States in accordance with Article 57 thereof.

Article 3

Nothing in the agreement referred to in Article 1 shall affect Article 292 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

PROTOCOL

ON THE INTERNAL MARKET AND COMPETITION

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

CONSIDERING that the internal market as set out in Article 2 of the Treaty on European Union includes a system ensuring that competition is not distorted,

HAVE AGREED that:

to this end, the Union shall, if necessary, take action under the provisions of the Treaties, including under Article 308 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

This protocol shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union.

PROTOCOL

ON THE APPLICATION OF THE CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS OF THE EUROPEAN UNION TO POLAND AND TO THE UNITED KINGDOM

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

WHEREAS in Article 6 of the Treaty on European Union, the Union recognises the rights, freedoms and principles set out in the Charter of Fundamental Rights of the European Union;

WHEREAS the Charter is to be applied in strict accordance with the provisions of the aforementioned Article 6 and Title VII of the Charter itself;

WHEREAS the aforementioned Article 6 requires the Charter to be applied and interpreted by the courts of Poland and of the United Kingdom strictly in accordance with the explanations referred to in that Article;

WHEREAS the Charter contains both rights and principles;

WHEREAS the Charter contains both provisions which are civil and political in character and those which are economic and social in character;

WHEREAS the Charter reaffirms the rights, freedoms and principles recognised in the Union and makes those rights more visible, but does not create new rights or principles;

RECALLING the obligations devolving upon Poland and the United Kingdom under the Treaty on European Union, the Treaty on the Functioning of the European Union, and Union law generally;

NOTING the wish of Poland and the United Kingdom to clarify certain aspects of the application of the Charter;

DESIROUS therefore of clarifying the application of the Charter in relation to the laws and administrative action of Poland and of the United Kingdom and of its justiciability within Poland and within the United Kingdom;

REAFFIRMING that references in this Protocol to the operation of specific provisions of the Charter are strictly without prejudice to the operation of other provisions of the Charter;

REAFFIRMING that this Protocol is without prejudice to the application of the Charter to other Member States;

REAFFIRMING that this Protocol is without prejudice to other obligations devolving upon Poland and the United Kingdom under the Treaty on European Union, the Treaty on the Functioning of the European Union, and Union law generally,

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union:

Article 1

1. The Charter does not extend the ability of the Court of Justice of the European Union, or any court or tribunal of Poland or of the United Kingdom, to find that the laws, regulations or administrative provisions, practices or action of Poland or of the United Kingdom are inconsistent with the fundamental rights, freedoms and principles that it reaffirms.
2. In particular, and for the avoidance of doubt, nothing in Title IV of the Charter creates justiciable rights applicable to Poland or the United Kingdom except in so far as Poland or the United Kingdom has provided for such rights in its national law.

Article 2

To the extent that a provision of the Charter refers to national laws and practices, it shall only apply to Poland or the United Kingdom to the extent that the rights or principles that it contains are recognised in the law or practices of Poland or of the United Kingdom.

PROTOCOL
ON THE EXERCISE OF SHARED COMPETENCE

THE HIGH CONTRACTING PARTIES

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union:

Sole Article

With reference to Article 2 A of the Treaty on the Functioning of the European Union on shared competence, when the Union has taken action in a certain area, the scope of this exercise of competence only covers those elements governed by the Union act in question and therefore does not cover the whole area.

_____

PROTOCOL
ON SERVICES OF GENERAL INTEREST

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

WISHING to emphasise the importance of services of general interest,

HAVE AGREED UPON the following interpretative provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union:

Article 1

The shared values of the Union in respect of services of general economic interest within the meaning of Article 16 of the Treaty on the Functioning of the European Union include in particular:

- the essential role and the wide discretion of national, regional and local authorities in providing, commissioning and organising services of general economic interest as closely as possible to the needs of the users;
- the diversity between various services of general economic interest and the differences in the needs and preferences of users that may result from different geographical, social or cultural situations;
- a high level of quality, safety and affordability, equal treatment and the promotion of universal access and of user rights.

Article 2

The provisions of the Treaties do not affect in any way the competence of Member States to provide, commission and organise non-economic services of general interest.

PROTOCOL

**ON THE DECISION OF THE COUNCIL RELATING TO THE
IMPLEMENTATION OF ARTICLE 9C(4) OF THE TREATY ON
EUROPEAN UNION AND ARTICLE 205(2) OF THE TREATY ON
THE FUNCTIONING OF THE EUROPEAN UNION BETWEEN
1 NOVEMBER 2014 AND 31 MARCH 2017 ON THE ONE HAND,
AND AS FROM 1 APRIL 2017 ON THE OTHER**

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

TAKING INTO ACCOUNT the fundamental importance that agreeing on the Decision of the Council relating to the implementation of Article 9 C(4) of the Treaty on European Union and Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union between 1 November 2014 and 31 March 2017 on the one hand, and as from 1 April 2017 on the other (hereinafter 'the Decision'), had when approving the Treaty of Lisbon,

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union:

Sole Article

Before the examination by the Council of any draft which would aim either at amending or abrogating the Decision or any of its provisions, or at modifying indirectly its scope or its meaning through the modification of another legal act of the Union, the European Council shall hold a preliminary deliberation on the said draft, acting by consensus in accordance with Article 9 B(4) of the Treaty on European Union.

PROTOCOL

ON TRANSITIONAL PROVISIONS

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

WHEREAS, in order to organise the transition from the institutional provisions of the Treaties applicable prior to the entry into force of the Treaty of Lisbon to the provisions contained in that Treaty, it is necessary to lay down transitional provisions,

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union, to the Treaty on the Functioning of the European Union and to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community:

Article 1

In this Protocol, the words 'the Treaties' shall mean the Treaty on European Union, the Treaty on the Functioning of the European Union and the Treaty establishing the European Atomic Energy Community.

TITLE I

PROVISIONS CONCERNING THE EUROPEAN PARLIAMENT

Article 2

In accordance with the second subparagraph of Article 9 A(2) of the Treaty on European Union, the European Council shall adopt a decision determining the composition of the European Parliament in good time before the 2009 European Parliament elections.

Until the end of the 2004-2009 parliamentary term, the composition and the number of representatives elected to the European Parliament shall remain the same as on the date of the entry into force of the Treaty of Lisbon.

TITLE II

PROVISIONS CONCERNING THE QUALIFIED MAJORITY

Article 3

1. In accordance with Article 9 C(4) of the Treaty on European Union, the provisions of that paragraph and of Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union relating to the definition of the qualified majority in the European Council and the Council shall take effect on 1 November 2014.

2. Between 1 November 2014 and 31 March 2017, when an act is to be adopted by qualified majority, a member of the Council may request that it be adopted in accordance with the qualified majority as defined in paragraph 3. In that case, paragraphs 3 and 4 shall apply.

3. Until 31 October 2014, the following provisions shall remain in force, without prejudice to the second subparagraph of Article 201a(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

For acts of the European Council and of the Council requiring a qualified majority, members' votes shall be weighted as follows:

Belgium	12	Greece	12
Bulgaria	10	Spain	27
Czech Republic	12	France	29
Denmark	7	Italy	29
Germany	29	Cyprus	4
Estonia	4	Latvia	4
Ireland	7	Lithuania	7

Luxembourg	4
Hungary	12
Malta	3
Netherlands	13
Austria	10
Poland	27
Portugal	12

Romania	14
Slovenia	4
Slovakia	7
Finland	7
Sweden	10
United Kingdom	29

Acts shall be adopted if there are at least 255 votes in favour representing a majority of the members where, under the Treaties, they must be adopted on a proposal from the Commission. In other cases decisions shall be adopted if there are at least 255 votes in favour representing at least two thirds of the members.

A member of the European Council or the Council may request that, where an act is adopted by the European Council or the Council by a qualified majority, a check is made to ensure that the Member States comprising the qualified majority represent at least 62 % of the total population of the Union. If that proves not to be the case, the act shall not be adopted.

4. Until 31 October 2014, the qualified majority shall, in cases where, under the Treaties, not all the members of the Council participate in voting, namely in the cases where reference is made to the qualified majority as defined in Article 205(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union, be defined as the same proportion of the weighted votes and the same proportion of the number of the Council members and, if appropriate, the same percentage of the population of the Member States concerned as laid down in paragraph 3 of this Article.

TITLE III

PROVISIONS CONCERNING THE CONFIGURATIONS OF THE COUNCIL

Article 4

Until the entry into force of the decision referred to in the first subparagraph of Article 9 C(6) of the Treaty on European Union, the Council may meet in the configurations laid down in the second and third subparagraphs of that paragraph and in the other configurations on the list established by a decision of the General Affairs Council, acting by a simple majority.

TITLE IV

PROVISIONS CONCERNING THE COMMISSION, INCLUDING THE HIGH REPRESENTATIVE OF THE UNION FOR FOREIGN AFFAIRS AND SECURITY POLICY

Article 5

The members of the Commission in office on the date of entry into force of the Treaty of Lisbon shall remain in office until the end of their term of office. However, on the day of the appointment of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, the term of office of the member having the same nationality as the High Representative shall end.

TITLE V

PROVISIONS CONCERNING THE SECRETARY-GENERAL OF THE COUNCIL, HIGH REPRESENTATIVE FOR THE COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY, AND THE DEPUTY SECRETARY-GENERAL OF THE COUNCIL

Article 6

The terms of office of the Secretary-General of the Council, High Representative for the common foreign and security policy, and the Deputy Secretary-General of the Council shall end on the date of entry into force of the Treaty of Lisbon. The Council shall appoint a Secretary-General in conformity with Article 207(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

TITLE VI

PROVISIONS CONCERNING ADVISORY BODIES

Article 7

Until entry into force of the decision referred to in Article 258 of the Treaty on the Functioning of the European Union, the allocation of members of the Economic and Social Committee shall be as follows:

Belgium	12	Luxembourg	6
Bulgaria	12	Hungary	12
Czech Republic	12	Malta	5
Denmark	9	Netherlands	12
Germany	24	Austria	12
Estonia	7	Poland	21
Ireland	9	Portugal	12
Greece	12	Romania	15
Spain	21	Slovenia	7
France	24	Slovakia	9
Italy	24	Finland	9
Cyprus	6	Sweden	12
Latvia	7	United Kingdom	24
Lithuania	9		

Article 8

Until entry into force of the decision referred to in Article 263 of the Treaty on the Functioning of the European Union, the allocation of members of the Committee of the Regions shall be as follows:

Belgium	12	Estonia	7
Bulgaria	12	Ireland	9
Czech Republic	12	Greece	12
Denmark	9	Spain	21
Germany	24	France	24

Italy	24
Cyprus	6
Latvia	7
Lithuania	9
Luxembourg	6
Hungary	12
Malta	5
Netherlands	12
Austria	12

Poland	21
Portugal	12
Romania	15
Slovenia	7
Slovakia	9
Finland	9
Sweden	12
United Kingdom	24

TITLE VII

TRANSITIONAL PROVISIONS CONCERNING ACTS ADOPTED ON THE BASIS OF TITLES V AND VI OF THE TREATY ON EUROPEAN UNION PRIOR TO THE ENTRY INTO FORCE OF THE TREATY OF LISBON

Article 9

The legal effects of the acts of the institutions, bodies, offices and agencies of the Union adopted on the basis of the Treaty on European Union prior to the entry into force of the Treaty of Lisbon shall be preserved until those acts are repealed, annulled or amended in implementation of the Treaties. The same shall apply to agreements concluded between Member States on the basis of the Treaty on European Union.

Article 10

1. As a transitional measure, and with respect to acts of the Union in the field of police cooperation and judicial cooperation in criminal matters which have been adopted before the entry into force of the Treaty of Lisbon, the powers of the institutions shall be the following at the date of entry into force of that Treaty: the powers of the Commission under Article 226 of the Treaty on the Functioning of the European Union shall not be applicable and the powers of the Court of Justice of the European Union under Title VI of the Treaty on European Union, in the version in force before the entry into force of the Treaty of Lisbon, shall remain the same, including where they have been accepted under Article 35(2) of the said Treaty on European Union.

2. The amendment of an act referred to in paragraph 1 shall entail the applicability of the powers of the institutions referred to in that paragraph as set out in the Treaties with respect to the amended act for those Member States to which that amended act shall apply.

3. In any case, the transitional measure mentioned in paragraph 1 shall cease to have effect five years after the date of entry into force of the Treaty of Lisbon.

4. At the latest six months before the expiry of the transitional period referred to in paragraph 3, the United Kingdom may notify to the Council that it does not accept, with respect to the acts referred to in paragraph 1, the powers of the institutions referred to in paragraph 1 as set out in the Treaties. In case the United Kingdom has made that notification, all acts referred to in paragraph 1 shall cease to apply to it as from the date of expiry of the transitional period referred to in paragraph 3. This subparagraph shall not apply with respect to the amended acts which are applicable to the United Kingdom as referred to in paragraph 2.

The Council, acting by a qualified majority on a proposal from the Commission, shall determine the necessary consequential and transitional arrangements. The United Kingdom shall not participate in the adoption of this decision. A qualified majority of the Council shall be defined in accordance with Article 205(3)(a) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

The Council, acting by a qualified majority on a proposal from the Commission, may also adopt a decision determining that the United Kingdom shall bear the direct financial consequences, if any, necessarily and unavoidably incurred as a result of the cessation of its participation in those acts.

5. The United Kingdom may, at any time afterwards, notify the Council of its wish to participate in acts which have ceased to apply to it pursuant to paragraph 4, first subparagraph. In that case, the relevant provisions of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union or of the Protocol on the position of the United Kingdom and Ireland in respect of the area of freedom, security and justice, as the case may be, shall apply. The powers of the institutions with regard to those acts shall be those set out in the Treaties. When acting under the relevant Protocols, the Union institutions and the United Kingdom shall seek to re-establish the widest possible measure of participation of the United Kingdom in the *acquis* of the Union in the area of freedom, security and justice without seriously affecting the practical operability of the various parts thereof, while respecting their coherence.

B. PROTOCOLS TO BE ANNEX ED TO THE TREATY OF LISBON

PROTOCOL No 1

AMENDING THE PROTOCOLS ANNEX ED TO THE TREATY ON EUROPEAN UNION, TO THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN COMMUNITY AND/OR TO THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN ATOMIC ENERGY COMMUNITY

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

DESIRING to amend the Protocols annexed to the Treaty on European Union, to the Treaty establishing the European Community and/or to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community, in order to adapt them to the new rules laid down by the Treaty of Lisbon,

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty of Lisbon:

Article 1

- 1) The protocols in force on the date of entry into force of this Treaty and annexed to the Treaty on European Union, to the Treaty establishing the European Community and/or to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community shall be amended in accordance with the provisions of this Article.

A. HORIZONTAL AMENDMENTS

- 2) The horizontal amendments laid down in Article 2(2) of the Treaty of Lisbon shall apply to the Protocols referred to in this Article, with the exception of points (d), (e) and (j). Where point 5(a) or point 12(a) below specifically provides otherwise, the horizontal amendment laid down in Article 2(3)(b) of that Treaty shall not apply to the Protocol on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank or to the Protocol on the Statute of the European Investment Bank, respectively.
- 3) In the Protocols referred to in point 1 of this Article:
  - (a) the last paragraph of their respective preambles, referring to the Treaty or Treaties to which the Protocol in question is annexed, shall be replaced by 'HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union'. This subparagraph shall apply neither to the Protocol on economic and social cohesion nor to the Protocol on the system of public broadcasting in the Member States.

The Protocol on the Statute of the Court of Justice of the European Union, the Protocol on the location of the seats of the institutions and of certain bodies, offices, agencies and departments of the European Union, the Protocol on Article 40.3.3 of the Constitution of Ireland and the Protocol on the privileges and immunities of the European Union shall also be annexed to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community;

- (b) the word 'Communities' shall be replaced by 'Union' and any necessary grammatical changes shall be made.

4) In the following Protocols, the words 'the Treaty' and 'this Treaty' shall be replaced by 'the Treaties' and 'these Treaties' respectively, and references to the Treaty on European Union and/or to the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the Treaties, and any necessary grammatical changes shall be made:

(a) Protocol on the Statute of the Court of Justice of the European Union:

— Article 1 (including the references to the EU and EC Treaty, respectively);

(b) Protocol on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank:

— Article 1.1, new second subparagraph;

— Article 12.1, first subparagraph;

— Article 14.1 (second instance);

— Article 14.2, second subparagraph;

— Article 34.1, second indent;

— Article 35.1;

(c) Protocol on the excessive deficit procedure:

— Article 3, second sentence;

(d) Protocol on certain provisions relating to Denmark:

— point 2, renumbered 1, second sentence;

(e) Protocol integrating the Schengen *acquis* into the framework of the European Union:

— sixth, renumbered fifth, recital;

— Article 1;

(f) Protocol on asylum for nationals of Member States of the European Union:

— sixth, renumbered seventh recital;

(g) Protocol on the acquisition of property in Denmark:

— sole provision;

(h) Protocol on the system of public broadcasting in the Member States:

— sole provision;

(i) Protocol on the financial consequences of the expiry of the ECSC Treaty and on the Research Fund for Coal and Steel:

— Article 3.

5) In the following Protocols and Annexes, references to 'this Treaty' and 'the Treaty' shall be replaced by references to 'the Treaty on the Functioning of the European Union':

(a) Protocol on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank:

— Article 2	— Article 25
— Article 3	— Article 27
— Article 4	— Article 34.1 (first instance)
— Article 6.3	— Article 35
— Article 7	— Article 41.1
— Article 9.2	— Article 42 (renumbered 41)
— Article 9.3	— Article 43 (renumbered 42)
— Article 11	— Article 44 (renumbered 43) second subparagraph
— Article 14.1 (first instance of 'This Treaty')	— Article 45 (renumbered 44)
— Article 15	— Article 47 (renumbered 46)
— Article 16	
— Article 21	

(b) Protocol on the excessive deficit procedure:

- Article 1, introductory phrase;

(c) Protocol on the convergence criteria referred to in Article 121 of the Treaty establishing the European Community:

- sole recital
- Article 1, first sentence;

(d) Protocol on certain provisions relating to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland:

- paragraph 6, renumbered 5, second subparagraph;
- paragraph 9, renumbered 8, introductory phrase;
- paragraph 10, renumbered 9, second sentence of (a);
- paragraph 11, renumbered 10;

(e) Protocol on economic and social cohesion:

- fifteenth, renumbered eleventh, recital

(f) Annexes I and II:

- titles of both Annexes.

- 6) In the following Protocols, the words 'of this Treaty' shall be replaced by 'of the said Treaty':
- (a) *(Does not apply to the English version.);*
  - (b) Protocol on the excessive deficit procedure:
    - Article 2, introductory phrase;
  - (c) Protocol on the convergence criteria referred to in Article 121 of the Treaty establishing the European Community:
    - Article 2;
    - Article 3;
    - Article 4, first sentence;
    - Article 6;
  - (d) Protocol on certain provisions relating to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland:
    - paragraph 7, renumbered 6, second subparagraph;
    - paragraph 10, renumbered 9, point (c).
- 7) In the following Protocols, the words 'acting by a simple majority' shall be inserted after 'the Council':
- (a) Protocol on the Statute of the Court of Justice of the European Union:
    - Article 4, second paragraph;
    - Article 13, second paragraph;
  - (b) Protocol on the privileges and immunities of the European Communities:
    - Article 7, renumbered 6, paragraph 1, first subparagraph, first sentence.
- 8) In the following Protocols, the words 'Court of Justice of the European Communities', 'Court of Justice' or 'Court' shall be replaced by 'Court of Justice of the European Union':
- (a) Protocol on the Statute of the Court of Justice of the European Union:
    - Article 1; — Article 1 of the Annex;
    - Article 3, fourth paragraph;

- (b) Protocol on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank:
  - Article 35.1, 35.2, 35.4, 35.5 and 35.6;
  - Article 36.2;
- (c) Protocol on the location of the seats of the institutions and of certain bodies and departments of the European Communities and of Europol:
  - Sole Article, point (d);
- (d) Protocol on the privileges and immunities of the European Communities:
  - Article 12, renumbered 11, point (a);
  - Article 21, renumbered 20, first occurrence;
- (e) Protocol on the position of the United Kingdom and Ireland:
  - Article 2;
- (f) Protocol on asylum for nationals of Member States of the European Union:
  - second, renumbered third, recital.

B. SPECIFIC AMENDMENTS

PROTOCOLS REPEALED

9) The following Protocols shall be repealed:

- (a) Protocol on Italy (1957);
- (b) Protocol on goods originating in and coming from certain countries and enjoying special treatment when imported into a Member State (1957);
- (c) Protocol on the Statute of the European Monetary Institute (1992);
- (d) Protocol on the transition to the third stage of economic and monetary union (1992);
- (e) Protocol on Portugal (1992);
- (f) Protocol on the role of national parliaments in the European Union (1997), which shall be replaced by a new Protocol with the same title;
- (g) Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality (1997), which shall be replaced by a new Protocol with the same title;
- (h) Protocol on protection and welfare of animals (1997), the text of which shall become Article 6b of the Treaty on the Functioning of the European Union;
- (i) Protocol on the enlargement of the European Union (2001);
- (j) Protocol on Article 67 of the Treaty establishing the European Community (2001).

STATUTE OF THE COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION

10) The Protocol on the Statute of the Court of Justice of the European Union shall be amended as follows:

- (a) in the preamble, first recital, the reference to the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the Treaty on the Functioning of the European Union. In the rest of the Protocol, the words 'of the EC Treaty' shall be replaced by 'of the Treaty on the Functioning of the European Union'; throughout the Protocol, references to articles of the EAEC Treaty which are repealed by Protocol No 2 annexed to this Treaty shall be deleted and necessary grammatical changes shall be made;
- (b) in the following Articles, the word 'Court', where it refers specifically to the Court of Justice, shall be replaced by 'Court of Justice':
  - Article 3, second paragraph, beginning of the sentence;
  - Article 4, fourth paragraph
  - Article 5, second paragraph;
  - Article 6, first paragraph;
  - Articles 10, 11, 12 and 14;
  - Article 13, first paragraph, first instance
  - Article 15, first sentence;
  - Article 16, first paragraph;
  - Article 17, first paragraph;
  - Article 18, third paragraph;
  - Article 19, first paragraph;
  - Article 20, first paragraph;
  - Article 21, first paragraph;
  - Article 22, first paragraph;
  - Article 23, first paragraph;
  - Article 24, first paragraph, beginning of the sentence;
  - Articles 25 and 27;
  - Article 29, first paragraph;
  - Articles 30 to 32, 35, 38, 41 and 43;
  - Article 39, first paragraph
  - Article 40, first paragraph
  - Article 44, first paragraph, first instance;
  - Article 46, first paragraph;
  - Article 52: does not apply to the English version;
  - Article 54: does not apply to the English version;
  - Article 56: does not apply to the English version;
  - Article 57: does not apply to the English version;
  - Article 58: does not apply to the English version;
  - Article 59: does not apply to the English version;
  - Article 60: does not apply to the English version;
  - Article 61: does not apply to the English version;
  - Article 62: does not apply to the English version;
  - Article 62a: does not apply to the English version;
  - Article 62b: does not apply to the English version;
  - Article 63: does not apply to the English version;
  - Article 64: does not apply to the English version;
  - Article 3(2) of the Annex, second sentence;
  - Article 6(1) of the Annex: does not apply to the English version;
  - Article 8(1) of the Annex: does not apply to the English version;

- (c) in Article 2, the words 'in open court' shall be replaced by 'before the Court of Justice sitting in open court';
- (d) in Article 3, second paragraph, and Article 4, fourth paragraph, the following sentence shall be added: 'If the decision concerns a member of the General Court or of a specialised court, the Court shall decide after consulting the court concerned.';
- (e) in Article 6, first paragraph, the following sentence shall be added: 'If the person concerned is a member of the General Court or of a specialised court, the Court shall decide after consulting the court concerned.';
- (f) in the heading of Title II, the words 'of the Court of Justice' shall be added;
- (g) in Article 13, first paragraph, first sentence, the words 'On a proposal from' shall be replaced by 'At the request of', and the words 'the Council may, acting unanimously, provide for' shall be replaced by 'the European Parliament and the Council may, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, provide for';
- (h) in the heading of Title III, the words 'before the Court of Justice' shall be added;
- (i) Article 23 shall be amended as follows:
  - (i) in the first paragraph, first, sentence, the words 'by Article 35(1) of the EU Treaty,' shall be deleted. In the second sentence, the words 'and also to the Council or to the European Central Bank if the act the validity or interpretation of which is in dispute originates from one of them, and to the European Parliament and the Council if the act the validity or interpretation of which is in dispute was adopted jointly by those two institutions' shall be replaced by 'and to the institution, body, office or agency of the Union which adopted the act the validity or interpretation of which is in dispute';
  - (ii) in the second paragraph, the words 'and, where appropriate, the European Parliament, the Council and the European Central Bank, shall be entitled' shall be replaced by 'and, where appropriate, the institution, body, office or agency which adopted the act the validity or interpretation of which is in dispute, shall be entitled';
- (j) in Article 24, second paragraph, the words ', bodies, offices and agencies' shall be inserted after 'institutions';
- (k) in Article 40 the second paragraph shall be replaced by the following:

'The same right shall be open to the bodies, offices and agencies of the Union and to any other person which can establish an interest in the result of a case submitted to the Court of Justice. Natural or legal persons shall not intervene in cases between Member States, between institutions of the Union or between Member States and institutions of the Union.';
- (l) in Article 42, the words ', bodies, offices and agencies' shall be inserted after 'institutions';
- (m) in Article 46, the following new paragraph shall be added: 'This Article shall also apply to proceedings against the European Central Bank regarding non-contractual liability.';
- (n) the heading of Title IV shall be replaced by 'GENERAL COURT';
- (o) in Article 47, the first paragraph shall be replaced by 'The first paragraph of Article 9, Articles 14 and 15, the first, second, fourth and fifth paragraphs of Article 17 and Article 18 shall apply to the General Court and its members.';
- (p) in Article 51, first paragraph, in the third indent of point (a), the reference to the third indent of Article 202 shall be replaced by a reference to the second paragraph of Article 249 , and the reference in point (b) to Article 11a shall be replaced by a reference to the first paragraph of Article 280 F. In the second paragraph, the words 'or by the European Central Bank' shall be deleted;

(q) Article 64 shall be amended as follows:

(i) the following new first paragraph shall be inserted:

‘The rules governing the language arrangements applicable at the Court of Justice of the European Union shall be laid down by a regulation of the Council acting unanimously. This regulation shall be adopted either at the request of the Court of Justice and after consultation of the Commission and the European Parliament, or on a proposal from the Commission and after consultation of the Court of Justice and of the European Parliament.’;

(ii) in the first sentence of the first paragraph which shall become the second paragraph, the words ‘Until the rules governing the language arrangements applicable at the Court of Justice and the Court of First Instance have been adopted in this Statute’ shall be replaced by ‘Until those rules have been adopted’; the second sentence shall be replaced by the following: ‘By way of derogation from Articles 223 and 224 of the Treaty on the Functioning of the European Union, those provisions may only be amended or repealed with the unanimous consent of the Council.’;

(r) in Annex I to the Protocol, Article 3(1), second sentence, the words ‘Civil Service’ shall be inserted before ‘Tribunal’; in paragraphs 2 and 3, the words ‘by a qualified majority’ shall be deleted;

(s) *(Does not apply to the English version.)*.

STATUTE OF THE ESCB AND OF THE ECB

11) The Protocol on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank shall be amended as follows:

(a) in the preamble, first recital, the reference to Article 8 of the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the second paragraph of Article 107 of the Treaty on the Functioning of the European Union;

(b) The title of Chapter I shall be replaced by the following: ‘THE EUROPEAN SYSTEM OF CENTRAL BANKS’;

(c) Article 1.1 shall be split at the semi-colon into two unnumbered subparagraphs. The first subparagraph shall be replaced by the following: ‘In accordance with Article 245a(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union, the European Central Bank (ECB) and the national central banks shall constitute the European System of Central Banks (ESCB). The ECB and the national central banks of those Member States whose currency is the euro shall constitute the Eurosystem.’; at the beginning of the second subparagraph, the words ‘they shall perform’ shall be replaced by ‘The ESCB and the ECB shall perform’;

(d) Article 1.2 shall be deleted;

(e) in Article 2, the words ‘In accordance with Article 105(1) of this Treaty’ shall be replaced by ‘In accordance with Article 105(1) and Article 245a(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union’;

(f) in the second indent of Article 3.1, the words ‘Article 111 of this Treaty’ shall be replaced by ‘Article 188 O of that Treaty’;

(g) in Article 4, point (b), the word ‘appropriate’ shall be deleted;

(h) at the beginning of Article 9.1, the words ‘in accordance with Article 107(2) of this Treaty’ shall be replaced by ‘in accordance with Article 245a(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union’;

(i) Article 10 shall be amended as follows:

(i) in Article 10.1, the words ‘of the Member States whose currency is the euro’ shall be inserted at the end;

- (ii) in Article 10.2, first indent, at the end of the first sentence, the words 'Member States which have adopted the euro' shall be replaced by 'Member States whose currency is the euro'; at the end of the third subparagraph, the words 'under Articles 10.3, 10.6 and 41.2' shall be replaced by 'under Articles 10.3, 40.2 and 40.3';
- (iii) Article 10.6 shall be deleted;
- (j) in Article 11.2, first subparagraph, the words 'shall be appointed from among persons of recognised standing and professional experience in monetary or banking matters by common accord of the governments of the Member States at the level of Heads of State or Government' shall be replaced by 'shall be appointed by the European Council, acting by a qualified majority, from among persons of recognised standing and professional experience in monetary or banking matters';
- (k) in Article 14.1, the words ', at the latest at the date of the establishment of the ESCB,' shall be deleted;
- (l) in Article 16, first sentence, the word 'euro' shall be inserted before 'banknotes';
- (m) in Article 18.1, first indent, the words 'whether in Community or non-Community currencies' shall be replaced by 'whether in euro or other currencies';
- (n) in Article 25.2, the words 'any decision of the Council' shall be replaced by 'any regulation of the Council';
- (o) in Article 28.1, the words ', which shall become operational upon its establishment,' shall be deleted;
- (p) in Article 29.1, the introductory wording shall be replaced by the following: 'The key for subscription of the ECB's capital, fixed for the first time in 1998 when the ESCB was established, shall be determined by assigning to each national central bank a weighting in this key equal to the sum of:'; the second subparagraph shall be replaced by the following: 'The percentages shall be rounded up or down to the nearest multiple of 0,0001 percentage points.';
- (q) in Article 32.2, the words 'Subject to Article 32.3,' shall be deleted and in Article 32.3 the words ', after the start of the third stage,' shall be replaced by 'after the introduction of the euro';
- (r) in Article 34.2, the first four subparagraphs shall be deleted;
- (s) in Article 35.6, the words 'the Treaties and' shall be inserted before 'this Statute';
- (t) Article 37 shall be repealed and the remaining Articles shall be renumbered accordingly;
- (u) Article 41, renumbered 40, shall be amended as follows:
  - (i) in Article 41.1, renumbered 40.1, the words 'may be amended by the Council, acting either by a qualified majority on a recommendation' shall be replaced by 'may be amended by the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure either on a recommendation', the word 'unanimously' shall be deleted, and the last sentence shall be deleted;
  - (ii) the following new Article 40.2 shall be inserted, and the current paragraph 41.2 shall be renumbered 40.3:

'40.2. Article 10.2 may be amended by a decision of the European Council, acting unanimously, either on a recommendation from the European Central Bank and after consulting the European Parliament and the Commission, or on a recommendation from the Commission and after consulting the European Parliament and the European Central Bank. These amendments shall not enter into force until they are approved by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.';

- (v) in Article 42, renumbered 41, the words ‘immediately after the decision on the date for the beginning of the third stage,’ shall be deleted and the words ‘acting by a qualified majority’ shall be deleted;
- (w) in Articles 43.1, 43.2 and 43.3, renumbered Articles 42.1, 42.2 and 42.3 respectively, the reference to Article 122 shall be replaced by a reference to Article 116a; in Article 43.3, renumbered 42.3, the reference to Articles 34.2 and 50 shall be deleted and in Article 43.4, renumbered 42.4, the reference to Article 10.1 shall be replaced by a reference to Article 10.2;
- (x) in Article 44, renumbered 43, first paragraph, the words ‘those tasks of the EMI’ shall be replaced by ‘the former tasks of the EMI referred to in Article 118a(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union’ and the words ‘in the third stage’ shall be replaced by ‘after the introduction of the euro’; in the second paragraph, the reference to Article 122 shall be replaced by a reference to Article 117a;
- (y) in Article 47.3, renumbered 46.3, the words ‘against the currencies, or the single currency, of the Member States without a derogation,’ shall be replaced by ‘against the euro’;
- (z) Articles 50 and 51 shall be repealed and the remaining Articles shall be renumbered accordingly;
- (aa) in Article 52, renumbered 49, the words ‘in accordance with Article 116a(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union’ shall be inserted after the words ‘Following the irrevocable fixing of exchange rates’.
- (ab) *(Does not apply to the English version.).*

STATUTE OF THE EIB

12) The Protocol on the Statute of the European Investment Bank shall be amended as follows:

- (a) throughout the Protocol, references to an Article of ‘the Treaty’ shall be replaced by references to an Article of ‘the Treaty on the Functioning of the European Union’ and references to ‘this Treaty’ shall be replaced by references to an Article of ‘the Treaty on the Functioning of the European Union’ in Article 1 (first occurrence), Article 3, Article 18 (renumbered 16), Article 19 (renumbered 17), and Article 25 (renumbered 23);
- (b) at the end of the preamble, the words ‘to this Treaty’ shall be replaced by ‘to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union’;
- (c) in Article 1, the second paragraph shall be deleted;
- (d) in Article 3, the introductory phrase shall be replaced by ‘In accordance with Article 266 of the Treaty on the Functioning of the European Union, the Bank’s members shall be the Member States’ and the list of States shall be deleted;
- (e) in Article 4(1), the figure for the capital of the Bank shall be replaced by ‘EUR 164 808 169 000’, the figures for the following Member States shall read as follows and the second subparagraph shall be deleted;

Poland	3 411 263 500	Bulgaria	290 917 500
Czech Republic	1 258 785 500	Lithuania	249 617 500
Hungary	1 190 868 500	Cyprus	183 382 000
Romania	863 514 500	Latvia	152 335 000
Slovakia	428 490 500	Estonia	117 640 000
Slovenia	397 815 000	Malta	69 804 000

(f) Article 5 shall be amended as follows:

- (i) in paragraph 2, the following new sentence shall be added: 'Cash payments shall be made exclusively in euro.';
- (ii) in paragraph 3, first subparagraph, the words 'towards those who have made loans to it' shall be deleted, and in the second subparagraph the words 'in the currencies required by the Bank to meet these obligations' shall be deleted;

(g) Articles 6 and 7 shall be repealed and the remaining Articles shall be renumbered accordingly;

(h) Article 9, renumbered 7, shall be amended as follows:

- (i) in paragraph 2, the words 'with particular reference to the objectives to be pursued as progress is made in the attainment of the common market' shall be replaced by 'in accordance with the Union's objectives';
- (ii) in paragraph 3, the text of point (b) shall be replaced by '(b) for the purposes of Article 9(1), determine the principles applicable to financing operations undertaken within the framework of the Bank's task;', the text of point (d) shall be replaced by 'take decisions in respect of the granting of finance for investment operations to be carried out, in whole or in part, outside the territories of the Member States in accordance with Article 16(1);' and, in point (g), the word 'other' shall be inserted before 'powers' and the words 'provided in Articles 4, 7, 14, 17, 26 and 27' shall be replaced by 'conferred by this Statute';

(i) Article 10, renumbered 8, shall be amended as follows:

- (i) the third sentence shall be deleted;
- (ii) the following two new paragraphs shall be inserted:

'A qualified majority shall require eighteen votes in favour and 68 % of the subscribed capital.

Abstentions by members present in person or represented shall not prevent the adoption of decisions requiring unanimity.'

(j) Article 11, renumbered 9, shall be amended as follows:

- (i) paragraph 1, first subparagraph, shall be replaced by the following:

'1. The Board of Directors shall take decisions in respect of granting finance, in particular in the form of loans and guarantees, and raising loans; it shall fix the interest rates on loans granted and the commission and other charges. It may, on the basis of a decision taken by a qualified majority, delegate some of its functions to the Management Committee. It shall determine the terms and conditions for such delegation and shall supervise its execution.

The Board of Directors shall see that the Bank is properly run; it shall ensure that the Bank is managed in accordance with the provisions of the Treaties and of this Statute and with the general directives laid down by the Board of Governors.';

- (ii) in paragraph 2, the sixth subparagraph shall be replaced by the following:

'The Rules of Procedure shall lay down the arrangements for participating in the meetings of the Board of Directors and the provisions applicable to alternates and co-opted experts.'

- (iii) in paragraph 5, second sentence, the words ‘, acting unanimously,’ shall be deleted.
- (k) Article 13, renumbered 11, shall be amended as follows:
- (i) in paragraph 3, second subparagraph, the words ‘the granting of loans’ shall be replaced by ‘the granting of finance, in particular in the form of loans’;
  - (ii) in paragraph 4, the words ‘on proposals for raising loans or granting loans and guarantees’ shall be replaced by ‘on proposals for raising loans or granting finance, in particular in the form of loans and guarantees’;
  - (iii) in paragraph 7, first sentence, the words ‘officials and other employees’ shall be replaced by ‘staff’. The following sentence shall be added at the end: ‘The Rules of Procedure shall determine which organ is competent to adopt the provisions applicable to staff.’;
- (l) Article 14, renumbered 12, shall be amended as follows:
- (i) in paragraph 1, the words ‘three members’ shall be replaced by ‘six members’ and the words ‘shall annually verify that the operations of the Bank have been conducted and its books kept in a proper manner’ shall be replaced by ‘shall verify that the activities of the Bank conform to best banking practice and shall be responsible for the auditing of its accounts’;
  - (ii) paragraph 2 shall be replaced by the following three new paragraphs:
    - ‘2. The Committee referred to in paragraph 1 shall annually ascertain that the operations of the Bank have been conducted and its books kept in a proper manner. To this end, it shall verify that the Bank’s operations have been carried out in compliance with the formalities and procedures laid down by this Statute and the Rules of Procedure.
    - 3. The Committee referred to in paragraph 1 shall confirm that the financial statements, as well as any other financial information contained in the annual accounts drawn up by the Board of Directors, give a true and fair view of the financial position of the Bank in respect of its assets and liabilities, and of the results of its operations and its cash flows for the financial year under review.
    - 4. The Rules of Procedure shall specify the qualifications required of the members of the Committee and lay down the terms and conditions for the Committee’s activity.’
- (m) in Article 15, renumbered 13, the words ‘the bank of issue’ shall be replaced by ‘the national central bank’;
- (n) Article 18, renumbered 16, shall be amended as follows:
- (i) in the first subparagraph of paragraph 1, the words ‘shall grant loans’ shall be replaced by ‘shall grant finance, in particular in the form of loans and guarantees’, the words ‘investment projects’ shall be replaced by ‘investments’ and the word ‘European’ shall be deleted; in the second subparagraph, the words ‘by way of derogation authorised by the Board of Governors, acting unanimously’ shall be replaced by ‘by decision of the Board of Governors, acting by a qualified majority’, the words ‘loans for investment projects’ shall be replaced by ‘financing for investment’ and the word ‘European’ shall be deleted;

- (ii) in paragraph 3, the words 'the project' shall be replaced by 'the investment', the following shall be added at the end of the sentence: ' ; or on the financial strength of the debtor' and the following new second subparagraph shall be added:

'Furthermore, in accordance with the principles established by the Board of Governors pursuant to Article 7(3)(b), and where the implementation of projects provided for in Article 267 of the Treaty on the Functioning of the European Union so requires, the Board of Directors shall, acting by a qualified majority, lay down the terms and conditions of any financing operation presenting a specific risk profile and thus considered to be a special activity.'

- (iii) paragraph 5 shall be replaced by the following:

'5. The aggregate amount outstanding at any time of loans and guarantees granted by the Bank shall not exceed 250 % of its subscribed capital, reserves, non-allocated provisions and profit and loss account surplus. The latter aggregate amount shall be reduced by an amount equal to the amount subscribed (whether or not paid in) for any equity participation of the Bank.

The amount of the Bank's disbursed equity participations shall not exceed at any time an amount corresponding to the total of its paid-in subscribed capital, reserves, non-allocated provisions and profit and loss account surplus.

By way of exception, the special activities of the Bank, as decided by the Board of Governors and the Board of Directors in accordance with paragraph 3, will have a specific allocation of reserve.

This paragraph shall also apply to the consolidated accounts of the Bank.'

- (o) in paragraph 1 of Article 19, renumbered 17, the words 'commission on guarantees' shall be replaced by 'commission and other charges' and the words 'and risks' shall be inserted after 'to cover its expenses'; in paragraph 2, the words 'the project' shall be replaced by 'the investment';

- (p) Article 20, renumbered 18, shall be amended as follows:

- (i) in the introductory phrase, the words 'loan and guarantee operations' shall be replaced by 'financing operations';

- (ii) in paragraph 1, point (a), the words 'projects carried out by' shall be replaced by 'investments by', the words 'in other cases' shall be replaced by 'in the case of other investments' and the words 'in which the project is carried out' shall be replaced by 'in which the investment is made'; in point (b), the words 'of the project' shall be replaced by 'of the investment';

- (iii) in paragraph 2, the following new second subparagraph shall be added:

'However, in accordance with the principles determined by the Board of Governors pursuant to Article 7(3)(b), and where the implementation of operations provided for in Article 267 of the Treaty on the Functioning of the European Union so requires, the Board of Directors shall, acting by a qualified majority, lay down the terms and conditions for taking an equity participation in a commercial undertaking, normally as a complement to a loan or a guarantee, insofar as this is required to finance an investment or programme.';

- (iv) in paragraph 6, the words 'any project' shall be replaced by 'any investment';

- (v) the following new paragraph 7 shall be added:
  - '7. As a complement to its lending activity, the Bank may provide technical assistance services in accordance with the terms and conditions laid down by the Board of Governors, acting by a qualified majority, and in compliance with this Statute.'
- (q) Article 21, renumbered 19, shall be amended as follows:
  - (i) paragraph 1 shall be replaced by the following:
    - '1. Any undertaking or public or private entity may apply directly to the Bank for financing. Applications to the Bank may also be made either through the Commission or through the Member State on whose territory the investment will be carried out.'
  - (ii) in paragraph 2, the words 'the project' shall be replaced by 'the investment';
  - (iii) in paragraph 3 and in the first sentence of paragraph 4, the words 'applications for loans or guarantees' shall be replaced by 'financing operations';
  - (iv) in paragraph 4, the reference in the first sentence to Article 20 shall be replaced by a reference to Articles 18 and 20, renumbered 16 and 18 respectively; in the second sentence, the words 'granting the loan or guarantee' shall be replaced by 'the financing operation' and the words 'draft contract' shall be replaced by 'corresponding proposal'; in the last sentence, the words 'loan or guarantee' shall be replaced by 'finance';
  - (v) in paragraphs 5, 6 and 7, the words 'loan or guarantee' shall be replaced by 'finance';
  - (vi) the following new paragraph 8 shall be added:
    - '8. In the event that a financing operation relating to an approved investment has to be restructured in order to safeguard the Bank's rights and interests, the Management Committee shall take without delay the emergency measures which it deems necessary, subject to immediate reporting thereon to the Board of Directors.'
- (r) in Article 22, renumbered 20, the word 'international' shall be deleted from paragraph 1 and paragraph 2 shall be replaced by the following:
  - '2. The Bank may borrow on the capital markets of the Member States in accordance with the legal provisions applying to those markets.

The competent authorities of a Member State with a derogation within the meaning of Article 116a(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union may oppose this only if there is reason to fear serious disturbances on the capital market of that State.;
- (s) in paragraph 1(b) of Article 23, renumbered 21, the words 'issued by itself or by those who have borrowed from it' shall be deleted and in paragraph 3 the words 'the bank of issue' shall be replaced by 'the national central bank';
- (t) in Article 25, renumbered 23, the words 'a Member State whose currency is not the euro' shall be inserted to replace 'one Member State' in paragraph 1, first sentence, and to replace 'a Member State' in paragraph 2; in paragraph 1, first sentence, the words 'into the currency of another Member State' shall be deleted, in paragraph 3 the words 'in gold or convertible currency and' shall be deleted and in paragraph 4 the word 'projects' shall be replaced by 'investment';
- (u) in Article 26, renumbered 24, the words ', to grant its special loans' shall be deleted;

- (v) in paragraph 2 of Article 27, renumbered 25, the following sentence shall be added at the end: 'It shall ensure that the rights of the members of staff are safeguarded.';
- (w) in the first paragraph of Article 29, renumbered 27, the words 'of the European Union' shall be added at the end and the following sentence shall be added: 'The Bank may provide for arbitration in any contract.'; in the second paragraph the words 'or provide for arbitration' shall be deleted;
- (x) Article 30, renumbered 28, shall be replaced by the following:

'Article 28

1. The Board of Governors may, acting unanimously, decide to establish subsidiaries or other entities, which shall have legal personality and financial autonomy.
2. The Board of Governors shall establish the Statutes of the bodies referred to in paragraph 1. The Statutes shall define, in particular, their objectives, structure, capital, membership, the location of their seat, their financial resources, means of intervention and auditing arrangements, as well as their relationship with the organs of the Bank.
3. The Bank shall be entitled to participate in the management of these bodies and contribute to their subscribed capital up to the amount determined by the Board of Governors, acting unanimously.
4. The Protocol on the privileges and immunities of the European Union shall apply to the bodies referred to in paragraph 1 insofar as they are incorporated under Union law, to the members of their organs in the performance of their duties as such and to their staff, under the same terms and conditions as those applicable to the Bank.

Those dividends, capital gains or other forms of revenue stemming from such bodies to which the members, other than the European Union and the Bank, are entitled, shall however remain subject to the fiscal provisions of the applicable legislation.

5. The Court of Justice of the European Union shall, within the limits hereinafter laid down, have jurisdiction in disputes concerning measures adopted by organs of a body incorporated under Union law. Proceedings against such measures may be instituted by any member of such a body in its capacity as such or by Member States under the conditions laid down in Article 230 of the Treaty on the Functioning of the European Union.
6. The Board of Governors may, acting unanimously, decide to admit the staff of bodies incorporated under Union law to joint schemes with the Bank, in compliance with the respective internal procedures.'

PROTOCOL ON THE LOCATION OF SEATS

- 13) The Protocol on the location of the seats of the institutions and of certain bodies and departments of the European Communities and of Europol shall be amended as follows:
  - (a) in the title of the Protocol, and in the preamble, the words ', offices, agencies' shall be inserted before 'and departments'; in the title of the Protocol words 'and of Europol' shall be deleted;
  - (b) in the first citation in the preamble, the reference to the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the Treaty on the Functioning of the European Union and the reference to Article 77 of the Treaty establishing the European Coal and Steel Community shall be deleted; the second citation shall be deleted;

- (c) in point (d), the reference to the Court of First Instance shall be deleted and the words 'their seat' shall be replaced by 'its seat';
- (d) in point (i), the reference to the European Monetary Institute shall be deleted and the words 'their seat' shall be replaced by 'its seat'.

PROTOCOL ON THE PRIVILEGES AND IMMUNITIES OF THE UNION

14) The Protocol on the privileges and immunities of the European Communities shall be amended as follows:

- (a) in the first recital in the preamble, the reference to Article 28 of the Treaty establishing a Single Council and a Single Commission of the European Communities shall be replaced by a reference to Article 291 of the Treaty on the Functioning of the European Union and to Article 191 of the Treaty establishing the European Atomic Energy Community, abbreviated as the EAEC, and the words 'these Communities and the European Investment Bank' shall be replaced by 'the European Union and the EAEC';
- (b) Article 5 shall be repealed and the remaining Articles shall be renumbered accordingly;
- (c) In Article 7, renumbered 6, paragraph 2 shall be deleted and paragraph 1 shall not be numbered;
- (d) in Article 13, renumbered 12, the words 'in accordance with the conditions and procedure laid down by the Council, acting on a proposal from the Commission' shall be replaced by 'in accordance with the conditions and procedure laid down by the European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure and after consultation of the institutions concerned';
- (e) in Article 15, renumbered 14, the opening words 'The Council shall, acting unanimously on a proposal from the Commission, lay down' shall be replaced by 'The European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure and after consultation of the institutions concerned, shall lay down';
- (f) in Article 16, renumbered 15, the opening words 'The Council shall, acting on a proposal from the Commission' shall be replaced by 'The European Parliament and the Council, acting by means of regulations in accordance with the ordinary legislative procedure, shall';
- (g) in Article 21, renumbered 20, after 'the Advocates-General,' the words 'the Registrar' shall be replaced by 'the Registrars' and the words 'and to the Members and Registrar of the Court of First Instance' shall be deleted;
- (h) in Article 23, renumbered 22, the last paragraph shall be deleted;
- (i) after the closing formula, 'IN WITNESS WHEREOF, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Protocol', the date and the list of signatories shall be deleted.

PROTOCOL ON THE CONVERGENCE CRITERIA

15) The Protocol on the convergence criteria referred to in Article 121 of the Treaty establishing the European Community shall be amended as follows:

- (a) in the title of the Protocol, the words 'referred to in Article 121 of the Treaty establishing the European Community' shall be deleted;
- (b) in the first recital, the words 'in taking decisions on the passage to the third stage of economic and monetary union' shall be replaced by 'in taking decisions to end the derogations of those Member States with a derogation';
- (c) in Article 3, second sentence, the words 'against another Member State's currency' shall be replaced by 'against the euro';

(d) in Article 6, the words 'the EMI or' shall be deleted;

(e) *(Does not apply to the English version.)*.

PROTOCOL ON CERTAIN PROVISIONS RELATING TO THE UNITED KINGDOM

16) The Protocol on certain provisions relating to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland shall be amended as follows:

(a) throughout the Protocol, the words 'to move to the third stage of economic and monetary union' and 'to move to the third stage' shall be replaced by 'to adopt the euro'; the words 'moves to the third stage' shall be replaced by 'adopts the euro'; the words 'in the third stage' shall be replaced by 'after the introduction of the euro';

(b) in the preamble, the following new second recital shall be inserted:

'GIVEN that on 16 October 1996 and 30 October 1997 the United Kingdom government notified the Council of its intention not to participate in the third stage of economic and monetary union,';

(c) in paragraph 1, the first and third subparagraphs shall be deleted;

(d) paragraph 2 shall be replaced by the following:

'2. In view of the notice given to the Council by the United Kingdom government on 16 October 1996 and 30 October 1997, paragraphs 3 to 8 and 10 shall apply to the United Kingdom.';

(e) paragraph 3 shall be deleted and the remaining paragraphs shall be renumbered accordingly;

(f) paragraph 5, renumbered 4, shall be amended as follows:

(i) in the first sentence, the list of Articles shall be replaced by 'Articles 245a(2), with the exception of the first and last sentences thereof, 245a(5), 97b, second paragraph, 104(1), (9) and (11), 105(1) to (5), 106, 108, 109, 110 and 111a, 115 C, 117a(3), 188 O and 245b of the Treaty on the Functioning of the European Union';

(ii) the following new second sentence shall be inserted: 'The same applies to Article 99(2) of this Treaty as regards the adoption of the parts of the broad economic policy guidelines which concern the euro area generally.';

(g) in paragraph 6, renumbered 5, the following new first subparagraph shall be inserted: 'The United Kingdom shall endeavour to avoid an excessive government deficit.', and at the beginning of the following subparagraph, the words '116(4) and' shall be deleted;

(h) the first subparagraph of paragraph 7, renumbered 6, shall be replaced by the following: '6. The voting rights of the United Kingdom shall be suspended in respect of acts of the Council referred to in the Articles listed in paragraph 4 and in the instances referred to in the first subparagraph of Article 116a(4) of the Treaty on the Functioning of the European Union. For this purpose the second subparagraph of Article 116a(4) of the Treaty shall apply.' In the second subparagraph, the words 'Articles 112(2)b and 123(1)' shall be replaced by 'Article 245b(2)b';

(i) in point (a) of paragraph 9, renumbered 8, the words 'move to that stage' shall be replaced by 'adopt the euro';

- (j) in paragraph 10, renumbered 9, the introductory subparagraph shall be replaced by 'The United Kingdom may notify the Council at any time of its intention to adopt the euro. In that event:' In point (a), the reference to Article 122(2) shall be replaced by a reference to Article 117a(1) and (2);
- (k) in paragraph 11, renumbered 10, the words 'Articles 101 and 116(3)' shall be replaced by 'Article 101', and the words 'does not move to the third stage' shall be replaced by 'does not adopt the euro'.

PROTOCOL ON CERTAIN PROVISIONS RELATING TO DENMARK

17) The Protocol on certain provisions relating to Denmark shall be amended as follows:

- (a) in the preamble, the first recital shall be deleted, in the second recital, which shall become the first recital, the words 'Danish participation in the third stage of economic and monetary union' shall be replaced by 'Denmark renouncing its exemption', and the following new second recital shall be inserted: 'GIVEN THAT, on 3 November 1993, the Danish Government notified the Council of its intention not to participate in the third stage of economic and monetary union;';
- (b) points 1 and 3 shall be deleted and the remaining points shall be renumbered accordingly;
- (c) in point 2, renumbered 1, the first sentence shall be replaced by 'In view of the notice given to the Council by the Danish Government on 3 November 1993, Denmark shall have an exemption.'
- (d) in point 4, renumbered 2, the reference to Article 122(2) shall be replaced by a reference to Article 117a of the Treaty on the Functioning of the European Union.

SCHENGEN PROTOCOL

18) The Protocol integrating the Schengen *acquis* into the framework of the European Union shall be amended as follows:

- (a) in the title of the Protocol, the words 'integrating the Schengen *acquis* into' shall be replaced by 'on the Schengen *acquis* integrated into';
- (b) the preamble shall be amended as follows:
  - (i) at the end of the first recital, the words 'are aimed at enhancing European integration and, in particular, at enabling the European Union to develop more rapidly into an area of freedom, security and justice;' shall be replaced by 'have been integrated into the framework of the European Union by the Treaty of Amsterdam of 2 October 1997;';
  - (ii) the second recital shall be replaced by the following:

'DESIRING to preserve the Schengen *acquis*, as developed since the entry into force of the Treaty of Amsterdam, and to develop this *acquis* in order to contribute towards achieving the objective of offering citizens of the Union an area of freedom, security and justice without internal borders;';
  - (iii) the third recital shall be deleted;
  - (iv) in the fifth recital, which shall become the fourth recital, the words 'are not parties to and have not signed the aforementioned agreements' shall be replaced by 'do not participate in all the provisions of the Schengen *acquis*' and, at the end, the words 'to accept some or all of the provisions thereof' shall be replaced by 'to accept other provisions of this *acquis* in full or in part';

- (v) at the end of the sixth recital, which shall become the fifth recital, the words 'and that those provisions should only be used as a last resort' shall be deleted;
  - (vi) at the end of the seventh recital, which shall become the sixth recital, the words 'both States having confirmed their intention to become bound by the provisions mentioned above, on the basis of the Agreement signed in Luxembourg on 19 December 1996' shall be replaced by 'both States being bound by the provisions of the Nordic passport union, together with the Nordic States which are members of the European Union';
- (c) in Article 1, the first sentence shall be replaced by the following:

'The Kingdom of Belgium, the Republic of Bulgaria, the Czech Republic, the Kingdom of Denmark, the Federal Republic of Germany, the Republic of Estonia, the Hellenic Republic, the Kingdom of Spain, the French Republic, the Italian Republic, the Republic of Cyprus, the Republic of Latvia, the Republic of Lithuania, the Grand Duchy of Luxembourg, the Republic of Hungary, the Republic of Malta, the Kingdom of the Netherlands, the Republic of Austria, the Republic of Poland, the Portuguese Republic, Romania, the Republic of Slovenia, the Slovak Republic, the Republic of Finland and the Kingdom of Sweden shall be authorised to establish closer cooperation among themselves in areas covered by provisions defined by the Council which constitute the Schengen *acquis*.';

- (d) Article 2 shall be replaced by the following:

'Article 2

The Schengen *acquis* shall apply to the Member States referred to in Article 1, without prejudice to Article 3 of the Act of Accession of 16 April 2003 or to Article 4 of the Act of Accession of 25 April 2005. The Council will substitute itself for the Executive Committee established by the Schengen agreements.';

- (e) Article 3 shall be replaced by the following:

'Article 3

The participation of Denmark in the adoption of measures constituting a development of the Schengen *acquis*, as well as the implementation of these measures and their application to Denmark, shall be governed by the relevant provisions of the Protocol on the position of Denmark.';

- (f) in Article 4, first paragraph, the words 'which are not bound by the Schengen *acquis*,' shall be deleted;
- (g) Article 5 shall be replaced by the following:

'Article 5

1. Proposals and initiatives to build upon the Schengen *acquis* shall be subject to the relevant provisions of the Treaties.

In this context, where either Ireland or the United Kingdom has not notified the Council in writing within a reasonable period that it wishes to take part, the authorisation referred to in Article 280 D of the Treaty on the Functioning of the European Union shall be deemed to have been granted to the Member States referred to in Article 1 and to Ireland or the United Kingdom where either of them wishes to take part in the areas of cooperation in question.

2. Where either Ireland or the United Kingdom is deemed to have given notification pursuant to a decision under Article 4, it may nevertheless notify the Council in writing, within 3 months, that it does not wish to take

part in such a proposal or initiative. In that case, Ireland or the United Kingdom shall not take part in its adoption. As from the latter notification, the procedure for adopting the measure building upon the Schengen *acquis* shall be suspended until the end of the procedure set out in paragraphs 3 or 4 or until the notification is withdrawn at any moment during that procedure.

3. For the Member State having made the notification referred to in paragraph 2, any decision taken by the Council pursuant to Article 4 shall, as from the date of entry into force of the proposed measure, cease to apply to the extent considered necessary by the Council and under the conditions to be determined in a decision of the Council acting by a qualified majority on a proposal from the Commission. That decision shall be taken in accordance with the following criteria: the Council shall seek to retain the widest possible measure of participation of the Member State concerned without seriously affecting the practical operability of the various parts of the Schengen *acquis*, while respecting their coherence. The Commission shall submit its proposal as soon as possible after the notification referred to in paragraph 2. The Council shall, if needed after convening two successive meetings, act within four months of the Commission proposal.

4. If, by the end of the period of four months, the Council has not adopted a decision, a Member State may, without delay, request that the matter be referred to the European Council. In that case, the European Council shall, at its next meeting, acting by a qualified majority on a proposal from the Commission, take a decision in accordance with the criteria referred to in paragraph 3.

5. If, by the end of the procedure set out in paragraphs 3 or 4, the Council or, as the case may be, the European Council has not adopted its decision, the suspension of the procedure for adopting the measure building upon the Schengen *acquis* shall be terminated. If the said measure is subsequently adopted any decision taken by the Council pursuant to Article 4 shall, as from the date of entry into force of that measure, cease to apply for the Member State concerned to the extent and under the conditions decided by the Commission, unless the said Member State has withdrawn its notification referred to in paragraph 2 before the adoption of the measure. The Commission shall act by the date of this adoption. When taking its decision, the Commission shall respect the criteria referred to in paragraph 3.;

- (h) at the end of the first sentence of the first paragraph of Article 6, the words 'on the basis of the Agreement signed in Luxembourg on 19 December 1996' shall be deleted;
- (i) Article 7 shall be repealed and Article 8 shall be renumbered 7;
- (j) the Annex shall be repealed.

PROTOCOL ON THE APPLICATION OF ARTICLE 22A TO THE UNITED KINGDOM AND TO IRELAND

- 19) The Protocol on the application of certain aspects of Article 14 of the Treaty establishing the European Community to the United Kingdom and to Ireland shall be amended as follows:
- (a) in the title of the Protocol, the reference to the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the Treaty on the Functioning of the European Union;
  - (b) in Article 1, first paragraph, point (a), the words 'States which are Contracting Parties to the Agreement on the European Economic Area' shall be replaced by 'Member States';
  - (c) in Article 1, first and second paragraphs, in Article 2 and in Article 3, second paragraph, the reference to Article 14 shall be replaced by a reference to Articles 22a and 62 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

PROTOCOL ON THE POSITION OF THE UNITED KINGDOM AND IRELAND IN RESPECT OF THE AREA OF FREEDOM, SECURITY AND JUSTICE

20) The Protocol on the position of the United Kingdom and Ireland shall be amended as follows:

- (a) at the end of the title of the Protocol, the words 'in respect of the area of freedom, security and justice' shall be added;
- (b) in the second recital of the preamble, the reference to the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the Treaty on the Functioning of the European Union;
- (c) in Article 1, first sentence, the words 'pursuant to Title IV of the Treaty establishing the European Community' shall be replaced by 'pursuant to Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union'; the second sentence shall be deleted and the following paragraph shall be added:

'For the purposes of this Article, a qualified majority shall be defined in accordance with Article 205(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union.';

- (d) at the beginning of Article 2 the words 'provisions of Title IV of the Treaty establishing the European Community' shall be replaced by 'provisions of Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union'; at the end of the Article, the words '*acquis communautaire*' shall be replaced by 'Community or Union *acquis*';
- (e) Article 3(1) shall be amended as follows:
  - (i) in the first sentence of the first subparagraph, the words 'pursuant to Title IV of the Treaty establishing the European Community' shall be replaced by 'pursuant to Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union' and the second sentence shall be deleted;
  - (ii) the following new subparagraphs shall be added after the second subparagraph:

'Measures adopted pursuant to Article 61 C of the Treaty on the Functioning of the European Union shall lay down the conditions for the participation of the United Kingdom and Ireland in the evaluations concerning the areas covered by Title IV of Part Three of that Treaty.

For the purposes of this Article, a qualified majority shall be defined in accordance with Article 205(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union.';

- (f) in Articles 4, 5 and 6, the words 'Title IV of the Treaty establishing the European Community' shall be replaced by 'Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union';
- (g) in the second sentence of Article 4, the reference to Article 11(3) shall be replaced by a reference to Article 280 F(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union;
- (h) the following new Article 4a shall be inserted:

'Article 4a

1. The provisions of this Protocol apply for the United Kingdom and Ireland also to measures proposed or adopted pursuant to Title IV of Part III of the Treaty on the Functioning of the European Union amending an existing measure by which they are bound.

2. However, in cases where the Council, acting on a proposal from the Commission, determines that the non-participation of the United Kingdom or Ireland in the amended version of an existing measure makes the

application of that measure inoperable for other Member States or the Union, it may urge them to make a notification under Article 3 or 4. For the purposes of Article 3 a further period of two months starts to run as from the date of such determination by the Council.

If at the expiry of that period of two months from the Council's determination the United Kingdom or Ireland has not made a notification under Article 3 or Article 4, the existing measure shall no longer be binding upon or applicable to it, unless the Member State concerned has made a notification under Article 4 before the entry into force of the amending measure. This shall take effect from the date of entry into force of the amending measure or of expiry of the period of two months, whichever is the later.

For the purpose of this paragraph, the Council shall, after a full discussion of the matter, act by a qualified majority of its members representing the Member States participating or having participated in the adoption of the amending measure. A qualified majority of the Council shall be defined in accordance with Article 205(3)(a) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

3. The Council, acting by a qualified majority on a proposal from the Commission, may determine that the United Kingdom or Ireland shall bear the direct financial consequences, if any, necessarily and unavoidably incurred as a result of the cessation of its participation in the existing measure.

4. This Article shall be without prejudice to Article 4.;

- (i) at the end of Article 5, the following shall be added: ' , unless all members of the Council, acting unanimously after consulting the European Parliament, decide otherwise';
- (j) In Article 6, the words 'the relevant provisions of that Treaty, including Article 68,' shall be replaced by 'the relevant provisions of the Treaties';
- (k) the following new Article 6a shall be inserted:

'Article 6a

The United Kingdom and Ireland shall not be bound by the rules laid down on the basis of Article 16 B of the Treaty on the Functioning of the European Union which relate to the processing of personal data by the Member States when carrying out activities which fall within the scope of Chapter 4 or Chapter 5 of Title IV of Part Three of that Treaty where the United Kingdom and Ireland are not bound by the rules governing the forms of judicial cooperation in criminal matters or police cooperation which require compliance with the provisions laid down on the basis of Article 16 B.;

- (l) in Article 7, the words 'Articles 3 and 4' shall be replaced by 'Articles 3, 4 and 4a' and the words 'Protocol integrating the Schengen *acquis* into' shall be replaced by 'Protocol on the Schengen *acquis* integrated into';
- (m) in Article 8, the words 'the President of' shall be deleted.;
- (n) the following new Article 9 shall be added:

'Article 9

With regard to Ireland, this Protocol shall not apply to Article 61 H of the Treaty on the Functioning of the European Union.'.

PROTOCOL ON THE POSITION OF DENMARK

21) The Protocol on the position of Denmark shall be amended as follows:

(a) the preamble shall be amended as follows:

(i) the following three new recitals shall be inserted after the second recital:

‘CONSCIOUS of the fact that a continuation under the Treaties of the legal regime originating in the Edinburgh decision will significantly limit Denmark’s participation in important areas of cooperation of the Union, and that it would be in the best interest of the Union to ensure the integrity of the *acquis* in the area of freedom, security and justice;

WISHING therefore to establish a legal framework that will provide an option for Denmark to participate in the adoption of measures proposed on the basis of Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union and welcoming the intention of Denmark to avail itself of this option when possible in accordance with its constitutional requirements;

NOTING that Denmark will not prevent the other Member States from further developing their cooperation with respect to measures not binding on Denmark;’;

(ii) in the penultimate recital, the words ‘Protocol integrating the Schengen *acquis* into’ shall be replaced by ‘Protocol on the Schengen *acquis* integrated into’;

(b) in Article 1, first paragraph, first sentence, the words ‘Title IV of the Treaty establishing the European Community’ shall be replaced by ‘Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union’;

(c) in Article 1, the second sentence of the first paragraph shall be deleted and the following new paragraph shall be added:

‘For the purposes of this Article, a qualified majority shall be defined in accordance with Article 205(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union.’;

(d) Article 2 shall be replaced by the following:

‘Article 2

None of the provisions of Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union, no measure adopted pursuant to that Title, no provision of any international agreement concluded by the Union pursuant to that Title, and no decision of the Court of Justice of the European Union interpreting any such provision or measure or any measure amended or amendable pursuant to that Title shall be binding upon or applicable in Denmark; and no such provision, measure or decision shall in any way affect the competences, rights and obligations of Denmark; and no such provision, measure or decision shall in any way affect the Community or Union *acquis* nor form part of Union law as they apply to Denmark. In particular, acts of the Union in the field of police cooperation and judicial cooperation in criminal matters adopted before the entry into force of the Treaty of Lisbon which are amended shall continue to be binding upon and applicable to Denmark unchanged.’;

- (e) the following new Article 2a shall be inserted:

'Article 2a

Article 2 of this Protocol shall also apply in respect of those rules laid down on the basis of Article 16 B of the Treaty on the Functioning of the European Union which relate to the processing of personal data by the Member States when carrying out activities which fall within the scope of Chapter 4 or Chapter 5 of Title IV of Part Three of that Treaty.';

- (f) Article 4 shall become Article 6;

- (g) Article 5, renumbered 4, shall be amended as follows:

- (i) throughout the Article, the word 'decision' shall be replaced by 'measure';
- (ii) in paragraph 1, the words 'under the provisions of Title IV of the Treaty establishing the European Community' shall be replaced by 'covered by this Part' and the words 'Member States referred to in Article 1 of the Protocol integrating the Schengen *acquis* into the framework of the European Union as well as Ireland or the United Kingdom if those Member States take part in the areas of cooperation in question' shall be replaced by 'Member States bound by the measure';
- (iii) in paragraph 2, the words 'the Member States referred to in Article 1 of the Protocol integrating the Schengen *acquis* into the framework of the European Union will consider' shall be replaced by 'the Member States bound by that measure and Denmark will consider';

- (h) Article 6, renumbered 5, shall be amended as follows:

- (i) in the first sentence, the words 'in the field of Articles 13(1) and 17 of the Treaty on European Union' shall be replaced by 'pursuant to Article 13(1), Article 28 A and Articles 28 B to 28 E of the Treaty on European Union' and the closing words ', but will not prevent the development of closer cooperation between Member States in this area' shall be deleted;
- (ii) the following new third sentence shall be inserted: 'Denmark will not prevent the other Member States from further developing their cooperation in this area.';
- (iii) at the end of the new fourth sentence, the following shall be added: ', nor to make military capabilities available to the Union';
- (iv) the following two new paragraphs shall be added:

'The unanimity of the members of the Council, with the exception of the representative of the government of Denmark, shall be necessary for the acts of the Council which must be adopted unanimously.

For the purposes of this Article, a qualified majority shall be defined in accordance with Article 205(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union.';

- (i) following the heading 'PART III' an Article 6 shall be inserted, with the wording of Article 4;

- (j) a heading 'PART IV' shall be inserted before Article 7;
- (k) the following new Article 8 shall be inserted:

'Article 8

1. At any time and without prejudice to Article 7, Denmark may, in accordance with its constitutional requirements, notify the other Member States that, with effect from the first day of the month following the notification, Part I shall consist of the provisions in the Annex. In that case Articles 5 to 8 shall be renumbered in consequence.
2. Six months after the date on which the notification referred to in paragraph 1 takes effect all Schengen *acquis* and measures adopted to build upon this *acquis*, which until then have been binding on Denmark as obligations under international law, shall be binding upon Denmark as Union law.;

- (l) the following new Annex shall be added to the Protocol:

'ANNEX

Article 1

Subject to Article 3, Denmark shall not take part in the adoption by the Council of measures proposed pursuant to Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union. The unanimity of the members of the Council, with the exception of the representative of the government of Denmark, shall be necessary for the acts of the Council which must be adopted unanimously.

For the purposes of this Article, a qualified majority shall be defined in accordance with Article 205(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

Article 2

Pursuant to Article 1 and subject to Articles 3, 4 and 8, none of the provisions in Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union, no measure adopted pursuant to that Title, no provision of any international agreements concluded by the Union pursuant to that Title, no decision of the Court of Justice of the European Union interpreting any such provision or measure shall be binding upon or applicable in Denmark; and no such provision, measure or decision shall in any way affect the competences, rights and obligations of Denmark; and no such provision, measure or decision shall in any way affect the Community or Union *acquis* nor form part of Union law as they apply to Denmark.

Article 3

1. Denmark may notify the President of the Council in writing, within three months after a proposal or initiative has been presented to the Council pursuant to Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union, that it wishes to take part in the adoption and application of any such proposed measure, whereupon Denmark shall be entitled to do so.
2. If after a reasonable period of time a measure referred to in paragraph 1 cannot be adopted with Denmark taking part, the Council may adopt that measure referred to in paragraph 1 in accordance with Article 1 without the participation of Denmark. In that case Article 2 applies.

Article 4

Denmark may at any time after the adoption of a measure pursuant to Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union notify its intention to the Council and the Commission that it wishes to accept that measure. In that case, the procedure provided for in Article 280 F(1) of that Treaty shall apply *mutatis mutandis*.

Article 5

1. The provisions of this Protocol apply for Denmark also to measures proposed or adopted pursuant to Title IV of Part III of the Treaty on the Functioning of the European Union amending an existing measure by which it is bound.

2. However, in cases where the Council, acting on a proposal from the Commission, determines that the non-participation of Denmark in the amended version of an existing measure makes the application of that measure inoperable for other Member States or the Union, it may urge it to make a notification under Article 3 or 4. For the purposes of Article 3 a further period of two months starts to run as from the date of such determination by the Council.

If at the expiry of that period of two months from the Council's determination Denmark has not made a notification under Article 3 or Article 4, the existing measure shall no longer be binding upon or applicable to it, unless it has made a notification under Article 4 before the entry into force of the amending measure. This shall take effect from the date of entry into force of the amending measure or of expiry of the period of two months, whichever is the later.

For the purpose of this paragraph, the Council shall, after a full discussion of the matter, act by a qualified majority of its members representing the Member States participating or having participated in the adoption of the amending measure. A qualified majority of the Council shall be defined in accordance with Article 205(3)(a) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

3. The Council, acting by a qualified majority on a proposal from the Commission, may determine that Denmark shall bear the direct financial consequences, if any, necessarily and unavoidably incurred as a result of the cessation of its participation in the existing measure.

4. This Article shall be without prejudice to Article 4.

Article 6

1. Notification pursuant to Article 4 shall be submitted no later than six months after the final adoption of a measure if this measure builds upon the Schengen *acquis*.

If Denmark does not submit a notification in accordance with Articles 3 or 4 regarding a measure building upon the Schengen *acquis*, the Member States bound by that measure and Denmark will consider appropriate measures to be taken.

2. A notification pursuant to Article 3 with respect to a measure building upon the Schengen *acquis* shall be deemed irrevocably to be a notification pursuant to Article 3 with respect to any further proposal or initiative aiming to build upon that measure to the extent that such proposal or initiative builds upon the Schengen *acquis*.

Article 7

Denmark shall not be bound by the rules laid down on the basis of Article 16 B of the Treaty on the Functioning of the European Union which relate to the processing of personal data by the Member States when carrying out

activities which fall within the scope of Chapter 4 or Chapter 5 of Title IV of Part Three of that Treaty where Denmark is not bound by the rules governing the forms of judicial cooperation in criminal matters or police cooperation which require compliance with the provisions laid down on the basis of Article 16 B.

Article 8

Where, in cases referred to in this Part, Denmark is bound by a measure adopted by the Council pursuant to Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union, the relevant provisions of the Treaties shall apply to Denmark in relation to that measure.

Article 9

Where Denmark is not bound by a measure adopted pursuant to Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union, it shall bear no financial consequences of that measure other than administrative costs entailed for the institutions unless the Council, with all its Members acting unanimously after consulting the European Parliament, decides otherwise.'

PROTOCOL ON ASYLUM FOR NATIONALS OF THE UNION

22) The Protocol on asylum for nationals of Member States of the European Union shall be amended as follows:

(a) the preamble shall be amended as follows:

(i) the first recital shall be replaced by the following:

'WHEREAS, in accordance with Article 6(1) of the Treaty on European Union, the Union recognises the rights, freedoms and principles set out in the Charter of Fundamental Rights;';

(ii) the following new second recital shall be inserted:

'WHEREAS pursuant to Article 6(3) of the Treaty on European Union, fundamental rights, as guaranteed by the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, constitute part of the Union's law as general principles;';

(iii) in the second, renumbered third, recital, the reference to Article 6(2) shall be replaced by a reference to Article 6, paragraphs (1) and (3);

(iv) in the third, renumbered fourth, recital, the reference to Article 6(1) shall be replaced by a reference to Article 1a;

(v) in the third and fourth recitals, which shall become the fourth and fifth recitals, the word 'principles' shall be replaced by 'values'; in the fourth recital, which shall become the fifth recital, the reference to Article 309 of the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to Article 7 of the Treaty on European Union;

(vi) in the fifth, which shall become the sixth, recital, the reference to the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the Treaty on the Functioning of the European Union;

(vii) the seventh recital, which shall become the eighth recital, shall be deleted;

(b) the Sole Article shall be amended as follows:

- (i) in point (b), the words ‘, or, where appropriate, the European Council,’ shall be inserted after ‘the Council’ and the words ‘with regard to the Member State of which the applicant is a national’ shall be added at the end;
- (ii) point (c) shall be replaced by the following:
  - ‘(c) if the Council has adopted a decision in accordance with Article 7(1) of the Treaty on European Union in respect of the Member State of which the applicant is a national or if the European Council has adopted a decision in accordance with Article 7(2) of that Treaty in respect of the Member State of which the applicant is a national;’.

PROTOCOL ON ECONOMIC, SOCIAL AND TERRITORIAL COHESION

23) The Protocol on economic and social cohesion shall be amended as follows:

- (a) throughout the Protocol, the words ‘economic and social cohesion’ shall be replaced by ‘economic, social and territorial cohesion’;
- (b) the preamble shall be amended as follows:
  - (i) the first, second, fifth, sixth and fourteenth recitals shall be deleted;
  - (ii) the following new first recital shall be inserted:

‘RECALLING that Article 2 of the Treaty on European Union includes the objective of promoting economic, social and territorial cohesion and solidarity between Member States and that the said cohesion figures among the areas of shared competence of the Union listed in Article 2 C(2)(c) of the Treaty on the Functioning of the European Union;’;
  - (iii) the fourth recital, which shall become the third recital, shall be replaced by the following:

‘RECALLING that the provisions of Article 161 of the Treaty on the Functioning of the European Union envisage setting up a Cohesion Fund;’;
  - (iv) at the end of the eleventh recital, which shall become the eighth recital, the words ‘, and underline the importance of the inclusion of economic and social cohesion in Articles 2 and 3 of this Treaty’ shall be deleted;
  - (v) in the fifteenth recital, which shall become the new eleventh recital, the words ‘to be set up before 31 December 1993’ shall be deleted;
  - (vi) in the last recital, the reference to the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union.

OTHER PROTOCOLS

- 24) In the Protocol on the excessive deficit procedure, in the first recital of the preamble, the reference to the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the Treaty on the Functioning of the European Union.
- 25) In the Protocol on France, the words ‘in its overseas territories’ shall be replaced by ‘in New Caledonia, French Polynesia and Wallis and Futuna’.

- 26) In the Protocol on external relations of the Member States with regard to the crossing of external borders, the reference to Article 62(2)(a) of Title IV of the Treaty shall be replaced by a reference to Article 62(2)(b) of the Treaty on the Functioning of the European Union.
- 27) In the Protocol on Article 17 of the Treaty on European Union, in the enacting terms, the final words ‘, within a year from the entry into force of the Treaty of Amsterdam’ shall be deleted.
- 28) In the Protocol on the system of public broadcasting in the Member States, in the final paragraph of the preamble, the words ‘which shall be annexed to the Treaty establishing the European Community’ shall be replaced by ‘which shall be annexed to the Treaty on European Union and to the Treaty on the Functioning of the European Union’.
- 29) In the Protocol concerning imports into the European Union of petroleum products refined in the Netherlands Antilles, in the second sentence of Article 3(3), the words ‘by a decision taken by a qualified majority’ shall be deleted.
- 30) The Protocol concerning Article 141 of the Treaty establishing the European Community shall be amended as follows:
- (a) in the title of the Protocol, the reference to the Treaty establishing the European Community shall be replaced by a reference to the Treaty on the Functioning of the European Union;
  - (b) in the sole provision, the words ‘of this Treaty’ shall be replaced by ‘of the Treaty on the Functioning of the European Union’.
- 31) In the Protocol on special arrangements for Greenland, the words ‘Treaty establishing the European Community’ shall be replaced by ‘Treaty on the Functioning of the European Union’, and Article 2 shall be deleted.
- 32) The Protocol annexed to the Treaty on European Union and to the Treaties establishing the European Communities shall be amended as follows:
- (a) the Protocol shall be entitled ‘Protocol on Article 40.3.3 of the Constitution of Ireland’;
  - (b) the words ‘Nothing in the Treaty on European Union, or in the Treaties establishing the European Communities’ shall be replaced by ‘Nothing in the Treaties, or in the Treaty establishing the European Atomic Energy Community’.
- 33) The Protocol on the financial consequences of the expiry of the ECSC Treaty and on the Research Fund for Coal and Steel shall be amended as follows:
- (a) in the preamble, the first two recitals shall be replaced by following new first recital:

‘RECALLING that all assets and liabilities of the European Coal and Steel Community, as they existed on 23 July 2002, were transferred to the European Community on 24 July 2002;’
  - (b) Article 1(1) shall be deleted and the two remaining paragraphs shall be renumbered accordingly;
  - (c) Article 2 shall be split into two paragraphs, the first of which shall end with the words ‘including essential principles’. Furthermore, that Article shall be amended as follows:
    - (i) in the first paragraph, the words ‘acting unanimously on a proposal from the Commission’ shall be replaced by ‘acting in accordance with a special legislative procedure’ and the word ‘consulting’ shall be replaced by ‘obtaining the consent of’;

- (ii) in the second paragraph, the words 'and proper decision-making procedures, in particular for the adoption of' shall be replaced by 'The Council shall adopt, on a proposal from the Commission and after consulting the European Parliament, measures establishing';
- (d) Article 4 shall be repealed.

Article 2

1. The articles of the Protocol on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank, of the Protocol on the Statute of the European Investment Bank, and of the Protocol on the privileges and immunities of the European Union, as they are amended by the Treaty of Lisbon, shall be renumbered in accordance with the tables of equivalences set out in the annex to this Protocol. Cross-references to articles of those protocols which appear therein shall be adapted in accordance with the tables.
2. References to recitals of the protocols set out in point 1 of Article 1, or to articles of those protocols, including to paragraphs thereof, as renumbered or rearranged by this Protocol, and which references figure in other protocols or acts of primary legislation shall be adapted in accordance with this Protocol. Such adaptations shall, if necessary, also apply in the event that the provision in question has been repealed.
3. References to recitals and articles, including to paragraphs thereof, of the protocols set out in point 1 of Article 1, as amended by the provisions of this Protocol and which figure in other instruments or acts, shall be understood as references to recitals and articles, including to paragraphs thereof, of those protocols as renumbered or rearranged in accordance with this Protocol.

—

ANNEX

**TABLES OF EQUIVALENCES REFERRED TO IN ARTICLE 2 OF PROTOCOL (NO 1)
AMENDING THE PROTOCOLS ANNEXED TO THE TREATY ON EUROPEAN UNION, TO
THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN COMMUNITY AND/OR TO THE
TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN ATOMIC ENERGY COMMUNITY.**

**A. PROTOCOL ON THE STATUTE OF THE EUROPEAN SYSTEM OF CENTRAL BANKS AND
OF THE EUROPEAN CENTRAL BANK**

Old numbering of the protocol	New numbering of the protocol
Article 1	Article 1
Article 2	Article 2
Article 3	Article 3
Article 4	Article 4
Article 5	Article 5
Article 6	Article 6
Article 7	Article 7
Article 8	Article 8
Article 9	Article 9
Article 10	Article 10
Article 11	Article 11
Article 12	Article 12
Article 13	Article 13
Article 14	Article 14
Article 15	Article 15
Article 16	Article 16
Article 17	Article 17
Article 18	Article 18
Article 19	Article 19
Article 20	Article 20
Article 21	Article 21
Article 22	Article 22
Article 23	Article 23
Article 24	Article 24

Old numbering of the protocol	New numbering of the protocol
Article 25	Article 25
Article 26	Article 26
Article 27	Article 27
Article 28	Article 28
Article 29	Article 29
Article 30	Article 30
Article 31	Article 31
Article 32	Article 32
Article 33	Article 33
Article 34	Article 34
Article 35	Article 35
Article 36	Article 36
Article 37 (repealed)	
Article 38	Article 37
Article 39	Article 38
Article 40	Article 39
Article 41	Article 40
Article 42	Article 41
Article 43	Article 42
Article 44	Article 43
Article 45	Article 44
Article 46	Article 45
Article 47	Article 46
Article 48	Article 47
Article 49	Article 48
Article 50 (repealed)	
Article 51 (repealed)	
Article 52	Article 49
Article 53	Article 50

B. PROTOCOL ON THE STATUTE OF THE EUROPEAN INVESTMENT BANK

Old numbering of the Protocol	New numbering of the Protocol
Article 1	Article 1
Article 2	Article 2
Article 3	Article 3
Article 4	Article 4
Article 5	Article 5
Article 6 (repealed)	
Article 7 (repealed)	
Article 8	Article 6
Article 9	Article 7
Article 10	Article 8
Article 11	Article 9
Article 12	Article 10
Article 13	Article 11
Article 14	Article 12
Article 15	Article 13
Article 16	Article 14
Article 17	Article 15
Article 18	Article 16
Article 19	Article 17
Article 20	Article 18
Article 21	Article 19
Article 22	Article 20
Article 23	Article 21
Article 24	Article 22
Article 25	Article 23
Article 26	Article 24
Article 27	Article 25
Article 28	Article 26
Article 29	Article 27
Article 30	Article 28

C. PROTOCOL ON THE PRIVILEGES AND IMMUNITIES OF THE EUROPEAN UNION

Old numbering of the Protocol	New numbering of the Protocol
Article 1	Article 1
Article 2	Article 2
Article 3	Article 3
Article 4	Article 4
Article 5 (repealed)	
Article 6	Article 5
Article 7	Article 6
Article 8	Article 7
Article 9	Article 8
Article 10	Article 9
Article 11	Article 10
Article 12	Article 11
Article 13	Article 12
Article 14	Article 13
Article 15	Article 14
Article 16	Article 15
Article 17	Article 16
Article 18	Article 17
Article 19	Article 18
Article 20	Article 19
Article 21	Article 20
Article 22	Article 21
Article 23	Article 22

PROTOCOL No 2
AMENDING THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN ATOMIC ENERGY
COMMUNITY

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

RECALLING the necessity that the provisions of the Treaty establishing the European Atomic Energy Community should continue to have full legal effect;

DESIRING to adapt that Treaty to the new rules laid down by the Treaty on European Union and by the Treaty on the Functioning of the European Union, in particular in the institutional and financial fields,

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Treaty of Lisbon and which amend the Treaty establishing the European Atomic Energy Community as follows:

Article 1

This Protocol shall amend the Treaty establishing the European Atomic Energy Community (hereinafter referred to as the 'EAEC Treaty') in its version in force at the time of entry into force of the Treaty of Lisbon.

(The second paragraph does not apply to the English version.)

Article 2

The heading of Title III of the EAEC Treaty 'Institutional provisions' shall be replaced by the heading: 'Institutional and financial provisions'.

Article 3

The following chapter shall be inserted at the beginning of Title III of the EAEC Treaty:

'CHAPTER I

APPLICATION OF CERTAIN PROVISIONS OF THE TREATY ON EUROPEAN UNION AND OF THE
TREATY ON THE FUNCTIONING OF THE EUROPEAN UNION

Article 106a

1. Article 7, Articles 9 to 9 F, Article 48(2) to (5), and Articles 49 and 49 A of the Treaty on European Union, Article 16 A, Articles 190 to 201b, Articles 204 to 211a, Article 213, Articles 215 to 236, Articles 238, 239 and 240, Articles 241 to 245, Articles 246 to 262, Articles 268 to 277, Articles 279 to 280 and Articles 283, 290 and 292 of the Treaty on the Functioning of the European Union, and the Protocol on Transitional Provisions, shall apply to this Treaty.

2. Within the framework of this Treaty, the references to the Union, to the “Treaty on European Union”, to the “Treaty on the Functioning of the European Union” or to the “Treaties” in the provisions referred to in paragraph 1 and those in the protocols annexed both to those Treaties and to this Treaty shall be taken, respectively, as references to the European Atomic Energy Community and to this Treaty.

3. The provisions of the Treaty on European Union and of the Treaty on the Functioning of the European Union shall not derogate from the provisions of this Treaty.’

Article 4

Chapters I, II and III of Title III of the EAEC Treaty shall be renumbered II, III and IV respectively.

Article 5

Article 3, Articles 107 to 132, Articles 136 to 143, Articles 146 to 156, Articles 158 to 163, Articles 165 to 170, Articles 173 and 173 , Article 175, Articles 177 to 179a, and Articles 180b, 181, 183, 183 , 190 and 204 of the EAEC Treaty shall be repealed.

Article 6

The heading of Title IV of the EAEC Treaty ‘Financial provisions’ shall be replaced by the heading: ‘Specific financial provisions’.

Article 7

1. In the third paragraph of Article 38 and the third paragraph of Article 82 of the EAEC Treaty the references to Articles 141 and 142 shall be replaced by references to Articles 226 and 227 respectively of the Treaty on the Functioning of the European Union.

2. In Article 171(2) and Article 176(3) of the EAEC Treaty the references to Article 183 shall be replaced by references to Article 279 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

3. In Article 172(4) of the EAEC Treaty the reference to Article 177(5) shall be replaced by a reference to Article 272 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

4. In the EAEC Treaty the words ‘Court of Justice’ shall be replaced by ‘Court of Justice of the European Union’.

Article 8

Article 191 of the EAEC Treaty shall be replaced by the following:

‘Article 191

The Community shall enjoy in the territories of the Member States such privileges and immunities as are necessary for the performance of its tasks, under the conditions laid down in the Protocol on the privileges and immunities of the European Union.’

Article 9

Article 206 of the EAEC Treaty shall be replaced by the following:

'Article 206

The Community may conclude with one or more States or international organisations agreements establishing an association involving reciprocal rights and obligations, common action and special procedures.

These agreements shall be concluded by the Council, acting unanimously after consulting the European Parliament.

Where such agreements call for amendments to this Treaty, these amendments shall first be adopted in accordance with the procedure laid down in Article 48(2) to (5) of the Treaty on European Union.'

Article 10

The revenue and expenditure of the European Atomic Energy Community, except for those of the Supply Agency and Joint Undertakings, shall be shown in the budget of the Union.

ANNEX

TABLES OF EQUIVALENCES REFERRED TO IN ARTICLE 5 OF THE TREATY OF LISBON

A. Treaty on European Union

Old numbering of the Treaty on European Union	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on European Union
TITLE I — COMMON PROVISIONS	TITLE I — COMMON PROVISIONS	TITLE I — COMMON PROVISIONS
Article 1	Article 1	Article 1
	Article 1a	Article 2
Article 2	Article 2	Article 3
Article 3 (repealed) ⁽¹⁾		
	Article 3a	Article 4
	Article 3b ⁽²⁾	Article 5
Article 4 (repealed) ⁽³⁾		
Article 5 (repealed) ⁽⁴⁾		
Article 6	Article 6	Article 6
Article 7	Article 7	Article 7
	Article 7a	Article 8
TITLE II — PROVISIONS AMENDING THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY WITH A VIEW TO ESTABLISHING THE EUROPEAN COMMUNITY	TITLE II — PROVISIONS ON DEMOCRATIC PRINCIPLES	TITLE II — PROVISIONS ON DEMOCRATIC PRINCIPLES
Article 8 (repealed) ⁽⁵⁾	Article 8	Article 9
	Article 8 A ⁽⁶⁾	Article 10
	Article 8 B	Article 11
	Article 8 C	Article 12
TITLE III — PROVISIONS AMENDING THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN COAL AND STEEL COMMUNITY	TITLE III — PROVISIONS ON THE INSTITUTIONS	TITLE III — PROVISIONS ON THE INSTITUTIONS
Article 9 (repealed) ⁽⁷⁾	Article 9	Article 13
	Article 9 A ⁽⁸⁾	Article 14

Old numbering of the Treaty on European Union	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on European Union
	Article 9 B ⁽⁹⁾	Article 15
	Article 9 C ⁽¹⁰⁾	Article 16
	Article 9 D ⁽¹¹⁾	Article 17
	Article 9 E	Article 18
	Article 9 F ⁽¹²⁾	Article 19
TITLE IV — PROVISIONS AMENDING THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN ATOMIC ENERGY COMMUNITY	TITLE IV — PROVISIONS ON ENHANCED COOPERATION	TITLE IV — PROVISIONS ON ENHANCED COOPERATION
Article 10 (repealed) ⁽¹³⁾ <i>Articles 27 A to 27 E (replaced)</i> <i>Articles 40 to 40 B (replaced)</i> <i>Articles 43 to 45 (replaced)</i>	Article 10 ⁽¹⁴⁾	Article 20
TITLE V — PROVISIONS ON A COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY	TITLE V — GENERAL PROVISIONS ON THE UNION'S EXTERNAL ACTION AND SPECIFIC PROVISIONS ON THE COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY	TITLE V — GENERAL PROVISIONS ON THE UNION'S EXTERNAL ACTION AND SPECIFIC PROVISIONS ON THE COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY
	Chapter 1 — General provisions on the Union's external action	Chapter 1 — General provisions on the Union's external action
	Article 10 A	Article 21
	Article 10 B	Article 22
	Chapter 2 — Specific provisions on the common foreign and security policy	Chapter 2 — Specific provisions on the common foreign and security policy
	Section 1 — Common provisions	Section 1 — Common provisions
	Article 10 C	Article 23
Article 11	Article 11	Article 24
Article 12	Article 12	Article 25
Article 13	Article 13	Article 26
	Article 13a	Article 27
Article 14	Article 14	Article 28
Article 15	Article 15	Article 29

Old numbering of the Treaty on European Union	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on European Union
Article 22 (<i>moved</i>)	Article 15a	Article 30
Article 23 (<i>moved</i>)	Article 15b	Article 31
Article 16	Article 16	Article 32
Article 17 (<i>moved</i>)	Article 28 A	Article 42
Article 18	Article 18	Article 33
Article 19	Article 19	Article 34
Article 20	Article 20	Article 35
Article 21	Article 21	Article 36
Article 22 (<i>moved</i>)	Article 15a	Article 30
Article 23 (<i>moved</i>)	Article 15b	Article 31
Article 24	Article 24	Article 37
Article 25	Article 25	Article 38
	Article 25a	Article 39
Article 47 (<i>moved</i>)	Article 25b	Article 40
Article 26 (<i>repealed</i>)		
Article 27 (<i>repealed</i>)		
Article 27 A (<i>replaced</i>) ⁽¹⁵⁾	Article 10	Article 20
Article 27 B (<i>replaced</i>) ⁽¹⁵⁾	Article 10	Article 20
Article 27 C (<i>replaced</i>) ⁽¹⁵⁾	Article 10	Article 20
Article 27 D (<i>replaced</i>) ⁽¹⁵⁾	Article 10	Article 20
Article 27 E (<i>replaced</i>) ⁽¹⁵⁾	Article 10	Article 20
Article 28	Article 28	Article 41
	Section 2 — Provisions on the common security and defence policy	Section 2 — Provisions on the common security and defence policy
Article 17 (<i>moved</i>)	Article 28 A	Article 42
	Article 28 B	Article 43
	Article 28 C	Article 44
	Article 28 D	Article 45
	Article 28 E	Article 46

Old numbering of the Treaty on European Union	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on European Union
TITLE VI — PROVISIONS ON POLICE AND JUDICIAL COOPERATION IN CRIMINAL MATTERS (repealed) ⁽¹⁶⁾		
Article 29 (replaced) ⁽¹⁷⁾		
Article 30 (replaced) ⁽¹⁸⁾		
Article 31 (replaced) ⁽¹⁹⁾		
Article 32 (replaced) ⁽²⁰⁾		
Article 33 (replaced) ⁽²¹⁾		
Article 34 (repealed)		
Article 35 (repealed)		
Article 36 (replaced) ⁽²²⁾		
Article 37 (repealed)		
Article 38 (repealed)		
Article 39 (repealed)		
Article 40 (replaced) ⁽²³⁾	Article 10	Article 20
Article 40 A (replaced) ⁽²³⁾	Article 10	Article 20
Article 40 B (replaced) ⁽²³⁾	Article 10	Article 20
Article 41 (repealed)		
Article 42 (repealed)		
TITLE VII — PROVISIONS ON ENHANCED COOPERATION (replaced) ⁽²⁴⁾	TITLE IV — PROVISION ON ENHANCED COOPERATION	TITLE IV — PROVISION ON ENHANCED COOPERATION
Article 43 (replaced) ⁽²⁴⁾	Article 10	Article 20
Article 43 A (replaced) ⁽²⁴⁾	Article 10	Article 20
Article 43 B (replaced) ⁽²⁴⁾	Article 10	Article 20
Article 44 (replaced) ⁽²⁴⁾	Article 10	Article 20
Article 44 A (replaced) ⁽²⁴⁾	Article 10	Article 20
Article 45 (replaced) ⁽²⁴⁾	Article 10	Article 20
TITRE VIII — FINAL PROVISIONS	TITLE VI — FINAL PROVISIONS	TITLE VI — FINAL PROVISIONS
Article 46 (repealed)		

Old numbering of the Treaty on European Union	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on European Union
	Article 46a	Article 47
Article 47 (moved)	<i>Article 25b</i>	<i>Article 40</i>
Article 48	Article 48	Article 48
Article 49	Article 49	Article 49
	Article 49 A	Article 50
	Article 49 B	Article 51
	Article 49 C	Article 52
Article 50 (repealed)		
Article 51	Article 51	Article 53
Article 52	Article 52	Article 54
Article 53	Article 53	Article 55

- (¹) Replaced, in substance, by Article 2 F (renumbered 7) of the Treaty on the Functioning of the European Union ("TFEU") and by Articles 9(1) and 10 A, paragraph 3, second subparagraph (renumbered 13 and 21) of the Treaty on European Union ("TEU").
- (²) Replaces Article 5 of the Treaty establishing the European Community ("TEC").
- (³) Replaced, in substance, by Article 9 B (renumbered 15).
- (⁴) Replaced, in substance, by Article 9, paragraph 2 (renumbered 13).
- (⁵) Article 8 TEU, which was in force until the entry into force of the Treaty of Lisbon (hereinafter 'current'), amended the TEC. Those amendments are incorporated into the latter Treaty and Article 8 is repealed. Its number is used to insert a new provision.
- (⁶) Paragraph 4 replaces, in substance, the first subparagraph of Article 191 TEC.
- (⁷) The current Article 9 TEU amended the Treaty establishing the European Coal and Steel Community. This latter expired on 23 July 2002. Article 9 is repealed and the number thereof is used to insert another provision.
- (⁸) — Paragraphs 1 and 2 replace, in substance, Article 189 TEC;
— paragraphs 1 to 3 replace, in substance, paragraphs 1 to 3 of Article 190 TEC;
— paragraph 1 replaces, in substance, the first subparagraph of Article 192 TEC;
— paragraph 4 replaces, in substance, the first subparagraph of Article 197 TEC.
- (⁹) Replaces, in substance, Article 4.
- (¹⁰) — Paragraph 1 replaces, in substance, the first and second indents of Article 202 TEC;
— paragraphs 2 and 9 replace, in substance, Article 203 TEC;
— paragraphs 4 and 5 replace, in substance, paragraphs 2 and 4 of Article 205 TEC.
- (¹¹) — Paragraph 1 replaces, in substance, Article 211 TEC;
— paragraphs 3 and 7 replace, in substance, Article 214 TEC.
— paragraph 6 replaces, in substance, paragraphs 1, 3 and 4 of Article 217 TEC.
- (¹²) — Replaces, in substance, Article 220 TEC.
— the second subparagraph of paragraph 2 replaces, in substance, the first subparagraph of Article 221 TEC.
- (¹³) The current Article 10 TEU amended the Treaty establishing the European Atomic Energy Community. Those amendments are incorporated into the Treaty of Lisbon. Article 10 is repealed and the number thereof is used to insert another provision.
- (¹⁴) Also replaces Articles 11 and 11a TEC.
- (¹⁵) The current Articles 27 A to 27 E, on enhanced cooperation, are also replaced by Articles 280 A to 280 I TFEU (renumbered 326 to 334).

- (¹⁶) The current provisions of Title VI of the TEU, on police and judicial cooperation in criminal matters, are replaced by the provisions of Chapters 1, 5 and 5 of Title IV of Part Three of the TFEU.
- (¹⁷) Replaced by Article 61 TFEU (renumbered 67).
- (¹⁸) Replaced by Articles 69 F and 69 G TFEU (renumbered 87 and 88).
- (¹⁹) Replaced by Articles 69 A, 69 B and 69 D TFEU (renumbered 82, 83 and 85).
- (²⁰) Replaced by Article 69 H TFEU (renumbered 89).
- (²¹) Replaced by Article 61 E TFEU (renumbered 72).
- (²²) Replaced by Article 61 D TFEU (renumbered 71).
- (²³) The current Articles 40 to 40 B, on enhanced cooperation, are also replaced by Articles 280 A to 280 I TFEU (renumbered 326 to 334).
- (²⁴) The current Articles 43 to 45 and Title VII of the TEU, on enhanced cooperation, are also replaced by Articles 280 A to 280 I TFEU (renumbered 326 to 334).

B. Treaty on the Functioning of the European Union

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
PART ONE — PRINCIPLES	PART ONE — PRINCIPLES	PART ONE — PRINCIPLES
Article 1 (repealed)		
	Article 1a	Article 1
Article 2 (repealed) (¹)		
	Title I — Categories and areas of union competence	Title I — Categories and areas of union competence
	Article 2 A	Article 2
	Article 2 B	Article 3
	Article 2 C	Article 4
	Article 2 D	Article 5
	Article 2 E	Article 6
	Title II — Provisions having general application	Title II — Provisions having general application
	Article 2 F	Article 7
Article 3, paragraph 1 (repealed) (²)		
Article 3, paragraph 2	Article 3	Article 8
Article 4 (moved)	Article 97b	Article 119
Article 5 (replaced) (³)		
	Article 5a	Article 9

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
	Article 5b	Article 10
Article 6	Article 6	Article 11
Article 153, paragraph 2 (moved)	Article 6a	Article 12
	Article 6b ⁽⁴⁾	Article 13
Article 7 (repealed) ⁽⁵⁾		
Article 8 (repealed) ⁽⁶⁾		
Article 9 (repealed)		
Article 10 (repealed) ⁽⁷⁾		
Article 11 (replaced) ⁽⁸⁾	Articles 280 A to 280 I	Articles 326 to 334
Article 11a (replaced) ⁽⁸⁾	Articles 280 A to 280 I	Articles 326 to 334
Article 12 (repealed)	Article 16 D	Article 18
Article 13 (moved)	Article 16 E	Article 19
Article 14 (moved)	Article 22a	Article 26
Article 15 (moved)	Article 22b	Article 27
Article 16	Article 16	Article 14
Article 255 (moved)	Article 16 A	Article 15
Article 286 (moved)	Article 16 B	Article 16
	Article 16 C	Article 17
PART TWO — CITIZENSHIP OF THE UNION	PART TWO — NON-DISCRIMINATION AND CITIZENSHIP OF THE UNION	PART TWO — NON-DISCRIMINATION AND CITIZENSHIP OF THE UNION
Article 12 (moved)	Article 16 D	Article 18
Article 13 (moved)	Article 16 E	Article 19
Article 17	Article 17	Article 20
Article 18	Article 18	Article 21
Article 19	Article 19	Article 22
Article 20	Article 20	Article 23
Article 21	Article 21	Article 24
Article 22	Article 22	Article 25

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
PART THREE — COMMUNITY POLICIES	PART THREE — POLICIES AND INTERNAL ACTIONS OF THE UNION	PART THREE — POLICIES AND INTERNAL ACTIONS OF THE UNION
	Title I — The internal market	Title I — The internal market
<i>Article 14 (moved)</i>	Article 22a	Article 26
<i>Article 15 (moved)</i>	Article 22b	Article 27
Title I — Free movement of goods	Title Ia — Free movement of goods	Title II — Free movement of goods
Article 23	Article 23	Article 28
Article 24	Article 24	Article 29
Chapter 1 — The customs union	Chapter 1 — The customs union	Chapter 1 — The customs union
Article 25	Article 25	Article 30
Article 26	Article 26	Article 31
Article 27	Article 27	Article 32
<i>Part Three, Title X, Customs cooperation (moved)</i>	Chapter 1a — Customs cooperation	Chapter 2 — Customs cooperation
<i>Article 135 (moved)</i>	Article 27a	Article 33
Chapter 2 — Prohibition of quantitative restrictions between Member States	Chapter 2 — Prohibition of quantitative restrictions between Member States	Chapter 3 — Prohibition of quantitative restrictions between Member States
Article 28	Article 28	Article 34
Article 29	Article 29	Article 35
Article 30	Article 30	Article 36
Article 31	Article 31	Article 37
Title II — Agriculture	Title II — Agriculture and fisheries	Title III — Agriculture and fisheries
Article 32	Article 32	Article 38
Article 33	Article 33	Article 39
Article 34	Article 34	Article 40
Article 35	Article 35	Article 41
Article 36	Article 36	Article 42
Article 37	Article 37	Article 43

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 38	Article 38	Article 44
Title III — Free movement of persons, services and capital	Title III — Free movement of persons, services and capital	Title IV — Free movement of persons, services and capital
Chapter 1 — Workers	Chapter 1 — Workers	Chapter 1 — Workers
Article 39	Article 39	Article 45
Article 40	Article 40	Article 46
Article 41	Article 41	Article 47
Article 42	Article 42	Article 48
Chapter 2 — Right of establishment	Chapter 2 — Right of establishment	Chapter 2 — Right of establishment
Article 43	Article 43	Article 49
Article 44	Article 44	Article 50
Article 45	Article 45	Article 51
Article 46	Article 46	Article 52
Article 47	Article 47	Article 53
Article 48	Article 48	Article 54
<i>Article 294 (moved)</i>	Article 48a	Article 55
Chapter 3 — Services	Chapter 3 — Services	Chapter 3 — Services
Article 49	Article 49	Article 56
Article 50	Article 50	Article 57
Article 51	Article 51	Article 58
Article 52	Article 52	Article 59
Article 53	Article 53	Article 60
Article 54	Article 54	Article 61
Article 55	Article 55	Article 62
Chapter 4 — Capital and payments	Chapter 4 — Capital and payments	Chapter 4 — Capital and payments
Article 56	Article 56	Article 63
Article 57	Article 57	Article 64
Article 58	Article 58	Article 65

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 59	Article 59	Article 66
Article 60 (moved)	<i>Article 61 H</i>	<i>Article 75</i>
Title IV — Visas, asylum, immigration and other policies related to free movement of persons	Title IV — Area of freedom, security and justice	Title V — Area of freedom, security and justice
	Chapter 1 — General provisions	Chapter 1 — General provisions
Article 61	Article 61 ⁽⁹⁾	Article 67
	Article 61 A	Article 68
	Article 61 B	Article 69
	Article 61 C	Article 70
	Article 61 D ⁽¹⁰⁾	Article 71
<i>Article 64, paragraph 1 (replaced)</i>	Article 61 E ⁽¹¹⁾	Article 72
	Article 61 F	Article 73
<i>Article 66 (replaced)</i>	Article 61 G	Article 74
<i>Article 60 (moved)</i>	Article 61 H	Article 75
	Article 61 I	Article 76
	Chapter 2 — Policies on border checks, asylum and immigration	Chapter 2 — Policies on border checks, asylum and immigration
Article 62	Article 62	Article 77
Article 63, points 1 et 2, and Article 64, paragraph 2 ⁽¹²⁾	Article 63	Article 78
Article 63, points 3 and 4	Article 63a	Article 79
	Article 63b	Article 80
Article 64, paragraph 1 (replaced)	<i>Article 61 E</i>	<i>Article 72</i>
	Chapter 3 — Judicial cooperation in civil matters	Chapter 3 — Judicial cooperation in civil matters
Article 65	Article 65	Article 81
Article 66 (replaced)	<i>Article 61 G</i>	<i>Article 74</i>
Article 67 (repealed)		
Article 68 (repealed)		

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 69 (repealed)		
	Chapter 4 — Judicial cooperation in criminal matters	Chapter 4 — Judicial cooperation in criminal matters
	Article 69 A ⁽¹³⁾	Article 82
	Article 69 B ⁽¹³⁾	Article 83
	Article 69 C	Article 84
	Article 69 D ⁽¹³⁾	Article 85
	Article 69 E	Article 86
	Chapter 5 — Police cooperation	Chapter 5 — Police cooperation
	Article 69 F ⁽¹⁴⁾	Article 87
	Article 69 G ⁽¹⁴⁾	Article 88
	Article 69 H ⁽¹⁵⁾	Article 89
Title V — Transport	Title V — Transport	Title VI — Transport
Article 70	Article 70	Article 90
Article 71	Article 71	Article 91
Article 72	Article 72	Article 92
Article 73	Article 73	Article 93
Article 74	Article 74	Article 94
Article 75	Article 75	Article 95
Article 76	Article 76	Article 96
Article 77	Article 77	Article 97
Article 78	Article 78	Article 98
Article 79	Article 79	Article 99
Article 80	Article 80	Article 100
Title VI — Common rules on competition, taxation and approximation of laws	Title VI — Common rules on competition, taxation and approximation of laws	Title VII — Common rules on competition, taxation and approximation of laws
Chapter 1 — Rules on competition	Chapter 1 — Rules on competition	Chapter 1 — Rules on competition

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Section 1 — Rules applying to undertakings	Section 1 — Rules applying to undertakings	Section 1 — Rules applying to undertakings
Article 81	Article 81	Article 101
Article 82	Article 82	Article 102
Article 83	Article 83	Article 103
Article 84	Article 84	Article 104
Article 85	Article 85	Article 105
Article 86	Article 86	Article 106
Section 2 — Aids granted by States	Section 2 — Aids granted by States	Section 2 — Aids granted by States
Article 87	Article 87	Article 107
Article 88	Article 88	Article 108
Article 89	Article 89	Article 109
Chapter 2 — Tax provisions	Chapter 2 — Tax provisions	Chapter 2 — Tax provisions
Article 90	Article 90	Article 110
Article 91	Article 91	Article 111
Article 92	Article 92	Article 112
Article 93	Article 93	Article 113
Chapter 3 — Approximation of laws	Chapter 3 — Approximation of laws	Chapter 3 — Approximation of laws
<i>Article 95 (moved)</i>	Article 94	Article 114
<i>Article 94 (moved)</i>	Article 95	Article 115
Article 96	Article 96	Article 116
Article 97	Article 97	Article 117
	Article 97a	Article 118
Title VII — Economic and monetary policy	Title VII — Economic and monetary policy	Title VIII — Economic and monetary policy
<i>Article 4 (moved)</i>	Article 97b	Article 119
Chapter 1 — Economic policy	Chapter 1 — Economic policy	Chapter 1 — Economic policy

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 98	Article 98	Article 120
Article 99	Article 99	Article 121
Article 100	Article 100	Article 122
Article 101	Article 101	Article 123
Article 102	Article 102	Article 124
Article 103	Article 103	Article 125
Article 104	Article 104	Article 126
Chapter 2 — monetary policy	Chapter 2 — monetary policy	Chapter 2 — monetary policy
Article 105	Article 105	Article 127
Article 106	Article 106	Article 128
Article 107	Article 107	Article 129
Article 108	Article 108	Article 130
Article 109	Article 109	Article 131
Article 110	Article 110	Article 132
Article 111, paragraphs 1 to 3 and 5 (moved)	<i>Article 188 O</i>	<i>Article 219</i>
Article 111, paragraph 4 (moved)	<i>Article 115 C, paragraph 1</i>	<i>Article 138</i>
	Article 111a	Article 133
Chapter 3 — Institutional provisions	Chapter 3 — Institutional provisions	Chapter 3 — Institutional provisions
Article 112 (moved)	<i>Article 245b</i>	<i>Article 283</i>
Article 113 (moved)	<i>Article 245c</i>	<i>Article 294</i>
Article 114	Article 114	Article 134
Article 115	Article 115	Article 135
	Chapter 3a — Provisions specific to Member States whose currency is the euro	Chapter 4 — Provisions specific to Member States whose currency is the euro
	Article 115 A	Article 136
	Article 115 B	Article 137
<i>Article 111, paragraph 4 (moved)</i>	Article 115 C	Article 138

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Chapter 4 — Transitional provisions	Chapter 4 — Transitional provisions	Chapter 5 — Transitional provisions
Article 116 (repealed)		
	Article 116a	Article 139
Article 117, paragraph 2, first five indents (moved)	<i>Article 118a, paragraph 2</i>	<i>Article 141, paragraph 2</i>
Article 117, paragraphs 1, 2, sixth indent, and 3 to 9 (repealed)		
<i>Article 121, paragraph 1 (moved)</i> <i>Article 122, paragraph 2, second sentence (moved)</i> <i>Article 123, paragraph 5 (moved)</i>	Article 117a, first paragraph ⁽¹⁶⁾ Article 117a, second paragraph ⁽¹⁷⁾ Article 117a, third paragraph ⁽¹⁸⁾	Article 140
Article 118 (repealed)		
<i>Article 123, paragraph 3 (moved)</i> <i>Article 117, paragraph 2, first five indents (moved)</i>	Article 118a, paragraph 1 ⁽¹⁹⁾ Article 118a, paragraph 2 ⁽²⁰⁾	Article 141
<i>Article 124, paragraph 1 (moved)</i>	Article 118b	Article 142
Article 119	Article 119	Article 143
Article 120	Article 120	Article 144
Article 121, paragraph 1 (moved)	<i>Article 117a, paragraph 1</i>	<i>Article 140, paragraph 1</i>
Article 121, paragraphs 2 to 4 (repealed)		
Article 122, paragraphs 1, 2, first sentence, 3, 4, 5 and 6 (repealed)		
Article 122, paragraph 2, second sentence (moved)	<i>Article 117a, paragraph 2, first subparagraph</i>	<i>Article 140, paragraph 2, first subparagraph</i>
Article 123, paragraphs 1, 2 and 4 (repealed)		
Article 123, paragraph 3 (moved)	<i>Article 118a, paragraph 1</i>	<i>Article 141, paragraph 1</i>
Article 123, paragraph 5 (moved)	<i>Article 117a, paragraph 3</i>	<i>Article 140, paragraph 3</i>
Article 124, paragraph 1 (moved)	<i>Article 118b</i>	<i>Article 142</i>
Article 124, paragraph 2 (repealed)		
Title VIII — Employment	Title VIII — Employment	Title IX — Employment
Article 125	Article 125	Article 145

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 126	Article 126	Article 146
Article 127	Article 127	Article 147
Article 128	Article 128	Article 148
Article 129	Article 129	Article 149
Article 130	Article 130	Article 150
Title IX — Common commercial policy (moved)	<i>Part Five, Title II, common commercial policy</i>	<i>Part Five, Title II, common commercial policy</i>
Article 131 (moved)	<i>Article 188 B</i>	<i>Article 206</i>
Article 132 (repealed)		
Article 133 (moved)	<i>Article 188 C</i>	<i>Article 207</i>
Article 134 (repealed)		
Title X — Customs cooperation (moved)	<i>Part Three, Title II, Chapter 1a, Customs cooperation</i>	<i>Part Three, Title II, Chapter 2, Customs cooperation</i>
Article 135 (moved)	<i>Article 27a</i>	<i>Article 33</i>
Title XI — Social policy, education, vocational training and youth	Title IX — Social policy	Title X — Social policy
Chapter 1 — social provisions (repealed)		
Article 136	Article 136	Article 151
	Article 136a	Article 152
Article 137	Article 137	Article 153
Article 138	Article 138	Article 154
Article 139	Article 139	Article 155
Article 140	Article 140	Article 156
Article 141	Article 141	Article 157
Article 142	Article 142	Article 158
Article 143	Article 143	Article 159
Article 144	Article 144	Article 160
Article 145	Article 145	Article 161
Chapter 2 — The European Social Fund	Title X — The European Social Fund	Title XI — The European Social Fund

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 146	Article 146	Article 162
Article 147	Article 147	Article 163
Article 148	Article 148	Article 164
Chapter 3 — Education, vocational training and youth	Title XI — Education, vocational training, youth and sport	Title XII — Education, vocational training, youth and sport
Article 149	Article 149	Article 165
Article 150	Article 150	Article 166
Title XII — Culture	Title XII — Culture	Title XIII — Culture
Article 151	Article 151	Article 167
Title XIII — Public health	Title XIII — Public health	Title XIV — Public health
Article 152	Article 152	Article 168
Title XIV — Consumer protection	Title XIV — Consumer protection	Title XV — Consumer protection
Article 153, paragraphs 1, 3, 4 and 5	Article 153	Article 169
Article 153, paragraph 2 (moved)	<i>Article 6a</i>	<i>Article 12</i>
Title XV — Trans-European networks	Title XV — Trans-European networks	Title XVI — Trans-European networks
Article 154	Article 154	Article 170
Article 155	Article 155	Article 171
Article 156	Article 156	Article 172
Title XVI — Industry	Title XVI — Industry	Title XVII — Industry
Article 157	Article 157	Article 173
Title XVII — Economic and social cohesion	Title XVII — Economic, social and territorial cohesion	Title XVIII — Economic, social and territorial cohesion
Article 158	Article 158	Article 174
Article 159	Article 159	Article 175
Article 160	Article 160	Article 176
Article 161	Article 161	Article 177
Article 162	Article 162	Article 178
Title XVIII — Research and technological development	Title XVIII — Research and technological development and space	Title XIX — Research and technological development and space

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 163	Article 163	Article 179
Article 164	Article 164	Article 180
Article 165	Article 165	Article 181
Article 166	Article 166	Article 182
Article 167	Article 167	Article 183
Article 168	Article 168	Article 184
Article 169	Article 169	Article 185
Article 170	Article 170	Article 186
Article 171	Article 171	Article 187
Article 172	Article 172	Article 188
	Article 172bis	Article 189
Article 173	Article 173	Article 190
Title XIX — Environment	Title XIX — Environment	Title XX — Environment
Article 174	Article 174	Article 191
Article 175	Article 175	Article 192
Article 176	Article 176	Article 193
	Title XX — Energy	Titre XXI — Energy
	Article 176 A	Article 194
	Title XXI — Tourism	Title XXII — Tourism
	Article 176 B	Article 195
	Title XXII — Civil protection	Title XXIII — Civil protection
	Article 176 C	Article 196
	Title XXIII — Administrative cooperation	Title XXIV — Administrative cooperation
	Article 176 D	Article 197
Title XX — Development cooperation (moved)	<i>Part Five, Title III, Chapter 1, Development cooperation</i>	<i>Part Five, Title III, Chapter 1, Development cooperation</i>
Article 177 (moved)	<i>Article 188 D</i>	<i>Article 208</i>
Article 178 (repealed) ⁽²¹⁾		

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 179 (moved)	Article 188 E	Article 209
Article 180 (moved)	Article 188 F	Article 210
Article 181 (moved)	Article 188 G	Article 211
Title XXI — Economic, financial and technical cooperation with third countries (moved)	Part Five, Title III, Chapter 2, Economic, financial and technical cooperation with third countries	Part Five, Title III, Chapter 2, Economic, financial and technical cooperation with third countries
Article 181a (moved)	Article 188 H	Article 212
PART FOUR — ASSOCIATION OF THE OVERSEAS COUNTRIES AND TERRITORIES	PART FOUR — ASSOCIATION OF THE OVERSEAS COUNTRIES AND TERRITORIES	PART FOUR — ASSOCIATION OF THE OVERSEAS COUNTRIES AND TERRITORIES
Article 182	Article 182	Article 198
Article 183	Article 183	Article 199
Article 184	Article 184	Article 200
Article 185	Article 185	Article 201
Article 186	Article 186	Article 202
Article 187	Article 187	Article 203
Article 188	Article 188	Article 204
	PART FIVE — EXTERNAL ACTION BY THE UNION	PART FIVE — EXTERNAL ACTION BY THE UNION
	Title I — General provisions on the union's external action	Title I — General provisions on the union's external action
	Article 188 A	Article 205
Part Three, Title IX, Common commercial policy (moved)	Title II — Common commercial policy	Title II — Common commercial policy
Article 131 (moved)	Article 188 B	Article 206
Article 133 (moved)	Article 188 C	Article 207
	Title III — Cooperation with third countries and humanitarian aid	Title III — Cooperation with third countries and humanitarian aid
Part Three, Title XX, Development cooperation (moved)	Chapter 1 — development cooperation	Chapter 1 — development cooperation
Article 177 (moved)	Article 188 D ⁽²²⁾	Article 208
Article 179 (moved)	Article 188 E	Article 209

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
<i>Article 180 (moved)</i>	Article 188 F	Article 210
<i>Article 181 (moved)</i>	Article 188 G	Article 211
<i>Part Three, Title XXI, Economic, financial and technical cooperation with third countries (moved)</i>	Chapter 2 — Economic, financial and technical cooperation with third countries	Chapter 2 — Economic, financial and technical cooperation with third countries
<i>Article 181a (moved)</i>	Article 188 H	Article 212
	Article 188 I	Article 213
	Chapter 3 — Humanitarian aid	Chapter 3 — Humanitarian aid
	Article 188 J	Article 214
	Title IV — Restrictive measures	Title IV — Restrictive measures
<i>Article 301 (replaced)</i>	Article 188 K	Article 215
	Title V — International agreements	Title V — International agreements
	Article 188 L	Article 216
<i>Article 310 (moved)</i>	Article 188 M	Article 217
<i>Article 300 (replaced)</i>	Article 188 N	Article 218
<i>Article 111, paragraphe 1 to 3 and 5 (moved)</i>	Article 188 O	Article 219
	Title VI — The Union's relations with international organisations and third countries and the Union delegations	Title VI — The Union's relations with international organisations and third countries and the Union delegations
<i>Articles 302 to 304 (replaced)</i>	Article 188 P	Article 220
	Article 188 Q	Article 221
	Title VII — Solidarity clause	Title VII — Solidarity clause
	Article 188 R	Article 222
PART FIVE — INSTITUTIONS OF THE COMMUNITY	PART SIX — INSTITUTIONAL AND BUDGETARY PROVISIONS	PART SIX — INSTITUTIONAL AND BUDGETARY PROVISIONS
Title I — Institutional provisions	Title I — Institutional provisions	Title I — Institutional provisions
Chapter 1 — The institutions	Chapter 1 — The institutions	Chapter 1 — The institutions
Section 1 — The European Parliament	Section 1 — The European Parliament	Section 1 — The European Parliament
Article 189 (repealed) ⁽²³⁾		

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 190, paragraphs 1 to 3 (repealed) ⁽²⁴⁾		
Article 190, paragraphs 4 and 5	Article 190	Article 223
Article 191, first paragraph (repealed) ⁽²⁵⁾		
Article 191, second paragraph	Article 191	Article 224
Article 192, first paragraph (repealed) ⁽²⁶⁾		
Article 192, second paragraph	Article 192	Article 225
Article 193	Article 193	Article 226
Article 194	Article 194	Article 227
Article 195	Article 195	Article 228
Article 196	Article 196	Article 229
Article 197, first paragraph (repealed) ⁽²⁷⁾		
Article 197, second, third and fourth paragraphs	Article 197	Article 230
Article 198	Article 198	Article 231
Article 199	Article 199	Article 232
Article 200	Article 200	Article 233
Article 201	Article 201	Article 234
	Section 1a — The European Council	Section 2 — The European Council
	Article 201a	Article 235
	Article 201b	Article 236
Section 2 — The Council	Section 2 — The Council	Section 3 — The Council
Article 202 (repealed) ⁽²⁸⁾		
Article 203 (repealed) ⁽²⁹⁾		
Article 204	Article 204	Article 237
Article 205, paragraphs 2 and 4 (repealed) ⁽³⁰⁾		
Article 205, paragraphs 1 and 3	Article 205	Article 238
Article 206	Article 206	Article 239

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 207	Article 207	Article 240
Article 208	Article 208	Article 241
Article 209	Article 209	Article 242
Article 210	Article 210	Article 243
Section 3 — The Commission	Section 3 — The Commission	Section 4 — The Commission
Article 211 (repealed) ⁽³¹⁾		
	Article 211a	Article 244
Article 212 (moved)	<i>Article 218, paragraph 2</i>	<i>Article 249, paragraph 2</i>
Article 213	Article 213	Article 245
Article 214 (repealed) ⁽³²⁾		
Article 215	Article 215	Article 246
Article 216	Article 216	Article 247
Article 217, paragraphs 1, 3 and 4 (repealed) ⁽³³⁾		
Article 217, paragraph 2	Article 217	Article 248
Article 218, paragraph 1 (repealed) ⁽³⁴⁾		
Article 218, paragraph 2	Article 218	Article 249
Article 219	Article 219	Article 250
Section 4 — The Court of Justice	Section 4 — The Court of Justice of the European Union	Section 5 — The Court of Justice of the European Union
Article 220 (repealed) ⁽³⁵⁾		
Article 221, first paragraph (repealed) ⁽³⁶⁾		
Article 221, second and third paragraphs	Article 221	Article 251
Article 222	Article 222	Article 252
Article 223	Article 223	Article 253
Article 224 ⁽³⁷⁾	Article 224	Article 254
	Article 224a	Article 255
Article 225	Article 225	Article 256

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 225a	Article 225a	Article 257
Article 226	Article 226	Article 258
Article 227	Article 227	Article 259
Article 228	Article 228	Article 260
Article 229	Article 229	Article 261
Article 229a	Article 229a	Article 262
Article 230	Article 230	Article 263
Article 231	Article 231	Article 264
Article 232	Article 232	Article 265
Article 233	Article 233	Article 266
Article 234	Article 234	Article 267
Article 235	Article 235	Article 268
	Article 235a	Article 269
Article 236	Article 236	Article 270
Article 237	Article 237	Article 271
Article 238	Article 238	Article 272
Article 239	Article 239	Article 273
Article 240	Article 240	Article 274
	Article 240a	Article 275
	Article 240b	Article 276
Article 241	Article 241	Article 277
Article 242	Article 242	Article 278
Article 243	Article 243	Article 279
Article 244	Article 244	Article 280
Article 245	Article 245	Article 281
	Section 4a — The European Central Bank	Section 6 — The European Central Bank
	Article 245a	Article 282
<i>Article 112 (moved)</i>	Article 245b	Article 283

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
<i>Article 113 (moved)</i>	Article 245c	Article 284
Section 5 — The Court of Auditors	Section 5 — The Court of Auditors	Section 7 — The Court of Auditors
Article 246	Article 246	Article 285
Article 247	Article 247	Article 286
Article 248	Article 248	Article 287
Chapter 2 — Provisions common to several institutions	Chapter 2 — Legal acts of the Union, adoption procedures and other provisions	Chapter 2 — Legal acts of the Union, adoption procedures and other provisions
	Section 1 — The legal acts of the Union	Section 1 — The legal acts of the Union
Article 249	Article 249	Article 288
	Article 249 A	Article 289
	Article 249 B ⁽³⁸⁾	Article 290
	Article 249 C ⁽³⁸⁾	Article 291
	Article 249 D	Article 292
	Section 2 — Procedures for the adoption of acts and other provisions	Section 2 — Procedures for the adoption of acts and other provisions
Article 250	Article 250	Article 293
Article 251	Article 251	Article 294
Article 252 (repealed)		
	Article 252a	Article 295
Article 253	Article 253	Article 296
Article 254	Article 254	Article 297
	Article 254a	Article 298
Article 255 (moved)	<i>Article 16 A</i>	<i>Article 15</i>
Article 256	Article 256	Article 299
	Chapter 3 — The Union's advisory bodies	Chapter 3 — The Union's advisory bodies
	Article 256a	Article 300
Chapter 3 — The Economic and Social Committee	Section 1 — The Economic and Social Committee	Section 1 — The Economic and Social Committee

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 257 (repealed) ⁽³⁹⁾		
Article 258, first, second and fourth paragraphs ⁽⁴⁰⁾	Article 258	Article 301
Article 258, third paragraph (repealed) ⁽⁴⁰⁾		
Article 259	Article 259	Article 302
Article 260	Article 260	Article 303
Article 261 (repealed)		
Article 262	Article 262	Article 304
Chapter 4 — The Committee of the Regions	Section 2 — The Committee of the Regions	Section 2 — The Committee of the Regions
Article 263, first and fifth paragraphs (repealed) ⁽⁴¹⁾		
Article 263, second to fourth paragraphs	Article 263	Article 305
Article 264	Article 264	Article 306
Article 265	Article 265	Article 307
Chapter 5 — The European Investment Bank	Chapter 4 — The European Investment Bank	Chapter 4 — The European Investment Bank
Article 266	Article 266	Article 308
Article 267	Article 267	Article 309
Title II — Financial provisions	Title II — Financial provisions	Title II — Financial provisions
Article 268	Article 268	Article 310
	Chapter 1 — The Union's own resources	Chapter 1 — The Union's own resources
Article 269	Article 269	Article 311
Article 270 (repealed) ⁽⁴²⁾		
	Chapter 2 — The multiannual financial framework	Chapter 2 — The multiannual financial framework
	Article 270a	Article 312
	Chapter 3 — The Union's annual budget	Chapter 3 — The Union's annual budget
Article 272, paragraph 1 (moved)	Article 270b	Article 313

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 271 (moved)	<i>Article 273a</i>	<i>Article 316</i>
Article 272, paragraph 1 (moved)	<i>Article 270b</i>	<i>Article 313</i>
Article 272, paragraphs 2 to 10	Article 272	Article 314
Article 273	Article 273	Article 315
<i>Article 271 (moved)</i>	Article 273a	Article 316
	Chapter 4 — Implementation of the budget and discharge	Chapter 4 — Implementation of the budget and discharge
Article 274	Article 274	Article 317
Article 275	Article 275	Article 318
Article 276	Article 276	Article 319
	Chapter 5 — Common provisions	Chapter 5 — Common provisions
Article 277	Article 277	Article 320
Article 278	Article 278	Article 321
Article 279	Article 279	Article 322
	Article 279a	Article 323
	Article 279b	Article 324
	Chapter 6 — Combating fraud	Chapter 6 — Combating fraud
Article 280	Article 280	Article 325
	Title III — Enhanced cooperation	Title III — Enhanced cooperation
<i>Articles 11 and 11 A (replaced)</i>	Article 280 A ⁽⁴³⁾	Article 326
<i>Articles 11 and 11 A (replaced)</i>	Article 280 B ⁽⁴³⁾	Article 327
<i>Articles 11 and 11 A (replaced)</i>	Article 280 C ⁽⁴³⁾	Article 328
<i>Articles 11 and 11 A (replaced)</i>	Article 280 D ⁽⁴³⁾	Article 329
<i>Articles 11 and 11 A (replaced)</i>	Article 280 E ⁽⁴³⁾	Article 330
<i>Articles 11 and 11 A (replaced)</i>	Article 280 F ⁽⁴³⁾	Article 331
<i>Articles 11 and 11 A (replaced)</i>	Article 280 G ⁽⁴³⁾	Article 332
<i>Articles 11 and 11 A (replaced)</i>	Article 280 H ⁽⁴³⁾	Article 333
<i>Articles 11 and 11 A (replaced)</i>	Article 280 I ⁽⁴³⁾	Article 334

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
PART SIX — GENERAL AND FINAL PROVISIONS	PART SEVEN — GENERAL AND FINAL PROVISIONS	PART SEVEN — GENERAL AND FINAL PROVISIONS
Article 281 (repealed) ⁽⁴⁴⁾		
Article 282	Article 282	Article 335
Article 283	Article 283	Article 336
Article 284	Article 284	Article 337
Article 285	Article 285	Article 338
Article 286 (replaced)	<i>Article 16 B</i>	<i>Article 16</i>
Article 287	Article 287	Article 339
Article 288	Article 288	Article 340
Article 289	Article 289	Article 341
Article 290	Article 290	Article 342
Article 291	Article 291	Article 343
Article 292	Article 292	Article 344
Article 293 (repealed)		
Article 294 (moved)	<i>Article 48a</i>	<i>Article 55</i>
Article 295	Article 295	Article 345
Article 296	Article 296	Article 346
Article 297	Article 297	Article 347
Article 298	Article 298	Article 348
Article 299, paragraph 1 (repealed) ⁽⁴⁵⁾		
Article 299, paragraph 2, second, third and fourth subparagraphs	Article 299	Article 349
Article 299, paragraph 2, first subparagraph, and paragraphs 3 to 6 (moved)	<i>Article 311a</i>	<i>Article 355</i>
Article 300 (replaced)	<i>Article 188 N</i>	<i>Article 218</i>
Article 301 (replaced)	<i>Article 188 K</i>	<i>Article 215</i>
Article 302 (replaced)	<i>Article 188 P</i>	<i>Article 220</i>
Article 303 (replaced)	<i>Article 188 P</i>	<i>Article 220</i>

Old numbering of the Treaty establishing the European Community	Numbering in the Treaty of Lisbon	New numbering of the Treaty on the Functioning of the European Union
Article 304 (replaced)	<i>Article 188 P</i>	<i>Article 220</i>
Article 305 (repealed)		
Article 306	Article 306	Article 350
Article 307	Article 307	Article 351
Article 308	Article 308	Article 352
	Article 308a	Article 353
Article 309	Article 309	Article 354
Article 310 (moved)	<i>Article 188 M</i>	<i>Article 217</i>
Article 311 (repealed) ⁽⁴⁶⁾		
<i>Article 299, paragraph 2, first subparagraph, and paragraphs 3 to 6 (moved)</i>	Article 311a	Article 355
Article 312	Article 312	Article 356
Final Provisions		
Article 313	Article 313	Article 357
	Article 313a	Article 358
Article 314 (repealed) ⁽⁴⁷⁾		

⁽¹⁾ Replaced, in substance, by Article 2 TEU (renumbered 3).

⁽²⁾ Replaced, in substance, by Articles 2 B to 2 E TFEU (renumbered 3 to 6).

⁽³⁾ Replaced, in substance, by Article 3b TEU (renumbered 5).

⁽⁴⁾ Insertion of the operative part of the protocol on protection and welfare of animals.

⁽⁵⁾ Replaced, in substance, by Article 9 TEU (renumbered 13).

⁽⁶⁾ Replaced, in substance, by Article 9 TEU (renumbered 13) and Article 245a, paragraph 1, TFEU (renumbered 282).

⁽⁷⁾ Replaced, in substance, by Article 3a, paragraph 3, TEU (renumbered 4).

⁽⁸⁾ Also replaced by Article 10 TEU (renumbered 20).

⁽⁹⁾ Also replaces the current Article 29 TEU.

⁽¹⁰⁾ Also replaces the current Article 36 TEU.

⁽¹¹⁾ Also replaces the current Article 33 TEU.

⁽¹²⁾ Points 1 and 2 of Article 63 EC are replaced by paragraphs 1 and 2 of Article 63 TFEU, and paragraph 2 of Article 64 is replaced by paragraph 3 of Article 63 TFEU.

⁽¹³⁾ Replaces the current Article 31 TEU.

⁽¹⁴⁾ Replaces the current Article 30 TEU.

⁽¹⁵⁾ Replaces the current Article 32 TEU.

⁽¹⁶⁾ Article 117a, paragraph 1, (renumbered 140) takes over the wording of paragraph 1 of Article 121.

⁽¹⁷⁾ Article 117a, paragraph 2, (renumbered 140) takes over the second sentence of paragraph 2 of Article 122.

⁽¹⁸⁾ Article 117a, paragraph 3, (renumbered 140) takes over paragraph 5 of Article 123.

- (¹⁹) Article 118a, paragraph 1, (renumbered 140) takes over paragraph 3 of Article 123.
- (²⁰) Article 118a, paragraph 2, (renumbered 141) takes over the first five indents of paragraph 2 of Article 117.
- (²¹) Replaced, in substance, by the second sentence of the second subparagraph of paragraph 1 of Article 188 D TFUE.
- (²²) The second sentence of the second subparagraph of paragraph 1 replaces, in substance, Article 178 TEC.
- (²³) Replaced, in substance, by Article 9 A, paragraphs 1 and 2, TEU (renumbered 14).
- (²⁴) Replaced, in substance, by Article 9 A, paragraphs 1 to 3, TEU (renumbered 14).
- (²⁵) Replaced, in substance, by Article 8 A, paragraph 4, TEU (renumbered 11).
- (²⁶) Replaced, in substance, by Article 9 A, paragraph 1, TEU (renumbered 14).
- (²⁷) Replaced, in substance, by Article 9 A, paragraph 4, TEU (renumbered 14).
- (²⁸) Replaced, in substance, by Article 9 C, paragraph 1, TEU (renumbered 16) and Articles 249 B and 249 C TFEU (renumbered 290 and 291).
- (²⁹) Replaced, in substance, by Article 9 C, paragraphs 2 and 9 TEU (renumbered 16).
- (³⁰) Replaced, in substance, by Article 9 C, paragraphs 4 and 5 TEU (renumbered 16).
- (³¹) Replaced, in substance, by Article 9 D, paragraph 1 TEU (renumbered 17).
- (³²) Replaced, in substance, by Article 9 D, paragraphs 3 and 7 TEU (renumbered 17).
- (³³) Replaced, in substance, by Article 9 D, paragraph 6, TEU (renumbered 17).
- (³⁴) Replaced, in substance, by Article 252a TFEU (renumbered 295).
- (³⁵) Replaced, in substance, by Article 9 F TEU (renumbered 19).
- (³⁶) Replaced, in substance, by Article 9 F, paragraph 2, first subparagraph, of the TEU (renumbered 19).
- (³⁷) The first sentence of the first subparagraph is replaced, in substance, by Article 9 F, paragraph 2, second subparagraph of the TEU (renumbered 19).
- (³⁸) Replaces, in substance, the third indent of Article 202 TEC.
- (³⁹) Replaced, in substance, by Article 256a, paragraph 2 of the TFEU (renumbered 300).
- (⁴⁰) Replaced, in substance, by Article 256a, paragraph 4 of the TFEU (renumbered 300).
- (⁴¹) Replaced, in substance, by Article 256a, paragraphs 3 and 4, TFEU (renumbered 300).
- (⁴²) Replaced, in substance, by Article 268, paragraph 4, TFEU (renumbered 310).
- (⁴³) Also replaces the current Articles 27 A to 27 E, 40 to 40 B, and 43 to 45 TEU.
- (⁴⁴) Replaced, in substance, by Article 49 C TEU (renumbered 52).
- (⁴⁵) Replaced, in substance by Article 49 C TEU (renumbered 52).
- (⁴⁶) Replaced, in substance by Article 49 B TEU (renumbered 51).
- (⁴⁷) Replaced, in substance by Article 53 TEU (renumbered 55).
-

FINAL ACT

THE CONFERENCE OF THE REPRESENTATIVES OF THE GOVERNMENTS OF THE MEMBER STATES, convened in Brussels on 23 July 2007 to adopt by common accord the amendments to be made to the Treaty on European Union, the Treaty establishing the European Community, and to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community, has adopted the following texts:

I. The Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community

II. Protocols

A. Protocols annexed to the Treaty on European Union, to the Treaty establishing the European Community, and/or the Treaty establishing the European Atomic Energy Community:

- Protocol on the role of national Parliaments in the European Union
- Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality
- Protocol on the Euro Group
- Protocol on permanent structured cooperation established by Article 28 A of the Treaty on European Union
- Protocol relating to Article 6(2) of the Treaty on European Union on the accession of the Union to the European Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms
- Protocol on the internal market and competition
- Protocol on the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union to Poland and to the United Kingdom
- Protocol on the exercise of shared competence
- Protocol on services of general interest
- Protocol on the Decision of the Council relating to the implementation of Article 9 C(4) of the Treaty on European Union and Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union between 1 November 2014 and 31 March 2017 on the one hand, and as from 1 April 2017 on the other
- Protocol on transitional provisions

B. Protocols annexed to the Treaty of Lisbon

- Protocol No 1 amending the Protocols annexed to the Treaty on European Union, to the Treaty establishing the European Community and/or to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community
- Tables of equivalences referred to in Article 2 of Protocol No 1 amending the protocols annexed to the Treaty on European Union, to the Treaty establishing the European Community and/or the Treaty establishing the European Atomic Energy Community
- Protocol No 2 amending the Treaty establishing the European Atomic Energy Community

III. Annex to the Treaty of Lisbon:

- Tables of equivalences referred to in Article 5 of the Treaty of Lisbon

The Conference has adopted the following declarations annexed to this Final Act.

A. Declarations concerning provisions of the Treaties

1. Declaration concerning the Charter of Fundamental Rights of the European Union
2. Declaration on Article 6(2) of the Treaty on European Union
3. Declaration on Article 7a of the Treaty on European Union
4. Declaration on the composition of the European Parliament
5. Declaration on the political agreement by the European Council concerning the draft Decision on the composition of the European Parliament
6. Declaration on Articles 9 B(5) and (6), Articles 9 D(6) and (7), and Article 9 E of the Treaty on European Union
7. Declaration on Article 9 C(4) of the Treaty on European Union and Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union
8. Declaration on practical measures to be taken upon the entry into force of the Treaty of Lisbon as regards the Presidency of the European Council and of the Foreign Affairs Council
9. Declaration on Article 9 C(9) of the Treaty on European Union concerning the European Council decision on the exercise of the Presidency of the Council
10. Declaration on Article 9 D of the Treaty on European Union
11. Declaration on Article 9 D(6) and (7) of the Treaty on European Union

12. Declaration on Article 9 E of the Treaty on European Union
13. Declaration concerning the common foreign and security policy
14. Declaration concerning the common foreign and security policy
15. Declaration on Article 13a of the Treaty on European Union
16. Declaration on Article 53(2) of the Treaty on European Union
17. Declaration concerning primacy
18. Declaration in relation to the delimitation of competences
19. Declaration on Article 3 of the Treaty on the Functioning of the European Union
20. Declaration on Article 16 B of the Treaty on the Functioning of the European Union
21. Declaration on the protection of personal data in the fields of judicial cooperation in criminal matters and police cooperation
22. Declaration on Articles 42 and 63a of the Treaty on the Functioning of the European Union
23. Declaration on the second paragraph of Article 42 of the Treaty on the Functioning of the European Union
24. Declaration concerning the legal personality of the European Union
25. Declaration on Articles 61 H and 188 K of the Treaty on the Functioning of the European Union
26. Declaration on non-participation by a Member State in a measure based on Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union
27. Declaration on Article 69 D(1), second subparagraph, of the Treaty on the Functioning of the European Union
28. Declaration on Article 78 of the Treaty on the Functioning of the European Union
29. Declaration on Article 87(2)(c) of the Treaty on the Functioning of the European Union
30. Declaration on Article 104 of the Treaty on the Functioning of the European Union

31. Declaration on Article 140 of the Treaty on the Functioning of the European Union
32. Declaration on Article 152(4)(c) of the Treaty on the Functioning of the European Union
33. Declaration on Article 158 of the Treaty on the Functioning of the European Union
34. Declaration on Article 163 of the Treaty on the Functioning of the European Union
35. Declaration on Article 176 A of the Treaty on the Functioning of the European Union
36. Declaration on Article 188 N of the Treaty on the Functioning of the European Union concerning the negotiation and conclusion of international agreements by Member States relating to the area of freedom, security and justice
37. Declaration on Article 188 R of the Treaty on the Functioning of the European Union
38. Declaration on Article 222 of the Treaty on the Functioning of the European Union regarding the number of Advocates-General in the Court of Justice
39. Declaration on Article 249 B of the Treaty on the Functioning of the European Union
40. Declaration on Article 280 D of the Treaty on the Functioning of the European Union
41. Declaration on Article 308 of the Treaty on the Functioning of the European Union
42. Declaration on Article 308 of the Treaty on the Functioning of the European Union
43. Declaration on Article 311a(6) of the Treaty on the Functioning of the European Union

B. Declarations concerning Protocols annexed to the Treaties

44. Declaration on Article 5 of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union
45. Declaration on Article 5(2) of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union
46. Declaration on Article 5(3) of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union

47. Declaration on Article 5(3), (4) and (5) of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union
48. Declaration concerning the Protocol on the position of Denmark
49. Declaration concerning Italy
50. Declaration concerning Article 10 of the Protocol on transitional provisions

Furthermore, the Conference has noted the declarations listed hereafter and annexed to this Final Act:

51. Declaration by the Kingdom of Belgium on national Parliaments
52. Declaration by the Kingdom of Belgium, the Republic of Bulgaria, the Federal Republic of Germany, the Hellenic Republic, the Kingdom of Spain, the Italian Republic, the Republic of Cyprus, the Republic of Lithuania, the Grand-Duchy of Luxembourg, the Republic of Hungary, the Republic of Malta, the Republic of Austria, the Portuguese Republic, Romania, the Republic of Slovenia, and the Slovak Republic on the symbols of the European Union
53. Declaration by the Czech Republic on the Charter of Fundamental Rights of the European Union
54. Declaration by the Federal Republic of Germany, Ireland, the Republic of Hungary, the Republic of Austria and the Kingdom of Sweden
55. Declaration by the Kingdom of Spain and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
56. Declaration by Ireland on Article 3 of the Protocol on the position of the United Kingdom and Ireland in respect of the area of freedom, security and justice
57. Declaration by the Italian Republic on the composition of the European Parliament
58. Declaration by the Republic of Latvia, the Republic of Hungary and the Republic of Malta on the spelling of the name of the single currency in the Treaties
59. Declaration by the Kingdom of the Netherlands on Article 270a of the Treaty on the Functioning of the European Union
60. Declaration by the Kingdom of the Netherlands on Article 311a of the Treaty on the Functioning of the European Union

61. Declaration by the Republic of Poland on the Charter of Fundamental Rights of the European Union
62. Declaration by the Republic of Poland concerning the Protocol on the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in relation to Poland and the United Kingdom
63. Declaration by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on the definition of the term 'nationals'
64. Declaration by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on the franchise for elections to the European Parliament
65. Declaration by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on Article 61 H of the Treaty on the Functioning of the European Union

Съставено в Лисабон на тринадесети декември две хиляди и седма година.

Hecho en Lisboa, el trece de diciembre de dos mil siete.

V Lisabonu dne třináctého prosince dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Lissabon den trettende december to tusind og syv.

Geschehen zu Lissabon am dreizehnten Dezember zweitausendsieben.

Kahe tuhande seitsmenda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Lissabonis.

Έγινε στη Λισσαβώνα, στις δέκα τρεις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Lisbon on the thirteenth day of December in the year two thousand and seven.

Fait à Lisbonne, le treize décembre deux mille sept.

Arna dhéanamh i Liospóin, an tríú lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht.

Fatto a Lisbona, addì tredici dicembre duemilasette.

Lisabonā, divtūkstoš septītā gada trīspadsmitajā decembrī.

Priimta Lisabonoje du tūkstančiai septintųjų metų gruodžio tryliktoji diena.

Kelt Lisszabonban, a kétezer-hetedik év december tizenharmadik napján.

Magħmul f'Lisbona, fit-tlettax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u sebgha.

Gedaan te Lissabon, de dertiende december tweeduizend zeven.

Sporządzono w Lizbonie dnia trzynastego grudnia roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Lisboa, em treze de Dezembro de dois mil e sete.

Întocmit la Lisabona la treisprezece decembrie două mii șapte.

V Lisabone dňa trinásteho decembra dvetisícšedem.

V Lizboni, dne trinajstega decembra leta dva tisoč sedem.

Tehty Lissabonissa kolmantentoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Lissabon den trettonde december tjugohundrasju.

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Für Seine Majestät den König der Belgier

„Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.”

«Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.»

„Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.“

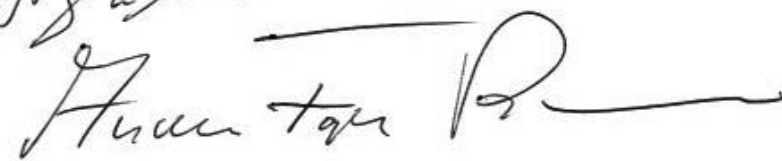
За Правителството на Република България

Za prezidenta České republiky

For Hennes Majestæt Danmarks Dronning

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi Presidendi nimel

Andrus Ansip
Urmas Paet

Thar ceann Uachtarán na hÉireann
For the President of Ireland

Bertie Ahern
Dermot Ahern

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Karamanlis.
Nikolaos

Por Su Majestad el Rey de España

J. Zapatero
777.

Pour le Président de la République française

PSA, Hen. h
N. Kuchuk

Per il Presidente della Repubblica italiana

Amato

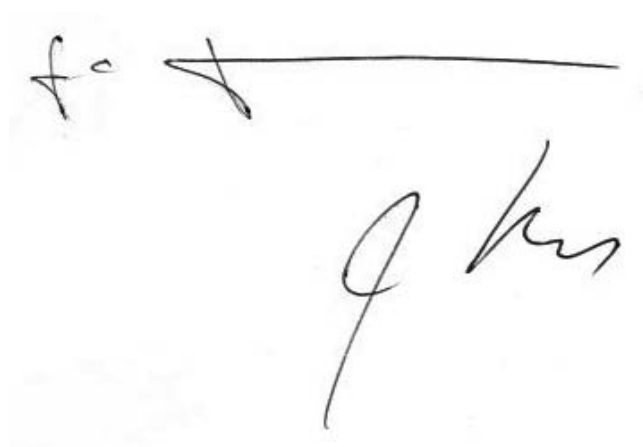
Monico/H. Cur

2000 2000
Eklavali

Valdis Zaitles
Pavel
Ligarskis

Valday Stewart,
Bedfordshire Hospitals
F. var 2

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

A Magyar Köztársaság Elnöke részéről

Għall-President ta' Malta

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

A stylized, cursive signature in dark ink, consisting of a large, sweeping 'Q' followed by a horizontal line.A stylized, cursive signature in dark ink, consisting of a large, sweeping 'Q' followed by a horizontal line.

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Kassnik

A stylized, cursive signature in dark ink, consisting of a large, sweeping 'K' followed by a horizontal line.

Za Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

A stylized, cursive signature in dark ink, consisting of a large, sweeping 'K' followed by a horizontal line.

Radosław Sikorski

Ben L. J. J. J.

Adrian Cioabă
Scrie paniceam

John
Lynch

Za prezidenta Slovenskej republiky

Zdobytica
Jan Kusý

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

Matti Vanhanen
Matti Vanhanen

För Konungariket Sveriges regering

Christer Grönlund
Carla Malmström

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Carla Ranz

—

A. DECLARATIONS CONCERNING PROVISIONS OF THE TREATIES

1. Declaration concerning the Charter of Fundamental Rights of the European Union

The Charter of Fundamental Rights of the European Union, which has legally binding force, confirms the fundamental rights guaranteed by the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and as they result from the constitutional traditions common to the Member States.

The Charter does not extend the field of application of Union law beyond the powers of the Union or establish any new power or task for the Union, or modify powers and tasks as defined by the Treaties.

2. Declaration on Article 6(2) of the Treaty on European Union

The Conference agrees that the Union's accession to the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms should be arranged in such a way as to preserve the specific features of Union law. In this connection, the Conference notes the existence of a regular dialogue between the Court of Justice of the European Union and the European Court of Human Rights; such dialogue could be reinforced when the Union accedes to that Convention.

3. Declaration on Article 7a of the Treaty on European Union

The Union will take into account the particular situation of small-sized countries which maintain specific relations of proximity with it.

4. Declaration on the composition of the European Parliament

The additional seat in the European Parliament will be attributed to Italy.

5. Declaration on the political agreement by the European Council concerning the draft Decision on the composition of the European Parliament

The European Council will give its political agreement on the revised draft Decision on the composition of the European Parliament for the legislative period 2009-2014, based on the proposal from the European Parliament.

**6. Declaration on Article 9 B(5) and (6), Article 9 D(6) and (7) and
Article 9 E of the Treaty on European Union**

In choosing the persons called upon to hold the offices of President of the European Council, President of the Commission and High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, due account is to be taken of the need to respect the geographical and demographic diversity of the Union and its Member States.

**7. Declaration on Article 9 C(4) of the Treaty on European Union and
Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union**

The Conference declares that the decision relating to the implementation of Article 9 C(4) of the Treaty on European Union and Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union will be adopted by the Council on the date of the signature of the Treaty of Lisbon and will enter into force on the day that Treaty enters into force. The draft decision is set out below:

Draft decision of the Council
relating to the implementation of Article 9 C(4) of the Treaty on European Union
and Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union
between 1 November 2014 and 31 March 2017 on the one hand, and as from
1 April 2017 on the other

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Whereas:

- (1) Provisions should be adopted allowing for a smooth transition from the system for decision-making in the Council by a qualified majority as defined in Article 3(3) of the Protocol on the transitional provisions, which will continue to apply until 31 October 2014, to the voting system provided for in Article 9 C(4) of the Treaty on European Union and Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union, which will apply with effect from 1 November 2014, including, during a transitional period until 31 March 2017, specific provisions laid down in Article 3(2) of that Protocol.
- (2) It is recalled that it is the practice of the Council to devote every effort to strengthening the democratic legitimacy of decisions taken by a qualified majority,

HAS DECIDED AS FOLLOWS:

Section 1

Provisions to be applied from 1 November 2014 to 31 March 2017

Article 1

From 1 November 2014 to 31 March 2017, if members of the Council, representing:

- (a) at least three quarters of the population, or
- (b) at least three quarters of the number of Member States

necessary to constitute a blocking minority resulting from the application of Article 9 C(4), first subparagraph, of the Treaty on European Union or Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union, indicate their opposition to the Council adopting an act by a qualified majority, the Council shall discuss the issue.

Article 2

The Council shall, in the course of these discussions, do all in its power to reach, within a reasonable time and without prejudicing obligatory time limits laid down by Union law, a satisfactory solution to address concerns raised by the members of the Council referred to in Article 1.

Article 3

To this end, the President of the Council, with the assistance of the Commission and in compliance with the Rules of Procedure of the Council, shall undertake any initiative necessary to facilitate a wider basis of agreement in the Council. The members of the Council shall lend him or her their assistance.

Section 2

Provisions to be applied as from 1 April 2017

Article 4

As from 1 April 2017, if members of the Council, representing:

- (a) at least 55 % of the population, or
- (b) at least 55 % of the number of Member States

necessary to constitute a blocking minority resulting from the application of Article 9 C(4), first subparagraph, of the Treaty on European Union or Article 205(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union, indicate their opposition to the Council adopting an act by a qualified majority, the Council shall discuss the issue.

Article 5

The Council shall, in the course of these discussions, do all in its power to reach, within a reasonable time and without prejudicing obligatory time limits laid down by Union law, a satisfactory solution to address concerns raised by the members of the Council referred to in Article 4.

Article 6

To this end, the President of the Council, with the assistance of the Commission and in compliance with the Rules of Procedure of the Council, shall undertake any initiative necessary to facilitate a wider basis of agreement in the Council. The members of the Council shall lend him or her their assistance.

Section 3

Entry into force

Article 7

This Decision shall enter into force on the date of the entry into force of the Treaty of Lisbon.

8. Declaration on practical measures to be taken upon the entry into force of the Treaty of Lisbon as regards the Presidency of the European Council and of the Foreign Affairs Council

In the event that the Treaty of Lisbon enters into force later than 1 January 2009, the Conference requests the competent authorities of the Member State holding the six-monthly Presidency of the Council at that time, on the one hand, and the person elected President of the European Council and the person appointed High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, on the other hand, to take the necessary specific measures, in consultation with the following six-monthly Presidency, to allow an efficient handover of the material and organisational aspects of the Presidency of the European Council and of the Foreign Affairs Council.

**9. Declaration on Article 9 C(9) of the Treaty on European Union
concerning the European Council decision on the exercise of the Presidency
of the Council**

The Conference declares that the Council should begin preparing the decision establishing the procedures for implementing the decision on the exercise of the Presidency of the Council as soon as the Treaty of Lisbon is signed, and should give its political approval within six months. A draft decision of the European Council, which will be adopted on the date of entry into force of the said Treaty, is set out below:

Draft decision of the European Council on the exercise of the Presidency of the Council

Article 1

1. The Presidency of the Council, with the exception of the Foreign Affairs configuration, shall be held by pre-established groups of three Member States for a period of 18 months. The groups shall be made up on a basis of equal rotation among the Member States, taking into account their diversity and geographical balance within the Union.
2. Each member of the group shall in turn chair for a six-month period all configurations of the Council, with the exception of the Foreign Affairs configuration. The other members of the group shall assist the Chair in all its responsibilities on the basis of a common programme. Members of the team may decide alternative arrangements among themselves.

Article 2

The Committee of Permanent Representatives of the Governments of the Member States shall be chaired by a representative of the Member State chairing the General Affairs Council.

The Chair of the Political and Security Committee shall be held by a representative of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy.

The chair of the preparatory bodies of the various Council configurations, with the exception of the Foreign Affairs configuration, shall fall to the member of the group chairing the relevant configuration, unless decided otherwise in accordance with Article 4.

Article 3

The General Affairs Council shall ensure consistency and continuity in the work of the different Council configurations in the framework of multiannual programmes in cooperation with the Commission. The Member States holding the Presidency shall take all necessary measures for the organisation and smooth operation of the Council's work, with the assistance of the General Secretariat of the Council.

Article 4

The Council shall adopt a decision establishing the measures for the implementation of this decision.

10. Declaration on Article 9 D of the Treaty on European Union

The Conference considers that when the Commission no longer includes nationals of all Member States, the Commission should pay particular attention to the need to ensure full transparency in relations with all Member States. Accordingly, the Commission should liaise closely with all Member States, whether or not they have a national serving as member of the Commission, and in this context pay special attention to the need to share information and consult with all Member States.

The Conference also considers that the Commission should take all the necessary measures to ensure that political, social and economic realities in all Member States, including those which have no national serving as member of the Commission, are fully taken into account. These measures should include ensuring that the position of those Member States is addressed by appropriate organisational arrangements.

11. Declaration on Article 9 D(6) and (7) of the Treaty on European Union

The Conference considers that, in accordance with the provisions of the Treaties, the European Parliament and the European Council are jointly responsible for the smooth running of the process leading to the election of the President of the European Commission. Prior to the decision of the European Council, representatives of the European Parliament and of the European Council will thus conduct the necessary consultations in the framework deemed the most appropriate. These consultations will focus on the backgrounds of the candidates for President of the Commission, taking account of the elections to the European Parliament, in accordance with the first subparagraph of Article 9 D(7). The arrangements for such consultations may be determined, in due course, by common accord between the European Parliament and the European Council.

12. Declaration on Article 9 E of the Treaty on European Union

1. The Conference declares that, in the course of the preparatory work preceding the appointment of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy which is due to take place on the date of entry into force of the Treaty of Lisbon in accordance with Article 9 E of the Treaty on European Union and Article 5 of the Protocol on transitional provisions and whose term of office will be from that date until the end of the term of office of the Commission in office on that date, appropriate contacts will be made with the European Parliament.

2. Furthermore, the Conference recalls that, as regards the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy whose term of office will start in November 2009 at the same time and for the same duration as the next Commission, he or she will be appointed in accordance with the provisions of Articles 9 D and 9 E of the Treaty on European Union.

13. Declaration concerning the common foreign and security policy

The Conference underlines that the provisions in the Treaty on European Union covering the Common Foreign and Security Policy, including the creation of the office of High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and the establishment of an External Action Service, do not affect the responsibilities of the Member States, as they currently exist, for the formulation and conduct of their foreign policy nor of their national representation in third countries and international organisations.

The Conference also recalls that the provisions governing the Common Security and Defence Policy do not prejudice the specific character of the security and defence policy of the Member States.

It stresses that the European Union and its Member States will remain bound by the provisions of the Charter of the United Nations and, in particular, by the primary responsibility of the Security Council and of its Members for the maintenance of international peace and security.

14. Declaration concerning the common foreign and security policy

In addition to the specific rules and procedures referred to in paragraph 1 of Article 11 of the Treaty on European Union, the Conference underlines that the provisions covering the Common Foreign and Security Policy including in relation to the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and the External Action Service will not affect the existing legal basis, responsibilities, and powers of each Member State in relation to the formulation and conduct of its foreign policy, its national diplomatic service, relations with third countries and participation in international organisations, including a Member State's membership of the Security Council of the United Nations.

The Conference also notes that the provisions covering the Common Foreign and Security Policy do not give new powers to the Commission to initiate decisions nor do they increase the role of the European Parliament.

The Conference also recalls that the provisions governing the Common Security and Defence Policy do not prejudice the specific character of the security and defence policy of the Member States.

15. Declaration on Article 13a of the Treaty on European Union

The Conference declares that, as soon as the Treaty of Lisbon is signed, the Secretary-General of the Council, High Representative for the common foreign and security policy, the Commission and the Member States should begin preparatory work on the European External Action Service.

16. Declaration on Article 53(2) of the Treaty on European Union

The Conference considers that the possibility of producing translations of the Treaties in the languages mentioned in Article 53(2) contributes to fulfilling the objective of respecting the Union's rich cultural and linguistic diversity as set forth in the fourth subparagraph of Article 2(3). In this context, the Conference confirms the attachment of the Union to the cultural diversity of Europe and the special attention it will continue to pay to these and other languages.

The Conference recommends that those Member States wishing to avail themselves of the possibility recognised in Article 53(2) communicate to the Council, within six months from the date of the signature of the Treaty of Lisbon, the language or languages into which translations of the Treaties will be made.

17. Declaration concerning primacy

The Conference recalls that, in accordance with well settled case law of the Court of Justice of the European Union, the Treaties and the law adopted by the Union on the basis of the Treaties have primacy over the law of Member States, under the conditions laid down by the said case law.

The Conference has also decided to attach as an Annex to this Final Act the Opinion of the Council Legal Service on the primacy of EC law as set out in 11197/07 (JUR 260):

'Opinion of the Council Legal Service of 22 June 2007

It results from the case-law of the Court of Justice that primacy of EC law is a cornerstone principle of Community law. According to the Court, this principle is inherent to the specific nature of the European Community. At the time of the first judgment of this established case law (Costa/ENEL, 15 July 1964, Case 6/641 ⁽¹⁾) there was no mention of primacy in the treaty. It is still the case today. The fact that the principle of primacy will not be included in the future treaty shall not in any way change the existence of the principle and the existing case-law of the Court of Justice.

⁽¹⁾ "It follows (...) that the law stemming from the treaty, an independent source of law, could not, because of its special and original nature, be overridden by domestic legal provisions, however framed, without being deprived of its character as Community law and without the legal basis of the Community itself being called into question."

18. Declaration in relation to the delimitation of competences

The Conference underlines that, in accordance with the system of division of competences between the Union and the Member States as provided for in the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union, competences not conferred upon the Union in the Treaties remain with the Member States.

When the Treaties confer on the Union a competence shared with the Member States in a specific area, the Member States shall exercise their competence to the extent that the Union has not exercised, or has decided to cease exercising, its competence. The latter situation arises when the relevant EU institutions decide to repeal a legislative act, in particular better to ensure constant respect for the principles of subsidiarity and proportionality. The Council may, at the initiative of one or several of its members (representatives of Member States) and in accordance with Article 208 of the Treaty on the Functioning of the European Union, request the Commission to submit proposals for repealing a legislative act. The Conference welcomes the Commission's declaration that it will devote particular attention to these requests.

Equally, the representatives of the governments of the Member States, meeting in an Intergovernmental Conference, in accordance with the ordinary revision procedure provided for in Article 48(2) to (5) of the Treaty on European Union, may decide to amend the Treaties upon which the Union is founded, including either to increase or to reduce the competences conferred on the Union in the said Treaties.

19. Declaration on Article 3 of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference agrees that, in its general efforts to eliminate inequalities between women and men, the Union will aim in its different policies to combat all kinds of domestic violence. The Member States should take all necessary measures to prevent and punish these criminal acts and to support and protect the victims.

20. Declaration on Article 16 B of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference declares that, whenever rules on protection of personal data to be adopted on the basis of Article 15a could have direct implications for national security, due account will have to be taken of the specific characteristics of the matter. It recalls that the legislation presently applicable (see in particular Directive 95/46/EC) includes specific derogations in this regard.

21. Declaration on the protection of personal data in the fields of judicial cooperation in criminal matters and police cooperation

The Conference acknowledges that specific rules on the protection of personal data and the free movement of such data in the fields of judicial cooperation in criminal matters and police cooperation based on Article 16 B of the Treaty on the Functioning of the European Union may prove necessary because of the specific nature of these fields.

22. Declaration on Articles 42 and 63a of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference considers that in the event that a draft legislative act based on Article 69 A(2) would affect important aspects of the social security system of a Member State, including its scope, cost or financial structure, or would affect the financial balance of that system as set out in the second paragraph of Article 42, the interests of that Member State will be duly taken into account.

23. Declaration on the second paragraph of Article 42 of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference recalls that in that case, in accordance with Article 9 B(4) of the Treaty on European Union, the European Council acts by consensus.

24. Declaration concerning the legal personality of the European Union

The Conference confirms that the fact that the European Union has a legal personality will not in any way authorise the Union to legislate or to act beyond the competences conferred upon it by the Member States in the Treaties.

25. Declaration on Articles 61 H and 188 K of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference recalls that the respect for fundamental rights and freedoms implies, in particular, that proper attention is given to the protection and observance of the due process rights of the individuals or entities concerned. For this purpose and in order to guarantee a thorough judicial review of decisions subjecting an individual or entity to restrictive measures, such decisions must be based on clear and distinct criteria. These criteria should be tailored to the specifics of each restrictive measure.

26. Declaration on non-participation by a Member State in a measure based on Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference declares that, where a Member State opts not to participate in a measure based on Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union, the Council will hold a full discussion on the possible implications and effects of that Member State's non-participation in the measure.

In addition, any Member State may ask the Commission to examine the situation on the basis of Article 96 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

The above paragraphs are without prejudice to the entitlement of a Member State to refer the matter to the European Council.

27. Declaration on Article 69 D(1), second subparagraph, of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference considers that the regulations referred to in the second subparagraph of Article 69 D(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union should take into account national rules and practices relating to the initiation of criminal investigations.

28. Declaration on Article 78 of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference notes that the provisions of Article 78 shall be applied in accordance with the current practice. The terms 'such measures are required in order to compensate for the economic disadvantages caused by the division of Germany to the economy of certain areas of the Federal Republic affected by that division' shall be interpreted in accordance with the existing case law of the Court of Justice of the European Union.

29. Declaration on Article 87(2)(c) of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference notes that Article 87(2)(c) shall be interpreted in accordance with the existing case law of the Court of Justice of the European Union regarding the applicability of the provisions to aid granted to certain areas of the Federal Republic of Germany affected by the former division of Germany.

30. Declaration on Article 104 of the Treaty on the Functioning of the European Union

With regard to Article 104, the Conference confirms that raising growth potential and securing sound budgetary positions are the two pillars of the economic and fiscal policy of the Union and the Member States. The Stability and Growth Pact is an important tool to achieve these goals.

The Conference reaffirms its commitment to the provisions concerning the Stability and Growth Pact as the framework for the coordination of budgetary policies in the Member States.

The Conference confirms that a rule-based system is the best guarantee for commitments to be enforced and for all Member States to be treated equally.

Within this framework, the Conference also reaffirms its commitment to the goals of the Lisbon Strategy: job creation, structural reforms, and social cohesion.

The Union aims at achieving balanced economic growth and price stability. Economic and budgetary policies thus need to set the right priorities towards economic reforms, innovation, competitiveness and strengthening of private investment and consumption in phases of weak economic growth. This should be reflected in the orientations of budgetary decisions at the national and Union level in

particular through restructuring of public revenue and expenditure while respecting budgetary discipline in accordance with the Treaties and the Stability and Growth Pact.

Budgetary and economic challenges facing the Member States underline the importance of sound budgetary policy throughout the economic cycle.

The Conference agrees that Member States should use periods of economic recovery actively to consolidate public finances and improve their budgetary positions. The objective is to gradually achieve a budgetary surplus in good times which creates the necessary room to accommodate economic downturns and thus contribute to the long-term sustainability of public finances.

The Member States look forward to possible proposals of the Commission as well as further contributions of Member States with regard to strengthening and clarifying the implementation of the Stability and Growth Pact. The Member States will take all necessary measures to raise the growth potential of their economies. Improved economic policy coordination could support this objective. This Declaration does not prejudge the future debate on the Stability and Growth Pact.

31. Declaration on Article 140 of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference confirms that the policies described in Article 140 fall essentially within the competence of the Member States. Measures to provide encouragement and promote coordination to be taken at Union level in accordance with this Article shall be of a complementary nature. They shall serve to strengthen cooperation between Member States and not to harmonise national systems. The guarantees and practices existing in each Member State as regards the responsibility of the social partners will not be affected.

This Declaration is without prejudice to the provisions of the Treaties conferring competence on the Union, including in social matters.

32. Declaration on Article 152(4)(c) of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference declares that the measures to be adopted pursuant to Article 152(4)(c) must meet common safety concerns and aim to set high standards of quality and safety where national standards affecting the internal market would otherwise prevent a high level of human health protection being achieved.

33. Declaration on Article 158 of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference considers that the reference in Article 158 to island regions can include island States in their entirety, subject to the necessary criteria being met.

34. Declaration on Article 163 of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference agrees that the Union's action in the area of research and technological development will pay due respect to the fundamental orientations and choices of the research policies of the Member States.

35. Declaration on Article 176 A of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference believes that Article 176 A does not affect the right of the Member States to take the necessary measures to ensure their energy supply under the conditions provided for in Article 297.

36. Declaration on Article 188 N of the Treaty on the Functioning of the European Union concerning the negotiation and conclusion of international agreements by Member States relating to the area of freedom, security and justice

The Conference confirms that Member States may negotiate and conclude agreements with third countries or international organisations in the areas covered by Chapters 3, 4 and 5 of Title IV of Part Three insofar as such agreements comply with Union law.

37. Declaration on Article 188 R of the Treaty on the Functioning of the European Union

Without prejudice to the measures adopted by the Union to comply with its solidarity obligation towards a Member State which is the object of a terrorist attack or the victim of natural or man-made disaster, none of the provisions of Article 188 R is intended to affect the right of another Member State to choose the most appropriate means to comply with its own solidarity obligation towards that Member State.

38. Declaration on Article 222 of the Treaty on the Functioning of the European Union regarding the number of Advocates-General in the Court of Justice

The Conference declares that if, in accordance with Article 222, first paragraph, of the Treaty on the Functioning of the European Union, the Court of Justice requests that the number of Advocates-General be increased by three (eleven instead of eight), the Council will, acting unanimously, agree on such an increase.

In that case, the Conference agrees that Poland will, as is already the case for Germany, France, Italy, Spain and the United Kingdom, have a permanent Advocate-General and no longer take part in the rotation system, while the existing rotation system will involve the rotation of five Advocates-General instead of three.

39. Declaration on Article 249 B of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference takes note of the Commission's intention to continue to consult experts appointed by the Member States in the preparation of draft delegated acts in the financial services area, in accordance with its established practice.

40. Declaration on Article 280 D of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference declares that Member States may indicate, when they make a request to establish enhanced cooperation, if they intend already at that stage to make use of Article 280 H providing for the extension of qualified majority voting or to have recourse to the ordinary legislative procedure.

41. Declaration on Article 308 of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference declares that the reference in Article 308(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union to objectives of the Union refers to the objectives as set out in Article 2(2) and (3) of the Treaty on European Union and to the objectives of Article 3(5) of the said Treaty with respect to external action under Part Five of the Treaty on the Functioning of the European Union. It is therefore excluded that an action based on Article 308 of the Treaty on the Functioning of the European Union would only pursue objectives set out in Article 2(1) of the Treaty on European Union. In this connection, the Conference notes that in accordance with Article 15b(1) of the Treaty on European Union, legislative acts may not be adopted in the area of the Common Foreign and Security Policy.

42. Declaration on Article 308 of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Conference underlines that, in accordance with the settled case law of the Court of Justice of the European Union, Article 308 of the Treaty on the Functioning of the European Union, being an integral part of an institutional system based on the principle of conferred powers, cannot serve as a basis for widening the scope of Union powers beyond the general framework created by the provisions of the Treaties as a whole and, in particular, by those that define the tasks and the activities of the Union. In any event, this Article cannot be used as a basis for the adoption of provisions whose effect would, in substance, be to amend the Treaties without following the procedure which they provide for that purpose.

43. Declaration on Article 311a(6) of the Treaty on the Functioning of the European Union

The High Contracting Parties agree that the European Council, pursuant to Article 311a(6), will take a decision leading to the modification of the status of Mayotte with regard to the Union in order to make this territory an outermost region within the meaning of Article 311a(1) and Article 299, when the French authorities notify the European Council and the Commission that the evolution currently under way in the internal status of the island so allows.

B. DECLARATIONS CONCERNING PROTOCOLS ANNEXED TO THE TREATIES

44. Declaration on Article 5 of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union

The Conference notes that where a Member State has made a notification under Article 5(2) of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union that it does not wish to take part in a proposal or initiative, that notification may be withdrawn at any moment before the adoption of the measure building upon the Schengen *acquis*.

45. Declaration on Article 5(2) of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union

The Conference declares that whenever the United Kingdom or Ireland indicates to the Council its intention not to participate in a measure building upon a part of the Schengen *acquis* in which it participates, the Council will have a full discussion on the possible implications of the non-participation of that Member State in that measure. The discussion within the Council should be conducted in the light of the indications given by the Commission concerning the relationship between the proposal and the Schengen *acquis*.

46. Declaration on Article 5(3) of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union

The Conference recalls that if the Council does not take a decision after a first substantive discussion of the matter, the Commission may present an amended proposal for a further substantive re-examination by the Council within the deadline of 4 months.

47. Declaration on Article 5(3), (4) and (5) of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union

The Conference notes that the conditions to be determined in the decision referred to in paragraphs 3, 4 or 5 of Article 5 of the Protocol on the Schengen *acquis* integrated into the framework of the European Union may determine that the Member State concerned shall bear the direct financial consequences, if any, necessarily and unavoidably incurred as a result of the cessation of its participation in some or all of the *acquis* referred to in any decision taken by the Council pursuant to Article 4 of the said Protocol.

48. Declaration concerning the Protocol on the position of Denmark

The Conference notes that with respect to legal acts to be adopted by the Council acting alone or jointly with the European Parliament and containing provisions applicable to Denmark as well as provisions not applicable to Denmark because they have a legal basis to which Part I of the Protocol on the position of Denmark applies, Denmark declares that it will not use its voting right to prevent the adoption of the provisions which are not applicable to Denmark.

Furthermore, the Conference notes that on the basis of the Declaration by the Conference on Article 188 R, Denmark declares that Danish participation in actions or legal acts pursuant to Article 188 R will take place in accordance with Part I and Part II of the Protocol on the position of Denmark.

49. Declaration concerning Italy

The Conference notes that the Protocol on Italy annexed in 1957 to the Treaty establishing the European Economic Community, as amended upon adoption of the Treaty on European Union, stated that:

‘THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

DESIRING to settle certain particular problems relating to Italy,

HAVE AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to this Treaty:

THE MEMBER STATES OF THE COMMUNITY

TAKE NOTE of the fact that the Italian Government is carrying out a ten-year programme of economic expansion designed to rectify the disequilibria in the structure of the Italian economy, in particular by providing an infrastructure for the less developed areas in Southern Italy and in the Italian islands and by creating new jobs in order to eliminate unemployment;

RECALL that the principles and objectives of this programme of the Italian Government have been considered and approved by organisations for international cooperation of which the Member States are members;

RECOGNISE that it is in their common interest that the objectives of the Italian programme should be attained;

AGREE, in order to facilitate the accomplishment of this task by the Italian Government, to recommend to the institutions of the Community that they should employ all the methods and procedures provided in this Treaty and, in particular, make appropriate use of the resources of the European Investment Bank and the European Social Fund;

ARE OF THE OPINION that the institutions of the Community should, in applying this Treaty, take account of the sustained effort to be made by the Italian economy in the coming years and of the desirability of avoiding dangerous stresses in particular within the balance of payments or the level of employment, which might jeopardise the application of this Treaty in Italy;

RECOGNISE that in the event of Articles 109 H and 109 I being applied it will be necessary to take care that any measures required of the Italian Government do not prejudice the completion of its programme for economic expansion and for raising the standard of living of the population.’.

50. Declaration concerning Article 10 of the Protocol on transitional provisions

The Conference invites the European Parliament, the Council and the Commission, within their respective powers, to seek to adopt, in appropriate cases and as far as possible within the five-year period referred to in Article 10(3) of the Protocol on transitional provisions, legal acts amending or replacing the acts referred to in Article 10(1) of that Protocol.

C. DECLARATIONS BY MEMBER STATES

Furthermore, the Conference has noted the declarations listed hereafter and annexed to this Final Act:

51. Declaration by the Kingdom of Belgium on national Parliaments

Belgium wishes to make clear that, in accordance with its constitutional law, not only the Chamber of Representatives and Senate of the Federal Parliament but also the parliamentary assemblies of the Communities and the Regions act, in terms of the competences exercised by the Union, as components of the national parliamentary system or chambers of the national Parliament.

52. Declaration by the Kingdom of Belgium, the Republic of Bulgaria, the Federal Republic of Germany, the Hellenic Republic, the Kingdom of Spain, the Italian Republic, the Republic of Cyprus, the Republic of Lithuania, the Grand-Duchy of Luxembourg, the Republic of Hungary, the Republic of Malta, the Republic of Austria, the Portuguese Republic, Romania, the Republic of Slovenia and the Slovak Republic on the symbols of the European Union

Belgium, Bulgaria, Germany, Greece, Spain, Italy, Cyprus, Lithuania, Luxemburg, Hungary, Malta, Austria, Portugal, Romania, Slovenia and the Slovak Republic declare that the flag with a circle of twelve golden stars on a blue background, the anthem based on the 'Ode to Joy' from the Ninth Symphony by Ludwig van Beethoven, the motto 'United in diversity', the euro as the currency of the European Union and Europe Day on 9 May will for them continue as symbols to express the sense of community of the people in the European Union and their allegiance to it.

53. Declaration by the Czech Republic on the Charter of Fundamental Rights of the European Union

1. The Czech Republic recalls that the provisions of the Charter of Fundamental Rights of the European Union are addressed to the institutions and bodies of the European Union with due regard for the principle of subsidiarity and division of competences between the European Union and its Member States, as reaffirmed in Declaration (No 18) in relation to the delimitation of competences. The Czech Republic stresses that its provisions are addressed to the Member States only when they are implementing Union law, and not when they are adopting and implementing national law independently from Union law.

2. The Czech Republic also emphasises that the Charter does not extend the field of application of Union law and does not establish any new power for the Union. It does not diminish the field of application of national law and does not restrain any current powers of the national authorities in this field.

3. The Czech Republic stresses that, in so far as the Charter recognises fundamental rights and principles as they result from constitutional traditions common to the Member States, those rights and principles are to be interpreted in harmony with those traditions.

4. The Czech Republic further stresses that nothing in the Charter may be interpreted as restricting or adversely affecting human rights and fundamental freedoms as recognised, in their respective field of application, by Union law and by international agreements to which the Union or all the Member States are party, including the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, and by the Member States' Constitutions.

54. Declaration by the Federal Republic of Germany, Ireland, the Republic of Hungary, the Republic of Austria and the Kingdom of Sweden

Germany, Ireland, Hungary, Austria and Sweden note that the core provisions of the Treaty establishing the European Atomic Energy Community have not been substantially amended since its entry into force and need to be brought up to date. They therefore support the idea of a Conference of the Representatives of the Governments of the Member States, which should be convened as soon as possible.

55. Declaration by the Kingdom of Spain and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

The Treaties apply to Gibraltar as a European territory for whose external relations a Member State is responsible. This shall not imply changes in the respective positions of the Member States concerned.

56. Declaration by Ireland on Article 3 of the Protocol on the position of the United Kingdom and Ireland in respect of the area of freedom, security and justice

Ireland affirms its commitment to the Union as an area of freedom, security and justice respecting fundamental rights and the different legal systems and traditions of the Member States within which citizens are provided with a high level of safety.

Accordingly, Ireland declares its firm intention to exercise its right under Article 3 of the Protocol on the position of the United Kingdom and Ireland in respect of the area of freedom, security and justice to take part in the adoption of measures pursuant to Title IV of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union to the maximum extent it deems possible.

Ireland will, in particular, participate to the maximum possible extent in measures in the field of police cooperation.

Furthermore, Ireland recalls that in accordance with Article 8 of the Protocol it may notify the Council in writing that it no longer wishes to be covered by the terms of the Protocol. Ireland intends to review the operation of these arrangements within three years of the entry into force of the Treaty of Lisbon.

57. Declaration by the Italian Republic on the composition of the European Parliament

Italy notes that, pursuant to Article 8 A (renumbered Article 10) and Article 9 A (renumbered Article 14) of the Treaty on European Union, the European Parliament is to be composed of representatives of the Union's citizens; this representation is to be degressively proportional.

Italy likewise notes that on the basis of Article 8 (renumbered Article 9) of the Treaty on European Union and Article 17 (renumbered Article 20) of the Treaty on the Functioning of the European Union, every national of a Member State is a citizen of the Union.

Italy therefore considers that, without prejudice to the decision on the 2009/2014 legislative period, any decision adopted by the European Council, at the initiative of the European Parliament and with its consent, establishing the composition of the European Parliament, must abide by the principles laid down out in the first subparagraph of Article 9 A(2) (renumbered Article 14).

58. Declaration by the Republic of Latvia, the Republic of Hungary and the Republic of Malta on the spelling of the name of the single currency in the Treaties

Without prejudice to the unified spelling of the name of the single currency of the European Union referred to in the Treaties as displayed on the banknotes and on the coins, Latvia, Hungary and Malta declare that the spelling of the name of the single currency, including its derivatives as applied throughout the Latvian, Hungarian and Maltese text of the Treaties, has no effect on the existing rules of the Latvian, Hungarian or Maltese languages.

59. Declaration by the Kingdom of the Netherlands on Article 270a of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Kingdom of the Netherlands will agree to a decision as referred to in the second subparagraph of Article 270a(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union once a revision of the decision referred to in the third paragraph of Article 269 of that Treaty has provided the Netherlands with a satisfactory solution for its excessive negative net payment position vis-à-vis the Union budget.

60. Declaration by the Kingdom of the Netherlands on Article 311a of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Kingdom of the Netherlands declares that an initiative for a decision, as referred to in Article 311a(6) aimed at amending the status of the Netherlands Antilles and/or Aruba with regard to the Union, will be submitted only on the basis of a decision taken in conformity with the Charter for the Kingdom of the Netherlands.

61. Declaration by the Republic of Poland on the Charter of Fundamental Rights of the European Union

The Charter does not affect in any way the right of Member States to legislate in the sphere of public morality, family law, as well as the protection of human dignity and respect for human physical and moral integrity.

62. Declaration by the Republic of Poland concerning the Protocol on the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in relation to Poland and the United Kingdom

Poland declares that, having regard to the tradition of social movement of 'Solidarity' and its significant contribution to the struggle for social and labour rights, it fully respects social and labour rights, as established by European Union law, and in particular those reaffirmed in Title IV of the Charter of Fundamental Rights of the European Union.

63. Declaration by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on the definition of the term 'nationals'

In respect of the Treaties and the Treaty establishing the European Atomic Energy Community, and in any of the acts deriving from those Treaties or continued in force by those Treaties, the United Kingdom reiterates the Declaration it made on 31 December 1982 on the definition of the term 'nationals' with the exception that the reference to 'British Dependent Territories Citizens' shall be read as meaning 'British overseas territories citizens'.

64. Declaration by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on the franchise for elections to the European Parliament

The United Kingdom notes that Article 9 A of the Treaty on European Union and other provisions of the Treaties are not intended to change the basis for the franchise for elections to the European Parliament.

65. Declaration by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on Article 61 H of the Treaty on the Functioning of the European Union

The United Kingdom fully supports robust action with regard to adopting financial sanctions designed to prevent and combat terrorism and related activities. Therefore, the United Kingdom declares that it intends to exercise its right under Article 3 of the Protocol on the position of the United Kingdom and Ireland in respect of the area of freedom, security and justice to take part in the adoption of all proposals made under Article 61 H of the Treaty on the Functioning of the European Union.